

אֶגְרֵת יוֹחָנָן
בשורת מתי
בשורת מרקוס
בשורת יוחנן
בראשית
שמות
במדבר
דברים
יהושע

סקירה כללית

זוהי מבחר מוקפד של טקסטים יווניים עתיקים שנועד ללכוד בצורה הטובה ביותר את תורתו של ישוע, הן באופן ישיר והן דרך תלמידיו, וכן את היסוד של תורתו: תורת האלוהים. לאחר אלה, שקלו לקרוא את ספרי הנביאים האחרים (תהילים, ישעיהו, ירמיהו, דניאל, יונה, הושע וכו').

כתב ויתור

תרגום זה נוצר מהטקסט היווני המקורי של השבעים והטקסט הביזנטי באמצעות מודלים לשוניים גדולים. מסיבה זו הוא מכיל חפצים רבים של התרבות והדקדוק של השפה המקורית, אך עשוי להכיל גם שגיאות. אם משהו נראה מוזר, אנא בדוק את היוונית המקורית. אם אתה מוצא שגיאה, אנא שלח אותה בדוא"ל אל jesusislord@joshuabile.com.

רישוי

יש לך הרשאה לשכפל ולהפיץ תרגום זה באופן חלקי או מלא. אינך רשאי לשנות או למכור אותו. אם תמצא שגיאה, אנא שלח דוא"ל אל jesusislord@joshuabile.com כדי שנוכל לתקן אותה ולספק לך מהדורה מעודכנת.

אֶגְרֵת יוֹחָנָן
א ב ג ד ה

בשורת מתי

א ב ג ד ה ו ז ח ט י יא יב יג יד יה יו יז יח יט כ כא כב כג כד כה כו כז כח

בשורת מרקוס

א ב ג ד ה ו ז ח ט י יא יב יג יד יה יו

בשורת יוחנן

א ב ג ד ה ו ז ח ט י יא יב יג יד יה יו יז יח יט כ כא

בראשית

א ב ג ד ה ו ז ח ט י יא יב יג יד יה יו יז יח יט כ כא כב כג כד כה כו כז כח כט ל
לא לב לג לד לה לו לז לח לט מ מא מב מג מד מה מו מז מח מט נ

שמות

א ב ג ד ה ו ז ח ט י יא יב יג יד יה יו יז יח יט כ כא כב כג כד כה כו כז כח כט ל
לא לב לג לד לה לו לז לח לט מ

במדבר

א ב ג ד ה ו ז ח ט י יא יב יג יד יה יו יז יח יט כ כא כב כג כד כה כו כז כח כט ל
לא לב לג לד לה לו

דברים

א ב ג ד ה ו ז ח ט י יא יב יג יד יה יו יז יח יט כ כא כב כג כד כה כו כז כח כט ל
לא לב לג לד

יהושע

א ב ג ד ה ו ז ח ט י יא יב יג יד יה יו יז יח יט כ כא כב כג כד

אגרת יוחנן

א

אֲשֶׁר הָיָה מֵרָאשִׁית, אֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ, אֲשֶׁר רָאִינוּ בְּעֵינֵינוּ, אֲשֶׁר הִתְבּוֹנְנוּ וְנִדְּיֵנוּ מִשָּׁשׁוּ, עַל דְּבַר הַחַיִּים, וְהַחַיִּים נִגְלוּ, וְרָאִינוּ וּמַעֲיָדִים וּמַגִּידִים לָכֶם אֶת הַחַיִּים הַנֶּצְחִיִּים, אֲשֶׁר הָיוּ אֵצֶל הָאֵב וְנִגְלוּ אֵלֵינוּ. אֲשֶׁר רָאִינוּ וְאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ מִגִּידִים אֲנַחְנוּ לָכֶם, לְמַעַן גַּם אַתֶּם תִּהְיֶה לָכֶם שְׁתַּפּוֹת עִמָּנוּ, וְהַשְׁתַּפּוֹת שֶׁלָּנוּ הָיָה עִם הָאֵב וְעִם בָּנוּ יִשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ. וְאַלֶּה אֲנַחְנוּ כּוֹתְבִים לָכֶם, לְמַעַן שֶׁשְׁמַחְתֶּנוּ תִּהְיֶה מְלֵאָה.

וְזֹאת הִיא הַבְּשׂוּרָה אֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ מִמֶּנּוּ וּמַגִּידִים אֲנַחְנוּ לָכֶם, כִּי הָאֱלֹהִים אֹרֵךְ הוּא וְחַשֵּׁף אֵין בּוֹ כָּלֵל. אִם נֹאמֵר כִּי יֵשׁ לָנוּ שְׁתַּפּוֹת עִמּוֹ וּבַחֲשֵׁף נִתְהַלֵּךְ, נִשְׁקֹר וְלֹא נַעֲשֶׂה אֶת־הָאֱמֶת, אִם נִהְלֵךְ בְּאֹר, כְּאֲשֶׁר הוּא בְּאֹר, יֵשׁ לָנוּ שְׁתַּפּוֹת זֶה עִם זֶה, וְדָם יִשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ בָּנוּ מִטְהַר אוֹתָנוּ מִכָּל חַטָּא. אִם נֹאמֵר כִּי אֵין לָנוּ חַטָּא, אֲנַחְנוּ מַתְעִים אֶת־עַצְמָנוּ וְהָאֱמֶת אֵינָנָה בָּנוּ. אִם נִזְדֶּה אֶת חַטָּאֵינוּ, נֶאֱמָן הוּא וְצָדִיק לְסִלַּח לָנוּ אֶת חַטָּאֵינוּ וְלִטְהַר אוֹתָנוּ מִכָּל עוֹל. אִם נֹאמֵר כִּי לֹא חַטָּאנוּ, עוֹשִׂים אוֹתוֹ לְכוֹזֵב, וְדִבְרוּ אֵינָנוּ בָּנוּ.

ב

יְלָדִי, אֵלֶּה אֲנִי כּוֹתֵב לָכֶם כְּדִי שֶׁלֹּא תַחַטָּאוּ, וְאִם מִיִּשְׁהוּ יַחַטָּא, סִיגֹר יֵשׁ לָנוּ אֵצֶל הָאֵב, יִשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ הַצָּדִיק, וְהוּא כִּפֶּרָה עַל חַטָּאֵינוּ, וְלֹא עַל שֶׁלָּנוּ בְּלִבְד, אֲלֹא גַם עַל כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ. וּבִזְנָה אֲנוּ יוֹדְעִים כִּי יִדְעֻנָּהּ, אִם נִשְׁמַר אֶת־מִצְוֹתָיו. הָאוֹמֵר, יִדְעֹתִי אוֹתוֹ, וְאֶת־מִצְוֹתָיו אֵינוּ שׁוֹמֵר, שֶׁקֶר הוּא, וּבִזְנָה אֵין הָאֱמֶת. מִי שִׁישְׁמַר אֶת דְּבָרוֹ, בְּאֱמֶת בִּזְנָה הַשְׁלֵמָה אֶהְבֵּת הָאֱלֹהִים. בִּזְנָה אֲנוּ יוֹדְעִים כִּי אֲנוּ בְּתוֹכוֹ. הָאוֹמֵר לִשְׁבּוֹת בּוֹ חֵיב, כְּאֲשֶׁר הֵהוּא הֵלֵךְ, כִּף גַּם הוּא לִלְכֹּת.

אַחִים, לֹא מִצְוָה חֲדָשָׁה אֲנִי כּוֹתֵב לָכֶם, אֲלֹא מִצְוָה יִשְׁנָה אֲשֶׁר הָיְתָה לָכֶם מֵרָאשִׁית. הַמִּצְוָה הַיִּשְׁנָה הִיא הַדְּבָר אֲשֶׁר שָׁמַעְתֶּם מֵרָאשִׁית. שׁוֹב אֲנִי כּוֹתֵב לָכֶם מִצְוָה חֲדָשָׁה, אֲשֶׁר הִיא אֱמֶת בּוֹ וּבְכֶם, כִּי הַחֲשֵׁף עוֹבֵר וְהָאוֹר הָאֱמֶתִי כְּבֵר זֹרֶחַ. הָאוֹמֵר שֶׁהוּא בְּאֹר וְשׁוֹנֵא אֶת אָחִיו, בַּחֲשֵׁכָה הוּא עַד עַכְשָׁיו. הָאוֹהֵב אֶת אָחִיו נִשְׂאָר בְּאֹר, וְאֵין בּוֹ מִכְשׁוֹל. וְהַשׁוֹנֵא אֶת־אָחִיו בַּחֲשֵׁף הוּא וּבַחֲשֵׁף מִתְהַלֵּךְ, וְאֵינוּ יוֹדֵעַ אֲנָה הוּא הוֹלֵךְ, כִּי הַחֲשֵׁף עוֹר אֶת־עֵינָיו.

כותב אני לכם, ילדים, כי נסלחו לכם החטאים בגלל שמו. אני כותב לכם, אבות, כי ידעתם את זה שמראשית. אני כותב לכם, בחורים, כי נצחתם את הרשע. כתבתי לכם, ילדים, כי ידעתם את האב. כתבתי לכם, אבות, כי ידעתם את המן הראשית. כתבתי לכם, בחורים, כי חזקים אתם ודבר האלהים שוכן בכם ונצחתם את הרע.

אל תאחזו את העולם ולא את הדברים שבעולם. אם מייששו אוהב את העולם, אין אהבת האב בו. כי כל אשר בעולם, תאות הבשר ותאות העינים ותהנות החיים, איננה מן האב, אלא מן העולם היא. והעולם עובר ותאנותו, אבל העושה את רצון האלהים נשאר לעד.

ילדים, שעה אחרונה היא, וכאשר שמעתם כי האנטיכריסט בא, ועכשיו אנטיכריסטים רבים היו, מפאן אנו יודעים כי שעה אחרונה היא. ממנו יצאו, אבל לא היו ממנו; כי אלו היו ממנו, היו נשארים עמנו. אבל כן היה למען יתגלו כי לא כלם ממנו הם. ואתם יש לכם משקה מן הקדוש, ואתם יודעים את-הכל. לא כתבתי לכם מפני שאינכם יודעים את האמת, אלא מפני שאתם יודעים אותה, וכי כל שקר אינו מן האמת. מי הוא השקרן, אם לא הכופר כי ישוע אינו המשיח? זה הוא האנטיכריסט, הכופר באב ובבן. כל המכחש את-הבן גם את-האב אין לו: אתם לכן, אשר שמעתם מראשית, ישאר בכם. אם ישאר בכם אשר שמעתם מראשית, גם אתם בבן ובאב תשארו. וזאת היא ההבטחה אשר הוא הבטיח לנו: החיים הנצחיים. אלה כתבתי לכם על-אודות המתעים אתכם. ואתם, המשקה אשר לקחתם ממנו שוכנת בכם, ואין לכם צרה שמישהו ילמד אתכם, אלא כלשם שהמשקה עצמה מלמדת אתכם על הכל, ואמת היא ואינה שקר, וכאשר למדה אתכם תשארו בו. ועתה, ילדים קטנים, שאו בו, כדי שפאשר יגלה יהיה לנו בטחון ולא גבול ממנו בהתגלותו. אם תדעו כי צדיק הוא, דעו כי כל העושה את הצדקה ממנו נולד.

ג

ראו איזו אהבה נתן לנו האב, כדי שנקרא ילדים של אלהים. בגלל זה העולם אינו מכיר אתכם, כי לא הכיר אותו. אהובים, עכשיו ילדי אלהים אנחנו, ועדין לא נגלה מה נהיה. אבל יודעים אנחנו כי אם יגלה, דומים לו נהיה, כי נראה אותו פאשר הוא. וכל המחזיק בתקנה הזאת עליו מטהר את-עצמו, פאשר הוא טהור.

כל העושה את החטא גם את הפשע עושה, והחטא הוא הפשע. ואתם יודעים כי הוא
 נגלה כדי לשאת את חטאינו, וחסא אין בו. כל השוכן בו אינו חוטא, כל החוטא לא ראה
 אותו וגם לא ידע אותו. ילדים, אל יטעה איש אתכם, העושה את-הצדקה צדיק הוא, פאָשר
 הוא צדיק. העושה את-החטא מן השטן הוא, כי מראשית השטן חוטא. לזאת נגלה
 בן-האֱלֹהִים, למען יתיר את מעשי השטן. כל הנולד מהאֱלֹהִים אינו עושה חטא, כי יורעו
 נשאר בו, ואינו יכול לחטא, כי מהאֱלֹהִים נולד. בזה גלויים הם ילדי האֱלֹהִים וילדי השטן.
 כל מי שאינו עושה צדקה אינו מן האֱלֹהִים, וכן מי שאינו אהב את אחיו. כי זאת היא
 הבשורה אשר שמעם מראשית, שנאהב איש את רעהו. לא קנון שיהיה מן הרע ויחטא את
 אחיו, ובגלל מה שחטו? כי מעשיו היו רעים, ומעשי אחיו צדיקים. אל תתמהו, אחי, אם
 העולם שונא אתכם. אנהנו יודעים כי עברנו מן המות אל החיים, כי אהבים את האחים.
 הלא אהב את האב נשאר במות. כל השונא את-אחיו רוצח הוא, ואתם יודעים שלכל רוצח
 אין חיי עולם השוכנים בקרב. בזה ידענו את האהבה, כי הוא שם את נפשו בעדנו, ואנהנו
 חייבים לשלם את נפשותינו בעד האחים. מי שיש לו את חיי העולם ורוצה את אחיו שיש לו
 צרך וסוגר את רחמיו ממנו, איך אהבת האֱלֹהִים נשארת בו? ילדי, אל נאהב בדרך ולא
 בלשון, אלא במעשה ובאמת. ובזה ידע כי מן האמת אנהנו, ולפניו נשפית את לבותינו, כי
 אם ירשיע אותנו לבנו, כי גדול האֱלֹהִים מלבנו ויודע את-הכל. אהובים, אם לבנו אינו
 מרשיע אותנו, יש לנו בטחון אל האֱלֹהִים, וכל אשר נשאל נקבל ממנו, כי את מצותיו אנו
 שומרים ואת הַיֶּשֶׁר בעיניו אנו עושים. וזאת היא מצותו, שנאמין בשם בנו ישוע המשיח
 ונאהב איש את רעהו פאָשר נתן מצוה. והשומר את מצותיו שוכן בו והוא בו. ובזה אנו
 יודעים כי הוא שוכן בנו, מן הרוח אשר נתן לנו.

7

אהובים, אל תאמינו לכל רוח, אלא בחנו את הרוחות אם הן מן האֱלֹהִים, כי נביאי
 שקר רבים יצאו אל העולם. בזה תדעו את רוח האֱלֹהִים: כל רוח אשר מודה שישוע
 המשיח בא בבשר, מהאֱלֹהִים הוא. וכל רוח אשר איננה מודה בישוע המשיח שְׂבָא בבשר,
 איננה מן האֱלֹהִים, וזו היא רוח האַנְטִי־כְרִיסְט אשר שמעם כי תבוא, ועכשו כבר היא
 בעולם. אתם מאת האֱלֹהִים, ילדים, ונצחתם אותם, כי גדול הוא שִׁבְכָם מאשר שִׁבְעוֹלָם.
 הם מן העולם הם, לכן מן העולם הם מדברים, והעולם שומע להם. אנהנו מן האֱלֹהִים,
 הידע את-האֱלֹהִים שומע אותנו. מי שאיננו מן האֱלֹהִים אינו שומע אותנו. מזה אנו יודעים
 את-רוח האמת ואת-רוח המעוות.

אהובים, נאָהב זװ אַתּ זװ, כּי האַהבװ מן האַלװים הױ, וְכָל האַהב מן האַלװים נולד
 ויודע אַתּ האַלװים. מױ שאַיננו אַהב לא ידע אַתּ־האַלװים, כּי האַלװים אַהבװ הױ. כּװ
 נגלװתװ אַהבװתּ האַלװים כּנו, כּי אַתּ כּנו הַיחיד שְׁלַח האַלװים אַל העולַם כּדי שְׁנַחֲיָה בױ. כּװ
 הױ האַהבװ, לא כּכּד שְׁאַנְחֵנו אַהבװ אַתּ האַלװים, אַלּא כּכּד שֶׁהױ אַהב אֹתֵנו וְשְׁלַח אַתּ
 כּנו לְכַפֵּרָה עַל חַטֵּאֵינוּ. אַהובים, אַם כּכּה אַהב אֹתֵנוּ האַלװים, גַּם אֲנַחְנוּ חַיִּבִּים לְאַהֵב זֶה
 אַתּ זֶה. אַתּ האַלװים לא רָאָה אִישׁ מֵעוֹלָם, אַם נֶאֱהָב זֶה אַתּ זֶה, האַלװים שׁוֹכֵן כּנו וְאַהֲבָתוֹ
 מְשַׁלֵּמֶת כּנו. כּװ אֲנוּ יוֹדְעִים שְׁאַנוּ שׁוֹכְנִים בױ וְהױ כּנו, מִפְּנֵי שְׁנַתָּן לְנו מְרוּחוֹ. וְאַנְחֵנוּ
 רָאִינוּ וּמַעֲיָדִים כּי האַב שְׁלַח אַתּ־הַבֵּן מוֹשִׁיעַ העולַם. כּל מױ שׁוֹדֵד כּי יִשׁוּעַ הױ כּן
 האַלװים, האַלװים שׁוֹכֵן בױ וְהױ בַּאֲלֵהִים. וְאַנְחֵנוּ יִדְעֵנוּ וְהֶאֱמַנּוּ אַתּ־הָאֱהָבָה אֲשֶׁר יֵשׁ
 לַאֲלֵהִים כּנו. האַלװים אַהבװ הױ, וְהַשׁוֹכֵן בְּאֱהָבָה בַּאֲלֵהִים שׁוֹכֵן, וְהָאֲלֵהִים בױ. כּװ
 הַשְּׁלֵמָה האַהבװ עִמָּנוּ, כּדי שִׁיְהִיָּה לְנו בְּטַחֲוֹן בְּיוֹם הַמִּשְׁפָּט, כּי בְּאֲשֶׁר הױ כּד, גַּם אֲנַחְנוּ כּד
 בְּעוֹלָם הַזֶּה. פַּחַד אֵינוּ בְּאֱהָבָה, אֲבָל האַהבװ הַשְּׁלֵמָה מְשַׁלִּיכָה אַתּ הַפַּחַד חוּצָה, כּי הַפַּחַד יֵשׁ
 בױ עַל־שׁ, וְהַפַּחַד לא הַשְּׁלֵם בְּאֱהָבָה. אֲנַחְנוּ אוֹהֲבִים אוֹתוֹ, כּי הױ אַהב אֹתֵנוּ רִאשׁוֹנָה. אַם
 מִיִּשְׁהוּ יֵאמֹר כּי אֲנִי אוֹהֵב אַתּ האַלװים, וְאַתּ אֲחִיו הױ שׁוֹנָא, שִׁקְרָן הױ. כּי מױ שְׁאַיִנוּ אוֹהֵב
 אַתּ אֲחִיו אֲשֶׁר רָאָה, אַתּ האַלװים אֲשֶׁר לא רָאָה, אִידֹךְ יָכוֹל לְאַהֵב? וְזֹאת הַמַּצָּה יֵשׁ לְנו
 מֵאֲתוֹ, שֶׁהָאוֹהֵב אַתּ האַלװים נֶאֱהָב גַּם אַתּ אֲחִיו.

ה

כּל הַמַּאֲמִין כּי יִשׁוּעַ הױ הַמְּשִׁיחַ, מן האַלװים נולד, וְכָל האַהב אַתּ הַיִּלָּד אוֹהֵב גַּם
 אַתּ הַנּוֹלָד מִמֶּנּוּ. כּװ אֲנוּ יוֹדְעִים שְׁאַנוּ אוֹהֲבִים אַתּ יְלָדֵי האַלװים, בְּאֲשֶׁר אֲנוּ אוֹהֲבִים אַתּ
 האַלװים וְשׁוֹמְרִים אַתּ מַצְוֹתָיו. כּי זֹאת הױ אַהֲבַת האַלװים, שְׁנַשְׁמֵר אַתּ מַצְוֹתָיו, וּמַצְוֹתָיו
 אֵינָן כְּבִדּוֹת. כּי כּל הַנּוֹלָד מֵאֵת האַלװים נֹצֵחַ אַתּ העולַם, וְזֶה הױ הַנִּצָּחֹן שְׁנַצַּח אַתּ
 העולַם, אֲמוּנַתֵנוּ. מױ הױ הַמִּנְצָח אַתּ העולַם, אַם לא הַמַּאֲמִין כּי יִשׁוּעַ הױ כְּ־הָאֲלֵהִים? זֶה
 הױ הַבֶּא דֶּרֶךְ מִים וְדָם, יִשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ, לא בְּמִים לְבַד, אַלּא בְּמִים וּבְדָם, וְהַרוּחַ הױ
 הַמַּעֲיָדָה, כּי הַרוּחַ הױ הָאֵמֶת. כּי שְׁלִשָּׁה הֵם הַמַּעֲיָדִים בְּשִׁמְיָם: הָאֵב, הַדָּבָר וְהַרוּחַ הַקְּדוֹשׁ,
 וְשְׁלִשֶׁת אֵלֹה אֶחָד הֵם; וְשְׁלִשָּׁה הֵם הַמַּעֲיָדִים בְּאַרְצָא. הַרוּחַ וְהַמִּים וְהַדָּם, וְשְׁלִשָּׁתָם לְאַחַד
 הֵם. אַם אַתּ עֲדוּת הַאֲנָשִׁים אֲנוּ מִקְבָּלִים, עֲדוּת האַלװים גְּדוּלָּה יוֹתֵר, כּי זֹאת הױ עֲדוּת
 האַלװים אֲשֶׁר הַעִיד עַל כּנו. הַמַּאֲמִין בְּכֻל־הָאֲלֵהִים יֵשׁ לוֹ הַעֲדוּת בְּתוֹכוֹ, אֲבָל מױ שְׁאַיִנוּ
 מַאֲמִין בַּאֲלֵהִים עֲשֶׂה אוֹתוֹ לְשִׁקְרוֹ, מִפְּנֵי שְׁלֵא הַאֲמִין בַּעֲדוּת אֲשֶׁר הַעִיד האַלװים עַל כּנו.
 וְזֹאת הױ הַעֲדוּת, כּי חַיִּי עוֹלָם נָתַן לְנוּ האַלװים, וְהַחַיִּים האַלֵּה הֵם כּכּנו מױ שִׁישׁ לוֹ אַתּ
 הַבֵּן, יֵשׁ לוֹ אַתּ הַחַיִּים; מױ שְׁאַיִן לוֹ אַתּ כְּ־הָאֲלֵהִים, אֵינּוּ לוֹ אַתּ הַחַיִּים.

אלה כתבתי לכם המאמינים בשם בן־האלהים, כדי שתדעו כי יש לכם חיי עולם, וכדי שתאמינו בשם בן־האלהים. וזאת היא הבטחון אשר יש לנו אליו, כי אם נשאל דבר לפי רצונו, הוא שומע אותנו. ואם יודעים אנחנו כי הוא שומע אותנו בכל אשר נשאל, יודעים אנחנו כי יש לנו את הבקשות אשר שאלנו מאתו. אם מישוהו יראה את אחיו חוטא חטא שאינו אל מות, ישאל, ויתן לו חיים, לחוטאים שלא אל מות. יש חטא אל מות, לא על זאת אני אומר שישאל. כל עולה היא חטא, ויש חטא שאינו למות. אנו יודעים כי כל הנולד מהאלהים אינו חוטא, אלא הנולד מהאלהים שומר על עצמו, והרשע אינו נוגע בו. יודעים אנחנו כי מאת האלהים אנחנו, והעולם פלו שוכב ברשע. יודעים אנחנו כי בן־האלהים בא ונתן לנו בינה כדי שנדע את האמת, ואנחנו באמת, בבנו ישוע המשיח. זה הוא האלהים האמתי וחי עולם.

לדים, שמרו את עצמכם מן הגלולים, אמן.

בשורת מתי

א

ספר תולדות ישוע המשיח, בן־דוד בן־אברהם. אברהם הוליד את יצחק, ויצחק הוליד את יעקב, ויעקב הוליד את יהודה ואת אסיו. ויהודה הוליד את־פריץ ואת־זרח מתמר, ופריץ הוליד את־חצרון, וסצרון הוליד את־רם. וארם הוליד את־עמינדב, ועמינדב הוליד את־נחשון, ונחשון הוליד את־שלמון, ושלמון הוליד את־בעז מן־רחב, ובעז הוליד את־עובד מן־רות, ועובד הוליד את־ישי, וישי הוליד את דוד המלך. ודוד המלך הוליד את שלמה מאשת אוריה, ושלמה הוליד את־רחבעם, ורחבעם הוליד את־אביה, ואביה הוליד את־אסא, ואסא הוליד את־יהושפט, ויהושפט הוליד את־יורם, ויורם הוליד את־עזיה. ועזיה הוליד את־יוחם, ויוחם הוליד את־אחז, ואחז הוליד את־חזקיהו, וחזקיהו הוליד את־מנשה, ומנשה הוליד את־אמון, ואמון הוליד את־יאשיהו, ויאשיהו הוליד את יכניה ואת אסיו על הגלות בבל.

ואחר גלות בבל, יכניה הוליד את שאליאל, ושאליאל הוליד את זרבל. וזרבל הוליד את־אביהוא, ואביהוא הוליד את־אליקים, ואליקים הוליד את־עזור. ועזור הוליד את־צדוק, וצדוק הוליד את־אכים, ואכים הוליד את־אליהו, ואליהו הוליד את אלעזר, ואלעזר הוליד את מתן, ומתן הוליד את יעקב. ויעקב הוליד את יוסף איש מרים, אשר ממנה נולד ישוע הנקרא משיח. כל הדורות לכן מאברהם עד דוד ארבעה עשר דורות, ומדוד עד גלות בבל ארבעה עשר דורות, ומגלות בבל עד המשיח ארבעה עשר דורות:

והלידה של ישוע המשיח היתה ככה. כי מרים אמו היתה מארשת ליוסף, לפני שבאו יחד נמצאה מחזיקה ברחם הקדוש. ויוסף אישה, בהיותו צדיק ולא רצה להכלימה בפרהסיא, חפץ לשלחה בסתר. ואלה בהתבוננו, הנה מלאך יהוה נראה אליו בחלום לאמר, יוסף בן־דוד, אל תירא לקחת את־מרים אשתך, כי הנולד בה מרוח הקדוש הוא. ותלד בן ותקרא את שמו ישוע, כי הוא יושע את עמו מחטאיהם. וכל זה נהיה כדי שייתקיים הנאמר מאת האדון על ידי הנביא לאמר. הנה הבתולה תהר ותלד בן, ונקרא את־שמו עמנואל, אשר פירושו עמנו אל.

ויוסף העור מן השנה עשה כאשר צוה לו מלאך יהוה וינקח את אשתו ולא ידע אתה עד אשר ילדה את־בנה הבכור, ונקרא את־שמו ישוע.

ב

וישוע נולד בבית לחם שביהודה בימי הורדוס המלך, והנה מגושים ממזרח באו לירושלים אומרים, איזה הוא מלך הנהודים שנולד? כי ראינו את פוכבו במזרח ובאנו להשתחוות לו. וכששמע הורדוס המלך, הוא היה מטורד וכל ירושלים עמו ואסף את כל הפקנים הראשים והסופרים של העם, ושאל מהם איפה המשיח נולד. והם אמרו לו בבית לחם שביהודה כי ככה כתוב על ידי הנביא ואמה בית לחם, ארץ יהודה, בשום אפן אינך הקטנה במושלי יהודה, כי ממך יצא מושל אשר ירעה את עמי ישראל.

אז הורדוס קרא בסתר למגים ודרש מהם את זמן הראות הפוכב. ושלח אותם אל בית לחם ואמר, לכו וחקרו בדיוק על הילד, וכאשר תמצאו, הגידו לי, למען אבוא גם-אני ואשתחווה לו: והם שמעו את המלך והלכו, והנה הפוכב אשר ראו במזרח הלך לפניהם, עד שבא ועמד מעל למקום אשר היה בו הילד. וכראותם את הפוכב שמחו שמחה גדולה מאד ובאו אל הבית, ראו את הילד עם מרים אמו, ונפלו והשתחוו לו, ופתחו את אוצרותיהם והקריבו לו מתנות: זהב וזבונה ומור. והזקרו בחלום שלא לשוב אל הורדוס, וסתרו לארצם בדרך אחרת.

ובהתרחקם, הנה מלאך אדני נראה בחלום אל יוסף לאמר: קום, קח את הילד ואת אמו וברח אל מצרים, והיה שם עד אשר אמר לה, כי הורדוס עומד לבקש את הילד להשמידו. והוא קם, לקח את הילד ואת אמו בלילה ונסג למצרים. והיה שם עד מות הורדוס, כדי שיתמלא הנאמר על ידי האדון ביד הנביא האומר, ממצרים קראתי לבני

אז הורדוס, כשראה כי הותל בו על-ידי המגים, כעס מאד. והוא שלח והמית את פלי-הילדים אשר בבית-לחם ובכל-גבוליה, מבן-שנתיים ומטה, לפי הזמן אשר ברח מאת המגים. אז נתמלא הנאמר על-ידי ירמיהו הנביא לאמר, קול ברמה נשמע, קינה ובכי ומספד רב, רחל בוכה על ילדיה, ולא רצתה להתנחם, כי אינם.

לאחר שמת הורדוס, הנה מלאך אדוני נראה אל יוסף בחלום במצרים. לאמר, קום קח את הילד ואת אמו ולך אל ארץ ישראל, כי יתו המבקשים את נפש הילד. והוא קם ולקח את הילד ואת אמו ובא אל ארץ ישראל.

וְשָׁמַע כִּי אֶרְכָּלְאוֹס מוֹלֵךְ עַל הַיְּהוּדָה תַּחַת הוֹרְדוֹס אָבִיו, פָּחַד לִלְכֹּת לְשָׁם, אָבָל
לְאַחַר שֶׁהִזְהָר בַּחֲלוּם, נִסְוֶה אֶל אֲזוּרֵי הַגִּלְגִּיל. וְכֵן וְשָׁכַן בְּעִיר הַנִּקְרָאת נֶצְרַת, לִמְעַן יִתְמַלֵּא
הַנְּאֻמָּר עַל־יְדֵי הַנְּבִיאִים כִּי נּוֹצְרֵי יִקְרָא.

ג

וּבְיָמֵים הֵהֱם בָּא יוֹחָנָן הַמַּטְבִּיל וּמִכְרִיז בַּמִּדְבָּר יְהוּדָה וְאוֹמֵר: שׁוּבוּ בְּתִשׁוּבָה, כִּי
קָרְבָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם. כִּי זֶה הוּא הַנְּאֻמָּר עַל־יְדֵי יִשְׁעִיהוּ הַנְּבִיא הַאֹמֵר קוֹל קוֹרָא בַּמִּדְבָּר
הַכִּינוּ דֶּרֶךְ יְהוָה וְיִשְׁרוּת עֲשׂוּ מִסְלֹתָיו

וְהוּא יוֹחָנָן הָיָה לוֹ בְּגֵד מִשְׁעָר גָּמָל וְחִגּוּרֵת עוֹר עַל מְתָנָיו, וּמְזוֹנוֹ הָיָה אֲרֶבֶה וְדִבֵּשׁ
כִּר. אִזְּזָה אֵלָיו יְרוּשָׁלַיִם וְכָל־יְהוּדָה וְכָל־סְבִיבוֹת הַיַּרְדֵּן. וְהָיוּ נִטְפָּלִים בַּיַּרְדֵּן עַל יְדוֹ
מִתְנַדִּים אֶת חֲטָאֵתֵיהֶם:

וְכֹאשֶׁר רָאָה רַבִּים מִן הַפְּרוּשִׁים וְהַצְדֻקִּים בָּאִים לְטְבִילָתוֹ, אָמַר לָהֶם: צֹאצְאֵי
צִפְעוֹנִים, מִי הָרָאָה לָכֶם לְבָרֵחַ מִן הָעֵבְרָה הַעֲתִידָה? עֲשׂוּ אִפּוּא פְרִי הָרְאוּי לְתִשׁוּבָה. וְאַל
תִּחְשְׁבוּ לִזְמַר בְּלִבְכֶם: אֲבִי יֵשׁ לָנוּ אֶת אֲבֵרָהֶם. כִּי אוֹמֵר אֲנִי לָכֶם, כִּי יָכֹל הָאֱלֹהִים לְהַקִּים
מִן הָאֲבִנִים הָאֵלֶּה בָּנִים לְאֲבֵרָהֶם. כִּכֵּר מִנַּח הַגֶּרֶזֶן אֶל שֶׁרֶשׁ הַעֲצִים, וְכָל עֵץ שֶׁאִינוֹ עוֹשֶׂה
פְּרִי טוֹב נִכְרֵת וּמִשְׁלָךְ לְאֵשׁ.

אֲנִי אֲמַנֶּם מִטְבִּיל אֶתְכֶם בְּיָמֵים לְתִשׁוּבָה, אָבָל הֵבֵא אַחֲרַי חֲזֵק מִמֶּנִּי הוּא, אֲשֶׁר אֵינֶנִּי
רְאוּי לְשֹׂאת אֶת נִעְלָיו, הוּא יְטַבִּיל אֶתְכֶם בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ וּבֹאֵשׁ. אֲשֶׁר הַמְּזִנָה בִּידוֹ וַיִּנְקֶה
לְגַמְרֵי אֶת גִּרְנוֹ, וַיֵּאֱסֹף אֶת תְּבוּאָתוֹ אֶל הָאוֹצָר, וְאֶת הַמֶּזֶן יִשְׂרָף בָּאֵשׁ בְּלִתִּי כֶּכֶה.

אִזְּזָה בָּא יֵשׁוּעַ מִן הַגִּלְגִּיל אֶל הַיַּרְדֵּן אֶל יוֹחָנָן לְהִטְבֵּל עַל יְדוֹ. וַיּוֹחָנָן הָיָה מוֹנֵעַ אוֹתוֹ
לֵאמֹר, אֲנִי צָרִיד לְהִטְבֵּל עַל יְדֶךָ, וְאַתָּה בָּא אֵלָי? וַיַּעַן יֵשׁוּעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו, הִנֵּחַ עִתָּהּ, כִּי כֶּכֶה
רְאוּי לָנוּ לְמַלֵּא כָּל צִדְקָה. אִזְּזָה הַתִּיר אוֹתוֹ. וַיֵּשׁוּעַ, לְאַחַר שֶׁהִטְבֵּל, עָלָה מִיַּד מִן הַמַּיִם, וְהִנֵּה
נִפְתָּחוּ לוֹ הַשָּׁמַיִם, וַרְאָה אֶת־רוּחַ הָאֱלֹהִים יוֹרֶדֶת כְּמוֹ יוֹנָה וּבֹאָה עָלָיו. וְהִנֵּה קוֹל מִן הַשָּׁמַיִם
אֹמֵר: זֶה הוּא בְּנִי הָאֱהוּב אֲשֶׁר בּוֹ רָצִיתִי.

ד

אז ישוע הוביל אל המדבר על ידי הריח כדי להתנסות על ידי השטן וצם ארבעים יום וארבעים לילה, ואחר כך רעב. והמנסה התקרב אליו ואמר: אם בן-אלהים אתה, אמר שהאבנים האלה יהיו ללחם. והוא ענה ואמר, כתוב, לא על הלחם לבדו יחיה האדם, כי אם על כל דבר היוצא מפי אלהים. אז לקח אותו השטן אל העיר הקדושה, והעמידו על כנף המקדש ואומר לו אם בן-אלהים אתה השלך את עצמך למטה כי כתוב כי למלאכי יצוה עליה ועל-כפיה ישאוד פן-תגף באבן את-רגלך

אמר לו ישוע: שוב כתוב, לא תנסה את-יהוה אלהיך.

שוב לקח אותו השטן אל הר גבוה מאד, והראה לו את כל ממלכות העולם ואת כבודן. ואומר לו: את כל אלה אתן לך, אם תפל ותשתחוה לי. אז אמר לו ישוע: לך מאחרי, שטן, כי כתוב: את-יהוה אלהיך תשתחוה ואותו לבדו תעבד. אז עזב אותו השטן, והנה מלאכים נגשו ושרתו אותו.

ושמע ישוע כי יוחנן נמסר, ונסוג אל הגליל. ועזב את-הנצרת, בא ושכן בכפר נחום הנמיט, בגבולות זבולון ונפתלי: כדי שיתמלא הנאמר על-ידי ישעיהו הנביא לאמר, ארץ זבולון וארץ נפתלי, דרך הים, עבר הירדן, גליל הגוים, העם היושב בחשך ראה אור גדול, וליושבים בארץ ובצל המות זרח אור להם.

מאז החל ישוע להכריז ולומר: שובו בתשובה, כי התקרבה מלכות השמים.

מתהלך ליד הים של הגליל ראה שני אחים, שמעון הנקרא פטרוס ואנדראס אחיו, משליכים רשת אל הים, כי היו דיגים. ואומר להם: באו אחרי ואעשה אתכם לדיגי אנשים. והם מיד עזבו את הרשתות ועקבו אחריו. והלך משם ראה שני אחים אחרים, את יעקב בן זבדיה ואת יוחנן אחיו, בספינה עם זבדיה אביהם מתקנים את רשתותיהם, וקרא להם. והם מיד עזבו את הספינה ואת אביהם והלכו אחריו.

וישוע סבב את כל הגליל, מלמד בקהלותיהם ומכריז את בשורת המלכות ומרפא כל מחלה וכל חלי בעם. ויצא שמעו לכל סוריה, ויביאו אליו את כל החולים הלוקים במחלות שונות וביסורים, ואת המאחזים בשדים ואת הנכפים ואת המשקמים, ורפא אותם ויעקבו אחריו המונים רבים מן הגליל ומן הדקפוליס ומירושלים ומיהודה ומעבר לירדן.

ה

וראה את ההמונים, עלה אל ההר, וכשישב נגשו אליו תלמידיו. ופתח את פיו ולמד אותם לאמר, אשרי העניים ברוח, כי להם מלכות השמים. אשרי המתאבלים, כי הם ינחמו. אשרי הענויים, כי הם יירשו את הארץ. אשרי הרעבים והצמאים לצדק, כי הם ישבעו. אשרי הרחמנים, כי הם ירחמו. אשרי טהורי הלב, כי הם יראו את האלהים. אשרי עושי השלום, כי הם בני אלהים יקראו. אשרי הנרדפים בגלל הצדק, כי להם מלכות השמים. אשריכם כְּאִשֶּׁר יִחַרְפוּ אֲתֶכֶם וְיִרְדְּפוּ וַיֹּאמְרוּ עֲלֵיכֶם כֹּל דָּבָר רָע בְּשֵׁקֶר בְּגִלְלִי. שִׁמְחוּ וְגִילוּ, כִּי שִׁכְרְכֶם רַב בְּשָׂמַיִם, שֹׁפֵן כֹּד רָדְפוּ אֶת הַנְּבִיאִים שֶׁלִּפְנֵיכֶם.

אתם המלח של הארץ, אבל אם המלח יהפוך תפל, במה יומלח? אינו טוב עוד לכולם אלא להיזרק החוצה ולהידרס עליידי האנשים. אתם האור של העולם. לא תוכל עיר השוכנת על הר להסתתר. ולא מדליקים נר ושמים אותו תחת הסאה, אלא על המנורה, והוא מאיר לכל אשר בבית. ככה יאר אורכם לפני האנשים, למען יראו את מעשיכם הטובים ויכבדו את אביכם שבשמים.

אל תחשבו כי באתי לבטל את התורה או את הנביאים; לא באתי לבטל אלא לקיים. אמן, כי אומר לכם: עד שיעברו השמים והארץ, יוד אחת או קוץ אחד לא יעברו מן התורה, עד שהכל יתקיים. מי שיפר לכן אחת מן המצוות האלה הקטנות וילמד כן את האנשים, קטן יקרא במלכות השמים; אבל מי שיעשה וילמד, זה גדול יקרא במלכות השמים. כי אומר אני לכם, שאם לא תרבה צדקתכם יותר מן הסופרים והפרושים, לא תכנסו אל מלכות השמים. שמעתם כי נאמר לקדמונים: לא תרצח, ומי שיִרְצַח יִהְיֶה אֲשֶׁם לְמִשְׁפָּט. ואני אומר לכם כי כל הכועס על אחיו בְּחֶזֶם יִהְיֶה אֲשֶׁם לְמִשְׁפָּט, ומי שיאמר לאֹחֲיוֹ רִיקָא יִהְיֶה אֲשֶׁם לְסִנְהֶדְרִין, ומי שיאמר שׁוּטָא יִהְיֶה אֲשֶׁם לְגִיְהוֹנִם שֶׁל אִישׁ. אם לכן תִּקְרִיב אֶת מִנְחָתְךָ עַל הַמִּזְבֵּחַ, וְשָׁם תִּזְכֹּר כִּי לְאֹחִיךָ יֵשׁ מָה נִגְדָּה, הִנֵּחַ שָׁם אֶת קַרְבְּנְךָ לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ, וְלֹךְ רֵאשׁוֹנָה תִּתְרַצֵּה לְאֹחִיךָ, וְאִזּוּ בְּבוֹאֶךָ הִקְרַב אֶת קַרְבְּנְךָ. הֲיֵה מִיְטִיב לֵב לְכַעַל דִּינְךָ מִהֵרָ בְּעוֹדְךָ עֹמֵד בְּדִרְךָ, כֹּן יִמְסֹר אוֹתְךָ בַּעַל דִּינְךָ לְשׁוֹפֵט וְהַשּׁוֹפֵט יִמְסֹר אוֹתְךָ לְשׁוֹטֵר, וְתוֹשֵׁלָה לְלֵלָא, אֲמֵן אֹמֵר אֲנִי לָךְ, לֹא תֵצֵא מִשָּׁם עַד אֲשֶׁר תָּשִׁיב אֶת הַפְּרוּטָה הָאֲחֵרוֹנָה.

שמעתם כי נאמר לראשונים, לא תנאף. ואני אומר לכם כי כל הרוצה אשה להתאווּת אותה כְּכֹר נֶאֱפָה אוֹתָהּ בְּלִבּוֹ. וְאִם עֵינֶיךָ הֵימָנִית מִכְשִׁילָה אוֹתְךָ, עָקַר אוֹתָהּ וְהִשְׁלַח מִמֶּךָ, כִּי מוֹעִיל לָךְ שִׂיאֲבֹד אֶחָד מֵאֲבָרֶיךָ וְלֹא כָל גּוֹפֶה יִשְׁלַח לְגִיְהוֹנִם. וְאִם יָדְךָ הֵימָנִית מִכְשִׁילָה

אותה, כרתה והשליכה ממנה, כי מועיל לה שיאבד אחד מאבריה ולא כל גופה יישר
לגיהנם.

נאמר: מי שיגרש את אשתו, יתן לה גט. ואני אומר לכם כי כל המגרש את אשתו
מלבד עלת זנות גורם לה לנאף, וכל הנזשא גרושה נאף

שוב שמעתם כי נאמר לךמונים: לא תשבע לשקר, ותשיב ליהנה את שבועותיה.
ואני אומר לכם לא להשבע כלל, ולא בשמים, כי כסא הוא של האלהים, ולא בארץ, כי
הדם רגלים היא לרגליו, ולא לירושלים, כי עיר היא של המלך הגדול, ואל תשבע בראשך,
כי אינך יכול לעשות שעה אחת לבנה או שחורה. יהי דברכם כן כן, לא לא; והימר על
אלה מן הרע הוא.

שמעתם כי נאמר, עין תחת עין ונשן תחת נשן. ואני אומר לכם לא להתנגד לרע, אלא
כל מי שיכה אותך על הלחי הימנית, הפך לו גם את האחרת. ולרוצה לדון אותך ולקחת את
בתנך, הנח לו גם את השמלה. וכל מי שיכריח אותך ללכת מיל אחד, לה עמו שנים.
לשואל אותך תן, ואת הרוצה ללוות ממך לא תפנה.

שמעתם כי נאמר: תאהב את קרובך ותשנא את אויבך. ואני אומר לכם, אהבו את
אויביכם, ברכו את מקלליכם, היטיבו לשונאיכם, והתפללו על המציקים לכם ורודפיכם.
למען תהיו בנים של אביכם שבשמים, כי שמשו זורחת על רשעים וטובים וממטיר על
צדיקים ועל לא־צדיקים. אם תאהבו את האהבים אתכם, איזה שכר יש לכם? הלא גם
המוכסים עושים את הדבר הזה? ואם תשאלו בשלום רק את אוהביכם, מה יותר אתם
עושים? הלא גם המוכסים עושים כן? תהיו אפוא אתם שלמים, כשם שאביכם שבשמים
שלם הוא.

ו

השקרו מלעשות את צדקתכם לפני האנשים כדי שייראו אתכם, ואם לא כן, אין לכם
שכר אצל אביכם שבשמים. באשר לכן תעשה צדקה, אל תתקע בשופר לפניך, כמו
שהתנפים עושים בקהלות וברחובות, למען יכבדו על ידי האנשים. אמן אומר אני לכם,
קבלו את שכרם. ובעשותה צדקה אל תדע שמאלה מה עושה מינה כדי שתהיה צדקתה
בסתר, ואביה הרוצה בסתר ישלם לה בגלוי.

וכאשר תתפלל, לא תהיה כמו הנפחים, כי הם אוהבים להתפלל עומדים בקהלות ובפנות הרחובות, כדי שיראו לאנשים. אמן אומר אני לכם, כי כבר קבלו את שכרם. ואתה, כאשר תתפלל, בוא אל חדרך הפנימי, וסגר את דלתך והתפלל לבדיך שבסתר, ואבדך הרואה בסתר ישלם לך בגלוי.

ובהתפללכם אל תפטטו בגוים, כי הם סבורים שברב דבריהם ישמעו. לא תהיו אם-כן דומים להם, כי האב שלכם יודע את אשר אתם צריכים לפני ששאלתם אותו. ככה אז התפללו אתם, אבינו שבשמים, יתקדש שמך, תבוא מלכותך, יעשה רצונך, כמו בשמים פן בארץ. את לחמנו היומי תן לנו היום. וסלח לנו את חובותינו, כשם שגם אנחנו סולחים לחבוינו, ואל תביאנו לידי נסיון, אלא הצילנו מן הרע. כי לה המלכות והגבורה והתפארת לעולמי עולמים, אמן.

אם כי תסלחו לאנשים את פשעיהם, יסלח גם לכם אביכם שבשמים. ואם לא תסלחו לאנשים את פשעיהם, גם אביכם לא יסלח את פשעיהם.

וכאשר תצומו, אל תהיו כמו הנפחים עצובי פנים, כי הם משנים את פניהם למען יראו לאנשים צמים. אמן אומר אני לכם כי קבלו את שכרם. ואתה בצומך משח את-ראשך ואת-פניך רחץ שלא תראה לאנשים צם, אלא לבדיך שבסתר, ואבדך הרואה בסתר ישלם לך בגלוי.

אל תאצרו לכם אוצרות על הארץ, אשר עש וחלדה מאבדים, ואשר גנבים חותרים וגונבים. אצרו לכם אוצרות בשמים, אשר לא עש ולא חלדה מעלימה, ואשר גנבים לא חותרים ולא גונבים. כי כאשר הוא אוצרכם, שם יהיה גם לבכם.

גר הגוף הוא העין, לכן אם עינד תמימה, כל גופך יהיה מלא אור, ואם עינד רעה תהיה, כל גופך חשוך יהיה. ואם לכן האור שבה חשך הוא, החשך כמה גדול!

אין איש יכול לעבוד שני אדונים, כי או את-האחד ישנא ואת-האחר יאהב, או באחד יחזיק ויבאחר יבזה. לא תוכלו לעבוד את-האלהים ואת-הממון.

על כן אני אומר לכם, אל תדאגו לנפשכם מה תאכלו ומה תשתו, ולא לגופכם מה תלבשו. הלא הנפש חשוכה יותר מן המזון, והגוף מן הלבוש? הביטו אל עוף השמים, כי

אינם זורעים ולא קוצרים ולא אוספים אל אוצרות, ואביכם שבשמים מפרנס אותם. הלא אתם יקרים מהם יותר? ומי מכם בדאגו יוכל להוסיף על קומתו אמה אחת? ועל הבגד, מה אתם דואגים? התבוננו אל שושני השדה, איפה הם גדלים: אינם עמלים ולא טווים. אבל אומר אני לכם כי גם שלמה בכל כבודו לא התלבש כ אחד מאלה. אם ואת דשא השדה, הקנים היום ומחר משלך לתנור, האלהים מלביש ככה, הלא כל שכן אתכם, קטני אמונה? אל-אז תדאגו לאמר: מה נאכל או מה נשתה או מה נלביש? כי כל אלה הגוים מבקשים, יודע כי אביכם שבשמים כי אתם צריכים לכל אלה. בקשו ראשונה את מלכות האלהים ואת צדקתו, וכל אלה יוספו לכם. לא תדאגו לכן למחר, כי המחר ידאג לעצמו, די ליום רעתו.

ז

אל תשפטו, כדי שלא תשפטו. כי במשפט שאתם שופטים תשפטו, ובמדה שאתם מודדים ימד לכם. מה אתם רואה את הקסם שבעין אחיד, והקורה שבעינה לא תביי? או איך תאמר לאחיד, הנח אוציא את-הקיסם מעינה, והנה הקורה בעינה? תנח, הוצא ראשונה את הקורה מעינה, ואז תראה בברור להוציא את הקיסם מעין אחיד.

לא תתנו את הקדוש ללבלבים, ולא תשליכו את פניניכם לפני הזזירים, פן ירמסו אותם ברגליהם ויפנו ויקרעו אתכם.

שאלו וינתו לכם, בקשו ותמצאו, דפקו ויפתח לכם. כי כל השואל לוקח, והמבקש מוצא, ולדופק יפתח. או מי מכם, אדם אשר אם ישאל בנו לחם, היתן לו אבן? ואם ישאל דג, הלא נחש יתן לו; אם אבן אתם, רעים בהיותכם, יודעים לתת מתנות טובות לילדיכם, על אחת כמה וכמה שאתכם שבשמים יתן דברים טובים לשואלים אותם?

כל אשר תרצו שיעשו לכם האנשים, ככה גם אתם עשו להם, כי זה הוא התורה והנביאים.

באו דרך השער הצר, כי רחב השער ורחבה הדרך המוליכה אל האבדון, ורבים הם הנכנסים בה. מהצד השער ומצוקה הדרך המוליכה אל החיים, ומעטים הם המוצאים אותה:

השִׁמְרוּ מִבְּיָאֵי הַשָּׁקָר אֲשֶׁר בָּאִים אֲלֵיכֶם בְּבִגְדֵי כְּשִׁים, אֲבָל מִבְּפָנִים הֵם זָאֲבִים
טוֹרְפִים. מִפְּרוֹתֵיהֶם תִּכְרִירוֹ אוֹתָם. הֲלֹא אֵין לוֹקָטִים מִן הַקּוֹצִים עֲנָבִים אוּ מִן הַדִּרְדְּרִים
תֵּאֲנִים? כָּכָה כָּל עֵץ טוֹב עוֹשֶׂה פְּרוֹת טוֹבִים, וְהָעֵץ הַרְקוֹב עוֹשֶׂה פְּרוֹת רָעִים. אֵין עֵץ טוֹב
יָכוֹל לַעֲשׂוֹת פְּרוֹת רָעִים, וְלֹא עֵץ רָקֹב יָכוֹל לַעֲשׂוֹת פְּרוֹת טוֹבִים. כָּל עֵץ שֶׁאֵינוֹ עוֹשֶׂה פְּרִי
טוֹב נִכְרֵת וּמִשְׁלָךְ לְאֵשׁ. אַז מִפְּרוֹתֵיהֶם תִּכְרִירוֹ אוֹתָם.

לֹא כָּל הָאוֹמֵר לִי אֲדוֹן אֲדוֹן יָבוֹא אֶל מַמְלַכַת הַשָּׁמַיִם, אֲלֹא הָעוֹשֶׂה אֶת רִצּוֹן אָבִי
שֶׁבִּשְׁמַיִם. רַבִּים יֹאמְרוּ לִי בְּיוֹם הַהוּא: אֲדוֹנִי, אֲדוֹנִי, הֲלֹא בִּשְׁמֶךָ נִבְּאֵנוּ, וּבִשְׁמֶךָ שָׁדִים
הוֹצֵאֵנוּ, וּבִשְׁמֶךָ גְּבוּרוֹת רַבּוֹת עָשִׂינוּ? וְאֵז אוֹדָה לָהֶם כִּי מַעֲלֵם לֹא יִדְעֵתִיכֶם: סוּרוּ מִמֶּנִּי,
פְּעֻלֵי הָאָנוּ.

כָּל־אֲפּוֹא מִי שֶׁשׁוֹמֵעַ אֶת־דְּבָרֵי אֱלֹהִים וְעוֹשֶׂה אוֹתָם, אֲדַמָּה אוֹתוֹ לְאִישׁ חָכָם שֶׁבִּנְהָ
אֶת־בֵּיתוֹ עַל־הַסֵּלַע, וְיֵרֵד הַגָּשֶׁם וּבָאוּ הַנִּהְרוֹת וְנִשְׁבּוּ הַרוּחֹת וְהַתְּנַפְלוּ עַל הַבַּיִת הַהוּא, וְלֹא
נִפֹּל, כִּי יִסַּד עַל הַסֵּלַע. וְכָל הַשׁוֹמֵעַ אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהִים וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה אוֹתָם יִדְמָה לְאִישׁ אֲוִיל אֲשֶׁר
בִּנְהָ אֶת בֵּיתוֹ עַל הַחֹל וְיֵרֵד הַגָּשֶׁם, וּבָאוּ הַנִּהְרוֹת, וְנִשְׁבּוּ הַרוּחֹת, וְהָכּוּ בַּבַּיִת הַהוּא, וְנִפֹּל,
וְהָיְתָה נִפִּילָתוֹ גְּדוֹלָה.

וַיְהִי כַּאֲשֶׁר סִים יִשׁוּעַ אֶת הַדְּכָרִים הָאֵלֶּה, הִשְׁתוֹמְמוּ הַמּוֹן הָעָם עַל תּוֹרָתוֹ. כִּי הִנֵּה
מִלְמַד אוֹתָם כְּמִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ סִמְכוּת, וְלֹא כַּסּוֹפְרִים.

ח

וּבִרְדֵּיתוֹ מִן הַהֵר עָקְבוּ אַחֲרָיו הַמּוֹנִים רַבִּים. וְהִנֵּה מִצְרַע כָּא וְהִשְׁתַּחֲוָה לוֹ לֵאמֹר:
אֲדוֹנִי, אִם תִּרְצֶה, תּוּכַל לִטְהַרְנִי. וְהוֹשִׁיט אֶת יָדוֹ וַנִּגַּע בּוֹ, יִשׁוּעַ אָמַר: רּוֹצֶה אָנִי, הִשְׁהָר.
וּמִיָּד נִטְהַרָה צָרְעָתוֹ. וַיֹּאמֶר לוֹ יִשׁוּעַ רְאֵה אֵל תֹּאמַר לְאִישׁ אֲבָל לֹךְ הִרְאֵה אֶל־הַכֹּהֵן וְהִקְרַב
אֶת־הַמִּנְחָה אֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה לַעֲדוֹת לָהֶם

וּבְבוֹאוֹ אֶל כְּפַר נַחֻם, נִגַּשׁ אֵלָיו שֶׁר־מַעֲה, מִבְּקֹשׁ מֵאֲתוֹ וַאֲמַר אֲדוֹנִי, נִעְרִי מִשְׁלָךְ
בַּבַּיִת מִשְׁתָּק, מִתְעַנֶּה בְּצוּרָה נוֹרָאָה. וַיֹּאמֶר לוֹ יִשׁוּעַ: אָנִי אָבוֹא וְאֶרְפָּא אוֹתוֹ. וַיַּעַן שֶׁר
הַמַּעֲה וַיֹּאמַר: אֲדוֹנִי, אֵינְנִי רְאוּי שֶׁתְּבוֹא תַּחַת גִּגִּי, אֲבָל רַק אֲמַר בְּמִלָּה וְיִרְפָּא נִעְרִי וְגַם כִּי
אָנִי אֲדָם תַּחַת סִמְכוּת, וַיֵּשׁ תַּחַתִּי חִילִים, וַאֲמַר לָזֶה: לֹךְ, וְהוּא הוֹלֵךְ, וְלֹאֲחֶר: בּוֹא, וְהוּא
כָּא, וְלַעֲבָדִי: עֲשֵׂה זֹאת, וְהוּא עוֹשֶׂה. וּכְשָׁמַע יִשׁוּעַ הַתְּפִלָּא וַאֲמַר לַמַּתְלִוִּים: אֲמֵן אוֹמֵר לָכֶם,

אָפּלוּ בִּישְׂרָאֵל לֹא מִצָּאֵתִי אֲמוּנָה גְּדוּלָּה כְּזֹאת. וְאֲנִי אוֹמֵר לָכֵם כִּי רַבִּים מִמֶּנְחָר וּמִמַּעַרֵב יָבֹאוּ וְיִסְבּוּ עִם אֲבֵרֵהֶם וְיִצְחָק וְיַעֲקֹב בְּמַלְכוּת הַשָּׁמַיִם וּבְגִי הַמַּמְלָכָה יִשְׁלַכּוּ אֶל הַחֹשֶׁךְ הַחִיצוֹן, שֶׁם יִהְיֶה הַכִּי וְחִרְיַת הַשָּׁנִים. וַיֹּאמֶר יֵשׁוּעַ לְשׂר הַמָּאָה לֵּךְ וּכְאֲשֶׁר הִצְמַנְתָּ יַעֲשֵׂה לֶךְ וּנְרָפָא נַעֲרֹ בַּשָּׂעָה הַזֵּאת

וּכְשָׁבָא יֵשׁוּעַ אֶל בֵּית פֶּטְרוֹס, רָאָה אֶת חוֹתְנָתוֹ מְשַׁכֶּכֶת וְסוֹכֵלֶת מְקַדְּחַת וְנֹגַע בִּידָהּ, וְעֹזֵב אוֹתָהּ הַקְדִּשְׁתָּהּ, וְקָמָה וְשָׂרְתָהּ אוֹתוֹ. בַּעֲרֵב, כְּאֲשֶׁר הָיָה, הִבִּיאוּ לוֹ אַחוּזֵי שָׂדִים רַבִּים, וְהוּא גָרַשׁ אֶת הַרוּחוֹת בְּדָבָר וּנְרָפָא אֶת כָּל הַחוֹלִים. כִּדִּי שִׁיתְמַלֵּא הַנֶּאֱמָר עַל-יְדֵי יִשְׁעָהּוּ הַנִּבִּיא לֵאמֹר: הוּא חָלִינוּ נִשָּׂא וּמִכְאוּבֵינוּ סָבָלָם.

וְרָאָה יֵשׁוּעַ הַמוֹנִים רַבִּים סְבִיבוֹתָיו, צִוָּה לְלַכֵּת אֶל הָעֵבֶר. וְהִתְקַרֵּב סוֹפֵר אֶחָד וְאָמַר לוֹ, רַבִּי, אֵלֶכָה אַתְּרִיד לְכָל מְקוֹם שֶׁתֵּלֵךְ. וְאָמַר לוֹ הַיֵּשׁוּעַ: לִישׁוּעִים יֵשׁ מְעוֹנוֹת וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם קִנִּים, אֲבָל לָנוּ הָאֵדָם אֵין מְקוֹם לְהִסָּב אֶת רֹאשׁוֹ. וְאַחֵר מִן הַתַּלְמִידִים שָׁלוּ אָמַר לוֹ, אֲדוֹנִי, הִרְשִׁיה לִי תַחֲלָה לְלַכֵּת וּלְקַבֵּר אֶת אָבִי. וַיֵּשׁוּעַ אָמַר לוֹ, עֲקֹב אַחֲרִי, וְהִנֵּחַ לַמֵּתִים לְקַבֵּר אֶת מֵתֵיהֶם.

וּכְשָׁעָלָה אֶל הַסְפִּינָה, עָקְבוּ אַחֲרָיו תַּלְמִידָיו וְהָיָה רַעַשׁ גְּדוֹל הָיָה בָּיָם, עַד שֶׁהִסְפִּינָה הִתְפַּסְתָּה בַּגָּלִים, וְהוּא יָשָׁן. וְהִתְקַרְבוּ תַּלְמִידָיו, הִעִירוּ אוֹתוֹ וְאָמְרוּ: אֲדוֹנִי, הוֹשִׁיעֵנו, אֲנַחְנוּ אוֹבְדִים. וְאָמַר לָהֶם: מָה פְּתֻנִים אַתֶּם, קִטְנֵי אֲמוּנָה? אֵין קִם וְגָעַר בְּרוּחוֹת וּבָיִם, וְהָיָה דְמָמָה גְּדוּלָּה. וְהָאֲנָשִׁים תָּמְהוּ לֵאמֹר, מַה-סּוֹג הוּא זֶה, שֶׁגַּם הַרוּחוֹת וְהַיָּם צִיִּתְנִים לוֹ?

וּכְשָׁבָא אֶל עֵבֶר הַיַּרְדֵּן אֶל אֶרֶץ הַגֵּרְגָסִינִים, פָּגְשׁוּ אוֹתוֹ שְׁנַיִם אַחוּזֵי שָׂדִים שִׁינְצָאוּ מִן הַקְּבָרִים, אֲכִזְרִיִּים מְאֹד, עַד שֶׁאֵי אֲפָשָׁר הָיָה לָאִישׁ לַעֲבֹר בְּדֶרֶךְ הַזֶּה. וְהָיָה צָעְקוֹ לֵאמֹר: מַה לָּנוּ וְלָךְ, יֵשׁוּעַ בֶּן הָאֱלֹהִים? הַבָּאֵת הִנֵּה לִפְנֵי הָעַת לַעֲנוֹת אַתְּנוּ? וְהָיָה רַחוּם מֵהֶם עָדָר חֲזִירִים רַבִּים רָעִים. וְהַשָּׂדִים הִעֲתִירוּ אֵלָיו לֵאמֹר אִם אַתָּה מְגָרֵשׁ אוֹתָנוּ הִרְשִׁיה לָנוּ לְלַכֵּת אֶל עָדָר הַחֲזִירִים וַיֹּאמֶר לָהֶם לָכוּ וְהֵם יִצְאוּ וְהִלְכוּ אֶל עָדָר הַחֲזִירִים וְהָיָה שִׁטְפָה כָּל עָדָר הַחֲזִירִים מִן הַמֶּדְרֹן אֶל הָיָם וּמָתוּ בַּמַּיִם וְהָרָעִים בָּרַחוּ, וְהִלְכוּ אֶל הָעִיר וְהִגִּידוּ אֶת הַכֹּל וְאֵת אֲשֶׁר קָרָה לַמֵּאֲחֻזִּים בַּשָּׂדִים. וְהָיָה כָּל הָעִיר יִצְאָה לְקִרְאָת יֵשׁוּעַ, וּכְשָׂרָאוּ אוֹתוֹ הַכִּפְרִירוּ בּוֹ שִׁילָה מְגֻבּוּלָם

והוא עלה לספינה, עבר וכא אל עירו שלו. והנה הביאו אליו איש משתק משלף על מטה, וכאשר ראה ישוע את אמונתם, אמר למשתק: חזק, בני, נסלחו לך חטאיו. והנה מקצת הסופרים אמרו בלבם: זה מגדף. וראה ישוע את מחשבותיהם ואמר, למה אתם חושבים רעות בלבבכם? מה כי יותר נקל לומר נסלחו לך חטאיו, או לומר קום והתהלך? כדי שתדעו כי יש לבוֹהֵאֲדָם סמכות על הארץ לסלח חטאים, אז אמר למשתק: התעורר, שׂא את מטהך ולך אל ביתך. וקם והלך אל ביתו. וראו ההמונים, ויתמהו ויפארו את־האלהים הנותן סמכות כזאת לאנשים.

ויכשעבר ישוע משם, ראה אדם יושב על בית המוכס, הנקרא מתי, ואמר לו: לך אחרי. והוא קם והלך אחריו. ויהי בהיותו מסב בבית, והנה מוכסים וחטאים רבים באו ויסבו יחד עם ישוע ועם תלמידיו וכאשר ראו הפרושים, אמרו לתלמידיו: מדוע המורה שלכם אוכל עם המוכסים והחטאים? וישוע שמע ואמר להם, אינן החזקים צריכים לרופא, אלא החולים. לכו ולמדו מה־הוא: חסד חפצתי ולא זבח. כי לא באתי לקרא לצדיקים, אלא לחטאים לתשובה.

אז נגשו אליו תלמידי יוחנן ואמרו, מדוע אנחנו והפרושים צמים הרבה, ותלמידך אינן צמים? ויאמר להם ישוע, היותו בני החפה להתאכל כל זמן שהחתן עמם; אבל יבאו ימים פאשר ילקח מהם החתן, ואז יצומו. אין איש שם טלוי בגד לא כבוס על בגד ישן, כי המלוי שלו נוטל מן הבגד, וקורע גרוע יותר נעשה. ולא משליכים יין חדש אל נאדות ישנים, ואם לא כן, נקרעים הנאדות, והיין נשפך והנאדות יאבדו, אלא משליכים יין חדש אל נאדות חדשים, ושניהם נשמרים.

בעוד שהוא מדבר אליהם, הנה שר אחד קרב והשתחוה לו לאמר: בתי זה עתה מתה, אבל בוא ושים את ידך עליה ותחיה. וקם ישוע וילך אחריו ותלמידיו והנה אשה הסובלת מדמום שנים עשרה שנים התקרבה מאחור ונגעה בציצת בגדו. כי אמרה בתוכה: אם רק אגע בבגדו, אושע. וישוע התהפך וראה אותה ואמר, חזקי בתי, אמונתך הושיעה אותך. והאשה נושעה מן השעה ההיא. וכשבא ישוע אל בית השׂר וראה את מנגני החליל ואת ההמון הסוער, אמר להם, הסתלקו, כי לא מתה הילדה, אלא ישנה. והם צחקו עליו. וכאשר הוצא ההמון, נכנס ואחז בידה, וקמה הנערה. ויצאה השמועה הזאת לכל הארץ ההיא.

ויכש'ישוע עבר משם, עקבו אחריו שני עוֹרִים שצָעֲקוּ וְאָמְרוּ: רַחֵם עָלֵינוּ, בֶּן דָּוִד.
וּכְשֶׁבָא אֶל הַבֵּית, נִגְשׂוּ אֵלָיו הָעוֹרִים, וְאָמַר לָהֶם יֵשׁוּעַ: הֲאִם אַתֶּם מְאֲמִינִים כִּי אֲנִי יָכוֹל
לַעֲשׂוֹת זֹאת? אָמְרוּ לוֹ: כֵּן, אֲדוֹנֵי. אַז נִגַּע בְּעֵינֵיהֶם וְאָמַר: כִּפִּי אֲמוּנַתְכֶם יַעֲשֶׂה לָכֶם.
וּנִפְתַּחוּ עֵינֵיהֶם, וַיֵּשׁוּעַ הִזְהִיר בָּהֶם לֵאמֹר: רְאוּ שְׂלֹא יַדַּע אִישׁ. וְהֵם יָצְאוּ וְהִפְצִיזוּ אֶת
שְׁמוּעָתוֹ בְּכָל הָאֶרֶץ הַהִיא.

וּבְצֵאתָם הִנֵּה הִקְרִיבוּ לוֹ אֶדָם אֶלֶם מֵאֶחָז־שָׂד. וּכְשֶׁהֵצֵא הַשָּׂד, דִּבֶּר הָאֶלֶם, וְהִתְפַּלֵּאוּ
הַהִמוֹנִים וְאָמְרוּ: מַעֲלֹם לֹא נִרְאָה דָּבָר כֵּזֶה בְּיִשְׂרָאֵל. וְהִפְרוּשִׁים הָיוּ אוֹמְרִים: בְּשֵׁר הַשָּׂדִים
הוּא מְגַרֵּשׁ אֶת הַשָּׂדִים.

וַיֵּשׁוּעַ סָבַב אֶת כָּל הָעָרִים וְאֶת הַכְּפָרִים, מְלַמֵּד בְּכֵתִי בְּנִסְיוֹתֵיהֶם וּמְכַרִּיז אֶת בְּשׁוֹרַת
הַמַּלְכוּת וּמְרַפֵּא כָּל מַחְלָה וְכָל חָלִי בָעָם.

וְרִאָה אֶת־הַהִמוֹנִים וַיִּכְמְרוּ רַחֲמָיו עֲלֵיהֶם, כִּי הָיוּ יֹגְעִים וּמְשַׁלְכִים בְּצֵאֵן אֲשֶׁר אֵין
לָהֶם רוּעָה. אַז אוֹמַר לְתַלְמִידָיו, הִקְצִיר אִמְנָם רַב, אֲבָל הַפּוֹעֲלִים מַעֲשִׂים. הִתְפַּלְלוּ אַז אֵל
אֲדוֹן הַקְּצִיר, כְּדֵי שְׂיֻצִיאוּ פְעֲלִים לַקְּצִיר שְׁלוֹ.

י

וְקָרָא אֶת שְׁנַיִם עָשָׂר תַּלְמִידָיו וְנָתַן לָהֶם סְמֻכוֹת עַל רוּחוֹת טְמָאוֹת, כְּדֵי לְגַרֵּשׁ אוֹתָן
וּלְרַפֵּא כָּל מַחְלָה וְכָל חָלִי. וְשִׁמּוֹת שְׁנַיִם הָעָשָׂר הַשְּׁלִיחִים הֵם אֵלֶּה: רָאשׁוֹן שְׁמַעוֹן הַנִּקְרָא
פֶּטְרוֹס וְאַנְדְּרֵאס אָחִיו, יַעֲקֹב בֶּן־זְבֵּדִיָּה וַיּוֹחָנָן אָחִיו, פִּילִיפּוֹס וּבְרִתְמַלְמִי, תוֹמָא וּמַתִּי
הַמּוֹכֵס, יַעֲקֹב בֶּן־חֶלְפִי וְלֵבִי הַנִּקְרָא תָדִי, שְׁמַעוֹן הַקְּנָנִי וַיהוּדָה הָאִיסְקָרִיּוֹטִי אֲשֶׁר גַּם מָסַר
אוֹתוֹ.

אֵלֶּה הַשְּׁנַיִם עָשָׂר שְׁלַח יֵשׁוּעַ וַיְצִו אוֹתָם לֵאמֹר: אֵל דֶּרֶךְ הַגּוֹיִם לֹא תֵלְכוּ, וְאַל עִיר
הַשְּׁמֵרוֹנִים לֹא תִבְאוּ. לָכוּ אֶל הַצֵּאֵן הַאֲבֹדוֹת שֶׁל בֵּית יִשְׂרָאֵל. וּבִלְכַתְּכֶם הִקְרִיזוּ לֵאמֹר כִּי
קָרְבָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם. חוֹלִים רַפְאוּ, מְצַרְעִים טְהַרוּ, מַתִּים הַקִּימוּ, שְׁזִים הוֹצִיאוּ. חֲנֻם
לְקַחְתֶּם, חֲנֻם תִּנּוּ. אֵל תִּקְנוּ זֶהָב וְלֹא כֶסֶף וְלֹא נִחְשָׁת לְאַזְוָרִיכֶם. לֹא תִרְמִיל לְדֶרֶךְ וְלֹא שְׂמִית
כְּתֻנּוֹת וְלֹא סַנְדָּלִים וְלֹא מִטָּה, כִּי רִאֲוִי הַפּוֹעֵל לְמִזְוֹנוֹ. לְכָל עִיר אוֹ כְּפָר אֲשֶׁר תִּכְנָסוּ אֵלָיו,
חַקְרוּ מִי בָּהּ רִאֲוִי, וְשֵׁם שְׁבוּ עַד אֲשֶׁר תִּצְאוּ. וּבִהְכַנְסְכֶם אֶל הַבֵּית, בְּרַכּוּ אוֹתוֹ לֵאמֹר: שְׁלוֹם
לְבֵית הַזֶּה. וְאִם אִמְנָם הַבֵּית רִאֲוִי, תִּבְאוּ שְׁלוֹמְכֶם עָלָיו, וְאִם אֵינּוּ רִאֲוִי, שְׁלוֹמְכֶם אֲלֵיכֶם

ישוב. ואשר אם לא תקבל אתכם ולא ישמע את דבריכם, בצאתכם חוצה לפניה או לעיר
ההיא נערו את עפר רגליכם. אמן אני אומר לכם, נסבל יותר יהיה לארץ סדום ועמורה
ביום המשפט מאשר לעיר ההיא.

הנה אני שולח אתכם ככבשים בתוך זאבים, הוי אם פן חכמים בנחשים ותמימים
פיונים. השמרו מן האנשים, כי יסגירו אתכם אל מועצות, ובכתי כנסת שלהם ילקו אתכם.
ועל מנהיגים וגם מלכים תובאו בגללי לעדות להם ולגוים. וכאשר ימסרו אתכם, אל תדאגו
איה או מה תדברו, כי ינתן לכם בשעה ההיא מה תדברו. כי לא אתם המדברים, אלא רוח
אביכם המדבר בכם. ואח יסגיר אח למות ואב את בנו, וילדים יקומו על הוריהם וימיתו
אותם ותהיו שנואים על ידי כולם בגלל שמי, אך מי שיחזיק מעמד עד הסוף, הוא יישע.
כאשר ירדפו אתכם בעיר הזאת, ברחו אל העתרת, כי אמן אומר אני לכם, לא תסימו את
ערי ישראל עד אשר יבוא פוֹהֵאֲדָם. אין תלמיד עולה על מורהו ולא עבד על אדוניו. די
לתלמיד שיהיה כמו מורהו, ולעבד שיהיה כאדוניו. אם את בעל הבית קראו בעל זבוב, על
אחת פמה וכמה את בני ביתו? אלי־תִּירָאוּ אותם אִי, כי אין דבר מכסה אשר לא יגלה,
ונסתר אשר לא יודע. אשר אני אומר לכם בחשוד אמרו באור, ואשר שומעים אתם באזן
הכריזו על הגגות. ואל תיראו מן ההורגים את הגוף, אבל את הנפש אינם יכולים להרג,
אבל יראו יותר את הכול להאכיד גם נפש גם גוף בגיהנם. הלא שני צפרים נמכרות
באסריון? ואחת מהן לא תפל על הארץ בלי אביכם. וגם שערות ראשכם כלן ספורות הן.
לכן אל תיראו, יותר מדורים רבים אתם שוים.

כל־אדם אשר יודה בי לפני האנשים, אוֹדָה גם־אני בו לפני אבי שבשמים. מי
שִׁיכַחֵשׁ בי לפני בני האדם, אֶכְחַשׁ בו גם אני לפני אבי שבשמים.

אל תחשבו כי באתי להביא שלום על הארץ; לא באתי להביא שלום, אלא חרב. כי
באתי להפריד אדם מאביו ובת מאמה וכלה מחמותה ואויבי האדם בני ביתו.

האֹהֵב אב או אם יותר ממני אינו ראוי לי, והאֹהֵב בן או בת יותר ממני אינו ראוי
לי, ומי שאינו נושא את צלבו והולך אחרי, אינו ראוי לי. המוצא את נפשו יאבד אותה,
והמאבד את נפשו בגללי ימצא אותה.

המקבל אתכם מקבל אותי, והמקבל אותי מקבל את השולח אותי. המקבל נביא בשם
נביא שכר נביא יקח, והמקבל צדיק בשם צדיק שכר צדיק יקח. ומי שישקה אֶחָד מן

הקטנים האלה כוס מים קר בלבד בשם תלמיד, אמן אומר אני לכם, לא יאבד את שכרו.

יא

ויהי כאשר סיים ישוע לצוות את שנים עשר תלמידיו, עבר משם ללמד ולקרא בצריהם.

ויוחנן שמע בבית הסהר את מעשי המשיח, שלח שנים מתלמידיו אמר לו האתה הוא הבא או לאחר נצפה ויען ישוע ויאמר להם לכו הגידו ליוחנן את אשר אתם שומעים ורואים עורים רואים טוב ופסחים מהלכים, מצרעים מטהרים וחרשים שומעים, מתים מוקמים וצעניים מתבשרים. ואשרי מי שלא יפשל בי.

ובלכתם אלה החל ישוע לומר להמונים על יוחנן מה יצאתם אל המדבר לראות קנה המתנועע ברוח אבל מה יצאתם לראות? אדם לבוש בגדים רכים? הנה הלובשים בגדים רכים בבתי המלכים הם. אבל מה יצאתם לראות? נביא? הן, אומר אני לכם, ויותר מנביא. כי זה הוא אשר נכתב עליו הנה אנכי שלח את מלאכי לפניך אשר יפנה דרךך לפניך

אמן אני אומר לכם, לא קם בילודי נשים גדול מיוחנן המטביל, אבל הקטן במלכות השמים גדול ממנו. ומימי יוחנן המטביל עד עכשו מלכות השמים נבקשת, ואלימים חוטפים אותה. כי כליה הנביאים והתורה עד יוחנן נבאו. ואם אתם רוצים לקבל, הוא הוא אליהו העתיד לבוא. מי שיש לו אזנים לשמע ישמע.

למי אדמה את הדור הזה? הוא דומה לילדים היושבים בשוקים, אשר קוראים לחבריהם ואמרים, חללנו לכם ולא רקדתם, קוננו לכם ולא ספדתם. כי בא יוחנן, לא אוכל ולא שותה, והם אומרים: שד יש לו. בא בן-האדם אוכל ושותה, והם אומרים: הנה איש זולל וסובא יין, ידיד מוכסים וחטאים. והתקמה נצדקה מילדיה.

אז החל לחרף את הערים אשר בהן נעשו רב גבורותיו, כי לא שבו בתשובה. אי לה פרוזון, אי לה בית צידה, כי אלו בצור ובצידון נעשו הגבורות שנעשו בכם, בכר מזמן היו יושבות בשק ואפר ושבו בתשובה. אבל אומר אני לכם, לצור ולצידון נסבל יותר יהיה ביום הדין מאשר לכם. ואתה כפר נחום, המרממה עד השמים, עד שאול תורדי, כי אלו

בסדום נעשו הגבורות שנעשו בך, היו נשוארות עד היום. אבל אומר אני לכם, כי לארץ
סדום נוח יותר יהיה ביום המשפט ממך.

בזמן שהוא ענה ישוע ואמר, מודה אני לך, אבי, אדון השמים והארץ, כי הסתרתי
אלה מחכמים ונבונים, וגלית אותם לעוללים. כן, האב, כי ככה היה רצון לפניך. הכל נמסר
לי עליידי אבי, ואף אחד אינו יודע את הבן אלא האב, וגם את האב אין איש יודע אלא הבן
ומי שהבן יחפוץ לגלות לו. באו אלי כל-היגיעים והמעמסים ואני אניח לכם: שאו את-עלי
עליכם ולמדו ממני כי ענו אנכי ושלל-לב ותמצאו מנוחה לנפשותיכם כי עלי טוב ומשאוי
קל הוא.

יב

באותו הזמן הלך ישוע בשבת דרך שדות התבואה, ותלמידיו רעבו והתחילו לתלוש
שבלים ולאכול. והפרושים ראו ואמרו לו: הנה תלמידיך עושים אשר לא מותר לעשות
בשבת. והוא אמר להם, הלא קראתם מה עשה דוד כאשר רעב הוא ואשר אתו; איך נכנס
אל בית האלהים ואכל את לחם הפנים, אשר לא היה מותר לו לאכול ולא לאנשים אשר
אתו, כי אם לכהנים לכבדם או לא קראתם בתורה, כי בשבתות הכהנים במקדש מחללים
את-השבת ונקיים הם? אומר אני לכם כי גדול מן המקדש הוא כאן. אם ידעתם מה הוא
חסד חפצתי ולא זבח, לא הייתם מרשיעים את הנקיים. כי כן-האדם הוא אדון גם לשבת.

ועבר משם בא אל קהלם. והנה איש היה שם שיזדו יבשה, ושאלו אותו לאמר: האם
מותר לרפא בשבת? כדי שיוכלו להאשים אותו. והוא אמר להם, מי יהיה מכם אדם אשר
יש לו כבש אחד, ואם יפול זה בשבת אל בור, הלא יחזיק בו ויקימנו? כמה אז שונה אדם
מצאן? לכן מותר בשבת לעשות טוב. אז אומר לאדם: הושיט את ידך, והוא הושיט, והושבה
כריאה כמו האחרת. והפרושים יצאו ונטלו עצה נגדו כדי לאבדו וישוע ידע ונסג משם,
והמונים רבים עקבו אחריו, ורפא אותם כלם. וגער בהם שלא יגלו אותו כדי שיתמלא
הנאמר עליידי ישעיהו הנביא האומר, הנה עבדי אשר בחרתי, אהובי אשר רצתה בו נפשי,
אשים את רוחי עליו, ומשפט לגוים יגיד. לא נריב ולא יזעק, ולא ישמע איש ברחובות
את-קולו. קנה רצוץ לא ישובור ופשתה עשנה לא יכבה, עד אשר יוציא לנצחון את
המשפט. ובשמו יקוו גוים.

אז הובא אליו מאתחז'שד עור ואלם, ורפא אותו, כִּד שֶׁהַעֲוֹר וְהָאֵלִים דָּבַר וְרָאָה. וְכָל
הַהֶמּוֹן הַשְׁתוּמְמוֹ וְאָמְרוּ: הֲלֹא זֶה הוּא הַמְּשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד? וְהַפְּרוּשִׁים שְׁמַעוּ וְאָמְרוּ, זֶה אֵינוֹ
מִגֵּרֵשׁ אֶת הַשָּׂדִים אֶלָּא בִּבְעֵל זָבוּב, שֶׁר הַשָּׂדִים. וַיִּשְׁוּעַ, יוֹדַע אֶת מַחְשַׁבּוֹתֵיהֶם, אָמַר לָהֶם:
כָּל מַמְלָכָה הַמְּחַלֶּקֶת כִּנְגֵד עֲצָמָה תַּחֲרַב, וְכָל עִיר אוֹ בֵּית הַמְּחַלָּקִים כִּנְגֵד עֲצָמָם לֹא יַעֲמְדוּ.
וְאִם הַשִּׁטּוֹן מוֹצִיא אֶת־הַשִּׁטּוֹן, נִחְלַק עַל עֲצָמוֹ, אִיךְ אֵז תַּעֲמֵד מַלְכוּתוֹ? וְאִם אֲנִי בִּבְעֵל זָבוּב
מִגֵּרֵשׁ אֶת הַשָּׂדִים, בְּנִיכֶם בְּמִי יִגְרֹשׁוּ? לָכֵן הֵם יִהְיוּ שׁוֹפְטֵיכֶם. וְאִם אֲנִי בְרוּחַ אֱלֹהִים מִגֵּרֵשׁ
אֶת הַשָּׂדִים, אֵז הַגִּיעָה אֲלֵיכֶם מַלְכוּת אֱלֹהִים. אוֹ אִיךְ יָכוֹל מִיִּשְׁהוּ לְבֹא אֶל בֵּית הַחֶזֶק וְלִגְזֹל
אֶת כְּלָיו, אִם לֹא יֵאָסֵר רֵאשׁוֹנָה אֶת הַחֶזֶק? וְאֵז יָבֹז אֶת בֵּיתוֹ. מִי שְׂאִינוֹ עִמִּי כִּנְגְדִי הוּא, וּמִי
שְׂאִינוֹ מִקְבִּץ עִמִּי מִפְּזֹר

בְּגִלְל זֶה אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם, כָּל חֶטֶא וְגִדּוּף יִסְלַח לְאֲנָשִׁים, אֲבָל הַגִּדּוּף שֶׁל הָרוּחַ לֹא
יִסְלַח לְאֲנָשִׁים. וּמִי שְׂאִימַר דָּבָר כִּנְגֵד בֶּן הָאָדָם, יִסְלַח לוֹ, אֲבָל מִי שְׂאִימַר כִּנְגֵד הָרוּחַ
הַקֹּדֶשׁ, לֹא יִסְלַח לוֹ, לֹא בַּעוֹלָם הִנֵּה וְלֹא בַּעוֹלָם הַבָּא.

אוֹ עֲשׂוּ אֶת הַעֵץ טוֹב וְאֶת פְּרִיֹו טוֹב, אוֹ עֲשׂוּ אֶת הַעֵץ רָקוּב וְאֶת פְּרִיֹו רָקוּב, כִּי מִן
הַפְּרִי הַעֵץ נֹדַע. צֹאצְאֵי אֶפְרָיִם, אִיךְ אַתֶּם יְכוּלִּים לְדַבֵּר טוֹבוֹת בִּהְיוֹתְכֶם רָשָׁעִים? כִּי מִשְׁפַּע
הַלֵּב הִפָּה מְדַבֵּר. הָאָדָם הַטוֹב מוֹצִיא דְבָרִים טוֹבִים מִן הָאוֹצֵר הַטוֹב, וְהָאָדָם הָרַע מוֹצִיא
דְּבָרִים רָעִים מִן הָאוֹצֵר הָרַע. אוֹמֵר אֲנִי לָכֶם כִּי כָּל דָּבָר בָּטֵל אֲשֶׁר יִדְבְּרוּ הָאֲנָשִׁים, יִשְׁבִּיבוּ
עָלָיו דָּבָר בְּיוֹם הַדִּין. כִּי מִדְּבָרִיךְ תִּצְדָּק וּמִדְּבָרִיךְ תִּוְרָשֶׁע.

אֵז עָנוּ אֲחֵדִים מִן הַסּוֹפְרִים וְהַפְּרוּשִׁים לֵאמֹר: מוֹרָה, רוֹצִים אֲנַחְנוּ לִרְאוֹת מִמֶּךָ אוֹת.
וְהוּא עָנָה וְאָמַר לָהֶם, דּוֹר רָע וּמִנְאָף אוֹת מְבַקֵּשׁ, וְאוֹת לֹא יֵנָתֵן לוֹ כִּי אִם אוֹת יוֹנָה הַנִּבְיָא.
כִּי כִשֶּׁם שִׁיּוֹנָה הַנִּבְיָא הָיָה בְּמַעַי הַדָּג הַגָּדוֹל שֶׁלִּשָּׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלוֹת, כִּד יִהְיֶה גַם בֶּן
הָאָדָם בְּלֵב הָאֲרֶץ שֶׁלִּשָּׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלוֹת. אֲנָשִׁי נִינְוָה יָקוּמוּ בַּמִּשְׁפָּט עִם הַדּוֹר הַזֶּה
וַיִּרְשִׁיעוּ אוֹתוֹ, כִּי שָׁבוּ בַתְּשׁוּבָה לְקִרְיַת יוֹנָה, וְהִנֵּה יוֹתֵר מִיוֹנָה פָּה. מְלַכַת דָּרוֹם תִּקּוּם
בַּמִּשְׁפָּט עִם הַדּוֹר הַזֶּה וּתְרַשִּׁיעַ אוֹתוֹ, כִּי בָּאָה מִקְצוֹת הָאֲרֶץ לְשַׁמֵּעַ אֶת חֲכַמַת שְׁלֹמֹה, וְהִנֵּה
יוֹתֵר מִשְׁלֹמֹה פָּה.

וְכַאֲשֶׁר הָרִית הַטִּמְאָה יוֹצֵאת מִן הָאָדָם, הִיא עוֹבֶרֶת דֶּרֶךְ מְקוֹמוֹת חֲסִרֵי מִים, מְבַקֶּשֶׁת
מְנוּחָה, וְלֹא מוֹצֵאת אֵז הוּא אוֹמֵר: אֲשׁוּב אֶל בֵּיתִי מֵאֲשֶׁר יָצֵאתִי, וְכִשְׁבָּא הוּא מוֹצֵא אוֹתוֹ
פְּנוּי וּמִטֹּאטָא וּמִקִּשָּׁט. אֵז הוֹלֵךְ וְלוֹקֵחַ עִמּוֹ שְׁבַע רוּחוֹת אַחֲרוֹת רָעוֹת מִמֶּנּוּ, וּבָאוֹת וְשׁוֹכְנוֹת
שָׁם, וְנַעֲשִׂית אַחֲרֵיתוֹ שֶׁל הָאָדָם הַהוּא רָעָה מֵרֵאשִׁיתוֹ. כִּכָּה יִהְיֶה גַם לְדוֹר הָרַע הַזֶּה.

עודנו מדבר אל ההמונים, והנה אמו ואחיו עמדו בחוץ ומבקשים לדבר אתו. ויאמר מִי־שֶׁהוּ לֹא: הִנֵּה אִמִּי וְאָחִיךָ עומדים בחוץ ומבקשים לראותך. והוא ענה ואמר לאומר לו, מִי הִיא אִמִּי וּמִי הֵם אָחִי וּמִתַּח אֶת־יָדוֹ עַל־תְּלִמִּידוֹ וְאָמַר, הִנֵּה אִמִּי וְאָחִי כִּי מִי שֶׁיַּעֲשֶׂה אֶת רָצוֹן אֲבִי שְׂבֻשְׁמִים, הוּא אָחִי וְאֶחָתִי וְאִמִּי.

יג

וביום ההוא יצא ישוע מן הבית וישב ליד הים ונאספו אליו המונים רבים, עד שנגנסו לספינה וישבו, וכל ההמון עמד על החוף. ודבר אליהם בדברים רבים במשלים לאמר: הִנֵּה יָצָא הַזֹּרֵעַ לִזְרֹעַ. וּבִנְרָעוֹ, אֲשֶׁר אֵכֵן נָפְלוּ בְּצַד הַדֶּרֶךְ, וּבְאֹר הָעוֹפּוֹת וּבִלְעֹו אוֹתָם. וְאַחֲרֵים נָפְלוּ עַל הַסְּלָעִים, אֲשֶׁר לֹא הָיְתָה שָׁם אֲדָמָה רַבָּה, וּמִיָּד צָמְחוּ מִפְּנֵי שֶׁלֹא הָיָה עִמָּק אֲדָמָה, וְהַשֶּׁמֶשׁ זָרְחָה וְנִכְרָה, וּמִפְּנֵי שֶׁלֹא הָיָה לוֹ שָׁרֵשׁ, יָבֹשׁ. אֲבָל אַחֲרֵים נָפְלוּ עַל הַקּוֹצִים, וְעָלוּ הַקּוֹצִים וַחֲנָקוּ אוֹתָם. אֲבָל אַחֲרֵים נָפְלוּ עַל הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה וַנִּתְּנוּ פֶרִי, זֶה מֵאָה, וְזֶה שְׁשִׁים, וְזֶה שְׁלִישִׁים. מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ אָזְנוֹים לִשְׁמֹעַ יִשְׁמָע.

והתקרבו התלמידים ואמרו לו: מדוע אתה מדבר אליהם במשלים? והוא ענה ואמר להם: לָכֵם נִתֵּן לַדַּעַת אֶת סוּדוֹת מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם, אֲךָ לֹהֵם לֹא נִתֵּן. כִּי מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ, יִנָּתֵן לוֹ וְיִשְׁפִּיעַ, וּמִי שֶׁאֵין לוֹ, גַּם אֲשֶׁר יֵשׁ לוֹ יִלְקַח מִמֶּנּוּ. בְּגִלְלָה זֶה אֲנִי מְדַבֵּר אֲלֵיהֶם בְּמִשְׁלִים, כְּדֵי שֶׁרֹאִים לֹא יָרְאוּ, וְשׁוֹמְעִים לֹא יִשְׁמָעוּ וְלֹא יָבִינוּ. פֶּן יִשׁוּבוּ, וְאֵז תִּמְלֹא לָהֶם גְּבוּאַת יִשְׁעֵיהֶו הָאוֹמְרָת: שְׁמוֹעַ תִּשְׁמָעוּ וְלֹא תִבִּינוּ, וְרֹאה תִרְאוּ וְלֹא תֵאָרֶו. הַשָּׁמֶן כִּי לֵב הָעָם הַזֶּה, וּבְאֲזִנֵּיהֶם כְּבֹד שְׁמָעוֹ, וְאֶת־עֵינֵיהֶם עָצְמוּ, פֶּן יָרְאוּ בְּעֵינֵיהֶם וּבְאֲזִנֵּיהֶם יִשְׁמָעוּ וּבִלְבָבָם יָבִינוּ וְיִשְׁבוּ, וְרָפְאֵתִי לָהֶם.

ואשרי עֵינֵיכֶם כִּי רֹאוֹת, וְאֲזִנֵּיכֶם כִּי שׁוֹמְעוֹת. אָמֵן, כִּי אוֹמַר לָכֶם שְׂנֵבִיאים רַבִּים וְצַדִּיקִים חֲמָדוֹ לִרְאוֹת אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם רֹאִים וְלֹא רְאוּ, וְלִשְׁמָע אֶת אֲשֶׁר אַתֶּם שׁוֹמְעִים וְלֹא שָׁמְעוּ.

אַתֶּם לָכֵן שָׁמְעוּ אֶת מִשַּׁל הַזֹּרֵעַ. כָּל הַשׁוֹמֵעַ אֶת דְּבַר הַמַּלְכוּת וְאִינוֹ מִבִּין, כָּא הִרְשָׁע וְחוֹטֵף אֶת הַנֶּזֶרֶע בִּלְבּוֹ, זֶהוּ הַנֶּזֶרֶע עַל יַד הַדֶּרֶךְ. וְהַנֶּזֶרֶע עַל הַמְּקוֹמוֹת הַסְּלָעִיִּים, זֶה הוּא הַשׁוֹמֵעַ אֶת הַדְּבַר וּמִיָּד מִקְבְּלוֹ בְּשִׁמְחָה, אֵין לוֹ שָׁרֵשׁ בְּתוֹכוֹ, אֲלֹא זִמְנִי הוּא, וְכִשְׁבָּאָה צָרָה אוֹ רָדִיפָה בְּגִלְלַ הַדְּבַר, מִיָּד הוּא נִכְשָׁל. וְהַנֶּזֶרֶע אֶל הַקּוֹצִים, זֶה הוּא הַשׁוֹמֵעַ אֶת הַדְּבַר, וְדָאֲגַת הָעוֹלָם הִנֵּה וּמִרְמַת הָעֶשֶׂר חוֹנְקִים אֶת הַדְּבַר, וְהוּא נַעֲשֶׂה לֵלֹא פֶרִי. וְהַנֶּזֶרֶע עַל

הַאֲדָמָה הַטּוֹבָה, זֶה הוּא הַשּׁוֹמֵעַ אֶת הַדָּבָר וּמַכִּין, אֲשֶׁר אָכַן נוֹשֵׂא פְרִי וְעוֹשֶׂה הָאֶחָד מֵאֵה, וְהָאֶחָד שְׂשִׁים, וְהָאֶחָד שְׁלֹשִׁים.

מִשָּׁל אַחֵר שֶׁם לַפְּנִיָּהֶם לֵאמֹר: נִדְמָתָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם לְאָדָם שֶׁנֶּרַע זָרַע טוֹב בַּשָּׂדֶה, אָכֵל בַּעֲדֵי הָאֲנָשִׁים יִשְׁנִים, כֹּא אוֹיְבוֹ וְזָרַע עֲשׂוּבִים שׁוֹטִים בְּתוֹךְ הַתְּבוּאָה וְהִלֵּךְ לוֹ. וְכֹאֲשֶׁר צִמַּח הַדָּשָׁא וְעֵשֶׂה פְרִי, אִזּוּ נִרְאוּ גַם הַזִּיזוֹנִים. וַיִּגְשׁוּ עַבְדֵי בַּעַל הַבַּיִת וַאֲמָרוּ לוֹ: אֲדוֹנִי, הֲלֹא זָרַע טוֹב זָרַעְתָּ בַּשָּׂדֶה? מֵאִין אָפּוֹא הָעֲשׂוּבִים הָרַעִים? וְהוּא אָמַר לָהֶם: אִישׁ אוֹיֵב עָשָׂה זֹאת. וְהַעֲבָדִים אָמְרוּ לוֹ: הַתְּרָצָה אִזּוּ שִׁנְלָךְ וְנֶאֱסַף אוֹתָם? וְהוּא אָמַר, לֹא, פֶּן בִּאֲסָפְכֶם אֶת־הָעֲשׂוּבִים תַּעֲקְרוּ יַחַד אֹתָם גַּם אֶת־הַתְּבוּאָה. הִנִּיחוּ לַשִּׁנְיָהֶם לְהַצְטַמֵּחַ יַחַד עַד הַקָּצִיר, וּבַעַת הַקָּצִיר אִמְרָ לְקוֹצְרֵים: אֲסֹפוּ רֵאשׁוֹנָה אֶת הַזִּיזוֹנִים וְקִשְׁרוּ אוֹתָם לֶאֱגָדוֹת לְשָׂרְפָם, וְאֶת הַדָּגָן אֲסֹפוּ אֶל הָאוֹצָר שְׁלִי.

מִשָּׁל אַחֵר שֶׁם לַפְּנִיָּהֶם לֵאמֹר, דּוּמָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם לְגִרְגִיר תְּרַדֵּל, אֲשֶׁר לֶקַח אָדָם וְזָרַע בַּשָּׂדֶה, אֲשֶׁר הוּא הַקֶּטָן מִכָּל הַזָּרְעִים, אֲמַנֵּם כֹּאֲשֶׁר יִגְדֵּל, הוּא הַגָּדוֹל מִכָּל הַיִּרְקוֹת וְנַעֲשֶׂה עֵץ, כְּדִי שִׁיבֹאוּ עוֹפוֹת הַשָּׁמַיִם וַיִּשְׁכְּנוּ בַּעֲנָפָיו

מִשָּׁל אַחֵר דָּבָר לָהֶם: דּוּמָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם לְשֹׂאֹר, אֲשֶׁר לָקַחָהּ אִשָּׁה וְהִטְמִינָהּ בְּשִׁלְשָׁה סָאִים קֶמַח, עַד אֲשֶׁר הִחְמִיץ בָּלוּ.

אֶת־כָּל־אֵלֶּה דָּבָר יִשׁוּעַ בְּמִשְׁלִים לְהַמּוֹנִים, וּבְכִלֵי מִשָּׁל לֹא דָבָר לָהֶם דָּבָר. כְּדִי שִׁיחְמִלָם הַנֶּאֱמָר עַל־יְדֵי הַנְּבִיא הָאוֹמֵר: אֶפְתַּח בְּמִשְׁלִים פִּי, אֲבִיעַ נִסְתָּרוֹת מִיִּסּוּד עוֹלָם.

אִזּוּ עָזַב אֶת הַהַמּוֹנִים וְכֹא אֵל בֵּיתוֹ. וַנִּגְשׁוּ אֵלָיו תַּלְמִידָיו וַאֲמָרוּ, פָּרַשׁ לָנוּ אֶת מִשָּׁל הַזִּיזוֹנִים שֶׁבַּשָּׂדֶה. וְהוּא עָנָה וַאֲמַר לָהֶם, הַזָּרַע אֶת הַזָּרַע הַטּוֹב הוּא כֵּן הָאָדָם וְהַשָּׂדֶה הוּא הָעוֹלָם, וְהַזָּרַע הַטּוֹב הֵם בְּנֵי הַמַּלְכוּת, וְהַזִּיזוֹנִים הֵם בְּנֵי הָרַע, וְהָאוֹיֵב הַזָּרַע אוֹתָם הוּא הַשָּׂטָן, וְהַקָּצִיר הוּא סִיּוּם הָעוֹלָם, וְהַקּוֹצְרִים הֵם מְלָאכִים. כִּשֶּׁם שֶׁנֶּאֱסָפִים הָעֲשׂוּבִים הָרַעִים וְנִשְׂרָפִים כֹּאֲשֶׁן, כֹּד יִהְיֶה בְּשִׁלְמוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה. יִשְׁלַח בּוֹ־הָאָדָם אֶת־מְלָאכָיו, וְנֶאֱסָפוּ מִמַּלְכוּתוֹ אֶת־כָּל־הַמְּכַשּׁוּלִים וְאֶת־הָעוֹשִׂים אֶת־הַעוֹלָה, וַיִּשְׁלִיכּוּ אוֹתָם אֶל כִּבְשֵׁן הָאֵשׁ, שֶׁם יִהְיֶה הַכִּי וְחִרוֹק הַשָּׁנִים. אִזּוּ הַצַּדִּיקִים יִזְהִירוּ בְּשִׁמְשׁ מַלְכוּת אֲבִיהֶם. מִי שִׁישׁ לוֹ אֲזִנִּים לְשִׁמְעַ, יִשְׁמַע.

שוב דומה מלכות השמים לאוצר הטמון בשדה, אשר מצאו אדם והקביאו, ומשמחתו הולך ומזכר את כל אשר לו וקונה את השדה ההוא.

שוב דומה מלכות השמים לאדם סוחר המבקש פנינים טובים. אשר מצא פנינה אחת יקרת ערך, הלך ומכר את כל אשר היה לו וקנה אותה.

שוב דומה מלכות השמים לרשת שהשליכה אל הים וקבצה מפל מין היה, באשר מלאה, העלו אותה על החוף, וישבו ואספו את הטובים אל פלים, ואת הרקובים השליכו חוצה. ככה יהיה בהשלמת העולם. יצאו המלאכים ויבדילו את הרשעים מתוך הצדיקים, וישליכו אותם אל כבשן האש, שם יהיה הבכי וחרוק השננים. אומר להם ישוע: הבינו את כל אלה? אומרים לו: כן, אדונינו. והוא אמר להם, על כן כל סופר שהמחה למלכות השמים דומה לאדם בעל בית, אשר מוציא מאוצרו חפצות וישנות.

ויהי כאשר כלה ישוע את-המשלים האלה, ויעבר משם. ובבואו אל מולדתו למד אותם בבית כנסת שלהם, עד אשר השתוממו ואמרו, מאין לזה החכמה הזאת והגבורות? הלא זה הוא בן הנגר? הלא אמו נקראת מרים ואחיו יעקב ויוסס ושמעון ויהודה? והלא אחיותיו כלן אתנו הן? מאין אפוא לזה כל אלה? ויכשלו בו. וישוע אמר להם, אין נביא נבזה אלא במולדתו וביתו. ולא עשה שם גבורות רבות בגלל חסר אמונתם.

יד

בזמן שהוא שמע הורדוס הטטררכס את השמועה על ישוע ואמר לנעריו: זה הוא יוחנן המטביל, הוא הוקם מן המתים, ועל כן הגבורות פועלות בו. כי הורדוס תפש את יוחנן, אסר אותו ושם אותו בבית הסהר בגלל הורודנה, אשת פיליפוס אחיו. כי אמר לו יוחנן: לא מתר לך לקחת אותה. ורצה להרג אותו, אבל פחד מן ההמון, כי התזיקו בו כנביא. ובהיעד יום ההלדת של הורדוס, רקדה בת הרוזנס באמצע ורצתה להורדוס. מאשר בשבועה הבטיח לה לתת את אשר תשא. והיא, לאחר שהורדנה על-ידי אמה, אומרת: תן לי פה על קערה את ראש יוחנן המטביל. ונעצב המלך, אבל בגלל השבועות והמסבים צוה לתת. ושלח והתין את ראש יוחנן בבית המשמר. והובא ראשו על קערה ונתן לנערה, והיא הביאה אותו לאמה. והגישו תלמידיו, נשאו את הגוף וקברו אותו, ובאו והגידו לישוע.

וַיִּשְׁמַע שְׁמַע וְנִסּוּג מִשָּׁם בְּסָפִינָה אֶל מְקוֹם מִדְּבָר לְבָדוֹ, וְהַהֲמוֹנִים שָׁמְעוּ וְהִלְכוּ אַחֲרָיו בְּרָגֶל מִן הָעָרִים. וַיִּשְׁוֹעַ יָצָא וַרְאֵה הַמּוֹן רַב, וְנִכְמְרוּ רַחֲמָיו עֲלֵיהֶם וַרְפָּא אֶת חוֹלֵיהֶם. וַיִּכְשְׁהִיהָ עָרֵב, נִגְשׁוּ אֵלָיו תַּלְמִידָיו וְאָמְרוּ: הַמְּקוֹם שׁוֹמֵם וְהַשְׁעָה כָּבֵד עָבְרָה, שְׁלַח אֶת הַהֲמוֹנִים כְּדִי שִׁילְכוּ אֶל הַכְּפָרִים וַיִּקְנוּ לָהֶם אֶכָּל. וַיִּשְׁוֹעַ אָמַר לָהֶם, אֵין לָהֶם צָרָה לְלֶכֶת, תָּנוּ לָהֶם אֹתָם לְאָכָל. וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ, אֵין לָנוּ כָּאֵן אֶלָּא חֲמִשָּׁה כִּפְרוֹת וּשְׁנֵי דָגִים. וְהוּא אָמַר הִבִּיאוּ לִי אוֹתָם הֵנָּה: וַצֹּה אֶת הַהֲמוֹנִים לְהִסָּב עַל הַדִּשָּׁא, לִקַּח אֶת חֲמִשַּׁת הַכִּפְרוֹת וְאֵת שְׁנֵי הַדָּגִים, הִבִּיט אֶל הַשָּׁמַיִם וַיְבָרֵךְ, וַיִּשְׁכַּר וַנִּתֵּן תַּלְמִידִים אֶת הַכִּפְרוֹת, וְהַתַּלְמִידִים נָתְנוּ לַהֲמוֹנִים. וְאָכְלוּ כֻּלָּם וַשִּׁבְעוּ, וַנִּשְׂאוּ אֶת הַנוֹתָר מִן הַפִּתִּיתִים שְׁנַיִם עֶשֶׂר סָלִים מְלֵאִים. וְהַאֲוִכְלִים הָיוּ אֲנָשִׁים כְּחִמְשַׁת אֲלָפִים, מְלֵבֵד נָשִׁים וִילָדִים.

וּמִיָּד אֵלַי יִשְׁוֹעַ אֶת תַּלְמִידָיו לַעֲלוֹת לְסָפִינָה וְלְהַקְדִּים אוֹתוֹ אֶל הָעֵבֶר, עַד אֲשֶׁר יִשְׁלַח אֶת הַמּוֹן הָעָם וְאַחֲרֵי שִׁשְׁלַח אֶת הַהֲמוֹנִים, עָלָה אֶל הָהָר לְבָדוֹ לְהַתְּפִלָּל. וַיִּכְשַׁנְעֶשָׂה עָרֵב, הָיָה שָׁם לְבָדוֹ. וְהַסָּפִינָה כָּבֵד הָיְתָה בְּאֲמֻצַּע הַיָּם, מַעֲנָה עַל יְדֵי הַגָּלִיל, כִּי הָרִיחַ הָיְתָה נִגְדִית. בְּאֲשִׁמּוּרָה הִרְבִּיעִית שֶׁל הַלִּילָה הִלָּךְ אֲלֵיהֶם יִשְׁוֹעַ מְהֵלֵךְ עַל הַיָּם. וַיִּבְרָאוּ הַתַּלְמִידִים אוֹתוֹ מְהֵלֵךְ עַל הַיָּם, נִבְהָלוּ וְאָמְרוּ כִּי רִיחַ הוּא, וּמִפְּחַד צָעֲקוּ. מִיָּד דִּבֶּר אֲלֵיהֶם יִשְׁוֹעַ לֵאמֹר: הַתַּחֲזִקוּ, אֲנִי הוּא, אַל תִּירָאוּ. וַיַּעַן הַפֶּטְרוֹס וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲדוֹנִי אִם אַתָּה הוּא צֹוֶה לִי לְבוֹא אֵלֶיךָ עַל הַיָּם וְהוּא אָמַר, בּוֹא. וַיֵּרֵד פֶּטְרוֹס מִן הַסָּפִינָה וְהִלָּךְ עַל הַיָּם לְבוֹא אֶל יִשְׁוֹעַ. רָאָה אֶת הָרִיחַ הַחֲזָקָה וּפְחָד, וַיִּכְשַׁהֲתַחִיל לְטַבֵּעַ צָעַק וְאָמַר, אֲדוֹנִי, הוֹשִׁיעֵנִי. מִיָּד וַיִּשְׁוֹעַ הוֹשִׁיט אֶת־יָדוֹ, אֲחֹז בּוֹ וְאָמַר לוֹ: קִטֹּן אַמִּינָה, לָמָּה הַסָּסֶת? וַיִּכְשַׁעְלוּ לְסָפִינָה, פֶּסְקָה הָרִיחַ. וְהַבָּאִים בְּסָפִינָה הִשְׁתַּחֲוּוּ לוֹ לֵאמֹר, בְּרָאָת בְּרוֹ־אֱלֹהִים אַתָּה.

וַיַּעֲבֹרָם בָּאוּ אֶל אֶרֶץ גִּיִּיסְרֶת. וַכְּאֲשֶׁר הִכִּירוּ אוֹתוֹ אֲנָשֵׁי הַמְּקוֹם הַהוּא, שָׁלְחוּ אֶל כָּל הַסָּבִיבָה הַהִיא, וְהִבִּיאוּ אֵלָיו אֶת כָּל הַחוֹלִים. וְהֵם הַפְּצִירוּ בּוֹ שֶׁאֲפִלוּ רַק יָגֵעוּ בְּכֹנֶף בָּגְדוֹ, וְכָל אֲשֶׁר נִגְעוּ נוֹשְׁעוּ.

יה

אָז נִגְשׁוּ אֶל יִשְׁוֹעַ הַסּוֹפְרִים וְהַפְּרוּשִׁים מִירוּשָׁלַיִם לֵאמֹר לָמָּה תַּלְמִידֶיךָ עוֹבְרִים עַל מִסְרֵת הַזִּקְנִים? כִּי אֵינָם רוֹחֲצִים אֶת יְדֵיהֶם בְּשֵׁהֶם אוֹכְלִים לֶחֶם. וְהוּא עֲנָה וְאָמַר לָהֶם, לָמָּה גַם אַתֶּם עוֹבְרִים עַל מִצְוֹת הָאֱלֹהִים בְּגִלְל מִסְרֵתְכֶם? כִּי הָאֱלֹהִים צֹוֶה לֵאמֹר: כִּבְד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ, וְהַמְקַלֵּל אֶב אוֹ אִם מוֹת יוֹמָת. וְאַתֶּם אוֹמְרִים, מִי שִׂיאֵמַר לְאָב אוֹ לְאִם, מִתְּנָה הִיא אֲשֶׁר תִּתֶּנָּה מִמֶּנִּי, וְלֹא יִכְבֵּד אֶת אָבִיו אוֹ אֶת אִמּוֹ וַיִּבְטַלְתֶּם אֶת־מִצְוֹת הָאֱלֹהִים

בגלל מִסְרָתָכֶם. חֲנֻפִּים, יָפֶה נָבֵא עֲלֵיכֶם וְשָׁעִינֹהוּ לֹאמֹר מִתְקַרֵּב אֵלַי הָעַם הַזֶּה בְּפִיָּהֶם וּבִשְׂפִיתֵיהֶם מִכְבָּדִים אוֹתִי, אָכֵל לֶכֶם רְחוּק מִמֶּנִּי. לְרִיק הֵם סוֹגְדִים לִי, מְלַמְּדִים תּוֹרוֹת שֶׁהֵן מִצְוֹת בְּנֵי אָדָם.

וְקָרָא אֶת־הַהֶמוֹן וְאָמַר לָהֶם, שְׁמָעוּ וְהִבִּינוּ. לֹא הִנָּכַנְס אֶל הַפֶּה מִטֵּמֵּא אֶת הָאָדָם, אֲלֵא הִיוּצָא מִן הַפֶּה הוּא מִטֵּמֵּא אֶת הָאָדָם. אִזּוּ הִגִּישׁוּ תַלְמִידָיו וְאָמְרוּ לוֹ, הִיֹדַע אַתָּה כִּי הַפְּרוֹשִׁים נִכְשְׁלוּ בִשְׂשָׁמְעוֹ אֶת הַדְּבָר? וְהוּא עָנָה וְאָמַר כָּל נְטִיעָה אֲשֶׁר לֹא נִטְעָה אֲבִי שִׁבְשָׁמִים תַּעֲקֹר הַנִּיחוֹ אוֹתָם, מְדַרְכִּים הֵם עֲנֻרִים שֶׁל עֲנֻרִים. עֲנֹר וְעֹנֵר אִם יִדְרִי, שְׁנֵיהֶם אֵל בּוֹר יָפֶלוּ. וּפְטָרוֹס עָנָה וְאָמַר לוֹ, הִסְבֵּר לָנוּ אֶת הַמָּשָׁל הַזֶּה. וַיִּשְׁוֹעַ אָמַר: עֲדִין גַּם אַתָּם חִסְרִי־בִינָה? הַעֲדִין אֵינְכֶם מְבִינִים כִּי כָל הִנָּכַנְס אֶל הַפֶּה הוֹלֵךְ אֶל הַבֶּטֶן וּמִשָּׁם מִשְׁלַח אֶל בֵּית הַכֶּסֶף? וְהִיוּצָאִים מִן הַפֶּה, מִן הַלֵּב יוּצָאִים, וְהֵם מִטֵּמְאִים אֶת הָאָדָם. כִּי מִן־הַלֵּב יוּצָאִים מִחֻשְׁבוֹת רַעוֹת, רִצְיוֹנוֹת, נְאוּפִים, זָנוּת, גִּבּוּרֹת, עֲדִיוֹת שֶׁקָּר, חֲרוּפִים. אֵלֶּה הֵם הַמִּטֵּמְאִים אֶת הָאָדָם, וְהָאֲכִילָה בִּידֵים לֹא רְחוּצוֹת אֵינָה מִטֵּמְאָה אֶת הָאָדָם.

וַיֵּצֵא מִשָּׁם, יִשׁוּעַ נֶסֶוֹג אֶל אֲזוּרֵי צוֹר וְצִידוֹן וְהֵנָּה אִשָּׁה כְּנַעֲנִית מִן הַגְּבּוּלוֹת לָהֶם יֵצֵאָה וְצִעָקָה אֵלָיו לֵאמֹר: רַחֵם עָלַי, אֲדוֹנִי בֶן דָּוִד, בְּתִי מֵאֲחֻזַּת שָׂד בִּאֶפֶן נוֹרָא. וְהוּא לֹא עָנָה לָהּ דְּבָר. וּנְגָשׁוּ הַתַּלְמִידִים שָׁלוּ וַיִּשְׁאַלּוּ אוֹתוֹ לֵאמֹר, שְׁלַח אוֹתָהּ, כִּי הִיא צוֹעֲקָת מֵאֲחֻרֵינוּ. וְהוּא עָנָה וְאָמַר: לֹא נִשְׁלַחְתִּי אֲלֶיהָ אֶל הַצֵּאן הַקַּבְדוֹת שֶׁל בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְהִיא בָּאָה הַשְׁתַּחֲוֹתָהּ לוֹ לֵאמֹר אֲדוֹנִי עֲזָר־לִי: וְהוּא עָנָה וְאָמַר, לֹא טוֹב לִקְחַת אֶת לֶחֶם הַיְלָדִים וּלְהַשְׁלִיךְ לַכֶּלְבִּים. הִיא אָכַל אֲמָרָה, כֵּן, אֲדוֹנִי, וְכִי הַכֶּלְבִּים הַקְּטָנִים אוֹכְלִים מִן הַפְּרוֹרִים הַנוֹפְלִים מִשֻּׁלְחַן אֲדוֹנֵיהֶם. אִזּוּ עָנָה הַיִּשׁוּעַ וְאָמַר לָהּ: הוּי אִשָּׁה, גְּדוֹלָה אֲמוּנָתְךָ! יְהִי לָךְ כִּרְצוֹנָךְ. וַנִּרְפָּאָה בָּתָּה מִן הַשָּׁעָה הַהִיא.

וַיִּשְׁוֹעַ עֲבַר מִשָּׁם וּבָא אֶל יַם הַגָּלִיל, וַעֲלָה אֶל הַקָּר וַיָּשֵׁב שָׁם. וּנְגָשׁוּ אֵלָיו הַמּוֹנִים רַבִּים שֶׁהָיוּ מְחַוִּיקִים עִמָּהֶם פְּסָחִים, עֲנֻרִים, חֲרָשִׁים, מְכִי אֲבָרִים וְאַחֲרֵים רַבִּים, וְהַשְׁלִיכוּ אוֹתָם לְרִגְלָיו שֶׁל יִשׁוּעַ, וְהוּא רָפָא אוֹתָם. כִּדִּי שֶׁהַמּוֹנִים הִתְפַּלְאוּ רוֹאִים חֲרָשִׁים שׁוֹמְעִים, אֱלֹמִים מְדַבְּרִים, נָכִים בְּרִיאִים, פְּסָחִים מִהֲלָכִים וְעֲנֻרִים רוֹאִים, וּכְבָּדוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל.

וַיִּשְׁוֹעַ קָרָא לַתַּלְמִידָיו וְאָמַר: יֵשׁ לִי רַחֲמִים עַל הַהֶמוֹן, כִּי כָכָר שְׁלִשָּׁה יָמִים הֵם שׁוֹהִים אִתִּי וְאֵין לָהֶם מָה לֶאֱכֹל, וְאֵינִי רוֹצֵה לְשַׁלְחָם רַעֲבִים, כֵּן יַעֲפּוּ בַדֶּרֶךְ. וְאוֹמְרִים לוֹ תַלְמִידָיו, מֵאִין לָנוּ בְּמִדְבָּר כְּפָרוֹת לֶחֶם רַבּוֹת כָּל כֶּךָ כִּדִּי לְהַשְׁבִּיעַ הֶמוֹן רַב כָּל כֶּךָ? וַיֹּאמֶר לָהֶם יִשׁוּעַ: כִּמָּה כְּפָרוֹת לֶחֶם יֵשׁ לָכֶם? וְהֵם אָמְרוּ: שְׁבַע, וּמַעֲט דָגִים קְטָנִים. וַצִּוָּה לַהֲמוֹנִים

להסב על הארץ. ולקח את שבעת הלחמים ואת הדגים, הודה בצע ונתן לתלמידיו, והתלמידים להמונים. וכלם אכלו ושבעו, ונשאו את הנותר מן הפתיתים שבע סלים מלאים. והאוכלים היו ארבעת אלפים אנשים, לבוד מנשים וילדים. ואחרי ששלח את ההמונים, עלה אל הגלגלה ובא אל גבולות מגדלה:

י

והפרושים והצדוקים נגשו ומנסים אותו, שאלו ממנו להראות להם אות מן השמים. והוא ענה ואמר להם, כשהיה ערב אתם אומרים, מזג אויר יפה, כי השמים אדמים, ובבקר, היום חורף, כי השמים אדמים ומקדרים. צבועים, אתם יודעים להבחין את פני השמים, אבל את אותות העתים אינכם יכולים לדעת? דור רע ומצאף מבקש אות, ואות לא ינתן לו אם לא אות יונה הנביא. ועזב אותם ויילך.

ובבוא תלמידיו אל העבר, שחקו לקחת להם. וישוע אמר להם: ראו והשמרו משאור הפרושים והצדוקים. והם היו מתוכחים ביניהם לאמר כי להם לא לקחנו. וישוע נדע ואמר להם, מה אתם מהרהרים בצעמכם, חטאי אמונה, כי להם לא לקחתם? עדין לא מבינים, וגם לא זוכרים את חמשת הפירות של חמשת האלפים, וכמה סלים לקחתם? ולא את שבעת הלחם של ארבעת האלפים וכמה סלים לקחתם? איך אינכם מבינים כי לא על הלחם אמרתי לכם להזהר משאור הפרושים והצדוקים? אז הבינו כי לא אמר להזהר משאור הלחם, אלא מתורת הפרושים והצדוקים.

וכשבא ישוע אל אזור קיסריה של פליפוס, שאל את תלמידיו לאמר: מי אומרים האנשים שכן האדם הוא? והם אמרו: הללו יוחנן המטביל, ואחרים אליהו, ואחרים ירמיהו או אחד מן הנביאים. ואמר להם, ואתם מי אתם אומרים שאני? וענה שמעון פטרוס ואמר: אתה הוא המשיח בן האלהים החי. וינעו וישוע ויאמר לו מברך אתה שמעון ברייונה כי בשר ודם לא גילה לך אלא אבי שבשמים ואני אומר לך כי אתה פטרוס, ועל הסלע הזה אבנה את קהלתי, ושערי שאול לא יתגברו עליה. ואתן לך את מפתחות מלכות השמים, וכל אשר תאסר על הארץ יהיה אסור בשמים, וכל אשר תאסר על הארץ יהיה מתיר על הארץ ויהיה מתיר בשמים. אז צוה על תלמידיו שלא יאמרו לאיש כי הוא ישוע המשיח.

מאז החל ישוע להראות לתלמידיו כי עליו ללכת אל ירושלים ולסבל רבות מן הזמנים והפקנים הגדולים והסופרים ולהקריב, וביום השלישי לקום. ויבא הפטרוס אותו

בצד ויחל לגער בו לאמר חלילה לך אדוני לא יהיה לך זאת. והוא הפנה ואמר לפטרוס, לך אחרי, שטון, מכשול אתה לי, כי אינך חושב את דברי האלהים, אלא את דברי האנשים.

אז אמר ישוע לתלמידיו: אם מישוהו רוצה לבוא אחרי, יכפר בעצמו וישא את צלבו וילך אחרי. כי מי שיירצה להושיע את נפשו, יאבד אותה, ומי שיאבד את נפשו בגללי, ימצא אותה. מה-כי יועיל לאדם אם את-העולם כלו ירוח, ואת-נפשו יפסיד? או מה-יתן אדם תמורת נפשו? עתיד כי בן-האדם לבוא בכבוד אביו עם מלאכיו, ואז ישיב לכל אחד לפי מעשהו. אמן אני אומר לכם, יש אנשים מן העומדים פה אשר לא יטעמו מנת עד אשר יראו את בן האדם בא במלכותו.

יז

ואחרי ששת ימים לזמן ישוע את-פטרוס ואת-יעקב ואת-יוחנן אחיו, ומעלה אותם אל הר גבוה לבדם. והשתנה לפניהם, והאירו פניו כשמש, ובגדיו היו לבנים כאור. והנה נראו להם משה ואליהו מדברים עמו. וענה פטרוס ויאמר לישוע, אדוני, טוב לנו להיות פה, אם תרצה, נעשה פה שלש סכות, לך אחת ולמשה אחת ולאליהו אחת. עודנו מדבר והנה ענן מאיר הצל עליהם, והנה קול מן הענן אומר: זה הוא בני האהוב אשר בו רציתי, אליו שמעו. וכשמעו התלמידים, נפלו על פניהם ונראו מאד. וישוע ישוע ויגע בהם ויאמר, קומו ואל תיראו. וכשהרימו את עיניהם, לא ראו איש, כי אם את ישוע לבדו וברדתם מן ההר צוה עליהם ישוע לאמר: לאיש אל תאמרו את המראה עד אשר בן-האדם יקום מן המתים ושאלו אותו תלמידיו לאמר: מדוע אז אומרים הסופרים שאליהו צריך לבוא תחלה? וישוע ענה ואמר להם, אליהו אמנם בא ראשונה וישיב את הכל, אומר אני לכם כי אליהו כבר בא, ולא הכירו אותו, אלא עשו בו כלל אשר רצו. ככה גם בן-האדם עתיד לסבל על ידיהם. אז הבינו התלמידים כי על יוחנן המטביל דבר אליהם.

וכשפאו אל הקמון, נגש אליו איש כורע לפניו ואומר אדוני, רחם על בני, כי הוא מלבן וסובל רעה, כי פעמים רבות נופל לאש ופעמים רבות למים. והבאתי אותו אל תלמידה, ולא יכלו לרפאותו. ויען ישוע ויאמר, הוי דור לא נאמן ונענה, עד מתי אהיה עמכם; עד מתי אסבל אתכם; הביאו אותו אלי הנה. ויגער בו ישוע, ויצא ממנו השד, ונרפא הנער מן השעצה ההיא. אז התקרבו התלמידים אל ישוע בינם לבין עצמם ואמרו, מדוע אנחנו לא יכלנו לגרש אותו? וישוע אמר להם, בגלל חסר האמונה שלכם. אמן כי

אומר אני לכם, אם יש לכם אמונה כגרגיר חרדל, תאמרו להר הזה, עבר מכאן לשם, ויעבר, ולא דבר יהיה בלתי אפשרי לכם. וזה המין אינו יוצא אלא בתפלה ובצום.

ובהסתובבם בגליל אמר להם ישוע, עתיד בן־האדם להמסר בידי אנשים ויהרגו אותו, וביום השלישי יקום. והם התעצבו מאד.

ובבואם אל כפר נחום, נגשו הלוקחים את שני הדרךמון אל פטרוס ואמרו, המורה שלכם לא משלם את שני הדרךמון? אומר, כן. וכשנכנס אל הבית, קדם אותו ישוע לאמר: מה נראה לך, שמעון? מלכי הארץ ממי לוקחים מסים או מקס? מבניהם או מן הזרים? אומר לו פטרוס: מן הזרים. אמר לו ישוע: אכן, חפשים הם הבנים. כדי שלא נכשיל אותם, לך אל הים, השלך חכה, ואת הדג העולה ראשון שא, ופתח את פיו, תמצא סטטר. קח אותו ותן להם תחתי ותחתיד.

יח

באותה השעה באו התלמידים אל ישוע ואמרו: מי אפוא גדול במלכות השמים? וישוע קרא לילד והעמידו בתוכם ואמן אני אומר לכם, אם לא תשובו ונתהיו כילדים, לא תכנסו למלכות השמים. מי שישפיל את עצמו כילד הזה, הוא הגדול במלכות השמים. ומי שיקבל לילד אחד כזה על שמי, אותי הוא מקבל ואשר יכשיל אחד מן־הקטנים האלה המאמינים בי, נוח לו שיתלה רכב חמור עלי־צוארו ויטבע במצולות הים. אוי לעולם מן המכשולים, כי הכרח הוא שיבואו המכשולים, אבל אוי לאדם ההוא שעל ידו בא המכשול. אם ידך או רגלך מכשילה אותך, כרת אותה והשלך ממך, כי טוב לך להכנס אל החיים פסח או גדם, מאשר יהיו לך שתי ידים או שתי רגלים ולהשלך אל האש הנצחית. ואם עיניך מכשילה אותך, עקר אותה והשלך ממך, כי טוב לך לבוא אל החיים חד־עין, מאשר להשלך אל גיהנם האש ושתי עיניך עמך. ראו שלא תבוזו לאחד מן הקטנים האלה, כי אומר אני לכם שמלאכיהם בשמים רואים תמיד את פני אבי שבשמים. כי בא בן־האדם להושיע את־האבוד.

מה נראה לכם? אם יהיה לאיש מאה כבשים ויתעה אחד מהם, הלא יעזוב את התשעים ותשעה על ההרים וילך לבקש את התועה? ואם ימצא אותו, אמן אומר אני לכם כי שש עליו יותר מאשר על התשעים ותשעה שלא תעו. ככה אין זה רצון לפני אביכם שבשמים שיאבד אחד מן הקטנים האלה.

ואם יִחַטֵּא אֵלַיךָ אַחִיד, לֹךְ וְהוֹכַח אוֹתוֹ בִּינְךָ וּבִינּוּ לְבָדוֹ. אִם יִשְׁמַע אֵלַיךְ, הִרְוֹחַתְּ אֶת־אֶחִידוֹ. וְאִם לֹא יִשְׁמַע, קַח עִמָּךְ עוֹד אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם, לְמַעַן עַל־פִּי שְׁנַיִם עֵדִים אוֹ שְׁלִישָׁה יָקוּם כָּל־דִּבְרֶךְ. וְאִם יִתְעַלֵּם מֵהֶם, אֲמַר לַקֹּהֶל, וְאִם גַּם מִן הַקֹּהֶל יִתְעַלֵּם, יִהְיֶה לָּךְ כִּגוּי וְכַמּוּכָס. אַמֵּן, אוֹמֵר אֲנִי לָכֶם: כָּל אֲשֶׁר תִּאסְרוּ עַל הָאָרֶץ יִהְיֶה אֶסוּר בְּשָׂמַיִם, וְכָל אֲשֶׁר תִּתִּירוּ עַל הָאָרֶץ יִהְיֶה מִתֵּר בְּשָׂמַיִם. שׁוּב אַמֵּן אוֹמֵר אֲנִי לָכֶם, כִּי אִם שְׁנַיִם מִכֶּם יִסְכִּימוּ עַל הָאָרֶץ עַל כָּל דָּבָר אֲשֶׁר יִשְׁאָלוּ, יִהְיֶה לָהֶם מֵאֵת אֲבִי שְׁבַשְׁמַיִם. כִּי בְּאֲשֶׁר שְׁנַיִם אוֹ שְׁלִישָׁה נִאֲסָפִים לִשְׁמִי, שָׁם אֲנִי בָּתוּכָם.

אִז הִתְקַרַּב אֵלָיו פֶּטְרוֹס וְאֶמֶר, אֲדוֹנִי, כַּמָּה פַּעַמִּים יִחַטֵּא לִי אַחִי וְאֶסְלַח לוֹ? עַד שִׁבְעָה פַּעַמִּים? אוֹמֵר לוֹ יֵשׁוּעַ: לֹא אוֹמֵר אֲנִי לָּךְ עַד שִׁבְעָה פַּעַמִּים, אֲלָא עַד שִׁבְעִים פַּעַם שִׁבְעָה.

לְפִיכָךְ נִמְשְׁלָה מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם לְמֶלֶךְ בֶּשֶׁר וָדָם, שֶׁרָצָה לַעֲשׂוֹת חֲשׁוֹנוֹ עִם עַבְדּוֹ. כִּשְׁהַחֲל לְסַלֵּק חֲשׁוֹנוֹת, הוּבֵא לַפְּנֵיו חַיִּיב אֶחָד שֶׁל אִין־מַסְפֵּר כֹּכָרִים. וְכַאֲשֶׁר לֹא הָיָה לוֹ לְהַשִּׁיב, צָוָה אֲדוֹנָיו לְמַכּוֹר אוֹתוֹ וְאֵת אִשְׁתּוֹ וְאֵת יְלָדָיו וְאֵת כָּל אֲשֶׁר הָיָה לוֹ, וּלְשָׁלֵם. וַיִּפֹּל הָעֶבֶד וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לוֹ לֵאמֹר: אֲדוֹנִי, הָאָרֶץ אֵפִים עָלֶי וְאֶת־הַכֹּל אֲשִׁיב לָּךְ. וְנִכְמְרוּ רַחֲמָיו שֶׁל אֲדוֹן הָעֶבֶד הַהוּא, וַשְׁתַּרַּר אוֹתוֹ, וְאֵת הַהִלְוָה מִחַל לוֹ. וְהָעֶבֶד הַהוּא יָצָא וּמָצָא אֶחָד מֵעַבְדֵי חֲבֵרָיו, אֲשֶׁר חָיַב לוֹ מֵאָה דִּנָּרִים, וְאָחַז בּוֹ וְחָנַק אוֹתוֹ לֵאמֹר: הֲשִׁיב לִי אִם יֵשׁ מִה שְׁאֵתָה חָיַב. נָפַל אִפּוֹא עַבְד־חֲבֵרוֹ עַל רִגְלָיו וְהִתְחַנֵּן אֵלָיו לֵאמֹר: הָאָרֶץ אִפְךָ עָלַי וְאִשְׁלֵם לָּךְ. אָבֵל הוּא לֹא רָצָה, אֲלָא הִלָּךְ וְהִשְׁלִיךְ אוֹתוֹ אֶל בֵּית הַסֵּהָר עַד אֲשֶׁר יָשִׁיב אֵת הַחֹב.

וְרָאוּ הָעַבְדִּים הַחֲבֵרִים שֶׁלוֹ אֵת הַנִּהְיָה, נִעְצְבוּ מְאֹד, וּבָאוּ וּבִאֲרָו לְאֲדוֹנֵיהֶם אֵת כָּל הַנִּהְיָה. אִז קָרָא אוֹתוֹ אֲדוֹנָיו וְאֶמֶר לוֹ: עֶבֶד רָשָׁע, אֵת כָּל הַחֹב הַהוּא מִחֲלָתִי לָּךְ, מֵאַחֵר שֶׁהִתְחַנַּנְתָּ אֵלַי. הֲלֹא הָיָה עָלֶיךָ לְרַחֵם עַל עֶבֶד־חֲבֵרְךָ, כִּשֶּׁם שֶׁאֲנִי רַחֲמָתִי עָלֶיךָ? וְכַעַס אֲדוֹנוֹ, מָסַר אוֹתוֹ לְמַעַנִּים עַד אֲשֶׁר יָשִׁיב אֵת כָּל הַחֹב שֶׁלוֹ. כִּכָּה נַעֲשֶׂה לָכֶם אֲבִי שְׁבַשְׁמַיִם, אִם לֹא תִסְלַחוּ אִישׁ לְאַחִיו מִלְּבַבְכֶּם אֵת פְּשָׁעֵיהֶם.

יט

וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כָּלָה יֵשׁוּעַ אֵת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, נָסַע מִן הַגָּלִיל וּבָא אֶל גְּבּוּלוֹת יְהוּדָה מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן. וַיַּעֲקְבוּ אַחֲרָיו הַמּוֹנִים רַבִּים, וַרְפָּא אוֹתָם שָׁם. וַנִּגְשׁוּ אֵלָיו הַפְּרוּשִׁים, מְנַסִּים אוֹתוֹ וְאוֹמְרִים לוֹ: הֲאִם מִתֵּר לְאָדָם לְשַׁלֵּחַ אֵת אִשְׁתּוֹ מִכָּל סִבָּה? וְהוּא עֲנָה וְאֶמֶר לָהֶם, הֲלֹא קִרְאָתָם כִּי הַעוֹשָׂה מִרְאשִׁית עֲשָׂה אוֹתָם זָכָר וְנִקְבָּה וְאֶמֶר עַל כֵּן יַעֲזֹב־אִישׁ אֶת־אִבּוֹ

ואת־אמו ודבק באִשְׁתּוֹ, וְהָיוּ לְבָשָׁר אֶחָד כְּדִי שְׁלֹא יִהְיוּ עוֹד שְׁנַיִם, אֲלֵא בָשָׁר אֶחָד. וּמָה שֶׁהָאֱלֹהִים צָרָף, אָדָם אֶל יִפְרִיד. אוֹמְרִים לוֹ: מִדּוּעַ אֶפּוֹא צִוָּה מֹשֶׁה לָתֵת סֵפֶר כְּרִיתוֹת וּלְשַׁלְּחָהּ? אוֹמֵר לָהֶם, כִּי מֹשֶׁה מִפְּנֵי קִשְׁיוֹת לְבָכֶם הִרְשָׁה לָכֶם לְשַׁלֵּחַ אֶת נְשֵׁיכֶם, אֲכָל מִתְחַלָּה לֹא הָיָה כֵּךְ. אוֹמֵר אֲנִי לָכֶם, כִּי כָל אִשָּׁר יִגְרַשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ שְׁלֵא בְּגָלָל זָנוּת וַיִּשְׂא אַחֲרֶת נֹאפָה, וְהַנּוֹשֵׂא גְרוּשָׁה נֹאפָה. אוֹמְרִים לוֹ תִּלְמִידָיו: אִם כֵּךְ הִיא הַסִּפָּה שֶׁל הָאָדָם עִם הָאִשָּׁה, לֹא כְּדֹא יִתְחַתֵּן. וְהוּא אָמַר לָהֶם: לֹא כָלֶם מְקַבְּלִים אֶת הַדְּבָר הַזֶּה, אֲלֵא אֵלֶּה שְׂנֵאוֹת לָהֶם. כִּי יֵשׁ סְרִיסִים אֲשֶׁר נולְדוּ כִּכָּה מִבְּטֵן אִמָּם, וַיֵּשׁ סְרִיסִים אֲשֶׁר סָרְסוּ עַל יְדֵי בְּנֵי אָדָם, וַיֵּשׁ סְרִיסִים אֲשֶׁר סָרְסוּ אֶת עֲצָמָם לְמַעַן מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם. מִי שֶׁיְּכֹחַ לְקַבֵּל, יִקְבֹּל.

אָז הוֹבִיאוּ אֵלָיו יְלָדִים, כְּדִי שִׁשִּׁים עֲלֵיהֶם אֶת הַיָּדִים וַיִּתְפַּלֵּל, אֲכָל הַתִּלְמִידִים גָּעְרוּ בָהֶם. וַיִּשְׁוֹעַ אָמַר, הַנִּחוּ לַיְלָדִים וְאַל תִּמְנְעוּ אוֹתָם לְבֹא אֵלַי, כִּי לְכֹאֲלָהּ הִיא מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם. וְשָׁם אֶת יְדָיו עֲלֵיהֶם הִלֵּךְ מִשָּׁם.

וְהָיָה אֶחָד נֹגֵשׁ וְאָמַר לוֹ, מוֹרֶה טוֹב, מָה טוֹב אַעֲשֶׂה כְּדִי שִׁיְהִיָּה לִי חַיִּי עוֹלָם? וְהוּא אָמַר לוֹ, מָה אַתָּה קוֹרֵא לִי טוֹב; אֵין טוֹב אִם לֹא אֶחָד, הָאֱלֹהִים. וְאִם אַתָּה רוֹצֵה לְבֹא אֶל הַחַיִּים, שְׁמֹר אֶת־הַמִּצְוֹת. אוֹמֵר לוֹ: אֵיזוֹת? וַיִּשְׁוֹעַ אָמַר: לֹא תִרְצֹחַ, לֹא תִנָּאֵף, לֹא תִגְנֹב, לֹא תַעֲנֶה עַד שֶׁקָּרָה, כִּבֵּד אֶת הָאֵב וְאֶת הָאֵם, וְאַהֲבַת אֶת רֵעֶךָ כְּמוֹךְ. אוֹמֵר לוֹ הַנָּעִר: כָּל אֵלֶּה שְׁמַרְתִּי מִנְעוּרִי, מָה עוֹד חֹסֵר לִי? אָמַר לוֹ יִשׁוּעַ, אִם אַתָּה רוֹצֵה לִהְיוֹת מִשְׁלָם, לֵךְ מִכֹּר אֶת נְכִסֶּיךָ וְתֵן לַעֲנִיִּים, וַיְהִיָּה לָךְ אוֹצָר בַּשָּׁמַיִם, וּבֹא וְלֵךְ אַחֲרַי. וְהַבְּחִיר שְׂמַע אֶת הַדְּבָר וְהִלֵּךְ מִתְאַבֵּל, כִּי הָיָה מִחֲזִיק בְּנִכְסִים רַבִּים. וַיִּשְׁוֹעַ אָמַר לַתִּלְמִידָיו, אֲמֵן אוֹמֵר אֲנִי לָכֶם כִּי בְּקוֹשִׁי יִכְנֹס עֲשִׂיר אֵל מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם. שׁוּב אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם, קַל יוֹתֵר לְגַמֵּל לַעֲבוֹר דֶּרֶךְ חוֹר שֶׁל מַחֲט מֵאֲשֶׁר לַעֲשִׂיר לְהַכְנִס לְמַלְכוּת הָאֱלֹהִים. וַשְּׂמַעוּ תִּלְמִידָיו וְהִשְׁתּוֹמְמוּ מְאֹד וְאָמְרוּ: מִי אֶפּוֹא יָכוֹל לַהֲוִשְׁעוֹ? וַיִּשְׁוֹעַ הַבֵּית וְאָמַר לָהֶם: אֲצֵל בְּנֵי אָדָם זֶה בִּלְתִּי אֶפְשָׁר, אֲכָל אֲצֵל אֱלֹהִים הַכֹּל אֶפְשָׁרִי. אָז עָנָה פֶּטְרוֹס וְאָמַר לוֹ: הִנֵּה אֲנִיכֶנּוּ עֹבְדֶנּוּ אֶת הַכֹּל וְהִלְכֶנּוּ אַחֲרֶיךָ, מָה אֶפּוֹא יְהִיָּה לָנוּ? וַיִּשְׁוֹעַ אָמַר לָהֶם אֲמֵן אוֹמֵר אֲנִי לָכֶם כִּי אַתֶּם שֶׁהִלַּכְתֶּם אַחֲרַי בְּהַתְחַדְּשׁוֹת כְּאִשָּׁר יֵשֵׁב בְּ־הָאָדָם עַל כֶּסֶף כְּבוֹדוֹ תִּשְׁבּוּ גַם אַתֶּם עַל שְׁנַיִם עֶשְׂרִי כֶסֶף אוֹתוֹ שׁוֹפְטִים אֶת שְׁנַיִם עֶשְׂרִי שְׂבָטֵי יִשְׂרָאֵל וְכָל אִשָּׁר עוֹבֵד בְּתִים אוֹ אֲחִים אוֹ אֲחִיּוֹת אוֹ אֵב אוֹ אִם אוֹ אִשָּׁה אוֹ יְלָדִים אוֹ שְׂדוֹת בַּעֲבוּר שְׁמִי, יִקַּח מֵאָה פַעֲמִים וַיִּירָשׁ חַיִּי עוֹלָם. רַבִּים אֲכָל יְהִיוּ רִאשׁוֹנִים אַחֲרוֹנִים וְאַחֲרוֹנִים רִאשׁוֹנִים.

כי דומה מלכות השמים לבצל בית אשר יצא בבקר השכם לשכר פעלים לכרמו והסכים עם הפועלים על דינר ליום, ושלח אותם אל פרמו. ויצא כמו בשעה השלישית וראה אחרים עומדים בשוק בטלנים. ולהם אמר: לכו גם אתם אל הכרם, ואת אשר יהיה צדיק אתן לכם. והם הלכו. שוב יצא כמו השעה הששית והתשיעית, עשה כמוהו. ואולם בשעה העשית-עשרה יצא ומצא אחרים עומדים בטלים, ואומר להם: מדוע עמדתם כאן את כל היום בטלים? אומרים לו, כי איש לא שקרנו. אומר להם, לכו גם אתם אל הכרם, ואשר יהיה צדיק תקחו. וכשהיה ערב, אמר אדון הכרם לסוכנו, קרא לפועלים והשב להם את השכר, התחל מן האחרונים עד הראשונים. והבאים בשעה האחת עשרה לקחו דינר אחד. ובבוא הראשונים חשבו כי יותר יקחו, וגם הם לקחו דינר לאיש. ולאחר שלקחו, התלוננו על בעל הבית אומרים כי אלה האחרונים שעה אחת עשו, וישנים לנו אותם עשית לנו שאים את משא היום ואת החם. והוא ענה ואמר לאחד מהם חבר לא עשיתי לך עול הלא בדינר הסכמת עמי שא את שלך ולך, אני רוצה לתת לזה האחרון כמו לך. או הלא מתר לי לעשות מה שאני רוצה בשלי? אם עינך רעה היא מפני שאני טוב? ככה יהיו האחרונים ראשונים והראשונים אחרונים, כי רבים הם הקרואים, אבל מעטים הבחורים.

ובעלותו של ישוע לירושלים לקח את שנים העשר התלמידים בינו לבנים בדרך ואמר להם הנה אנחנו עולים לירושלים, ובן-האדם ימסר לפניהם הגדולים ולסופרים, וירשיעו אותו למות. ונסגירו אותו לגוים להלעיג ולהלקות ולצלבו, וביום השלישי יקום.

אז נגשה אליו אם בני וצדי עם בניה, משתתנה ומבקשת ממנו דבר. והוא אמר לה: מה את רוצה? אומרת לו: אמר כדי שישבו שני בני אלה, אחד מימין ואחד משמאלה, במלכותך. ענה והישוע אמר: לא יודעים אתם מה שואלים. יכולים אתם לשתות את הכוס אשר אני עומד לשתות, או את הטבילה אשר אני נטבל להטבל? אומרים לו: יכולים. ואמר להם: את כוסי אכן תשתו, ואת הטבילה אשר אני נטבל בה תטבלו, אבל לשתות מימיני ומשמאלי אין בידי לתת, כי אם לאשר הוכן על-ידי אבי. וכשמעו העשרה, וצעמו על שני האחים. וישוע קרא אותם ואמר, אתם יודעים כי שרי הגוים שולטים עליהם והגדולים מפעילים סמכות עליהם. לא ככה יהיה ביניכם, אלא מי שירצה להיות גדול ביניכם, יהיה משרתכם. ומי שירצה להיות ככם ראשון, יהיה עבד שלכם כשם שכוהן-האדם לא בא להשרת אלא לשרת ולתת את נפשו כפר תחת רבים.

ובצאתם מיריחו, עקב אחריו המון רב. והנה שנים עורים יושבים על-יד הדרך, ושמעו כי ישוע עובר, צעקו לאמר, חננו אותנו, אדוני, בן-דוד. והקמון גער בקם כדי

שִׁישְׁתָּקוּ, אָבֵל הֵם צָעֲקוּ יוֹתֵר וְאָמְרוּ, רַחֵם עָלֵינוּ, אֲדוֹנֵי, בְּנֵי־דָוִד. וְעַמֵּד יִשׁוּעַ, קָרָא אוֹתָם וְאָמַר: מָה אַתֶּם רוֹצִים שְׂאֲעֲשֶׂה לָכֶם? אוֹמְרִים לוֹ, אֲדוֹנֵי, שִׁישְׁתַּחֲוּ עֵינֵינוּ. וַיִּשׁוּעַ, שָׁנַכְמָרוּ רַחֲמָיו, נָגַע בְּעֵינֵיהֶם, וּמִיד רָאוּ עֵינֵיהֶם, וְהָלְכוּ אַחֲרָיו.

כא

וּכְבָּאֲשֶׁר הִתְקַרְבוּ אֶל יְרוּשָׁלַיִם וּבָאוּ אֶל בֵּית־פְּגִי אֶל הַר הַזֵּיתִים, אָז שָׁלַח יֵשׁוּעַ שְׁנֵי תַלְמִידִים אוֹמְרֵי לָהֶם, לֵכוּ אֶל הַכֶּפֶר שְׁנַגְדְכֶם, וּמִיד תִּמְצְאוּ אֶתוֹן קְשׁוּיָה וְעִיר עֲמָה, הַתִּירוּ וְהִבִּיאוּ לִי. וְאִם מִיִּשְׁהוּ יֹאמֵר לָכֶם מִשְׁהוּ, תֹּאמְרוּ כִי לֹאֲדוֹן יֵשׁ צִרָה בְּהֶם, וּמִיד הוּא יִשְׁלַח אוֹתָם. וְהָהָּ כֵּלּוּ נִהְיָה כַּדִּי שִׁיתְמַלֵּא הַנָּאֶמֶר עַל־יְדֵי הַנְּבִיא הָאוֹמֵר, אָמְרוּ לְבַת־צִיּוֹן: הִנֵּה מִלְכָּךְ בָּא לָךְ, עֲנֵי וּרְכַב עַל־חֲמוֹר וְעַל־עִיר בְּנֵי־אַתְנֹת.

וְהַתַּלְמִידִים הָלְכוּ וַעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה לָהֶם יֵשׁוּעַ הִבִּיאוּ אֶת הָאֶתָּוֶן וְאֶת הָעִיר, וְשָׂמוּ עֲלֵיהֶם אֶת בִּגְדֵיהֶם, וְהוּא יָשַׁב עֲלֵיהֶם. רַב הָהֶמוֹן הֵצִיעוּ אֶת בִּגְדֵיהֶם בַּדֶּרֶךְ, וְאַחֲרֵים כָּתְרוּ עֲנָפִים מִן הָעֲצִים וְהֵצִיעוּם בַּדֶּרֶךְ. וְהַהֶמוֹנִים הַמְקֻדְּמִים וְהַהוֹלְכִים אַחֲרֵיהֶם צָעֲקוּ לֵאמֹר: הוֹשַׁעֲנָא לְבְנֵי־דָוִד, בְּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה, הוֹשַׁעֲנָא בְּמִרוֹמִים.

וּבְבֹאוֹ לִירוּשָׁלַיִם נִדְעָעָה כָּל הָעִיר לֵאמֹר: מִי הוּא זֶה? וְהַהֶמוֹנִים הָיוּ אוֹמְרִים, זֶה הוּא יֵשׁוּעַ הַנְּבִיא מִנְּצַרַת הַגָּלִיל.

וַיִּשׁוּעַ נָכַס אֶל מִקְדָּשׁ הָאֱלֹהִים, וְהוֹצִיא אֶת כָּל הַמּוֹכְרִים וְהַקּוֹנִים בַּמִּקְדָּשׁ, וְהִפָּךְ אֶת שֻׁלְחָנוֹת הַשֻּׁלְחָנִים וְאֶת כִּסְאוֹת מוֹכְרֵי הַיּוֹנִים וְאוֹמְרֵי לָהֶם: כְּתוּב, בְּיַמִּי בֵּית תַּפְלָה יִקְרָא, וְאַתֶּם עֹשִׂיתֶם אוֹתוֹ מִעֶרַת פְּרִיצִים.

וַנִּגְשׁוּ אֵלָיו פֹּסְחִים וְעוֹרִים בַּמִּקְדָּשׁ, וַרְפָּא אוֹתָם. וַרְאוּ הַכֹּהֲנִים הַרְּאָשִׁים וְהַסּוֹפְרִים אֶת הַנִּפְלְאוֹת אֲשֶׁר עָשָׂה וְאֶת הַיִּלְדִּים הַצּוֹעֲקִים בַּמִּקְדָּשׁ וְאוֹמְרִים, הוֹשַׁעֲנָא לְבֵן דָּוִד, וַיִּכְעֶסוּ. וְאֶמְרָתִי לוֹ: הַשּׁוֹמֵעַ אֶתָּה מָה אֵלֶּה אוֹמְרִים? וַיִּשׁוּעַ אוֹמֵר לָהֶם: כֹּן, הַמְעוֹלֵם לֹא קִרְאתֶם כִּי מִפִּי עוֹלָלִים יוֹנְקִים יִסְדֹּת תִּהְלֶה? וְעַזְבֹּת אוֹתָם, יֵצֵא אֵל מַחוּץ לַעִיר אֵל בֵּית־עֲנִיָּה, וְלֵן שֵׁם.

בְּבֹקֶר, בְּשׁוּבוֹ אֶל הָעִיר, רָעַב. וַרְאָה עֵץ תְּאֵנָה אֶחָד עַל הַדֶּרֶךְ, בָּא אֵלָיו, וְלֹא מָצָא בוֹ דָּבָר כִּי אִם עֲלִים בִּלְבָד, וַיֹּאמֶר לוֹ: לֹא יִהְיֶה מִמֶּךָ פְּרִי עוֹד לְעוֹלָם. וַיִּיבֹשׁ עֵץ הַתְּאֵנָה מִיד.

וכאשר ראו התלמידים, תמהו ואמרו: איך יבשה התאנה מיד? ויען ישוע ויאמר להם אמן
אומר אני לכם אם יש לכם אמונה ולא תספקו ולא רק את מעשה התאנה תעשו אלא אפלו
אם תאמרו לה הנה הנשא והשלף אל הים יהיה: וכל אשר תשאלי בתפלה באמונה,
תקבלו

וכשפא אל המקדש, נגשו אליו בעודו מלמד הכתנים הגדולים וזקני העם ואמרו:
באיזו סמכות אתה עושה אלה, ומי נתן לך את הסמכות הזאת? ויען ישוע ויאמר להם,
אשאל אתכם גם אני דבר אחד, ואשר אם תאמרו לי, גם אני אומר לכם באיזו סמכות אני
עושה אלה. הטבילה של יוחנן, מאין היתה? מן השמים או מן האנשים? והם היו מהרהרים
בנים לבין עצמם ואמרו: אם נאמר מן השמים, יאמר לנו, מדוע אפוא לא האמנתם לו? ואם
נאמר, מן האדם, יראים אנחנו את ההמון, כי כלם רואים את יוחנן כנביא. וענו לישוע
ואמרו: לא ידענו. ואמר להם גם הוא: גם אני לא אומר לכם באיזו סמכות אני עושה אלה.

מהנראה לכם? אדם אחד היה לו שני ילדים, ונגש אל הראשון ואמר, בני, לה היום
עבד בכרמי. והוא ענה ואמר: לא רוצה אני. אבל מאחר יותר התחרט והלך. ונגש אל השני
ואמר בן. והוא ענה ואמר: אני, אדוני. ולא הלך. מי מן השנים עשה את רצון האב?
אומרים לו: הראשון. אומר להם ישוע: אמן אומר אני לכם, כי המוכסים והזונות הולכים
לפניהם אל מלכות האלהים. כי בא אליכם יוחנן בדרך הצדקה, ולא האמנתם לו, והמוכסים
והזונות האמינו לו, ואתם ראיתם ולא נחמתם אחר כך להאמין לו.

משל אחר שמעו. אדם מה היה בעל בית, אשר נטע כרם ושם לו גדר סביב וחסר בו
גת וקנה מגדל, והשכירו לכורמים ונסע למדינת הים. כאשר התקרב זמן הפירות, שלח את
עבדיו אל החקלאים לקחת את פירותיו. והאפרים לקחו את-עבדיו, את-אחד הכו,
ואת-אחד הרגו, ואת-אחד סקלו. שוב שלח עבדים אחרים רבים יותר מן הראשונים, ועשו
להם כמו כן. אחר כך שלח אליהם את בנו לאמר, וכבדו את בני. והכורמים, ראו את הבן,
אמרו בלבם: זה הוא היורש, בואו נהרגהו ונתפש את נחלתו. ולקחו אותו והוציאוהו חוץ
לכרם והרגוהו. כאשר אז יבוא אדון הכרם, מה יעשה לאפרים ההם? אומרים לו: רשע
יאבד אותם ברעה, ואת הכרם ישכיר לכורמים אחרים, אשר ישיבו לו את הפרות בעתם.
אומר להם ישוע, המעולם לא קראתם בכתבים, אכן אשר מאסו הבוזים, זו היתה לראש
פנה, מאת יהוה היתה זאת, והיא נפלאה בעינינו?

לפיכך אני אומר לכם שתלקח מכם מלכות האלהים ותנתן לגוי העושה את פרוזיה וכל-הנופל על-האבן הזאת ישבר, ואשר תפל עליו תרסק אותו. וכששמעו הכהנים הגדולים והפרושים את משליו, ידעו כי עליהם הוא מדבר. ומבקשים לתפס אותו, וראו את הקמונים, מאחר שהחזיקו אותו כנביא.

כב

ויען ישוע ויאמר להם שוב במשלים לאמר, הדממה מלכות השמים לאדם מלה, אשר עשה נשואים לבנו. ושלח את עבדיו לקרא למזמנים אל החתונה, ולא רצו לבוא. שוב שלח עבדים אחרים לאמר, אמרו לקרואים, הנה ארוחתי הכינותי, שגורי והמפסמים נשטנו, והכל מוכן, באו לחתונה. והם התעלמו והלכו, האחד אל שדהו, והאחד אל מסחרו והנותרים תפשו את עבדיו, עלבו והרגו. ושמע המלך שהוא ויכעס, ושלח את צבאותיו והאביד את הרוצחים ההם, ואת עירם שרף. אז אמר לעבדיו, החתונה אמן מוכנה, אבל הקרואים לא היו ראויים. לכו אכן אל יציאות הדרכים, וכל אשר תמצאו קראו אל החתונה. והעבדים ההם יצאו אל הדרכים ואספו את כל אשר מצאו, רעים וטובים, והחתונה נמלאה מסבים. והמלך נכנס לראות את המסבים, וראה שם אדם שלא לבש בגד חתונה. ואמר לו: חבר, איך נכנסת לכאן בלי בגד חתונה? והוא השתק. אז אמר המלך למשרתים: קשרו את רגליו וידיו, שאו אותו והשליכוהו אל החושך החיצון; שם יהיה הבכי וחרוק השיניים. כי רבים הם הקרואים, אבל מעטים הבחורים.

אז הלכו הפרושים ולקחו עצה כדי ללכדו בדבר. והם שולחים אליו את תלמידיהם עם ההורדוסים לאמר: רבי, אנו יודעים כי אמת אתה ואת דרך האלהים באמת אתה מלמד, ואינך חושש לאיש, כי אינך מבית אל פני בני אדם, אמר-נא לנו, מה דעתך? המתר לתת מס לקיסר או לא? וישוע, ידע את רשעתם, אמר: מה אתם מנסים אותי, חנפים? הראו לי את מטבע המס. והם הביאו לו דינר. ואמר להם של מי הצלם הזה והכתבת? אומרים לו, של קיסר. אז אומר להם, השיבו אפוא את של קיסר לקיסר ואת של האלהים לאלהים. וכששמעו תמיהו, ועזבו אותו והלכו להם.

ביום ההוא באו אליו צדוקים, האומרים שאין תחנה, ושאלי אותו אומרים, מורה, מלשה אמר: אם מי שיממות בלי ילדים, יתחתן אחיו את אשתו ויקים גרע לאחיו. והיו לנו שבועה אחים, והראשוו נשא וימת, ומפני שלא היה לו גרע עזב את אשתו לאחיו. בדומה גם השני וגם השלישי, עד השבעה. אחר כך מתה גם האשה. בתחנה אז, למי מן השבעה תהיה

האשה? שהרי כלם היתה להם אותה. ויען הישוע ויאמר להם: אתם תועים, מפני שאינכם יודעים את הכתובים ולא את כח האלהים. כי בתחיה לא ישאו ולא ינשאו, אבל כמלאכי אלהים בשמים הם. אך לגבי תחיית המתים, הלא קראתם את הנאמר לכם עלי ידי האלוהים האומר אני אלהי אברהם ואלהי יצחק ואלהי יעקב; אין האלהים אלהי מתים, אלא אלהי חיים. וכשמעו ההמונים, השתוממו על תורתו.

והפרושים שמעו כי השתיק את הצדוקים, נאספו יחד. ושאל אחד מהם, למדן בתורה, מנסה אותו ואמר מורה, איזו מצוה גדולה בתורה? וישוע אמר לו, תאזנה את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל שכלך. זאת היא המצוה הראשונה והגדולה. ושניה הדומה לה, תאזנה את רצדך כמוך. בשתי המצוות האלה תלווים כל התורה והנביאים.

ובהקבץ הפרושים שאל אותם ישוע אומר, מה נראה לכם על המשיח? בן מי הוא? אומרים לו, של דוד. אומר להם, איך אז דוד ברוח קורא לו אדון ואומר נאם יהוה לאדני שוב לימיני עד אשית איביך הדם לרגליך

אם אכן דוד קורא לו אדון, איך הוא בנו?

ואף אחד לא יכול להשיב לו דבר, ולא העז איש מאותו היום לשאל אותו עוד.

כג

אז דבר ישוע אל המון העם ואל תלמידיו אומר, על כסא משה יושבו הסופרים והפרושים. כל אשר יאמרו לכם לשמר, שמרו ועשו, אבל לפי מעשיהם אל תעשו, כי הם אמרים ולא עושים. כי הם פורכים משאות כבדים וקשים לשאת, ומשימים אותם על כתפי האנשים, אבל באצבעם הם אינם רוצים להזיז אותם. וכל מעשיהם עושים למען הראות לאנשים. כי מרחיבים את תפליהם ומגדילים את ציציות בגדיהם, והם אוהבים את מקום הכבוד בסעודות ואת המושבות הראשונים בקהלות ואת הבכרכות בשונקים ולהקרא על ידי האנשים רבי רבי. ואתם לא תקראו רבי, כי אחד הוא מורכם, המשיח, וכלכם אחים אתם. ואב אל תקראו לכם על הארץ, כי אחד הוא אביכם, שבשמים. ולא תקראו מורים, כי אחד הוא מורכם, המשיח. הגדול שבהם יהיה משרתכם. מי שירומם את עצמו ישפל, ומי שישפיל את עצמו ירומם.

אוי לָכֶם, סוֹפְרִים וּפְרוּשִׁים חֲנָפִים, כִּי אַתֶּם אוֹכְלִים אֶת בְּתֵי הָאֲלֻמְנוֹת, וּבִתְאֲנָה מִתְפַּלְלִים תְּפִלָּה אֲרָכָה. לָכֵן תִּקְחוּ דִין מִחֲמִיר יוֹתֵר. אוֹי לָכֶם, סוֹפְרִים וּפְרוּשִׁים חֲנָפִים, כִּי סוֹגְרִים אַתֶּם אֶת מַלְכוּת הַשָּׁמַיִם לִפְנֵי בְנֵי הָאָדָם, כִּי אַתֶּם אֵינְכֶם נִכְנָסִים, וְגַם אֶת הַנִּכְנָסִים אֵינְכֶם מַנִּיחִים לְהַכְנִס. אוֹי לָכֶם, סוֹפְרִים וּפְרוּשִׁים חֲנָפִים, כִּי אַתֶּם מְסַבְּבִים אֶת הַיָּם וְאֶת הַיָּבֵשָׁה לַעֲשׂוֹת גֵּר אֶחָד, וְקָשָׁהוּא נַעֲשָׂה, אַתֶּם עוֹשִׂים אוֹתוֹ בְּיָגִיהֶנּוּ כְּפִלִּים מִכֶּם אוֹי לָכֶם, מְדַרְכִּים עֲוֹרִים, הָאוֹמְרִים: מִי שִׁישְׁבַּע בַּהִיכָל, אֵינוֹ כְּלוּם, אֲכָל מִי שִׁישְׁבַּע בְּזָהָב שֶׁל הַהִיכָל, חֵיב. שׁוֹטִים וְעוֹרִים, מִי כִי גָדוֹל יוֹתֵר, הַזֶּהָב אוֹ הַהִיכָל הַמְקֻדָּשׁ אֶת־הַזֶּהָב? וְאֲשֶׁר יִשְׁבַּע בַּמִּזְבֵּחַ אֵינוֹ כְּלוּם, אֲכָל אֲשֶׁר יִשְׁבַּע בַּמִּתְנָה אֲשֶׁר עָלָיו חֵיב. שׁוֹטִים וְעוֹרִים, מַה גָּדוֹל יוֹתֵר, הַמִּתְנָה אוֹ הַמִּזְבֵּחַ הַמְקֻדָּשׁ אֶת הַמִּתְנָה? הַנִּשְׁבַּע לָכֵן בַּמִּזְבֵּחַ נִשְׁבַּע בּוֹ וּבְכָל אֲשֶׁר עָלָיו וְהַנִּשְׁבַּע בַּמְקֻדָּשׁ נִשְׁבַּע בּוֹ וּבִשְׁכּוֹן אוֹתוֹ. וְהַנִּשְׁבַּע בַּשָּׁמַיִם נִשְׁבַּע בְּכֹסֶא הָאֱלֹהִים וּבִישׁוֹב עָלָיו. אוֹי לָכֶם, סוֹפְרִים וּפְרוּשִׁים צְבוּעִים, כִּי אַתֶּם מַעֲשִׂיִּים אֶת הַנֶּעֱנֶעַ וְאֶת הַשִּׁבְתָּ וְאֶת הַפְּמוֹן, וְעוֹבְתֶם אֶת הַכִּבְדִּים שְׁבִתוֹרָה, אֶת הַמִּשְׁפָּט וְאֶת הַרְחֵמִים וְאֶת הָאֱמוּנָה. אֶת אֵלֶּה הֵיָה צָרִיד לַעֲשׂוֹת וְאֶת אוֹתָם לֹא לַעֲזֹב. מְדַרְכִּים עֲוֹרִים, הַמְסַנְּגִים אֶת הַיִּתּוּשׁ וְאֶת הַגָּמֹל בּוֹלְעִים אוֹי לָכֶם, סוֹפְרִים וּפְרוּשִׁים חֲנָפִים, כִּי מְטַהְרִים אַתֶּם אֶת חוּץ הַכּוֹס וְהַקְּעָרָה, אֲכָל מִבְּפָנִים הֵם מְלֵאִים גִּזְלֵי וְעוֹל. פְּרוֹשׁ עוֹר, טַהַר רִאשׁוֹנָה אֶת פָּנִים הַכּוֹס וְהַקְּעָרָה, כְּדִי שִׁיִּהְיֶה גַם חוּצָה טַהוֹר. אוֹי לָכֶם, סוֹפְרִים וּפְרוּשִׁים חֲנָפִים, כִּי אַתֶּם דּוֹמִים לְקַבְרִים מְסֻדָּים, אֲשֶׁר מִבְּחוּץ נִרְאִים יָפִים, אֲכָל מִבְּפָנִים מְלֵאִים עֲצָמוֹת מֵתִים וְכָל טְמֵאָה. כֹּךְ גַּם אַתֶּם נִרְאִים מִבְּחוּץ לֵאנָשִׁים צַדִּיקִים, אֲךָ מִבְּפָנִים אַתֶּם מְלֵאִים צַבִּיעוֹת וְחוֹסֵר־חֹק. אוֹי לָכֶם, סוֹפְרִים וּפְרוּשִׁים חֲנָפִים, כִּי אַתֶּם בּוֹנִים אֶת קִבְרֵי הַנְּבִיאִים וּמְקַשְׁשִׁים אֶת מַצְבּוֹת הַצַּדִּיקִים וְאַתֶּם אוֹמְרִים, אֵלֵינוּ הֵינּוּ בִימֵי אֲבוֹתֵינוּ, לֹא הֵינּוּ שְׁתַּפְּסִים לָהֶם בְּדָם הַנְּבִיאִים. כְּדִי שִׁתַּעֲדוּ עַל עֲצָמָם כִּי בָנִים אַתֶּם לְרוֹצְחִים אֶת הַנְּבִיאִים. וְאַתֶּם מְלֵאוּ אֶת מִדַּת אֲבוֹתֵיכֶם. נְחָשִׁים, צָאֲצָאִי אֶפְשָׁה, אֵיךְ תִּמְלָטוּ מִמִּשְׁפַּט גִּיהֶנֶם? לָכֵן הִנְנִי שׁוֹלֵחַ אֲלֵיכֶם נְבִיאִים וְחֻכְמִים וְסוֹפְרִים, וּמִהֶם תִּהְיֶה וְתִצְלָבוּ, וּמִהֶם תִּלְקוּ בְּכַתִּי כְּנִסְיוֹתֵיכֶם וְתִרְדְּפוּ מֵעִיר לְעִיר. כְּדִי שִׁיבֹאוּ אֲלֵיכֶם כָּל דָּם צַדִּיק הַנִּשְׁפָּךְ עַל הָאָרֶץ, מִדָּם הַבָּל הַצַּדִּיק עַד דָּם זָכְרָהּ בּוֹ בְּרִכְיָהּ, אֲשֶׁר רָצַחְתֶּם בֵּין הַהִיכָל וְהַמִּזְבֵּחַ. אֲמֵן אוֹמֵר אֲנִי לָכֶם כִּי כָל אֵלֶּה יָבֹאוּ עַל הַדּוֹר הַזֶּה. יְרוּשָׁלַיִם, יְרוּשָׁלַיִם, הַהוֹרְגָת אֶת הַנְּבִיאִים וְהַסּוֹקֶלֶת בְּאֲבָנִים אֶת הַשְּׁלֹחִים אֲלֶיהָ, כְּמָה פְעָמִים רָצִיתִי לִקְבֹּץ אֶת בְּנוֹי כְּדָרָךְ שִׁתְּרִנְגֶלֶת מְקַבֶּצֶת אֶת אֶפְרוֹחֶיהָ תַּחַת כְּנָפֶיהָ, וְלֹא רָצִיתָם. הִנֵּה בֵיתְכֶם נִעְזָב לָכֶם שָׁמָּה. כִּי אוֹמֵר אֲנִי לָכֶם, לֹא תֵרְאוּ אוֹתִי מַעַתָּה עַד אֲשֶׁר תֵּאֱמָרוּ, בְּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה.

וַיֵּשֶׁע נֹצֵא וְהִלֵּךְ מִן הַמִּקְדָּשׁ, וַנִּגְשׁוּ תַלְמִידָיו לְהִרְאוֹת לוֹ אֶת בְּנִיגֵי הַמִּקְדָּשׁ. וַיֹּשׁוּעַ אָמַר לָהֶם, הֲאִינוּ אַתֶּם רוֹאִים אֶת כָּל אֵלֶּה; אֲמֵן אוֹמֵר אֲנִי לָכֶם, לֹא תִתֵּן פֶּה אֶבֶן עַל אֶבֶן, אֲשֶׁר לֹא תִהְיֶה. וַיִּשְׁכַּחְתּוּ עַל הַר הַזֵּיתִים נִגְשׁוּ אֵלָיו הַתַּלְמִידִים בֵּינָם לְבִין עֲצָמָם וְאֶמְרוּ, אֲמַרְנָא לָנוּ מַתִּי יִהְיֶה אֵלֶּה, וּמָה הוּא הָאוֹת לְבוֹאֶךָ וּלְהַשְׁלֵמַת הָעוֹלָם? וַיַּעַן יֵשׁוּעַ וַיֹּאמֶר לָהֶם, רְאוּ פֶן יִתְעַה אֶתְכֶם אִישׁ. כִּי רַבִּים יָבֹאוּ עַל שְׁמִי לֵאמֹר: אֲנִי הוּא הַמָּשִׁיחַ, וְרַבִּים יִתְעוּ. וְעַתִּידִים אַתֶּם לְשִׁמְעַ מַלְחָמוֹת וּשְׂמוּעוֹת עַל מַלְחָמוֹת, רְאוּ שְׁלֹא תִבְהִלּוּ, כִּי צָרִיךָ שֶׁתִּכַּל יִהְיֶה, אֲבָל עֲדוֹן לֹא הֵקֵץ. כִּי יָקוּם גּוֹי עַל גּוֹי וּמַמְלָכָה עַל מַמְלָכָה, וַיְהִיו רָעָבוֹת וָדָבָר וּרְעָשִׁים בְּמִקְוֹמוֹת שׁוֹנִים. אֲבָל כָּל אֵלֶּה הֵם רֵאשִׁית חֲבָלֵי הַלֵּדָה. אֲזַי יִסְגִּירוּ אֶתְכֶם לַצָּרָה וַיִּהְרָגוּ אֶתְכֶם, וְתִהְיֶה שְׁנוּאִים עַל יְדֵי כָּל הַגּוֹיִם בְּגִלְלֵי שְׁמִי. וְאִז רַבִּים יִפְשְׁלוּ, וַיִּסְגִּירוּ זֶה אֶת זֶה, וַיִּשְׁנֹאוּ זֶה אֶת זֶה. וַיִּבְרָאִי שְׁקָר רַבִּים יָקוּמוּ וַיִּתְעוּ רַבִּים. וּבְגִלְלֵי הַתְּרַבּוֹת הַפְּשָׁע תִּתְּסַנּוּ אֶהְבֵּת הַרְבֵּים. אֲךָ מִי שִׁסְבוֹל עַד הַסּוֹף, הוּא יִשְׁשַׁע. וְתִקְרָא הַבְּשׂוּרָה הַזֹּאת שֶׁל הַמַּלְכוּת בְּכָל הָעוֹלָם הַנוֹשֵׁב לַעֲדוֹת לְכָל הַגּוֹיִם, וְאִז יָבֹאוּ הֵקֵץ. כֹּאשֶׁר אָפּוּא תֵּרְאוּ אֶת שְׁקוֹן הַשְּׂמֵמָה הַנֶּאֱמָר עַל־יְדֵי דְנִיָּאל הַנְּבִיא עוֹמֵד בַּמָּקוֹם הַקְּדוֹשׁ, הַקּוֹרָא יְבִין אֲזַי הַנִּמְצָאִים בַּיהוּדָה יִכְרַחוּ אֶל הַקְּרִים. הַנִּמְצָא עַל הַגֵּג אֶל יֶרֶד לְקַחַת דְּבָרִים מִתּוֹךְ בֵּיתוֹ. וְהַנִּמְצָא בַּשָּׂדֶה לֹא יוֹשִׁיב אַחֲרוֹר לְשֹׂאת אֶת בְּגָדָיו. אוֹי וְלִהְיוֹת וְלִמְיֻנִּיקוֹת בְּיָמִים הֵהֱם. הַתְּפִלָּה כְּדִי שְׁלֹא תִהְיֶה בְּרִיחַתְכֶם בַּחֲרֹף וְלֹא בַּשִּׁבְתָּ. כִּי תִהְיֶה אֲזַי צָרָה גְּדוֹלָה אֲשֶׁר לֹא תִהְיֶה כְּמוֹהָ מֵרֵאשִׁית הָעוֹלָם עַד עַתָּה וְלֹא תִהְיֶה וְאֵלְמָלָא נִקְצְרוּ הַיָּמִים הֵהֱם, לֹא תִהְיֶה כָּל בְּשָׂר נּוֹשֵׁעַ, אֲבָל בְּגִלְלֵי הַנִּבְחָרִים יִקְצְרוּ הַיָּמִים הֵהֱם. אֲזַי אִם מִיִּשְׁהוּ יֹאמַר לָכֶם, הִנֵּה פֶה הַמָּשִׁיחַ אוֹ פֶה, לֹא תִאֻמְנוּ. כִּי יָקוּמוּ מִשִּׁיחֵי־שְׁקָר וּנְבִיאֵי־שְׁקָר, וַיִּתְּנוּ אוֹתוֹת גְּדוֹלִים וּמוֹפְתִים, כְּדִי לַהֲטַעוֹת, אִם אֲפֹשֶׁר, אִף אֶת הַבְּחִירִים: הִנֵּה הַגְּדָתִי לָכֶם מֵרֵאשִׁית. אִם כֵּן יֹאמְרוּ לָכֶם, הִנֵּה הַבְּמִדְבָּר הוּא, אֶל תִּצְאוּ; הִנֵּה הַבְּחִירִים, אֶל תִּאֻמְנוּ. כִּי כְּמוֹ שֶׁהַבְּרָק יוֹצֵא מִמְּזוֹחַ וְנִרְאָה עַד מֵעָרֵב, כִּכָּה תִהְיֶה גַם בִּיאַת בְּנוֹ הָאָדָם. כִּי בְּאֲשֶׁר יִהְיֶה הַפֶּגֶר, שֶׁם יִאֲסְפוּ הַנְּשָׂרִים.

מִיָּד לְאַחַר צֵרַת הַיָּמִים הֵהֱם, הַשְּׁמַשׁ יִחְשֹׁף וְהַיָּרֵחַ לֹא יִתֵּן אֶת אוֹרוֹ, וְהַכּוֹכָבִים יִפְּלוּ מִן הַשָּׁמַיִם, וּכְחוֹת הַשָּׁמַיִם יִתְמוּטְטוּ.

וְאִז יִרְאֶה אוֹת בְּנוֹ־הָאָדָם בְּשָׁמַיִם, וְאִז יִסְפְּדוּ כָּל מִשְׁפָּחוֹת הָאָרֶץ וַיִּרְאוּ אֶת בְּנוֹ־הָאָדָם כֹּא עַל עֲנָנֵי הַשָּׁמַיִם בְּגִבּוֹרָה וּבִכְבוֹד רַב. וַיִּשְׁלַח אֶת מַלְאָכָיו עִם קוֹל שׁוֹפָר גְּדוֹל, וַיִּאֲסְפוּ אֶת בְּחִירָיו מֵאֲרָבֶּעַ הָרְחוֹת מִקְצֵוֹת הַשָּׁמַיִם עַד קְצוֹתָם. וּמִן הַתְּאֵנָה לְמַדּוּ אֶת הַמָּשָׁל. כֹּאשֶׁר כָּבַד הַעֲנָף שְׁלֵה יִהְיֶה רֹד וְהַעֲלִים יוֹצִיא, דַּעַו כִּי קָרוֹב הֵקֵץ, כֹּה גַם אַתֶּם, כֹּאשֶׁר תֵּרְאוּ אֶת כָּל אֵלֶּה, דַּעַו כִּי קָרוֹב הוּא עַל הַדְּלָתוֹת. אֲמֵן אוֹמֵר אֲנִי לָכֶם, לֹא תַעֲבֹר הַדּוֹר הַזֶּה עַד אֲשֶׁר כָּל אֵלֶּה יִהְיוּ. הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ יַעֲבְרוּ, אֲבָל דְּבָרִי לֹא יַעֲבֹרוּ. אֲבָל אוֹדוֹת הַיּוֹם הַהוּא וְהַשְּׁעָה

אף אחד אינו יודע, ולא המלצאים שבשמים, כי אם אבי לבדו. וכמו ימי נח, כן תהנה גם ביאת בן־האדם. כי כמו שהיו בימים שלפני המבול אוכלים ושותים, נושאים ומשיאים, עד היום אשר נכנס נח אל התבה, ולא ידעו עד שבא המבול ונשא את כלם, ככה יהיה גם בוא בן־האדם. אז שניים יהיו בשדה, האחד יילקח והאחד יעזוב שתי נשים טוחנות ברמים, אחת תילקח ואחת תיעזב. שמרו אז, כי אינכם יודעים באיזו שעה אדוניכם בא. אבל זאת דעו, כי אלו ידע בעל הבית באיזו אשמורה הגנב בא, הנה שוקד ולא היה מניח לחתר את ביתו. לכן גם אתם היום נכונים, כי בשעה שאינכם חושבים בן־האדם בא.

מי אז הוא העבד הנאמן והחסם, אשר העמיד אדונו על שרותו לתת להם את המזון בעתו? אשרי העבד ההוא, אשר בבואו ימצאנו אדוניו עשה ככה. אמן אומר אני לכם, כי על כל נכסיו יפקידנו. ואם יאמר העבד הרע ההוא בלבו מתמהמה אדני לבוא ויחל להכות את עבדי־חבריו, ויאכל וישתה עם השכורים, יבוא אדון העבד ההוא ביום שאינו מצפה לו ובשעה שאינו יודע ויבתרהו ואתחלקו עם הסנפים ישים, שם יהיה הבכי וחרק השנים:

כה

אז תדמה מלכות השמים לעשר בתולות, אשר לקחו את לפידיהן ויצאו לקראת הסתו. וחמשה מהן היו חכמות וחמשה טפשות. אשר הטפשות, לקחו את לפידיהן, לא לקחו עממן שמן והחכמות לקחו שמן בכליהן עם לפידיהן. ובהתאחר הסתו, נגממו כלן ויישנו. ובחצי הלילה צעקה בשמעה הנה הסתו בא צאו לקראתו: אז קמו כל הבתולות הנה והכינו את גרותיהן. והטפשות אמרו לחכמות: תנו לנו משמןכן, כי לפידינו כבים. וענו החכמות לאמר: פן לא יספיק לנו ולכם, לכו אפוא אל המוכרים וקנו לכן. בלכתן לקנות בא הסתו והמוכנות נכנסו עמו אל הסתנה והדלת נסגרה: מאחר יותר באות גם הבתולות הנשארות ואמרות: אדוני, אדוני, פתח לנו. והוא ענה ואמר, אמן אומר אני לכם, אינני יודע אתכם. שמרו אז, כי אינכם יודעים את היום ולא את השעה שבה בן־האדם בא.

כי כמו אדם הנוסע למדינה רחוקה, קרא לעבדיו ומסר להם את נכסיו ולזה נמן חמשה כפרים, ולזה שנים, ולזה אחד, לכל אחד לפי כחו, ונסע מזד. והלוכו את חמשת הכפרים עבד בהם ועשה חמשה כפרים אחרים. פן גם זה שקבל את השנים הרויח אף הוא שנים אחרים. והאחד אשר לקח את האחד הלוך וספר בארץ והסתיר את כסף אדוניו. ואחר זמן רב בא אדון העבדים ההם ומחשב עמם חשבון. ונגש הלוקח את חמשת הכפרים והקריב חמשה כפרים אחרים לאמר, אדוני, חמשה כפרים מסרת לי, הנה חמשה כפרים

אחרים הרוחתי עליהם. אמר לו אדוני: היטבת, עבד טוב ונאמן, על מעט היית נאמן, על הרבה אמנה, בא אל שמחת אדוני. והגש גם הלוקח את שני הכפרים ואמר אדוני שני כפרים מסרת לי הנה שני כפרים אחרים הרוחתי עליהם אמר לו אדוני: היטבת, עבד טוב ונאמן, על מעט היית נאמן, על הרבה אמנה, בא אל שמחת אדוני. ויגש גם הלוקח כפר אחד ויאמר: אדוני, ידעתי אותך כי איש קשה אתה, קוצר באשר לא ירעת ומאסר מאשר לא פנרת. ומפחד הלכתי והסתרתי את כפרך בארץ, הנה יש לך את שלך. ויען אדוני ויאמר לו, עבד רשע ועצל, ידעת כי קוצר אני באשר לא ירעתי ואוסר מאשר לא פנרתי הנה צריך אז שתשליך את כספי לשלחנים, וכשבאתי הייתי מקבל את שלי עם רבית. שאו און ממנו את-הכפר ותנו למי שיש לו עשרת הכפרים. כי לכל-מי שיש לו ינתן וירבה, וממי שאין לו גם את-אשר יש לו ילקח ממנו. ואת-העבד הבטל הוציאו אל-החשך החיצון, שם יהיה הבכי וחרק השנים:

וכאשר יבוא בן-האדם בכבודו וכל המלאכים הקדושים עמו, אז ישב על כסא כבודו, ויאספו לפניו כל הגוים, ויבדיל אותם זה מזה כמו שהרועה מבדיל את הכפשים מן הגדלים, ויעמיד את הכפשים מימינו ואת העדים משמאלו. אז יאמר המלך לאלה שמימנו: באו ברוכי אבי, ירשו את המלכות המוכנת לכם מן-סוד העולם. כי רעבתי ונתתם לי לאכל, צמאתי והשקיתם אותי, זר הייתי ואספתם אותי, ערום הייתי והלבשתם אותי, חליתי ופקדתם אותי, בבית הסהר הייתי ובאתם אלי. אז יענו לו הצדיקים לאמר אדני מתי ראינוך רעב והאכלנוך או צמא והשקינוך מתי ראינו אותך זר ואספנוך, או ערום והלבשנוך? מתי ראינוך חולה או בבית האסורים ובאנו אליך? וענה המלך ויאמר להם אמן אומר אני לכם כל מה שעשיתם לאחד מאלה אחי הקטנים לי עשיתם אז יאמר גם לאלה משמאל, לכו מעמי האוירים אל האש הנצחית המוכנה לשטן ולמלאכיו. רעבתי, ולא נתתם לי לאכל; צמאתי, ולא השקיתם אותי. זר הייתי ולא אספתם אותי, ערום ולא הלבשתם אותי, חולה ובבית הסהר ולא בפרתם אותי. אז יענו לו גם הם לאמר: אדוני, מתי ראינו אותך רעב או צמא או זר או ערם או חולה או בבית האסורים, ולא שרתנו לך? אז יענה להם לאמר: אמן אומר אני לכם, כל אשר לא עשיתם לאחד מאלה הקטנים, גם לי לא עשיתם. וילכו אלה אל ענש עולם, והצדיקים אל חיי עולם.

כו

ויהי כאשר סים ישוע את כל הדברים האלה, אמר לתלמידיו אתם יודעים כי אחרי יומים תפסו יהיה, ובר-האדם ימסר להצלב. אז נאספו הפנהים הראשים והסופרים והתנאים

שֶׁל הָעָם אֶל חֹצֵר הַכְּהֵן הַגָּדוֹל הַנִּקְרָא קַנָּפָא. וְהֵם נוֹעְצֵיו יַחַד כִּדֵּי לְתַפֵּס אֶת יֵשׁוּעַ בְּמִרְמָה וּלְהַרְגוֹ. וְאֹמְרוּ, לֹא בָחַג, לְמַעַן לֹא תִהְיֶה מְהוּמָה בָּעָם.

וַיֵּשׁוּעַ הָיָה בְּבֵית עֲנִיָּה בְּבֵית שְׁמֵעוֹן הַמְּצָרֶע, נִגְשָׁה אֵלָיו אִשָּׁה אוֹחֲזַת צְלוֹחִית שֶׁמֶן יָקָר מְאֹד, וְשִׁפְכָה עַל רֹאשׁוֹ בְּהִסָּבוֹ. וַרְאוּ תַלְמִידָיו וַכְּעָסוּ לֵאמֹר, לָמָּה הָאֲבֹדָה הַזֹּאת? כִּי יָכֹל הָיָה הַבִּשְׁמָם הַזֶּה לְהִמְכֹּר בַּהֲרָבָה וּלְהַנְתִּי לַעֲנִיִּים וַיֵּשׁוּעַ יָדַע וְאָמַר לָהֶם מִדּוּעַ תִּגְרְמוּ טְרָחוֹת לְאִשָּׁה כִּי מַעֲשֵׂה טוֹב עָשִׂיתָה אֵלַי אֵת הָעֲנִיִּים כִּי תָמִיד יֵשׁ לָכֶם עִמָּכֶם, אָבִל אוֹתִי לֹא תָמִיד יֵשׁ לָכֶם. כִּי זֹאת שִׁפְכָה אֶת הַבִּשְׁמָם הַזֶּה עַל גּוּפִי לְקַבֵּר אוֹתִי עֲשִׂיתָה. אֲמַן אוֹמֵר אֲנִי לָכֶם, בְּכָל מְקוֹם שֶׁתִּקְרָא בַּשְּׁמוֹרָה הַזֹּאת בְּכָל הָעוֹלָם, יִסְפָּר גַּם מֵה שֶׁעָשִׂיתָה זֹאת לְזִכְרָהּ.

אָז הִלֵּךְ אַחַד מִשְׁנֵים הָעֹשֵׁר, הַנִּקְרָא יְהוּדָה אִישׁ קָרִיּוֹת, אֶל הַכֹּהֲנִים הַגָּדוֹלִים וַיֹּאמֶר מַה תַּתְּנוּ לִי, וְאֲנִי אֶמְסֹר אוֹתוֹ לָכֶם? וְהֵם נָתְנוּ לוֹ שְׁלֹשִׁים כֶּסֶף. וּמֵאֲז חָפֵשׁ הַדְּמִנוּת כִּדֵּי לְמַסֵּר אוֹתוֹ.

וּבִרְאשׁוֹן שֶׁל הַמַּצּוֹת בָּאוּ הַתַּלְמִידִים אֶל יֵשׁוּעַ וְאֹמְרוּ לוֹ, אֵיפֹה אַתָּה רוֹצֶה שְׁנַכְּנוּ לָךְ לֶאֱכֹל אֶת הַפֶּסַח? וְהוּא אָמַר: לָכוּ אֶל הָעִיר אֶל פְּלוּנִי וְאֹמְרוּ לוֹ, הַמּוֹרָה אוֹמֵר: הַזֶּמֶן שְׁלִי קָרוֹב הוּא, אֲצִלְךָ אֶעֱשֶׂה אֶת הַפֶּסַח עִם תַּלְמִידִי. וְעָשׂוּ הַתַּלְמִידִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה אוֹתָם יֵשׁוּעַ, וַהֲכִינוּ אֶת־הַפֶּסַח. וּבְעָרֵב הִסֵּב עִם הַשְּׁנַיִם עֹשֵׁר. וּבְאֶחָדָם אָמַר אֲמַן אוֹמֵר אֲנִי לָכֶם כִּי אַחַד מֵכֶם יִמְסֹר אוֹתִי. וּמִתַּעֲצָבִים מְאֹד הִחֲלוּ לוֹמַר לוֹ, אַחַד אַחַד מֵהֶם: הֲלֹא אֲנִי, אֲדוֹנִי? וְהוּא עָנָה וְאָמַר, הַטּוֹבֵל עִמִּי אֶת־יָדוֹ בַּקְּעֵרָה, הוּא יִסְגִּיר אוֹתִי. בְּרִי־הָאֲדָם הוֹלֵךְ כַּאֲשֶׁר נִכְתַּב עָלָיו, אָבִל אוֹי לְאֲדָם הֵהוּא שֶׁעַל יָדוֹ בְּרִי־הָאֲדָם נִמְסָר, טוֹב הָיָה לוֹ אִם לֹא נוֹלַד הָאֲדָם הַהוּא. וַיַּעַן יְהוּדָה הַמּוֹסֵר אוֹתוֹ וַיֹּאמֶר: הֲלֹא אָנֹכִי, רַבִּי? אוֹמֵר לוֹ: אַתָּה אֲמַרְתָּ. בְּאֶחָדָם, לִקַּח יֵשׁוּעַ אֶת הַלֶּחֶם וַיְבָרֵךְ, שָׁבַר וְנָתַן לַתַּלְמִידִים וְאָמַר, קַחוּ אֲכִלוּ, זֶה הוּא גּוּפִי. וּלְקַח אֶת הַכּוֹס וַהֲוֹדָה, נָתַן לָהֶם לֵאמֹר: שִׁתּוּ מִמֶּנּוּ בְּלָכֶם. כִּי זֶה הוּא דָמִי שֶׁל הַבְּרִית הַחֲדָשָׁה הַנִּשְׁפָּדָה עַל רַבִּים לְסִלִּיחַת חַטָּאִים. וְאָמַר אֲנִי לָכֶם כִּי לֹא אֲשַׁתָּה מֵעַכְשָׁיו מִפְּרִי הַגֶּפֶן הַזֶּה עַד הַיּוֹם הַהוּא, כַּאֲשֶׁר אֲשַׁתָּה אוֹתוֹ עִמָּכֶם חֹדֶשׁ בְּמִלְכוּת אֲבִי.

וְאַחֲרֵי שֶׁשָּׂרוּ הִלֵּל יֵצְאוּ אֶל הַר הַזֵּיתִים. אָז אָמַר לָהֶם יֵשׁוּעַ, בְּלָכֶם תִּשְׁלְחוּ בִי בִלְיָלָה הַזֶּה, כִּי כְּתוּב: אָפָה אֶת הָרוּעָה, וּתְפוּצִינָה צֶאֱן הָעֵדֶר.

וְאַחֲרֵי הָעוֹרָרִי, אֶקְדִּים אֶתְכֶם אֶל הַגָּלִיל. וַיַּעַן פֶּטְרוֹס וַיֹּאמֶר לוֹ: אִם כָּלֵם יִכְשְׁלוּ בִּי, בִּלְיָלָה הַזֶּה, אֲנִי לֹא אֲבָשָׁל לְעוֹלָם. אָמַר לוֹ הַיֵּשׁוּעַ: אֲמַן אוֹמֵר אֲנִי לָךְ, כִּי בִלְיָלָה הַזֶּה, לִפְנֵי שִׁיִּקְרָא

תרנגול, שלוש פעמים תכפר בי. אמר לו פטרוס, גם אם יהיה עלי למות עמך, לא אכפר בך. וכן גם כל התלמידים אמרו.

אז בא עמיהם ישוע אל מקום הנקרא גת שמנים, ויאמר לתלמידים, שבו כאן עד אשר אלך ואתפלל שם. ולקח את פטרוס ואת שני בני זבדי, החל להתעצב ולהצטער. אז אומר להם ישוע, עצובה מאד נפשי עד מות, שארו כאן ושקדו עמי. והתקדם מעט, נפל על פניו מתפלל ואמר: אבי, אם אפשר הוא, יעבר נא ממני הכוס הזה, אבל לא באשר אני רוצה, אלא באשר אתה. ויבא אל התלמידים וימצא אותם ישנים, ויאמר לפטרוס: ככה לא יכלתם לשקד שעה אחת עמי? השמרו והתפללו, כדי שלא תבאו לידי נסיון, הרוח אמנם נכונה, אבל הבשר חלש. שוב בפעם השנית הלך והתפלל לאמר, אבי, אם אינו יכול הכוס הזה לעבור ממני אם לא אשתה אותו, יעשה רצונך. ובבואו מצא אותם שוב ישנים, כי עיניהם היו כבדות. ועזב אותם, הלך והתפלל שוב בפעם השלישית, ואמר את אותו דבר. אז בא אל תלמידיו ואומר להם, הישנים אתם עוד ונחלים? הנה הגיעה השעה וכן האדם נמסר לידי חטאים. קומו, נלכה. הנה הקריב המוסר אותי.

ועודנו מדבר והנה יהודה אחד משנים העשר בא, ועמו המון רב עם חרבות ומקלות מאת הכהנים הראשיים וזקני העם. והמוסר אותו נתן להם אות לאמר: את אשר אשק, הוא הוא, תפשוהו. ומיד התקרב אל ישוע ואמר, שלום רבי, ונשק אותו. וישוע אמר לו, חבר, על מה שאתה כאן. אז קרבו ושמו את ידיהם על ישוע ותפשו אותו. והנה אחד מהעם את ישוע הושיט את ידו, שלף את חרבו, והכה את עבד הכהן הגדול והסיר את אזנו. אז אומר לו הישוע, השב את חרבך אל מקומה, כי כל הלקחים חרב בחרב מותו. או נראה לך כי לא יכול אני עתה להזמין את אבי, וינעמד לי יותר משנים עשר לגיונות של מלאכים? איך אז יתמלאו הכתבים כי ככה צריך להיות? באותה שעה אמר ישוע להמונים: כמו על שודד יצאתם עם חרבות ומקלות לתפס אותי? יום יום ישבתי במקדש ולמדתי, ולא תפסו אותי. זה וכלו נהיה למען יתמלאו הכתבים של הנביאים. אז כל התלמידים עזבו אותו וברחו.

והתופשים את ישוע הוליכו אותו אל קנפא הכהן הגדול, אשר שם נאספו הסופרים והזקנים. ופטרוס עקב אחריו מרחוק עד חצר הכהן הגדול, ובהכנסו פנימה ישב עם המשורתים לראות את הסוף. והכהנים הראשיים והסנהדרין כלו היו מבקשים עדות שקר כנגד ישוע למען ימיתו אותו. ולא מצאו, ורבים עדי שקר נגשו, לא מצאו. אחר כן ונגשו שנים עדי שקר. אמרתי, זה אמר: אני יכול להרס את היכל האלהים ולבנותו תוך

שְׁלֹשֶׁת יָמִים. וְקָם הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאָמַר לוֹ, הַאִינָה עוֹנָה דָּבָר; מָה אֵלֶּה מַעֲשִׂים נִגְדָּד; וַיִּשְׁוֹעַ הֵיכָה שׁוֹמֵק. וְעָנָה הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאָמַר לוֹ, מִשְׁבִּיעַ אֲנִי אוֹתָהּ בְּאֵלֵּהִים הַחַי שֶׁתֹּאמַר לָנוּ אִם אֵתָה הוּא הַמְּשִׁיחַ בֶּן הָאֱלֹהִים. אוֹמַר לוֹ יִשׁוּעַ: אֵתָה אֲמַרְתָּ. אָכֵל אוֹמַר אֲנִי לָכֶם, מַעֲכָשִׁי תֵּרָאוּ אֶת בֶּן הָאָדָם יוֹשֵׁב מִמִּין הַכֹּחַ וְיָבֵא עַל עַנְנֵי הַשָּׁמַיִם. אַז הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל קָרַע אֶת בְּגָדָיו וְאָמַר כִּי גִדַּר, מָה עוֹד צָרָךְ יֵשׁ לָנוּ בְּעַדִּים; הִנֵּה עֹכְשִׁי שֶׁמַּעֲתָם אֶת גִּדּוּפּוֹ, מָה נִרְאָה לָכֶם? וְהֵם עָנוּ וְאָמְרוּ, אֵשֶׁם מָוֶת הוּא. אַז יָרְקוּ בְּפָנָיו וַהֲפוּהוּ, וְאַחֲרֵים סָטְרוּהוּ. אוֹמְרִים, הִנָּבֵא לָנוּ, הַמְּשִׁיחַ, מִי הוּא הַמַּמָּכָה אוֹתָהּ?

וּפְטָרוֹס יָשָׁב בַּחוּץ בְּחֹצֵר, וּנְגָשָׁה אֵלָיו שְׂפָתָהּ אֶחָת וְאָמְרָה, גַּם אֵתָה הֵייתָ עִם יִשׁוּעַ הַגָּלִילִי. וְהוּא הִכְחִישׁ לָפָנָי כָּלָם לֹאמַר לֹא יִדְעָתִי מָה אֵתָה אוֹמַר וּכְשִׁיצֵא אֶל הַשָּׁעַר, רָאֵתָה אוֹתוֹ אַחֲרֵת וְאָמְרָה לָהֶם שְׁשָׁם: גַּם זֶה הֵיכָה עִם יִשׁוּעַ הַנָּצְרִי. וְשׁוֹב כֶּפֶר בְּשׁוֹבָעָה כִּי לֹא יִדְעָתִי אֶת הָאִישׁ. וְאַחֲרֵי מַעַט הִתְקַרְבוּ הָעוֹמְדִים וְאָמְרוּ לְפְטָרוֹס, בְּאַמֶּת גַּם אֵתָה מֵהֶם, כִּי דִבּוּרָה מַגֵּלָה אוֹתָהּ. אַז הִחַל לְקַלֵּל וּלְהַשְׁבִּיעַ: אֵינֶנִּי יוֹדֵעַ אֶת הָאִישׁ הַזֶּה. וּמִיָּד קָרָא הַתַּרְנֹגֶל. וַיִּזְכֹּר פְּטָרוֹס אֶת דְּבַר יִשׁוּעַ שֶׁאָמַר לוֹ כִּי לָפָנָי שִׁיקָרָא הַתַּרְנֹגֶל שְׁלוֹשׁ פְּעָמִים תִּכְחַשׁ בִּי, וְיֵצֵא הַחוּצָה וּבָכָה בְּכִי מַר.

כז

וּבְבִקְרָה, לָקְחוּ עֲצָה כָּל הַכֹּהֲנִים הַגָּדוֹלִים וְהַזִּקְנִים שֶׁל הָעָם נִגַּד יִשׁוּעַ, כְּדִי לְהַמִּית אוֹתוֹ. וְאַסְרוּ אוֹתוֹ, הוֹלִיכּוּ אוֹתוֹ וּמָסְרוּ אוֹתוֹ לְפוֹנְטִיּוֹס פִּילָטוֹס הַמוֹשֵׁל.

אַז רָאָה יְהוּדָה הַמוֹסֵר אוֹתוֹ כִּי הִרְשָׁע, וַהֲתַחַרְט וַהֲשִׁיב אֶת שְׁלֹשִׁים כֶּסֶפִּי הַכֶּסֶף לַכֹּהֲנִים הַגָּדוֹלִים וְלַזִּקְנִים. לֹאמַר: חֲטָאתִי, מִסֶּרְתִּי דָם נָקִי. וְהֵם אָמְרוּ: מָה לָּנוּ? אֵתָה תִּרְאָה. וְהַשְׁלִיךְ אֶת-כֶּסֶף הַכֶּסֶף בְּהִיכָל, נָסוּג, וְהִלֵּךְ וַיִּחַנֵּם. וְהַכֹּהֲנִים הַגָּדוֹלִים לָקְחוּ אֶת כֶּסֶף הַכֶּסֶף וְאָמְרוּ: לֹא מִתֵּר הַשְׁלִיךְ אוֹתָם אֶל הָאוֹצָר, כִּי מִחִיר דָּם הוּא. וּלְקַחוּ עֲצָה וְקִנּוּ מֵהֶם אֶת שָׂדֶה הַיּוֹצֵר לְקִבְרוֹת הַחַיִּים. לָכֵן נִקְרָא הַשָּׂדֶה הַהוּא שָׂדֶה דָּם עַד הַיּוֹם. אַז נִתְמַלֵּא הַנְּאֻמָּר עַל-יַדִּי יִרְמִיָּהוּ הַנְּבִיא לֹאמַר: וּלְקַחוּ אֶת שְׁלוֹשִׁים הַכֶּסֶף, מִחִיר הַמוֹעֵר אֲשֶׁר הָעַרִיכוּ אוֹתוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיִּתְּנוּ אוֹתָם אֶל שָׂדֶה הַיּוֹצֵר, כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֲתִי יְהוָה.

וַיִּשְׁוֹעַ עֲמַד לָפָנָי הַמוֹשֵׁל, וְהַמוֹשֵׁל שָׁאַל אוֹתוֹ לֹאמַר: אֵתָה הוּא מֶלֶךְ הַיְּהוּדִים? וַיִּשְׁוֹעַ אָמַר לוֹ: אֵתָה אוֹמַר. וּבְהֶאֱשָׁמוּ עַל-יַדִּי הַכֹּהֲנִים הַגָּדוֹלִים וְהַזִּקְנִים, אַז אוֹמַר לוֹ פִּילָטוֹס, הַאִינָה שׁוֹמֵעַ כְּמָה מַעֲשִׂים נִגְדָּד; וְלֹא עָנָה לוֹ אֶפְלוּ דְּבַר אֶחָד, עַד שֶׁהַמוֹשֵׁל הִתְפַּלֵּא מְאֹד.

וּכְפִי הַחַג הָיָה הַמּוֹשֵׁל רָגִיל לְשַׁחֲרֵר לְחֻמּוֹן אֶסִּיר אֶחָד, אֲשֶׁר רָצוּ. הִיָּה לָהֶם אִזּוֹ אֶסִּיר נֹדֵעַ הַנִּקְרָא בֶּרֶאֱבָא. כְּאֲשֶׁר נִקְבְּצוּ אֵי, אָמַר לָהֶם פִּילְטוֹס, אֵת מִי רוֹצִים אַתֶּם שְׁאַשְׁחֹרֵר לָכֶם? אֵת בֶּרֶאֱבָא אוֹ אֵת יִשׁוּעַ הַנִּקְרָא מְשִׁיחַ? יָדַע כִּי מִתּוֹךְ קִנְיָה מִסְרוּ אוֹתוֹ. בְּשִׁבְתּוֹ עַל הַבִּימָה שָׁלְחָה אֵלָיו אִשְׁתּוֹ לֵאמֹר, אַל לֶךְ וּלְצַדִּיק הַהוּא, כִּי רַבּוֹת סְבִלְתִּי הַיּוֹם בְּחֻלּוֹם בְּגָלְלוֹ. וְהַכֹּהֲנִים הִרְאִישִׁים וְהַזִּנְטָנִים שִׁכְנְעוּ אֵת הַמּוֹן הָעָם כְּדִי שִׁישְׁאֵלוּ אֵת בֶּרֶאֱבָא, וְאֵת יִשׁוּעַ יִאָּבְדוּ. וְעָנָה הַמַּנְהִיג וְאָמַר לָהֶם, אֵת מִי מְשַׁנֵּיהֶם רוֹצִים אַתֶּם שְׁאַשְׁחֹרֵר לָכֶם? וְהֵם אָמְרוּ, בֶּרֶאֱבָא. אוֹמַר לָהֶם פִּילְטוֹס, מָה אַפּוֹא אֲעָשֶׂה לְיִשׁוּעַ הַנִּקְרָא מְשִׁיחַ? אוֹמְרִים לוֹ כָּלֶם, יִצְלַב. וְהַמּוֹשֵׁל אָמַר, מָה כִּי רַע עָשָׂה; וְהֵם בִּיתֵר שָׂאתָ צָעֲקוֹ לֵאמֹר, יִצְלַב. וְרָאָה פִּילְטוֹס כִּי אֵין דְּבָר מוֹעִיל, אָכֵל יוֹתֵר מִהוֹמָה נַעֲשִׂית, לָקַח מִיָּם וְרִחֵץ אֵת יָדָיו לִפְנֵי הַמּוֹן לֵאמֹר, נָקִי אֲנִי מִדָּם הַצַּדִּיק הַזֶּה, אַתֶּם תִּרְאוּ. וְעָנָה כָּל הָעָם וְאָמַר: דְּמוֹ עָלֵינוּ וְעַל כָּנִינוּ. אֵי שַׁחֲרָר לָהֶם אֵת בֶּרֶאֱבָא, וְאֵת יִשׁוּעַ, לְאַחֵר שֶׁהִלְקָה אוֹתוֹ, מִסֵּר כְּדִי שִׁישְׁלַב.

אֵי חִילִי הַמּוֹשֵׁל לָקַח אֵת יִשׁוּעַ אֶל הַפְּרִיטוֹרִיוֹן וְאָסַפּוֹ עָלָיו אֵת כָּל הַגָּדוֹד וּפְשָׁטוֹ אוֹתוֹ וְהִלְבִּישׁוֹ עָלָיו שְׂמֵלָה שְׁנִי. וְאַחֵר שִׁקְלְעוּ כֶּתֶר מְקוֹצִים, שָׂמוּ אוֹתוֹ עַל רֹאשׁוֹ וְקָנָה עַל יָדוֹ הַמְּנִית, וְכָרְעוּ לִפְנָיו וְלָעָגוּ לוֹ לֵאמֹר: שָׁלוֹם, מֶלֶךְ הַיְּהוּדִים! וְאַחֲרֵי שִׁנְרָקוּ עָלָיו, לָקַחוּ אֵת הַקָּנָה וְהִכּוּ אוֹתוֹ עַל רֹאשׁוֹ. וְכְאֲשֶׁר הִתְלוֹצְצוּ לוֹ, הִפְשִׁיטוּ אוֹתוֹ אֵת הַגְּלִימָה וְהִלְבִּישׁוּ אוֹתוֹ אֵת בְּגָדָיו, וְהוֹלִיכּוּ אוֹתוֹ לְצִלְבוֹ.

וּבְצִאתָם מִצֵּאוֹ אִישׁ קוֹרִינִי בָשֵׁם שְׁמַעוֹן, אוֹתוֹ כָּפוּ כְּדִי שִׁישְׂא אֵת צִלְבוֹ. וּבִבּוֹאֵם אֶל מְקוֹם הַנִּקְרָא גִּלְגָּתָא, שֶׁהוּא נִקְרָא מְקוֹם הַגִּלְגָּלִת, נָתְנוּ לוֹ לְשִׁתּוֹת חֲמֵץ מְעַרֵב בְּמִרְוֶה, וּכְשֶׁטָּעַם לֹא רָצָה לְשִׁתּוֹת. וְאַחֲרֵי שִׁצְלְבוּהוּ, חִלְקוּ אֶת־בְּגָדָיו בְּהַפִּילָם גּוֹרֵל וְיוֹשְׁבִים שָׁמְרוּ אוֹתוֹ שָׁם. וְשָׂמוּ מַעַל רֹאשׁוֹ אֵת הָאֲשָׁמָה שְׁלוֹ כְּתוּבָה: זֶה הוּא יִשׁוּעַ, מֶלֶךְ הַיְּהוּדִים. אֵי נִצְלְבוּ עִמּוֹ שְׁנֵי שׁוֹדָדִים, אֶחָד מִימִינוֹ וְאַחָד מִשְׂמָאלוֹ. וְהַעֲוֹבְרִים הָיוּ מְגִדְפִים אוֹתוֹ וּמְנִידִים אֵת רֹאשֵׁיהֶם וְאִמְרִים הַהוֹרֵס אֶת־הַיִּכֵּל וּבּוֹנֶהוּ בְּשִׁלְשָׁה יָמִים הוֹשֵׁעַ אֶת־עַצְמָהּ אִם כִּן־אֱלֹהִים אַתָּה יָד מִן הַצִּלְב: בְּדוֹמָה לָכֵן גַּם הַכֹּהֲנִים הִרְאִישִׁים, מַלְעִיגִים עִם הַסּוֹפְרִים וְהַזִּנְטָנִים וְהַפְּרוֹשִׁים, הָיוּ אוֹמְרִים, אַחֲרֵים הוֹשִׁיעַ, אֵת עַצְמוֹ אֵינוֹ כּוֹל לְהוֹשִׁיעַ. אִם מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הוּא, יִרְדַּע עִתָּה מִן הַצִּלְב וְנִאֲמִין בּוֹ. בְּטַח בְּאֱלֹהִים, יַצְלִיחַ עִתָּה אִם חֲפֵץ בּוֹ, כִּי אָמַר: כִּן־אֱלֹהִים אֲנִי. וְגַם הַשׁוֹדָדִים שִׁנְצְלְבוּ עִמּוֹ חֲרָפוֹ אוֹתוֹ.

וּמַשְׁעָה הַשְּׁשִׁית הָיָה חֲשֹׁד עַל כָּל הָאֲרִץ עַד הַשְּׁעָה הַתְּשִׁיעִית. וּבְשַׁעָה הַתְּשִׁיעִית צָעַק יִשׁוּעַ בְּקוֹל גָּדוֹל לֵאמֹר: אֱלִי אֱלִי, לָמָּה שִׁבְקַתְּנִי? זֶה הוּא: אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי, לָמָּה עֲזַבְתָּנִי? אָכֵל כְּמָה מִן הָעוֹמְדִים שָׁם שִׁשְׁמְעוּ אָמְרוּ: זֶה קוֹרָא לְאֱלֹהֵיוֹ וּמִיָּד רָץ אֶחָד מֵהֶם, לָקַח סְפוּג, מָלָא

אותו חמץ, שם אותו על קנה, והשקה אותו. והגוֹתִּים אָמְרוּ: הִנֵּה, נִרְאָה אִם יָבוֹא אֵלֵינוּ
לְהוֹשִׁיעוּ. וַיֵּשׁוּעַ שׁוֹב צָעַק בְּקוֹל גָּדוֹל וַנִּמְנו אֶת רוּחוֹ. וְהִנֵּה פִּרְכַּת הַהִיכָל נִקְרָעָה לְשֵׁנִים
מִלְמַעְלָה עַד לַמָּטָה, וְהָאָרֶץ נִרְעָשָׁה וְהַסֵּלְעִים נִבְקָעוּ. וְהַקְּבָרִים נִפְתְּחוּ וְגוֹפּוֹת רַבּוֹת שֶׁל
הַקְּדוֹשִׁים הַנִּרְדָּמִים הוֹקְמוּ וַיֵּצְאוּ מִן הַקְּבָרוֹת, וְאַחֲרֵי תְקוּמַתוֹ נִכְנָסוּ אֶל הָעִיר הַקְּדוּשָׁה
וַנִּרְאוּ לְרַבִּים. וְשֵׁר־הַמָּאָה וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ הַשְּׂמָרִים אֶת־יֵשׁוּעַ, כִּרְאוֹתָם אֶת־הָרַעַשׁ
וְאֶת־הַנִּהְיּוֹת פָּחְדוּ מְאֹד וְאָמְרוּ: בָּאָמֶת בְּנ־אֱלֹהִים הִיא זֶה. וְהָיוּ שָׁם גַּם נָשִׁים רַבּוֹת צוֹפּוֹת
מִרְחוֹק, אֲשֶׁר הִלְכוּ אַחֲרֵי יֵשׁוּעַ מִן הַגָּלִיל וְשִׁרְתּוֹ אוֹתוֹ. בִּינְיָהוּ הִתְהַ מְרִים הַמַּגְדָּלִית,
וּמְרִים אִם יַעֲקֹב יוֹסִי, וְאִם בְּנֵי זְבֻדָּה.

וּכְשֶׁנִּצְעָשָׁה עָרֵב, בָּא אִישׁ עֲשִׂיר מִהֶרְמְתִּים, שְׁמוֹ יוֹסֵף, אֲשֶׁר גַּם הוּא הִתְלַמֵּד לִיֵּשׁוּעַ.
זֶה הִגִּישׁ אֶל פִּילָטוֹס וּבִקֵּשׁ אֶת גּוֹף יֵשׁוּעַ. אַז צָוָה פִּילָטוֹס לָתֵת אֶת הַגּוֹף. יוֹסֵף לָקַח אֶת
הַגּוֹף וַעֲטַף אוֹתוֹ בְּכַד טְהוֹר. וְשָׁם אוֹתוֹ בַּקְּבָרוֹ הַקְּדוֹשׁ אֲשֶׁר חָצַב בְּסֵלַע, וּגְלָגַל אֵכָּן גְּדוּלָּה
לְפָתַח הַקְּבָר וְהִלֵּךְ לוֹ. וְהִתְהַה שָׁם מְרִים הַמַּגְדָּלִית וּמְרִים הָאֲחֵרָת, יוֹשִׁבוֹת מוֹל הַקְּבָר.

וּבַיּוֹם הַמִּתְחַרָּת, אֲשֶׁר הוּא אַחֵר יוֹם הַהִכָּנָה, נֶאֱסָפוּ הַכֹּהֲנִים הַגְּדוֹלִים וְהַפְּרוּשִׁים אֶל
פִּילָטוֹס. אוֹמְרִים: אֲדוֹנֵי, זָכְרָנוּ כִּי אוֹתוֹ הִמַּתְעָה אָמַר בְּעוֹדָנוּ חַי: אַחֲרֵי שִׁלְשָׁה יָמִים
אֲתַעֲוֹרֵר. צוּה לָכֵן לֹא־בִטַּח אֶת הַקְּבָר עַד הַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, פֶּן יָבוֹאוּ תַלְמִידָיו בְּלִילָה וַיִּגְבּוּ
אוֹתוֹ וַיֹּאמְרוּ לָעָם, הַיּוֹקִם מִן הַמֵּתִים, וְתִהְיֶה הַתַּעֲוֶה הָאֲחֵרֹנָה גְּרוּעָה מִן הַרְאשׁוֹנָה. אָמַר
לָהֶם פִּילָטוֹס: יֵשׁ לָכֶם מִשְׁמֵר, לָכוּ וְהִכְטִיחוּ כֹּאֲשֶׁר אַתֶּם יוֹדְעִים. וְהֵם הִלְכוּ וְאָבְחוּ
אֶת־הַקְּבָר, חֲתִמוּ אֶת־הָאֵכָּן עִם הַמִּשְׁמָר.

כח

מֵאַחֵר בִּשְׁבֹּת, בַּמַּאֲרִיָּה לֵאחֹת בִּשְׁבֹּת, בָּאָה מְרִים הַמַּגְדָּלִית וּמְרִים הָאֲחֵרָת לִרְאוֹת אֶת
הַקְּבָר. וְהִנֵּה רַעַשׁ גָּדוֹל הָיָה, כִּי מִלְּאֹף יָהוּה יָרַד מִן הַשָּׁמַיִם, קָרַב וְגָלַל אֶת הָאֵכָּן מֵעַל
הַדָּלֶת, וַיִּשֶׁב עָלֶיהָ. וְהִנֵּה מִרְאֵהוּ כְּכַרְק וּלְבוּשׁוֹ לָכוֹ כְּשֵׁלֶג. וּמִפְּחָדוֹ נִרְעָשׁוּ הַשּׁוֹמְרִים וְהָיוּ
כַּמֵּתִים. וְהַמִּלְּאֹף עָנָה וְאָמַר לְנָשִׁים, אֵל תִּירְאוּ אִתּוֹ, כִּי יוֹדַע אֲנִי שְׁאֵת־יֵשׁוּעַ הַצָּלוּב אִתָּן
מִבְּקָשׁוֹת. אֵינֶנּוּ פֹה, כִּי קָם כֹּאֲשֶׁר אָמַר. בָּאוּ רְאוּ אֶת הַמָּקוֹם אֲשֶׁר שָׁכַב בּוֹ הָאָדוֹן. וּמִהֵר,
לָכוּ וְאָמְרוּ לְתַלְמִידָיו כִּי קָם מִן הַמֵּתִים, וְהִנֵּה הוּא הוֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם אֶל הַגָּלִיל; שָׁם תִּרְאוּ
אוֹתוֹ. הִנֵּה אֲמַרְתִּי לָכֶם. וַיֵּצְאוּ מִהֵרָה מִן הַקְּבָר בְּפֶחַד וּבְשִׁמְחָה גְּדוּלָּה, וַרְצוּ לְהִגִּיד
לְתַלְמִידָיו. וּכְאֲשֶׁר הִלְכוּ לְהִגִּיד לְתַלְמִידָיו, וְהִנֵּה יֵשׁוּעַ פָּגַשׁ אוֹתָן וְאָמַר, שְׂמַחוּ. וְהֵן הִתְקַרְבוּ

והַחֲזִיקוּ בְּרִגְלֵי וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לוֹ. אַז אָמַר לָהֶן יִשׁוּעַ: אֵל תִּירָאוּ. לָכוּ הִגִּידוּ לְאַחֵי שֵׁיְלָכֶם אֵל הַגָּלִיל, וְשָׁם יֵרָאוּ אוֹתִי.

בַּעֲדָם הוֹלְכִים, הָיָה אֲנָשִׁים מִן הַמִּשְׁמֶר בָּאוּ אֶל הָעִיר וְהִגִּידוּ לַכֹּהֲנִים הַגְּדוֹלִים אֵת כָּל אֲשֶׁר נָהִיָּה. וַנֹּאסְפוּ עִם הַכֹּהֲנִים, וְלָקְחוּ עֲצָה, וַנִּתְּנוּ כֶסֶף מִסְפִּיק לַחֲזִילִים לֵאמֹר: אִמְרוּ כִּי תִלְמִידֵי בָּאוּ בַלְיָלָה וַגִּבּוּ אוֹתוֹ בַּעֲד אֲנַחְנוּ יִשְׁנִים. וְאִם יִשְׁמַע זֶה לְאֲזִנֵּי הַמּוֹשֵׁל, אֲנַחְנוּ נִשְׁכַּנֵּעַ אוֹתוֹ וְנִתְּנָם נַעֲשֶׂה בְּלִי דָאָגָה. וְהֵם לָקְחוּ אֵת הַכֶּסֶף וַעֲשׂוּ כְּאֲשֶׁר לָמְדוּ, וַנִּתְּפָשׁוּ הַדֹּבָר הַזֶּה בֵּין הַיְּהוּדִים עַד הַיּוֹם.

וְהָאֶחָד עָשָׂר תִּלְמִידִים הָלְכוּ אֶל הַגָּלִיל, אֵל הַהָר אֲשֶׁר קָבַע לָהֶם יִשׁוּעַ. וּכְשֶׁרָאוּ אוֹתוֹ הִשְׁתַּחֲוּוּ לוֹ, וְהֵם הִסְתַּפְּקוּ. וַיִּגֵּשׁ יִשׁוּעַ וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם לֵאמֹר: נִתְּנָה לִי כָּל סְמֻכוֹת בְּשָׂמַיִם וְעַל הָאָרֶץ: לָכוּ וַעֲשׂוּ תִלְמִידִים מִכָּל הַגּוֹיִם, וְטַבְּלוּ אוֹתָם בְּשֵׁם הָאֵב וְהַבּוֹ וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, מִלְּמַדִּים אוֹתָם לִשְׁמֹר אֵת כָּל אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֲתֶכֶם, וְהָיָה אֲנֹכִי עִמָּכֶם כָּל הַיָּמִים עַד סוֹף הָעוֹלָם. אָמֵן.

בשורת מרקוס

א

ראשית בשורת ישוע המשיח, בן האלהים כאשר כתוב בנביאים: הנה אנכי שלח את־מלאכי לפניי, ואשר יפנה את־דרךך לפניי. קול קורא במדבר הכינו דרך והנה ישירים עשו את־מסלולתי

הנה יוחנן מטביל במדבר וקורא טבילות תשובה לסליחת חטאים. ויצאו אליו כל ארץ יהודה ובני ירושלים, ונטבלו כלם בנהר הירדן על ידו, מתנודים על חטאתיהם והיוחנן הנה לבוש שער גמל וחגורת עור על מתניו, ואוכל ארבים ודבש בר. והקריז לאמר, בא הַחַזָק מִמֶּנִּי אַחֲרֵי, אֲשֶׁר אֵינֶנִּי כְּדִי לְכַרֵּעַ וּלְהַתִּיר אֶת רִצּוּעַת סִנְדְּלִי. אֲנִי אֲמַנֶּם הַטְּבַלְתִּי אֶתְכֶם בַּמַּיִם, אָבֵל הוּא יְטַבִּיל אֶתְכֶם בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ.

ויהי בימים ההם, בא ישוע מנצרת שבגליל ונטבל על־ידי יוחנן בירדן. ומיד בעלותו מן המים ראה את השמים נקרעים ואת הרוח יורדת עליו כיונה. וקול בא מן השמים: אתה הוא בני האהוב, בך רציתי

ומיד הוציאה הרוח אותו אל המדבר. והנה ישם במדבר ארבעים יום, מנסה על־ידי השטן, והיה עם החיות השדה, והמלאכים שרתו אותו.

ואחרי שנמסר יוחנן, בא ישוע אל הגליל, מכריז את בשורת מלכות האלהים ואמר כי נשלם הזמן וקרבה מלכות האלהים, שובו בתשובה והאמינו בבשורה.

בהלכו ליד ים הגליל ראה את שמעון ואת אנדרי אחי שמעון משליכים רשת בים, כי דיגים היו. ויאמר להם ישוע: באו אחרי ואעשה אתכם לדיגי אנשים. ומיד עזבו את רשתותיהם והלכו אחריי. והלך קדימה משם מעט, ראה את יעקב בן־זבדיה ואת יוחנן אחיו, והם בספינה מתקנים את הרשתות ומיד קרא להם. ועזבו את אביהם וזבדיה בספינה עם השכירים והלכו אחריי.

וינסנו אל כפר נחום, ומיד בשבת נכנס אל בית הקהל וילמד. והיו נדהמים על הוראתו, כי הנה מלמד אותם כמי שיש לו סמכות, ולא כסופרים. והנה בבית הכנסת שלקחם

איש ברוח טמאה, וצעק. אומר: הנה! מה לנו ולך, ישוע הנצרי? הבאת להשמיד אותנו? יודע אני אותך מי אתה, הקדוש של האלהים. וישוע גער בו לאמר: השתק וצא ממנו. וענתה אותו הרוח הטמאה, וצעקה בקול גדול, ויצאה ממנו. וכלם התפלאו, עד כי התנכחו ביניהם לאמר: מה זה? מהי ההנאה החדשה הזאת, שבסמכות הוא מצננה גם לרוחות הטמאות, והן שומעות לו? ויצאה שמועתו מיד לכל סביבות הגליל

ומיד לאחר שניצאו מן הקהל, באו אל בית שמעון ואנדרי עם יעקב ויוחנן. וחסות שמעון היתה שוכנת חולת חם, ומיד אמרו לו עליה. והתקרב, הקים אותה באחזו את ידה, והקדחת עזבה אותה מיד, והיא שמשה אותם. וכערב, באשר שקעה השמש, הביאו אליו את כל החולים ואת אחוזי השדים. וכל העיר נאספה אל הדלת, ורפא רבים המצויקים במחלות שונות ברעה, ושדים רבים הוציא, ולא הרשה לשדים לדבר, כי ידעו אותו שהוא המשיח.

ובבקר מקדם מאד, בעוד לילה, גם ויצא והלך אל מקום מדברי, ושם התפלל. ורדף אותו שמעון ואשר אתו ומצאו אותו ואמרו לו כי כלם מבקשים אותך. ואומר להם: גלה אל הערים הסמוכות, כדי שגם שם אכריז, כי לך יצאתי. והנה מכריז בבתי הכנסת שלכם בכל הגליל ומגשר את השדים.

ובא אליו מצרע מבקש ממנו וכרע לפניו ואמר לו כי אם תרצה תוכל לטהרני: וישוע, נכמרו רחמיו, מתח את ידו ונגע בו ואמר לו: רוצה אני, הטהר. וכאמרו, מיד סרה ממנו הצרעת ונטהר. והתרעם בו, מיד גרש אותו, ואומר לו ראה שלא תאמר מאימה לאיש, אלא לה הראה את עצמך לכהן והקרב על טהרתך את אשר צנה משה לעדות להם. והוא יצא והחל להכריז הרבה ולהפריץ את־הדבר, עד אשר לא יכל עוד לבוא בגלוי אליהעיר, אלא הנה בחוץ במקומות שוממים, והיו באים אליו מכל־עבר.

ב

ויכנס שוב אל כפר נחום לאחר ימים, ונשמע כי בבית הוא. ומיד נאספו רבים, עד שלא היה עוד מקום אפילו לפני הדלת, והוא דבר אליהם את הדבר. והם באים אליו נושאים משתק הנשא על־ידי ארבעה. ומשלא יכלו להתקרב אליו בגלל ההמון, גלו את הגג במקום שבה, ואחרי שחפרו הורידו את המטה שעליה שכב המשתק. וראה ישוע את אמונתם, ויאמר למשתק: בני, נסלחו לה חטא־יך. ואחדים מן הסופרים היו יושבים שם

ומהרהרים בלבותיהם מה זה מדבר ככה גדופים? מי יכול לסלח חטאים אם לא האלהים לבדו? ומיד הפיר ישוע ברוחו שפכה הם מהרהרים בתוכם, ואמר להם: מה אתם מהרהרים אלה בלבותיכם? מה יותר קל, לומר למשתק, נסלחו לו חטאיו, או לומר, קום ושא את מטתו והתהלך? כדי שתדעו כי יש לבן האדם סמכות לסלח חטאים על הארץ, אומר הוא למשתק לה אני אומר: קום ושא את מטתו ולך אל ביתך. וקום מיד, ונשא את המטה ויצא לפני כלם, עד אשר השתוממו כלם ויכבדו את האלהים ואמרו: מעולם לא ראינו כזאת.

ויצא שוב ליד הים, וכל ההמון בא אליו, ולימד אותם. ובעברו ראה את לוי בן אלפי יושב על בית המס, ויאמר לו: לה אתרי, ויקם וילך אחריו. ויהי בהשתקבו בביתו, ומוכסים וחטאים רבים היו מסבים עם ישוע ועם תלמידיו, כי רבים היו, והלכו אחריו. והסופרים והפרושים, ראו אותו אוכל עם המוכסים והחטאים, אמרו לתלמידיו: מדוע הוא אוכל ושותה עם המוכסים והחטאים? וכשמע ישוע, אמר להם: אין התנאים צריכים לרופא, אלא החולים. לא באתי לקרא לצדיקים, אלא לחטאים לתשובה.

והיו תלמידי יוחנן ותלמידי הפרושים צמים. ובאו ואמרו לו, מדוע תלמידי יוחנן ותלמידי הפרושים צמים, ותלמידיה אינם צמים? ויאמר להם ישוע, הכולים בני החפה לצום בעוד החתן עמם? כל זמן שהחתן עמם, אינם יכולים לצום. ויבאו ימים כאשר ילקח מהם החתן, ואז יצומו בימים ההם. אין איש תופר טלאי של בגד לא כבוש על בגד ישן, שאם לא כן, המלוי שלו, החדש, לוקח מן הישן, וקרע גרוע יותר נעשה. ואין איש זורק יין חדש אל נאדות ישנים, ואם לא כן, יקרע היין החדש את הנאדות, והיין ישפך והנאדות יאבדו; אבל יין חדש אל נאדות חדשים ישים.

ויהי כאשר עבר בשבתות דרך שדות התבואה, והחלו תלמידיו לעשות דרך והם קוטפים את השבילים. והפרושים אמרו לו: ראה מה הם עושים בשבת, אשר אינו מותר. והוא אמר להם, המעולם לא קראתם מה עשה דוד כאשר היה לו צר, ורעב, הוא והאנשים אשר אתו; איד נכנס אל בית האלהים בימי אביהם הפהן הגדול ואכל את לחם הפנים אשר אינו מותר לאכל אם לא לפהנים וגם נתן לאשר היו עמו והוא אמר להם: השבת נוצרה בשביל האדם, ולא האדם בשביל השבת, לפיכך אדון הוא בן-האדם גם לשבת.

ונכנס שוב אל הקהל, והנה שם איש שיִדוּ יְבֹשָׁה. והם היו משמרים אותו אם בשבת ירפא אותו, כְּדִי שְׂיֻכְלוּ לְהֵאשִׁים אוֹתוֹ. ואמר לָאֲדָם אֲשֶׁר לוֹ הִיד הַיְבֹשָׁה, קוּם אֶל הָאֲמָצַע. ואמר לָהֶם, הַמֵּתֵר בַּשַּׁבָּתוֹת לְהִיטִיב אוֹ לְהָרַע? נָפֶשׁ לְהוֹשִׁיעַ אוֹ לְהָרַג? והם הִחְרִישׁוּ. והביט סביבו אֲלֵיהֶם בְּכַעַס, מִתְעַצֵּב עַל הַקְּשִׁיחוֹת לָבָם, אָמַר לָאִישׁ: הוֹשֵׁט אֶת יָדְךָ. והוא הוֹשִׁיט, וַיִּדּוּ הַיֹּשְׁבָה בְּרִיאָה כְּמוֹ הַאֲחֵרֶת. וְהַפְּרוּשִׁים יָצְאוּ מִזֶּדֶם עִם הַהוֹרְדוֹסִים וַעֲשׂוּ עֲצָה נִגְדוּ כְּדִי לֵאבְדוּ

וַיֵּשְׁעוּ נְסוּג עִם תַּלְמִידָיו אֶל הַיָּם, וְהַמּוֹן רַב מִן הַגָּלִיל הָלַךְ אַחֲרָיו, וּמִן הַיְּהוּדָה וּמִן יְרוּשָׁלַיִם וּמִן הָאֲדוּם וּמִעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וְהַסְּבִיבוֹת צוּר וְצִידוֹן, הַמּוֹן רַב, שָׁמְעוּ כְּמָה עֲשָׂה, כָּאוֹ אֲלֵיו. ואמר לְתַלְמִידָיו שֶׁסְּפִינָה קָטָנָה תִּמָּתֵן לוֹ בַּגָּלִל הַהַמּוֹן, כְּדִי שֶׁלֹּא יִדְחֲקוּ אוֹתוֹ. כִּי רַבִּים רָפָא, עַד שֶׁנָּפְלוּ עָלָיו כְּדִי לָגַע בּוֹ, כָּל אֲשֶׁר הָיוּ לָהֶם מַכּוֹת, וְהַרוּחוֹת הַטְּמְאוֹת, כֹּאֲשֶׁר רָאוּ אוֹתוֹ, נָפְלוּ לְפָנָיו וַעֲצָקוּ לֵאמֹר כִּי אַתָּה הוּא בֶן הָאֱלֹהִים וְגַעַר בָּהֶם הִרְבֵּה כְּדִי שֶׁלֹּא יַעֲשׂוּ אוֹתוֹ גָּלוּי.

וְהוּא עוֹלָה אֶל הָהָר וְקוֹרֵא לְאֲשֶׁר רָצָה, וְהֵם הִלְכוּ אֵלָיו וַעֲשָׂה שְׁנִים עָשָׂר, כְּדִי שֶׁיִּהְיוּ עִמּוֹ וְכִדִּי שֶׁיִּשְׁלַח אוֹתָם לְהַכְרִיז. וְלִהְיוֹת בְּעָלֵי סִמְכוֹת לְרַפָּא אֶת הַמַּחְלוֹת וּלְגַרֵּשׁ אֶת הַשָּׂדִים. וְשֵׁם שֶׁם לְשִׁמְעוֹן פֶּטְרוֹס. וְאֶת־יַעֲקֹב בֶּן־זְבֻדָּה וְאֶת־יוֹחָנָן אַחֵי יַעֲקֹב, וְנָתַן לָהֶם שְׁמוֹת בּוֹאֲנָרֶגֶס, שֶׁהוּא בְּנֵי רַעַם וְאֶת אֲנֶדְרָאָס וְאֶת פִּילִיפּוֹס וְאֶת בַּר־תַּלְמִי וְאֶת מַתְתִּיָּהוּ וְאֶת תוֹמָא וְאֶת יַעֲקֹב בֶּן־חֲלִפִי וְאֶת תַּדִּי וְאֶת שִׁמְעוֹן הַקִּנְאִי וְאֶת יְהוּדָה אִישׁ־קַרְיֹת אֲשֶׁר מָסַר אוֹתוֹ:

וְהֵם בָּאִים אֶל הַבֵּית, וּמִתְכַּנְּס שׁוֹב הַהַמּוֹן, עַד שֶׁלֹּא יָכֻלוּ אֲפֹלוּ לָהֶם לֵאכֹל. וּכְשִׁשְׁמְעוּ קְרוֹבָיו, יָצְאוּ לְתַפֵּס אוֹתוֹ, כִּי אָמְרוּ שֶׁיָּצֵא מִדַּעְתּוֹ. וְהַסּוֹפְרִים שֶׁיָּרְדוּ מִירוּשָׁלַיִם הָיוּ אוֹמְרִים כִּי יֵשׁ לוֹ בַּעַל זָבוּב, וְכִי בֶּשֶׁר הַשָּׂדִים הוּא מוֹצִיא אֶת הַשָּׂדִים. וְקָרָא אוֹתָם וּבְמִשְׁלִים אָמַר לָהֶם, אִיךָ יָכוֹל שָׁטֵן לְהוֹצִיא אֶת הַשָּׁטָן? וְאִם מִמֶּלֶכָה תַּחֲלַק עַל עֲצָמָה, לֹא תוּכַל הַמֶּלֶכָה הַהִיא לַעֲמֹד, וְאִם בֵּית יִחְלַק עַל עֲצָמוֹ, לֹא יוּכַל הַבֵּית הַהוּא לַעֲמֹד. וְאִם הַשָּׁטָן קָם עַל עֲצָמוֹ וַיִּחְלַק, לֹא יָכוֹל לַעֲמֹד, אֲלֵא יֵשׁ לוֹ סוּף. אִין אִישׁ יָכוֹל לְשַׁלֵּל אֶת כָּלִיו שֶׁל הַחֲזֹק כְּבוֹאוֹ אֶל בֵּיתוֹ, אִם לֹא יֵאָסֵר רֵאשׁוֹנָה אֶת הַחֲזֹק, וְאִין יִשְׁלַל אֶת בֵּיתוֹ אֲמֵן, אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם כִּי כָּל הַחֲסָאִים וְהַגִּדּוּפִים יִסָּלְחוּ לְבְנֵי הָאָדָם, כְּמָה שֶׁיִּגְדְּפוּ מִי שֶׁיִּגְדֹּף אֶת הָרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, אִין לוֹ סְלִיחָה לְעוֹלָם, אֲלֵא אֲשֶׁם הוּא בְּמִשְׁפָּט נִצְחִי כִּי אָמְרוּ: רוּחַ טְמָאָה יֵשׁ לוֹ.

באים לכן אמו ואחיו, ובעומדם מחוץ שלחו אליו לקרא לו. והמון יושב סביבו, ואמרו לו, הנה אמה ואחיד בחוץ מבקשים אותך. ונענה להם לאמר: מי היא אמי או מי הם אחי? והביט סביב אל היושבים סביבותיו ואמר, הנה אמי ואחי, כי מי שיעשה את רצון האלהים, הוא אחי ואחותי ואמי.

ד

ושוב החל ללמד ליד הים, ונאספו אליו קהל רב, עד שהוא נכנס אל הספינה וישב בים, וכל הקהל היה על הארץ ליד הים. והוא למד אותם דברים רבים במשלים, ואמר להם בתורתו שמעו. הנה נצא הזרע לזרע. ויהי בזרעו שמקצתו נפל על הדרך, ובאו העופות ואכלו אותו. ואחר נפל על הסלע, ואשר לא היתה לו אדמה רבה, ומיד צמח מפני שלא היה עמק אדמה, והשמש פאשר זרחה נכוה, ומפני שלא היה לו שרש יבש ואחר נפל אל הקוצים, ועלו הקוצים וסנקו אותו, ופרי לא נתן. ואחר נפל אל האדמה הטובה ונתן פרי עולה וגדל, והביא בשלשים ובששים ובמאה: והיה אמר להם: מי שיש לו אזנים לשמע, ישמע. וכאשר היה לבדו, שאלו אותו הסוככים אותו עם השנים עשר על המשל. והיה אומר להם, לכם נתן לדעת את סודות מלכות האלהים, אבל לאלה שבחוץ הכל נעשה במשלים. כדי שראוים יראו ולא יראו, ושומעים ישמעו ולא יבינו, פן ישובו ויסקחו להם חטאיהם.

ואמר להם: לא ידעתם את המשל הזה, ואיה תדעו את כל המשלים? הזרע זרע את הדרך. ואלה הם אשר ליד הדרך, אשר שם נזרע הדרך, וכשהם שומעים, מיד בא השטן ונוטל את הדרך הנזרע בלבותיהם. ואלה בדומה הם הנזרעים על הסלעים, אשר כאשר ישמעו את-הדרך, מיד בשמחה לוקחים אותו. ואין להם שרש בעצמם, אלא זמניים הם, ואז כשבאה צרה או רדיפה בגלל הדרך, ואלה הם הנזרעים אל הקוצים, השומעים את הדרך. ודאגות העולם הזה ומרמת העשר והתאוות לשאר הדברים נכנסות וחונקות את הדרך, והוא נעשה ללא פרי ואלה הם הנזרעים על האדמה הטובה, אשר שומעים את הדרך ומקבלים אותו, ועושים פרי בשלשים ובששים ובמאה.

והיה אומר להם, הכי בא הנה כדי שיושם תחת הסאה או תחת המטה? הלא כדי שיושם על המנורה? כי אין דבר נסתר שלא יתגלה, ולא היה דבר נעלם אלא כדי שיבוא לגלות. אם יש למישהו אזנים לשמע, ישמע. והיה אמר להם ראו מה אתם שמעים. במדה אשר אתם מודדים ימד לכם, ויוסף לכם לשמעים. כי מי שיש לו, ינתן לו, ומי שאין לו, גם

את אשר יש לו ילקח ממנו. והנה אומר: ככה היא מלכות האלהים, כמו איש שישליך את הנרע על הארץ. וייושן וינחום לילה ויום, והנרע יצמח ויגדל באשר לא יודע הוא. מאליה כי הארץ נושאת פרי, ראשון עשב, אחר כך שבלת, אחר כך מלאה דגן בשבלת. וכאשר יבשל הפרי, מיד שולח את המגל, כי הגיע הקציר.

ואמר: איך נדמה את מלכות האלהים, או באיזה משל נשנה אותה? כגרגיר חרדל, אשר באשר נזרע בארץ, הוא קטן מכל הנרעים שעל הארץ ובשהוא נזרע, הוא עולה ונעשה גדול מכל היקרות, ועושה ענפים גדולים, כדי שיוכלו עופות השמים לשכן תחת צלו.

ובמשלים רבים כאלה דבר אליהם את הדבר, כפי שיכלו לשמע. ובלי משל לא דבר אליהם את הדבר, אבל לתלמידיו ביחוד פרש את הכל.

והוא אומר להם באותו היום, כשהיה ערב: נעבר אל העבר. ועזבו את ההמון ויבא אותו באשר היה בספינה, וספינות אחרות היו עמו. ונעשה סער רוח גדול, והגלים הכו אל הספינה, עד שכבר החלה להתמלא. והוא היה ישן בחלקה האחורית על הכר, והעירו אותו ואמרו לו: רבי, האין אתה דואג לנו כי אנחנו אובדים? והתעורר, גער ברוח ואמר להם: היה דומם, התנחל! לשכך הרוח, והיתה דממה גדולה. ואמר להם: מה פחדנים אתם ככה? איך אין לכם אמונה? וייראו יראה גדולה ויאמרו איש אל רעהו: מי אפוא זה, כי גם הרוח וגם הים שמעיים לו?

ה

ויבאו אל עבר הים, אל ארץ הגרגשינים. וכשיצא מן הספינה, מיד פגש אותו מן הקברות אדם ברוח טמאה. אשר דירתו היתה בקברים, וגם בשלשלאות לא יכל איש לאסור אותו, מפני שהוא נכבד פעמים רבות בכבלים ובשלשלאות, והשלשלאות נקרו על עידי וזה הכבלים נשברו, ואף אחד לא היה מסוגל לאלפו, ובכל לילה יום בקברים ובקברים היה צועק וחותך את עצמו באבנים. וכאשר ראה את ישוע מרחוק, רץ והשתתנה לו. ויקרא בקול גדול לאמר מה לי ולך ישוע בן האלהים העליון משביע אני אותך באלהים אל תענה אותי כי אמר לו: צא, הרוח הטמאה, מן האדם. ושאל אותו: מה שמך? וענה לאמר: לגיון שמי, כי רבים אנחנו. והפציר בו הרבה שלא ישלח אותם אל מחוץ לארץ. והיה שם עדר חזירים גדול רעה אצל הקר. וכל השדים התחננו אליו לאמר: שלח אותנו אל החזירים כדי

שנפגס לתוכם והתיר להם ישוע מיד. ויצאו הרוחות הטמאות ויבאו אל התזירים, ושטפה העדר לפי המדרון אל הים, והיו כאלפים, ונתנקו בים. והרועים את התזירים ברחו והגידו בעיר ובשדות, ויצאו לראות מה-הוא הנזיה. והם באים אל ישוע, ורואים את מאחז השדים יושב ומלכש ובעל דעת צלולה, אותו שהנה בו הלגיון, ויפחדו. וספרו להם הרואים איד קרה לאחוזו השד ועל התזירים. והחלו להפציר בו ללכת מגבולותיהם. וכשעלה אל הספינה, הפציר בו איש שהיה משתף-שד שהיה עמו. ולא הניח לו, אכל אמר לו: לך אל ביתך אל בני ביתך והגד להם את כל אשר עשה לך האדון ורחם עליה והלך והחל להכריז בעשרת הערים כמה שעשה לו ישוע, וכלם התפלאו.

וכאשר עבר ישוע בספינה שוב אל העבר, נאסף עליו קהל רב, והוא הנה אצל הים. ויבא אחד משרי העדה, ושמו יאיר, וכראותו אותו נפל לרגליו. והפציר בו הרבה לאמר: בתי הקטנה גוססת, בוא נא ושים עליה את ידיך, למען תנשע ותחיה. וילך עמו, והמון רב הלך אחריו, והם דקמו אותו. ואשה אחת שהיתה בזוב דם שתיים עשרה שנים וסבלה רבות על ידי רופאים רבים, והוציאה את כל אשר לה, ולא נעזרה כלל, אלא אדרבה, הגיעה למצב גרוע יותר שמעה על ישוע, באה בהמון מאחור, נגעה בבגדו. אמרה בלבה: אם אגע אפילו בבגדיו, אנשע. ומיד כבש מקור דמה, ונדעה בגופה כי נרפאה מן המכה. ומיד ישוע הכיר בעצמו את הכח היוצא ממנו, הסתובב בתוך ההמון ואמר, מי נגע בבגדי? ותלמידיו אמרו לו, אמה רואה את ההמון לוחץ עליה, ואמה אומר מי נגע בך? והסתפל סביב לראות את זו שעשתה זאת. והאשה יראה ורועדת, יודעת את אשר נהיה לה, באה ונפלה לפניו ואמרה לו את כל האמת. והוא אמר לה בתי אמונתך הצילתך לךי לשלום ויהי בריאה ממפתך עודנו מדבר באו מבית שר העדה לאמר: בתך מתה, למה עוד תטריח את המורה? וישוע מיד שמע את הדבר המדבר ויאמר לראש הקהל, אל תירא, רק האמן. ולא הניח לאיש ללכת אתו, כי אם לפטרוס וליעקב ואחי יעקב. ויבא אל בית ראש הקהל, ויבא מהומה ובוכים ומזללים הרבה. ונכנס ואמר להם מה אתם נבהלים ובוכים הילד לא מת אלא ישן והם צחקו עליו והוא הוציא את כלם, לקח את אבי הילד ואת אמו ואת אלה שעמו, ונכנס אל המקום אשר היה שם הילד מנח. ואחוז ביד הילד ואמר לה, טלימא קומי, אשר פרושו בתרגום: הנערה, לך אני אומר, קומי. ומיד קמה הנערה והתהלכה, כי היתה בת שתיים עשרה שנה. והשתקמו השתקמות גדולה. והוא צוה עליהם בתוקף שאף אחד לא ידע זאת, ואמר לתת לה לאכול.

ויצא משם ובא אל מולדתו, ותלמידיו הלכו אחריו. וכשהיה השבת, החל ללמד בבית הקהל, ורבים ששמעו השתוממו ואמרו, מאין לזה אלה? ומי היא התקמה הנפגת לו, וגבורות פאלה נעשות על ידיו? הלא זה הוא החרש, בן-מרס ואחי יעקב ויוסי ויהודה ושמעון? והלא אחותיו פה איתנו? ויכשלו בו. ויאמר להם ישוע כי אין נביא חסר כבוד אלא במולדתו ובין קרוביו וביתו. ולא יכל לעשות שם שום גבורה, אלא על חולים מעטים ששם עליהם את ידיו ורפאם. והתפלא על חסר האמונה שלהם. והוא הלך סביב בכפרים ולמד.

והוא קרא לשנים עשר, והחל לשלח אותם שנים שנים, ונתן להם סמכות על הרוחות הטמאות. וצוה עליהם שלא ישאו מאומה לדרך אם לא משה בלבד, לא תרמיל, לא להם, לא נחשת באזור, אבל נעולים סנדלים, ולא ללבש שתי כתונות. והיה אמר להם: בכל מקום שתבאו אל בית, שם שבו עד אשר תצאו משם. וכל אשר לא תקבלו אתכם וגם לא תשמעו לכם, בצאתכם משם נערו את העפר שמתחת לרגליכם לעדות עליהם. אמן אמר אני לכם, נוח יותר יהיה לסדום ולעמורה ביום הדין מאשר לעיר ההיא. ויצאו והקריזו למען ישובו בתשובה וישימו רבים הוציאו, ומשחו בשמן חולים רבים ורפאום.

ושמע המלך הורדוס, כי נודע שמו, והוא אמר שיוחנן המטביל קם מן המתים, ועל כן פועלות בו הגבורות. אחרים היו אומרים כי אליהו הוא, ואחרים היו אומרים כי נביא הוא באחד מן הנביאים. ושמע הורדוס ואמר: אשר אני ערפתי את יוחנן, זה הוא; הוא קם מן המתים. כי הוא הורדוס שלח ותפס את יוחנן ואסר אותו במשמר בגלל הרוזיה, אשת פיליפוס אחיו, כי נשא אותה. כי אמר יוחנן להורדוס כי לא מתר לה לקחת את אשת אחיד. והורדוס היתה נותרת לו טינה ורצתה להמיתו, ולא יכלה. כי הורדוס גרא מיוחנן, יודע שהיה איש צדיק וקדוש, והגן עליו, וכששמע אותו דברים רבים עשה, ובשמה ששמע אותו. ויהי יום נוח, באשר הורדוס עשה סעודה ביום הולדתו לגדוליו ולשירי האלפים ולראשי הגליל וכשנכנסה בת הורוזיה ורקדה והרצתה את הורדוס ואת המסבים, אמר המלך לנערה, שאלי ממני מה שתמצאי, ואתן לה. ונשבע לה כי את כל אשר תשאלי ממני אתן לה, עד חצי מלכותי. והיא יצאה ואמרה לאמה, מה אשאל; והיא אמרה, את ראש יוחנן המטביל. ונכנסה מיד בחפזון אל המלך ובקשה לאמר: רוצה אני שתתן לי מיד על קערה את ראש יוחנן המטביל. והמלך היה עצוב מאד, אבל בגלל השבועות והמסבים לא רצה להפר אותה. ומיד שלח המלך שומר וצוה להביא את ראשו. והוא הלך והקציר את ראשו בבית הסהר, והביא את ראשו על קערה ונתן אותה לנערה, והנערה נתנה אותה לאמה. וכשמעו תלמידיו, באו ונשאו את גופתו, ושמו אותה בקבר.

והשליחים נאספו אל ישוע והגידו לו את הכל, את כל אשר עשו ואת כל אשר למדו. ויאמר להם באי אתם בעצמכם למקום מדבר והנפשו מעט כי הבאים וההולכים היו רבים וגם לאכל לא הספיקו והלכו אל מקום מדברי בספינה לבדם. וראו אותם הולכים, והפירו אותם רבים, ובגרגל מפל הערים רצו יחד לשם, והקדימו אותם ונאספו אליו. וישוע יצא וראה המון רב, ונכמרו רחמיו עליהם, כי היו כצאן שאין להן רעה, והחל ללמד אותם דברים רבים. וכבר היתה שעה מאתרת, התקרכו אליו תלמידיו ואמרו: המקום שומם וכבר השעה מאתרת. שלח אותם, כדי שילכו אל השדות והכפרים סביב ויגנו להם להם, כי אין להם מה לאכל. והוא ענה ואמר להם: תנו להם אתם לאכל. והם אמרו לו: הגלגל ונקנה להם במאתים דינרים ונתנו להם לאכל? והוא אומר להם: כמה כפרות להם יש לכם? לכו ויראו. ונדעו ואמרו: חמשה, ושני דגים. והוא צנה עליהם להסב את כלם חבורות וחבורות על הדשא הירק. והסבו קבוצות קבוצות לפי מאה ולפי חמשים. ולקח את חמשת הככרות ואת שני הדגים, הביט אל השמים וברך, ופרס את הככרות ונתן לתלמידים למען ישימו לפניהם, ואת שני הדגים חלק לכולם: ואכלו כלם ושבעו ונשאו שנים עשר סלים מלאים שברים, וגם מן הדגים. והיו האכלים את הלחם חמשת אלפים אנשים.

ומיד אלץ את תלמידיו לעלות אל הספינה ולהקדים אל העבר לבית צינדה, עד אשר הוא ישלח את ההמון. ואתרי שנפטרה מהם, הלך אל החר להתפלל: וכשהיה ערב, היתה הספינה באמצע הים, והוא לבדו על הגלגל. וראה אותם מתיסרים בחמירה, כי הרוח היתה נגדם, ובמשמרת הרביעית של הלילה בא אליהם מהלך על-פני הים, ורצה לעבור אותם. והם ראו אותו מהלך על הים, נדמה להם שהוא רוח, וצעקו. כלם ראו אותו ונבהלו. ומיד דבר עמם ואמר להם, התחזקו, אני הוא, אל תיראו. ועלה אל האנייה אליהם, ושכב הרוח, ומאד מתר השתוממו בלבם והתפלאו: כי לא הבינו על הלחם, אלא לבם היה מקשה.

ולאחר שעברו, הלכו אל ארץ גנסר ועגנו. וכשיצאו מן הספינה, הפירו אותו מיד רצו סביב פל-הסביבה ההיא, והחלו להסב על-המטות את-האחוזים רעה, אלה-המקום אשר שמעו פי-שם הוא. ובכל מקום שהיה נכנס, אל כפרים או ערים או שדות, בשווקים הניחו את החולים והתחננו אליו שאפלו בציצת בגדו יגעו, וכל אשר נגעו בו נרפאו.

ונאספו אליו הפרושים ואתרים מן הסופרים שבאו מירושלים וראו אתרים מתלמידיו אוכלים לחם בנדים טמאות, כלומר לא רחוצות, ומצאו בהם פגם. כי הפרושים וכל

היהודים, אם לא ירחצו את ידיהם באגרוף, לא יאכלו, מחזיקים במסורת הזקנים. ומן השוק, אם לא יטבילו, לא יאכלו, ואחרים רבים הם אשר קבלו להחזיק, טבילות כוסות וסיתוניות וכלי נחשת ומטות. אז שואלים אותו הפרושים והסופרים: מדוע אין תלמידה הולכים לפי מסורת הזקנים, אלא אוכלים את הלחם בידים לא רחוצות? והוא ענה ואמר להם פי יפה נבא וישעיהו עליכם הצבועים, ככתוב, העם הזה בשפתיו מכבד אותי, אבל לבם רחוק ממני. לריק יראו אותי, מלמדים תורות שהן מצוות בני אדם.

כי הנחתם את מצות האלהים, אתם מחזיקים במסורת בני האדם, בטבילות כדים וכוסות, ודברים דומים רבים כאלה אתם עושים. והוא אמר להם: יפה אתם מבטלים את מצות האלהים כדי לשמר את מסורתכם. כי משה אמר: כבד את אביך ואת אמך, ומקלל אביו או אמו מות יומת. אתם אומרים: אם יאמר אדם לאב או לאם קרבן, שהוא מתנה, אשר אם ממני תהנה ואינכם מתירים לו עוד לעשות מאומה לאביו או לאמו, מבטלים את דבר האלהים במסורתכם שמסרתם, ודברים דומים רבים כאלה אתם עושים. וקרא את כל ההמון ואמר להם, שמעו אלי כלכם והבינו אין דבר מחוץ לאדם הנכנס אליו אשר יכול לטמאו, אבל היוצאים הם המטמאים את האדם. וכאשר נכנס לבית מן ההמון, שאלו אותו תלמידיו על המשל. ואומר להם ככה גם אתם חסרי בינה אתם עדיו לא מבינים כי כל הנכנס מבחוץ אל האדם אינו יכול לטמאו כי אינה נכנסת אל לבו, אלא אל בטנו, ויוצאת אל המוצא, ומטהרת את כל האכלים. והוא אמר כי היוצא מן האדם, הוא מטמא את האדם כי מבפנים, מלב האדם, יוצאות המחשבות הרעות, נאופים, זנות, רצחים, גנבות, בצע, רשעות, מרמה, זמה, עין רעה, חלול השם, גאווה, אונות. כל הרעות האלה יוצאות מבפנים ומטמאות את האדם.

ומשם קם והלך אל גבולות צור וצידון. ונכנס אל בית, לא רצה שאיש ידע, ולא יכל להסתתר. כי אשה ששומעה עליו, אשר הייתה לבתה רוח טמאה, באה ונפלה לרגליו והאשה הייתה זנויה, סורפוניקית לפי המוצא, והיא בקשה ממנו שיוציא את השד מביתה. והוא ישוע אמר לה, הניחי ראשונה לילדים לשבע, כי אינו טוב לקחת את לחם הילדים ולהשליכו לכלבים הקטנים. והיא ענתה ואמרה לו כן אדוני והכלבים תחת השלחן אוכלים מפרורי הילדים ואמר לה: בגלל הדבר הזה, לך, יצא השד מביתה. וכאשר הלכה אל ביתה, מצאה את הילד משלף על המטה ואת השד שיצא.

ושוב יצא מגבולות צור וצידון, ובא אל ים הגליל דרך תוף גבולות הדקפוליס. והם מביאים לו חרש כבד-פה, ומבקשים ממנו שישים עליו את היד. ולקח אותו בצד מן ההמון

לבדו, שם את אצבעותיו לתוך אָזְנוֹ, וְיָרַק וְנָגַע בְּלִשְׁוֹנוֹ וְהִבִּיט אֶל הַשָּׁמַיִם, נָאֲנַח וְאָמַר לוֹ: אֲפַתַּח, אֲשֶׁר פָּרוּשׁוֹ הַפֶּתַח. וּמִיָּד נִפְתַּחוּ אָזְנוֹ וְנִתְּרָה קָשֶׁר לְשׁוֹנוֹ, וְדִבֵּר כְּרָאוּי. וְהוּא צָנָה עֲלֵיהֶם שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ לְאִישׁ, אֲכָל כִּפִּי שֶׁהוּא צָנָה עֲלֵיהֶם, כֵּן יוֹתֵר וְיוֹתֵר הִכְרִיזוּ. וְהָיוּ נִדְהָמִים לְמַעַלָּה מִכָּל מִדָּה וְאָמְרוּ, הֵיטִיב עָשָׂה אֶת הַכֹּל, וְגַם אֶת הַחֲרָשִׁים הוּא עָשָׂה שׁוֹמְעִים וְאֵת הָאֱלֹמִים מְדַבְּרִים.

ח

בַּיָּמִים הֵהֵם, כַּאֲשֶׁר הָיָה שׁוֹב קֹהֵל רַב וְלֹא הָיָה לָהֶם מָה לֵּאכֹל, קָרָא יֵשׁוּעַ אֶת תַּלְמִידָיו וְאָמַר לָהֶם, מֵרַחֵם אֲנִי עַל הַהֶמוֹן, כִּי כָּבֵד שִׁלְשָׁה יָמִים שׁוֹהִיִּים הֵם אִתִּי וְאֵין לָהֶם מָה לֵּאכֹל, וְאִם אֲשַׁלַּח אוֹתָם רַעֲבִים אֶל בֵּיתָם, יַחֲלִשׁוּ בַּדֶּרֶךְ, כִּי מִקְצָתָם מֵרַחוּק בָּאוּ. וְעַנּוּ לוֹ תַּלְמִידָיו: מֵאֵין יוּכַל מִיִּשְׁהוּ לְהַשְׁבִּיעַ אֶת אֵלֶּה בָּלֶחֶם כָּאֵן בַּמִּדְבָּר? וְשָׂאֵל אוֹתָם: כַּמָּה כִּפְרוֹת יֵשׁ לָכֶם? וְהֵם אָמְרוּ: שְׁבַע. וְצָנָה לַהֲמוֹן לְהִסָּב עַל הָאֶרֶץ, וְלָקַח אֶת שִׁבְעַת הַלֶּחֶם, הוֹדָה, שָׁבַר וְנָתַן לְתַלְמִידָיו כְּדִי שִׁיִּשְׂימוּ לִפְנֵיהֶם, וְשָׁמוּ לִפְנֵי הַהֶמוֹן. וְהָיוּ לָהֶם דְּגִיִּים קֹטְנִים מְעַטִּים, וּבִרְךָ אוֹתָם וְאָמַר לְשׁוֹם גַּם אוֹתָם לִפְנֵיהֶם. וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁבְּעוּ, וַיִּשְׂאוּ שִׁבְעָה סִלִּים שֶׁל שְׁבָרִים הַנוֹתְרִים. וְהֵם הָיוּ כְּאַרְבַּעַת אֲלָפִים, וְשַׁלַּח אוֹתָם. וְעַלָּה מִיָּד אֶל הַסְּפִינָה עִם תַּלְמִידָיו וְבָא אֶל אֲזוֹר דִּלְמִנוּתָא.

וְהַפְּרוּשִׁים יֵצְאוּ וְהַחֲלוּ לְהִתְנַפֵּחַ עִמּוֹ, וּבִקְשׁוּ מִמֶּנּוּ אוֹת מִן הַשָּׁמַיִם כְּדִי לְנִסּוֹתוֹ. וְנָאֲנַח בְּרוּחוֹ וְאָמַר, מָה הַדּוֹר הַזֶּה מִבְּקֹשׁ אוֹת? אֲמָן אוֹמֵר אֲנִי לָכֶם, אִם יִנָּתֵן לְדוֹר הַזֶּה אוֹת. וְעֲזַב אוֹתָם, עָלָה לְסַפִּינָה וְהִלָּךְ לוֹ שׁוֹב.

וְשִׁכְחוּ לְקַחַת לֶחֶם, וְלֹא הָיָה לָהֶם אֲתָם בְּסַפִּינָה אֶלָּא כֶּכֶר אֶחָד. וְהוּא צָנָה אוֹתָם לֵאמֹר: רְאוּ, הַשָּׁמַיִם מִשְׁאֹר הַפְּרוּשִׁים וּמִשְׁאֹר הַיְּהוּדִים. וְהָיוּ מִתְנַפְּחִים זֶה עִם זֶה לֵאמֹר: כִּי לָהֶם אֵין לֶנוּ. וַיִּשְׁוַע יְדַע וְאָמַר לָהֶם: מָה אֲתָם מִתְנַפְּחִים עַל כֵּךְ שֶׁאֵין לָכֶם לֶחֶם? עֲדִין אֵינְכֶם מִבִּינִים וְלֹא מִשְׁפִּילִים? עוֹד לְבַכֶּם מִקִּשָּׁה? עֵינֵינוּ יֵשׁ לָכֶם וְלֹא תִרְאוּ, וְאַנְזִינִים יֵשׁ לָכֶם וְלֹא תִשְׁמְעוּ? וְלֹא תִזְכְּרוּ?

כַּאֲשֶׁר שִׁכְרַתִּי אֶת חֲמִשָּׁת הַלֶּחֶם לְחֲמִשָּׁת אֲלָפִים, כַּמָּה סִלִּים מְלֵאִים שְׁבָרִים נִשְׂאָתָם? אוֹמְרִים לוֹ: שְׁנַיִם עֶשֶׂר. כַּאֲשֶׁר וְאֶת־הַשִּׁבְעָה אֶל־הָאַרְבַּעַת אֲלָפִים, כַּמָּה סִלִּים מְלֵאִים פִּתִּיתִים נִשְׂאָתָם? וְהֵם אָמְרוּ: שִׁבְעָה. וְהָיָה אִמֵּר לָהֶם, עֲדִין לֹא מִבִּינִים?

ויבא אל בית צידה, ויביאו אליו עור ויתחננו אליו שיגע בו. ואחז ביד העור, הוציא אותו חוצה לכפר, וירק אל עיניו, שם את ידיו עליו, ושאל אותו אם רואה מאומה. והביט למעלה ואמר, רואה אני את האנשים כעצים מתהלכים. אז שוב שם את ידיו על עיניו, וגם לו להביט למעלה, והוחזר, וראה בברור את כלם. וישלח אותו אל ביתו לאמר, גם אל הכפר לא תבוא וגם לא תאמר לאיש בכפר.

וישוע יצא ותלמידיו אל כפרי קיסריה של פיליפוס, ובדרך שאל את תלמידיו לאמר להם, מי אומרים האנשים שאני? והם ענו: יוחנן המטביל, ואחרים אליהו, ואחרים אחד מן הנביאים. והוא אומר להם ואתם מי אתם אומרים שאני עונה פטרוס ואומר לו אתה המשיח וגער בהם שלא יאמרו לאיש עליו.

והחל ללמד אותם כי בן־האדם צריך לסבל הרבה, ולהדחות על־ידי הזקנים והפקנים הראשים והסופרים, ולהרג, ואחרי שלשת ימים לקום. ובגלוי דבר את־הדבר. והפטרוס לקח אתו לצד והחל לגער בו. והוא התהפך וראה את תלמידיו וגער בפטרוס לאמר: לה אחר, שטן, כי אינך חושב את דברי האלהים, אלא את דברי האנשים.

וקרא את הקמון עם תלמידיו ואמר אליהם, מי שרוצה ללכת אחרי, יכפר בעצמו וישא את צלבו, וילך אחרי. כי מי שיִרצה להושיע את־נפשו יאבד אותה, ומי שיִאבד את־נפשו בגללי ובגלל הבשורה, הוא יושיע אותה. מה־כי יועיל לאדם אם יקנה את־העולם כולו, ואת־נפשו יפסיד? או מה יתן אדם בתמורת נפשו? מי שיִתבושש בי ובדברי בדור הזה הנואף והחוטא, גם בן־האדם יתבושש בו כשיבוא בכבוד אביו עם המלאכים הקדושים.

ט

והיה אומר להם: אמון אומר אני לכם כי יש מקצת מן העומדים פה אשר לא יטעמו מות עד אשר יראו את מלכות האלהים באה בגבורה.

ואחרי ששת ימים לקח ישוע את פטרוס ואת יעקב ואת יוחנן והעלה אותם אל הר גבוה לבדם, והשמתה לפניהם. ובגדיו היו מבריקים, לבנים מאד כשלג, כאלה שפוכס על הארץ אינו יכול להלבין ככה. ונראה להם אליהו עם משה, והיו מדברים עם ישוע. ויען פטרוס ויאמר לישוע, רבי, טוב לנו להיות פה, ונעשה שלשה אהלים, אחד לך ואחד למשה

ואחַד לַאֲלֵהוּ. לֹא יָדַע מַה לְדַבֵּר, כִּי הָיוּ מְבַהֲלִים. וְהָיָה עָנֹן מְצַלֵּל עֲלֵיהֶם, וּבָא קוֹל מִן הָעָנָן לֵאמֹר: זֶה הוּא בְּנֵי הָאֱהוּב, אֲלֵיו תִּשְׁמְעוּ. וּפְתָאם, כְּשֶׁהִבִּיטוּ סְבִיב, לֹא רָאוּ עוֹד אִישׁ, אֲלָא אֶת יִשׁוּעַ לְבַדּוֹ עִמָּהֶם. בְּרָדְתָם מִן הָהָר צוּה עֲלֵיהֶם שְׁלֹא יִסְפְּרוּ לְאִישׁ אֶת אֲשֶׁר רָאוּ, אִם לֹא כַּאֲשֶׁר בְּיָהֳדָם יָקוּם מִן הַמָּתִים. וְאֶת־הַדְּבָר שֶׁמְרוּ לַעֲצָמָם, מִתּוֹפְכִים בִּינֵיהֶם מִהֲהוּא לְקוּם מִיְּהִמּוּתִים: וְהָיוּ שׁוֹאֲלִים אוֹתוֹ לֵאמֹר: כִּי אוֹמְרִים הַסּוֹפְרִים כִּי אֲלֵהוּ צָרִיךְ לְבוֹא רִאשׁוֹנָה. וְהוּא עֹנֶה אֲמַר לָהֶם, אֲלֵהוּ אֶמְנָם בָּא רִאשׁוֹן מְשִׁיב הַכֵּל, וְאִיךָ כְּתוּב עַל בְּיָהֳדָם כְּדִי שִׁסְבֵּל רַבּוֹת וַיִּבְנֶה? אָבֵל אוֹמֵר אֲנִי לָכֶם כִּי גַם אֲלֵהוּ בָּא, וְעָשׂוּ לוֹ כְּכֹל אֲשֶׁר רָצוּ, כַּאֲשֶׁר כְּתוּב עָלָיו.

וּכְשֶׁבָּא אֶל הַתְּלַמִּידִים, רָאָה הֵמוֹן רַב סְבִיבָם וְסוֹפְרִים מִתּוֹפְכִים אִתָּם. וּמִיָּד כְּשֶׁרָאָה אוֹתוֹ כֹּל הַהֵמוֹן הִשְׁתוֹמְמוּ, וַרְצוּ וְשָׁאֲלוּ בְּשִׁלּוּמוֹ. וְשָׁאֵל אֶת־הַסּוֹפְרִים: מַה אַתֶּם מִתּוֹפְכִים בִּינֵיכֶם? וְעָנָה אֶחָד מִן הַהֵמוֹן וְאָמַר: מוֹרֶה, הִבֵּאתִי אֶת בְּנֵי אֱלִיד, שִׁישׁ לוֹ רוּחַ אֱלֹמֶת. וּבְכָל מְקוֹם שִׁישִׁיג אוֹתוֹ, מְפִיל אוֹתוֹ, וּמִקְצִיר וְחוֹרֵק אֶת שְׁנָיו, וְגִבֵּשׁ. וְאֶמְרָתִי לְתַלְמִידֶיךָ שִׁיּוֹצִיאוּ אוֹתוֹ, וְלֹא יָכֹל. וְהוּא עֹנֶה לוֹ וְאָמַר: הוּי, דוֹר לֹא נִצָּמֵן! עַד מָתִי אֶהְיֶה אֲצִלְכֶם? עַד מָתִי אֶסְבֵּל אֶתְכֶם? הִבִּיאוּ אוֹתוֹ אֵלַי. וְהִבִּיאוּ אוֹתוֹ אֲלֵיו. וּכְרִאוֹתוֹ אוֹתוֹ, מִיָּד עֲוֹתָה אוֹתוֹ הָרוּחַ, וְנָפַל עַל הָאָרֶץ וְהִתְגוֹלָל וְהוּא מְקַצֵּיר. וְשָׁאֵל אֶת אֲבִיו: כִּמָּה זְמַן עָבַר מֵאָז שָׁנָה קָרָה לוֹ? וְהוּא אָמַר: מִיָּלְדוֹתוֹ. וּפְעָמִים רַבּוֹת הִשְׁלִיכוֹ אֶל הָאֵשׁ וְאֵל הַמַּיִם כְּדִי לֵאבְדּוֹ, אָבֵל אִם יֵשׁ בְּיָדְךָ לַעֲשׂוֹת מְאוּמָה, עֲזֹר לָנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְיִשׁוּעַ אֲמַר לוֹ: אִם אַתָּה יָכוֹל לְהַאֲמִין, הַכֵּל אֶפְשָׁרִי לַמַּאֲמִין. וּמִיָּד קָרָא אֲבִי הַיָּלֵד בְּדַמְעוֹת וְאָמַר: מַאֲמִין אֲנִי, אֲדוֹנִי! עֲזֹר לְחוֹסֵר אֲמוּנָתִי. וַרָּאָה יִשׁוּעַ כִּי הֵמוֹן מִתְרוֹצֵץ, גָּעַר בְּרוּחַ הַטְּמֵאָה וְאָמַר לוֹ, הָרוּחַ הַאֲלֵמֶת וְהַתְּרִשָּׁת, אֲנִי מְצֹנֶה לָךְ, צֵא מִמֶּנּוּ וְאֵל תִּכְנֵס בּוֹ עוֹד. וְצָעַק וְעֹנֶת אוֹתוֹ הִרְבָּה, נִצָּא. וְהָיָה כְּמוֹ מַת, עַד שֶׁרַבִּים אָמְרוּ כִּי מַת. וְיִשׁוּעַ אֲחֹז אוֹתוֹ בְּיָד וְהִקִּים אוֹתוֹ, וְהוּא קָם. וּכְשֶׁנִּכְנַס לְבֵית, שָׁאֲלוּ אוֹתוֹ תְּלַמִּידָיו בֵּינָם לְבִין עֲצָמָם: מַדּוּעַ אֲנַחְנוּ לֹא יָכֻלְנוּ לְהוֹצִיא אוֹתוֹ? וְאָמַר לָהֶם, מִיֵּן זֶה אֵינוֹ יָכוֹל לַצָּאת בְּשׁוּם אִפֹּן, אִם לֹא בְּתַפְלָה וּבְצוּם.

וּמִשָּׁם נִצָּאוּ וְעָבְרוּ דֶּרֶךְ הַגָּלִיל, וְלֹא רָצָה שְׁמִישָׁהוּ יָדַע. הוּא הָיָה מְלַמֵּד אֶת תְּלַמִּידָיו וְאָמַר לָהֶם כִּי בְּיָהֳדָם נִמְסַר בְּיַד אֲנָשִׁים, וְיִהְיֶה אוֹתוֹ, וְאַחֲרֵי שִׁיְהָרַג בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי יָקוּם. וְהֵם לֹא הִבִּינוּ אֶת הַדְּבָר, וַיֵּרְאוּ לִשְׂאוֹל אוֹתוֹ.

וּבָא אֶל כִּפּוֹר נַחוּם, וּכְשֶׁהָיָה בְּבֵית שָׁאֵל אוֹתָם: מַה הַתּוֹפְכֶתֶם בִּינֵיכֶם בְּדֶרֶךְ? וְהֵם שָׁתְּקוּ, כִּי דִבְרוּ זֶה עִם זֶה בְּדֶרֶךְ מִי גָדוֹל. וַיֵּשֶׁב, קָרָא אֶת הַשְּׁנַיִם עֶשֶׂר וְאָמַר לָהֶם: אִם מִישָׁהוּ רוּחָה לְהִיּוֹת רִאשׁוֹן, יִהְיֶה אַחֲרוֹן לְכָל וּמִשְׁרַת לְכָל. וְלָקַח זֶלֶד, הִעֲמִידוֹ בְּתוֹכָם,

ובחבוקו אותו אמר להם מי שיִקבל אֶחָד מן הַיְלָדִים הָאֵלֶּה בְּשָׁמִי, אוֹתִי הוּא מְקַבֵּל, וּמִי שִׁיקְבֵּל אוֹתִי, לֹא אוֹתִי הוּא מְקַבֵּל, אֲלָא אֶת הַשּׁוֹלֵחַ אוֹתִי. עֲנֵה לוֹ יוֹחָנָן לֵאמֹר: רַבִּי, רְאִינוּ מִיִּשְׁהוּ מְגֻרָשׁ שְׂדִים בְּשָׁמַד, אֲשֶׁר אֵינָנו הוֹלֵךְ אַחֲרֵינוּ, וּמִנְעֵנוּ אוֹתוֹ, כִּי אֵינָנו הוֹלֵךְ אַחֲרֵינוּ. וַיִּשְׁוַע אָמֵר, אֵל תִּמְנְעוּ אוֹתוֹ, כִּי אֵין אִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה נֶס בְּשָׁמִי וַיִּכָּל מִהֲרָה לְדַבֵּר עָלֵי רַע. מִי שֶׁאֵינָנו נִגְדָּכֶם, בַּעֲדָכֶם הוּא מִי שִׁישְׁקָה אֶתְכֶם כּוֹס מִים בְּשָׁמִי, מִפְּנֵי שְׂאֵתָם שֶׁל מִשִּׁיחַ, אֲמֵן אוֹמֵר אֲנִי לָכֶם, לֹא יֵאָבֵד אֶת שְׁכָרוֹ.

וּמִי שִׁיקְשִׁיל אֶחָד מן הַקִּטְנִים הָאֵלֶּה הַמְּאֻמְיָנִים בִּי, טוֹב לוֹ יוֹתֵר אִם אָבֹן רַחֲמִים תְּלוּיָהּ עַל צוּאָרוֹ וְהוֹשִׁילָה אֶל הַיָּם. וְאִם יִכְשִׁילָהּ יָדָהּ, קִצֵּץ אוֹתָהּ, טוֹב לָהּ לְהִכָּנֵס אֶל הַחַיִּים כְּשֶׁאֵתָהּ נָכְהּ, מֵאֲשֶׁר לִלְכֹּת אֶל הַגִּיהֶנוֹם כְּשִׁישׁ לָהּ שְׁתֵּי יָדִים, אֵל הָאֵשׁ שֶׁאֵינָה כְּבֵהָ, אֲשֶׁר תוֹלַעְתָּם לֹא תָמוּת וְאִשָּׁם לֹא תִכָּבֵה. וְאִם רִגְלָהּ מִכְשִׁילָהּ אוֹתָהּ, קִצֵּץ אוֹתָהּ, טוֹב לָהּ לְהִכָּנֵס אֶל הַחַיִּים צוֹלַע, מֵאֲשֶׁר לִהְיוֹת לָהּ שְׁתֵּי רִגְלִים וּלְהִשְׁלָף אֶל הַגִּיהֶנוֹם, אֵל הָאֵשׁ שֶׁאֵינָה כְּבֵהָ. אֲשֶׁר תוֹלַעְתָּם לֹא תָמוּת וְאִשָּׁם לֹא תִכָּבֵה. וְאִם עֵינָהּ מִכְשִׁילָהּ אוֹתָהּ, הוֹצֵא אוֹתָהּ, טוֹב לָהּ לְהִכָּנֵס חֲדָעִין אֶל מַלְכוּת הָאֱלֹהִים, מֵאֲשֶׁר לִלְכֹּת עִם שְׁתֵּי עֵינִים אֶל גִּיהֶנוֹם שֶׁל אֵשׁ. אֲשֶׁר תוֹלַעְתָּם לֹא תָמוּת וְאִשָּׁם לֹא תִכָּבֵה. כִּי כָל־אֶחָד בָּאֵשׁ יִמְלַח, וְכָל־זָבַח בַּמִּלַּח יִמְלַח. טוֹב הַמִּלַּח, אִם אָבֵל הַמִּלַּח יִהְיֶה תִּפְלִי, בְּמָה תִּתְּבֹלוּ אוֹתוֹ? הֵיוּ בַּעֲצָמָם מִלַּח וְשָׁלוּ זֶה עִם זֶה.

י

וּמִשָּׁם קָם וּבָא אֶל גְּבוּלוֹת יְהוּדָה דֶּרֶךְ עֶבֶר הַיַּרְדֵּן, וְשׁוּב נֶאֶסְפוּ אֵלָיו הַמוֹנִים, וַיְדַרְכּוּ לְמַד אוֹתָם שׁוֹב. וְהַפְּרוֹשִׁים הַתִּקְרְבוּ וְשָׁאֲלוּ אוֹתוֹ אִם מִתֵּר לְאִישׁ לְשַׁלֵּחַ אִשָּׁה, וְהֵם מִנְסִים אוֹתוֹ. וְהוּא עֲנֵה וְאָמַר לָהֶם מָה צִנָּה לָכֶם מִשָּׁה וְהֵם אָמְרוּ, מִשָּׁה הִתִּיר לְכַתֵּב סֵפֶר כְּרִיתוֹת וּלְשַׁלֵּחַ. וַיַּעַן יִשְׁוַע וַיֹּאמֶר לָהֶם, בְּגִלְל קִשְׁיוֹת לְבַכְּכֶם פָּתַב לָכֶם אֶת־הַמַּצָּוָה הַזֹּאת. אָבֵל מִרְאשִׁית הַבְּרִיאָה, זָכָר וְנִקְבָּה עָשָׂה אוֹתָם הָאֱלֹהִים. עַל כֵּן יַעֲזֹב־אִישׁ אֶת־אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד כָּדֵי שֶׁלֹּא עוֹד הֵם שְׁנַיִם, אֲלָא בָשָׂר אֶחָד. אֲשֶׁר לָכֵן חִבֵּר הָאֱלֹהִים, אָדָם אֶל יִפְרִיד. וּבִבְיַת שׁוֹב שָׁאֲלוּ אוֹתוֹ הַתַּלְמִידִים עַל זֶה. וְאוֹמֵר לָהֶם: מִי שִׁיגְרֵשׁ אֶת אִשְׁתּוֹ וַיִּשָּׂא אַחֲרָתָהּ, נֹאפָה עָלֶיהָ. וְאִם אִשָּׁה תִּגְרֹשׁ אֶת אִשְׁתָּה וְתִנְשָׂא לְאַחֶר, הִיא נֹאפָת.

וְהִבִּיאוּ אֵלָיו יְלָדִים כָּדֵי שִׁיַּעַב בָּהֶם, וְהַתַּלְמִידִים גָּעְרוּ בְּמִבְיָאֵם. וַרְאֵה יִשְׁוַע וַיִּקְעַס וַיֹּאמֶר לָהֶם: הַנִּיחוּ לַיְלָדִים לְבוֹא אֵלַי, וְאֵל תִּמְנְעוּ אוֹתָם, כִּי לְקֹאֵלָה מַלְכוּת הָאֱלֹהִים. אֲמֵן

אני אומר לכם, מי שלא יקבל את מלכות האלהים כגלד, לא יכנס אליה. ולאחר שחבק אותם, ברח אותם בשומו את ידיו עליהם.

ובצאתו לדרך, רץ אחד וכרע לפניו ושאל אותו: מורה טוב, מה אעשה כדי שאירש חיי עולם? וישוע אמר לו, למה אתה קורא לי טוב? אין טוב כי אם אחד, האלהים. אתה יודע את המצוות: לא תנאף, לא תרצח, לא תגנב, לא תענה עד שקר, לא תעשק, כבד את אביך ואת אמך. והוא ענה ואמר לו מורה אלה כלם שמרתי מעדורי וישוע הביט אליו, אהב אותו ואמר לו: דבר אחד חסר לך. אם תרצה להיות שלם, לך, מכר את כל אשר יש לך ותן לעניים, ויהיה לך אוצר בשמים, ובוא עקב אחרי, נשא את צלבך. והוא התעצב על הדבר והלך משם מתאבל, כי היה לו רכוש רב.

והביט ישוע סביב ואמר לתלמידיו, כמה קשה לבצלי הכסף למלכות האלהים והתלמידים היו משתוממים על דבריו. וישוע שוב ענה ואמר להם, ילדים, כמה קשה לבוטחים בעשר להפנס למלכות האלהים. נוח יותר לגמל לבוא דרך חור של מחט מאשר לעשיר לבוא אל מלכות האלהים. והם השתוממו ביותר שאת ואמרו אל עצמם, וי יוכל להושע? הביט אליהם וישוע ואמר, אצל אנשים זה בלתי אפשרי, אבל לא אצל אלהים, כי הכל אפשרי אצל האלהים. החל פטרוס לומר לו: הנה אנחנו עזבנו את הכל והלכנו אחריך. ויען ישוע ויאמר: אמן אומר אני לכם, אין איש אשר עזב בית או אחים או אחיות או אב או אם או אשה או ילדים או שדות בגללי ובגלל הבשורה, אם לא יקח מאה מונים עתה, בזמן הזה, בתים ואחים ואחיות ואב ואם וילדים ושדות עם רדיפות, ובעולם הבא חיי עולם. ורבים יהיו ראשונים אחרונים ואחרונים ראשונים.

היו בדרך עולים אל ירושלים, וישוע היה הולך לפניהם, והם השתוממו, וההולכים אחריו פחדו. ולקח שוב את שנים העשר והחל לומר להם את העתיד לקרות לו. כי הנה אנחנו עולים לירושלים, ובן-האדם ימסר לכהנים הגדולים ולסופרים, וירשיעו אותו למות וימסרו אותו לגוים. וילעגו לו, וילקו אותו, וירקו עליו, ויהרגו אותו, וביום השלישי יקום.

ונגשים אליו יעקב ויוחנן בני יבדי לאמר, מורה, רוצים אנחנו שאת אשר נשאל תעשה לנו. והוא אמר להם: מה אתם רוצים שאעשה לכם? והם אמרו לו, תן לנו שאחד יושב מימנה ואחד משמאלה בכבודך. וישוע אמר להם, אתם לא יודעים מה אתם שואלים. האם אתם יכולים לשותות את הכוס אשר אני שותה, ולהטבל את הטבילה אשר אני נטבל? והם אמרו לו, אנחנו וכולם. וישוע אמר להם, את הכוס אשר אני שותה אמנם תשתו, ואת

הטבילה אשר אני נטבל תטבילו, והלשכת מימיני ומשמאלי אינו שלי לתת, אלא לאשר
הוכן

וכששמעו העשרה, החלו לזעם על יעקב ויוחנן. וישוע קרא אותם ואמר להם אתם
יודעים כי הנראים למשל בגוים משתקרים עליהם וגדוליהם שולטים בהם לא ככה יהיה
בכם, אבל מי שיִרצה להיות גדול בכם, יהיה משרתכם. ומי שיִרצה מקם להיות ראשון,
יהיה עבד לכל וגם כי ברהאדם לא בא להשירת, אלא לשרת ולתת את־נפשו כפר תחת
רבים.

והם באים אל יריחו. ובצאתו מיריחו ומלמידיו והמון רב, בן־טימאי בר־טימאי העור
ישב על־יד הדרך ומתחנן. וכשמע כי ישוע הנצרי הוא, החל לזעק ולומר: בן־דוד, ישוע,
רחם עלי. ורבים גערו בו כדי שיִתקריש, אבל הוא צעק עוד יותר, בן־דוד, רחם עלי. ועמד
ישוע ואמר: קראו לו, וקוראים לעור ואומרים לו: התחזק, קום, הוא קורא לך. והוא
השליך את שמלתו, קם וכא אל ישוע. ויען ישוע ויאמר לו מה תרצה שאעשה לך והעור
אמר לו רבוני שאראה: וישוע אמר לו: לך, אמונתך הושיעה אותך. ומיד קבל את ראיתו,
והלך אחרי ישוע בדרך.

יא

וכאשר הם מתקרבים אל ירושלים, אל בית־פגזי ובית־עננה, לעבר הר הזיתים, הוא
שולח שנים מתלמידיו. ואומר להם לכו אל הכפר שנגדכם, ומיד בשתכנסו אליו תמצאו
עזר קשור, אשר לא ישב עליו איש מבני אדם, התיירו אותו והביאו ואם מישאו יאמר לכם,
מה אתם עושים זאת? אמרו כי לאדון יש צרף בו, ומיד הוא ישלח אותו בחזרה לקאן. וילכו
ומצאו את־העזר קשור אל־הדלת מבחוץ על־הרחוב, ויתירו אותו: ואנשים מן העומדים שם
אמרו להם: מה אתם עושים מתיירים את העזר? והם אמרו להם פאשר צוה ישוע, והניחו
אותם. וביאו את־העזר אלי־ישוע וישליכו עליו את־בגדיהם, וישב עליו: רבים פרשו את
בגדיהם על הדרך, ואחרים כרתו ענפים מן העצים ופרשו על הדרך. וההולכים לפניהם
וההולכים אחריהם צעקו לאמר הושענא ברוך הבא בשם יהוה: ברוכה הממלכה הבאה
בשם אדון אבינו דוד, הושענא במרומים.

וישוע נכנס לירושלים ולמקדש, והביט סביב ככל, וכשכבר היתה שעת ערב, יצא
לבית־עננה עם שנים העשר.

וביום המחרת, בצאתם מבית-עניה, רעב. וראה עץ תאנה מרחוק שהיו לו עלים, בא לראות אם ימצא בה מאומה, וכשבא אליה לא מצא כלום אלא עלים, כי לא היתה עת התאנים. וענה ואמר לה לא עוד לעולם יאכל איש ממך פרי. ותלמידיו שמעו.

והם באים שוב אל ירושלים, וכשנכנס ישוע אל המקדש החל להוציא את המוכרים ואת הקונים במקדש, והפך את שולחנות מחליפי הכסף ואת מושבות מוכרי היונים. ולא הניח שאיש יעביר כלי דרך המקדש, והיה מלמד ואומר להם, הלא כתוב כי ביתי בית תפלה יקרא לכל הגוים; ואתם עשיתם אותו מערת פריצים.

ושמעו הסופרים והפרישים והכהנים הגדולים, ובקשו איך לאבדו, כי יראו ממנו, מפני שכל ההמון השתומם על תורתו. וכאשר היה מאחר, יצא חוץ לעיר.

ובעברם בבקר ראו את התאנה יבשה משרשיה. ופטרוס זכר ואמר לו: רבי, ראה, עץ התאנה אשר קללת יבש. ועונה ישוע אומר להם: יש לכם אמונת אלהים. אמן, כי אומר לכם כי מי שיאמר להר הנה: הנשא והשלה אל הים, ולא יסתפק בלבבו אלא יאמין שמה שהוא אומר נהיה, יהיה לו מה שיאמר. על כן אומר אני לכם, כל אשר תשארו בהתפללכם, האמינו כי מקבלים אתם, ויהיה לכם. וכשאתם עומדים ומתפללים, סלחו אם יש לכם דבר נגד מישהו, כדי שגם אביכם שבשמים יסלח לכם את פשעיכם. אם אתם לא מוחלים, גם אביכם לא ימחל את פשעיכם.

ויבאו שוב אל ירושלים, ובעודו מתהלך במקדש באו אליו הכהנים הראשים והסופרים והזקנים ואמרים לו: באיזו סמכות אתה עושה אלה? או מי נתן לך את הסמכות הזאת כדי שתעשה אלה? וישוע ענה ואמר להם: אשאל אתכם גם אני דבר אחד, וענו לי, ואמר לכם באיזו סמכות אני עושה אלה. הטבילה של יוחנן היתה מן השמים או מן האנשים? ענו לי. והם היו מחשבים ביניהם לאמר, אם נאמר מן השמים, יאמר למה אפוא לא האמינתם לו; אבל נאמר, מבני אדם? יראו את העם, כי כלם החזיקו את יוחנן שנביא היה. וענו ואמרו לישוע: לא ידענו. וישוע ענה ואמר להם: גם אני לא אומר לכם באיזו סמכות אני עושה אלה.

והחל לדבר אליהם במשלים: כרם נטע אדם, ושם סביב גדר, וחסר יקב, ויבנה מגדל, והשפירו לכרמים ונסע. ושלח אל הכרמים בעת ההיא עבד, כדי שישלח מאת הכרמים מפרה הכרם. ולקחו אותו, הכוהו ושלחוהו ריקם. ושוב שלח אליהם עבד אחר, ואותו סקלו, פצעו בראשו ושלחוהו מבנה. ושוב שלח אחר, וגם אותו הרגו, ורבים אחרים, את אלה הכו ואת אלה הרגו. עוד היה לו בן אחד אהוב, ושלח גם אותו באחרונה אליהם לאמר: יכבדו את בני. ואותם החורשים, כשראו אותו בא, אמרו ביניהם: זה הוא היוצא, בואו נהרגהו, ונהרשה תהיה שלנו. ולקחו אותו, הרגו אותו והשליכוהו חוץ לפרם. מה אז יעשה בעל הכרם? בוא ויאבד את הכרמים האלה, וימן את הכרם לאחרים. ולא את הכתוב הזה קראתם, אכן אשר מאסו הבונים היתה לראש פנה? מאת יהיה היתה זאת, והיא נפלאה בעינינו.

והם בקשו לתפס אותו, אבל יראו מן ההמוץ, כי ידעו שאליהם אמר את המשל. ועזבו אותו והלכו.

והם שולחים אליו אנשים מן הפרושים ומן ההורדוסים כדי לצוד אותו בדבור. והם באו ואמרו לו מורה יודעים אנחנו כי אמת אתה ולא אכפת לך משום אדם כי אינך מבט בפני בני אדם אלא באמת מלמד אתה את דרך האלהים אמר נא לנו המתר לתת מס לקיסר או לא נתן או לא נתן והוא יודע את חגפתם, אמר להם: מה אתם מנסים אותי? הביאו לי דינר כדי שאראה. והם הביאו. והוא אמר להם: של מי האלמנה הזו והכתבת? והם אמרו: של קיסר. ויען ישוע ויאמר להם, השיבו את של קיסר לקיסר ואת של האלהים לאלהים, ויתמהו עליו.

ובאים צדוקים אליו, אשר אומרים שאין תחיה, ושאלו אותו לאמר: מורה, משה כתב לנו כי אם אחי איש ימות וינעזב אשה ובנים לא יניח, יקח אחיו את אשתו וינקים גרע לאחיו. שבעה אחים לכן היו. והראשון לקח אשה, ובמותו לא השאיר גרע. והשני לקח אותה ומת, וגם הוא לא השאיר גרע, והשלישי בן. ולקחו אותה השבעה, ולא השאירו גרע. אחרונה שבכל מתה גם האשה. בתחית המתים אז, כאשר קיומו, של מי מהם תהיה האשה? כי שבעת האחים היתה להם לאשה. ויען ישוע ויאמר להם, הלא בגלל זה אתם תועים, שאינכם יודעים את הכתובים ולא את כח האלהים? כי כאשר קיומו מן המתים, לא נושאים ולא נשאים, אלא הם כמלאכים שבשמים. ואודות המתים כי הם מוקמים, הלא קראתם בספר משה, על הסנה איה אמר לו האלהים לאמר, אני אלהי אברהם ואלהי יצחק ואלהי יעקב? אינו אלהי מתים אלא אלהי חיים, אתם אפוא טועים הרבה.

והתקרב אחד מן הסופרים, ששמע אותם מתוכחים וראה שענה להם יפה, שאל אותו: איזו היא המצנה הראשונה מכלן? וישוע ענה לו כי ראשונה שבכל המצוות, שמע ישוראל, יהוה אלהינו יהוה אחד הוא. ואהבת את-יהוה אלהיך בכל-לבבך ובכל-נפשך ובכל-שכלך ובכל-מאדך. זאת המצנה הראשונה. והשניה דומה לה, זאת: תאהב את רעך כמוך. מצנה אחרת גדולה מאלה איננה. ויאמר לו הסופר: יפה, מורה, על-אמת אמרת כי אחד הוא ואין אחר מלבדו, ולאהבה אותו מכל הלב ומכל הכינה ומכל הנפש ומכל הכח, ולאהבה את השכן כעצמו, יותר הוא מכל העולות והנזכחים. וישוע, כשראה שענה בשכל, אמר לו: לא רחוק אתה ממלכות האלהים. ואף אחד לא העז עוד לשאול אותו.

וענה ישוע ואמר בלמדו במקדש: איך אומרים הסופרים שהמשיח הוא בן-דוד? כי דוד עצמו אמר ברוח הקדש: אחר ה לאדני, שב לימיני עד אשית איביה הדום לרגליה. דוד עצמו אז קורא לו אדון, ומאין הוא בנו? וההמון הרב היה שומע אותו בשמחה.

והיה אומר להם בהוראתו, השמרו מן הסופרים הרוצים להתהלך בגלימות ובכרות בשוקים ואת ראש המושבות ככנסיות ואת ראש המסבות בפסעודות. הבולעים את בתי האלמנות ולתאנה מתפללים תפלות ארכות, אלה יקחו דין חמור יותר.

וישוע ישב מול האוצר וצפה כיצד ההמון מטיל נחשת לתוך האוצר. ורבים עשירים השליכו הרבה, ואלמנה עניה אחת באה והשליכה שתי פרוטות, שהן קודרנטס. וקרא את תלמידיו ואמר להם אמן אומר אני לכם כי האלמנה העניה הזאת השליכה יותר מכל המושליכים אל האוצר כי כלם מן המותר להם השליכו, וזאת מן מחסורה את כל אשר היה לה השליכה, את כל חיה.

יג

ובצאתו מן המקדש, אמר לו אחד מתלמידיו: רבי, ראה איזה אבנים ואיזה בננים. וישוע ענה ואמר לו: הרווא אתה את הבננים הגדולים האלה? לא תשאיר פה אבן על אבן אשר לא תהרס. ובשבתו על הר הזיתים מול המקדש, שאלו אותו בינם לבין עצמם פטרוס ויעקב ויוחנן ואנדראס, אמר-לנו מתי יהיו אלה, ומה האות כאשר עתידים פלא-אלה להשתלם? וישוע ענה והחל לומר להם: ראוי שלא יתעה אתכם איש. כי רבים יבאו על שמי לאמר כי אני הוא, ורבים יתעו. וכאשר תשמעו מלחמות ושמעות מלחמות, אל תבהלו, כי צריך להיות, אבל עדין לא הקץ. כי יקום גוי על גוי וממלכה על ממלכה, ויהיו רעידות

במקומות, ויהיו רעבונות ומהומות. ראשית חבלי לדה הם אלה. אבל אתם, השקרו לעצמכם. כי יסגירו אתכם למועצות, ובבתי כנסת שלכם תפנו, ולפני מושלים ומלכים תעמדו בגללי לעדות להם. ואל כל הגוים צריך שתספר הבשורה הטובה תחלה. וכשיוליכו אתכם מוסרים, אל תדאגו מראש מה תדברו, ואל תתאמנו, אלא מה שישננו לכם באותה השעה, אותו דברו, כי לא אתם המדברים, אלא הרוח הקדש. ואח יסגיר אח למנוח, ואב את בנו, ויקומו בנים על הוריהם וימיתו אותם. ותהיו שנואים על ידי כולם בגלל שמי, אך מי שיחזיק מעמד עד הסוף, הוא יושע.

וכאשר תראו את שקוץ השממה הנאמר עלי ידי דניאל הנביא עומד במקום אשר אינו צריך, הקולא יבין, אז אלה שביהודה ינוסו אל ההרים. והעומד על הגג אל ירד אל הבית ואל יבוא לשאת דבר מביתו. והנמצא בשדה אל ישוב אחור לקחת את בגדו. אוי להרות ולמיניקות בימים ההם. התפללו שלא תהנה בריחתכם בחרף כי יהיו הימים ההם צרה, אשר לא היתה כזאת מראשית הבריאה אשר ברא האלהים עד העתה, ולא תהיה. ואם לא קצר האדון את הימים, לא היה כל פשר נושע, אבל בגלל הנבחרים אשר בחר, קצר את הימים. ואז, אם מישהו יאמר לכם: הנה פה המשיח או הנה יש, אל תאמינו. כי יקומו משיחי־שקר ונביאי־שקר, ויתנו אותות ומופתים כדי להתעות, אם אפשר, אף את הבחירים ואתם השקרו, הנה הקדמתי לכם את הכל. אבל בימים ההם, אחרי הצרה ההיא, השמש יחשך והירח לא יתן את אורו. והכוכבים יהיו נוֹפִלים מן השמים, והפחות שבשמים יתמוטטו. ואז יראו את בן־האדם בא בעננים בגבורה רבה ויכבוד. ואז ישלח את־מלאכיו ויכבדו את־בחיריו מארבע הרוחות, מקצה הארץ ועד קצה השמים.

ומן התאנה למדו את המשל. כאשר ענפה כבר נעשה רך ומוציא את העלים, אתם יודעים כי קרוב הקיץ. ככה גם אתם, כאשר תראו את אלה קורים, דעו כי קרוב הוא על הדלתות. אמן אני אומר לכם כי לא יעבר הדור הזה עד אשר פלי־אלה יהיו. השמים והארץ יעברו, אבל דברי לא יעברו לעולם.

אבל על היום ההוא או השעה ההיא, אף אחד אינו יודע, לא המלאכים שבשמים ולא הבן, כי אם האב. ראו, שקדו והתפללו, כי אינכם יודעים מתי יתכן היום. כהן הנוסע למרחק, שעצב את ביתו ונתן לעבדיו את הסמכות, וילכל אחד את מלאכתו, ולשווער צוה שישקד. שקרו אפוא, כי אינכם יודעים מתי בא בעל הבית, בין מאחר בין בחדות הלילה בין בקריאת התרנגול בין בבקר. פן־יבוא פתאם וימצא אתכם ישנים. ואשר אני אומר לכם, לכל אני אומר: שקדו.

והיה הפסח וחג המצות אחרי יומים. ובקשו הכהנים הראשים והסופרים איך לתפס אותו במרמה ולהמיתו. אבל היו אומרים: לא בזה, פן תהנה מהימה בעם.

ובהיותו בבית-ענינה בבית שמעון המצרע, כשהוא מסב, באה אשה שהיתה מחזיקה צלוחית של של שמן נרד טהור ונקר, ושברה את צלוחית השלש ויצקה על ראשו. והיו אנשים מתרעמים בינם לבין עצמם ואמרים, למה היתה האבדה הזאת של השמן? כי היה יכול זה השמן להמכר ביותר משלש מאות דינרים ולהצטנן לעניים, והם נזפו בה. וישוע אמר, הניחו לה, למה אתם גורמים לה טרחות? מעשה טוב עשתה בי. כי תמיד יש לכם את העניים עמכם, וכשתרצו תוכלו לעשות להם טוב, אבל אותי לא תמיד יש לכם. ואשר היה לה זאת עשתה, הקדימה למשח את גופי לקבורה. אמן אומר אני לכם, בכל מקום שתקרא הבשורה הזאת בכל העולם, גם מה שעשתה זאת יספר לזכרה.

ויהודה איש קריות, אחד משנים העשר, הלך אל הכהנים הגדולים כדי להסגיר אותו להם: והם שמעו ושמחו, והבטיחו לו לתת כסף, והוא בקש איך יסגירונו בעת נוכח.

וביום הראשון של חג המצות, באשר הקריבו את-הפסח, אמרו לו תלמידיו, אנה תרצה שגלד ונכין כדי שתאכל את-הפסח? והוא שולח שנים מתלמידיו ואומר להם: לכו אל העיר, ויפגש אתכם איש נושא בד מים, לכו אחריו. ואל אשר שייכנס, אמרו לבעל הבית כי המורה אומר: איה המלון שלי אשר אכל בו את הפסח עם תלמידי? והוא יראה להם עליה גדולה מרפדת ומוכנה, שם הכינו לנו. ויצאו תלמידיו ויבאו אל העיר, וימצאו באשר אמר להם, ויבינו את הפסח. וכשהיה ערב, בא עם שנים העשר ובהם סבם ובאכלם אמר ישוע, אמן אומר אני לכם כי אחד מכם ימסר אותי, האוכל עמי. והם החלו להצטער ולומר לו אחד אחד: השמא אני? ואחר: השמא אני? והוא ענה ואמר להם, אחד מן השנים עשר, הטובל עמי אל הקערה. בן-האדם אמנם הולך באשר נכתב עליו, אבל אוי לאדם ההוא שעל-ידו בן-האדם נמסר; טוב היה לו אם לא נולד האדם ההוא. ובקוץם אכלים, לקח ישוע לחם, ברוך, שבר ונתן להם ואמר: קחו, אכלו, זה הוא גופי. ולקח את הכוס, הודה, ונתן להם, ושתו ממנו כלם. ואמר להם זה הוא דמי של הברית החדשה הנשפך על רבים. אמן אומר אני לכם כי לא אשתה עוד מפרי הגפן עד היום ההוא, באשר אשתהו קדש במלכות האלהים.

ואחרי שִׁשְׁרוּ הַלֵּל, יָצְאוּ אֶל הַר הַזֵּיתִים. וְאוֹמֵר לָהֶם יֵשׁוּעַ כִּי כָלְכֶם תִּכְשְׁלוּ בִּי בַלְיָלָה הַזֶּה, כִּי כְתוּב: אִכָּה אֶת־הָרוּעָה וּתְפוּצִינָה הַצֹּאן. אָכֵל אַחֲרֵי הָעוֹרִי אֵלָיו לִפְנֵיכֶם אֶל הַגְּלִיל. וּפְטָרוֹס אָמַר לוֹ: אֶפְלוּ אִם כָּלִם יִכְשְׁלוּ, אֲנִי לֹא אֶכְשֹׁל. וְאוֹמֵר לוֹ יֵשׁוּעַ: אֲמֵן אוֹמֵר אֲנִי לָךְ, כִּי אַתָּה הַיּוֹם, בַּלְיָלָה הַזֶּה, לִפְנֵי שֶׁהַתְּרַגְּלוּל יִקְרָא פְעָמִים, תִּכְפֹּר בִּי שְׁלוֹשׁ פְּעָמִים. וּפְטָרוֹס אָמַר בְּעֵז יְתֵר: אִם יִהְיֶה עָלַי לָמוּת אַתָּה, לֹא אֶכְפֹּר בְּךָ לְעוֹלָם. וְכֵן גַּם כָּלִם אָמְרוּ.

וְהֵם בָּאִים אֶל מְקוֹם אֲשֶׁר שָׁמוּ גַת שְׁמָנִים, וְהוּא אוֹמֵר לְתַלְמִידָיו: שָׁבוּ פֹה עַד שְׁאַתְּפַלֵּל. וַיִּקַּח עִמּוֹ אֶת פְּטָרוֹס וְאֶת יַעֲקֹב וְאֶת יוֹחָנָן, וַיַּחֲלֵל לְהִשְׁתַּחֲוֶה מֵאֵד וּלְהַצְטַטֵּר וַיֹּאמֶר לָהֶם: עֲצוּבָה הִיא נַפְשִׁי עַד מוֹת, שָׁבוּ פֹה וְשִׁקְדוּ. וְהַתְּקַדֵּם מַעֲט, נָפַל עַל פָּנָיו עַל הָאֶרֶץ, וְהִתְפַּלֵּל שָׁאֵם אֶפְשָׁר, תַּעֲבֹר מִמֶּנּוּ הַשָּׁעָה. וְהִנֵּה אוֹמֵר אֵבָא הָאֵב כֹּל דָּבָר אֶפְשָׁר לָךְ הַעֲבֹר נָא אֶת־הַכּוֹס הַזֶּה מִמֶּנִּי אָכֵל לֹא מֶה שְׁאֲנִי רוּצָה אֲלֵא מֶה שְׁאַתָּה רוּצָה וַיְבֹא וַיִּמָּצֵא אוֹתָם יֹשְׁנִים, וַיֹּאמֶר לְפְטָרוֹס: שָׁמְעוּן, יִשָּׁן אַתָּה? לֹא יָכֻלְתָּם לְשָׁקֵד שָׁעָה אַחַת? הַשְּׁמָרוּ וְהִתְפַּלְלוּ, כִּדִּי שְׁלֵא תִבְאוּ לִידֵי נָסִיוֹן, הָרוּחַ אֲמַנָּם נִכְוָנָה, אָכֵל הַבָּשָׂר חָלַשׁ. וְשׁוּב הִלֵּךְ וְהִתְפַּלֵּל וְאָמַר אֶת אוֹתוֹ הַדָּבָר וּבִשְׁבוּ מֵצֵא אוֹתָם שׁוּב יֹשְׁנִים, כִּי עֵינֵיהֶם הָיוּ כְּבֻדוֹת, וְלֹא יָדְעוּ מִה־לַּעֲנוֹת לוֹ. וְהוּא בָּא בַּפֶּעַם הַשְּׁלִישִׁית וְאוֹמֵר לָהֶם יֹשְׁנִים אַתֶּם עֲדִין וְנִחִים רַחוּק הַגִּיעָה הַשָּׁעָה הַנָּה נִמְסָר בֶּן הָאָדָם לִידֵי הַחַטָּאִים קוּמוּ, גְּלִכְה, הַנָּה הַמוֹסֵר אוֹתִי הַתְּקַרֵּב.

וּמִיָּד, בְּעוֹדוֹ מְדַבֵּר, בָּא יְהוּדָה אִישׁ קָרִיּוֹת, אֶחָד מִשְׁנֵים הָעֶשְׂרִי, וַעֲמוּ הַמּוֹן רַב עִם תְּרֻבוֹת וּמִקְלוֹת, שְׁלוּחִים מֵאֵת הַכֹּהֲנִים הַגְּדוֹלִים וְהַסּוֹפְרִים וְהַזִּקְנִים. וְהַמוֹסֵר אוֹתוֹ נָתַן לָהֶם אוֹת לֵאמֹר: אֶת מִי שְׁאֲנִשְׁק, הוּא הוּא. תִּפְשׂוּ אוֹתוֹ וְהוֹלִיכוּהוּ בְּכַסֵּחַ. וּבִבְאוֹ מִיָּד נִגַּשׁ אֵלָיו וְאָמַר שְׁלוֹם רַבִּי וַיִּשָּׁק אוֹתוֹ: וְהֵם הִטִּילוּ עָלָיו אֶת יְדֵיהֶם וְהִפְסוּ אוֹתוֹ. וְאֶחָד מִן הָעוֹמְדִים שֵׁם שְׁלֹף אֶת תְּרֻבוֹת וְהִכָּה אֶת עֶבֶד הַכֹּהֵן הַגְּדוֹל וְקָצַץ אֶת אָזְנוֹ. וַיַּעַן יֵשׁוּעַ וַיֹּאמֶר לָהֶם, כְּמוֹ עַל שׁוֹדֵד יִצְאָתֶם עִם תְּרֻבוֹת וּמִקְלוֹת לְתַפֵּס אוֹתִי, בְּכָל יוֹם הֵייתִי אִתְּכֶם בְּמִקְדָּשׁ מְלַמֵּד, וְלֹא תִפְסְתֶּם אוֹתִי. אָכֵל לְמַעַן יִתְמַלְאוּ הַכְּתוּבִים. וַעֲזָבוּ אוֹתוֹ וּבִרְחוּ כָלִם. וְנֶעַר אֶחָד עָקֵב אַחֲרָיו, מַעֲשֶׂה בַד עַל גּוֹפוֹ הָעֵרֶם, וְהַנֶּעְרִים תִּפְשׂוּ אוֹתוֹ. וְהוּא עֹזֵב אֶת־הַבַּיִת וּבִרַח עֲרוֹם מֵהֶם:

וְהֵם הוֹבִילוּ אֶת יֵשׁוּעַ אֶל הַכֹּהֵן הַגְּדוֹל, וְנֶאֱסָפוּ אֵלָיו כָּל הַכֹּהֲנִים הָרָאשִׁים וְהַזִּקְנִים וְהַסּוֹפְרִים. וּפְטָרוֹס עָקֵב אַחֲרָיו מִרְחוּק עַד פָּנִים לְחֹצֵר הַכֹּהֵן הַגְּדוֹל, וְהִנֵּה יוֹשֵׁב עִם הַמְּשֻׁרְתִּים וּמִתְחַמֵּם אֲצֵל הָאוּר. וְהַכֹּהֲנִים הָרָאשִׁים וְכָל הַסַּנְהֶדְרִין הָיוּ מְבַקְּשִׁים עֲדוֹת נִגְדַּי יֵשׁוּעַ כִּדִּי לְהַמִּיתוֹ, וְלֹא מֵצְאוּ. כִּי רַבִּים הָעִידוּ עֲדוֹת שֶׁקָּר נִגְדָּו, וְהַעֲדוּיֹת לֹא הָיוּ שְׁווֹת. וְאֲנָשִׁים מִסִּימִים קָמוּ וְהָעִידוּ עֲדוֹת שֶׁקָּר נִגְדָּו לֵאמֹר כִּי אֲנַחְנוּ שְׁמַעְנוּ אוֹתוֹ אוֹמֵר, כִּי אֲנִי

אָהרס את המקדש הזה העשוי בנדים, ובתוך שלשת ימים אבנה אחר שאינו עשוי בנדים וגם לא ככה היתה עדותם שנה. וקם הכהן הגדול אל התנן ושאל את ישוע לאמר, האינו עונה כלום? מה אלה מעידים נגדך? והוא הקריש ולא ענה מאומה. שוב שאל אותו הכהן הגדול ואמר לו: האתה הוא המשיח בן המבדק? וישוע אמר, אני הוא, ותראו את בן האדם יושב מימין הגבורה ובא על ענני השמים. והכהן הגדול קרע את פתגתו ואמר, מה צריך יש לנו עוד בעדים? שמעתי בודאי את הגדוף, מה נראה לכם? והם כלם הרשיעו אותו שהוא חייב מות. והחלו אנשים לרק עליו ולכסות את פניו ולהכות אותו ולומר לו, הנבא לנו מי הוא שהכה אותך. והמשחרתים הכו אותו במכות.

ובהיות פטרוס למטה בקצר, באה אחת משפחות הכהן הגדול וראתה את פטרוס מתחמם, הביטה אליו ואמרה: גם אתה היית עם ישוע הנצרי. והוא כפר ואמר: לא ידעתי ולא מבין אני מה שאתה אומר. ויצא החוצה אל הקצר, ותרגול קרא. והנערה, כשראתה אותו שוב, החלה לומר לעומדים כי זה מהם הוא. והוא שוב כחש. ולאחר זמן קצר שוב העומדים שם אמרו לפטרוס, באמת אתה מהם, שהרי גילי אתה והדיבור שלך דומה. והוא החל לקלל ולהשבע כי לא ידעתי את האדם הזה אשר אתם אומרים. ומשנית קרא התרגול. ונזכר פטרוס את הדבר אשר אמר לו ישוע: לפני שיקרא תרגול פעמים, תכחש בי שלוש פעמים. והתפרץ בבכי.

יה

ומיד בבקר, לאחר שעשו עצה הכהנים הראשים עם הזקנים והסופרים וכל הסנהדרין, אסרו את ישוע, הוליכוהו ומסרוהו לפילטוס. ושאל אותו פילטוס: אתה הוא מלך היהודים? והוא ענה ואמר לו: אתה אומר. והכהנים הגדולים האשימו אותו בדברים רבים, והוא לא ענה דבר. ופילטוס שוב שאל אותו לאמר: האינו עונה דבר? ראה כמה מעידים נגדך. וישוע לא ענה עוד דבר, עד שפילטוס התפלא. ולפי החג היה משחרר להם אסיר אחד אשר בקשו. והיה הנקרא בראבא פפות עם המורדים השתפים, אשר עשו רצח במרד. והקמון צעק והחל לשאל באשר תמיד עשה להם. ופילטוס ענה להם לאמר: התרצו שאשחרר לכם את מלך היהודים? ידע כי מתוך קנאה מסרו אותו הכהנים הגדולים. אבל הכהנים הראשיים הסיתו את ההמון כדי שישחרר להם דווקא את בראבא. ופילטוס ענה שוב ואמר להם מה אפוא תרצו שאעשה לאשר אתם קוראים מלך היהודים והם צעקו שוב: צלב אותו! ופילטוס אמר להם מה רע עשה והם צעקו ביתר שאת צלבוהו ופילטוס,

שָׂרָצָה לַעֲשׂוֹת לַקֹּהֶל אֶת הַמִּסְפִּיק, שֶׁחָרַר לָהֶם אֶת בֶּרֶאֱבָא, וּמִסַּר אֶת יִשׁוּעַ לְאַחַר
שֶׁהֶצְלִיפוּ, כְּדֵי שִׁיֻּצֶלֶב.

וְהַחֲזִילִים הוֹלִיכוּ אוֹתוֹ פָּנִימָה לְחֹצֵר, אֲשֶׁר הָיָה הַפְּרִיטוֹרִיוֹן, וַיִּקְרְאוּ אֶת כָּל הַגָּדוּד.
וְהֵם מְלַבִּישִׁים אוֹתוֹ אֲרָגָמֶן, וְשָׂמִים עָלָיו עֲטוֹת קוֹצִים שֶׁקָּלְעוּ. וְהַחֲלוּ לְהַקְבִּיל אוֹתוֹ בְּשָׁלוֹם:
שָׁלוֹם, הַמֶּלֶךְ שֶׁל הַיְּהוּדִים! וְהָיוּ מִכִּים אֶת רֹאשׁוֹ בְּקִנְיָה וַיּוֹרְקִים עָלָיו, וְכוֹרְעִים בְּרַפִּים
הַשְׁתַּחֲוּוּ לוֹ. וְכֹאֲשֶׁר הִתְלוּצָצוּ לוֹ, הִפְשִׁיטוּ אוֹתוֹ אֶת הָאֲרָגָמֶן וְהַלְבִּישׁוּ אוֹתוֹ אֶת בְּגָדָיו שָׁלוֹ,
וַיּוֹצִיאוּ אוֹתוֹ לְמַעַן יֻצֶּלֶבוּ אוֹתוֹ.

וְהֵם כּוֹפִים אִישׁ אֶחָד שֶׁעָבַר בַּדֶּרֶךְ, שֶׁמַּעֲוֹן הַקּוֹרִינִי, שֶׁבָּא מִן הַשָּׂדֶה, אָבִי אֶלְכְּסִנְדְּרוֹס
וְרוֹפּוֹס, כְּדֵי שִׁישָׂא אֶת צֶלְבוֹ.

וְהֵם מְבִיאִים אוֹתוֹ אֶל מְקוֹם גִּלְגָּתָא, אֲשֶׁר מִתְרַגֵּם מְקוֹם הַגִּלְגָּלֶת. וְנִתְּנָה לוֹ לִשְׁתוֹת יַיִן
מֵעֵרֶב בְּמֹר, אָבֵל הוּא לֹא לֶקַח. וְאַחֲרֵי שֶׁצִּלְבוּהוּ, חִלְקוּ אֶת בְּגָדָיו, מִטִּילִים גּוֹרֵל עֲלֵיהֶם מִי
מֶה יִטֵּל. וְהִנֵּה הַשְּׂעָה הַשְּׁלִישִׁית וְצִלְבוּ אוֹתוֹ. וְהִנֵּה כְּתֻבָּת עֲלָתוֹ כְּתוּבָה: מֶלֶךְ הַיְּהוּדִים.

וְעַמּוֹ צוֹלְבִים שְׁנֵי שׁוֹדְדִים, אֶחָד מִימֵינוּ וְאֶחָד מִשְׁמָאלוֹ. וְנִמְלָא הַכְּתוּב הַאוֹמֵר: וְעַם
פּוֹשְׁעִים נִחָשֵׁב. וְהַעוֹבְרִים הָיוּ מְגִדְפִים אוֹתוֹ, מְגִידִים אֶת רֹאשִׁיתָם וְאוֹמְרִים: הֵה! הַהוּרָס
אֶת הַהִיכָל וּבּוֹנֶהוּ בְּשִׁלְשָׁה יָמִים! הוֹשֵׁעַ אֶת־עַצְמוֹ וְיֵרֵד מִן הַצֶּלֶב. בְּדוֹמָה וְגַם הַכֹּהֲנִים
הָרָאשִׁים, מְתוֹלְצִים זֶה לָזֶה עִם הַסּוֹפְרִים, אֲמָרוּ: אַחֲרֵים הוֹשִׁיעַ, אֶת עַצְמוֹ לֹא יָכוֹל
לְהוֹשִׁיעַ. הַמִּשִּׁיחַ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל יֵרֵד עִכְשָׁיו מִן הַצֶּלֶב, כְּדֵי שֶׁיִּנָּרְאָה וְנִאֲמָיוּ לוֹ. וְהַנְּצִלְבִים עָמּוּ
חֲרָפוֹ אוֹתוֹ.

וּבַהֲגִיעַ הַשְּׂעָה הַשְּׁשִׁית, הָיָה חֲשֹׁךְ עַל כָּל הָאָרֶץ עַד הַשְּׂעָה הַתְּשִׁיעִית וּבַשְּׂעָה
הַתְּשִׁיעִית זָעַק יִשׁוּעַ בְּקוֹל גָּדוֹל לֵאמֹר: אֵלֵי אֵלֵי, לָמָּה שֶׁבִקְתָּנִי? אֲשֶׁר מִתְרַגֵּם: אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי,
לָמָּה עֲזַבְתָּנִי?

וְאַנְשִׁים מִן הָעוֹמְדִים שָׁם שִׁשְׁמָעוּ אֲמָרוּ: הִנֵּה, הוּא קוֹרָא לְאֵלֵיהּ. וְאֶחָד רָץ וּמִלָּא
סִפּוֹג בַּחֲמֶץ, שָׁם אוֹתוֹ סָבִיב קִנְיָה וְהִשְׁקָה אוֹתוֹ, וְאָמַר: הִנֵּיחוּ, נִרְאָה אִם יָבוֹא אֵלֵיהּ
לְהוֹרִידוֹ. וַיִּשְׁוֹעַ, לְאַחֵר שֶׁהִשְׁמִיעַ קוֹל גָּדוֹל, נִשְׁפָּה אֶת נַפְשׁוֹ. וּפְרָכַת הַהִיכָל נִקְרָעָה לְשׁוֹנִים
מִלְמַעְלָה עַד לַמַּטֶּה. וְרֹאֵה הַקְּנִטוֹרִיוֹן הָעוֹמֵד מִגָּדוֹ כִּי כָכָה צָעַק וְנָשָׂם, אָמַר: בְּאֻמַּת הָאָדָם
הִנֵּה בְּר־אֱלֹהִים הָיָה. וְהָיוּ גַם נָשִׁים צוֹפּוֹת מִרְחוֹק, שֶׁבִּינְיָנוּ הִנֵּה מָרְזִים מְגִדְלִית וּמָרְזִים אִם

יעקב הקטן ויוסי, ושלומית, אשר גם כאשר היה בגליל עקבו אחריו ושרתו אותו, וגם נשים אחרות רבות שעלו אתו לירושלים.

ויכָּבַר הָיָה עָרֵב, מֵאַשֶׁר הָיָה יוֹם הַהִכָּנָה, שֶׁהוּא עָרֵב שָׁבֶת, בֹּא יוֹסֵף מֵאַרְיִמְתָּא, חֵבֶר מוֹעֵצָה נִכְבַּד, אֲשֶׁר גַּם הוּא הָיָה מוֹחֵכָה לַמַּלְכוּת הָאֱלוֹהִים, הָעוֹ וְנִכְנַס אֶל פִּילְטוֹס וּבִיקֵשׁ אֶת גּוֹף יִשׁוּעַ. וּפִילְטוֹס תָּמָה אִם כָּכָר מֵת, וּבִקְרָאוֹ אֶת הַקְּנִטוֹרִיוֹן וְשָׁאַל אוֹתוֹ אִם מֵת מִזֶּמֶן. וּמִשְׁנִידָע מִן הַקְּנִטוֹרִיוֹן, נָתַן אֶת הַגּוֹף לְיוֹסֵף. וְקָנָה בָּד, וְהוֹרִידוֹ, עֲטָפוֹ בְּבֹד, וְהִנִּיחוֹ בְּקֶבֶר אֲשֶׁר הָיָה חֲצוּב מִסָּלַע, וְגָלַל אָבֹן עַל פֶּתַח הַקֶּבֶר. וּמָרְסִים הַמַּגְדָּלִית וּמָרְסִי יוֹסִי רָאוּ אִיפֹה הוֹנִיחָה.

י

וּכְשֶׁעָבַר הַשָּׁבֶת, מָרְסִים הַמַּגְדָּלִית וּמָרְסִי שָׁל יַעֲקֹב וְשְׁלוֹמָה קָנוּ בְּשָׂמִים כִּדִּי שְׂבִיבֹאוֹ וַיִּמְשְׁחוּ אוֹתוֹ. וּבִבְקָר מָאֵד מָאֵד, בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן לַשָּׁבֶת, בָּאוּ אֶל הַקֶּבֶר כְּשֶׁהָשֶׁמֶשׁ זָרְחָה. וְהֵן אָמְרוּ זֶז לָזֶז: מִי יִגַּל לָנוּ אֶת הָאָבֶן מִפֶּתַח הַקֶּבֶר? וְכַאֲשֶׁר הָרִימוּ אֶת עֵינֵיהֶן, רוֹאוֹת הֵן כִּי הָאָבֶן נִגָּלָה, כִּי גְדוּלָה הָיְתָה מָאֵד. וּכְשֶׁנִּכְנסוּ אֶל הַקֶּבֶר, רָאוּ צָעִיר יוֹשֵׁב בְּצַד הַיְּמָנִי, לְבוּשׁ גְּלִימָה לְבָנָה, וְהִשְׁתוֹמָמוּ. וְהוּא אָמַר לָהֶן אֵל תִּבְהַלְנָה אִתָּן מִבְּקִשׁוֹת אֶת יִשׁוּעַ הַנֶּצֶרִי הַנֶּצֶלֶב הוֹקֵם אֵינָנו כָּאֵן רְאִינָה אֶת הַמָּקוֹם אֲשֶׁר שָׁמוּ אוֹתוֹ אָבֶל לָכוּ וְאָמְרוּ לְתַלְמִידָיו וּלְפִטְרוֹס כִּי הוּא הוֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם אֶל הַגָּלִיל; שֵׁם תֵּרְאוּ אוֹתוֹ, כַּאֲשֶׁר אָמַר לָכֶם. וַיֵּצְאוּ וּבִקְרוּ מִן הַקֶּבֶר, כִּי אִתָּחַן רַעְדָה וְהִתְפַּעֲמוֹת, וּלְאִישׁ לֹא אָמְרוּ מְאוּמָה, כִּי יֵרְאוּ.

וְכֵן בִּבְקָר בְּיוֹם רֵאשׁוֹן בַּשָּׁבֶת, נִרְאָה רֵאשׁוֹנָה לְמָרְסִים הַמַּגְדָּלִית, אֲשֶׁר מִמֶּנָּה הוֹצִיא שְׂבָעָה שְׂדִים. הִיא הִלְכָה וְהִגִּידָה לְאֵלָה שֶׁהָיוּ עִמּוֹ, הַמִּתְאַפְּלִים וְהַבּוֹכִים. וְאוֹתָם, כַּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ כִּי הוּא חַי וְנִרְאָה עַל־גִּידָה, לֹא הֶאֱמִינוּ. וְאַחֵר כִּד נִגָּלָה לְשָׁנִים מֵהֶם הַמְּהֻלָּכִים בַּצּוּרָה אַחֲרֵת, כְּשֶׁהִלְכוּ אֶל הַשָּׂדֶה. וְאֵלָה הִלְכוּ וַיִּדְּחוּ לְנִשְׁאָרִים, אָבֶל גַּם לָהֶם לֹא הֶאֱמִינוּ. מֵאַחֵר יוֹתֵר, כַּאֲשֶׁר הָיוּ מִסָּבִים, נִגָּלָה לְאַחֵד הָעָשָׂר, וְגַעַר בְּאֵי־אֱמוּנָתָם וּבְקִישֵׁיחוֹת לָבֶם, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא הֶאֱמִינוּ לְאֵלָה שֶׁרָאוּ אוֹתוֹ אַחֲרֵי שָׁקֶם. וְאָמַר לָהֶם: לָכוּ אֶל הָעוֹלָם בְּלוּ וְהִכְרִיזוּ אֶת הַבְּשׂוּרָה לְכָל הַבְּרִיאָה. הַמֵּאמִין וְהַנִּטְבֵּל יִנְשָׁע, וְהַלֹּא מֵאמִין יוֹרֶשֶׁע. וְאוֹתוֹת לְמַאֲמִינִים אֵלָה יִלְווּ: בְּשָׂמֵי שְׂדִים יִגְרְשׁוּ, בְּלִשׁוֹנוֹת יְדַבְּרוּ, וְנִשְׁשִׁים יִשְׂאוּ, וְגַם אִם דָּבָר מִמֵּית יִשְׁתּוּ, לֹא יִזְיק אוֹתָם, עַל חוֹלִים שֶׁיִּמְיוּ יָדִים, וְטוֹב יִהְיֶה לָהֶם.

וְהָאֵדוֹן, אֲכֹל, אֶת־רֵי דְבָרָא אֲלֵיהֶם הוֹעֵלָה אֶל הַשָּׁמַיִם וַיֵּשֶׁב לִימִין הָאֱלֹהִים. וְהֵם נִצָּאוּ
וְהִכְרִיזוּ בְּכָל מְקוֹם, וְאֵדוֹנֵי מִשְׁתַּף פְּעֵלָה וּמֵאֲשֶׁר אֶת־הַדְּבָר בְּאִמְצָעוֹת הָאוֹתוֹת הַמְּלֻוִּים.
אָמֵן.

בשורת יוחנן

א

בראשית הנה הדבר, והדבר הנה אצל האלהים, ואלהים הנה הדבר. זה היה בהתחלה אצל האלהים. הכל נהיה על ידו, ומבליעדיו לא נהיה אפילו דבר אחד שנהיה. בו היו חיים, והחיים היו האור של בני האדם. והאור מאיר בחשך, והחשך לא השיגו.

הנה איש שלוח מאת אלהים, ושמו יוחנן. זה בא לעדות, כדי שיעיד על האור, למען נאמינו כלם על ידו. לא הוא הנה האור, אלא כדי שיעיד על האור. הנה האור האמתי, אשר מאיר לכל אדם הבא אל העולם. בעולם הנה, והעולם נהיה על ידו, והעולם לא ידעו. אל ש'לו בא ושל'ו אותו לא קבלו אכל כל אשר קבלו אותו, נתן להם סמכות להיות ילדים לאלהים, למאמינים בשמו, אשר לא מדמים נולדו, ולא מרצון בשר, ולא מרצון איש, כי אם מאלהים. והדבר נהיה בשר ונשך בתוכנו, וראינו את-כבודו, כבוד כגון יחיד מאת אב, מלא חסד ואמת. יוחנן מעיד עליו וקרא לאמר, זה הנה אשר אמרתי: הבא אחרי נעשה לפני, כי קדם לי הנה. וממלואו אנתנו כלנו לקחנו, וחסד תחת חסד. כי התורה נתנה על-ידי משה, והחסד והאמת באו על-ידי ישוע המשיח. את-האלהים לא ראה איש מעולם, הבן היחיד אשר בחיק האב, הוא הודיע.

וזאת היא העדות של יוחנן, כאשר שלחו היהודים מירושלים כהנים וזוהם כדי שישאלו אותו: אתה מי אתה? והודה ולא כחש, והודה כי אינני אני המשיח. ושאלו אותו: מה אם כן? האליהו אתה? והוא אומר: לא. הנביא אתה? וענה: לא. אמרנו אז לו מי אתה כדי שנמתן תשובה לשולחים אותנו מה אתה אומר על עצמך אומר: אני קול קורא במדבר, לשרו דרך יהנה, כאשר אומר ישעיהו הנביא.

והשולחים היו מן הפרושים. ושאלו אותו ואמרו לו, מה אז אתה טובל, אם אתה לא המשיח ולא אליהו ולא הנביא? ענה להם יוחנן לאמר: אני מטביל במים, אכל בתוכם עומד מי שאתם לא יודעים אותו. הוא הוא הבא אחרי, אשר הנה לפני, אשר אינני ראוי להתיר את רצועת סנדלו. דברים אלה היו בבית-עננה, מעבר לירדן, אשר שם הנה יוחנן מטביל.

למחרת רואה יוחנן את ישוע בא אליו ואומר, הנה כבש האלהים הנושא את חטא העולם. זה הוא על אשר אחרתי: אחרי בא איש אשר לפני הנה, כי ראשון לי הנה. ואני לא ידעתי אותו, אבל למען יגלה לישראל, על כן באתי אני מטביל במים. ויוחנן העיד לאמר: ראיתי את הרוח יורדת כיונה מן השמים, והיא שוכנה עליי. ואני לא ידעתי אותו, אבל השולח אותי להטביל במים הוא אמר לי: על אשר תראה את הרוח יורדת ושוכנת עליי, זה הוא המטביל ברוח הקדש. ואני ראיתי והעדתי כי זה הוא בן האלהים.

ביום המחרת שוב עמד יוחנן ושנים מתלמידיו, והביט אל ישוע המתהלך ואמר: הנה שם האלהים. וישמעו שני התלמידים אותו מדבר, וילכו אחרי ישוע. ישוע הסתובב וראה אותם עוקבים ואמר להם מה אתם מבקשים? והם אמרו לו: רבי (אשר מתרגם מורה), איפה אתה שוכן? אומר להם, באו וראו. באו אז וראו איפה הוא שוכן, ונשארו אצלו את היום ההוא, והשעה היתה פשעה העשירית. הנה אנדראס אחי שמעון פטרוס אחד משני השמעים מאת יוחנן וההולכים אחריי. מוצא זה תחלה את אחיו שמעון ואומר לו מצאנו את המשיח שהיה מתרגם משיח ויבא אותו אל ישוע. הביט אליו ישוע ויאמר: אתה שמעון בן יונה, אתה תקרא כפיא, אשר מתרגם פטרוס.

ביום המחרת רצה ישוע לצאת אל הגליל, ומוצא את פיליפוס ואומר לו: לך אחרי. והפיליפוס היה מבית צינדה, מעיר אנדראוס ופטרוס. מוצא פיליפוס את נתנאל ואומר לו: אשר כתב משה בתורה והנביאים, מצאנו, ישוע בן יוסף מנצרת. ויאמר לו נתנאל, המנצרת יכול דבר טוב להיות; אומר לו פיליפוס, בוא וראה. ראה ישוע את-נתנאל בא אליו ויאמר עליו: הנה באמת ישראלי אשר אין בו מרמה. אומר לו נתנאל: מאין אתה יודע אותי? ענה ישוע ואמר לו: לפני שפיליפוס קרא לך, כשהיית תחת התאנה, ראיתי אותך. ענה נתנאל ואמר לו: רבי, אתה הבן של האלהים, אתה המלך של ישראל. ענה ישוע ואמר לו: כי אמרתי לך שראיתי אותך תחת התאנה, אתה מאמין? גדולות מאלה תראה. ואומר לו: אמן אמן אומר אני לכם, מעתה תראו את השמים פתוח ואת מלאכי האלהים עליהם ויורדים על בן האדם.

ב

וביום השלישי היתה חתונה בקנה שבגליל, ואם ישוע היתה שם, ונקרא גם ישוע ותלמידיו אל החתונה. וכשחסר היין, אמרה אם ישוע אליו: אין להם יין. אומר לה ישוע, מה-לי וזה, אשה? עדין לא באה שעתי. אומרת אמו למשרתים: כל אשר יאמר לכם, עשו.

והיו שם שש כדורים של אבן עומדות לפי טהרת היהודים, מחזיקות בין שתיים לשלש מדות. אומר להם ישוע: מלאו את הכדים מים. וימלאו אותם עד למעלה. ויאמר להם, שצבו עכשיו והביאו לראש המסכה. ויביאו. כאשר טעם מנהל המשמה את המים שנעשו יין ולא ידע מאין הוא, והמשחרים ששצבו את המים ידעו, קרא מנהל המשמה לתמו. ואמר לו כל אדם ראשונה שם את היין הטוב, וכאשר שחרו, אז את הפחות, אתה שמרת את היין הטוב עד עכשיו. זאת עשה ישוע ראשית האותות בקנה של הגליל וגלה את כבודו, והאמינו בו תלמידיו.

אחרי זה ירד אל כפר נחום הוא ואמו ואחיו ותלמידיו, ושם נשארו ימים לא רבים.

וקרוב הנה פסח היהודים, וישוע עלה לירושלים. ומצא במקדש את המוכרים בקר וצאן ויונים, ואת השלחנים יושבים. ועשה שוט מן חבלים והוציא את כלם מן המקדש, את הצאן ואת הבקר, ואת מטבעות השלחנים שפך ואת השלחנות הפך. ולמוכרים את היונים אמר: שאו אלה מכאן, אל תעשו את בית אבי לבית מסחר. וזכרו תלמידיו כי כתוב: קנאת ביתך תאכלני ענו אז היהודים ואמרו לו: מה אות אתה מראה לנו, כי אלה אתה עושה? ענה ישוע ואמר להם: סתרו את ההיכל הזה, ובשלשה ימים אקים אתו. אמרו לכן היהודים: ארבעים ושש שנים נבנה ההיכל הזה, ואתה בשלשה ימים תקים אותו? אבל הוא אמר על היכל גופו. כאשר אז הוקם מן המתים, זכרו תלמידיו כי זאת אמר, והאמינו בכתוב ובדבר אשר אמר ישוע.

וכאשר הנה בירושלים בפסח בנהג, רבים האמינו בשמו, כשראו את האותות אשר עשה. אבל ישוע עצמו לא האמין את עצמו להם, מפני שהוא ידע את כלם וכי לא היה לו צורך שמישו יעיד על האדם, כי הוא עצמו ידע מה היה באדם.

ג

והנה איש מן הפרושים, נקדימון שמו, שר היהודים זה בא אליו בלילה ואמר לו רבי ידענו כי מאת האלהים באת מורה כי אין איש יכול לעשות את האותות האלה אשר אתה עושה אם לא יהיה האלהים עמו: ענה ישוע ואמר לו: אמן אמן אומר אני לה, אם לא יולד אדם מלמעלה, לא יוכל לראות את האלהים. אומר אליו ניקודמוס, איך יכול אדם להולד כשהוא זקן? האם יכול להכנס שנית אל בטן אמו ולהולד? ענה ישוע: אמן אמן אומר אני לה, אם לא יולד מישוה ממים ומרוח, לא יוכל לבוא אל מלכות האלהים. הנולד

מן הבשר הוא בשר, והנולד מן הרוח הוא רוח. אל תתמה כי אמרתי לך, צריך שתנולדו מלמעלה. הרוח נושבת לאן שרוצה, ואתה שומע את קולה, אבל אינך יודע מאין באה ולאן הולכת. ככה הוא כל הנולד מן הרוח. ענה ניקודימוס ואמר לו: איך יכולים אלה להיות? ענה ישוע ואמר לו: אתה המורה של ישראל ואתה אלה אינך יודע? אמן אמן אני אומר לך, כי את אשר אני יודעים אני מדברים, ואת אשר ראינו אני מעידים, ואת עדותנו אינכם מקבלים. אם אמרתי לכם את הארציים ואינכם מאמינים, איך תאמינו אם אמר לכם את השמימיים; ואין איש עלה אל השמים, אם לא הורד מן השמים, בן האדם אשר הוא בשמים. וכאשר משה הרים את הנפש במדבר, כך צריך להנשא בן-האדם, כדי שכל המאמין בו לא יאבד, אלא יתה לו חיי עולם כי ככה אהב האלהים את העולם, עד כי נתן את בנו היחיד, כדי שכל המאמין בו לא יאבד אלא יתה לו חיי עולם. כי לא שלח האלהים את-בנו אל-העולם כדי שישפט את-העולם, אלא כדי שישוע העולם עלי-דו. המאמין בו לא נדון, אבל מי שאינו מאמין בכך נדון, כי לא האמין בשם בנו היחיד של האלהים. וזאת היא הדין, כי האור בא אל העולם, ואהבו האנשים יותר את החושך מן האור, כי רעים היו מעשיהם. כי כל העושה רעות שונא את האור ולא בא אל האור, למען לא ינכחו מעשיו. והעושה את-האמת בא אל-האור, כדי שיתגלו מעשיו, כי באלהים נעשו:

אחרי כן בא ישוע ותלמידיו אל ארץ יהודה, ושם שקה עמם והטביל. וגם יוחנן היה מטביל בעינון הקרובה לשלים, כי מים רבים היו שם, ובאו והטבילו כי עדיו לא הנה יוחנן משלה אל המשמר. היתה אז סקירה בין תלמידיו יוחנן לבין יהודי אחד על דבר טהרה. ויבאו אל יוחנן ויאמרו לו רבי אשר הנה עמך בעבר הירדן אשר אתה העידות לו הנה זה מטביל וכלם באים אליו ענה יוחנן ואמר: לא יכול אדם לקחת דבר, אם לא נתן לו מן השמים. אתם עצמכם מעידים לי כי אמרתי: אינני אני המשיח, אלא ששלוח אני לפני מי שיש לו את הפלה הוא הסתן, אבל ידיד הסתן, העומד ושומע אותו, שממך בשמחה בגלל קול הסתן. לכן שמחתי זו התמלאה. אותו צריך להגדיל, ואותי להקטין. הבא מלמעלה הוא מעל לכל. ההוה מן הארץ מן הארץ הוא ומן הארץ מדבר, הבא מן השמים הוא מעל לכל. ואת אשר ראה ושמע, זאת הוא מעיד, ואת עדותו אין איש מקבל. הלוקח את עדותו חתם כי האלהים אמת. אשר כי שלח האלהים, את-דברי האלהים הוא מדבר, כי לא במדה נותן האלהים את-הרוח. האב אהב את הבן ואת הכל נתן בידו. המאמין בבן יש לו חיי עולם, והמורה לבן לא יראה חיים, אלא חרון אף האלהים נשאר עליו.

כפאָשר לכן ידע האָדון כי שָׁמְעוּ הַפְּרוּשִׁים כי יִשׁוּעַ עוֹשֶׂה יוֹתֵר תַּלְמִידִים וְטוֹבֵל מִיֹּחֲנָן אֵף עַל פִּי כֵן יִשׁוּעַ עֲצָמוֹ לֹא הִטְבִּיל, אֲלָא תַלְמִידָיו יַעֲזֹב אֶת יְהוּדָה וְהֵלֶךְ אֶל הַגָּלִיל. הִנֵּה צָרִיף לוֹ לַעֲבֹר דֶּרֶךְ שׁוּמְרוֹן. בָּא לָכֵן אֶל עִיר שֶׁל הַשְּׁמְרוֹן הַנִּקְרָאָת סוֹכֶר, סְמוּךְ לַמָּקוֹם אֲשֶׁר נָתַן יַעֲקֹב לְיוֹסֵף בְּנוֹ. וְהִנֵּה שָׁם מַעְיָן יַעֲקֹב. אִזּוֹ יִשׁוּעַ, יָגַע מִן הַדֶּרֶךְ, יָשָׁב בֶּךָ עַל הַמַּעְיָן; הִשְׁעָה הַיְּתֵה כְּמוֹ הַשִּׁשִּׁית. בָּאָה אִשָּׁה מִן הַשְּׁמְרוֹן לְשָׂאֵב מַיִם. אָמַר לָהּ יִשׁוּעַ: תִּנִּי לִי לְשִׁתּוֹת. כִּי תַלְמִידָיו הִלְכוּ אֶל הָעִיר כְּדֵי לִקְנוֹת מִזֶּן. אוֹמְרָת אִזּוֹ לֹא הָאִשָּׁה הַשׁוּמְרוֹנִית: אֵיךְ אַתָּה, יְהוּדִי בְּהִיּוֹתָ, שׁוֹאֵל מִמֶּנִּי לְשִׁתּוֹת, בְּהִיּוֹתִי אִשָּׁה שׁוּמְרוֹנִית? כִּי לֹא מִשְׁתַּמְשִׁים יְהוּדִים עִם שׁוּמְרוֹנִים. עָנָה יִשׁוּעַ וְאָמַר לָהּ: אִלּוּ יָדַעְתָּ אֶת מַתַּת הָאֱלֹהִים, וְיָדָה הוּא הָאוֹמֵר לָךְ תִּנִּי לִי לְשִׁתּוֹת, אַתָּה הֵייתָ שׁוֹאֵלָת אוֹתוֹ, וְהוּא הִנֵּה נוֹתֵן לָךְ מִיָּם חַיִּים. אוֹמְרָת לוֹ הָאִשָּׁה: אֲדוֹנִי, אֵין לָךְ דָּלִי, וְהַבָּאָר עֲמָקָה, מֵאֵין אִפּוֹא יֵשׁ לָךְ אֶת הַמַּיִם הַחַיִּים? הֲלֹא אַתָּה גָּדוֹל מֵאֲבִינוֹ יַעֲקֹב, אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ אֶת הַבָּאָר, וְהוּא עֲצָמוֹ שָׁתָה מִמֶּנָּה וּבָנָיו וּמִקְנֵיהֶּ? עָנָה יִשׁוּעַ וְאָמַר לָהּ: כָּל הַשּׁוֹתָה מִן הַמַּיִם הָאֵלֶּה יִצְמָא שׁוֹב. אֲשֶׁר יִשְׁתָּה מִן הַמַּיִם אֲשֶׁר אֲנִי אֶתֵּן לוֹ, לֹא יִצְמָא לְעוֹלָם, אֲבָל הַמַּיִם אֲשֶׁר אֶתֵּן לוֹ יִהְיֶה בּוֹ מַעְיָן מִיָּם מִבְּצִיץ לְחַיִּי עוֹלָם. אוֹמְרָת אֵלָיו הָאִשָּׁה, אֲדוֹנִי, תֵּן לִי אֶת הַמַּיִם הַזֶּה, כְּדֵי שֶׁלֹּא אֵצְמָא וְלֹא אֲבֹא לִכְאֵן לְשָׂאֵב. אוֹמֵר לָהּ יִשׁוּעַ, לְכִי קְרָאִי לְאִישִׁיךָ וּבֹאִי לְכֵאן. עָנְתָה הָאִשָּׁה וְאָמְרָה: אֵין לִי אִישׁ. אוֹמֵר לָהּ יִשׁוּעַ: יִכָּה אֲמַרְתָּ כִּי אֵין לִי אִישׁ, כִּי חֲמִשָּׁה אַנְשִׁים הָיוּ לָךְ, וְעַתָּה אֲשֶׁר יֵשׁ לָךְ אֵינְנִי אִישִׁיךָ, זֹאת אָמַת דְּבָרְתָּ. אוֹמְרָת לוֹ הָאִשָּׁה, אֲדוֹנִי, רוֹאֶה אֲנִי כִּי נָבִיא אַתָּה. אֲבוֹתֵינוּ הִשְׁתַּחֲווּ בְּהָר הַזֶּה, וְאַתָּם אוֹמְרִים שֶׁבִירוּשָׁלַיִם הוּא הַמָּקוֹם שֶׁבָּנוּ צָרִיף לְהִשְׁתַּחֲווֹת. אוֹמֵר לָהּ יִשׁוּעַ: אִשָּׁה, הָאֲמִינִי לִי, כִּי בָּאָה שָׁעָה כְּפֹאֶשֶׁר לֹא בְּהָר הַזֶּה וְלֹא בִירוּשָׁלַיִם תִּשְׁתַּחֲווּ לְאַב. אַתָּם מִשְׁתַּחֲווִים לְמָה שֶׁאֵינְכֶם יוֹדְעִים, אֲנִי אֲנִי מִשְׁתַּחֲווִים לְמָה שֶׁיּוֹדְעִים אֲנִיכֶם, כִּי הַיְּשׁוּעָה מִן הַיְּהוּדִים הִיא. אֲבָל בָּאָה שָׁעָה, וְעַכְשָׁיו הִיא, כְּפֹאֶשֶׁר הַמִּשְׁתַּחֲווִים הָאֲמִתִּיִּים יִשְׁתַּחֲווּ לְאַב בְּרוּחַ וּבָאֲמַת, כִּי גַם הָאֵב מִבְּקֹשׁ כְּאֵלֶּה אֶת הַמִּשְׁתַּחֲווִים לוֹ. רוּחַ הוּא הָאֱלֹהִים, וְהַמִּשְׁתַּחֲווִים לוֹ צָרִיכִים לְהִשְׁתַּחֲווֹת בְּרוּחַ וּבָאֲמַת. אוֹמְרָת לוֹ הָאִשָּׁה: יוֹדַעְתָּ אֲנִי כִּי מִשִּׁיחַ בָּא, הַנִּקְרָא כְּרִיסְטוֹס; כְּפֹאֶשֶׁר נָבִיא הוּא, יָגִיד לָנוּ אֶת הַכֹּל. אוֹמֵר לָהּ יִשׁוּעַ, אֲנִי הוּא הַמְּדַבֵּר אֵלֶיךָ. וְעַל זֶה בָּאוּ תַלְמִידָיו, וְהִתְפַּלְאוּ כִּי עִם אִשָּׁה דִּבֵּר, אֵף לֹא אֶחָד אָמַר: מָה אַתָּה מִבְּקֹשׁ, אוֹ מָה אַתָּה מְדַבֵּר עִמָּה? עֲזָבָה אִזּוֹ הָאִשָּׁה אֶת־כֹּד הַמַּיִם שֶׁלָּהּ וְהִלְכָה אֶל־הָעִיר, וְאוֹמְרָת לְאֲנָשִׁים בָּאוּ רְאוּ אִישׁ אֲשֶׁר אָמַר לִי אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשִׂיתִי, הָאֵם זֶה הוּא הַמִּשִּׁיחַ; הֵם יֵצְאוּ לָכֵן מִן הָעִיר וּבָאוּ אֵלָיו.

וּבִינְתָּיִם שָׁאֲלוּ אוֹתוֹ הַתַּלְמִידִים לֵאמֹר, רַבִּי, אֲכַל. וְהוּא אָמַר לָהֶם, יֵשׁ לִי מֵאֲכָל לְאָכֹל אֲשֶׁר אַתֶּם לֹא יוֹדְעִים אוֹתוֹ. אָמְרוּ אִזּוֹ הַתַּלְמִידִים זֶה לָזֶה: הֲלֹא מִיִּשְׁהוּ הִבִּיא לוֹ לְאָכֹל? אוֹמֵר לָהֶם יִשׁוּעַ, מֵאֲכָלִי הוּא שֶׁאֲעֲשֶׂה אֶת רְצוֹן הַשּׁוֹלֵחַ אוֹתִי וְאֶשְׁלֵם אֶת מַעֲשָׂהוּ. הֲלֹא אַתֶּם אֲמָרִים כִּי עוֹד אֲרַבְּעָה חֲדָשִׁים וְהִקְצִיר בָּא? הִנֵּה אֲנִי אָמַר לָכֶם, שְׂאוּ אֶת עֵינֵיכֶם

וראו את השדות, כי לכנים הם לקציר כפר. והקוצר לוקח שכר ואוסף פרי לחיי עולם, למען ישמחו יחד גם הזרע גם הקוצר. כי בנה הדבר הוא האמתי, שאחר הוא הזרע ואחר הקוצר. אני שלחתי אתכם לקצר את אשר לא אתם עמלתם עליו; אחרים עמלו, ואתם נכנסתם לעמלם. ומן העיר ההיא האמינו בו שמרונים רבים בגלל דבר האשה שהעידה: אמר לי את כל אשר עשיתי. כאשר באו אליו השמרונים, בקשו ממנו שישאר אצלם, והוא שקה שם יומים. ורבים יותר האמינו בגלל דברו. לאשה אמרו: לא עוד בגלל דבריה אנחנו מאמינים, כי אנחנו עצמנו שמענו, ויודעים אנחנו כי זה הוא באמת מושיע העולם, המשיח.

ואחרי הימים השנים יצא משם והלך אל הגליל. כי הוא ישוע העיד שנביא במולדתו אין לו כבוד כאשר לכן בא אל הגליל, קבלו אותו הגלילים, שראו את כל אשר עשה בירושלים ביהג, כי גם הם באו להג.

בא אפוא ישוע שוב אל קנה שבגליל, אשר שם עשה את המים לין. והנה שם פקיד מלכותי אחד, אשר בנו חלה בכפר נחום. זה שמע כי ישוע בא מן היהודה אל הגליל, הלך אליו ושאל אותו למען ירד וירפא את בנו, כי הנה עתיד למות. אמר אפוא ישוע אליו אם לא אותות ומופתים תראו לא תאמינו אומר אליו המלכותי: אדוני, רד לפני שזמות ילדי. אומר לו ישוע: לה, בנה חי. והאמין האדם לדבר אשר אמר לו ישוע, והלך. כבר ברחתו פגשו אותו עבדיו והגידו לו לאמר: בנה חי. שאל אז מהם את השעה שבה השתפר, ואמרו לו כי תמול בשעה השביעית עזבה אותו הקדחת. ידע אז האב כי באותה השעה שבה אמר לו ישוע כי בנה חי, והאמין הוא וכל ביתו. זה האות השני שעשה ישוע שוב בבואו מיהודה אל הגליל.

ה

אחרי כן היה חג היהודים, ועלה ישוע לירושלים. יש בירושלים בריכה על שער הצאן, הנקראת בעברית בית-חסדא, ובה חמישה אולמות עמודים. באלה שכב המון רב של חולים, עורים, צולעים ויבשים, שחכו לתנועת המים. מלאך כי לפי עת היה יורד בברכה, והמים היו נסערים, והראשון שנכנס אחרי סערת המים נעשה בריא מקל מחלה שהחזיקה בו. והנה שם איש אחד שהיה בחליו שלשים ושמנה שנה. את זה ראה ישוע שוכב, וידע כי זמן רב כבר יש לו, ויאמר לו: הרוצה אתה להיות בריא? ענה לו החולה: אדוני, אין לי אדם כדי שכאשר יתעוררו המים ישליך אותי אל הברכה, אבל בעוד אני בא, אחר יורד לפני. אומר לו ישוע: קום, שא את מטתך והתהלך. ומיד נעשה האיש בריא, ונשא את

מטות וקלף. והיום ההוא היה שבת. אמרו אז היהודים למרפא: שבת היא, לא מתר לה לשאת את המטה. ענה להם: העושה אותי בריא, הוא אמר לי, שא את-מטתך והתהלך. שאלו אותו אז: מי הוא האדם שאמר לה שא את-מטתך והתהלך? והנרפא לא ידע מי הוא, כי ישוע הסתלק באשר המון היה במקום. אחר כך מוצא אותו ישוע במקדש ואומר לו: הנה בריא הית, אל תחטא עוד, כדי שלא יקרה לה דבר גרוע יותר. הלך האיש והגיד ליהודים כי ישוע הוא שעשה אותו בריא.

ובגלל זה רדפו היהודים את ישוע ובקשו להרגו, כי אלה עשה בשבת. וישוע ענה להם: אבי עד עכשיו עובד, ואני עובד. על פן בקשו היהודים להרג אותו עוד יותר, כי לא רק הפר את השבת, אלא גם קרא לאלהים אביו המיוחד, ועשה את עצמו שוה לאלהים

ענה לכן ישוע ואמר להם אמן אמן אומר אני לכם לא יכול הבן לעשות מעצמו כלום אם לא מה שרואה את האב עושה כי אשר הוא עושה אותם גם הבן בדומה עושה כי האב אוהב את-הבן וכל-אשר הוא עושה מראה לו, ומעשים גדולים מאלה יראה לו, למען תתמהו כי כשם שהאב מקים את המתים ומחיה, כך גם הבן מחיה את אשר יחפץ. ולא כי האב איננו שופט את איש, אלא את המשפט כלו נתן לבן. כדי שכלם יכבדו את הבן כאשר מכבדים את האב. מי שאינו מכבד את הבן אינו מכבד את האב ששלח אותו. אמן אמן אני אומר לכם, כי השומע את-דברי ומאמין במי ששלחני, יש לו חיי עולם, ואינו בא לידי דיון, אלא עבר מן-המנות אל-החיים. אמן אמן, אני אומר לכם כי באה שעה, והיא עכשו, שבה המתים ישמעו את קול בן-האלהים, והשומעים יחיו. כי כמו שהאב יש לו חיים בעצמו, ככה נתן גם לבן להיות לו חיים בעצמו. ונתן לו סמכות לעשות משפט, כי הוא בן-אדם. אל תתמהו על זאת, כי באה שעה שבה כל אשר בקברים ישמעו את קולו, ויצאו העשים את-הטובות לתחיית חיים, והעשים את-הרעות לתחיית משפט.

אינני יכול לעשות מעצמי דבר. כאשר אני שומע, אני שופט, ומשפטי צדיק, כי אינני מבקש את רצוני, אלא את רצון האב ששלחני. אם אני מעיד על עצמי, עדותי איננה אמתית. אחר הוא המעיד עלי, ואני יודע כי אמתית היא העדות אשר הוא מעיד עלי. אתם שלחתם אל יוחנן, והוא העיד לאמת. ואני לא מאת אדם לוקח את העדות, אבל אלה אומר למען תושעו. הוא היה הנר הבוער והמאיר, ואתם רציתם לגיל לשעה באורו. אני ויש לי עדות גדולה משל יוחנן, כי המעשים אשר נתן לי האב לסים אותם, הם המעשים אשר אני עושה, מעידים עלי שהאב שלחני. והאב ששלח אותי, הוא עצמו העיד עלי. לא שמעתם את קולו מעולם ולא ראיתם את דמותו. ודברו איננו שוכן בכם, כי באשר שלח הוא, בזה

אינכם מאמינים. חפשו בכתבים, כי אתם חושבים שיש בהם חיי עולם, והם הם המעידים עלי. ואתם לא רוצים לבוא אלי כדי שתהיה לכם חיים. כבוד מאת בני אדם אינני מקבל אבל ידעתי אתכם, כי אין לכם את אהבת האלהים בתוכם. אני באתי בשם אבי, ואתם לא מקבלים אותי; אם אחר יבוא בשמו שְלו, אותו תקבלו. איך אתם יכולים להאמין, קשאתם מקבלים כבוד זה מזה, ואת הכבוד מאת האלהים היחיד אינכם מבקשים? אל תחשבו כי אני אקטיג אתכם לפני העם; יש המקטיג אתכם, משה, אשר בו הקויתם. אלו האמנתם למשה, הייתם מאמינים לי, כי עלי הוא כתב. ואם בכתבי הוא אינכם מאמינים, איך בדברי תאמינו;

ו

אחר הדברים האלה הלך ישוע אל-עבר ים הגליל, ים טבריה. והלך אחריו המון רב, כי ראו את-האותות אשר עשה בחולים. ועלה ישוע אל ההר ושם ישב עם תלמידיו. והיה קרוב הפסח, חג היהודים. הרים ישוע אפוא את עיניו וראה כי קהל רב בא אליו, ואמר אל פיליפוס, מאין נקנה לחם כדי שאלה יאכלו? וזאת אמר מנסה אותו, כי הוא ידע מה היה עתיד לעשות. ענה לו פיליפוס: לחם במאתים דינרים אינו מספיק להם, כדי שכל אחד מהם יקח מעט. ואמר לו אחד מתלמידיו, אנדראס אחי שמעון פטרוס, יש ילד אחד פה, אשר יש לו חמשה לחמי שעורים ושני דגים, אבל מה הם אלה לכל כך רבים; ויאמר ישוע, הסבו את האנשים, והיה עשב רב במקום. ויסבו הגברים, ומספרם כחמשת אלפים. לקח ישוע את הכפרות, ולאחר שהודה חלק לתלמידים, והתלמידים חלקו למסבים, וכן גם מן הדגים כפי שרצו וכאשר נשבעו, ואמר לתלמידיו, אספו את הפוריות הנותרים, למען לא יאבד דבר אספו לכן ומלאו שנים עשר סלים שברים מן חמשת לחמי השעורים אשר הותרו מהאנשים. האנשים לכן, ראו את האות אשר עשה ישוע, אמרו כי זה הוא באמת הנביא הבא אל העולם. וישוע, כשידע שהם עומדים לבוא ולחטף אותו כדי לעשות אותו למלך, נסוג שוב אל ההר, הוא לבדו.

וכאשר היה ערב, ירדו תלמידיו אל הים. ועלו אל האנבה ובאו אל עבר הים אל כפר-נחום. וחשף כפר היה, וישוע עדין לא בא אליהם. והים התעורר כאשר רוח גדולה נשבה. לאחר ששטו כעשרים וחמשה או שלשים אסטדיון, ראו את ישוע מהלך על הים ומתקרב לספינה, ויפחדו. והוא אומר להם: אני הוא, אל תיראו. רצו אז לקחת אותו אל הספינה, ומיד היתה הספינה על הארץ אשר אליה היו הולכים.

למחרת ההמון שעמד מעבר לים ראה כי לא היתה שם ספינה אחרת אלא אחת בלבד, זו שעלו בה תלמידיו, וכי ישוע לא נכנס עם תלמידיו אל הספינה, אלא תלמידיו לבדם הלכו. אבל באו ספינות מטבריה קרוב למקום אשר אכלו את הלחם לאחר שהודה האדון בפאשר ראה ההמון שישוע איננו שם וגם לא תלמידיו, עלו הם לספינות ובאו לכפר נחום לבקש את ישוע. ומצאו אותו מעבר לים ואמרו לו רבי מתי באת הנה ענה להם ישוע ואמר: אמן אמן אומר אני לכם, אתם מבקשים אותי לא מפני שראיתם אותות, אלא מפני שאכלתם מן הלחם ושבעתם. עבדו לא למאכל הנאבד, אלא למאכל הנשאר לחיי עולם, אשר בן־האדם יתן לכם, כי אותו חתם האב, האלהים. אמרו לכן אליו, מה נעשה כדי שנעבד את מעשי האלהים? ענה ישוע ואמר להם: זה הוא מעשה האלהים, שתאמינו במי שישלח הוא.

אמרו אז לו: מה אז אתה עושה אות, כדי שנגאח ונאמין לך? מה אתה עובד? אבותינו אכלו את המן במדבר, בפאשר כתוב, לחם מן השמים נתן להם לאכל. אמר אז להם ישוע: אמן אמן אומר אני לכם, לא משה נתן לכם את־הלחם מן־השמים, אבל אבי נותן לכם את־הלחם מן־השמים האמת. כי לחם האלהים הוא היורד מן השמים ונותן חיים לעולם. אמרנו לכן אליו אדוני תרלנו תמיד את־הלחם הנה: ויאמר להם ישוע אני הוא לחם החיים הבא אלי לא ירעב והמאמין בי לא יצמא לעולם:

אבל אמרתי לכם כי גם ראיתם אותי ואינכם מאמינים. כל אשר נותן לי האב אלי יבוא, ואת הבא אלי לא אגרוש החוצה. כי ירדתי מן השמים לא למען אעשה את רצוני, אלא את רצון השולח אותי. וזה הוא רצון האב השולח אותי, כדי שכל אשר נתן לי לא אאבד ממנו, אלא אקים אותו ביום האחרון. וזה הוא רצון השולח אותי, שכל הרואה את הבן ומאמין בו יחיה לו חיי עולם, ואני אקים אותו ביום האחרון. התלוננו אז היהודים עליו, כי אמר: אני הוא הלחם היורד מן השמים. והם אמרו: הלא זה הוא ישוע בן־יוסף, אשר אנתנו יודעים את־אביו ואת־אמו? איך אפוא אומר זה כי מן־השמים ירדתי? ענה לכן ישוע ואמר להם, אל תלוננו זה עם זה. אין איש יכול לבוא אלי, אם לא האב השולח אותי ימשך אותו, ואני אקים אותו ביום האחרון. כתוב בנביאים, ויהיו כלם מלמדי אלהים. כל השומע מאת האב ולמד בא אלי. לא שמישהו ראה את־האב, כי אם זה שהוא מאת האלהים, הוא ראה את־האב. אמן אמן אומר אני לכם, המאמין בי יש לו חיי עולם. אני לחם החיים. אבותיכם אכלו את המן במדבר ומתו זה הוא הלחם היורד מן השמים, כדי שמי שיאכל ממנו לא ימות. אני הלחם החי היורד מן השמים. אם מישהו יאכל מן הלחם הנה, יחיה לעולם. והלחם אשר אני אתו הוא בשרי, אשר אני אתו בעד חיי העולם. נלחמו

אז היהודים זה עם זה לאמר, איך יכול זה לתת לנו את בשרו לאכל? אמר לכן להם ישוע: אמן אמן אומר אני לכם, אם לא תאכלו את בשר בן האדם ותשתו את דמו, אין לכם חיים בעצמכם האוכל את בשרי והשותה את דמי יש לו חיי עולם, ואני אקים אותו ביום ההתחורן. כי בשרי הוא אכל אמת, ודמי הוא משקה אמת. האוכל את בשרי והשותה את דמי בן נשאר, ואני בו. פאשר שלח אותי האב החי ואני חי בגלל האב, כך גם האוכל אותי יחיה בגללי. זה הוא הלקחם היורד מן השמים, לא פאשר אכלו אבותיכם את הפן ומתו; האוכל את הלקח הזה יחיה לעולם. דברים אלה אמר בבית הכנסת בשלמד בכפר נחום.

רבים לכן מתלמידיו ששמעו אמרו: קשה הדבר הזה, מי יכול לשמע אותו? וישוע, יודע בעצמו כי תלמידיו מתלוננים על זה, אמר להם, זה מכשיל אתכם? אם בן תראו את בן האדם עולה למקום אשר היה שם מקדם? הרוח היא המנחה, הבשר אינו מועיל כלום, הדברים אשר אני מדבר אליכם הם רוח וחיים. אבל יש מכם אנשים אשר לא מאמינים. כי ישוע ידע מראשית מי הם הלא מאמינים ומי הוא העתיד למסר אותו. ואמר: בגלל זה אמרתי לכם כי אין איש יכול לבוא אלי, אם לא יחיה נתון לו מאת אבי. מזה רבים מתלמידיו הלכו לאחורם ולא התהלכו עוד עמו. אמר אז ישוע לשנים העשר, הלא גם אתם רוצים ללכת? ענה אז לו שמעון פטרוס: אדוני, אל מי גלך? דברי חיי עולם יש לך. ואנחנו האמנו וידענו כי אתה הוא המשיח בן האלהים החי. ענה להם ישוע, הלא אני בחרתי בכם, בשנים העשר; ואחד מכם שטן הוא. והוא אמר את יהודה בן שמעון איש קריות, כי זה היה עתיד להסגירו, והוא היה אחד מן השנים עשר.

ז

ואחר כן הלך ישוע בגליל, כי לא רצה ללכת ביהודה, מפני שהיהודים בקשו להרג אותו. והיה קרוב חג הסוכות של היהודים אמרו אפוא אליו אחיו, עבר מבאן ולך אל יהודה, למען גם תלמידך יראו את מעשיך אשר אתה עושה אין איש עושה דבר בסתר ומבקש הוא להיות בגלוי. אם אתה עושה אלה, גלה את עצמך לעולם. כי גם אחיו לא האמינו בו. אומר לכן להם ישוע: הזמן שלי עדין לא הגיע, אבל הזמן שלכם תמיד מוכן. העולם אינו יכול לשנא אתכם, אבל אותי הוא שונא, כי אני מעיד עליו שמעשיו רעים. אתם עלו אל ההק הזה, אני עדין לא עולה אל ההק הזה, כי עתי עדין לא מלאה. ואחרי שאמר להם אלה נשאר בגליל פאשר עלו אחיו, אז גם הוא עלה אל ההק, לא בגלוי אלא בסתר. היהודים אז בקשו אותו בהק ואמרו, איפה הוא? ורטון רב על אודותיו היה בין המונים. אלה אמרו כי

טוב הוא, ואחרים אמרו: לא, אלא מתעזה את ההמון. אף אחד אולם לא דבר עליו בגלוי מפני הפחד מן היהודים.

כבר בתצי הקג עלה ישוע אל המקדש ולמד. והתפלאו היהודים ואמרו: איך זה יודע ספר והוא לא למד? ענה אז ישוע להם ואמר, הלמוד שלי אינו שלי, אלא של מי ששלח אותי, אם מישהו רוצה לעשות את רצונו, ידע על ההוראה הזאת, אם היא מן האלהים או שאני מדבר מעצמי. המדבר מעצמו מבקש את כבודו, אבל המבקש את כבוד השולח אותו זה אמת הוא, ועולה אין בו. הלא משה נתן לכם את-התורה? ואין איש מכם עשה את-התורה. מדוע אתם מבקשים להמיתני? ענה ההמון ואמר: שד יש לך! מי מבקש להמיתך? ענה ישוע ואמר להם: מעשה אחד עשיתי, וכלכם מתפלאים על זה. משה נתן לכם את המילה, לא מפני שהיא ממשה, אלא מן האבות, ובשבת אתם מליים אדם. אם אדם מקבל מילה בשבת כדי שלא תפר תורת משה, עלי אתם כועסים מפני שאדם שלם בריא עשיתי בשבת אל תשפטו לפי מראה, אלא שפטו משפט צדק. ויאמרו אז אנשים מן הירושלמים, הלא זה הוא אשר מבקשים להמיתו? והנה מדבר בגלוי, ואינם אומרים לו דבר. שמה באמת ידעו השרים כי זה הוא באמת המשיח? אבל את זה אנחנו יודעים מאין הוא, אבל המשיח, כאשר יבוא, אף אחד לא יודע מאין הוא. ועק אז במקדש ישוע בלמדו ואמר, גם אותי אתם יודעים, ויודעים אתם מאין אני, ומעצמי לא באתי, אבל אמת היא השולח אותי, אשר אתם לא יודעים אותו. אני יודע אותו, כי מאתו אני והוא שלחני. בקשו אז לתפוש אותו, ואף אחד לא שלח בו יד, כי עדיו לא באה שעתו. רבים מן ההמון האמינו בו ואמרו: המשיח, כאשר יבוא, הלא יעשה אותות יותר מאלה אשר זה עשה? שמעו הפרושים את ההמון מתלונן עליו דברים אלה, ושלחו הפרושים והכהנים הגדולים משרתים למען יתפשוהו. אמר אז הישוע: עוד זמן מעט אני עמכם, והולך אני אל השולח אותי. תבקשו אותי ולא תמצאו, ובאשר אני נמצא, אתם לא תוכלו לבוא. אמרו אפוא היהודים אל עצמם: לאן זה עומד ללכת, כי אנחנו לא נמצא אותו? הלא אל הפזור של היינים עומד ללכת ולהורות את היינים? מי הוא הדבר הזה אשר אמר, תבקשו אותי ולא תמצאו, ואשר אני שם, אתם לא תוכלו לבוא?

וביום האחרון הגדול של הקג עמד ישוע וקרא לאמר, אם מישהו צמא, יבוא אלי וישתה. המאמין בי, כאשר אמר הכתוב, נהרות מים חיים יזרמו מבטנו. וזאת אמר על הרוח אשר עתידים היו המאמינים בו לקבל, כי עדיו לא הייתה רוח הקדש, מפני שישוע עדיו לא פאר. רבים אזי מן ההמון, ששמעו את-הדבר, אמרו: זה הוא באמת הנביא. אחרים אמרו: זה הוא המשיח. אחרים אמרו: הלא מן הגליל המשיח בא? הלא הכתוב אמר כי

מִנְרַע דָּוִד וּמִבֵּית לֶחֶם הַכֹּפֶר אֲשֶׁר הָיָה שָׁם דָּוִד הַמֶּלֶךְ בָּא? פְּלוֹג נֹצֵר אֵז בִּקְהָל בְּגָלָלוֹ.
 אֲבָל מִקְצָתָם רָצוּ לְתַפֵּס אוֹתוֹ, אֲבָל אִישׁ לֹא הִנִּיחַ עָלָיו יָד. בָּאוּ אֵז הַמִּשְׁרָתִים אֶל הַכֹּהֲנִים
 הַגְּדֹלִים וְהַפְּרוּשִׁים, וְאָמְרוּ לָהֶם הֵם: מִדּוּעַ לֹא הִבָּאתֶם אוֹתוֹ? עָנּוּ הַמִּשְׁרָתִים: מַעֲוֹלָם לֹא
 דִּבֵּר אֶדָם כִּכָּה כְּמוֹ הָאִישׁ הַזֶּה. עָנּוּ אֵז לָהֶם הַפְּרוּשִׁים: הֲלֹא גַם אַתֶּם הִתְעַיַּתְתֶּם? הֲלֹא מִי מִן
 הַשָּׂרִים הָאֵמִין בּוֹ אוֹ מִן הַפְּרוּשִׁים? אֲבָל הֶהֱמוֹן הָיָה שָׂאִינוּ יוֹדַע אֶת־הַתּוֹרָה אֲרוּר הוּא
 אוֹמֵר נִקְדִּימוֹן אֲלֵיהֶם, הִבָּא בְּלִילָה אֵלָיו, אֶחָד מֵהֶם, הָאֵם הִחֵק שְׁלֵנוּ יִשְׁפֹּט אֶת הָאֶדָם אִם
 לֹא יִשְׁמַע מִמֶּנּוּ תַּחֲלָה וְיִדַּע מָה הוּא עוֹשֶׂה? עָנּוּ וְאָמְרוּ לוֹ: הֲלֹא גַם אַתָּה מִן הַגָּלִיל? חָקַר
 וַיֵּרָא כִּי נָבִיא מִן הַגָּלִיל לֹא קָם. וְהִלֵּךְ אִישׁ אֶל בֵּיתוֹ.

ח

וַיֵּשֶׁב הִלֵּךְ אֶל הַר הַזֵּיתִים וּבִשְׁחַר שׁוּב בָּא אֶל הַמִּקְדָּשׁ, וְכָל הָעָם הָיָה בָּא אֵלָיו, וַיֵּשֶׁב
 וּלְמַדָּם. וְהַסּוֹפְרִים וְהַפְּרוּשִׁים מִבִּיָּאִים אִשָּׁה שְׁנֵת־פֶּשַׁה בְּנֵאוֹר, וְהַעֲמִידוּ אוֹתָהּ בַּתְּנֶה אוֹמְרִים
 לוֹ: רַבִּי, הָאִשָּׁה הַזֹּאת נִתְּפֶשֶׁה בְּמַעֲשֶׂה נָאוֹר בַּעַת מַעֲשֶׂה. וּבַתְּנֶהנּוּ מִלֶּשׁ מִלֶּשׁ צָוָה לְסַקֵּל אֶת
 הַכֶּאֱלָה. וְאֵתָהּ, אֵז מָה אַתָּה אוֹמֵר? וְזֹאת אָמְרוּ מִנְּסִים אוֹתוֹ, כִּדִּי שִׁיִּהְיָ לָהֶם קִטְגוֹר נִגְדוּ.
 וַיֵּשֶׁב כִּפְּף לְמִטָּה וְכָתַב בְּאֶצְבָּעוֹ עַל הָאֶדָמָה. וּכְשֶׁהֶם הַעֲמִידוּ לִשְׂאוֹל אוֹתוֹ, הוּא הִנְדִּיקָה
 וְאָמַר לָהֶם, מִי שֶׁהוּא חֹסֵר חֲטָא מִכֶּם, רֵאשׁוֹן יִשְׁלִיךְ אֶכֶן עָלֶיהָ. וְשׁוּב כָּרַע לְמִטָּה וְכָתַב עַל
 הָאֶרֶץ. וְהֵם שִׁשְׁמַעוּ וַיָּצִאוּ אֶחָד לְאֶחָד, וְהִתְחִילוּ מִן הַנִּזְכָּרִים, וַיִּשְׁאָר יֵשׁוּעַ וְהָאִשָּׁה שֶׁהִנְתָּה
 בַּתְּנֶה. וַיִּרְם יֵשׁוּעַ אֶת רֵאשׁוֹ וַיֹּאמֶר לָהּ, אִשָּׁה, אַיָּה הֵם? הֲלֹא הִרְשִׁיעָה אִישׁ? וְהִיא אָמְרָה,
 אֵף אֶחָד לֹא, אֲדוֹנִי. וְאָמַר יֵשׁוּעַ, גַּם אֲנִי אֵינֶנִּי מִרְשִׁיעַ אוֹתָהּ, לְכִי וּמַעַתָּה אֶל תַּחֲטָאִי עוֹד.

שׁוּב לְכֵן דִּבֵּר יֵשׁוּעַ אֲלֵיהֶם לֵאמֹר, אֲנִי הוּא אוֹר הָעוֹלָם, הַהוֹלֵךְ אַחֲרֵי לֹא יֵלֶךְ בַּחֲשָׁה,
 אֲבָל יִהְיֶה לוֹ אוֹר חַיִּים. אָמְרוּ אֵז לוֹ הַפְּרוּשִׁים: אַתָּה מַעֲיִד עַל עֲצָמָךְ, עֲדוּתָהּ אֵינָהּ
 אֱמִתִּית. עָנָה יֵשׁוּעַ וְאָמַר לָהֶם: גַּם אִם אֲנִי מַעֲיִד עַל עֲצָמִי, אֱמִתִּית הִיא עֲדוּתִי, כִּי אֲנִי יוֹדַע
 מֵאֵינִי בְּאֵתִי וְלֹאֵן אֲנִי הוֹלֵךְ, אַתֶּם אֲבָל אֵינְכֶם יוֹדְעִים מֵאֵינִי בָּא אוֹ לֹאֵן אֲנִי הוֹלֵךְ. אַתֶּם
 שׁוֹפְטִים לְפִי הַבָּשָׂר, אֲנִי לֹא שׁוֹפֵט אֵף אֶחָד. וְאִם אֲשַׁפֵּט אֲנִי, הַמִּשְׁפָּט שְׁלִי אֱמַת הוּא, כִּי
 אֵינֶנִּי לְבַדִּי, אֲלֹא אֲנִי וְהָאֵב הַשּׁוֹלֵחַ אוֹתִי. וְגַם בַּתּוֹרָה שְׁלָכֶם כָּתוּב כִּי עֲדוּת שְׁנֵי אֲנָשִׁים הִיא
 אֱמִתִּית. אֲנִי הוּא הַמַּעֲיִד עַל עֲצָמִי, וּמַעֲיִד עָלִי הָאֵב הַשּׁוֹלֵחַ אוֹתִי. אָמְרוּ אֲפֹא לוֹ: אַיָּה הוּא
 אֲבִירָה? עָנָה יֵשׁוּעַ: לֹא אוֹתִי אַתֶּם יוֹדְעִים וְלֹא אֶת אֲבִי. אֲלוֹ אוֹתִי הֵייתֶם יוֹדְעִים, גַּם אֶת אֲבִי
 הֵייתֶם יוֹדְעִים. אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה דִּבֶּר יֵשׁוּעַ בְּבֵית הָאוֹצָר, כְּשֶׁהוּא מְלַמֵּד בַּמִּקְדָּשׁ, וְאִישׁ
 לֹא תַפֵּס אוֹתוֹ, כִּי עֲדִין לֹא בָּאָה שְׁעָתוֹ.

אמר לכן שוב להם ישוע: אני הולך ותבקשו אותי, ובחטאתכם תמותו. לאשר אני הולך, אתם לא תוכלו לבוא. אמרו אז היהודים: שמה יתרג את עצמו, כי הוא אומר: לאן שאני הולך, אתם לא יכולים לבוא? ואמר להם: אתם מן התחתונים אתם, אני מן העליונים אנכי. אתם מן העולם הזה אתם, אני אינני מן העולם הזה. אמרתי אז לכם כי תמותו בחטאיכם, כי אם לא תאמינו שאני הוא, תמותו בחטאיכם. היו אומרים אז לו: אתה מי? ואמר להם ישוע: ההתחלה, מה שאני מדבר אליכם. רבות יש לי עליכם לדבר ולשפט, אבל השולח אותי אמת הוא, ואני את אשר שמעתי מאתו, אלה אני אומר אל העולם. לא ידעו כי על האב דבר אליהם. אמר לכן להם ישוע, כאשר תרימו את בן האדם, אז תדעו כי אני הוא, ומעצמי אינני עושה דבר, אלא כאשר למדני אבי, אלה אני מדבר. והשולח אותי עמי הוא, לא עוב אותי לבדי האב, כי אני תמיד עושה את הרצוי לו. בדברו אתה אלה האמינו בו רבים.

אמר אז ישוע אל היהודים המאמינים בו: אם אתם תשארו בדברי, באמת תלמידי אתם. ותדעו את האמת, והאמת תשחרר אתכם. ענו לו: גרע אברהם אנו, וילאף אחד לא היינו משעבדים מעולם. איד אתה אומר כי חפשים תהיו? ענה להם ישוע: אמן אמן אומר אני לכם, כי כל העושה חטא הוא עבד לחטא והעבד לא נשאר בבית לעולם, הבן נשאר לעולם. אם אכן הבן ישתחרר אתכם, באמת חפשים תהיו. יודע אני כי גרע אברהם אתם, אבל אתם מבקשים להתרג אותי, כי דברי אינו מתקבל בכם. אני מדבר את מה שראיתי אצל אבי, ואתם אז עושים את מה שראיתם אצל אביכם. ענו ואמרו לו: אבינו אברהם הוא. אמר להם ישוע: אם בני אברהם הייתם, מעשי אברהם הייתם עושים. עכשיו אבל אתם מבקשים להתרג אותי, אדם אשר דברתי לכם את האמת, אשר שמעתי מאת האלהים. זאת אברהם לא עשה. אתם עושים את מעשי אביכם. אמרו אפוא לו, אנוחנו לא נולדנו מזנות, אב אחד יש לנו, האלהים. אמר אפוא להם ישוע: אם האלהים אביכם היה, הייתם אוהבים אותי, כי אני מאת האלהים נצאתי ובאתי, ולא מעצמי באתי, אלא הוא שלחני. מדוע את-דבורי אינכם מבינים? מפני שאינכם יכולים לשמע את-דברי. אתם מן האב השטן אתם, ואת תאוות אביכם רוצים אתם לעשות. הוא היה רוצח אדם מן ההתחלה, ובאמת לא עמד, כי אין אמת בו. כאשר הוא מדבר שקר, משלו הוא מדבר, כי שקרן הוא ואבי השקר. ואני, מפני שאני אומר את האמת, אתם אינכם מאמינים לי. מי מכם מוכיח אותי על חטא? אם אמת אני אומר, למה אתם לא מאמינים לי? מי שהוא מאלהים שומע את דברי האלהים, לכן אתם לא שומעים, כי אינכם מאלהים. ענו אז היהודים ואמרו לו: הלא טוב אמרנו אנוחנו ששומרוני אתה וישך יש לך? ענה ישוע: אני שד אין לי, אבל אני מכבד את אבי, ואתם מבזים אותי. אני אינני מבקש את כבודי, יש המבקש והשופט. אמן אמן אני

אומר לכם, אם מישהו ישמר את דברי, לא יראה מות לעולם. אמרו אז לו היהודים: עתה ידענו כי שד יש לך. אברהם מת והנביאים, ואתה אומר: אם מישהו ישמר את דברי, לא יטעם מות לעולם? הלא אתה גדול מאבינו אברהם אשר מת? והנביאים מתו. מי אתה עושה את-עצמך? ענה ישוע: אם אני מכבד את-עצמי, הכבוד שלי איננו כלום. אבי הוא המכבד אותי, אשר אתם אומרים כי הוא אלהיכם. ואתם לא ידעתם אתו, אבל אני יודע אתו. ואם אמר כי לא יודע אתו, אהיה דומה לכם, שקרן, אבל יודע אני אתו ואת דברו אני שומר. אברהם אביכם התעלם לראות את-ימי, וראה וישמח. אמרו אז היהודים אליו, עדן לא הגעת לחמשים שנה, ואת-אברהם ראית? אמר להם ישוע: אמן אמן אני אומר לכם, בטרם היה אברהם אני הוא. הם הרימו לכן אבנים כדי להשליך עליו, אבל ישוע הסתתר ויצא מן המקדש, כשהוא עובר בתוכם, ועבר בך.

ט

ובעברו ראה איש עור מלדה. ושאלו אותו תלמידיו לאמר: רבי, מי חטא, זה או הוריו, כדי שילד עור? ענה ישוע: לא זה חטא ולא הוריו, אבל כדי שיתגלו מעשי האלהים בו. עלי לעשות את מעשי השולח אותי בעוד יום, כי בא לילה אשר בו אין איש יכול לעבוד. כאשר אני בעולם, אני אור העולם. לאחר שאמר דברים אלה, רקק ארצה ועשה טיט מן הרק, ומשח את הטיט על עיני העור. ואמר לו: לך רחץ בברכת השלח, המתרגמת שלום. הלך אז ורחץ, ובא רואה.

השכנים והרואים אותו לפנים, כי עור הנה, היו אומרים: הלא זה הוא היושב ומבקש צדקה? אחרים היו אומרים כי זה הוא, ואחרים כי דומה לו הוא. ההוא הנה אומר כי אני הוא. אמרו אז לו: איך נפתחו עיניך? ענה ההוא ואמר, אדם הנקרא ישוע עשה טיט ומשח את עיני ואמר לי, לך אל ברכת שילוח ורחץ, והלכתי ורחצתי וראיתי. אמרו אז לו: איה הוא ההוא? אומר: אינני יודע.

מוליכים אותו אל הפרושים, את זה שהיה פעם עור. והיה שבת כאשר עשה ישוע את הטיט ופתח את עיניו. שוב אז שאלו אותו גם הפרושים איך קבל את ראיתו. והוא אמר להם: טיט שם על עיני, ורחצתי, ואני רואה. אמרו אז אחדים מן הפרושים: זה האדם אינו מאת האלהים, כי אינו שומר את השבת. אחרים אמרו: איך יכול אדם חוטא לעשות אותות כאלה? ופלוג היה ביניהם. אומרים לעור שוב, אתה מה אומר עליו, כי פתח את עיניך? והוא אמר כי נביא הוא. לא האמינו אז היהודים על אודותיו כי עור הנה וראה, עד אשר

קראו להוריו של הרוצח. ושאלו אותם לאמר, זה הוא בנכם אשר אתם אומרים כי עור נולד? איך אז עכשיו הוא רוצח? ענו להם הוריו ואמרו: יודעים אנחנו כי זה הוא בגנו ובי עור נולד. איך הוא רוצח עתה, לא ידענו, או מי פתח את עיניו, אנחנו לא ידענו. הוא בעל גיל, שאלו אותו, הוא ידבר על עצמו. אלה אמרו הוריו, כי יראו את-היהודים, שכבר הסכימו היהודים שאם יודה מישוהו בו שהוא המשיח, יאה מנדה מן-הכנסת. בגלל זה אמרו הוריו: יש לו גיל, שאלו אותו. קראו אז בפעם השנייה לאיש אשר היה עור, ואמרו לו: תן פבוד לאלהים! אנחנו יודעים כי האיש הזה חוטא הוא. ענה לכן ההוא ואמר: אם חוטא הוא, לא ידעתי. דבר אחד ידעתי, כי עור הייתי ועתה רוצח אני. ואמרו לו שוב: מה עשה לך? כיצד פתח את עיניך? ענה להם, אמרתי לכם כבר ולא שמעתם, מה שוב אתם רוצים לשמע; הלא גם אתם רוצים להיות תלמידיו; גזפו אותו ואמרו אתה תלמיד ההוא אבל אנחנו תלמידי משה. אנחנו יודעים כי האלהים דבר אל-משה, אבל את-זה לא יודעים מאין הוא. ענה האיש ואמר להם: כי בזאת הפלא, שאתם לא יודעים מאין הוא, והוא פקח את-עיני. אנחנו יודעים כי את החטאים האלהים אינו שומע, אבל אם מישוהו ירא אלהים ועושה את רצונו, אותו הוא שומע. מעולם לא נשמע שמישהו פתח עיני עור מלדה. אלו לא היה זה מאת האלהים, לא היה יכול לעשות מאומה. ענו ואמרו לו: בחטאים נולדת בלד, ואתה תלמד אותנו? ויוציאו אותו החוצה. שמע ישוע כי הוציאו אותו החוצה, ומצא אותו ואמר לו: אתה מאמין בכך האלהים? ענה ההוא ואמר: ומי הוא, אדוני, כדי שאאמין בו? ויאמר לו ישוע: גם ראית אותו, והמדבר עמך הוא זה. והוא אמר מאמין אני אדוני והשתתנה לו: ויאמר ישוע: למשפט אני באתי לעולם הזה, כדי שהאינם ראים יראו, והראים יהיו לעוורים. ושמעו מן הפרושים את-אלה ההויים עמו, ואמרו לו, הגם אנחנו עוררים? אמר להם ישוע: אלו הייתם עיוורים, לא הייתה לכם חטא. אך עכשיו אתם אומרים אנחנו רואים, לכן חטאכם נשאר.

י

אמן אמן אני אומר לכם, מי שאינו נכנס דרך הדלת אל חצר הצאן, אלא עולה ממקום אחר, הוא גנב ושודד. והנכנס דרך הדלת הוא רועה הצאן. לזה השוער פותח, והצאן שומעות את קולו, ואת צאנו הוא קורא בשם ומוציא אותן. וכאשר יוציא את צאנו, הולך לפניו, והצאן הולכות אחריו, כי יודעות את קולו, אבל לזר לא יעקבו, אלא יברחו ממנו, כי אינם יודעים את קול הנזרים. את המשל הזה אמר להם ישוע, והם לא ידעו מה היה אשר דבר אליהם. אמר אפוא שוב להם ישוע, אמן אמן אומר אני לכם כי אני הדלת, של הכבשים. כל אשר באו לפני גנבים הם ושודדים, אבל לא שמעו להם הצאן. אני הדלת,

דרכי אם מישוהו ייכנס וישע, והוא ייכנס וייצא וימצא מרעה הגנב אינו בא אלא כדי לגנב ולזבח ולאבד; אני באתי כדי שיהיו להם חיים ושיהיה להם בשפע. אני הרועה הטוב. הרועה הטוב שם את נפשו בעד הצאן. השכיר, שאינו רועה והצאן אינו שלו, רואה את הנזבב בא ועוזב את הצאן ובורח, והנזבב חוטף אותו ומפזר את הצאן. והשכיר בורח, כי שכיר הוא ולא אכפת לו לגבי הצאן. אני הרועה הטוב, ואני יודע את שלי ונודעתי לשלי, כאשר האב יודע אותי ואני יודע את האב, כך אני שם את נפשי בעד הצאן. וגם כבשים אחרים יש לי אשר אינם מן הקצר הזאת, וגם אותם עלי להביא, והם ישמעו בקולי, ויהיה עדר אחד ורועה אחד. בגלל זה האב אוהב אותי, כי אני משים את נפשי, כדי שאקטנה שוב. אין איש לוקח אותה ממני, אלא אני משים אותה מעצמי. סמכות יש לי לשום אותה, וסמכות יש לי לקחת אותה שוב. את המצנה הזאת לקחת מאת אבי. פלוג לכן קרה שוב בין היהודים בגלל הדברים האלה. ורבים מהם היו אמרים, שד יש לו ומשגע הוא, מה אתם שומעים אותו? אחרים אמרו, דברים אלה אינם של מאתו שד. היכול שד לפתח עיני עורים;

ויהי חג הקטבה בירושלים, וחרף היה וישוע היה מתהלך במקדש באולם שלמה. סבבו אז אתו היהודים ואמרו לו: עד מתי את נפשו תשא? אם אתה המשיח, אמר לנו בגלוי לב. ענה להם הישוע: אמרתי לכם ולא מאמינים אתם. המעשים אשר אני עושה בשם אבי, הם מעידים עלי. אבל אתם לא מאמינים, כי אינכם מן הצאן שלי, כאשר אמרתי לכם. הצאן שלי שומע את קולי, ואני מכיר אותם, והן הולכות אחרי, ואני נותן להם חיי עולם, ולא יאבדו לעולם, ולא יחטף איש אותם מידי. אבי אשר נתן לי גדול מכל, ואין איש יכול לחטוף מיד אבי: אני והאב אחד אנחנו. נשאו אז היהודים שוב אבנים למען יסקלו אותו. ענה להם ישוע: מעשים טובים רבים הראיתי לכם מאת אבי, בגלל איזה מעשה מהם אתם סוקלים אותי? ענו לו היהודים לאמר: על מעשה טוב אין אנחנו סוקלים אותך, אלא על גודף, ועל שאמרת, בקיאותך, עושה את-עצמך אלהים. ענה להם ישוע, הלא כתוב בתורתכם, אני אמרתי אלהים אתם; אם את-אלה אמר אלהים, אשר אליהם דבר האלהים היה, ולא יכול הכתוב להננת, אשר האב הקדוש ושלחו אל העולם, אתם אומרים כי מגדף, מפני שאמרתי: בן-האלהים אני? אם אינני עשה את מעשי אבי, אל תאמינו לי, ואם אני עושה, אף אם לי לא תאמינו, האמינו למעשים, למען תדעו ותאמינו כי האב בי ואני בו. חפשו אפוא שוב לתפוש אותו, והוא נצא מידם.

והלך שוב אל עבר הירדן, אל המקום שבו היה יוחנן מטביל בראשונה, ושם נשאר. ורבים באו אליו ואמרו כי יוחנן אמנם לא עשה שום אות, אבל כל אשר אמר יוחנן על זה

הָיָה אִמְתָּה. וְרַבִּים הָאֲמִינוּ בּוֹ שֵׁם.

יא

וְהִיָּה אָדָם חוֹלָה, לְזֶרוּס מִבֵּית־עֲנִיָּה, מִן הַכֹּפֶר שֶׁל מְרִים וּמִרְתָּא אַחוּתָהּ. וּמְרִים הָיְתָה זֶה שֶׁמִּשְׁחָה אֶת הָאָדוֹן בְּשִׁמּוֹן וּנְגִבָה אֶת רִגְלָיו בְּשַׁעְרוֹתֶיהָ, אֲשֶׁר אַחִיָּה לַעֲזָר הָיָה חוֹלָה. שָׁלְחוּ אֲפֹא הָאֲחִיּוֹת אֵלָיו לֵאמֹר, אָדוֹנִי, הִנֵּה אֲשֶׁר אָתָּה אוֹהֵב חוֹלָה. וְשָׁמַע יֵשׁוּעַ וְאָמַר: חֲלִי זֶה אֵינוֹ לְמֹת, אֲלָא לְמַעַן כְּבוֹד הָאֱלֹהִים, כְּדִי שִׁיִּכְבֹּד בֶּן הָאֱלֹהִים דְּרַכָּה. וַיֵּשׁוּעַ אָהֵב אֶת מִרְתָּא וְאֶת אַחוּתָהּ וְאֶת לַעֲזָר. כְּאֲשֶׁר לָכֵן שָׁמַע כִּי חוֹלָה, אָז נִשְׁאָר בְּמָקוֹם אֲשֶׁר הָיָה בּוֹ יוֹמִים, אַחֲר־כֵּן אוֹמֵר לְתַלְמִידָיו: נֵלֶךְ אֶל יְהוּדָה שׁוֹב. אוֹמְרִים לוֹ הַתְּלָמִידִים: רַבִּי, עֲכָשְׁיוּ בְּקִשּׁוֹ הַיְּהוּדִים לְסַקֵּל אוֹתָהּ, וְאָתָּה הוֹלֵךְ שׁוֹב לְשֵׁם? עָנָה יֵשׁוּעַ: הֲלֹא שְׂתִים עָשָׂרָה שָׁעוֹת יֵשׁ בַּיּוֹם? אִם מִיִּשְׁהוּ הוֹלֵךְ בַּיּוֹם, לֹא יִכָּשֵׁל, כִּי הוּא רוֹאֶה אֶת אֹר הָעוֹלָם הַזֶּה. וְאִם מִיִּשְׁהוּ יִהְיֶה בְּלִילָה, הוּא נִכָּשֵׁל, כִּי הָאֹר אֵינוֹ בּוֹ. אֲלֵה אֲמַר, וְאַחֲרֵי זֶה אוֹמֵר לָהֶם: אֲלַעֲזָר דִּידְנָהוּ נִרְדֵּם, אֲבָל אֲנִי הוֹלֵךְ כְּדִי לְהַעִיר אוֹתוֹ. אִמְרוּ אֲפֹא תַלְמִידִי: אָדוֹנִי, אִם נִרְדֵּם, וַיֵּשֶׁע. אֲבָל יֵשׁוּעַ דִּבֶּר עַל מוֹתוֹ, וְהֵם חָשְׁבוּ כִּי הוּא מְדַבֵּר עַל שְׁנַת הַשָּׁנָה. אָז לָכֵן אֲמַר לָהֶם יֵשׁוּעַ בְּגִלּוֹי לֵב: אֲלַעֲזָר מָת. וְאֲנִי שָׁשׁ בְּגַלְלָכֶם כְּדִי שְׂתִאֲמִינוּ, כִּי לֹא הִיִּית שֵׁם, אֲבָל נֵלֶךְ אֵלָיו. אֲמַר אֲפֹא תוֹמָס הַנִּקְרָא תָאוֹס לְחַבְרַי הַתְּלָמִידִים: נֵלֶךְ גַּם אֲנַחְנוּ כְּדִי שְׂנַמּוֹת עִמּוֹ.

לָכֵן כְּשִׁבָּא יֵשׁוּעַ, מִצָּא אוֹתוֹ כְּבָר אַרְבָּעָה יָמִים בְּקֶבֶר. וּבֵית־עֲנִיָּה הָיְתָה קְרוֹבָה לִירוּשָׁלַיִם כְּתַמ־שַׁעֲשָׂרָה רִיס וְרַבִּים מִן הַיְּהוּדִים בָּאוּ אֶל מִרְתָּא וּמְרִים כְּדִי לְנַחֵם אוֹתָם עַל אַחִיָּהּ. מִרְתָּא, אָז, כְּאֲשֶׁר שָׁמַעָה כִּי יֵשׁוּעַ בָּא, פָּגְשָׁה אוֹתוֹ, וּמְרִים יָשְׁבָה בְּבֵית. אֲמָרָה אָז מִרְתָּא אֶל יֵשׁוּעַ: אָדוֹנִי, אֵלֹו הָיִית פֹּה, אַחִי לֹא הָיָה מָת. אֲבָל גַּם עֲכָשְׁיוּ אֲנִי יוֹדַע כִּי כָּל אֲשֶׁר תִּשְׁאַל מֵאֵת הָאֱלֹהִים, יִתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים. אוֹמֵר לָהּ יֵשׁוּעַ: יָקוּם אַחִיָּה. אוֹמְרָת לוֹ מִרְתָּא: יוֹדַעַת אֲנִי כִּי יָקוּם בְּתַחֲיָה בַּיּוֹם הָאָחֳרֹון. אֲמַר לָהּ יֵשׁוּעַ אֲנִי הַתַּחֲיָה וְהַחַיִּים הַמָּאֲמִין בִּי, אֲפֹלוּ יָמוֹת, יַחֲיָה, וְכָל הַחַי וּמָאֲמִין בִּי לֹא יָמוֹת לְעוֹלָם. הָאִם מָאֲמִינָה זֹאת? אוֹמְרָת לוֹ כֵּן אָדוֹנִי אֲנִי הָאֲמִנְתִּי כִּי אָתָּה הוּא הַמְּשִׁיחַ בֶּן הָאֱלֹהִים הַבָּא אֶל הָעוֹלָם וְאַחֲרֵי שֶׁאֲמָרָה זֹאת, הִלְכָה וְקִרְאָה לְמִרְיָם אַחוּתָהּ בְּסִמְרָ וְאֲמָרָה: הַמּוֹרָה נֹכַח וְקוֹרָא לָךְ. הִיא כְּאֲשֶׁר שָׁמַעָה, קָמָה מִהָרָה וּבָאָה אֵלָיו. עָדִין לֹא בָּא יֵשׁוּעַ אֶל הַכֶּכֶר, אֲבָל הָיָה בְּמָקוֹם אֲשֶׁר פָּגְשָׁה אוֹתוֹ מִרְתָּא. הַיְּהוּדִים אָז, הָיִים עִמָּה בְּבֵית וּמִנְחָמִים אוֹתָהּ, רָאוּ אֶת־מְרִים כִּי מִהֵרָ קָמָה וַיֵּצֵאָה, עָקְבוּ אַחֲרֶיהָ וְאֲמָרוּ כִּי הוֹלֵכֶת אֶל־הַקֶּבֶר לְמַעַן תִּבְכֶּה שָׁם: מְרִים אָז, כְּאֲשֶׁר בָּאָה לְמָקוֹם אֲשֶׁר הָיָה יֵשׁוּעַ, רָאָתָה אוֹתוֹ וְנִפְלָה לְרִגְלָיו וְאֲמָרָה לוֹ, אָדוֹנִי, אִם הָיִית פֹּה, לֹא הָיָה אַחִי מָת. יֵשׁוּעַ לָכֵן, כְּאֲשֶׁר רָאָה אוֹתָהּ בּוֹכָה וְאֶת הַיְּהוּדִים שִׁבָּאוּ אִתָּהּ בּוֹכִים, הִזְעִים בְּרוּחַ

והטריד את עצמו. ויאמר, איפה שמעתם אתו; ויאמרו לו, אדוני, בוא וראה. דמעה ישוע. אמרו אז היהודים: ראו איך אהב אותו. אבל מקצתם אמרו: האם לא יכל זה, ששקח את עיני העור, לעשות שגם זה לא ימות? ישוע אז, שוב נרגש בתוכו, בא אל הקבר, והוא היה מערה, ואכן שכבה עליו. אמר ישוע: הרימו את האבן. אומרת לו מרתא, אחות המת: אדוני, כבר מסרית, כי יום רביעי הוא. אמר לה ישוע: הלא אמרתי לך כי אם תאמיני, תראי את כבוד האלהים? הרימו אפוא את האבן שהמת היה מטל שם. וישוע הרים את עיניו למעלה ואמר: אבי, אני מודה לך ששמעת לי. ואני ידעתי כי תמיד אתה שומע לי, אבל בגלל ההמון המסור אמרתי, כדי שיאמינו כי אתה שלחתני. ואחרי שאמר אלה, צעק בקול גדול: אלעזר, צא החוצה! ויצא המת כפות את הרגלים ואת הידים בחתולים, ופניו בסודר נחבשו. אמר להם ישוע, התיירו אותו והניחו לו ללכת.

רבים אז מן היהודים, אשר באו אל מרים וראו את אשר עשה ישוע, האמינו בו. אבל מקצתם הלכו אל הפרושים ואמרו להם את אשר עשה ישוע. אספו לכן הכהנים הראשיים והפרושים מועצה ואמרו: מה נעשה, כי האיש הזה עושה אותות רבים? אם נעזב אותו פכה, כלם יאמינו בו, ויבואו הרומאים ויחזו ממנו גם את המקום וגם את העם. ואחזק מהם, מנפא, שהיה כהן גדול בשנה ההיא, אמר להם: אתם אינכם יודעים כלום, ולא אתם מתחשבים כי מועיל לנו שאדם אחד ימות בעד העם ולא כל-האמה תאבד. וזאת לא אמר מעצמו, אלא כהן גדול היה בשנה ההיא, נבא כי עתיד היה ישוע למות בעד העם ולא בעד האמה לבד, אלא כדי שגם את בני האלהים המפזרים יקבץ לאחד מאותו היום אז יעצו יחדו למען יהרגו אותו. ישוע לכן לא התהלך עוד בגלוי בין היהודים, אלא הלך משם אל הארץ הקרובה למדבר, אל עיר הנקראת אפרים, ושם שהה עם תלמידיו. והנה קרוב פסח היהודים, ועלו רבים לירושלים מן הארץ לפני הפסח כדי שיטהרו. היו מבקשים לכן את ישוע, והיו אומרים זה לזה בעמדם במקדש: מה נראה לכם? האם לא יבוא אל החג? והכהנים הגדולים והפרושים נתנו מצוה, שאם מישוה ידע איפה הוא, יגיד, כדי שייתפשו אתו.

יב

וישוע לפני ששה ימים לפסח בא אל בית-ענניה, אשר שם היה לזר שמת, אשר הקים אותו מן המתים. עשו אז לו סעודה שם, ומרתא שרתה, ולזר היה אחד מן המוסבים עמו. מרים אז לקחה ליטרא שמן נרד טהור ויגר, משחה את רגלי ישוע ומחקה בשערותיה את רגליו, והבית נמלא מריח השמן. ויאמר לכן אחד מתלמידיו, יהודה בן שמעון איש קריות,

העֵתִיד לְהַסְגִּירוֹ לָמָּה לֹא נִמְכַּר הַשָּׁמֶן הַזֶּה בְּשֵׁלֶשׁ מֵאוֹת דִּינָרִים וְנָתַן לְעֲנִיִּים? וְאָמַר זֹאת לֹא מִפְּנֵי שְׂדָאָג לְעֲנִיִּים, אֲלֵא מִפְּנֵי שֶׁהִיָּה גִבָּב, וְהַקֶּסֶף הֵיחָה בִּידוֹ, וְאֵת הַמִּשְׁלָךְ בָּהּ נָשָׂא. אָמַר אַז יִישׁוּעַ: הִנֵּחַ אוֹתָהּ, לְיוֹם קְבוּרָתִי שְׁמֶרָה אוֹתוֹ. אֵת הָעֲנִיִּים כִּי תָמִיד יֵשׁ לָכֶם עִמָּכֶם, אָכֵל אוֹתִי לֹא תָמִיד יֵשׁ לָכֶם. יָדַע אִם-כֵּן קֹהֵל רַב מִן הַיְּהוּדִים כִּי הוּא שָׂם, וּבָאוּ לֹא בִגְלַל יִישׁוּעַ לְבָדוּ, אֲלֵא כְּדִי לִרְאוֹת גַּם אֶת לַעֲזֹר אֲשֶׁר הָעִיר מִן הַמַּתִּים. וְזָמְמוּ הַכֹּהֲנִים הַגְּדוֹלִים כְּדִי שְׁמִיתוּ גַם אֶת לַעֲזֹר. כִּי רַבִּים מִן הַיְּהוּדִים הִלְכוּ בִּגְלָלוֹ וְהֶאֱמִינוּ בְּיִישׁוּעַ.

לְמַחֲרָת, הִהְמוֹן הָרַב שֶׁבָּא לְחַג, כְּשִׁשְׁמֵעוֹ כִּי יִישׁוּעַ בָּא לִירוּשָׁלַיִם, לִקְחוּ אֶת עֲנִפֵּי הַתְּמָרִים וְיָצְאוּ לִקְרֹאתוֹ, וְצִעְקוּ: הוֹשַׁעֲנָא, כְּרוּךְ הָבָא בְּשֵׁם יְהוָה, מְלֹךְ יִשְׂרָאֵל. וּמֵצֵא יִישׁוּעַ תְּמוֹר צָעִיר וְיֹשֵׁב עָלָיו, כֹּאשֶׁר כְּתוּב אֶל־תִּירָאִי, בַּת־צִיּוֹן, הִנֵּה מִלְכָּךְ בָּא יוֹשֵׁב עַל־עֵיר תְּמוֹר.

אָכֵל אֵת אֵלֶּה לֹא יָדָעוּ תַלְמִידָיו בְּרֹאשׁוֹנָה, אֲלֵא כֹאשֶׁר הִתְפָּאֵר יִישׁוּעַ, אַז נִזְכְּרוּ כִּי אֵלֶּה הָיוּ כְּתוּבִים עָלָיו, וְאֵלֶּה עָשׂוּ לוֹ. לְכֵן הָעִיד הִהְמוֹן אֲשֶׁר הָיָה עִמּוֹ כֹּאשֶׁר קָרָא אֶת־לַעֲזֹר מִן־הַקֶּבֶר וְהִקִּימוּ מִן־הַמַּתִּים. בִּגְלַל זֶה גַם פָּגַשׁ אוֹתוֹ הִהְמוֹן, כִּי שָׁמְעוּ שֶׁהוּא עָשָׂה אֵת הַזֹּאת הַזֶּה. הַפְּרוֹשִׁים, לְכֵן, אָמְרוּ לַעֲצָמָם: אֵתֶם רוֹאִים שְׂאִינְכֶם מוֹעִילִים כְּלוּם; הִנֵּה הָעוֹלָם הִלָּךְ אַחֲרָיו.

וְהָיוּ יוֹנִים אַחֲדִים מִן הָעוֹלָם כְּדִי לְהַשְׁתַּחוּוֹת בְּחַג. אֵלֶּה אִפּוּא נִיגְשׁוּ אֶל פִּילִיפּוֹס מִבֵּית־צִידָה שְׁבַגְלִיל, וּשְׂאֵלוּ אוֹתוֹ לֵאמֹר: אֲדוֹנִי, רוצים אנחנו לראות את יִישׁוּעַ. בָּא פִילִיפּוֹס וְאָמַר לְאַנְדְּרֵאס, וְיֹשֵׁב אַנְדְּרֵאס וּפִילִיפּוֹס אֹמְרִים לְיִישׁוּעַ, וְיִישׁוּעַ עָנָה לָהֶם לֵאמֹר, בָּאָה הַשָּׁעָה כְּדִי שִׁיכַבַּד בְּן־הָאָדָם. אָמֵן אָמֵן אֹמֵר אֲנִי לָכֶם, אִם לֹא גִרְגִּיר הַחֹשֶׁה יִפֹּל אֶל הָאָרֶץ וְיָמוּת, הוּא נִשְׁאָר לְבָדוּ; אָכֵל אִם יָמוּת, הוּא נוֹשֵׂא פְרִי רַב. הָאוֹהֶב אֶת־נַפְשׁוֹ יֵאָבֵד אוֹתָהּ, וְהַשּׁוֹנֵא אֶת־נַפְשׁוֹ בַּעוֹלָם הַזֶּה לְחַיֵּי עוֹלָם יִשְׁמְרָנָהּ. אִם מִיִּשְׁהוּ יִשְׁרַת אוֹתִי, יִלָּךְ אַחֲרִי, וּכֹאשֶׁר אֲנִי נִמְצָא, שָׂם גַּם הַמִּשְׁרַת שְׁלִי יִהְיֶה, וְאִם מִיִּשְׁהוּ יִשְׁרַת אוֹתִי, הָאֵב יִכַּבַּד אוֹתוֹ. עֵתָה נִפְשִׁי נִבְהָלָה, וְמָה אִמְרָ? אָבִי, הוֹשִׁיעֵנִי מִן הַשָּׁעָה הַזֹּאת. אָכֵל בִּגְלַל זֶה בָּאתִי אֶל הַשָּׁעָה הַזֹּאת. אָבִי, כִּפֹּד אֶת־שְׁמִךְ. וְתִבָּא קוֹל מִן־הַשָּׁמַיִם: כִּפֹּדְתִי וְיֹשֵׁב אֲכַבֵּד. הִהְמוֹן הָעוֹמֵד, לְכֵן, וְשָׁמַע, אָמַר שֶׁהִיָּה רַעַם, אַחֲרִים אָמְרוּ, מִלֵּאָד דָּבָר אֲלֵיו. עָנָה יִישׁוּעַ וְאָמַר, לֹא בְּשִׁבְלִי הַקוֹל הַזֶּה נִהְיָה, אֲלֵא בְּשִׁבְלִיכֶם. עֲכָשׁוּ הוּא מִשְׁפָּטוֹ שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, עֲכָשׁוּ שׁוֹר הָעוֹלָם הַזֶּה יִשְׁלַךְ הַחוּצָה, וְאֲנִי, אִם אֲרַמֵּם מִן הָאָרֶץ, אֶמְשֹׁךְ אֶת כָּלֶם אֲלֵי. וְזֹאת אָמַר מִרְמֹז בְּאִיזָה מִנֹּת הִיָּה עֵתִיד לָמוּת. עָנָה לוֹ הַקֹּהֵל: אֲנַחְנוּ שָׁמַעְנוּ מִן הַתּוֹרָה כִּי הַמִּשִּׁיחַ נִשְׁאָר לְעוֹלָם, וְאִיךָ אֵתָה אֹמֵר שֶׁצָּרִיד לְהִנָּשֵׂא בֶן הָאָדָם? מִי הוּא זֶה בֶּן הָאָדָם? אָמַר לָכֵן לָהֶם

ישוע, עוד זמן מעט האור עמכם הוא, התהלכו עד שיש לכם האור, למען לא ישיג אתכם החשך, והמתהלך בחשך לא יודע אנה הוא הולך. עד שיש לכם את האור, האמינו באור, כדי שתהיו בני אור. אלה דבר ישוע, ואחר כך הלך ונסתתר מהם.

אף על פי שעשה כל כך הרבה אותות לפניהם, לא האמינו בו. כדי שימלא דבר ישעיהו הנביא אשר אמר, אדוני, מי האמין לשמועתנו; וזרוע אדוני על-מי נגלתה; בגלל זה לא יכלו להאמין, כי שוב אמר ישעיהו, עור את-עיניהם והקשה את-לבם, כדי שלא יראו בעיניהם ויבינו בלבם וישובו, וארפאם.

אלה אמר ישעיהו כאשר ראה את כבודו ודבר עליו. אולם אף גם מן השרים רבים האמינו בו, אבל בגלל הפרושים לא הודו, כדי שלא יהיו מוצאים מן העדה. כי אהבו את כבוד האנשים יותר מאשר את כבוד האלהים.

ישוע צעק ואמר, המאמין בי לא מאמין בי, אלא במי ששלחני. והרואה אותי רואה את שולחי. אני אור באתי לעולם, כדי שכל המאמין בי לא ישאר בחשך. ואם מישוהו ישמע את דברי ולא יאמין, אני לא אשפט אותו, כי לא באתי כדי לשפט את העולם, אלא כדי להושיע את העולם. המואס בי ואינו מקבל את דברי, יש לו שופט; הדבר אשר דברתי, הוא ישפט אותו ביום האחרון. כי אני מעצמי לא דברתי, אלא האב השולח אותי הוא נמן לי מצוה מה אמר ומה אדבר. יודע אני כי מצותו היא חיי עולם. ואשר אני מדבר, כאשר אמר לי האב, ככה אני מדבר.

יג

לפני חג הפסח, ישוע ידע כי באה שעתו לעבר מן העולם הנה אל האב. אהב את שלו שבעולם, ועד הקץ אהב אותם. וכשהיתה הסעודה, השטן כבר שם בלב יהודה בן שמעון איש קריות למסר אותו, ישוע ידע כי האב נמן לו את הכל לידיו, וכי מאלהים יצא ואל האלהים הוא הולך קם מן הסעודה ושם את הבגדים, ולקח מגבת ותגר את עצמו. אז צק מים אל הספל, והחל לרחוץ את רגלי התלמידים ולנגב במגבת אשר היה חגור בה. בא אז אל שמעון פטרוס, ואומר לו ההוא: אדוני, אתה רוחץ את רגלי? ענה ישוע ואמר לו: מה שאני עושה, אתה לא יודע עכשיו, אבל תדע אחרי כן. אומר לו פטרוס, לא תרחץ את רגלי לעולם. ענה לו ישוע, אם לא ארחץ אותך, אין לך חלק עמי. אומר לו שמעון פטרוס: אדוני, לא את רגלי בלבד, אלא גם את ידי ואת ראשי. אומר לו ישוע: הרוחץ אין צורך לו

אֵלָא לַרְחִץ אֶת הַרְגְּלִים, אָבֵל הוּא טְהוֹר כָּלוּ, וְאַתֶּם טְהוֹרִים אַתֶּם, אָבֵל לֹא כָלְכֶם כִּי יָדַע
אֶת הַמוֹסֵר אוֹתוֹ, עַל כֵּן אָמַר: לֹא כָלְכֶם טְהוֹרִים.

כַּאֲשֶׁר אָז רָחַץ אֶת רַגְלֵיהֶם וְלָקַח אֶת בִּגְדָיו, הִסֵּב שׁוֹב וְאָמַר לָהֶם: הַיּוֹדְעִים אַתֶּם מֶה
עֲשִׂיתִי לָכֶם; אַתֶּם קוֹרְאִים לִי הַמּוֹרֶה וְהַאֲדוֹן, וְנִיפָה אַתֶּם אוֹמְרִים, כִּי כֵן אֲנִי. אִם אָכֵן אֲנִי
רִחֲצִיתִי אֶת רַגְלֵיכֶם, הַאֲדוֹן וְהַמּוֹרֶה, גַּם אַתֶּם חַיִּבִּים לַרְחִץ אֶת רַגְלֵי זֶה אֶת זֶה. כִּי דִגְמָה
נִתְּמִי לָכֶם, לְמַעַן כַּאֲשֶׁר עֲשִׂיתִי לָכֶם, כֵּן גַּם אַתֶּם תַּעֲשׂוּ. אֲמֵן אֲמֵן אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם, אִין עֶבֶד
גָּדוֹל מֵאֲדוֹנָיו, וְלֹא שְׁלִיחַ גָּדוֹל מִמִּי שִׁשְׁלַח אוֹתוֹ. אִם יָדַעְתֶּם אֵלֶּה, אֲשֶׁרִיכֶם אִם תַּעֲשׂוּ
אוֹתָם. לֹא עַל כָּלְכֶם אֲנִי אוֹמֵר, אֲנִי יָדַעְתִּי אֶת אֲשֶׁר בְּחַרְתִּי, אָבֵל לְמַעַן יִמְלֹא הַכְּתוּב, הַאֲכֹל
אֶתִּי לָחֶם הָרִים עָלַי אֶת־עֲקֹבָיו. מַעֲכָשִׁיו אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם לִפְנֵי שִׁיְהִיָּה, כִּדִּי שִׁכְפָּאֲשֶׁר יִהְיֶה
תַּאֲמִינוּ כִּי אֲנִי הוּא. אֲמֵן אֲמֵן אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם, הַמְקַבֵּל אֶת מִי שִׁשְׁאֲשַׁלַּח, מְקַבֵּל אוֹתִי; וְהַמְקַבֵּל
אוֹתִי, מְקַבֵּל אֶת הַשּׁוֹלַח אוֹתִי.

אֵלֶּה אָמַר יֵשׁוּעַ, בְּהֵל כְּרוּת, וְהַעֲיֵד וְאָמַר: אֲמֵן אֲמֵן אוֹמֵר אֲנִי לָכֶם כִּי אֶחָד מֵכֶם
יִמְסֵר אוֹתִי. הַתְּלִמִּידִים הָיוּ מִבֵּיטִים אֲזִי זֶה בִּנְוָה, מְבַלְכִלִים עַל מִי הוּא מַדְבֵּר. וְהִנֵּה אֶחָד
מִתְּלִמִּידָיו מִסֵּב בְּחִיק יֵשׁוּעַ, אֲשֶׁר יֵשׁוּעַ אֶהֱב אוֹתוֹ. נוֹטָה אֲזִי שְׁמַעוֹן פֶּטְרוֹס לִזְוֶה לִשְׁאוֹל מִי
יִהְיֶה זֶה עַל אֲשֶׁר הוּא אוֹמֵר. וְהוּא נָפַל עַל חֲזֵה יֵשׁוּעַ וְאָמַר לוֹ, אֲדוֹנִי, מִי הוּא? עֹנֶה יֵשׁוּעַ,
הֵהוּא הוּא אֲשֶׁר אֲנִי טוֹבֵל אֶת הַפְּרוֹסָה וְאֶתְנֶנָּה לוֹ. וְטוֹבֵל אֶת הַפְּרוֹסָה וַיִּתֵּן לִיהוֹדָה בֶּן
שְׁמַעוֹן אִישׁ קְרִיּוֹת. וְאַחֲרֵי הַפֶּת נִכְנַס הַשָּׁטָן אֵלָיו. אָמַר לוֹ יֵשׁוּעַ: מֶה שְׁאַתָּה עוֹשֶׂה, עֲשֵׂה
מִהֵר. וְזֹאת לֹא יָדַע אִישׁ מִן הַמַּסֻּבִּים לָמָּה אָמַר לוֹ אֶחָדִים תִּשְׁבּוּ, מֵאַחַר שֶׁהִקְפֵּה הִיטָה בִּיד
יְהוֹדָה, שִׁישׁוּעַ אוֹמֵר לוֹ: קִנְיָה אֶת אֲשֶׁר אֲנִי צָרִיכִים לְחָג, אוֹ שִׁיתֵּן מִשְׁהוּ לְעֻנְיִים. לָקַח אֲזִי
אֶת הַפְּרוֹסָה הַהִיא וַיִּצָּא מִיָּד, וְהִנֵּה לִיָּלֶה.

כַּאֲשֶׁר לָכֵן יָצָא, אוֹמֵר יֵשׁוּעַ, עֲתָה נִתְכַּפֵּד בְּוִי־הָאָדָם, וְהָאֱלֹהִים נִתְכַּפֵּד בּוֹ. אִם
הָאֱלֹהִים נִתְפָּאֵר בּוֹ, הָאֱלֹהִים יִפָּאֵר אוֹתוֹ בַּעֲצָמוֹ, וּמִיָּד יִפָּאֵר אוֹתוֹ. יְלָדִים קִטְנִים, עוֹד מַעֲט
אֲנִי עִמָּכֶם. תִּבְקָשׁוּ אוֹתִי, וְכַאֲשֶׁר אֲמַרְתִּי לִיהוּדִים כִּי לְמָקוֹם אֲשֶׁר אֲנִי הוֹלֵךְ, אַתֶּם לֹא
תוּכְלוּ לָבוֹא, גַּם לָכֶם אֲנִי אוֹמֵר עֲתָה. מִצְוָה חֲדָשָׁה אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם, שְׁמַאֲהֲבוּ זֶה אֶת זֶה,
כַּאֲשֶׁר אֶהְבְּתִי אֶתְכֶם, שְׂגֹם אַתֶּם תִּאֲהָבוּ זֶה אֶת זֶה. בְּזֹאת יָדַעוּ כָּל־כֵּס כִּי תְלִמִּידֵי אַתֶּם, אִם
אֶהְבֶּה תִּהְיֶה לָכֶם זֶה לִזְוֶה. אוֹמֵר לוֹ שְׁמַעוֹן פֶּטְרוֹס: אֲדוֹנִי, אֵנָּה אַתָּה הוֹלֵךְ? עֹנֶה לוֹ יֵשׁוּעַ:
לֹאֲשֶׁר אֲנִי הוֹלֵךְ, לֹא תוּכַל עֲתָה לָלֶכֶת אַחֲרַי, אָבֵל אַחֵר כִּדִּי תִלְךָ אַחֲרַי. אוֹמֵר לוֹ פֶּטְרוֹס:
אֲדוֹנִי, לָמָּה אֵינֶנִּי יוֹכֵל לָלֶכֶת אַחֲרֶיךָ עֲכָשְׁיוֹ? אֶת־נַפְשִׁי בַּעַד נִפְשֶׁךָ אֲשִׁים. עֹנֶה לוֹ יֵשׁוּעַ: אֶת

נפֿשֶׁךְ בַּעֲדֵי תַשִּׁים? אָמֵן אָמֵן אֲנִי אוֹמֵר לָךְ, לֹא יִקְרָא תִרְנַגּוֹל עַד אֲשֶׁר תִּכְפֹּר בִּי שְׁלוֹשׁ פְּעָמִים.

יז

אַל יִכְהֶל לְבָבְכֶם, הָאֲמִינוּ בָּאלֹהִים וְגַם בִּי הָאֲמִינוּ. בְּבֵית אַבִּי מַעֲוֹנוֹת רַבִּים יֵשׁ, וְאִם לֹא כֵן, הִיִּיתִי אוֹמֵר לָכֶם, אֲנִי הוֹלֵךְ לְהַכִּין לָכֶם מְקוֹם. וְאִם אֵלֶיךָ וְאָכִין לָכֶם מְקוֹם, שׁוּב אָבֹא וְאֶחָד אֶתְכֶם אֵלַי, כְּדֵי שֶׁבָּאֲשֶׁר אֲנִי נִמְצָא, גַּם אֶתֶם תִּהְיוּ. וְאַתֶּם יוֹדְעִים לָאֵן אֲנִי הוֹלֵךְ, וְאַתֶּם יוֹדְעִים אֵת הַדֶּרֶךְ. אוֹמֵר לוֹ תוֹמָא: אָדוֹנִי, לֹא יִדְעֵנוּ לָאֵן אֶתָּה הוֹלֵךְ, וְאִידֵךְ נֹכַח לְדַעַת אֵת הַדֶּרֶךְ? אוֹמֵר לוֹ יִשׁוּעַ: אֲנִי הַדֶּרֶךְ וְהָאֶמֶת וְהַחַיִּים, אִין אִישׁ בָּא אֵל הָאָב אִם לֹא דְרָכִי אִם יִדְעָתֶם אוֹתִי, גַּם אֵת אַבִּי הִיִּיתֶם יוֹדְעִים. וּמַעַתָּה אֶתֶם יוֹדְעִים אוֹתוֹ וְרֹאִיתֶם אוֹתוֹ. אוֹמֵר לוֹ פִּילִיפּוֹס: אָדוֹנִי, הֲרָאָה לָנוּ אֵת הָאָב וְדִי לָנוּ. אוֹמֵר לוֹ יִשׁוּעַ: כָּל כֶּךָ זְמַן אֲנִי עִמָּכֶם, וְלֹא הִכְרַת אוֹתִי, פִּילִיפּוֹס? הֲרָאָה אוֹתִי רָאָה אֵת הָאָב, וְאִידֵךְ אֶתָּה אוֹמֵר: הֲרָאָה לָנוּ אֵת הָאָב? הֲאֵינָךְ מֵאֲמִין כִּי אֲנִי בָּאָב וְהָאָב בִּי? הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אֲנִי מְדַבֵּר אֵלֵיכֶם, מַעֲצָמִי אֵינְנִי מְדַבֵּר, אֲלֵא הָאָב הַשׁוֹכֵן בִּי הוּא עוֹשֶׂה אֵת הַמַּעֲשִׂים. הָאֲמִינוּ לִי כִּי אֲנִי בָּאָב וְהָאָב בִּי, וְאִם לֹא, בְּגַלֵּל הַמַּעֲשִׂים עִצְמָם הָאֲמִינוּ לִי. אָמֵן אָמֵן אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם, הַמֵּאֲמִין בִּי, אֵת הַמַּעֲשִׂים שֶׁאֲנִי עוֹשֶׂה גַם הוּא יַעֲשֶׂה, וְגִדּוּלִים מֵאֲלֵה יַעֲשֶׂה, כִּי אֲנִי הוֹלֵךְ אֵל אַבִּי. וְכָל אֲשֶׁר תִּשְׁאֲלוּ בְּשֵׁמִי, זֶה אַעֲשֶׂה, לְמַעַן יִכְבֹּד הָאָב בְּכֵן. אִם תִּשְׁאֲלוּ מֵאוּמָה בְּשֵׁמִי, אֲנִי אַעֲשֶׂה

אִם תִּתְּקֶבוּ אוֹתִי, שְׁמְרוּ אֵת מִצְוֹתַי. וְאֲנִי אֲשַׁאֵל אֵת הָאָב וְהוּא יִתֵּן לָכֶם סִגְנוֹר אַחֵר, כְּדֵי שֶׁיִּשְׁאָר עִמָּכֶם לְעוֹלָם. רוּחַ הָאֶמֶת, אֲשֶׁר הָעוֹלָם אֵינוֹ יָכוֹל לְקַבֵּל, כִּי אֵינוֹ רוֹאֶה אוֹתוֹ וְגַם אֵינוֹ יוֹדֵעַ אוֹתוֹ, אֶתֶם אֲכַל יוֹדְעִים אוֹתוֹ, כִּי אֲצַלְכֶם הוּא שׁוֹכֵן וּבִתְּוֹכְכֶם יִהְיֶה. לֹא אֶעֱזֹב אֶתְכֶם יְתוּמִים, אֲנִי בָּא אֵלֵיכֶם. עוֹד מַעַט וְהָעוֹלָם לֹא יִרְאֶה אוֹתִי עוֹד, אֲכַל אֶתֶם תִּרְאוּ אוֹתִי, כִּי אֲנִי חַי וְאֶתֶם תַּחְיוּ. בַּיּוֹם הַהוּא תִּדְעוּ כִּי אֲנִי בָּאָבִי וְאַתֶּם בִּי וְאֲנִי בָּכֶם. מִי שִׁישׁ לוֹ אֵת מִצְוֹתַי וְשׁוֹמֵר אוֹתָן, הוּא אוֹהֵב אוֹתִי, וְהַאוֹהֵב אוֹתִי יֵאָהֵב עֲלֵי־יָדִי אֲבִי, וְאֲנִי אוֹהֵב אוֹתוֹ וְאֶגְדֹּל לוֹ אֵת עֲצָמִי. אוֹמֵר לוֹ יְהוּדָה, לֹא אִישׁ קָרִיּוֹת, אָדוֹנִי, וּמָה הִנֵּה שָׁלָנוּ אֶתָּה עֲתִיד לְהִתְגַּלּוֹת וְלֹא לְעוֹלָם? עֲנֵה יִשׁוּעַ וְאָמַר לוֹ אִם מִיִּשְׁהוּ אוֹהֵב אוֹתִי יִשְׁמַר אֵת דְּבָרִי וְאֲבִי יֵאָהֵב אוֹתוֹ וְאֵלָיו נָבֹא וְנַעֲשֶׂה מִי שֶׁאֵינוֹ אוֹהֵב אוֹתִי אֵינוֹ שׁוֹמֵר אֵת דְּבָרִי, וְהַדְּבָר אֲשֶׁר אֶתֶם שׁוֹמְעִים אֵינוֹ שְׁלִי, אֲלֵא שֶׁל הָאָב שֶׁשָּׁלַח אוֹתִי.

אֵלֶּה דְּבָרַי אֵלֵיכֶם בַּעֲדֵי שׁוֹכֵן עִמָּכֶם. וְהַמְלִיץ, הַרוּחַ הַקָּדוֹשׁ אֲשֶׁר יִשְׁלַח הָאָב בְּשֵׁמִי, הוּא יִלְמַד אֶתְכֶם אֶת־הַכֵּל וְיִזְכִּיר לָכֶם אֵת כָּל־אֲשֶׁר אֶמְרָתִי לָכֶם. שְׁלוֹם אֲנִי מֵנִיחַ

לכם, שלום שלי אני נותן לכם, לא פאָשר העולם נותן אני נותן לכם. אל יפהל לבבכם ואל יירא. שמענתם כי אני אמרתי לכם: הולך אני ובא אליכם. אם אהבתם אותי, הייתם שמחים כי אמרתי: הולך אני אל האב, כי האב שלי גדול ממני. ועתה אמרתי לכם בטרם יהיה, כדי שפאָשר יהיה תאמינו. לא עוד רבות אדבר עמכם, כי בא שר העולם, ובי אין לו כלום אבל כדי שהעולם ידע שאני אוהב את האב, וכאשר צוה עלי האב, כך אני עושה. קומו, נלך מכאן.

יה

אני הגפן האמתית, ואבי הוא האפר. כל־שריג בי שאינו נושא פרי, נוטל אותו, וכל־שריג הנושא פרי, מטהר אותו, למען ישא פרי רב יותר. כבר אתם טהורים בגלל הדבר אשר דברתי לכם. השארו בי, ואני בכם. פאָשר הנזמורה אינה יכולה לשאת פרי מעצמה אם לא תשארו בגפן, כך גם אתם לא תוכלו, אם לא תשארו בי. אני הגפן ואתם הנזמורות. הנשארו בי ואני בו, הוא נושא פרי רב, כי בלעדי לא תוכלו לעשות מאומה. אם לא ישאר מישהו בי, הוא נזרק החוצה כמו הנזמורה ויבש, ואוספים אותם ומשליכים אל האש, והוא נשרף. אם תשארו בי ודברי ישארו בכם, כל אשר תחפצו שאלו, ויהיה לכם. כזה נתפכד אבי, שתשארו פרי רב ותהיו תלמידי. פאָשר האב אהב אותי, כך אהבתי אתכם; שבתו באהבתי. אם תשמרו את מצוותי, תשארו באהבתי, פאָשר אני שמרתי את מצוות אבי ונשארת באהבתו. דברים אלה דברתי אליכם למען תשארו שמחתי בקרבכם ושמחתכם תהיה שלמה. זאת היא מצותי, שתאהבו זה את זה פאָשר אהבתי אתכם. אהבה גדולה מזאת אין לאיש, שישים את נפשו בעד רעיו. אתם ידידי אם תעשו את כל אשר אני מצוה אתכם לא עוד אני קורא לכם עבדים, כי העבד אינו יודע מה עושה אדוניו, אבל אתכם קראתי חברים, כי כל אשר שמעתי מאת אבי הודעתי לכם. לא אתם בחרתם בי, אלא אני בחרתי בכם, ושמתי אתכם כדי שתלכו ותשארו פרי, ופריתם ישארו, למען כל אשר תשארו את־האב בשמי יתן לכם. אלה אני מצוה אתכם, למען תאהבו איש את רעהו.

אם העולם שונא אתכם, דעו כי אותי שונא ראשונה לפניכם. אם מן העולם הייתם, העולם היה אוהב את שלו, אבל מפני שמן העולם אינכם, אלא אני בחרתי אתכם מן העולם, על כן שונא אתכם העולם. זכרו את הדבר שאמרתי לכם: אין עבד גדול מאדוניו. אם אותי רדפו, גם אתכם ירדפו; אם את דברי שמרו, גם את דבריתם ישמרו. אבל את כל אלה יעשו לכם בגלל שמי, כי אינם יודעים את השולח אותי. אלו לא באתי ודברתי אליהם, לא היה להם חטא, אבל עכשיו אין להם תירוץ על חטאתם. השונא אותי שונא גם

את־אבי. אם את המעשים לא עשיתי ביניהם אשר לא אחד אחר עשה, חטא לא היה להם, אבל עכשו ראו ושנאו גם אותי וגם את אבי. אבל כדי שיתמלא הדבר הכתוב בתורתם, כי שנאוני חנם. וכאשר יבוא המנחם אשר אני אשלח לכם מעם האב, רוח האמת אשר מעם האב יוצא, הוא יעיד עלי. וגם אתם מעידים, כי מראשית אתי אתם.

י

אלה דברתי אליכם למען לא תכשלו. מגידים יעשו אתכם, אבל באה שעה שכל ההורג אתכם יחשב להקריב עבודה לאלהים. ואלה יעשו, כי לא ידעו את־האב וגם לא אותי: אבל אלה דברתי לכם כדי שפאשר תבוא השעה, תזכרו אותם כי אני אמרתי לכם. ואלה לא אמרתי לכם מתחלה, כי עמכם הייתי. ועכשיו אני הולך אל השולח אותי, ואף אחד מכם אינו שואל אותי לאן אתה הולך אבל מפני שדברתי אלה אליכם, הצער מלא את לבכם. אבל אני אומר לכם את האמת, מועיל לכם שאני אלה. כי אם אני לא אלה, המנחם לא יבוא אליכם, אבל אם אלה, אשלח אותו אליכם. ובבואו הוא יוכיח את־העולם על־חטא ועל־צדקה ועל־משפט: על־אודות חטא אמנם, כי לא מאמינים בי. ועל־אודות צדקה, כי אל־אבי אני הולך ולא תראוני עוד, ועל אודות המשפט, כי שר העולם הזה נדון. עוד רבות יש לי לומר לכם, אבל אינכם יכולים לשאת עתה. וכשיבוא הוא, רוח האמת, ינחה אתכם אל כל האמת, כי לא ידבר מעצמו, אלא כל אשר ישמע ידבר, ואת העתידות יגיד לכם שהוא יכבד אותי, כי משלי יקח ויגיד לכם. כל אשר יש לאב שלי הוא, על כן אמרתי כי משלי יקח ויגיד לכם. מעט ולא תראו אותי, ושוב מעט ותראו אותי, כי אני הולך אל האב. אמרו אז מן התלמידים שילו אל זה לזה: מה הוא זה אשר אומר לנו, מעט ולא תראו אותי, ושוב מעט ותראו אותי, וכי אני הולך אל האב? אמרו אז: זה מה הוא אשר אומר המעט? לא ידענו מה הוא מדבר. ידע אז הישוע כי רצו לשאול אותו, ואמר להם, העל זה אתם מחפשים זה עם זה, כי אמרתי, מעט ולא תראו אותי. ושוב מעט ותראו אותי; אמן אמן אני אומר לכם כי תבכו ותקוננו אתם, אבל העולם ישמח, ואתם תתעצבו, אבל עצבכם לשמחה יתפך. האשה כאשר תלד יש לה כאב, כי באה שעתה, אבל כאשר תלד את הילד, איננה זוכרת עוד את הצרה בגלל השמחה, כי נולד אדם לעולם. ואתם אכן עתה יש לכם צער, אבל שוב תראה אתכם וישמח לבכם, ואת־שמחתכם לא יקח איש מכם. ובאותו היום לא תשאלו אותי כלום. אמן אמן אומר אני לכם, כי כל אשר תשאלו את האב בשמי יתן לכם. עד עכשיו לא שאלתם דבר בשמי, שאלו ותקבלו, כדי ששמחתכם תהיה מלאה. אלה במשלים דברתי לכם, אבל באה שעה שבה לא עוד במשלים אדבר לכם, אלא בגלוי לב על האב אגיד לכם. ביום ההוא תשאלו בשמי, ואינני אומר לכם שאני אשאל את האב בעדיכם

כי האב עצמו אוהב אתכם, מפני שאתם אהבתם אותי והאמתים כי אני יצאתי מאת האלהים. יצאתי מאת האב ובאתי אל העולם; שוב אני עוזב את העולם והולך אל האב. אומרים לו תלמידיו: הנה עכשיו בגלוי לב אתה מדבר, ומשל כלשהו אינך אומר. עתה ידענו כי יודע אתה הכל ואין אתה צריך שישאלך איש. בזאת מאמינים אנחנו כי מאת האלהים יצאת. ענה להם ישוע: עכשיו אתם מאמינים? הנה באה שעה, ועכשיו באה, שתקפזו איש לביתו ואותי תעזבו לבדי, ואינני לבד, כי האב עמי. אלה דברתי לכם כדי שתהיה לכם שלום ברי. בעולם תהיה לכם צרה, אבל התחזקו, אני נצחתי את העולם.

יז

אלה דבר ישוע, ונשא את עיניו אל השמים ואמר: אבי, באה השעה, כבוד את בנה, למען וכבוד גם בנה אותה. כאשר נתת לי סמכות על כל בשר, כדי שכל אשר נתת לי יתן להם חיי עולם. וזאת היא החיים הנצחיים, שיידעו אותה, האלהים האמתי היחיד, ואת אשר שלחת, ישוע המשיח. אני כבודתי אותה על הארץ, השלמתי את המלאכה אשר נתת לי לעשות. ועתה כבודני אתה, אבי, אצלה כבוד אשר הנה לי לפניך בטרם היה העולם. גליתי את שמך לאנשים אשר נתת לי מן העולם. לה היו ולי אותם נתת, ואת דברך שמרו. עתה ידעו כי כל אשר נתת לי מאתה הוא. כי הדברים אשר נתת לי נתתי להם, והם לקחו וידעו באמת כי מאתה יצאתי, והאמינו כי אתה שלחתני. אני שואל עליהם, לא על העולם אני שואל, אלא על אלה אשר נתת לי, כי שלך הם. וכל אשר לי הוא לך, ואשר לך הוא לי, ונתפארתי בהם. ולא עוד אני בעולם, ואלה בעולם הם, ואני אליהם בא. אב קדוש, שמר אותם בשמך אשר נתת לי, למען יהיו אחד כמו אנחנו. כאשר הייתי עמם בעולם, אני שמרתי אותם בשמך, אשר נתת לי שמרתי, ואיש מהם לא אבד, אם לא בן האבדון, כדי שתכתוב ותמלא. ועכשיו אני בא אליה, ואלה אני מדבר בעולם כדי שתהיה להם השמחה שלי ממלאה בהם. אני נתתי להם את דברך, והעולם שגא אותם, כי אינם מן העולם, כאשר אני אינני מן העולם. אינני שואל שתטלם מן העולם, אלא שתשמרם מן הרע. מן העולם אינם, כאשר אני אינני מן העולם. קדש אותם באמתך; דברך אמת הוא. כאשר שלחת אותי לעולם, כך שלחתי אותם לעולם. ועל אודותם אני מקדש את עצמי, למען גם הם יהיו מקדשים באמת. לא על אלה בלבד אני שואל, אלא גם על המאמינים בי עלייך דברים. כדי שפלים יהיו אחד, כאשר אתה, אבי, בי ואני בך, כדי שגם הם יהיו אחד בנו, למען יאמין העולם כי אתה שלחתני. ואני את הכבוד אשר נתת לי נתתי להם, למען יהיו אחד כאשר אנחנו אחד. אני בהם ואתה בי, כדי שיהיו משלמים לאחד, וכדי שידע העולם כי אתה שלחתני ואהבת אותם כאשר אהבת אותי. אבי, את אשר נתת לי, רוצה אני

שְׁבִמְקוֹם אֲשֶׁר אָנִי נִמְצָא, גַּם הֵם יִהְיוּ עִמִּי, כְּדִי שְׁיִרְאוּ אֶת כְּבוֹדִי אֲשֶׁר נִתַּתְּ לִי, כִּי אֶהְבֶּתִּנִּי לִפְנֵי יְסוֹד הָעוֹלָם. אָבִי צְדִיק, וְהָעוֹלָם לֹא יִדְעוּ, אָנִי יִדְעִיתִּי, וְאַלֶּה יָדְעוּ כִּי אֶתֵּה שְׁלֹחַתִּנִּי, וְהוֹדַעְתִּי לָהֶם אֶת שְׁמִי וְאוֹדִיעִי, כְּדִי שֶׁהֶאֱהָבָה אֲשֶׁר אֶהְבֶּת אוֹתִי תִּהְיֶה בָּהֶם, וְאֲנִי בָּהֶם.

יח

אֶת־אַלֶּה אָמַר יֵשׁוּעַ וַיֵּצֵא עִם־תַּלְמִידָיו אֶל־עֵבֶר נַחַל קִדְרוֹן, אֲשֶׁר שָׁם הָיָה גֹן, וַיִּכְנַס שָׁמָּה הוּא וְתַלְמִידָיו. וַיָּדַע גַּם הַיְּהוּדָה הַמוֹסֵר אוֹתוֹ אֶת־הַמָּקוֹם, כִּי פְעָמִים רַבּוֹת נֶאֱסָף גַּם יֵשׁוּעַ שָׁם עִם תַּלְמִידָיו. וְהַיְּהוּדָה אַז לָקַח אֶת הַגְּדוּד וְאֶת הַמְּשָׁרְתִּים מֵאֵת הַכֹּהֲנִים הַגְּדוֹלִים וְהַפְּרוֹשִׁים, וּבָא לָשֶׁם עִם אֲבוֹקוֹת וְלִפְיָדִים וְכָלִי נָשֶׁק. יֵשׁוּעַ, לָכֵן, יוֹדַע אֶת כָּל הַבָּא עָלָיו, יֵצֵא וְאָמַר לָהֶם: אֵת מִי אַתֶּם מְבַקְשִׁים; עֲנוּ לוֹ יֵשׁוּעַ הַנִּצָּרִי. אוֹמַר לָהֶם יֵשׁוּעַ אָנִי הוּא. וְעַמַּד גַּם הַיְּהוּדָה הַמוֹסֵר אוֹתוֹ עִמָּהֶם. כַּאֲשֶׁר לָכֵן אָמַר לָהֶם כִּי אָנִי הוּא, הִלְכוּ לֵאחֹר וְנִפְלוּ אַרְצָה. שׁוּב אַז שָׁאֵל אוֹתָם, אֵת מִי אַתֶּם מְבַקְשִׁים? וְהֵם אָמְרוּ, אֵת יֵשׁוּעַ הַנִּצָּרִי. עֲנָה יֵשׁוּעַ: אֲמַרְתִּי לָכֶם כִּי אָנִי הוּא. אִם כֵּן אוֹתִי אַתֶּם מְבַקְשִׁים, הַנִּיחוּ לֵאלֹהֶ לְלַכֵּת. כְּדִי שְׁיִתְמַלֵּא הַדֶּבֶר אֲשֶׁר אָמַר, כִּי אֵת אֲשֶׁר נִתַּתְּ לִי לֹא אֲבַדְתִּי מִמֶּה אֶף אֶחָד. שְׁמַעוֹן פֶּטְרוֹס לָכֵן, אוֹחִז חֶרֶב, שְׁלַף אוֹתָהּ וְהִכָּה אֶת עֶבֶד הַכֹּהֵן הַגְּדוֹל וְקָצַץ אֶת אָזְנוֹ הַיְּמָנִית, וְשֵׁם הָעֶבֶד הָיָה מַלְכוּס. אָמַר אַז יֵשׁוּעַ לִפְטָרוֹס: הַשְׁלֵךְ אֶת הַחֶרֶב אֵל הַנִּרְתִּיק. הֲלֹא אֲשַׁתָּה אֶת הַכּוֹס אֲשֶׁר נָתַן לִי הָאֵב?

הַגְּדוּד אִזֹּן וְהַמְּפַקֵּד וְהַמְּשָׁרְתִּים שָׁל הַיְּהוּדִים תִּפְסוּ אֶת יֵשׁוּעַ וְקִשְׁרוּ אוֹתוֹ. וְהוֹכִילוּ אוֹתוֹ אֶל חֲנָה תַּחְלָה, כִּי הָיָה חֲמִיו שֶׁל קַיִפָּא, אֲשֶׁר הָיָה כֹּהֵן גָּדוֹל בְּשָׁנָה הַהִיא. וְקַיִפָּא הָיָה זֶה שִׁיעָץ לַיְּהוּדִים כִּי מוֹעִיל שְׂאֵדָם אֶחָד יֵאָבֵד בְּעַד הָעָם. וְשְׁמַעוֹן פֶּטְרוֹס וְהַתַּלְמִיד הָאֲחֵר עָקְבוֹ אַחֲרֵי יֵשׁוּעַ. וְהַתַּלְמִיד הַהוּא הָיָה מֶכָר לַכֹּהֵן הַגְּדוֹל, וְנִכְנַס עִם יֵשׁוּעַ אֶל חֲצַר הַכֹּהֵן הַגְּדוֹל. וּפֶטְרוֹס עָמַד אֵצֶל הַדֶּלֶת בַּחוּץ. אַז יֵצֵא הַתַּלְמִיד הָאֲחֵר, אֲשֶׁר הָיָה יָדוֹעַ לַכֹּהֵן הַגְּדוֹל, וְאָמַר לַשּׁוֹעֲרֵת, וְהִבִּיא אֶת פֶּטְרוֹס. אוֹמַרְתָּ אַז הַנִּצָּרָה הַשּׁוֹעֲרֵת לִפְטָרוֹס, הֲלֹא גַם אֶתֶּה מִתַּלְמִידָיו שֶׁל הָאִישׁ הַזֶּה? אוֹמַר הוּא, לֹא. וְהַעֲבָדִים וְהַמְּשָׁרְתִּים עֲמָדוֹ שָׁם, שָׁעֲשׂוּ מְדוּרַת גִּתְלִים כִּי הָיָה קָר, וְהַתַּחַמָּמוֹ, וּפֶטְרוֹס עָמַד עִמָּהֶם וְהַתַּחַמָּם. הַכֹּהֵן הַגְּדוֹל לָכֵן שָׁאֵל אֶת יֵשׁוּעַ עַל תַּלְמִידָיו וְעַל תּוֹרָתוֹ. עֲנָה לוֹ יֵשׁוּעַ: אָנִי בְּגִלּוֹי דְּבִרְתִּי לְעוֹלָם, אָנִי תַּמִּיד לְמַדְתִּי בְּבֵית הַכִּנְסָת וּבִמְקַדְשׁ, אֲשֶׁר שָׁם תַּמִּיד הַיְּהוּדִים נֶאֱסָפִים, וּבִסְתֵר לֹא דְּבִרְתִּי כְּלוּם. מָה אֶתֶּה שׁוֹאֵל אוֹתִי? שָׁאֵל אֶת הַשּׁוֹמְעִים מָה דְּבִרְתִּי אֵלֵיהֶם. הִנֵּה אֵלֶּה יוֹדְעִים מָה שְׁאֲמַרְתִּי. וּכְשֶׁאָמַר אֵלֶּה, אֶחָד מִן הַמְּשָׁרְתִּים הָעוֹמֵד שָׁם נָתַן מִכָּה לַיֵּשׁוּעַ וְאָמַר, כִּכָּה אֶתֶּה עוֹנָה לַכֹּהֵן הַגְּדוֹל? עֲנָה לוֹ יֵשׁוּעַ: אִם רָצָה דְּבִרְתִּי, הַעַד עַל הָרָצָה, וְאִם טוֹבָה, מָה אֶתֶּה מִכָּה אוֹתִי? חֲנֹן

שלח אותו כפות אל קנפא הכהן הגדול. ושמעון פטרוס היה עומד ומתחמם. אמרו לו לכן: הלא גם אתה מתלמידיו? כפר אז שהוא ואמר: לא אני. אמר אחד מעבדי הכהן הגדול, קרוב של זה שפטרוס כרת את אָזְנוֹ: הלא אני ראיתי אותך בגן עמו? שוב אז כחש פטרוס, ומיד קרא תרנגול.

מוליכים אז את ישוע מאת קנפא אל הפרטוריון. היה בקר, והם לא נכנסו אל הפרטוריון כדי שלא יטמאו, אלא כדי שיוכלו לאכל את הפסח. יצא אז הפילטוס אליהם ואמר: איזו קטגוריה אתם מביאים נגד האדם הזה? ענו ואמרו לו: אלו לא היה זה עושה רע, לא היינו מוסרים אותו לך. אמר אז להם פילטוס: קחו אותו אתם ושפטו אותו לפי חקכם. אמרו אז לו היהודים: לנו אין רשות להמית איש. כדי שיתמלא דבר ישוע אשר אמר, מרמז באיזו מיתה היה עתיד למות. נכנס אז שוב הפילטוס אל הפרטוריון, וקרא לישוע ואמר לו: האתה הוא מלך היהודים? ענה לו ישוע: מעצמה אתה אומר זאת, או שאחרים אמרו לך עלי? ענה פילטוס: הלא אני יהודי? עמד והכהנים הגדולים מסרו אותך לי. מה עשית? ענה ישוע: מלכותי איננה מן העולם הזה. אלו היתה מלכותי מן העולם הזה, היו משרתי נלחמים כדי שלא אמסר ליהודים. אבל עכשיו מלכותי איננה מכאן. אמר אז לו הפילטוס: אז מלך אתה? ענה ישוע: אתה אומר כי מלך אני. אני לזה נולדתי ולזה באתי אל העולם, כדי להעיד לאמת. כל ההווה מן האמת שומע בקולי. אומר לו פילטוס, מה היא אמת? ואחרי שאמר זאת, יצא שוב אל היהודים ואמר להם, אני לא מוצא בו שום עלה. יש לכם מנהג שאשחרר לכם אחד בפסח, האם רוצים אתם אז שאשחרר לכם את מלך היהודים? צעקו לכן שוב כלם לאמר: לא את-זה, אלא את-בר-אבא. ובר-אבא היה שודד.

יט

אז לכן לקח פילטוס את ישוע והלקה אתו. והתילים קלעו פתח מקוצים ושמו על ראשו, ובגד ארגמן הלבישו אותו. והיו אמרים: שלום, המלך של היהודים! והיו נתנים לו מכות. יצא לכן פילטוס שוב החוצה ואמר להם: הנה אני מוציא אליכם אותו החוצה, כדי שתדעו כי לא מצאתי בו שום עלה. יצא לכן ישוע החוצה, נושא את עטרת הקוצים ואת בגד הארגמן. ואמר להם, הנה האדם. באשר ראו אותו הכהנים הראשים והמשורשים, צעקו לאמר, צלבהו צלבהו. אומר להם פילטוס, קחו אותו אתם וצלבו אותו, כי אני לא מוצא בו עלה. ענו לו היהודים: אנחנו יש לנו תורה, ולפי התורה שלנו הוא חייב למות, כי עשה את עצמו בן אלהים. באשר לכן שמע פילטוס את-הדבר הזה, פחד יותר. ונכנס אל

הפּרִיטוּרִיוֹן שׁוּב וְאָמַר לִישׁוּעַ מֵאִין אַתָּה וַיִּשְׁוַע מַעֲנָה לֹא נָתַן לוֹ אוֹמֵר לוֹ אַפּוּא פִּילְטוּס:
אֵלֵי אֵינְךָ מְדַבֵּר? הַאִינְךָ יוֹדֵעַ כִּי סִמְכוֹת יֵשׁ לִי לְצִלּוֹב אוֹתְךָ וְסִמְכוֹת יֵשׁ לִי לְשַׁחֲרֵר אוֹתְךָ?
עֲנֵה יִשׁוּעַ, לֹא הֵיטֵה לְךָ סִמְכוֹת כְּלִישָׁהִיא עָלַי, אִם לֹא הֵיטֵה נְתוּנָה לְךָ מִלְמַעְלָה. בְּגִלְל זֶה
הַמוֹסֵר אוֹתִי לְךָ חֲטָא גָדוֹל יוֹתֵר יֵשׁ לוֹ. מִזֶּה בִקֵּשׁ הַפִּילְטוּס לְשַׁחֲרֵר אוֹתוֹ, אָבָל הַיְּהוּדִים
צָעֲקוּ לֵאמֹר, אִם תִּשְׁחַרֵּר אֶת זֶה, אֵינְךָ יָדִיד הַקֵּיסָר. כָּל הַעוֹשָׂה אֶת עֲצָמוֹ לְמֶלֶךְ מִתְנַגֵּד
לַקֵּיסָר. פִּילְטוּס אָז, לֹא־חָרַח שִׁשְׁמַע אֶת הַדְּבָר הַזֶּה, הוֹצִיא אֶת יִשׁוּעַ הַחוּצָה, וַיָּשִׁב עַל הַבִּימָה
בְּמָקוֹם הַנִּקְרָא רִצְפַּת אָבֹן, וּבַעֲבָרִית גִּבְתָּא. וְהָיָה הַכֵּנֶת הַפֶּסַח, וְהַשְׁעָה כְּשֵׁשׁ, וְאוֹמֵר
לַיְּהוּדִים, הִנֵּה מַלְכְּכֶם. וְהֵם צָעֲקוּ: הָרֵם, הָרֵם, צֵלֵב אוֹתוֹ! אוֹמֵר לָהֶם פִּילְטוּס: אֶת מַלְכְּכֶם
אֶצְלָב? עֲנֵו הַכֹּהֲנִים הַגְּדוֹלִים: אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא קֵיסָר. אַז אַפּוּא מִסֵּר אוֹתוֹ לָהֶם כַּדִּי
שִׁיִּצְלָב.

וַיִּקְבְּלוּ אֶת יִשׁוּעַ וְהוֹכִילוּהוּ, וְהוּא נוֹשֵׂא אֶת צֵלְבוֹ יָצָא אֶל הַמָּקוֹם הַנִּקְרָא גִלְגֶּלֶת, אֲשֶׁר
נִקְרָא בְּעִבְרִית גִּלְגֶּלְתָּא. אֲשֶׁר שָׁם צִלְבִּיהוּ, וַעֲמֹו אַחֲרֵים שְׁנַיִם מִזֶּה וּמִזֶּה, וַיִּשְׁוַע בְּאִמְצָע.
וַיִּכְתֹּב גַּם פִּילְטוּס כְּתָבֶת וְשָׁם עַל הַצֵּלֵב, וְהָיָה כְּתוּב, יִשׁוּעַ הַנִּצָּרִי מֶלֶךְ הַיְּהוּדִים. אֶת הַכְּתָבֶת
הַזֹּאת לָכֵן קָרְאוּ רַבִּים מִן הַיְּהוּדִים, כִּי קְרוֹב הָיָה לְעִיר הַמָּקוֹם אֲשֶׁר נִצְטָלֵב בּוֹ יִשׁוּעַ, וְהָיָה
כְּתוּב בְּעִבְרִית, בְּיוֹנִית וּבְלִינִיית. אָמְרוּ אַפּוּא לְפִילְטוּס הַכֹּהֲנִים הַגְּדוֹלִים שֶׁל הַיְּהוּדִים: אַל
תִּכְתֹּב מֶלֶךְ הַיְּהוּדִים, אֶלָּא שֶׁהוּא אָמַר מֶלֶךְ אֲנִי שֶׁל הַיְּהוּדִים. עֲנֵה פִילְטוּס: אֲשֶׁר כְּתַבְתִּי,
כְּתַבְתִּי.

הַחִזְלִים לָכֵן, כְּאֲשֶׁר צִלְבוּ אֶת יִשׁוּעַ, לָקְחוּ אֶת בְּגָדָיו וַעֲשׂוּ אַרְבָּעָה חֲלָקִים, לְכָל חֵץ
חֶלֶק, וְאֶת הַכְּתָבֶת. וְהַכְּתָבֶת הֵיטֵה חֲסֵר תִּפְרָה, אַרְוֶגָה מִלְמַעְלָה דָּרָה כְּלָה. אָמְרוּ אָז אִישׁ אֶל
רֵעֵהוּ, לֹא נִקְרַע אֹתוֹ, אֶלָּא נִפִּיל גּוֹרֵל עָלָיו לְמִי יִהְיֶה, לְמַעַן יִמְלֹא הַכְּתוּב הַאוֹמֵר, חֲלֶקוּ אֶת
בְּגָדָי לָהֶם, וְעַל לְבוּשֵׁי הַפִּילּוּ גּוֹרֵל.

הַחִזְלִים אָכֵן עָשׂוּ זֹאת. וַעֲמָדוּ אֶצֶל צֵלֵב יִשׁוּעַ אֲמֹו וְאַחֹות אֲמֹו, מְרִיָּם אִשְׁתִּי קְלוּפָא
וּמְרִיָּם הַמַּגְדָּלִית. יִשׁוּעַ, לָכֵן, כְּשֶׁרָאָה אֶת אֲמֹו וְאֶת הַתַּלְמִיד שֶׁאֵהָב עוֹמֵד, אָמַר לְאִמּוֹ: אֲשֶׁה,
הִנֵּה בְנָה. אָז אוֹמֵר לְתַלְמִיד, הִנֵּה אִמִּי. וּמֵאֹתָה הַשְׁעָה לָקַח הַתַּלְמִיד אוֹתָהּ אֶל בֵּיתוֹ. אַחֲרֵי
זֶה, כְּשִׁידַע יִשׁוּעַ כִּי כָּבֵד נִשְׁלַם הַכֹּל, לְמַעַן תִּתְמַלֵּא הַכְּתוּב, אָמַר: צִמְאֹתִי. כָּלִי מֵלֵא חֲמִץ
הָיָה מִנֵּחַ שָׁם, וְהֵם מֵלֵאוּ סִפּוֹ בַּחֲמִץ וְשָׁמוּ אוֹתוֹ עַל אֲזוֹב וְהִגִּישׁוּ לָפִיו. כְּאֲשֶׁר אָז לָקַח יִשׁוּעַ
אֶת הַחֲמִץ, אָמַר: נִשְׁלָם, וְהָסָה אֶת רֹאשׁוֹ וּמִסֵּר אֶת רוּחוֹ.

היהודים לכן, כדי שלא ישארו הגופות על הצלב בשבת, מאחר שהיה יום ההכנה, כי גדול היה יום השבת ההוא, שאלו את פילטוס כדי שישברו שוקיהם ויוסרו: באו אפוא החילים, וישברו את שוקיו של הראשון ואת שוקיו של האחר שנצלב עמו. ועל ישוע כשבאו, כפאשר ראו אותו שכבר מת, לא שברו את שוקיו. אבל אחד מן החילים דקר בחניתו את צדו, ומיד יצא דם ומים. והרואה העיד, ועדותו אמתית, והוא יודע כי אמת הוא אומר, למען גם אתם תאמינו. נהיה זאת כדי שהכתוב ימלא עצם לא תשבר לו ושוב כתוב אחר אומר: יביטו אל אשר דקרו.

ואחרי כן שאל יוסף מארימתיא את פילטוס, שהיה תלמיד של ישוע אבל נסתר בגלל הפחד מן היהודים, כדי שישבח את גוף ישוע, ופילטוס הרשה. לכן בא ונשא את גוף ישוע. ויבא גם ניקודימוס, הבא אל ישוע בלילה בראשונה, נושא תערכת של מור ואהלים כמאה ליטריו לקחו אם כן את גוף ישוע וכרכו אותו בכדי פשתן עם הבשמים, כפי שמנהג היהודים לקבור. היה במקום אשר נצטלב גן, ובגן קבר חדש, אשר עדן לא הנח בו איש, שם אז, בגלל הכנת היהודים, מפני שהקבר היה קרוב, שמו את ישוע.

כ

ובאחד לשבתות מרים המגדלית באה בבקר בעוד חשוך אל הקבר, ורואה את האבן מורמת מן הקבר. רצה אז ובאה אל שמעון פטרוס ואל התלמיד האחר אשר אהב ישוע, ואמרה להם: נשאו את האבן מן הקבר, ואיינו יודעים אנה שמו אותו. לכן יצא פטרוס והתלמיד האחר והלכו אל הקבר. וישניהם רצו יחד, והתלמיד האחר רץ מהר יותר מפטרוס ובא ראשון אל הקבר. וכשהשתוחח ראה את בגדי הפשתן מנחים, אבלם לא נכנס. בא אז שמעון פטרוס העוקב אחריו, ונכנס אל הקבר ורואה את בגדי הפשתן מנחים. והמטפחת אשר היתה על ראשו לא היתה מנחת עם הבגדים הפשתנים, אלא מגלגלת בפני עצמה במקום אחד. אז לכן נכנס גם התלמיד האחר, הבא ראשון אל הקבר, וראה והאמין. כי עוד לא ידעו את הכתוב שצריך הוא לקום מן המתים. התלמידים הלכו אפוא שוב לביתם. ומרים עמדה בחוץ אצל הקבר ובוכה: כפאשר לכן בכמה, שחמה אל הקבר ורואה שני מלאכים לבושים לבנים יושבים, אחד אצל הראש ואחד אצל הרגלים, במקום אשר שכב גופו של ישוע. והם אומרים לה, אשה, מה תבכי; והיא אומרת להם, כי נשאו את-אדוני, ואינני יודעת אנה שמוהו. ואחרי שאמרה זאת, הסתובבה לאחור וראתה את ישוע עומד, ולא ידעה כי ישוע הוא. אומר לה ישוע: אשה, מה את בוכה? את מי את מבקשת? היא, שנדמה לה כי היא הגנן, אומרת לו: אדוני, אם אתה נשאת אותו, אמר-לי איפה שמת אותו,

וְאֵנִי אֲשָׂא אוֹתוֹ. אוֹמֵר לָהּ יִשׁוּעַ: מְרִים. הַפְּנֵתָה הִיא וְאָמְרָה לוֹ: רַבּוּנִי, אֲשֶׁר פָּרוּשׁ מוֹרֶה. אוֹמֵר לָהּ הַיִּשׁוּעַ: אַל תִּגְעִי בִּי, כִּי עֲדֹנָן לֹא עָלִיתִי אֶל אָבִי. אָבִל לָכִי אַל אֲחִי וְאִמְרִי לָהֶם: עוֹלָה אֲנִי אֶל אָבִי וְאִבְיָכֶם, וְאֵלֶּהִי וְאֵלֶּיכֶם. בָּאָה מְרִים הַמִּגְדָּלִית מִגְדַּת תַּלְמִידִים כִּי רָאְתָה אֶת הָעֲדוֹן, וְאֵלֶּה אָמַר לָהּ.

בְּהֵיֹת עֶרֶב בַּיּוֹם הַהוּא, בְּאַחַד בִּשְׁבַּת, וְהַדִּלְתוֹת נְעוּלוֹת בְּמָקוֹם אֲשֶׁר הָיוּ תַּלְמִידִים נֶאֱסָפִים מִפֶּחַד הַיְּהוּדִים, בָּא יִשׁוּעַ וַעֲמַד בְּאַמְצַע וַיֹּאמֶר לָהֶם: שְׁלוֹם לָכֶם. וְאַחֲרֵי שֶׁאָמַר זֹאת, הִרְאָה לָהֶם אֶת יָדָיו וְאֶת צִדּוֹ. לָכֵן שִׁמְחוּ תַּלְמִידִים כְּשָׂרְאוּ אֶת הָעֲדוֹן. אָמַר אֲזַי לָהֶם הַיִּשׁוּעַ שׁוּב: שְׁלוֹם לָכֶם. כְּאֲשֶׁר שָׁלַח אוֹתִי הָאָב, וְאֲנִי שוֹלֵחַ אֲתָכֶם. וְזֹאת אָמַר, נִפְּחַ וַיֹּאמֶר לָהֶם: קַחוּ רוּחַ קֹדֶשׁ. אִם תִּסְלַחוּ לְאַנְשִׁים מְסִימִים אֶת חֲטָאֵיהֶם, נִסְלָחִים לָהֶם; אִם תִּסְזַיְקוּ חֲטָאִי אֲנָשִׁים מְסִימִים, הִנֵּקוּ.

וְתוֹמָאס, אֶחָד מִן הַשְּׁנַיִם עָשָׂר, הִנֵּקְרָא תָאוֹס, לֹא הָיָה עִמָּהֶם כְּאֲשֶׁר בָּא יִשׁוּעַ. אָמַרוּ לָכֵן לוֹ תַּלְמִידִים הָאַחֲרִים, רְאִינוּ אֶת הָעֲדוֹן. וְהוּא אָמַר לָהֶם, אִם לֹא אֶרְאֶה בְּיָדוֹ אֶת צוּרַת הַמַּסְמָרִים, וְאֲשִׁים אֶת אֶצְבָּעִי אֶל צוּרַת הַמַּסְמָרִים, וְאֲשִׁים אֶת יָדִי אֶל צִדּוֹ, לֹא אֶאֱמִין. וְאַחֲרֵי שֶׁמוֹנֶה יָמִים שׁוּב הָיוּ תַּלְמִידָיו בִּפְנִים וְתוֹמָאס עִמָּהֶם. בָּא יִשׁוּעַ כְּשֶׁהַדִּלְתוֹת סְגוּרוֹת, וַעֲמַד בְּאַמְצַע וַיֹּאמֶר, שְׁלוֹם לָכֶם. אֲזַי אוֹמֵר לְתוֹמָאס: הִבֵּא אֶת־אֶצְבָּעְךָ הִנֵּה וּרְאֵה אֶת־יָדִי, וְהִבֵּא אֶת־יָדְךָ וְשִׁים אֶל־צִדִּי, וְאֶל־תְּהִי חֶסֶר־אֱמוּנָה אֵלָּא מֵאֲמִין. וְתוֹמָאס עָנָה וַיֹּאמֶר לוֹ, אֲדוֹנִי וְאֵלֶּהִי. אוֹמֵר לוֹ יִשׁוּעַ: כִּי רָאִיתִי אוֹתִי, הֶאֱמַנְתָּ. אֲשֶׁרִי אֵלֶּה שְׁלֹא רָאוּ וְהֶאֱמִינוּ.

אוֹתוֹת רַבִּים אַחֲרָיִם אָכֵן עָשָׂה יִשׁוּעַ לִפְנֵי תַּלְמִידָיו, אֲשֶׁר אֵינָם כְּתוּבִים בַּסֶּפֶר הַזֶּה. וְאֵלֶּה נִכְתְּבוּ כִּדִּי שֶׁתֵּאֱמִינוּ כִּי יִשׁוּעַ הוּא הַמָּשִׁיחַ בֶּן הָאֱלֹהִים, וְכִדִּי שֶׁבְּהֶאֱמִינָכֶם תִּהְיֶה לָכֶם חַיִּים בְּשִׁמּוֹ.

כא

אַחֲרֵי־כֵן גָּלָה יִשׁוּעַ אֶת־עַצְמוֹ שׁוּב לַתַּלְמִידִים עַל־יַד יִסְטֶרְבֶּרְיָה, וְכִכָּה הַתְּגֵלָה. הָיוּ יַחַד שְׁמֵעוֹן פְּטְרוֹס, וְתוֹמָאס הַנִּקְרָא תָאוֹס, וְנִתְנָאֵל מִקְנָא שִׁבְבִּלִיל, וְיִבְנִי זְבֵדְיָה, וּשְׁנַיִם אַחֲרָיִם מִתַּלְמִידָיו. אוֹמֵר לָהֶם שְׁמֵעוֹן פְּטְרוֹס: הוֹלֵךְ אֲנִי לְדוּג. אוֹמְרִים לוֹ: בָּאִים גַּם אֲנַחְנוּ עִמָּךְ. יֵצְאוּ וְעָלוּ אֶל הַסִּפִּינָה מִזֵּד, וּבִלְיָלָה הָהוּא לֹא תִפְסּוּ כְּלוּם. וּבִבְקָר, כְּשֶׁכָּבַר הָיָה, עָמַד יִשׁוּעַ עַל הַחוּף, אוֹלֵם תַּלְמִידִים לֹא יָדְעוּ כִּי הוּא יִשׁוּעַ. אוֹמֵר אֲזַי לָהֶם יִשׁוּעַ: יְלָדִים, הֵאֵם יֵשׁ

לכם דג? ענו לו: לא. והוא אמר להם השליכו אֶל הַצֵּד הַיָּמָנִי שֶׁל הַסְפִּינָה אֶת הָרֶשֶׁת וּתְמַצְאוּ. השליכו לכן, ולא יכלו עוד לַמְשֹׁךְ אוֹתָהּ מֵרֵב הַדָּגִים. אָמַר לָכֵן הַתַּלְמִיד הַהוּא אֲשֶׁר יָשׁוּעַ אֶהָב לַפֶּטְרוֹס, הָאֲדוֹן הוּא. שָׁמְעוֹן פֶּטְרוֹס לָכֵן, שְׁמוֹעַ כִּי הָאֲדוֹן הוּא, חָגַר אֶת הַבֶּגֶד הַחִיצוֹן, כִּי הָיָה עָרוֹם, וְהִשְׁלִיךְ אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַיָּם. וְהַתַּלְמִידִים הָאֲחֵרִים בָּאוּ בַסְפִּינָה, כִּי לֹא הָיוּ רְחוּקִים מִן הָאָרֶץ, אֲלָא כְּמֵאֲתָנִים אֲמָה, גּוֹרְרִים אֶת רִשְׁת הַדָּגִים. כְּאֲשֶׁר יָרְדוּ אֲפֹא אֶל הָאָרֶץ, רֹאִים גִּחְלַת מִנְחַת וְדָג מִנַּח עָלֶיהָ וְלָחֶם. אָמַר לָהֶם יֵשׁוּעַ, הִבִּיאוּ מִן הַדָּגִים אֲשֶׁר צִדְתֶּם עִמָּה. עָלָה שָׁמְעוֹן פֶּטְרוֹס וּמָשַׁךְ אֶת הָרֶשֶׁת עַל הָאָרֶץ, מִלְּאָה דָּגִים גְּדוֹלִים מֵאֲה תַמָּשִׁים וְשִׁלְשָׁה, וּבְהִיּוֹתָם רַבִּים כֹּל כֵּךְ לֹא נִקְרָעָה הָרֶשֶׁת. אָמַר לָהֶם יֵשׁוּעַ: בָּאוּ, אֲכִלוּ אֲרוּחַת בָּקָר. וְאַף אֶחָד מִן הַתַּלְמִידִים לֹא הָעִז לְשָׂאֵל אוֹתוֹ מִי אֲתָה?, יוֹדְעִים שֶׁהוּא הָאֲדוֹן. בָּא אִזּוּ יֵשׁוּעַ וְלוֹקַח אֶת הַלֶּחֶם וְנוֹתֵן לָהֶם, וְאֵת הַדָּג בְּדוּמָה. זֶה כְּכֹר הַפַּעַם הַשְּׁלִישִׁית שֶׁנִּגְלָה יֵשׁוּעַ לַתַּלְמִידִיו לְאַחֵר שָׁקָם מִן הַמֵּתִים.

כְּאֲשֶׁר אֲכִלוּ אֲרוּחַת בָּקָר, אָמַר יֵשׁוּעַ לְשָׁמְעוֹן פֶּטְרוֹס: שָׁמְעוֹן בֶּן יוֹנָה, הֲאִם אַתָּה אוֹהֵב אוֹתִי יוֹתֵר מֵאַלֶּה? אָמַר לוֹ: כֵּן, אֲדוֹנִי, אַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁאֲנִי אוֹהֵב אוֹתָךְ. אָמַר לוֹ: רַעָה אֶת טִלְאִי. אָמַר לוֹ שׁוּב בַּפֶּעַם הַשְּׁנִיָּה: שָׁמְעוֹן בֶּן יוֹנָה, הֲאִם אַתָּה אוֹהֵב אוֹתִי? אָמַר לוֹ: כֵּן, אֲדוֹנִי, אַתָּה יוֹדֵעַ כִּי אֲנִי אוֹהֵב אוֹתָךְ. אָמַר לוֹ: רַעָה אֶת צֹאנִי. אָמַר לוֹ בַּפֶּעַם הַשְּׁלִישִׁית, שָׁמְעוֹן בֶּן יוֹנָה, הָאוֹהֵב אַתָּה אוֹתִי? נִעְצָב פֶּטְרוֹס כִּי אָמַר לוֹ בַּפֶּעַם הַשְּׁלִישִׁית, הָאוֹהֵב אַתָּה אוֹתִי, וְאָמַר לוֹ, אֲדוֹנִי, אַתָּה יוֹדֵעַ אֶת הַכֹּל, אַתָּה יוֹדֵעַ כִּי אוֹהֵב אֲנִי אוֹתָךְ. אָמַר לוֹ יֵשׁוּעַ, רַעָה אֶת צֹאנִי. אָמֵן אָמֵן אֲנִי אָמַר לָךְ, כְּאֲשֶׁר הִיִּית צִעִיר חֲגֹרֶת אֶת עֲצָמָךְ וְהִתְהַלַּכְתָּ לָאֵן שְׂרָצִיתָ, אֲכַל כְּאֲשֶׁר תִּזְקֹן תִּפְרֹשׁ אֶת גִּידֶךָ, וְאַחֵר יִחַגֵּר אוֹתָךְ וְיוֹלִיד אוֹתָךְ לָאֵן שְׂלֹא תִרָּצֶה. זֹאת אֲכַל אָמַר, מִסְּמוֹן בְּאִיזָה מִנֹּת יִכְבֵּד אֶת הָאֱלֹהִים. וְאַחֲרֵי שֶׁאָמַר זֹאת, אָמַר לוֹ: עֲקֹב אַחֲרַי. פֶּטְרוֹס הִתְהַפֵּף וַרְאָה אֶת הַתַּלְמִיד שֶׁיֵּשׁוּעַ אֶהָב אוֹתוֹ עוֹקֵב אַחֲרָיו, אֲשֶׁר גַּם הִסֵּב בַּסַּעֲוָדָה עַל חֲזוֹהוּ וְאָמַר, אֲדוֹנִי, מִי הַמוֹסֵר אוֹתָךְ? רָאָה פֶּטְרוֹס אֶת-זֶה וְאָמַר לְיֵשׁוּעַ אֲדוֹנִי יְיָהּ מָה אוֹמַר לוֹ יֵשׁוּעַ: אִם אֲנִי רוֹצֶה שֶׁהוּא יִשָּׂאֵר עַד שְׁאֲבֹא, מָה לָּךְ? אַתָּה לֹךְ אַחֲרַי. יָצָא לָכֵן הַדָּבָר הַזֶּה אֶל הָעַחֲסִים שֶׁהַתַּלְמִיד הַהוּא לֹא יָמוּת, וְלֹא אָמַר לוֹ יֵשׁוּעַ שְׂלֹא יָמוּת, אֲלָא אִם אֲרָצָה שֶׁיִּשָּׂאֵר עַד שְׁאֲבֹא, מָה לָּךְ?

זֶה הוּא הַתַּלְמִיד הַמַּעֲיִד עַל אֶלֶה וְכַתֵּב אֶת אֶלֶה, וְאַנְחֵנוּ יוֹדְעִים כִּי אֲמִתִּית הִיא עֲדוּתוֹ. יֵשׁ גַּם אַחֲרֵים רַבִּים אֲשֶׁר עָשָׂה הַיֵּשׁוּעַ, אֲשֶׁר אִם יִכְתְּבוּ אֶחָד לְאַחַד, אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁגַּם הָעוֹלָם עֲצָמוֹ לֹא יָכִיל אֶת הַסְּפָרִים הַנִּכְתָּבִים. אָמֵן.

בראשית

א

בראשית עשה האֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ, וְחָשֶׁךְ
עַל־פְּנֵי תְהוֹם, וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמָּיִם. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהי אוֹר וַיְהי אוֹר וַיֵּרָא
אֱלֹהִים אֶת־הָאֹר כִּי־טוֹב, וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ: וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָאֹר יוֹם,
וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה. וַיְהי עֶרֶב וַיְהי בֹקֶר, יוֹם אֶחָד.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וַיְהי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לַמַּיִם וַיְהי כֵן וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים
אֶת־הָרָקִיעַ, וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הַמָּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרָקִיעַ וּבֵין הַמָּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ.
וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָרָקִיעַ שָׁמַיִם, וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי טוֹב, וַיְהי עֶרֶב וַיְהי בֹקֶר, יוֹם שֵׁנִי.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְווּ הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לַשָּׁמַיִם אֶל מָקוֹם אֶחָד וּתֵרָאֶה הַיַּבֵּשָׁה וַיְהי כֵן
וַיִּקְווּ הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹמוֹתֵיהֶם וּתֵרָאֶה הַיַּבֵּשָׁה וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבֵּשָׁה אֶרֶץ,
וּלְמַקְנֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים, וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי טוֹב. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ דָּשָׂא עֵשֶׂב
מִזֶּרַע לְמִינֹה וּלְדַמְיוֹנוֹ וְעֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ לְמִינֹה עַל הָאָרֶץ וַיְהי כֵן וַתּוֹצֵא
הָאָרֶץ עֵשֶׂב דָּשָׂא מִזֶּרַע זָרַע לְמִינֹה וּלְדַמְיוֹנוֹ, וְעֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ לְמִינֹה עַל
הָאָרֶץ, וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי טוֹב וַיְהי עֶרֶב וַיְהי בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים, יְהי מְאֹרֶת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ, וּלְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין
הַלַּיְלָה, וְהָיוּ לְאוֹת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וּשְׁנָיִם. וַיְהיוּ לְמְאֹרֶת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל
הָאָרֶץ, וַיְהי־כֵן. וַיַּעַשׂ הָאֱלֹהִים אֶת שְׁנֵי הַמְּאֹרֶת הַגְּדֹלִים, אֶת הַמָּאֹר הַגָּדֹל לְמַמְשֶׁלֶת הַיּוֹם,
וְאֶת הַמָּאֹר הַקָּטָן לְמַמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה, וְאֵת הַכּוֹכָבִים. וַיִּתֵּן אוֹתָם אֱלֹהִים בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם
לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ וּלְמַשֵּׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה, וּלְהַבְדִּיל בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ; וַיֵּרָא הָאֱלֹהִים כִּי
טוֹב: וַיְהי עֶרֶב וַיְהי בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם שָׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאָרֶץ עַל פְּנֵי רָקִיעַ
הַשָּׁמַיִם וַיְהי כֵן וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיּוֹת הַרְמֹשׁוֹת אֲשֶׁר
הוֹצִיאָה הַמַּיִם לְמִינֵיהֶם וְאֵת כָּל־עוֹף כָּנָף לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב וַיְבָרֶכֶּה אֹתָם הָאֱלֹהִים
לֵאמֹר: פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת הַמַּיִם בַּיָּמִים, וְהָעוֹף יִרְבֵּה עַל הָאָרֶץ וַיְהי עֶרֶב וַיְהי בֹקֶר יוֹם
חֲמִישִׁי.

ויאמר אלהים תוציא הארץ נפש חיה למינה בהמות ורמש וחיתו הארץ למינם ויהי כן: ויעש אלהים את חַיַּת הָאָרֶץ לְמִינָהּ, וְאֵת הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ, וְאֵת כָּל רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינָהּ, וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי טוֹב.

ויאמר האלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו ויִרְדּוּ בְּדִגֵּי הַיָּם וּבַעֲוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל הָאָרֶץ וּבְכָל הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל הָאָרֶץ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ, זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם. וַיִּבְרָךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר: פָּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת הָאָרֶץ וּכְבִּשְׁהָ, וִירְדּוּ בְּדִגְתֵּי הַיָּם וּבַעֲוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל בְּהֵמָה וּבְכָל הָאָרֶץ וּבְכָל הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל הָאָרֶץ. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נֹתְתִי לָכֶם אֶת כָּל עֵשֶׂב זֶרַע וְזֶרַע אֲשֶׁר עַל פְּנֵי כָל הָאָרֶץ וְאֵת כָּל הָעֵץ אֲשֶׁר בּוֹ פֶרִי עֵץ זֶרַע וְזֶרַע לָכֶם יִהְיֶה לְאֹכְלָהּ וְלֹכֵל הָאָרֶץ, וְלֹכֵל עוֹף הַשָּׁמַיִם, וְלֹכֵל רֹמֵשׁ הָרֹמֵשׂ עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵשׁ בּוֹ נֶפֶשׁ חַיִּים, וְאֵת כָּל עֵשֶׂב יֵרֶק לְאֹכְלָהּ; וַיְהִי כֵן. וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה, וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד. וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר, יוֹם הַשְּׁמִינִי.

ב

ויקלו השמים והארץ וכל-צבאם:

ויכל האלהים ביום השביעי את-מעשיו אשר עשה, וישבת ביום השביעי מכל-מלאכתו אשר עשה ויברך אלהים את-היום השביעי ויקדש אותו, כי בו נשבת מכל-מלאכתו אשר-ברא אלהים לעשות

זה ספר תולדות השמים והארץ, כֹּאשֶׁר הָיָה, בַּיּוֹם עָשָׂה יְהוָה הָאֱלֹהִים אֶת-הַשָּׁמַיִם וְאֶת-הָאָרֶץ, וְכָל יֵרֶק הַשָּׂדֶה טָרֵם הָיָתוֹ בְּאֶרֶץ, וְכָל עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טָרֵם יִצְמָח, כִּי לֹא הָמְטִיר יְהוָה אֱלֹהִים עַל הָאָרֶץ, וְאָדָם אֵינוֹ לַעֲבֹד אֶת הָאֲדָמָה. וַיַּעֲזֹב עֲלָהּ מִן הָאָרֶץ, וְהִשְׁקָה אֶת כָּל פְּנֵי הָאֲדָמָה. וַיִּצֹר הָאֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עֹפֶר מִן הָאֲדָמָה, וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים, וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה.

וַיִּטַּע אֱלֹהִים גֶּ-עֵדֶן בְּעֵדֶן מִקְדָּם, וַיִּשֶׂם שֵׁם אֶת-הָאָדָם אֲשֶׁר יָצָר. וַיִּצְמַח אֱלֹהִים עוֹד מִן הָאֲדָמָה כָּל עֵץ נֹחֵמֵד לְמִרְעָה וְטוֹב לְמֵאֲכָל, וְאֵת עֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הָעֵדֶן, וְאֵת עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע וְהָיָה יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהִשְׁקוֹת אֶת הָעֵדֶן, וּמִשָּׁם יִפְרֹד לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים. שֵׁם הָעֵדֶן פִּישׁוֹן, הוּא הַמִּקְיָף אֶת כָּל אֶרֶץ חִוִּילָה, שֵׁם אֲשֶׁר יֵשׁ הַזָּהָב. וְהַזָּהָב שֶׁל הָאָרֶץ הִיא טוֹב, וְשֵׁם יֵשׁ הָאֶבֶן הַנִּקְרָה וְהָאֶבֶן הַנִּקְרָה. וְשֵׁם הַנֶּהָר הַשֵּׁנִי גִיחוֹן, הוּא הַסּוֹבֵב אֶת כָּל-אֶרֶץ כּוּשׁ וְהַנֶּהָר

השלישי חֲדָקָל, זה ההולך לפני אשור, והנהר הרביעי פֶּרַת: ויִקַּח יְהוָה הָאֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר יָצָר וַיִּשֶׂם אֹתוֹ בְּגוֹר־הָעֵדֶן לְעִבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ: וַיֹּצֵו יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָדָם לֵאמֹר מִכָּל עֵץ הָעֵדֶן תֹּאכַל וּמִעֵץ הַדְּעִת טוֹב וְרַע לֹא תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ, כִּי בְיוֹם אֲכָלְכֶם מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּתוּ.

ויאמר יְהוָה הָאֱלֹהִים לֹא טוֹב הָיִית הָאָדָם לְבַדּוֹ נַעֲשֶׂה לוֹ עֹזֵר כְּנֶגְדּוֹ וַיִּצָּר הָאֱלֹהִים עוֹד מִן הָאָדָמָה אֵת כָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל עוֹף הַשָּׁמַיִם, וַיָּבֵא אֹתָם אֶל הָאָדָם לִרְאוֹת מִה־יִּקְרָא לָהֶם, וְכָל אֲשֶׁר קָרָא לוֹ אָדָם נֶפֶשׁ חַיָּה, זֶה שְׁמוֹ. וַיִּקְרָא אָדָם שְׁמוֹת לְכָל הַבְּהֵמוֹת וּלְכָל עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכָל חַיַּת הַשָּׂדֶה, וְלָאָדָם לֹא נִמְצָא עֹזֵר כְּנֶגְדּוֹ. וַיִּפֹּל הָאֱלֹהִים תְּרִדָמָה עַל הָאָדָם וַיִּישָׁן, וַיִּקַּח אֶחָת מִצִּלְעֹתָיו, וַיְמַלֵּא בָשָׂר תַּחְתֶּיהָ. וַיְכַן אֱלֹהִים אֶת־הַצִּלְעַת אֲשֶׁר לִקְחַת מִן־הָאָדָם לְאִשָּׁה, וַיָּבֵאָהּ אֶל־הָאָדָם: וַיֹּאמֶר אָדָם: זֹאת הִפַּעַם עִצָּם מִעֲצָמִי וּבִשָּׁר מִבִּשְׁרִי, לְזֹאת יִקְרָא אִישָׁה כִּי מֵאִישׁ לִקְחָהּ זֹאת. עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אָבִיו וְאֵת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ, וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד. וַיְהִיו שְׁנֵיהֶם עֲרוּמִים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא יִתְבָּשְׁשׁוּ.

ג

והנחש הִיָּה עָרוֹם מִכָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר הַנָּחַשׁ אֶל־הָאִשָּׁה מַה כִּי אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִכָּל עֵץ הָעֵדֶן וְתֹאמַר הָאִשָּׁה אֶל־הַנָּחַשׁ, מִפְּרִי עֵץ הָעֵדֶן נֹאכָל. וּמִפְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ הָעֵדֶן אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא תִגְעוּ בוֹ פֶּן־תָּמוּתוּ: וְאָמַר הַנָּחַשׁ אֶל הָאִשָּׁה: לֹא מוֹת תָּמוּתוּ. כִּי יַדַּע הָאֱלֹהִים, כִּי בְיוֹם אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ, תִּפְקְדֶנָּה עֵינֵיכֶם, וְהָיִיתֶם כְּאֱלֹהִים, יָדְעֵי טוֹב וָרָע. וְתֵרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֹאכָל, וְכִי נָחֵמַד לְעֵינַיִם לִרְאוֹת, וְנָחֵמַד הָעֵץ לְהִשְׁפִּיל, וְתִקַּח מִפְּרִי וְתֹאכַל, וְתִתֵּן גַּם לְאִשָּׁה עִמָּךְ, וַיֹּאכְלוּ. וְתִפְקְדֶנָּה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם, וַיֵּדְעוּ כִּי עִרְמָם הֵם, וַיִּתְּפְרוּ עֲלֶיהָ תֹאנָה, וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם חֲגֹרֶת. וַשְּׁמַעוּ אֵת קוֹל יְהוָה הָאֱלֹהִים מִתְּהִלָּה בְּגֵן הָרוּחַ הַיּוֹם, וַיִּתְּחַבֵּא אָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי יְהוָה הָאֱלֹהִים בְּתוֹךְ עֵץ הָעֵדֶן. וַיִּקְרָא יְהוָה אֱלֹהִים אֶל־הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ אָדָם אַיֶּכָּה אָתָּה וַיֹּאמֶר לוֹ, אֶת־קוֹלְךָ שָׁמַעְתִּי מִתְּהִלָּה בְּגֵן, וְאִירָא כִּי עִירָם אֲנִי, וְאֶחָבֵא. וַיֹּאמֶר לוֹ הָאֱלֹהִים: מִי הִגִּיד לְךָ כִּי עִירָם אָתָּה? הֲמֵן הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵבִלְתִּי אֲכָל מִמֶּנּוּ לְבַדּוֹ, מִמֶּנּוּ אֲכָלְתָּ? וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמִּי הִיא נָתַתָּה לִּי מִן הָעֵץ וְאֲכָל. וַיֹּאמֶר יְהוָה הָאֱלֹהִים לְאִשָּׁה מִה־זֹּאת עָשִׂית וְתֹאמַר הָאִשָּׁה הַנָּחַשׁ הִשְׁיֵאֲנִי וְאֲכָל

ויאמר יְהוָה הָאֱלֹהִים לַנָּחַשׁ כִּי עָשִׂית זֹאת אֲרוּר אָתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה וּמִכָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה עַל־גֹּחֲזֶנֶךָ תֵּלֵךְ וְעָפָר תֹּאכַל כָּל־יְמֵי חַיֶּיךָ וְאִיָּבָה אֲשִׁים בֵּינְךָ וּבֵין הָאִשָּׁה, וּבֵין וְרָעָה וּבֵין וְרָעָה. הוּא יִשׁוּפֶךָ רֹאשׁ, וְאָתָּה תִּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב. וְלֹאֲשָׁה אָמַר, תִּרְבֶּה אֲרֻבָּה אֶת־מְכַאֲבוּיָךְ

וְאֶת־אֲנָחְתָּהּ, בְּמִכְאוּבִים תִּלְדִּי בָנִים, וְאֶל־אִישׁוֹ תְּשׁוּקָתָהּ, וְהוּא יִמְשַׁל־בָּהּ. וּלְאָדָם אָמַר, כִּי שְׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתְּךָ וּתְאָכַל מִן הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר מִמֶּנּוּ לִבְדּוֹ לֹא תֹאכַל, מִמֶּנּוּ אָכַלְתָּ, אֲרוּרָה הָאָדָמָה בְּעִבּוּרָהּ, בְּעֻצְבוֹן תֹּאכְלֶנָּה כָּל יְמֵי חַיֶּיהָ קוֹצִים וְדִרְדְּרִים תַּצְמִיחַ לָהּ, וְאָכַלְתָּ אֶת עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה. בְּזַעַת פְּנִידָה תֹאכַל לֶחֶם, עַד שׁוֹבֶכֶה אֵל הָאָדָמָה אֲשֶׁר לִקְחָתָה מִמֶּנָּה, כִּי עֹפֵר אִתָּה וְאֵל עֹפֵר תִּשׁוּב. וַיִּקְרָא אָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה, כִּי הִיא הָיְתָה אִם כָּל חַי. וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתוּבוֹת עוֹר וַיִּלְבָּשֵׁם.

וַיֹּאמֶר הָאֱלֹהִים הִנֵּה אָדָם הָיָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ לְדַעַת טוֹב וָרָע וְעַתָּה פֶּן יִשְׁלַח אֶת יָדוֹ וַיִּקַּח מִעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וְחַי לְעוֹלָם וַיִּשְׁלַח אוֹתוֹ יְהוָה אֱלֹהִים מִגֶּן הָעֵדֶן לַעֲבֹד אֶת הָאָדָמָה אֲשֶׁר לָקַח מִמֶּנָּה וַיֹּצֵא אֶת־הָאָדָם וַיּוֹשֶׁב אוֹתוֹ מִגֶּן לְגִן־הָעֵדֶן, וַיִּשֶׂם אֶת־הַכְּרוּבִים וְאֶת־הַחֶרֶב הַלְהִט הַמִּתְהַפֶּכֶת לִשְׁמֹר אֶת־דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים.

ד

וְאָדָם יָדַע אֶת־חַוָּה אִשְׁתּוֹ, וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־קַיִן, וַתֹּאמֶר: קָנִיתִי אִישׁ מֵאֵת הָאֱלֹהִים. וַתִּסֶּף לָלֶדֶת אֶת־אָחִיו אֶת־הָבֶל, וַיְהִי הָבֶל רֹעֵה צֹאן וְקַיִן עֹבֵד אֲדָמָה: וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי הָאָדָמָה קָרְבָן לַיהוָה וְהָבֶל הֵבִיא גַם הוּא מִכְּבוֹרוֹת צֹאנוֹ וּמִחִלְבֵּינֵהוּ, וַיִּשַׁע אֱלֹהִים אֶל הָבֶל וְאֵל מִנְחָתוֹ. וְאֵל קַיִן וְאֵל זִבְחֵיו לֹא שָׁעָה, וַיִּסַּר לְקַיִן מְאֹד, וַיִּפְּלוּ פָנָיו וַיֹּאמֶר יְהוָה הָאֱלֹהִים לְקַיִן, לָמָּה זֶה עָצוּב חֵייתִי, וְלָמָּה זֶה נָפְלוּ פָנֶיךָ הֲלֹא אִם בְּיִשָּׁר תִּקְרִיב, בְּיִשָּׁר וְלֹא תִחַלֵּק, חֲטָאתְךָ הַשְׁקֵט, אֵלֶיךָ תְּשׁוּקָתוֹ, וְאַתָּה תִּמְשׁוֹל בּוֹ.

וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל הָבֶל אָחִיו גִּלְכָּה הַשָּׂדֶה, וַיְהִי בַּהֲיוֹתָם בַּשָּׂדֶה, וַיִּקָּם קַיִן אֶל הָבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ. וַיֹּאמֶר יְהוָה הָאֱלֹהִים אֶל־קַיִן אַיֵּה הָבֶל אָחִיד וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי וַיֹּאמֶר יְהוָה, מָה עָשִׂיתָ? קוֹל דְּמֵי אָחִיד צֹעֲקִים אֵלַי מִן הָאָדָמָה. וְעַתָּה אָרוּר אִתָּה מִן הָאָדָמָה, אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת־פִּיהָ לִקְחוֹת אֶת־דָּם אָחִיד מִיָּדָהּ. כְּאֲשֶׁר תַּעֲבֹד אֶת הָאָדָמָה, לֹא תוֹסִיף לָתֵת לָהּ אֶת פְּתָהּ, נָע וָנָד תִּהְיֶה בָאָרֶץ. וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל יְהוָה הָאֱלֹהִים, גָּדוֹל עֲוֹנִי מִנְּשׂוֹא. אִם תִּגְרָשְׁנִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה, וּמִפְּנֵי אֶסְתֵּר, וְהִיטִיתִּי נָע וָנָד בָּאָרֶץ, וְהָיָה כָּל־מוֹצְאִי יַהַרְגֵנִי. וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה הָאֱלֹהִים לֹא כֵן כָּל הָרֹג קַיִן שְׂבָעִים־שָׁנָה וַיִּשֶׂם יְהוָה הָאֱלֹהִים אוֹת לְקַיִן לְבִלְתִּי הַכּוֹת אוֹתוֹ כָּל מֹצְאוֹ וַיֵּצֵא קַיִן מִלְּפָנֵי הָאֱלֹהִים, וַיִּשָּׁב בָּאָרֶץ נוֹד מִקֵּדָם לַעֲדוֹ.

וַיֵּדַע כִּינֹן אֶת אִשְׁתּוֹ, וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת חֲנוּךְ. וַיְהִי בִּנְהָ עֵיר, וַיִּקְרָא אֶת שֵׁם הַעִיר עַל שֵׁם
בִּנּוֹ, חֲנוּךְ. וַיֵּלֶד לְחֲנוּךְ אֶת־גִּיגֵד, וְגִיגֵד הוֹלִיד אֶת־מִקְלָאֵל, וּמִקְלָאֵל הוֹלִיד
אֶת־מְתוּשָׁלַח, וּמְתוּשָׁלַח הוֹלִיד אֶת־לֶמֶךְ.

וַיִּקַּח לוֹ לֵמֶךְ שְׁתֵּי נָשִׁים, שֵׁם הָאֶחָת עֵדָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית צִלְהָ. וַתֵּלֶד עֵדָה אֶת־יוֹכָד, הוּא
הָיָה אָבִי יוֹשָׁבֵי אֱהֻלִּים רֹעֵי מִקְנֶה. וְשֵׁם אַחֲיוּ יוֹכָד, הוּא הָיָה הַמּוֹרֶה גָּבֵל וְכַנּוּר. וְצִלְהָ
גַּם־הָיָה יֹלֶדָה אֶת־תּוֹבֵל, וְהוּא הָיָה לְטוֹט כְּל־חֲרֹשׁ נְחָשֶׁת וּבִרְזֵל. וְאַחֲוֹת תּוֹבֵל גַּעֲמָה. וַיֹּאמֶר
לֵמֶךְ לְנָשָׁיו, עֵדָה וְצִלְהָ, שְׁמַעְנָה קוֹלִי, נָשִׁי לֵמֶךְ, הֲאִזְנָה אֲמַרְתִּי, כִּי אִישׁ הִרְגָּתִי לְפָצְעִי, וַיֵּלֶד
לְחַבְרָתִי כִּי שְׁבָעִתִּים נָקַם מִקִּינוֹ, וּמִלֶּמֶךְ שְׁבָעִים וְשִׁבְעִי.

וַיֵּדַע אָדָם אֶת־חֲנוּהָ אִשְׁתּוֹ, וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֶּן, וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת לְאַמֵּר, כִּי הָקִים לִי
הָאֱלֹהִים זֶרַע אַחֵר תַּחַת הַקָּד, אֲשֶׁר הִרְגֹּו קִינוֹ: וְלִשֵׁת נֹלֶד בֶּן, וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אָנֹשׁ. זֶה קִנּוֹה
לְקָרָא בְּשֵׁם יְהוָה הָאֱלֹהִים.

ה

זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת הָאָדָם, בְּיוֹם בְּרָא אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם, בְּדִמּוּת אֱלֹהִים עָשָׂה אוֹתוֹ, וְזָכַר
וַיְבָרֶכֶּה עָשָׂה אוֹתָם, וַיְבָרֶךְ אוֹתָם, וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמָם אָדָם בְּיוֹם עֲשׂוֹתוֹ אוֹתָם. וַיְחִי אָדָם
וְשָׁלִשִׁים וּמֵאוֹתִים שָׁנָה, וַיֵּלֶד בְּדִמּוּתוֹ וּבְצִלְמוֹ, וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת. וַיְהִיו יָמֵי אָדָם אַחֲרֵי
הוֹלִידוֹ אֶת־שֵׁת שְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה, וַיֵּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: וַיְהִיו כְּל־יָמֵי אָדָם אֲשֶׁר־חִי תִשַׁע מֵאוֹת
שָׁנָה וְשָׁלִשִׁים שָׁנָה וְיָמָת. וַיְחִי שֵׁת חֲמֵשׁ שָׁנִים וּמֵאוֹתִים שָׁנָה וַיֵּלֶד אֶת־אָנֹשׁ: וַיְחִי שֵׁת אַחֲרֵי
הוֹלִידוֹ אֶת אָנֹשׁ שִׁבְעֵי שָׁנִים וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה וַיֵּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: וַיְהִיו כְּל־יָמֵי שֵׁת שְׁתֵּים
עָשָׂרָה שָׁנָה וְתִשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה, וַיָּמָת. וַיְחִי אָנֹשׁ תִּשְׁעִים שָׁנָה וּמֵאוֹת שָׁנָה וַיֵּלֶד אֶת־קִינָן:
וַיְחִי אָנֹשׁ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־קִינָן חֲמֵשׁ עָשָׂרָה שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה, וַיֵּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת.
וַיְהִיו כְּל־יָמֵי אָנֹשׁ חֲמֵשׁ שָׁנִים וְתִשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה, וַיָּמָת. וַיְחִי קִינָן שְׁבָעִים שָׁנָה וּמֵאוֹת שָׁנָה
וַיֵּלֶד אֶת־מִקְלָאֵל: וַיְחִי קִינָן אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־מִקְלָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה
וַיֵּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: וַיְהִיו כְּל־יָמֵי קִינָן עָשָׂר שָׁנִים וְתִשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה, וַיָּמָת.

וַיְחִי מִקְלָאֵל חֲמֵשׁ וְשָׁלִשִׁים וּמֵאוֹת שָׁנָה וַיֵּלֶד אֶת־נֹר: וַיְחִי מִקְלָאֵל אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ
אֶת־נֹר שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה וַיֵּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: וַיְהִיו כְּל־יָמֵי מִקְלָאֵל חֲמֵשׁ
וְתִשַׁעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה, וַיָּמָת. וַיְחִי נֹר שְׁתֵּים וְשָׁלִשִׁים שָׁנָה וּמֵאוֹת שָׁנָה, וַיֵּלֶד
אֶת־חֲנוּךְ: וַיְחִי נֹר אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת חֲנוּךְ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה, וַיֵּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת. וַיְהִיו

כְּלִימִי יָרַד שְׁתִּים וְשָׁשִׁים שָׁנָה וַתִּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיְחִי חֲנוּךְ חֲמִשׁ וְשָׁשִׁים וּמֵאוֹת שָׁנָה, וַיּוֹלֶד אֶת־מִתְוֹשֶׁלַח. וַיִּתְּהֶלֶךְ חֲנוּךְ אֶת־הָאֱלֹהִים אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־מִתְוֹשֶׁלַח מֵאַתִּים שָׁנָה, וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת. וַיְהִי כְּלִימִי חֲנוּךְ חֲמִשָּׁה וְשָׁשִׁים שָׁנָה וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה. וַהֲתִהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת־הָאֱלֹהִים וְאֵינָנו כִּי־לָקַח אֹתוֹ הָאֱלֹהִים וַיְחִי מִתְוֹשֶׁלַח שְׁבַע וְשָׁשִׁים שָׁנָה וּמֵאוֹת שָׁנָה, וַיּוֹלֶד אֶת־לִמְךָ: וַיְחִי מִתְוֹשֶׁלַח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־לִמְךָ שְׁתִּים וְשָׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה, וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת. וַיְהִי כְּלִימִי מִתְוֹשֶׁלַח אֲשֶׁר חָיָה תִשַׁע וְשָׁשִׁים שָׁנָה וַתִּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיְמָת וַיְחִי לִמְךָ שְׁמֹנֶה וְשָׁמֹנִים וּמֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בּוֹ: וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר זֶה נִחְמְנוּ מִמַּעַשֵׁינוּ וּמִעַצְבוֹן יַדֵּינוּ וּמִן־הָאָדָמָה אֲשֶׁר אָרְרָה יְהוָה הָאֱלֹהִים וַיְחִי לִמְךָ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־נֹחַ חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁשִׁים וְשָׁשִׁים שָׁנָה, וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת. וַיְהִי כְּלִימִי לִמְךָ שְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה וְחָמִשִּׁים וְשָׁלֹשׁ שָׁנִים וַיְמָת: וַיְהִי נֹחַ בְּרַחֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־שֵׁם אֶת־חָם וְאֶת־יֶפֶת

ו

וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִחְלוּ הָאֲנָשִׁים לִרְבֹּעַ עַל פְּנֵי הָאָרֶץ, וּבָנוֹת יָלְדוּ לָהֶם. וַיִּרְאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים אֵת בָּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבוֹת הָנָה, וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכָּל אֲשֶׁר בָּחָרוּ. וַיֹּאמֶר יְהוָה הָאֱלֹהִים לֹא תִשָּׂאֵר רוּחִי בָּאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה לְעוֹלָם בְּגִלְלֵי הַיּוֹתָם כִּשֶׁר וַיְהִי: וַיִּמְהַר מֵאָה וָעֶשְׂרִים שָׁנָה וַהֲנִפִּילִים הָיוּ עַל הָאָרֶץ בַּיָּמִים הָהֵם, וְגַם אַחֲרֵי כֵן, כַּאֲשֶׁר בָּאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶל בָּנוֹת הָאָדָם וַיָּלְדוּ לָהֶם, הֵם הָיוּ הַנִּפְּיִלִים אֲשֶׁר מְעוֹלָם, הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לָהֶם שֵׁם.

וַיֵּרָא יְהוָה הָאֱלֹהִים כִּי רַבָּה רָעַת הָאָדָם בָּאָרֶץ, וְכָל יֹצֵר מְחֹשְׁבוֹת לִבּוֹ רַק רַע כָּל הַיּוֹם וַיִּתְּעַצֵּב הָאֱלֹהִים כִּי עָשָׂה אֶת־הָאָדָם עַל הָאָרֶץ וַיִּתְּעַצֵּב: וַיֹּאמֶר הָאֱלֹהִים, אֲמַחֶה אֵת הָאָדָם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה, מֵאָדָם עַד בְּהֵמָה, וּמִרֶמֶשׂ עַד עוֹף הַשָּׁמַיִם, כִּי נַחֲמָתִי כִּי עָשִׂיתִי אֹתָם.

וְנֹחַ מָצָא חֵן לִפְנֵי יְהוָה הָאֱלֹהִים. וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת נֹחַ. נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדוֹרוֹ, אֶת־הָאֱלֹהִים הִתְהַלָּךְ־נֹחַ. וְנֹחַ הוֹלִיד שְׁלֹשָׁה בָּנִים: אֶת־שֵׁם, אֶת־חָם וְאֶת־יֶפֶת: וְנִשְׁתַּחֲוָה הָאָרֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים, וַתִּמְלֹא הָאָרֶץ חָמָס: וַיֵּרָא יְהוָה הָאֱלֹהִים אֶת־הָאָרֶץ, וַהֲנִיחָה נִשְׁתַּחֲוָה, כִּי הִשְׁחִית כָּל־בָּשָׂר אֶת־דַּרְכּוֹ עַל הָאָרֶץ: וַיֹּאמֶר יְהוָה הָאֱלֹהִים אֶל־נֹחַ: קֵץ כָּל־בָּשָׂר בָּא לִפְנֵי, כִּי מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם, וַהֲנִי מִשְׁחִיתָם וְאֶת־הָאָרֶץ.

עָשָׂה־לָּהּ אִזּוֹ תִּבָּה מַעֲצֵי מְרִבְעִים, קִנִּים תַּעֲשֶׂה אֶת־הַתִּבָּה, וְכִפְרַת אֹתָהּ מִבֵּית וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר. וְכֹן תַּעֲשֶׂה אֵת הַתִּבָּה: שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַמָּה אָרְכָּהּ, חֲמִשִּׁים אַמָּה רָחְבָּהּ, וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה

גְּבִהָהּ. אִסּוּף תַּעֲשֶׂה אֶת־הַתְּבָה, וְאֶל־אִמָּה תַּכְלֶה אֹתָהּ מִלְמַעְלָה; וְאֶת־פֶּתַח הַתְּבָה תַּעֲשֶׂה מִן־הַצֵּד, תַּחְתִּיתִים שְׁנַיִם וּשְׁלִישִׁים תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ. וְאֲנִי הִנְנִי מְבִיא אֶת־הַמַּבּוּל מִיָּם עַל הָאָרֶץ לְהַשְׁחִית כָּל־בָּשָׂר אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת לַשָּׁמַיִם, וְכָל אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ יָגוּעַ.

וְהִקְמַתִּי אֶת בְּרִיתִי אִתָּךְ, וּבֵאתָ אֵל הַתְּבָה אִתָּהּ וּבְנִיךָ וְאִשְׁתּוֹ וְנִשִּׁי בְנִיךָ אִתָּךְ. וּמִכָּל הַבְּהֵמוֹת וּמִכָּל הָרֶמֶשׂ וּמִכָּל הַחַיּוֹת וּמִכָּל בָּשָׂר, שְׁנַיִם שְׁנַיִם מִכָּל תְּבִיאָה אֵל הַתְּבָה לְמַעַן תַּחְיֶה עִמָּךְ, זָכָר וּנְקֵבָה יִהְיוּ. מִכָּל הָעוֹפוֹת הָעוֹפוֹת לְמִינָם, וּמִכָּל הַבְּהֵמוֹת לְמִינָם, וּמִכָּל הָרֶמֶשׂ הָרֶמֶשׂ עַל הָאָרֶץ לְמִינָם, שְׁנַיִם שְׁנַיִם מִכָּל יָבֹאוּ אֵלֶיךָ לְהִתְפָּרֵס עִמָּךְ, זָכָר וּנְקֵבָה. וְאֹתָהּ תִּשָּׂח לְךָ מִכָּל הַמַּאֲכָלִים אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ, וְאֶסַּפְתִּי אֵלֶיךָ, וְהָיָה לְךָ וּלְהֶם לְמֵאכָל. וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ יְהוָה הָאֱלֹהִים, כֵּן עָשָׂה

ז

וַיֹּאמֶר יְהוָה הָאֱלֹהִים אֶל־נֹחַ בֹּא אִתָּהּ וְכָל־בֵּיתְךָ אֶל־הַתְּבָה כִּי אֹתָךְ רִאִיתִי צָדִיק לְפָנַי בְּדוֹר הַזֶּה: וּמִן־הַבְּהֵמוֹת הַטְּהוֹרוֹת קִבֵּא אֵלֶיךָ שְׁבָעָה שְׁבָעָה זָכָר וּנְקֵבָה, וּמִן־הַבְּהֵמוֹת הַטְּהוֹרוֹת שְׁנַיִם שְׁנַיִם זָכָר וּנְקֵבָה. וּמִן הָעוֹף שֶׁל הַשָּׁמַיִם הַטְּהוֹרִים שְׁבָעָה שְׁבָעָה, זָכָר וּנְקֵבָה, וּמִכָּל הָעוֹף הַלֵּא טְהוֹר שְׁנַיִם שְׁנַיִם, זָכָר וּנְקֵבָה, לְקַנֵּס זָרַע עַל כָּל הָאָרֶץ. כִּי עוֹד שְׁבָעַת יָמִים אֲנֹכִי מִמְטִיר עַל־הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה, וּמַחֲיִיתִי אֶת־כָּל־הַחַיּוֹת אֲשֶׁר עָשִׂיתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה. וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ יְהוָה הָאֱלֹהִים: וְנֹחַ הָיָה כֵּן שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, וְהַמַּבּוּל שֶׁל הַיָּמִים הָיָה עַל הָאָרֶץ. וַיָּבֹא נֹחַ וּבְנָיו וְאִשְׁתּוֹ וְנִשִּׁי בְנָיו אִתּוֹ אֵל הַתְּבָה מִפְּנֵי מִי הַמַּבּוּל וּמִן הָעוֹף הַטְּהוֹר, וּמִן הַבְּהֵמוֹת הַטְּהוֹרוֹת, וּמִן הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר לֹא טְהוֹר, וּמִכָּל הָרֶמֶשׂ עַל הָאָרֶץ, שְׁנַיִם שְׁנַיִם נִכְנְסוּ אֵל נֹחַ אֵל הַתְּבָה, זָכָר וּנְקֵבָה, כָּאֲשֶׁר צִוָּה הָאֱלֹהִים אֶת נֹחַ. וַיְהִי אַחֲרֵי שְׁבָעַת הַיָּמִים וּמִי הַמַּבּוּל הָיוּ עַל הָאָרֶץ בִּשְׁנַת שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה לַחַיִּי נֹחַ, בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי, בְּיוֹם שְׁבָעָה וְעֶשְׂרִים לַחֹדֶשׁ, בְּיוֹם הַזֶּה נִבְקָעוּ כָּל מַעְיָנוֹת הַתְּהוֹם, וְאַרְבּוֹת הַשָּׁמַיִם נִפְתְּחוּ. וַיְהִי הִגָּשָׁם עַל הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה. בְּיוֹם הַזֶּה נִכְנְסוּ נֹחַ, שָׁם, חָם, יֶפֶת, בְּנֵי נֹחַ, וְאִשְׁתּוֹ נֹחַ, וּשְׁלֶשֶׁת נָשִׁי בְנָיו אִתּוֹ, אֵל הַתְּבָה. וְכָל הַחַיּוֹת לְמִינָהּ, וְכָל הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ, וְכָל הָרֶמֶשׂ הָרֶמֶשׂ עַל הָאָרֶץ לְמִינָהּ, וְכָל הָעוֹף לְמִינָהּ, נִכְנְסוּ אֵל נֹחַ אֵל הַתְּבָה, שְׁנַיִם שְׁנַיִם זָכָר וּנְקֵבָה, מִכָּל בָּשָׂר אֲשֶׁר בּוֹ רוּחַ חַיִּים, וְהַנִּכְנְסִים זָכָר וּנְקֵבָה מִכָּל־בָּשָׂר נִכְנְסוּ, כָּאֲשֶׁר צִוָּה הָאֱלֹהִים אֶת־נֹחַ, וַיִּסְגֹּר יְהוָה הָאֱלֹהִים אֶת־הַתְּבָה מִבַּחוּץ עֲלָיו.

ויהי המבול ארבעים יום וארבעים לילה על הארץ, וירבו המים וישאו את־התבה, ותרם מעל הארץ. ויגברו המים וירבו מאד על הארץ, ותלך התבה על פני המים. והמים גברו מאד מאד על הארץ, וכיסו את כל ההרים הגבוהים אשר היו תחת השמים: חמש עשרה אמה מלמעלה גבהו המים, ויכסו את כל־ההרים הגבוהים. וימת כל בשר הרומש על הארץ, מן העוף ומן הבהמה ומן החיה, וכל השרץ הרומש על הארץ, וכל האדם וכל אשר יש לו נשמת חיים, וכל אשר היה על היבשה, מת. וימח את כל היקום אשר היה על פני האדמה, מאדם עד בהמה ורמש ועוף השמים, וימחו מן הארץ, וישאר אך נח ואשר אתו בתבה. ויגבהו המים על הארץ מאה וחמשים יום.

ח

ויזכר אלהים את־נח ואת כל־החיה ואת־כל־הבהמה ואת־כל־העוף ואת־כל־הרמש הרמש אשר אתו בתבה ויזכר אלהים רוח על־הארץ וישכו המים: ויסכרו מעינות התהום וארבות השמים, ויכלא הנשם מן השמים. והמים נסוגו הלוך מעל הארץ ויחסרו המים מקץ חמשים ומאת יום: ותנח התבה בחדש השביעי, בשבעה ועשרים יום לחדש, על הרי אררט. והמים היו פוחתים עד החדש העשירי. ובחדש העשירי, בראשון לחדש, נראו ראשי ההרים. ויהי מקץ ארבעים יום ויפתח נח את־חלון התבה אשר עשה. ושלח את־הערב, ויצא ולא שב עד יבשת המים מעל הארץ: וישלח את־היונה אשריו לראות אם שוכו המים מעל פני האדמה: והיונה לא מצאה מנוח לכפות רגליה, ותשב אליו אל התבה, כי מים היו על כל פני הארץ, וישלח את ידו ויטקה, ויבא אתה אליו אל התבה. וימתן עוד שבעת ימים אחרים, וישלח שוב את היונה מן התבה. ותשב אליו היונה לעת ערב, והנה עלה־זית טרף בפייה, וידע נח כי־קלוי המים מעל הארץ. וימתן עוד שבעת ימים אחרים, וישלח שוב את־היונה, ולא הוסיפה לשוב אליו עוד. ויהי באחת ויש מאות שנה לחיי נח, בחדש הראשון, באחד לחדש, חדלו המים מעל הארץ. ויגל נח את מקסה התבה אשר עשה, ונרא כי חדלו המים מעל פני הארץ. ובחדש השני נתיבשה הארץ, בשבעה ועשרים לחדש.

ויאמר יהוה האלהים אל־נח לאמר: צא מן התבה אתה ואשתך ובניך ונשי בניך אתך ואת כל החיות אשר אתך, ואת כל בשר מעוף עד בהמה, ואת כל הרמש הרמש על הארץ, הוצא אתך, ופרו ורבו על הארץ ויצא נח ואשתו ובניו ונשי בניו אתו וכל החיות וכל הבהמות וכל עוף וכל רמש המתנועע על הארץ למיניהם יצאו מן התבה.

וַיָּבֹן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה, וַיִּקַּח מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִכָּל הָעוֹף הַטְּהוֹר, וַיַּעַל עֹלֹת עַל הַמִּזְבֵּחַ. וַיֵּרַח יְהוָה הָאֱלֹהִים רִיחַ נִיחֹחַת. וַיֹּאמֶר יְהוָה הָאֱלֹהִים בְּחֹשֶׁבוֹ: לֹא אֲסִיף עוֹד לְקַלֵּל אֶת הָאָרֶץ בְּגִלְלֵי מַעֲשֵׂי הָאָדָם, כִּי נְטוּיָה מִחֹשֶׁבֶת הָאָדָם בֵּיתֵר שָׂאת עַל הָרַע מִנְעוּרָיו; לֹא אֲסִיף אֲכֹן עוֹד לְהַכּוֹת אֶת כָּל בָּשָׂר חַי, כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי. כָּל יְמֵי הָאָרֶץ, צָרַע וְקָצִיר, קָר וָחֹם, מַיִץ וָאֵבִיב, יוֹם וָלַיְלָה, לֹא יִשְׁבְּחוּ.

ט

וַיִּכְרַךְ אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֶת־בָּנָיו וַיֹּאמֶר לָהֶם פָּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת־הָאָרֶץ וּכְבֻּשׁוּהָ וְהִרְעֵדָה וְהִפְחַד שְׁלָכֶם יְהִיָּה עַל כָּל חַיֹּת הָאָרֶץ, עַל כָּל עוֹף הַשָּׁמַיִם, וְעַל כָּל הָרֶמֶשׂ עַל הָאָרֶץ, וְעַל כָּל דָּגֵי הַיָּם; בְּיָדְכֶם נִתְּנוּ וְכָל רֶמֶשׂ אֲשֶׁר הוּא חַי יְהִיָּה לָכֶם לְאֹכְלָה, כַּרְקוֹת עֵשֶׂב נִתְּמִי לָכֶם אֶת־הַכֹּל. אָכַל בָּשָׂר בְּדָם נָפֶשׁ לֹא תֹאכְלוּ. וְגַם כִּי אֶת־דַּמְכֶם שֶׁל נַפְשׁוֹתֵיכֶם מִיַּד כָּל־חַיֹּת אֲדָרָשׁוֹ, וּמִיַּד אָדָם אַח אֲדָרָשׁ אֶת־נַפְשׁ הָאָדָם: הַשׁוֹפֵךְ דָּם אָדָם, תַּחַת דָּמוֹ יִשְׁפָּה, כִּי בַצֵּלֶם אֱלֹהִים עָשִׂיתִי אֶת־הָאָדָם. וְאַתֶּם רְבוּ וּפְרוּ וּמְלֵאוּ אֶת הָאָרֶץ וּכְבֻּשׁוּהָ

וַיֹּאמֶר הָאֱלֹהִים לְנֹחַ וּלְבָנָיו אִתּוֹ לֵאמֹר וְהִנְנִי מְקִים אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְאֶת־זֶרְעֲכֶם אַחֲרֵיכֶם, וְלִכְלֹ־נַפֶּשׁ חַיָּה אִתְּכֶם, מִן־הָעוֹף וּמִן־הַבְּהֵמָה וּלְכָל חַיֹּת הָאָרֶץ אֲשֶׁר אִתְּכֶם, מִכָּל הַיָּצְאִים מִן־הַתֵּבָה. וְהִקְמַתִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְלֹא יָמוּת עוֹד כָּל בָּשָׂר מִמִּי הַמַּבּוּל וְלֹא יִהְיֶה עוֹד מַבּוּל מַיִם לְהַשְׁחִית אֶת כָּל הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר יְהוָה הָאֱלֹהִים אֶל־נֹחַ זֹאת אוֹת הַבְּרִית אֲשֶׁר אָנִי נֹתֵן בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל־נַפֶּשׁ חַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם עוֹלָם אֶת־קִשְׁתִּי נִתְּמִי בַעֲנֹן, וְהִתֵּה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵין הָאָרֶץ. וְהִתֵּה בַעֲנַנִי עֲנָנִים עַל הָאָרֶץ, וְנִרְאָתָה הַקֹּשֶׁת בַּעֲנָן. וְאָזְכֹר אֶת בְּרִיתִי אֲשֶׁר הָיָה בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל נַפֶּשׁ חַיָּה בְּכָל בָּשָׂר, וְלֹא יִהְיֶה עוֹד הַמַּיִם לְמַבּוּל לְהַשְׁמִיד כָּל בָּשָׂר. וְהִתֵּה קִשְׁתִּי בַעֲנָן וְרָאִיתִי לְזָכֹר בְּרִית עוֹלָם בֵּינִי וּבֵין הָאָרֶץ וּבֵין כָּל־נַפֶּשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר הָאֱלֹהִים אֶל־נֹחַ: זֶה אוֹת הַבְּרִית אֲשֶׁר הִקְמַתִי בֵּינִי וּבֵין כָּל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ

וַיְהִי בַיּוֹם הַהוּא הִיִּצְאִים מִן הַתֵּבָה שֵׁם חָם וְיָפֶת וְחָם הוּא אָבִי כְנָעַן שְׁלֹשָׁה אֲלֵהֶם בְּנֵי נֹחַ, מֵאֲלֵה נִפְצוּ עַל כָּל הָאָרֶץ. וַיִּחַל נֹחַ אִישׁ הָאֲדָמָה וַיִּשְׁע כָּרָם. וַיִּשְׁתֶּם מִן הַיַּיִן וַיִּשְׁכָּר וַיִּתְּגַל בַּתּוֹךְ אֶהֱלָה. וַיֵּרָא חָם אָבִי כְנָעַן אֶת עֶרְוַת אָבִיו, וַיֵּצֵא וַיַּגִּד לְשְׁנֵי אֶחָיו בַּחוּץ. וַיִּקַּח שֵׁם וְיָפֶת אֶת הַשְׁמָלָה וַיִּשְׁמֹו עַל שְׁכָם שְׁנֵיהֶם וַיִּלְכוּ אַחֲרָנִית וַיִּכְסּוּ אֶת עֶרְוַת אֲבִיהֶם וַיִּפְנִיֵהם אַחֲרָנִית וַעֲרֹת אֲבִיהֶם לֹא רָאוּ וַיִּיחַז נֹחַ מִיַּיִנו וַיַּדַּע אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לוֹ בְּנוֹ הַקָּטָן. וַאֲמַר: אָרוּר כְּנָעַן,

עבד יהנה לאחיו. ויאמר: ברוך יהנה אלהי שם, ויהי כנען עבד לו. ירחיב אלהים ליפת
וישכן באהלי שם ויהי כנען עבד לו:

ויחי נח אחרי המבול שלש מאות שנה וחמשים שנה. ויהיו כל־ימי נח תשע מאות
שנה וחמשים שנה, וימת.

י

ואלה תולדות בני נח שם חם ויפת וילדו להם בנים אחר המבול

בני יפת: גמר ומגוג ומדי וינו ואלושה ותוכל ומשך ותירס: ובני גמר אשכנז וריפת
ותגרמה: ובני ינו: אלושה ותרשיש, פתים, רודנים. מאלה נפרדו איי הגוים בארצותם,
איש ללשונו למשפחתם ובגוייהם.

ובני חם חוש ומצרים ופוט וכנען: ובני עפר: שבא וחילה וסבתא ורעמה וסבתכא,
ובני רעמה: שבא ודדן. ועפר הוליד את נמרוד, זה החל להיות גבור על הארץ. זה היה
גבור ציד לפני יהנה האלהים, על פן יאמרו: כנמרוד גבור ציד לפני יהנה. ומהי ראשית
ממלכתו בכל וארד ואפד וכלנה בארץ שנער. מן הארץ שהיא נצא אשור, ויבן את נינה
ואת רחבת עיר ואת כלח ואת־דסח בין נינה ובין כלח, היא העיר הגדולה: ומצרים הוליד
את הלודים, ואת הנפ־תלים, ואת האנ־מתים, ואת הלב־ים. ואת־הפ־תרוסים ואת־הפ־סלוחים
אשר יצאו משם פלשתים ואת־הכפתרים: וכנען הוליד את צידון בכורו ואת החתי ואת
היב־וסי, ואת האמרי, ואת הגרגשי. ואת החוי, ואת הארוקאי, ואת האסנאי. ואת הארדי,
ואת הסמרי, ואת הסמתי. ואחרי כן נפצו משפחות הכנעני. ויהי גבול הכנעני מצידון עד
בואד גררה ועזה, עד בואד סדמה ועמרה אדמה וצב־יים עד לשע. אלה בני חם למשפחתם
ללשונתם בארצותם ובגוייהם:

וילשם ילד גם הוא אבי כל־בני־עבר אחי יפת הגדול. בני שם: עילם ואשור וארפכשד
וליד וארם וקינן: ובני ארם: עוז ואול וגתר ומשך: וארפכשד הוליד את קינן, וקינן הוליד
את שלח, ושלח הוליד את עבר. ולעבר נולדו שני בנים, שם האחד פלג, כי כימיו נחלקה
הארץ, ושם אחיו יקטן. ויקטן הוליד את־אלמו־ד ואת־של־ת ואת־שרמ־ות ואת־ירח:
והדורם ואבימאל ודקלה ועובל: ואבימאל ושבא: ועופיר ואוילה ויוקב, כל אלה בני יקטן.
ויהי מושבם ממסא עד באד ספרתה הר הקדם. אלה בני שם למשפחתם ללשונתם בארצותם

לגוייהם. אלה השבטים בני נח לפי תולדותיהם, לפי גוייהם. מאלה נפרדו איי הגוים על הארץ אחר המבול.

יא

ויהי כל־הארץ שפה אחת ודברים אחדים ויהי בנסעם מקדם וימצאו בקעה בארץ שנער וישבו שם ויאמר איש לרעהו הבה נלבנה לבנים ונשרפה אתן באש ותהי להם הלבנה לאבן והחמר הנה להם לטיט ויאמרו: הבה נבנה לנו עיר ומגדל, אשר ראשו בשמים, ונעשה לנו שם, לפני הפצותנו על פני כל הארץ. וירד יהוה לראות את העיר ואת המגדל אשר בנו בני האדם. ויאמר יהוה הנה עם אחד ושפה אחת לכלם וזה החלו לעשות ועתה לא יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות: הבה נרדה ונבלה שם שפתם ואשר לא ישמעו איש שפת רעהו ויפץ אתם יהוה משם על־פני כל־הארץ, ויחדלו לבנות את־העיר ואת־המגדל. על כן נקרא שמם בבל, כי שם בלל יהוה שפת כל הארץ, ומשם הפיצם יהוה על פני כל הארץ.

ואלה תולדות שם, ושם הנה בן־מאת שנה בהולידו את־ארפכשד, בשנה השנית אחר המבול: ויחי שם אחריו הולידו את־ארפכשד חמש מאות שנה, ויולד בנים ובנות, וימת. ויחי ארפכשד חמש ושלשים שנה ומאת שנה ויולד את־קינן: ויחי ארפכשד אחריו הולידו את־קינן ארבע מאות שנה, ויולד בנים ובנות, וימת. ויחי קינן מאה ושלשים שנה, ויולד את־שלח, ויחי קינן אחריו הולידו את־שלח שלש מאות ושלשים שנה, ויולד בנים ובנות, וימת. ויחי שלח שלש ושלשים ומאת שנה ויולד את־עבר: ויחי שלח אחריו הולידו את־עבר שלש מאות שנה ושלשים שנה, ויולד בנים ובנות, וימת. ויחי עבר ארבע ושלשים ומאת שנה ויולד את־פלג: ויחי עבר אחריו הולידו את־פלג מאתיים שנה ושבעים שנה, ויולד בנים ובנות, וימת: ויחי פלג שלשים שנה ומאת שנה ויולד את־רעו: ויחי־פלג אחריו הולידו את־רעו תשע שנים ומאתים שנה ויולד בנים ובנות וימת: ויחי רעו שנים ושלשים ומאת שנה ויולד את־שרוג: ויחי רעו אחריו הולידו את־שרוג מאתיים ושבע שנים ויולד בנים ובנות וימת ויחי שרוג שלשים ומאת שנה, ויולד את־נחור. ויחי שרוג אחריו הולידו את־נחור מאתיים שנה ויולד בנים ובנות וימת: ויחי נחור מאה ושבעים ותשע שנים, ויולד את־תרח. ויחי נחור אחריו הולידו את־תרח מאה ועשרים וחמש שנה ויולד בנים ובנות וימת: ויחי תרח שבעים שנה, ויולד את אברם ואת נחור ואת הרן.

ואלה תולדות תרח, תרח הוליד את אברם ואת נחור ואת הרו, והרו הוליד את לוט. וימת הרו לפני תרח אביו בארץ אשר נולד, בארץ הפסדים. וינקחו אברם ונחור להם נשים, שם אשת אברם שרי, ושם אשת נחור מלקה בת הרו, ואבי מלקה ואבי יסכה. ושרי היתה עקרה ולא ילדה וישח תרח את אברם בנו ואת לוט בנו הרו בנו ואת שרי פלתו אשת אברם בנו ויוצא אותם מארץ פסדים ללכת אל ארץ כנען ויבאו עד חרן וישב שם ויהיו כל-ימי תרח בארץ חרן מאתיים וחמש שנים, וימת תרח בחרן:

יב

ויאמר יהוה לאברם צא מארצך וממולדתך ומבית אביך ולך-לך אל-הארץ אשר אראך ואעשה לגוי גדול, ואברכה, ואגדלה את-שמה, ויהיה ברכה. ואברכה את-מברכך ומקללה אאר ונברכו בה כל משפחת האדמה וילך אברם כאשר דבר אליו יהוה, וילך אתו לוט, ואברם היה בן-שבעים וחמש שנה בצאתו מחרן. וישח אברם את-שרי אשתו ואת-לוט בן-אחיו ואת-כל-רכושם אשר רכשו ואת-כל-הנפש אשר-רכשו בחרן ויצאו ללכת ארצה כנען ויעבר אברם בארץ עד ארפה עד מקום שכם עד אלון המורה, והפגעני אז בארץ ויראה יהוה אל-אברם ויאמר לו לזרעך אתה את-הארץ הזאת ויבן שם אברם מזבח ליהוה הנראה אליו ויסע משם אל-ההר מקדם לבית-אל, ויט שם אהלו, בית-אל מים והעי מקדם, ויבן שם מזבח ליהוה, ויקרא בשם יהוה ואברם עזב, והלך וסנה במדבר.

ויהי רעב בארץ, וירד אברם מצרימה לגור שם, כי כבד הרעב בארץ. ויהי כאשר הקריב אברם לבוא מצרימה, אמר אברם לשרי אשתו, ידעתי כי אשה יפת מראה את: והנה כאשר יראו אותך המצרים, יאמרו: אשתו היא, והרגו אתי, ואותך יחיו. אמרתי לכן כי אחותו אני, למען ייטב לי בעבורך, ותחנה נפשי בגללה. ויהי כאשר בא אברם מצרימה, ראו המצרים את אשתו כי יפה היא מאד. ויראו אתה שרי פרעה ויהללו אתה אל פרעה, ותובא האשה בית פרעה. ולאברם היטיבו בעבורה, ויהי לו צאן ובהרים ופסדים ושפחות ופרדים וגמלים: וינגע אלהים את-פרעה נגעים גדלים ורעים, ואת-ביתו, על-דבר שרי אשת אברם. ויקרא פרעה לאברם ויאמר, מה זאת עשית לי, כי לא הגדת לי כי אשתך היא למה אמרת כי אחתי היא, ולקחתי אתה לי לאשה? ועתה הנה אשתך לפניך, כח ולך. ויצו פרעה אנשים על אברם לשלחו ואת אשתו ואת כל אשר לו.

יג

ויעל אברהם ממצרים, הוא ואשתו וכל אשר לו, ולוט עמו, אל המדבר. ואברהם הנה עשיר מאד במקנה ובכסף ובזהב: וילך מאשר בא אל המדבר עד בית-אל, עד המקום אשר היה שם אהלו מקדם, בין בית-אל ובין העי. אל מקום המזבח אשר עשה שם בתחלה, ויקרא שם אברהם בשם יהוה. וילוט ההולך עם אברהם היו צאן ובקר ואהלים. ויהארוץ לא הכילה אותם לשבת יחד, כי היה רכושם רב, ויהארוץ לא הכילה אותם לשבת יחד. ויהי מריבה בין רעי מקנה אברהם ובין רעי מקנה לוט, והכנעני והפריזי אז ישבים בארץ. ויאמר אברהם ללוט אל-נא תהי מריבה ביני ובינך ובין רעי ובין רעיך כי אנשים אחים אנחנו הלא הנה כל-הארץ לפניך היא? הפרך נא מעמי, אם-אתה אל-שמאל ואני אל-ימין, ואם-אתה אל-ימין ואני אל-שמאל. וישא לוט את עיניו וירא את כל כפר הירדן, כי כלה משקה, לפני השחית ה את סדם ואת עמורה, כגן ה ובארץ מצרים, עד באך צער ויבחר לו לוט את כל כפר הירדן, ויסע לוט מקדם, ויפרדו איש מעל אחיו. ואברהם ישב בארץ כנען, ולוט ישב בעיר הכפר, ויגהל עד-סדם. והאנשים אשר בסדם רעים וחטאים לפני האלהים מאד. והאלהים אמר לאברהם אחרי הפרד לוט ממנו, הרים את עיניו וראה מן המקום אשר אתה עומד בו עתה צפונה ונגבה וקדמה וימה, כי את-כל-הארץ אשר אתה ראה לך אתננה וילזרעה עד-עולם: ואעשה את-זרעך כחול הארץ, אם יוכל איש למנות את-חול הארץ, גם-זרעך ימנה. קום עבר את הארץ לארבה ולרחבה, כי לך אתננה וזרעך עד עולם ויעמק אברהם את אהלו ויבא וישב אצל אלוי ממצא אשר בחברון ויבן שם מזבח ליהוה:

יד

ויהי במלך אמרפל מלך שנער, ואריוח מלך אלסר, כדלעמר מלך עילם, ותדעל מלך גוים, עשו מלחמה עם בלע מלך סדם, ועם ברשע מלך עמרה, ועם שנער מלך אדמה, ועם שמאכר מלך צבויים, ומלך בלע, היא צער. כל-אלה הספימו על-הגיא המלוכה, היא ים המלח. שמים עשרה שנה עבדו את-כדלעמר, ובשנה השליש עשרה מרדו. ובשנה הארבע עשרה בא כדלעמר והמלכים אשר אתו, ויכו את הרפאים אשר בעשתרות ובקרינים, וגוים חזקים עמם, ואת האמים אשר בשנה העיר. ואת-החרים אשר בהר שעיר עד איל פארן אשר על-המדבר: וישובו ויבאו אל עין משפט, הוא קדש, ויבן את כל שרי עמלק ואת האמרי הישב בחצצו תמר ויצא מלך סדם ומלך עמרה ומלך אדמה ומלך צבויים ומלך בלק, היא צער, ויערכו אתם מלחמה בעמק המלח. אל כדלעמר מלך עילם, ותדעל מלך גוים, ואמרפל מלך שנער, ואריוח מלך אלסר — ארבעת המלכים אל התמשה. והעמק המלוכה ברות חמר, ויגס מלך סדם ומלך עמרה, ויפלו שמה, והנשואים אל ההר נסו.

וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־הַסּוּסִים שֶׁל סָדָם וַעֲמָרָה, וְאֶת־כָּל־מֵאֲכָלָם, וַיִּלְכּוּ. וַיִּקְחוּ גַם אֶת־לוֹט בֶּן־אָחִי אַבְרָם וְאֶת־רְכוּשׁוֹ וַיִּלְכּוּ, כִּי הָיָה יוֹשֵׁב בְּסָדָם.

וַיָּבֹא אַחַד מִן הַפְּלִטִים וַיַּגִּד לְאַבְרָם הָעֵבֶרִי, וְהוּא שָׁכַן אֵצֶל אַלְזֹן מִמְּרָא הָעֲמָרִי אָחִי אֲשָׁכַל וְאָחִי עֲנָן, אֲשֶׁר הָיוּ בְּעָלֵי בְרִית לְאַבְרָם. וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה לוֹט אָחִיו, וַיִּרָק אֶת חֲנִיקָיו וַיִּלְדִּי בֵיתוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וּשְׁמֹנֶה עָשָׂר, וַיִּרְדֹּף עַד דָּן. וַיִּפֹּל עָלֵיהֶם בַּלִּילָה הוּא וְעַבְדָּיו, וַיִּבְּסוּ וַיִּרְדְּפֵם עַד חֹבֶה אֲשֶׁר מִשְׁמָאל לְדֹמֶשֶׁק וְהָשִׁיב אֶת כָּל סוּסֵי סָדָם, וְאֶת לוֹט אָחִינוּ הָשִׁיב, וְאֶת כָּל רְכוּשׁוֹ, וְאֶת הַנָּשִׁים, וְאֶת הָעָם. וַיֵּצֵא מֶלֶךְ סָדָם לִקְרָאתוֹ, אַחֲרֵי שֻׁבוֹ מִהַכּוֹת אֶת כְּדָרְלֶעֶמֶר וְאֶת הַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ, אֵל עֶמֶק שְׁוֵה, הוּא בִקְעַת הַמְּלָכִים.

וּמִלְכֵי־צָדָק מֶלֶךְ שָׁלֹם הוֹצִיא לָחֵם וַיָּוֶן, וְהוּא הָיָה כְהֵן לֵאלֹהֵי עֲלִיוֹן. וַיִּבְרָךְ אֶת אַבְרָם וַיֹּאמֶר: בְּרוּךְ אַבְרָם לֵאלֹהֵי עֲלִיוֹן, אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. וּבְרוּךְ הָאֱלֹהִים הָעֲלִיוֹן אֲשֶׁר מָסַר אֶת אוֹיְבָיו בְּיָדוֹ וַיִּתֵּן לוֹ אַבְרָם מַעֲשֵׂר מִכָּל וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ סָדָם אֵל אַבְרָם, תָּן לִי אֶת הָאֲנָשִׁים, וְאֶת הַסּוּסִים קַח לָךְ. וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֵל מֶלֶךְ סָדָם, אָרִים אֶת יָדִי אֵל כִּי־פָרִיזִין הָאֱלֹהִים הָעֲלִיוֹן, אֲשֶׁר בָּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, אִם־מַחֲשׂוֹת עַד רְצוּעַת נֶעַל אֶקַּח מִכָּל אֲשֶׁר־לָךְ, לְמַעַן לֹא תֹאמַר כִּי אֲנִי הַעֲשֵׂרְתִּי אֶת־אַבְרָם. וְזֹלַתִּי אֲשֶׁר אָכְלוּ הַנְּעָרִים, וְחֶלֶק הָאֲנָשִׁים הַהֵלָכִים אִתִּי, אֲשָׁכַל, אֲנִן וּמִמְּרָא, אֵלֶּה יִקְחוּ חֶלֶק.

יה

וְאַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הָיָה דְּבַר־יְהוָה אֶל־אַבְרָם בַּחֲזוֹן וַיֹּאמֶר אֶל־תִּירָא אַבְרָם אֲנִכִּי מִגֵּן לָךְ שְׂכָרְךָ תִּרְבֶּה מְאֹד וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֲדֹנָי יְהוָה מֶה תַּתֵּן לִי וְאֲנִכִּי הוֹלֵךְ עֲרִירִי וְכֵן מָשַׁק בֵּיתִי הוּא דֹמֶשֶׁק אֲלֵיעֶזֶר וַיֹּאמֶר אַבְרָם, הוּאֵיל וְלִי לֹא נָתַתָּ זָרַע, וְהָיָה יָלִיד בֵּיתִי יִירֹשׁ אִתִּי: וּמִי־דָה הָיָה קוֹל יְהוָה אֵלָיו וַיֹּאמֶר לֹא יִירֹשׁ אוֹתָךְ זֶה אָבֶל אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֶּךָ הוּא יִירֹשֶׁה וַיּוֹצֵא אוֹתוֹ הַחוּצָה וַיֹּאמֶר לוֹ הַבִּטָּנָה הַשְּׂמֻמָּה וּסְפֹר אֶת־הַכּוֹכָבִים אִם־תִּסְתַּכֵּל לִסְפֹּר אִתָּם וַיֹּאמֶר כֹּה יִהְיֶה זָרַעְךָ וְהָעָמִין אַבְרָם בָּה, וַיַּחֲשֹׁבֶהָ לוֹ לְצִדְקָה. וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מִצָּרָיִם כְּשֶׁדִּים לָתֵת לָךְ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ: וַיֹּאמֶר, אֲדֹנָי יְהוָה, בְּמָה אֲדַע כִּי אִירִשְׁנָה; וַיֹּאמֶר לוֹ קַח לִי עֶגְלָה מְשֻׁלֶּשֶׁת וְעֵז מְשֻׁלֶּשֶׁת וְאַיִל מְשֻׁלֶּשֶׁת וְתֹר וַיֹּנֶה וַיִּקַּח לוֹ אֶת כָּל אֵלֶּה, וַיַּחֲלֹק אוֹתָם בְּאַמְצֵעַ, וַיִּתֵּן אוֹתָם מִיֵּל זֶה לָזֶה, וְאֶת הָעוֹפּוֹת לֹא חֶלֶק. וַיִּרְדּוּ הָעוֹפּוֹת עַל הַגְּזִיזוֹת, עַל הַחֲצִצִּיִּים שְׁלֵקָם, וְאַבְרָם הָשִׁיב אוֹתָם. וּבְעֶרֶב הַשָּׁמֶשׁ נִפְלָה תִּדְמָה עַל אַבְרָם, וְהָיָה פָּחוֹד חֲשֹׁכָה גָדוֹל נָפַל עָלָיו: וַנֹּאמֶר אֵל אַבְרָם: יָדַעַתָּה כִּי גֵר יִהְיֶה זָרַעְךָ בְּאֶרֶץ לֹא שְׁלֵקָם, וַיַּעֲבִידוּ אוֹתָם וַיִּרְעוּ אוֹתָם וַיַּעֲנּוּ אוֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה. וְהַגּוֹי אֲשֶׁר

יעבדו אתו אנכי אֲשַׁפֵּט, ואַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ מִשֶּׁם בְּרִכּוּשׁ רַב. וְאַתָּה תִּלְךָ אֶל אֲבוֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם, תִּקָּבֵר בְּשִׂיבָה טוֹבָה וּבְדוֹר הַרְבִּיעִי לְשׁוּבוֹ הַזֶּה, כִּי עֲדִין לֹא מָלְאוּ חֲטָאֵי הָאָמָרִי עַד עֹתָה. מֵאַחֵר וְהִשְׁמַשׁ הָיָה לְמַעֲרָב, הָיָה לְהַב, וְהָיָה תְּנוּרָה מְעֻשָּׁן וְלִפְיִדִי אֵשׁ אֲשֶׁר עָבְרוּ בֵּין הַנְּתַחִים הָאֵלֶּה. בַּיּוֹם הַהוּא בָּרַת יְהוָה לְאַבְרָם בְּרִית לֵאמֹר, לִזְרָעָךָ אֲתָן אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת, מִנְּהַר מִצְרַיִם עַד הַנָּהָר הַגָּדוֹל זֶה־הַר פָּרָת. אֶת הַקֵּינִים וְאֶת הַקְּנָזִים וְאֶת הַקְּדָמִיִּים. וְאֶת־הַחֲתָמִים, וְאֶת־הַקְּרָפָאִים וְאֶת־הָאָמָרִי וְאֶת הַכְּנַעֲנִי וְאֶת הַחִזִּי וְאֶת הַגְּרָגָשִׁי וְאֶת הַיְּבוּסִי:

י

וְשָׂרִי אֲשֶׁת אֲבָרָם לֹא יָלְדָה לוֹ, וְהָיְתָה לָהּ שְׁפֹחָה מִצְרִית אֲשֶׁר שָׁמָּה הֵגֵר. וּתְאֹמַר שָׂרִי אֶל־אֲבָרָם: הִנֵּה עֲצָרְנִי יְהוָה מִלְּדָתִי, בֹּא־נָא אֶל־שְׁפֹחָתִי לְמַעַן אֲבָנָה מִמֶּנָּה. וַיִּשְׁמַע אֲבָרָם לְקוֹל שָׂרִי. וַתִּשָּׁח שָׂרָה אֲשֶׁת אֲבָרָם אֶת־הֵגֵר הַמִּצְרִית שְׁפֹחָתָהּ, אַחֲרֵי עֲשׂוֹר שְׁנַיִם לְשָׁבֶת אֲבָרָם בְּאָרֶץ כְּנַעַן, וַתִּתֵּן אֹתָהּ לְאַבְרָם אִישָׁהּ לוֹ לְאִשָּׁה. וַיָּבֹא אֶל הֵגֵר וַתִּהְיֶה, וַתֵּרָא כִּי הָרָה הִיא, וַתִּסְלַל גְּבֻרָתָהּ בְּעֵינֶיהָ. וַתֹּאמֶר שָׂרִי אֶל אֲבָרָם חֲמִסִּי עָלֶיךָ אֲנֹכִי נִתְּמִי אֶת שְׁפֹחָתִי בְּחִיקָהּ וַתֵּרָא כִּי הָרָתָה וְאִסַּל בְּעֵינֶיהָ יִשְׁפֹּט יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ וַיֹּאמֶר אֲבָרָם אֶל שָׂרִי הִנֵּה שְׁפֹחָתְךָ בְּיָדְךָ עֲשִׂי לָהּ כַּטּוֹב בְּעֵינֶיךָ וַתַּעֲנֶה שָׂרִי וַתִּבְרַח מִפָּנֶיהָ

וַיִּמְצְאָהּ מִלְּאֹה יְהוָה עַל־מַעַן הַמִּים בַּמִּדְבָּר, עַל־הַמַּעַן בְּדֶרֶךְ שׁוּר. וַיֹּאמֶר לָהּ מִלְּאֹה יְהוָה הֵגֵר שְׁפֹחַת שָׂרִי מֵאִין בָּאת וְאַנָּה תִּלְכִּי וַתֹּאמֶר מִפָּנֵי שָׂרִי גְבֻרָתִי אֲנֹכִי בְּרַחַת וַיֹּאמֶר לָהּ מִלְּאֹה יְהוָה, שׁוּבִי אֶל גְּבֻרָתְךָ וְהַנְּפִיעִי תַחַת יָדֶיךָ: וַיֹּאמֶר לָהּ מִלְּאֹה יְהוָה: הִרְבָּה אֲרָבָה אֶת־זֶרְעוֹךָ, וְלֹא יִסָּפֵר מֵרֵב. וַיֹּאמֶר לָהּ מִלְּאֹה יְהוָה הִנֵּה הָרָה וְזִלְזֶלֶת בּוֹ וְקִרְאָת שְׁמוֹ יִשְׁמַעְאֵל כִּי שָׁמַע יְהוָה אֶל עֲנָנָהּ זֶה יְהִי פָּרָא אֲדָם, וְיָדִיו עַל כָּלֶם, וַיִּדִּי כָלֶם עָלָיו, וְעַל פָּנָיו כָּל אֲחָיו יִשְׁכֹּן. וַתִּקְרָא אֶת־שֵׁם יְהוָה הַמִּדְבָּר אֵלֶיהָ אֲתָה הָאֵל הִרְאָה אֹתִי כִּי אֲמָרָה וְגַם לִפְנֵי רֵאִיתִי אֶת־הַנִּרְאָה אֵלַי: עַל כֵּן קָרָא לְבָאֵר בָּאֵר לַחֵי רֵאִי, הִנֵּה בֵּין קִדְשׁ וּבֵין בְּרֵד וַתִּלְדֵּךְ הֵגֵר לְאַבְרָם בֶּן, וַיִּקְרָא אֲבָרָם אֶת־שֵׁם בְּנוֹ אֲשֶׁר יָלְדָהּ לוֹ הֵגֵר יִשְׁמַעְאֵל. וְאַבְרָם הָיָה בֶן שְׁמוֹנִים וְשֵׁשׁ שָׁנָה כַּאֲשֶׁר יָלְדָה הֵגֵר לְאַבְרָם אֶת יִשְׁמַעְאֵל.

יז

וַיְהִי אֲבָרָם בֶּן תִּשְׁעִים וְתִשְׁעֵי שָׁנָה. וַיָּרָא יְהוָה אֶל אֲבָרָם, וַיֹּאמֶר אֵלָיו, אֲנִי הָאֵל שְׁלֹה, הַתְּהִלָּה לִפְנֵי, וְהָיָה תָמִיד. וְנִתְּמִי אֶת־בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ, וְהִרְבִּיתִי אוֹתָךְ בְּמֵאֵד מְאֹד. וַיִּפֹּל אֲבָרָם עַל־פָּנָיו. וַיְדַבֵּר אֵלָיו הָאֱלֹהִים לֵאמֹר, וְאֲנִי הִנֵּה בְרִיתִי אִתְּךָ, וְהָיִיתָ אִבְּ מִמּוֹן גּוֹיִם וְלֹא

יִקְרָא עוֹד שְׁמָה אַבְרָם, אֲלֵא יִהְיֶה שְׁמָה אַבְרָהָם, כִּי שְׁמַתִּיד לְאַב הַמּוֹן גּוֹיִם. וְהַרְבֵּיתִי אוֹתָהּ בְּמֵאד מֵאד, וְנִתְמִיד לְגוֹיִם, וּמְלָכִים מִמֶּה יֵצְאוּ. וְהִקְמַתִּי אֶת בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵין וְרַעַד אֶחָרִיד לְדֹרֹתָם לְבְרִית עוֹלָם לִהְיוֹת לָהּ לְאַלְהִים וְלִרְעַד אֶחָרִיד וְנִתְמִי לָהּ וְלִרְעַד אֶחָרִיד אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר אִתָּה גֵר בָּהּ, אֶת כָּל־אָרֶץ כְּנָעַן, לְאַחֲזֹת עוֹלָם, וְהִיִּיתִי לָהֶם לְאַלְהִים: וַיֹּאמֶר הָאֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם, וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי תִשְׁמֹר, אִתָּה וְרַעַד אֶחָרִיד לְדֹרֹתָם. וְזֹאת הַבְּרִית אֲשֶׁר תִּשְׁמֹר בֵּינִי וּבֵינֶיכֶם וּבֵין וְרַעַד אֶחָרִיד לְדֹרֹתָם, יְמוֹל לָכֶם כָּל זָכָר. וְנִמְלַתֶם אֶת בֶּשֶׁר עֶרְלַתְכֶם, וְהָיָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֶיכֶם. וַיֵּלֶד בֶּן־שְׁמֹנֶת יָמִים יְמוֹל לָכֶם, כָּל זָכָר לְדֹרֹתֵיכֶם, וַיֵּלֶד בֵּית וּמִקְנֵת־כֶּסֶף מִכָּל בֶּן־נָכָר אֲשֶׁר אֵינָנו מוֹרַעַד הַמּוֹל יְמוֹל יְלִיד בֵּיתָהּ וּמִקְנֵת כֶּסֶף, וְהָיְתָה בְּרִיתִי בִּבְשָׁרְכֶם לְבְרִית עוֹלָם: וְעָרַל זָכָר אֲשֶׁר לֹא יְמוֹל אֶת בֶּשֶׁר עֶרְלָתוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי, תִּכְרַת הַנֶּפֶשׁ הַהִיא מֵעַמָּה, כִּי אֶת בְּרִיתִי הִפֵּר. וַיֹּאמֶר הָאֱלֹהִים לְאַבְרָהָם, שְׂרִי אֲשֶׁתְּךָ לֹא יִקְרָא שְׁמָה שְׂרִי, שֶׁרָה יִהְיֶה שְׁמָה וְאַבְרָהָה אוֹתָהּ וְגַם נִתְמִי לָהּ מִמֶּנָּה יֵלֵד וְאַבְרָהָנוּ וְהָיָה לְגוֹיִם וּמְלָכִי גוֹיִם מִמֶּנּוּ יִהְיוּ וַיִּפֹּל אַבְרָהָם עַל פָּנָיו וַיִּצְחַק, וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ לֵאמֹר: הֲלֵבֵן מֵאָה שָׁנָה יוֹלֵד בֶּן? וְאִם שֶׁרָה בַּת תִּשְׁעִים שָׁנָה תֵּלֵד? וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל הָאֱלֹהִים לוֹ יִשְׁמַעְאֵל יִתְּנָה לִפְנֵיהֶ: וַיֹּאמֶר הָאֱלֹהִים אֶל אַבְרָהָם, כֹּן, הִנֵּה שֶׁרָה אֲשֶׁתְּךָ תֵּלֵד לָךְ בֶּן, וְתִקְרָא אֶת שְׁמוֹ יִצְחָק, וְהִקְמַתִּי אֶת בְּרִיתִי אִתּוֹ לְבְרִית עוֹלָם, לִהְיוֹת לוֹ לְאַלְהִים וְלִרְעוֹ אֶחָרִיד. וְאוֹלָם עַל יִשְׁמַעְאֵל, הִנֵּה שְׁמַעְתִּי אוֹתָהּ, וְהִנֵּה בְּרַכְתִּי אוֹתוֹ, וְאַרְבָּה אוֹתוֹ וְאַכְפִּיל אוֹתוֹ מֵאֹד. שְׁנַיִם עָשָׂר גּוֹיִם יוֹלִיד, וְאַתָּן אוֹתוֹ לְגוֹי גָּדוֹל. וְאַת־בְּרִיתִי אִקִּים אֶת־יִצְחָק, אֲשֶׁר תֵּלֵד לָךְ שֶׁרָה לְמוֹעֵד הַזֶּה בְּשָׁנָה הָאֶחָדָת. וַיְכַל לְדַבֵּר אִתּוֹ, וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַם אַבְרָהָם.

וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת יִשְׁמַעְאֵל בְּנוֹ וְאֶת כָּל יְלִידֵי בֵיתוֹ וְאֶת כָּל מִקְנֵת כֶּסֶף, כָּל זָכָר בְּאַנְשֵׁי בֵית אַבְרָהָם, וַיְמַל אֶת בֶּשֶׁר עֶרְלַתָם בַּעֲצֵם הַיּוֹם הַזֶּה, כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהִים. וְאַבְרָהָם הָיָה בֶן תִּשְׁעִים וְתִשְׁעִים שָׁנָה כְּאֲשֶׁר נִמּוֹל אֶת בֶּשֶׁר עֶרְלָתוֹ וַיִּשְׁמַעְאֵל בְּנוֹ הָיָה בֶן שְׁלֹשׁ עָשָׂר שָׁנָה כְּאֲשֶׁר נִמּוֹל אֶת בֶּשֶׁר עֶרְלָתוֹ. וּבַעֲצֵם הַיּוֹם הַהוּא, נִמּוֹל אַבְרָהָם וַיִּשְׁמַעְאֵל בְּנוֹ, וְכָל אַנְשֵׁי בֵיתוֹ, וַיֵּלֶדֵי בֵיתוֹ, וּמִקְנֵת כֶּסֶף מִבְּנֵי נָכָר.

יח

וַיֵּרָא אֵלָיו הָאֱלֹהִים אֲצֵל אֱלֹון מִמְרָא, בְּשִׁכְתּוֹ עַל פֶּתַח אֶהְלֹו בְּחֹם הַיּוֹם. וַיִּשָּׂא אֶת עֵינָיו וַיֵּרָא, וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹצְבִים עָלָיו, וַיֵּרָא וַיִּרָץ לִקְרַאתָם מִפֶּתַח אֶהְלֹו, וַיִּשְׁתַּחוּ אֲרָצָה וַיֹּאמֶר: אֲדֹנָי, אִם־נָא מִצָּאתִי חַן בְּעֵינֶיךָ, אִל־נָא תַעֲבוֹר מֵעַל עַבְדְּךָ. וְקַח־נָא מִמִּי, וַיִּרְחֲצוּ אֶת־רַגְלֵיכֶם, וְהִתְקַרְרוּ תַּחַת הָעֵץ: וְאָקַח לֶחֶם וְתַאֲכְלוּ, וְאַחֵר כֹּף תַּעֲבִירוּ לְדֹרְכְכֶם, אֲשֶׁר בְּעַבְרוֹ סָרְתֶם אֶל עַבְדְּכֶם. וַיֹּאמֶר: כֹּן עָשָׂה כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ. וַיִּמָּהֵר אַבְרָהָם אֶל הָאֶהָל

אל שָׁרָה, וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ: מִהֲרִי וְלוֹשִׁי שְׁלֹשָׁה סָאִים סֶלֶת, וַעֲשִׂי עֹגוֹת. וְאֵל הַבָּקָר רֵץ אֲבָרְהָם, וַיִּקַּח עֶגְל רֹדֶן טוֹב, וַיִּתֵּן לַנֶּעֶר, וַיִּמְהַר לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹ. וַיִּקַּח חֲמָאָה וְחֶלֶב וְאֶת־הָעֶגְל אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לַפְּנִיָּהם וַיֹּאכְלוּ וְהוּא עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ

וַיֹּאמֶר אֵלָיו, אֵיךְ שָׂרָה אִשְׁתִּי; וַיַּעַן וַיֹּאמֶר, הִנֵּה בָאֵהָל. וַיֹּאמֶר, שׁוּב אֲשׁוּב אֵלֶיךָ כִּעֵת הַזֹּאת בִּשְׁנָה, וַיְהִי כֵן לְשָׂרָה אִשְׁתּוֹ. וְשָׂרָה שָׁמְעַת אֵצֶל פֶּתַח הָאֵהָל וְהִיא מֵאַחֲרָיו. וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה הָיוּ זָקְנִים מִתְקַדְּמִים בְּיָמִים, וַתְּדַל לִהְיוֹת לְשָׂרָה הָאֵרֶח פְּנִשִּׁים. וַתִּצְחַק שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר, עֵדוֹן לֹא הָיָה לִי עַד עַתָּה, וְאֲדֹנִי זָקֵן וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל אֲבָרְהָם: מִדּוּעַ צִחַקְתָּ שָׂרָה בְּלִבָּהּ לֵאמֹר: הֲאִם אֶמְנֵם אֵלֶּךָ, וְאֲנִי זָקְנָתִי? הֲלֹא יִפְלֹא מֵאֵת הָאֱלֹהִים כָּל דֹּבָר; לְמוֹעֵד הַזֶּה אֲשׁוּב אֵלֶיךָ כִּעֵת חַיָּה, וְלִשְׂרָה יְהִי כֵן. וַתִּכְחַשׁ שָׂרָה לֵאמֹר: לֹא צִחַקְתִּי, כִּי גֵרָאָה. וַיֹּאמֶר לָהּ: לֹא, כִּי צִחַקְתִּי.

וַיִּקְוֹמוּ מִשֵּׁם הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁקִיפוּ עַל־פְּנֵי סָדֵם וַעֲמָרָה, וְאַבְרָהָם הֵלֵךְ עִמָּהֶם לְלוּוֹתָם. וְאֲדֹנִי אָמַר לֹא אֶכְחַד אֲנִי מֵאַבְרָהָם עַבְדִּי אֵת אֲשֶׁר אֲנִי עוֹשֶׂה וְאַבְרָהָם יְהִיָּה לְגוֹי גָּדוֹל וְרַב, וְנִבְרָכוּ בוֹ כָּל גּוֹי הָאָרֶץ: כִּי יִדְעֵתִי כִּי יִצְוָה אֶת־בְּנָיו וְאֶת־בֵּיתוֹ אַחֲרָיו, וְשָׁמְרוּ אֶת־דְּרָכֵי יְהוָה לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט, לִמְעַן תָּבִיא יְהוָה עַל־אַבְרָהָם אֵת כָּל־אֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו. וַיֹּאמֶר אֲדֹנִי, וַעֲקַת סָדֵם וַעֲמָרָה רַבָּה אֵלַי, וְחִטָּאתָם גְּדוֹלָה מְאֹד אֲרֹד אֲזַ וְאֶרְאֶה, אִם בְּזַעֲקָתָם תִּבְּרָא אֵלַי עָשׂוּ כָלָה, וְאִם לֹא, אֲדַעַה. וַיִּפְּנוּ מִשֵּׁם הָאֲנָשִׁים וַיָּבִאוּ אֶל סָדֵם, וְאַבְרָהָם עוֹדְנוֹ עֹמֵד לִפְנֵי יְהוָה. וַיִּגַּשׁ אֲבָרְהָם וַיֹּאמֶר: הֲאִם תֹּאבֵד צְדִיק עִם רָשָׁע, וְהִנֵּה הַצְדִּיק כְּרָשָׁע? אִם יִהְיוּ חֲמִשִּׁים צְדִיקִים בְּעִיר, תִּתְּאֲבֵד אוֹתָם? הֲלֹא תִשָּׂא אֵת כָּל־הַמָּקוֹם בַּעֲבוּר חֲמִשִּׁים הַצְדִּיקִים, אִם יִהְיוּ כֵּה? חֲלִילָה לָךְ תַּעֲשֶׂה בְּדִבְרֵי הַזֶּה, לְהַמִּית צְדִיק עִם רָשָׁע, וְהִנֵּה הַצְדִּיק כְּרָשָׁע. חֲלִילָה, הַשֹּׁפֵט כָּל־הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט? וַיֹּאמֶר אֲדֹנִי אִם יִהְיוּ בְּסָדֵם חֲמִשִּׁים צְדִיקִים בְּעִיר אֲשֶׁא לְכָל־הָעִיר וְלְכָל־הַמָּקוֹם בַּעֲבוּרָם: וַיַּעַן אֲבָרְהָם וַיֹּאמֶר: עַתָּה הַחֲלוּתִי לְדַבֵּר אֶל אֲדֹנִי, וְאִנֹּכִי עֹפֵר וְאֹפֵר. אִם־יִזְחַקְרוּ הַחֲמִשִּׁים הַצְדִּיקִים לְאַרְבָּעִים וְחַמִּשָּׁה, תִּתְּשַׁחֲתִית בַּעֲבוּר הַחֲמִשָּׁה אֶת־כָּל־הָעִיר? וַיֹּאמֶר, לֹא אֲשַׁחֲתִית אִם־אֶמְצָא שָׁם אַרְבָּעִים וְחַמִּשָּׁה. וַיֹּסֶף עוֹד לְדַבֵּר אֵלָיו וַיֹּאמֶר וְאִם יִמְצְאוּ שָׁם אַרְבָּעִים וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁחֲתִית בַּעֲבוּר הָאַרְבָּעִים: וַיֹּאמֶר, נָא אֲדֹנִי אִם אֲדַבֵּר; וְאִם יִמְצְאוּ שָׁם שְׁלֹשִׁים; וַיֹּאמֶר, לֹא אֲשַׁמִּיד בַּעֲבוּר הַשְּׁלֹשִׁים. וַיֹּאמֶר, אַחֲרֵי יִשְׁלִי לְדַבֵּר אֶל־הָאֲדוֹן, אִם־יִמְצְאוּ שָׁם עֶשְׂרִים; וַיֹּאמֶר, לֹא אֲשַׁחֲתִית בַּעֲבוּר הָעֶשְׂרִים. וַיִּלֶּךְ הָאֲדוֹן כַּאֲשֶׁר כָּלָה לְדַבֵּר אֶל אֲבָרְהָם, וְאַבְרָהָם שָׁב אֶל מְקוֹמוֹ.

יט

באו שני המלאכים אל סדום בערב. ולוט ישב אצל שער סדום, וירא לוט ויגם לקראתם, וישתחו אפים ארצה. ויאמר: הנה, אדני, סורו נא אל בית עבדכם ולינו, ורחצו את רגליכם, והשפכתם והלכתם לדרככם. ויאמרו: לא, כי רחוב נליו. ויפצרו בהם, ויסורו אליו, ויבאו אל ביתו, ויעשו להם משתה, ומצות אפה להם, ויאכלו לפני השכיבה, האנשים של העיר, הסדומים, הקיפו את הבית, מנער עד זקן, כל העם יחד. ויקראו אל-לוט ויאמרו אליו: איך האנשים אשר באו אליך הלילה? הוציאם אלינו ונדעה אתם. ויצא לוט אליהם אל המפתן, והדלת סגר אחריה. ויאמר אליהם, אל נא אחי, אל תרעו. ויש לי שתי בנות אשר לא ידעו איש, אוציא אתהן אליכם והשתמשו בהן כאשר ייטב בעיניכם, רק אל האנשים האלה לא תעשו עול, אשר בעבור זה באו תחת צל קורות ביתי. ויאמרו אליו הסתלק משם באת לגור וגם לשפט משפט עמה אכן נרע לך יותר מהם ויפצרו באיש בלוט מאד ויגשו לשבר את הדלת וישלחו האנשים את ידם ויביאו את לוט אליהם הביתה, ואת הדלת סגרו ואת האנשים אשר בפתח הבית הכו בסגורים מקטן ועד-גדול וילאו למצא את-הפתח: ויאמרו האנשים אל-לוט היש לך פה חתנים או בנים או בנות או מי-שהוא אחר לך בעיר הוצא מן-המקום הזה כי אנחנו מאבדים את המקום הזה, כי נשאה ועקתם לפני יהוה, וישלח אותו יהוה להשמידה. ויצא לוט וידבר אל חתניו הלקחים את בנותיו ויאמר קומו צאו מן המקום הזה כי משמיד יהוה את העיר ויהי כמצחק בעיני חתניו וכאשר הזה שחר, האיצו המלאכים בלוט לאמר: קום קח את-אשתך ואת-שתי בנותיך אשר לך, וצא, למען לא-תספה גם-אתה בעונות העיר. ויבטלו, ויחזיקו המלאכים בידי ויבידו אשתו ויבידו שתי בנותיו, בחמל יהוה עליו.

והיה כאשר הוציאו אותם חוצה, ואמרו: המלט, הצל את נפשך, אל תביט אחריך, ואל תעמד בכל הסביבה, אל תהר המלט, פן תספה. ויאמר לוט אליהם אבקשה-נא אדני, מאחר שמצא עבדך חסד לפניך, והגדלת את צדקתך אשר עשית עמי להחיות את נפשי, אבל אני לא אוכל להמלט אל העיר, פן תשיגני הרעות ואמות. הנה העיר קרובה לנוס שמה, והיא קטנה, ואנשע שמה. הלא קטנה היא? ותחנה נפשי בעבורך. ויאמר לו הנה נשאתי פניה גם בדבר הזה לבלתי הפך את-העיר אשר דברת עליה. מהר אז להנשע שם, כי לא אוכל לעשות דבר עד בואך שמה. על פן קרא שם העיר ההיא צוער. השמש יצא על הארץ, ולוט נכנס אל צוער. ויהוה המטיר על-סדם ועל-עמרה גפרית ואש מאת יהוה: מן השמים: ויפך את הערים האלה ואת כל-הכפר ואת כל-ישובי הערים וצמח האדמה: והביטה אשתו לאחריה, ותהי נציב מלח. וישכם אברהם בבקר אל המקום אשר עמד שם

לפני יהוה: והביט על פני סדם ועמרה ועל פני הסביבה, וירא והנה עולה להב מן הארץ
כאד הכבשן. ויהי בהשמיד האלהים את כל ערי הסביבה, וזכר האלהים את אברהם, וישלח
את לוט מתוך ההפכה, בהפך יהוה את הערים אשר ישב בהן לוט.

ויעל לוט מצוער וישב בהר הוא ושתי בנותיו עמו, כי פחד לשבת בצוער, וישב
במערה הוא ושתי בנותיו עמו. ותאמר הבכירה אל הצעירה, אבינו זקן, ואין איש בארץ
אשר יבוא אלינו נדרך כל הארץ. בואי ונשקה את אבינו ונן ונשכבה עמו ונקים מאבינו
זרע: וישקו את-אביהן ונן בלילה ההוא, ותבא הבכירה ותשכב עם-אביה בלילה ההוא,
והוא לא ידע בשכבה ובקומה. ויהי ממחרת, ותאמר הבכירה אל הצעירה, הנה שכבתי
אתמול עם אבינו, נשקה אותו ונן גם בלילה הזה, ובאי שכבי עמו, ונקים מאבינו זרע.
וישקו גם בלילה ההוא את אביהן ונן, ותבא הצעירה ותשכב עם אביה, והוא לא ידע
בשכבה ובקומה. ותהריגה שתי בנות לוט מאביהן. ותלד הבכירה בן ותקרא את-שמו מואב
לאמר מאבי, זה אבי מואב עד היום הזה. והצעירה גם היא ילדה בן ותקרא את שמו עמון
לאמר בן משפחתי הוא אבי בני עמון עד היום הזה

כ

ויסע משם אברהם אל-ארץ הנגב, וישב בין קדש ובין שור, ויגר בגרר. ויאמר
אברהם על שרה אשתו כי אחתי היא, כי פחד לומר כי אשתי היא, פן יהרגו אתו אנשי
העיר בגללה. וישלח אבימלך מלך גרר וישח את שרה. ויבא האלהים אל אבימלך בחלום
הלילה ויאמר: הנה מת על דבר האשה אשר לקחת, והיא בעולת בעל. ואבימלך לא נגע
בה, ויאמר, אדני, הגוי לא יודע וצדיק תאבד? הלא הוא אמר לי אחתי היא והיא אמה לי
אחי הוא בלב טהור ובצדקת נדים עשיתי זאת ויאמר אליו האלהים בחלום וגם-אני ידעתי
כי בלב טהור עשית זאת וחסכתי אותך מחטא-לי בעבור זאת לא נתתי לך לגעת בה ועתה
השב את האשה לאיש, כי נביא הוא, ויתפלל בעדך וחי. ואם אינך משיב, דע כי מות
תמות אתה וכל אשר לך. וישכם אבימלך בבקר ויקרא לכל-עבדיו ויזכר את-פלי-הדברים
האלה באזניהם ויראו פלי-האנשים מאד: ויקרא אבימלך לאברהם ויאמר אליו מה-זאת
עשית לנו החטאנו לך כי הבאת עלי ועל-ממלכתי חטא גדול מעשה אשר לא-יעשה איש
עשית לי ויאמר אבימלך לאברהם מה ראית כי עשית זאת ויאמר אברהם, כי אמרתי אז אין
יראת אלהים במקום הזה, ויהרגו אותי בגלל אשתי. וגם כי באמת אחותי היא מאב, אבל
לא מאם, ותהי לי לאשה. ויהי כאשר הוציא אותי האלהים מבית אבי, ואמרתי לה:
את-הצדקה הזאת תעשי לי, בכל-מקום אשר נבוא שמה, אמרי עלי כי אחי הוא: וישח

אבימלך אֵלף דִּירָגְמָא וְצֵאוֹ וְעֵגְלִים וְעֶבְדִּים וְשִׁפְחוֹת, וַיָּתֵן לְאַבְרָהָם, וַיָּשָׁב לוֹ אֶת־שָׂרָה
אִשְׁתּוֹ. וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל אַבְרָהָם: הִנֵּה אֲרָצִי לְפָנֶיךָ, בְּאִשֶּׁר יִיטֵב בְּעֵינֶיךָ שָׂכֵן. וּלְשָׂרָה
אָמַר: הִנֵּה נָתַתִּי אֵלַי דִּירָכָמָה לְאַחִידָה, אֵלֶּה יִהְיוּ לָךְ לְכַבֹּד פָּנֶיךָ וּלְכָל הַנָּשִׁים אֲשֶׁר אִתָּה,
וּבְכָל דְּבָרֵי אֲמָתִי. וַיִּתְּפֹלֵל אַבְרָהָם אֶל הָאֱלֹהִים, וַיִּרְפָּא הָאֱלֹהִים אֶת אֲבִימֶלֶךְ וְאֶת אִשְׁתּוֹ וְאֶת
שִׁפְחוֹתָיו, וַיָּלֶדְדוּ. כִּי סָגֹר סָגַר יְהוָה מִחוּץ כְּלִירָהֶם בְּבֵית אֲבִימֶלֶךְ בַּעֲבוּר שָׂרָה אִשְׁתּוֹ
אַבְרָהָם

כא

וַיְהִינּוּ פָקֹד אֶת־שָׂרָה בְּאִשֶּׁר אָמַר, וַיַּעַשׂ יְהוָה לְשָׂרָה כְּבָאִשֶּׁר דָּבַר: וַהֲרָה וַתֵּלֶד
לְאַבְרָהָם בֶּן לֵעָת זִמְנָתוֹ, בְּזִמְנָן אֲשֶׁר דָּבַר אֱלֹהֵי יְהוָה. וַקְרָא אַבְרָהָם אֶת שֵׁם בְּנוֹ הַנּוֹלָד לוֹ,
אֲשֶׁר יָלְדָה לוֹ שָׂרָה, יִצְחָק. וּמֵל אַבְרָהָם אֶת יִצְחָק בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי, כְּאִשֶּׁר צִוָּה אוֹתוֹ הָאֱלֹהִים.
וְאַבְרָהָם הָיָה בֶן־מֵאָה שָׁנָה בְּאִשֶּׁר נִוְלַד לוֹ יִצְחָק בְּנוֹ. וַתֹּאמֶר שָׂרָה צָחֵק עָשָׂה לִי יְהוָה כִּי
כִּלְ־הַשְׁמַע יִשְׁמַח־לִי וְאָמְרָה מִי יִמְלֹל לְאַבְרָהָם כִּי מִיִּנְקָה שָׂרָה יָלַד כִּי יִלְדַּתִּי בֶן זִמְנָתִי
וַגְּדֹל הַיָּלֵד וַנִּגְמַל, וַעֲשֵׂה אַבְרָהָם מִשְׁתָּה גְדוֹל בַּיּוֹם שָׁבוּ וַנִּגְמַל יִצְחָק בְּנוֹ. וַתֵּרָא שָׂרָה אֶת
בֶּן־הָגֵר הַמִּצְרִית אֲשֶׁר יָלְדָה לְאַבְרָהָם מִצָּחֵק עִם יִצְחָק בְּנָהּ וַתֹּאמֶר לְאַבְרָהָם גֵּרִשׁ
אֶת־הַשִּׁפְחָה הַזֹּאת וְאֶת־בְּנָהּ כִּי לֹא יִירָשׁ בֶּן־הַשִּׁפְחָה הַזֹּאת עִם־בְּנֵי יִצְחָק: וַקְּשֶׁה מְאֹד נִרְאָה
הַדָּבָר לְפָנֶי אַבְרָהָם עַל בְּנוֹ. וַיֹּאמֶר הָאֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם אֲלֵי־קֹשֶׁה בְּעֵינֶיךָ עַל־הַנֶּעַר
וְעַל־אֲמָתָהּ כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלַיךְ שָׂרָה שְׁמַע בְּקוֹלָהּ כִּי בִי־צָחֵק יִקְרָא לָךְ וְרַע: וְגַם אֶת בֶּן
הַשִּׁפְחָה הַזֹּאת לְגוֹי גְּדוֹל אֲעָשֶׂנּוּ, כִּי וַרְעָף הוּא. קֹם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר וּלְקַח לָהֶם וְנָאֵד מִיָּם,
וְנָתַן לַהֲגֵר, וְשֵׁם עַל שִׁכְמָהּ אֶת הַיָּלֵד, וְשִׁלְחָהּ. וַתֵּלֶךְ וַתִּתַּע בַּמִּדְבָּר, בַּמִּדְבָּר בָּאָר שָׁבַע. כָּלוּ
הַמַּיִם מִן הַנָּאֵד, וַהֲשִׁלִּיכָה אֶת הַיָּלֵד תַּחַת אַחַת הָעֲרָנִים. הִלְכָה וַתֵּשֶׁב מִנְּגִדוֹ מִרְחוֹק, כְּמִרְחוֹק
יְרִית קֹשֶׁת, כִּי אָמְרָה: לֹא אֶרְאֶה בְּמוֹת יָלְדִי. וַתֵּשֶׁב מִנְּגִדוֹ, וַהֲיָלַד זֶעַק וַיִּבֶךְ. וַיִּשְׁמַע הָאֱלֹהִים
אֶת קוֹל הַנֶּעַר מִן הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיָה, וַיִּקְרָא מִלֵּאף אֱלֹהִים אֶל הָגֵר מִן הַשָּׁמַיִם, וַיֹּאמֶר לָהּ,
מַה לָּךְ הָגֵר? אֵל תִּירָאִי, כִּי שָׁמַע הָאֱלֹהִים אֶת קוֹל הַנֶּעַר מִן הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הוּא שָׁם. קוּם וְקַח
אֶת הַיָּלֵד, וְהִסְזֹק אוֹתוֹ בִּידֶךָ, כִּי לְגוֹי גְּדוֹל אֲעָשֶׂנּוּ. וַיִּפְתַּח אֱלֹהִים אֶת־עֵינֶיהָ וַתֵּרָא בָּאָר מִיָּם
חַיִּים וַתֵּלֶךְ וַתִּמְלֵא אֶת־הַנָּאֵד מִיָּם וַתִּשָּׁק אֶת־הַיָּלֵד: וַיְהִי הָאֱלֹהִים עִם הַיָּלֵד, וַיִּגְדֵּל וַיָּשָׁב
בַּמִּדְבָּר, וַיְהִי קֹשֶׁת. וַיָּשָׁב בַּמִּדְבָּר, וַתִּקַּח לוֹ אִמּוֹ אִשָּׁה מִפָּאָרֶן מִצְרִיִּם:

וַיְהִי בַעַת הַהִיא, וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ וְאַחֲזִית יוֹעֲצוֹ וּפִיכָל שֹׂר צָבָאוֹ אֶל אַבְרָהָם לֵאמֹר,
אֱלֹהִים עִמָּךְ בְּכָל אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה. עִתָּה אֶפּוֹא הַשָּׁבַע לִי בָאֱלֹהִים שְׁלֹא תִזְיֵק אוֹתִי וְלֹא אֶת־וַרְעִי
וְלֹא אֶת־שָׁמַי, אֲלֵא לִפִּי הַצָּדֵק אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמָּךְ תַּעֲשֶׂה עִמִּי וְעַם הָעָרֶץ אֲשֶׁר גֵּרְתָּ בָּהּ.

וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֲנִי אֶשְׁבַּע: וְהוֹכִיחַ אֶבְרָהָם אֶת־אַבְיִמֶלֶךְ עַל אֲדוֹת בָּאֲרוֹת הַמַּיִם, אֲשֶׁר לָקַחוּ עֲבָדֵי אַבְיִמֶלֶךְ. וַיֹּאמֶר לוֹ אַבְיִמֶלֶךְ: לֹא יָדַעְתִּי מִי עָשָׂה לָךְ אֶת הַדָּבָר הַזֶּה, וְגַם אִתָּה לֹא הִגַּדְתָּ לִּי, וְגַם אֲנֹכִי לֹא שָׁמַעְתִּי, כִּי אִם הַיּוֹם. וְלָקַח אֶבְרָהָם צֹאן וּבָקָר, וְנָתַן לְאַבְיִמֶלֶךְ, וַיִּכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם בְּרִית. וְהֶעֱמִיד אֶבְרָהָם שִׁבְעַת כְּבָשׂוֹת צֹאן לְבָדֹן. וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ אֶל־אַבְרָהָם, מָה הֵן שִׁבְעַת כְּבָשׂוֹת הַצֹּאן הָאֵלֶּה אֲשֶׁר הִצַּבְתָּ לְבָדֹן? וַיֹּאמֶר אֶבְרָהָם כִּי אֵת שִׁבְעַת הַכְּבָשׂוֹת תִּשָּׂח מִיָּדִי לְמַעַן תִּהְיֶינָה לִּי לְעֵדָה כִּי אֲנֹכִי חִפְרָתִי אֶת הַבָּאָר הַזֹּאת עַל כֵּן קָרָא אֶת שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא בָּאָר שִׁבְעַת כִּי שָׁם נִשְׁבַּעוּ שְׁנֵיהֶם. וַיִּכְרְתוּ בְרִית בֵּין־הָשְׁבוּעָה, וַיָּקָם אַבְיִמֶלֶךְ וַאֲחֻזַּת וַיֵּצְאוּ וּפְיִכָל שַׂר־צָבָאוּ, וַיָּשׁוּבוּ אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים. וַיֵּטַע אֶבְרָהָם אֶשֶׁל בֵּין־הָשְׁבוּעָה, וַיִּקְרָא שֵׁם בְּשֵׁם יְהוָה אֵל עוֹלָם. וַיָּגֵר אֶבְרָהָם בְּאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים יָמִים רַבִּים.

כב

וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, הָאֱלֹהִים נָסָה אֶת אַבְרָהָם, וַיֹּאמֶר אֵלָיו: אַבְרָהָם, וַיֹּאמֶר: הִנְנִי. וַיֹּאמֶר קַח נָא אֶת בְּנֶךְ אֶת יִחִידְךָ אֲשֶׁר אֲהַבְתָּ אֶת יִצְחָק וְלֵךְ לְךָ אֶל אֶרֶץ הַמִּדְבָּר וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֵלָה עַל אֶחָד הַהָרִים אֲשֶׁר אִמְרָא אֵלֶיךָ וַיָּקָם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר, וַיַּחֲבֹשׁ אֶת חֲמֹרֹו, וַיִּשָּׂח עִמּוֹ שְׁנֵי זָעִירִים וְאֵת יִצְחָק בְּנוֹ, וַיִּבְקַע עֲצֵי עֵלָה, וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ, וַיָּבֵא אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת עֵינָיו וַיִּרְאֶה אֶת הַמָּקוֹם מֵרְחוֹק: וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל זָעִירָיו: שְׁבוּ לָכֶם פֹּה עִם הַחֲמֹר, וְאֲנִי וְהַנַּעַר נֵלְכָה עַד כֹּה, וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנִשְׁוֹכָה אֵלֵיכֶם. וַיִּשָּׂח אַבְרָהָם אֶת עֲצֵי הָעֵלָה, וַיִּשָּׂם עַל יִצְחָק בְּנוֹ, וַיִּשָּׂח בְּיָדוֹ אֶת הָאֵשׁ וְאֵת הַמֶּאֱכָלֶת, וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו. וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל אַבְרָהָם אָבִיו: אָבִי. וְהוּא אָמַר: מַה־הוּא, בְּנִי? וַיֹּאמֶר: הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים, אֵיזָה הָשָׂה לְעֵלָה? וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם הָאֱלֹהִים יִרְאֶה־לוֹ הָשָׂה לְעֵלָה בְּנִי וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו בָּאוּ עַל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים, וּבָנָה שָׁם אַבְרָהָם אֶת הַמִּזְבֵּחַ, וְשָׂם אֶת הָעֵצִים, וְאָסַר אֶת יִצְחָק בְּנוֹ, וְשָׂם אוֹתוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לָעֵצִים. וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת־יִדּוֹ לָקַחַת אֶת־הַמֶּאֱכָלֶת לְשַׂחַט אֶת־בְּנוֹ. וַיִּקְרָא אֵלָיו מִלֹּאֲדָה יְהוָה מִן הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר: אַבְרָהָם, אַבְרָהָם! וְהוּא אָמַר: הִנְנִי. וַיֹּאמֶר אֵל תְּשַׁלַּח אֶת יָדְךָ אֶל הַנַּעַר וְאֵל תַּעַשׂ לוֹ מֵאוּמָה כִּי עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי יִרְאֶה אֱלֹהִים אִתָּה וְלֹא תִשְׁכַּח אֶת בְּנֶךְ אֶת יִחִידְךָ מִמֶּנִּי וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת עֵינָיו וַיִּרְאֶה וְהִנֵּה אֵיל אֶחָד נָאֻחַ בַּסִּבְכָה בְּקִרְבּוֹ וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּשָּׂח אֶת הָאֵיל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֵלָה תַּחַת יִצְחָק בְּנוֹ

וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אֶת־שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא יְהוָה יִרְאֶה, לְמַעַן יֵאֱמַר הַיּוֹם: בָּהֶר יְהוָה יִרְאֶה. וַיִּקְרָא מִלֹּאֲדָה יְהוָה אֶל־אַבְרָהָם שְׁנֵית מִן־הַשָּׁמַיִם: לֵאמֹר, כִּי נִשְׁבַּעְתִּי, נָאִם יְהוָה, יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה, וְלֹא תִשְׁכַּח אֶת־בְּנֶךְ אֶת־יִחִידְךָ בַּעֲבוּרִי, אֲכֹן כִּרְדָּה אֶבְרָכָדָה, וְהִרְבָּה

ארבה את־זרעך ככוכבי השמים וכחול אשר על־שפת הים, וירש זרעך את שְׁערי אי־ביו.
ונברכו בְּזרעך כל גוֹי הארץ, עֲקֵב אֲשֶׁר שְׁמַעַת בְּקוֹלִי. ויָשֹׁב אֲבָרְהָם אֶל נַעֲרָיו, וַיְקוֹמוּ
וַיֵּלְכוּ יחדוֹ אֶל בְּאֵר הַשְּׁבוּעָה. ויָשֹׁב אֲבָרְהָם עַל בְּאֵר הַשְּׁבוּעָה.

ויהי אחרי הדברים האלה, ויגד לאֲבָרְהָם לֵאמֹר, הִנֵּה יֵלֶדָה מִלְכָּה גַם הִיא בָנִים לְנָחֹר
אֶחִיד. אֶת־עוֹיֵן הַבְּכוֹר, וְאֶת־בְּיוֹ אֶחָיו, וְאֶת־קְמוּאֵל אֲבִי אָרַם וְאֶת־חֲזָד וְאֶת־אֲזָאוּ
וְאֶת־פִּלְדַּס וְאֶת־יִלְדָף וְאֶת־בְּתוּאֵל: וּבְתוּאֵל הוֹלִיד אֶת רִבְקָה. שְׁמוֹנָה אֵלֶּה הַבָּנִים אֲשֶׁר
יֵלְדָה מִלְכָּה לְנָחֹר אֶחָיו אֲבָרְהָם. וּפִלְגִּישׁוֹ אֲשֶׁר שָׁמָּה רְאוּמָה יֵלְדָה גַם־הִיא אֶת־טִבְחַ
וְאֶת־גַּחַם וְאֶת־תַּחַשׁ וְאֶת־מַעֲכָה:

כג

ויהיו חיי שְׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשִׁבְעַת שָׁנִים וּתְמַת שְׂרָה בְּקָרְנֵת אַרְבַּע הָיָה
בְּעַמָּה, זֹאת הָיָה חֲבֵרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן, וַיָּבֹא אֲבָרְהָם לִסְפֹּד לְשָׂרָה וּלְכַבְתָּהּ. וַיָּקָם אֲבָרְהָם מֵעַל
מֶתוֹ, וַיֹּאמֶר אֲבָרְהָם אֶל־בְּנֵי־חַת לֵאמֹר, גֵּר וְתוֹשָׁב אֲנִכִּי עִמָּכֶם, תְּנוּ־לִי אֲפֹאֲחֹז־קֶבֶר
עִמָּכֶם, וְאֶקְבְּרָה אֶת־מִתִּי מִלְּפָנַי. וַיַּעֲנוּ בְנֵי־חַת אֶת־אֲבָרְהָם לֵאמֹר אֶל־נָא אֲדֹנָי שְׁמַע נָא
אֲתָנוּ, וְנִשְׂא אֱלֹהִים אִתָּהּ בְּתוֹכֵנוּ, בְּמִבְחָר קִבְּרֵנוּ קֶבֶר אֶת־מִתָּהּ, כִּי אִישׁ מִמֶּנּוּ לֹא יִמְנַע
מִמָּה אֶת־קִבְּרוֹ מִקֶּבֶר אֶת־מִתָּהּ שֵׁם וַיָּקָם אֲבָרְהָם וַיִּשְׁתַּחוּ לַעַם הָאֶרֶץ, לְבְנֵי חַת: וַיַּדְבֵּר
אֲלֵיהֶם אֲבָרְהָם לֵאמֹר: אִם יֵשׁ בְּנִפְשְׁכֶם לְקַבֵּר אֶת מִתִּי מִלְּפָנַי, שְׁמַעוּ לִי וַדְּבִרוּ בְּעַדִּי אֶל
עֶפְרוֹן בֶּן צֹחַר. וַיְתֹנְ־לִי אֶת־מַעֲרַת הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר־לוֹ, אֲשֶׁר בְּקֻצֵּה שְׂדֵהוּ, בְּכֶסֶף מָלֵא וַיִּתְּנָהּ
לִי בְּתוֹכְכֶם לְאַחֲזֹת־קֶבֶר וְעֶפְרוֹן יָשָׁב בְּתוֹךְ בְּנֵי חַת, וַיַּעַן עֶפְרוֹן הַחִתִּי אֶל אֲבָרְהָם וַיֹּאמֶר
בְּאֲזִנִּי בְנֵי חַת וְכָל הַבָּאִים בְּשַׁעַר הָעִיר לֵאמֹר, הִנֵּה נָא אֲצַלִּי אֲדֹנָי וְשִׁמַּע לִי, אֵת הַשְּׂדֵה וְאֵת
הַמַּעֲרָה אֲשֶׁר בּוֹ לְךָ אֲנִי נוֹתֵן, לְפָנַי כָּל אֲזַרְחֵי נְתַחֵי לְךָ, קֶבֶר אֶת מִתָּהּ. וַהֲשַׁמְתָּהּ אֲבָרְהָם
לְפָנָיו עִם הָאֶרֶץ. וַיֹּאמֶר לְעֶפְרוֹן בְּאֲזִנִּי הָעַם הָאֶרֶץ לֵאמֹר, אִם אִתָּה אֵלַי, שְׁמַע נָא אֹתִי, כֶּסֶף
הַשְּׂדֵה חַח מִמֶּנִּי, וְאֶקְבְּרָה אֶת־מִתִּי שָׁם. וַיַּעַן עֶפְרוֹן לְאֲבָרְהָם לֵאמֹר לֹא, אֲדֹנָי, שְׁמַעֲתִי כִּי
אֶרֶץ שֶׁל אַרְבַּע מֵאוֹת דִּידֶרְכָּמוֹן כֶּסֶף, אֲכַל מִה־יִּהְיֶה זֶה בֵּינִי וּבֵינְךָ; וְאִתָּה אֶת־מִתָּהּ קֶבֶר.
וַיִּשְׁמַע אֲבָרְהָם אֶת עֶפְרוֹן, וַיָּשָׁב אֲבָרְהָם לְעֶפְרוֹן אֵת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר דָּבַר בְּאֲזִנִּי בְנֵי־חַת, אַרְבַּע
מֵאוֹת שְׁקֵל כֶּסֶף עֶבֶר לִפְחוֹר. וַיָּקָם שְׂדֵה עֶפְרוֹן אֲשֶׁר בַּמַּעֲרַת הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר עַל פְּנֵי מִמְרָא,
הַשְּׂדֵה וְהַמַּעֲרָה אֲשֶׁר בּוֹ, וְכָל הָעֵץ אֲשֶׁר בַּשְּׂדֵה וְכָל אֲשֶׁר בְּגִבּוֹלוֹ סָבִיב לְאֲבָרְהָם לְאַחֲזָהּ
לְפָנָיו בְּנֵי חַת וְכָל הַבָּאִים אֶל הָעִיר. אַחֲרָי כֵּן קֶבֶר אֲבָרְהָם אֶת־שְׂרָה אִשְׁתּוֹ בַּמַּעֲרַת שְׂדֵה
הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מִמְרָא, הוּא חֲבֵרוֹן, בְּאֶרֶץ כְּנָעַן. וַיִּתְּאֶשֶׁר הַשְּׂדֵה וְהַמַּעֲרָה אֲשֶׁר־בוֹ
לְאֲבָרְהָם לְאַחֲזָהּ קֶבֶר מֵאֵת בְּנֵי־חַת.

ואברהם היה זקן מתקדם בימים, ואדני ברך את אברהם בכל.

ויאמר אברהם לעבדו הזקן של ביתו, המושל בכל אשר לו, שים נא את ידך תחת ירכי. ואשפיע ביהנה אלהי השמים ואלהי הארץ, אשר לא תשח אשה לבני יצחק מבנות הכנענים אשר אנכי יושב בקרבם אבל אלהאריץ שלי, אשר נולדתי בה, תלך, ואלהשבת שלי, ותקח אשה לבני יצחק משם. ויאמר אליו הנער: פן לא תאבה האשה ללכת עמי אלהאריץ הזאת, האשיב את־פנה אלהאריץ אשר־יצאת משם? ויאמר אליו אברהם השמר לה פן־תשיב את־בני שמה: יהנה אלהי השמים ואלהי הארץ, אשר לקח אותי מבית אבי ומאריץ אשר נולדתי, אשר דבר אלי ואשר נשבע לי לאמר לה אתן את־האריץ הזאת וילרעה, הוא ישלח את־מלאכו לפנה ולקחת אשה לבני משם. ואם לא תאבה האשה ללכת עמך אל האריץ הזאת, ונקית משבועתי; רק את בני לא תשב שמה. והנער שם את ידו תחת ירך אברהם אדוניו, ונשבע לו על הדבר הזה. וישח הנער עשרה גמלים מגמלי אדניו ומפל טוב אדניו עמו, ויקם וילך אל ארם נהרים אל עיר נחור. והרביץ את־הגמלים מחוץ לעיר אצל באר המים לעת ערב, בעת אשר יצאות השאבות.

ויאמר יהנה אלהי אדני אברהם הצליחה נא לפני היום ועשה־חסד עם־אדני אברהם: הנה אני עומד על מעין המים, ובנות יושבי העיר יוצאות לשאב מים. והנה בתולה אשר אני אמר אליה הטי נא את־כדה ואשמה ואמרה אלי שמה וגם את־גמליה אשרקה עד אם־כלו לשותות אותה הכינוה לעבדה ליצחק ובזאת אדע כי־עשית חסד עם אדני אברהם

ויהי לפני סימו לדבר במחשבתו, והנה רבקה בתולה, הנולדת לבתואל בן מלכה אשת נחור אחי אברהם, והכד על שכמה והבתולה היתה יפת מראה מאד, בתולה היתה, איש לא ידעה. ומרד אל המעון, ותמלא את כדה, ותעל. וירץ הנער לקראתה ויאמר: השקיני נא מעט מים מכדה: והיא אמרה: שתה, אדוני, ומיהרה והורידה את כדה־מים על זרועה, והשקתה אותו עד אשר חדל לשתות ואמרה, וגם לגמליה אשראב מים עד אשר פלן תשתינה. ותמהר ותרגן את־כדה אל־השקת ותרגן עוד אל־הבאר לשאב ותשאב לכל־הגמלים: והאיש הנה מתבונן בה ושותק, לדעת אם הצליח יהנה את־דרך־אם־לאו. ויהי כאשר חדלו כל הגמלים לשתות, לקח האיש גזמי וקב במשקל דרכמה, וישגי צמידים על ידיה, עשרה וקב משקלם. וישאל אותה ויאמר: בת מי את? הגידי נא לי, היש בבית אביך מקום לנו ללון? והיא אמרה לו: בת בתואל אני, המלכה אשר ילדה לנחור. ותאמר

לו: גם תבן וגם מספוא רב עמנו, וגם מקום ללון. והאדם רצה והשתתה ליהנה ויאמר: ברוך יהוה אלהי אדני אברהם, אשר לא עזב את חסדו ואמתו מעם אדני, ואתי נחה יהנה אל בית אחי אדני והנערה רצה והגידה לבית אמה את הדברים האלה. ולרבקה היה אח ושמו לבן וירץ לבן אל-האיש החוצה אל-המען: ויהי כאשר ראה את הנזמים ואת הצמידים על ידי אחותו, וכאשר שמע את דברי רבקה אחותו לאמר, ככה דבר אלי האיש, ויבא אל האיש, והנה עמד על הגמלים על המען. ויאמר לו: בא, ברוך יהוה, למה תעמד בחוץ? ואני הכינתי את הבית ומקום לגמלים. והאיש נכנס אל הבית, ופרק את הגמלים, ונתן תבן ומספוא לגמלים, ומים לרחץ את רגליו ואת רגלי האנשים אשר אתו. וישם לפניהם לחם לאכל, ויאמר: לא אכל עד דברי את-דברי. ויאמר: דבר.

ואמר: עבד אברהם אנכי. ויהנה ברוך את-אדני מאד ויגדל, ויטילו צאן וקרן וכסף וזהב, עבדים ושפחות, גמלים וחמרים: ושרה אשת אדני ילדה בן אחד לאדני אחרי זקנתו ויתן לו את כל אשר לו והשיב את אדני לאמר לא תקח אשה לבני מבנות הפנענים אשר אנכי גר בארצם אבל אל בית אבי תלך ואל שבטי, ותקח אשה לבני משם. ואמרתי לאדני, פן לא תלך האשה אתי. ואמר לי: יהנה האלהים אשר התרציתי לפני, הוא ישלח את מלאכו עמו, ויצליח את דרכי, ותקח אשה לבני משבטי ומבית אבי. אז נקי תהיה מאלתי, כי כאשר תבוא אל שבטי ולא יתנו לך, ותהיה נקי משבועתי. ובבואי היום אל המען אמרתי, יהוה אלהי אדני אברהם, אם אתה מצליח את דרכי אשר אנכי הולך בה עתה, הנה אני עומד על מען המים, ובנות אנשי העיר יוצאות לשאב מים, והיתה הבתולה אשר אמר אליה, השקיני נא מעט מים מפך, ותאמר לי: גם אתה שתה, וגם לגמליך אשאב, היא האשה אשר הכין יהוה לעבדו יצחק, ובזאת אדע כי עשית חסד לאדני אברהם. ויהי בטרם סימתי לדבר בלבי, והנה רבקה יצאת וכדה על שכמה, ותרד העינה ותשאב, ואמר אליה השקיני. ומתרה הורידה את כד המים על ורועה מעצמה ואמרה: שתה אתה, וגם את גמליך אשקה. וישתה, ואת הגמלים השקתה. ושאלתי אותה ואמרתי בת מי את הגידי לי והיא אמרה בת בתואל אני בן הנחור אשר ילדה לו מלכה ואשם עליה הנזמים והצמידים על י השתתתי ליהוה וברכתי את-יהוה אלהי אדוני אברהם, אשר הצליח אותי בדרך אמת לקחת את-בת אחי אדוני לבנו. אם-כן עשים אתם חסד ואמת עם אדני, ואם-לאו, הגידו לי, ואפנה על-ימין או על-שמאל.

ויען לבן ובתואל ויאמרו מיהנה יצא הדבר הזה לא נוכל דבר אליך רע או טוב הנה רבקה לפניך, קח וזה, ותהי אשה לבן-אדניך, כאשר דבר יהוה ויהי בשמע נער אברהם את דבריהם, וישתחו ארצה ליהוה. והנער הוציא כלי כסף וכלי זהב ובגדים, ויתן לרבקה,

ומתנות נתן לאחיה וילאמה. ויאכלו וישתו, הוא והאנשים אשר אתו, וישכבו. ויקם בבקר ויאמר: שלחוני ואלכה אל אדני. ויאמרו אחיה ואמה תשב הבתולה עמנו ימים פעשרה ואתרייכו תלד; והוא אמר אליהם: אל תעצרו אותי, ויהיה הצליח את דרכי. שלחו אותי למען אלף אל אדני. והם אמרו, נקרא לילדה, ונשאל את-פיה. ויקראו לרבקה ויאמרו אליה: תלכי עם האישה הזו? ותאמר: אלה. וישלחו את-רבקה אחותם ואת-רכושה ואת-עבד אברהם ואת-אשר אתו וירכו את רבקה ויאמרו לה אחתנו את ה'י לאלפי רבקה ויירש זרעך את שער שונאיו ותקם רבקה ונערתיה, ותרכבה על-הגמלים, ותלכנה עם האישה, ויקח העבד את-רבקה וילד.

ויצחק הנה עובר דרך המדבר לפי באר הקוזון, והוא ישב בארץ אשר לנגב. ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב, וישא את עיניו וירא והנה גמלים באים ותשא רבקה את עיניה ותרא את יצחק ותפל מעל הגמל ותאמר לנער: מי האישה ההוא ההלך בשדה לקראתנו? ויאמר הנער: זה אדני. והיא לקחה את הצעיף ותתכס. וספר הנער ליצחק את כל הדברים אשר עשה. ויבא יצחק אל בית אמו, ויחם את רבקה, ותהי לו לאשה, ויאבה, וינחם יצחק על שרה אמו.

כה

ויסף אברהם ויקח אשה ושמה קטורה. ותלד לו את-זמברן ואת-ינען ואת-מדל ואת-מדם ואת-יסבוק ואת-סווא: ויקשן הוליד את-שכא ואת-דדן ובני דדן היו אשורים ולטושים ולאמים: ובני מדן גפר ואפר וחנוד ואבידע ואלדגה פלאלה היו בני קטורה: ונתן אברהם את כל רכושיו ליצחק בנו. ולבני הפילגשים שלו נתן אברהם מתנות, ושלח אותם מעם יצחק בנו בעודנו חי, מזרקה אל ארץ המזרח. ואלה שני חיי אברהם אשר חי מאת שנה ושבעים שנה וחמש שנים. ויגיע וימת אברהם בשיבה טובה זקן וישבע ימים ויאסף אל עמיו ויקברו אתו יצחק וישמעאל בניו אל מערת המכפלה, אל שדה עפרון בן צחר החתי, אשר על פני ממרא. את השדה ואת המערה אשר קנה אברהם מאת בני-חתן, שם קברו את אברהם ואת שרה אשתו. והיה אחרי מות אברהם, ויברך אלהים את-יצחק בנו, וישב יצחק עם-באר לחי ראי. ואלה תולדות ישמעאל בן-אברהם אשר ילדה הגר המצרית שפחת שרה לאברהם ואלה שמות בני ישמעאל בשמותם לתולדתם בכור ישמעאל נבית וקדר ואדבאל ומבשם ומסמא ודומה ומסה וחודן ומימן ויטור ונפס וקדמה אלה הם בני ישמעאל ואלה שמותם באהליהם ובטירותיהם, שנים עשר נשיאם לאמתם ואלה שני

חיי יושמעאל, מאה ושלשים ושבע שנה, ויגוע וימת, ויאסף אל עמיו וישכן מנוילה עד שור אשר על פני מצרים באכה אשורה, על פני כל אחיו נפל.

ואלה תולדות יצחק בן־אברהם, אברהם הוליד את־יצחק. ויצחק הנה בן ארבעים שנה באשר לקח את רבקה בת בתואל הארמי מארם נהרים, אחות לבן הארמי, לו לאשה. ויתחנן יצחק ליהנה על רבקה אשתו, כי עקרה היתה, וישתר לו יהנה, ומהר רבקה אשתו. ויקפצו הנלדים בתוכה, ותאמר, אם בן עתיד זה להיות לי, למה זה לי? ותלך לדרש מאת יהנה. ויאמר יהנה לה: שני גוים בבטנה הם, ושני לאמים ממעני: יפרדו, ולאם מלאם יאמן, ורב יעבד צעיר. וימלאו ימיה ללדת, והנה תומים בבטנה. ויצא הבכור אדמוני, פלו פאדרת שער, ויקראו שמו עשו. ואחרי בן יצא אחיו, וידו אוזנת בעקב עשו, ויקרא את שמו יעקב. ויצחק הנה בן ששים שנה באשר ילדה אותם רבקה. ויגדלו הנערים, ויהי עשו איש יודע ציד איש שדה, ויעקב איש תם יושב אהלים. ויאבה יצחק את־עשו כי ציד בפיו, ורבקה אהבת את־יעקב

ויעקב בשל נזיד, ועשו בא מן השדה עיף. ויאמר עשו ליעקב: הלעיטני נא מן הנזיד האדם הנה, כי עיף אנכי. על בן נקרא שמו אדום. ויאמר יעקב לעשו, מכרה לי היום את־הבכורה. ויאמר עשו הנה אנכי הולך למות ולמה זה לי הבכרה ויאמר לו יעקב: השבעה לי היום. וישבע לו, וימכר עשו את־הבכרה ליעקב. ויעקב נמו לעשו לחם ונזיד עדשים, ויאכל וישת, ויקם וילך, ויבז עשו את הבכרה.

כו

ויהי רעב בארץ, מלבד הרעב הראשון אשר הנה בימי אברהם, וילך יצחק אל אבימלך מלך פלשתים גררה. וברא אליו יהנה ויאמר אל תרד מצרימה שכן בארץ אשר אמר אליה וגור בארץ הזאת, ואהיה עמך ואבכרך, כי לך ולנרעה אתן את כל הארץ הזאת, והקימתי את שבועתי אשר נשבעתי לאברהם אביו. והרביתי את נרעה ככוכבי השמים, ונתתי לנרעה את פליהארץ הזאת, והתברכו בנרעה כל גוים הארץ עקב אשר שמע אברהם אביו בקולי וישמר משמרתי, מצותי וחקותי ותורתי וישב יצחק בגרר. וישאלו אנשי המקום על רבקה אשתו, ויאמר, אחתי היא, כי פחד לומר, אשתי היא, פן ינהגו אתו אנשי המקום על רבקה, כי יפת מראה היתה. ויהי רבי־מים שם, וישקף אבימלך מלך גרר בעד החלון, וירא את־יצחק מצחק עם רבקה אשתו. ויקרא אבימלך ליצחק ויאמר אליו האמנם אשתך היא מדוע אמרת אחתי היא ויאמר יצחק אליו אמרתי פן אמות בגללה ויאמר לו

אבימלך: מה זאת עשית לנו? כמעט שכב מישוהו מעמי עם אשתך, והיית מביא עלינו בורות. ויצוה אבימלך את כל־העם לאמר: כל־הנוגע באיש הנה ובאשתו מות יומת. ויזרע יצחק בארץ ההיא, וימצא בשנה ההיא מאה שערים, ויברכהו יהוה. והיום האיש, ומתקדם גדול הנה, עד אשר גדול הנה מאד. ויהי לו מקנה צאן ומקנה בקר ועבדה רבה, ויזנאו אתו הפלשתים. וכל הבארות אשר חפרו עבדי אביו בימי אביו סתמו אותן הפלשתים וימלאו אותן עפר. ויאמר אבימלך אל יצחק לך מעמנו כי עצמת ממנו מאד. וילך משם יצחק, ויחן בנחל גרר, וישב שם.

ושוב חפר יצחק את בארות המים אשר חפרו עבדי אברהם אביו, ואשר סתמום פלשתים אחרי מות אברהם אביו, ויקרא להן שמות בשמות אשר קרא להן אביו ויחפרו נערי יצחק בעמק גרר וימצאו שם באר מים חיים וילחמו רועי גרר עם רועי יצחק, ואמרו שלקחם המים, ויקראו שם הבאר עולה, כי עשקו אותו. והסיע משם, חפר באר אחרת, ורבו גם על ההיא, וקרא את־שמה איבה. ויסע משם ויחפר באר אחרת, ולא רבו עליה, ויקרא שמה רחבות לאמר, כי עתה הרחב יהוה לנו והגדיל אותנו על הארץ.

ויעל משם אל באר שבע. ויבא אליו יהוה בלילה ההוא ויאמר: אנכי אברהם אביך, אל תירא, כי עמד אנכי, וברכתיו והרביתיו את זרעך בעבור אברהם אביך. ויכן שם מזבח, ויקרא בשם יהוה, ויט שם את־אֵהלוֹ, ויחפרו שם עבדי יצחק באר בנחל גרר ואבימלך הלך אליו מגרר, ואחזת מרעהו, ופיכל שר־צבאו ויאמר אליהם יצחק, למה זה באתם אלי? ואתם שנאתם אתי ושלחתם אתי מאתכם. והם אמרו: ראה ראינו כי היה יהוה עמך, ואמרנו הנה לא אלה בינינו ובינך, ונכרתה עמך ברית. לא לעשות עמנו רע, כאשר לא תיעבנו אותך אנחנו, וכאשר נהגנו אליך בטוב, ושלחנו אותך בשלום, ועתה מבורך אתה עליידי יהוה ונעשה לך משתה, ויאכלו וישתו. ויקומו בבקר וישבע איש לרעהו, וישלח אותם יצחק, וילכו מאתו בשלום ויהי ביום ההוא, ויבאו נערי יצחק ויגידו לו על הבאר אשר חפרו, ויאמרו, לא מצאנו מים. וקרא לו שבועה, על כן קרא שם לעיר ההיא באר שבע, עד היום הנה.

ויהי עשו בן ארבעים שנה ויבא אשה את־יהודית בת בארי החתי ואת־בשמת בת אילון החתי: והיו מריבות ליצחק ולרבקה:

ויהי אחרי הזמן יצחק ותכנינה עיניו מראות ויקרא לעשו בנו הגדול ויאמר אליו בני ויאמר הנני: ויאמר הנה זמנתי ולא ידעתי את־יום מותי ועתה קח נא את־כליך, את־אשפתך ואת־קשתך, וצא השדה וצודה לי ציד. ועשה לי מטעמים כאשר אני אוהב, והבא לי למען אכל, למען תברכך נפשי בטרם אמות. וברכה שמעה את יצחק מדבר אל עשו בנו, ועשו הלך אל המישור לצוד ציד לאביו וברכה אמרה אל יעקב בנה הקטן, הנה, שמעתי את אביך מדבר אל עשו אחיך לאמר, הבא לי ציד ועשה לי מעדנים, כדי שאכל ואברכך לפני יהוה לפני מותי. ועתה בני, שמע לי, כאשר אני מצוה אותך ולך אל הצאן, קח לי משום שני גדיים וזבים וטובים, ואעשה אתם מטעמים לאביך כאשר אוהב. והבאת לאביך ואכל, למען יברכך אביך לפני מותו. ויאמר יעקב אל־ברכה אמו, הנה עשו אחי איש שער, ואנכי איש חלק. פן ימששני אבי והייתי בעיניו כמתעתע, והבאתי עלי־עצמי קללה ולא ברכה. ותאמר לו אמו עלי קללתך בני רק שמע בקולי ולך הבא לי וילה ויחם ויבא לאמו, ותעש אמו מעדנים כאשר אהב אביו

ותחם ברכה את־שמלת עשו בנו הגדול הטובה אשר היתה אתה בבית ותלבש את־יעקב בנה הקטן. ואת־עורות הגדיים שמה על־זרועותיו ועל חלקת צוארו: ותתן את המטעמים ואת הלחם אשר עשתה ביד יעקב בנה והביא לאביו ואמר: אבי. והוא אמר: הנני, מי אתה, בני? ויאמר יעקב אל־אביו אנכי עשו בִּכְרֶךָ עשיתי כאשר דברת אלי קום שוב ואכל מציתי למען תברכני נפשך ויאמר יצחק לבנו מה־זה אשר מהרת למצא בני ויאמר אשר הודמן יהוה אליהו לפני ויאמר יצחק אל־יעקב גִּשְׁה־נָּא אלי ואמשך בני האמה זה בני עשו אס־לָא: ויגש יעקב אל־יצחק אביו, וימששֶׁהוּ, ויאמר: הקול קול יעקב, והגִּדִים ידי עשו. ולא הפירו, כי היו ידיו כנדי עשו אחיו שעירות, ויברכהו ויאמר האמה זה בני עשו ויאמר אני ויאמר: הגש לי ואכלה מצידך, בני, למען תברכך נפשי. ויגש לו ויאכל, ויבא לו יין וישת. ויאמר לו יצחק אביו גִּשְׁה נָא אלי וישקה־לי בני: ויגש וישק לו, וירח את ריח בגדיו, ויברכהו, ויאמר, הנה ריח בני כריח שדה אשר ברכו יהוה וימן־לך האלהים מטל השמים ומשמני הארץ ורב דגן ותירוש: ויעבדוה גוים, וישתחוו לה שרים, והנה אדון לאחידה, וישתחוו לה בני אביה, המקללה ארור, והמברכה ברוך.

ויהי אחרי שהפסיק יצחק לברך את־יעקב בנו, ויהי כאשר יצא יעקב מלפני יצחק אביו, ועשו אחיו בא מוֹהֲצִיד ויעש גם הוא מעדנים ויבא לאביו ויאמר לאביו יקם אבי ויאכל מציד בנו למען תברכני נפשך ויאמר לו יצחק אביו: מי אתה? והוא אמר: אני בנה בכורה עשו. ויחרד יצחק תרדה גדולה עד מאד, ויאמר: מי אפוא הצד ציד ויבא לי, ואכל מכל בטרם בואה, ואברכהו, וגם ברוך יהיה. ויהי כאשר שמע עשו את דברי אביו ויצחק,

וַיִּצְעַק צַעֲקָה גְדוֹלָה וּמָרָה מְאֹד, וַיֹּאמֶר, בְּרַכְנִי גַם־אֲנִי אָבִי. וַיֹּאמֶר לוֹ בָּא אֲחִידָה בְּמֶרְמָה וַיִּקַּח אֶת־בְּרַכְתּוֹ וַיֹּאמֶר בְּצִדְקָה נִקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב כִּי יַעֲקֹבֵנִי הִנֵּה זֶה פְּעָמִים אֶת בְּכֻרְתִּי לָקַח וְעַתָּה לָקַח אֶת בְּרַכְתִּי וַיֹּאמֶר עֲשׂוּ לְאָבִיו הֲלֹא הִשְׁאֵרְתָּ לִּי בְרַכָּה אָבִי וַיַּעַן יִצְחָק וַיֹּאמֶר לַעֲשׂוּ: הֵן אֲדוֹן שְׁמִיתִי לָךְ, וְאֵת כָּל אֲחִיו נָתַתִּי לוֹ לַעֲבָדִים, וְדָגָן וַיִּזּוּ סִמְכִיתִיו, וְלֶךְ אֲפוא מֶה אַעֲשֶׂה, בְּנִי? וַיֹּאמֶר עֲשׂוּ אֵל אֲבִיו הַבְּרָכָה אֲחֵת הִיא לָךְ אָבִי בְּרַכְנִי גַם אֲנִי אָבִי וַיִּדְבַּק יִצְחָק וַיִּזְעַק עֲשׂוּ בְּקוֹלוֹ וַיִּבְּךְ: וּנְפָרָד, וַיִּצְחָק אָבִיו אָמַר לוֹ: הִנֵּה, מִשְׁמַנּוֹת הָאָרֶץ יִהְיֶה מוֹשְׁבָךְ, וּמִטַּל הַשָּׁמַיִם מִלְּמַעְלָה. וְעַל חֲרָבָה תִּחְזֶנָּה וְאֵת אֲחִידָה תַּעֲבֹד וְהִנֵּה בְּאֶשֶׁר תִּרְיֹד וּתְמִיר אֶת עַלּוֹ מֵעַל צִנְאָרָה

וַיִּשְׁטֹם עֲשׂוּ אֶת־יַעֲקֹב עַל־דְּבַר הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בְּרַכּוֹ אָבִיו, וַיֹּאמֶר עֲשׂוּ בְּלִבּוֹ: יִקְרָבוּ יָמֵי אָבִל אָבִי, וְאַחֲרָיָה אֶת־יַעֲקֹב אָחִי. וַיֵּגֶד לְרַבְּקָה אֶת דְּבָרֵי עֲשׂוּ בְּנֵה הַבְּכוֹר, וּתְשַׁלַּח וּתִקְרָא לַיַּעֲקֹב בְּנֵה הַצֶּעִיר, וּתֹאמַר לוֹ, הִנֵּה עֲשׂוּ אֲחִידָה מֵאִים עֲלִיד לְהִרְגֹּת אוֹתָהּ וְעַתָּה בְּנִי, שְׁמַע בְּקוֹלִי, וְכּוּם בָּרַח לָךְ אֵל אֲרָם נְהָרִים אֵל לָבֹן אָחִי חֲרָנָה. וְשִׁכֹּן עִמּוֹ יָמִים אַחֲדִים עַד שׁוֹב הַחֲמָה וְאֶת־חֲרוֹן אֲחִידָה מִמֶּה, וַיִּשְׁכַּח אֲשֶׁר עָשִׂיתָ לוֹ, וְשַׁלַּחְתִּי וְאֶשְׁלַח אוֹתָהּ מִשָּׁם, כֹּן אֲשַׁכַּל מִשְׁנִיכֶם בְּיוֹם אֶחָד: וּתֹאמַר רַבְּקָה אֶל־יִצְחָק קִצְתִּי בְּחַיִּי מִפְּנֵי בְּנוֹת בְּנִי־חַת אִם־יִקַּח יַעֲקֹב אִשָּׁה מִבְּנוֹת הָאָרֶץ הַזֹּאת לְמַה לִּי חַיִּים

כח

וַיִּקְרָא יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וַיִּבְרָךְ אוֹתוֹ וַיְצַוֵּהוּ לֵאמֹר לֹא תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי כּוּם בָּרַח אֵל מִסּוּפּוֹטִמְנָה, אֵל בֵּית בְּתוּאֵל אָבִי אֲמָה, וְכּוּם לָךְ מִשָּׁם אִשָּׁה מִבְּנוֹת לָבֹן אָחִי אֲמָה. וְאַלִּיָּה יִבְרָכָה וַיְגִדִּילָהּ וַיִּבְרָךְ אוֹתָהּ וְהָיִיתָ לְקַהֵל עַמִּים וַיִּתֵּן לָךְ אֶת בְּרַכַּת אֲבִרְהָם אָבִי, לָךְ וּלְזֶרְעָה אַחֲרָיָה, לְרִשְׁתָּ אֶת אֶרֶץ מִגְדֵּיָה, אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם. וַיִּשְׁלַח יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב, וַיֵּלֶךְ אֲרָם נְהָרִימָה אֶל־לָבֹן בֶּן־בְּתוּאֵל הָאֲרָמִי, אָחִי רַבְּקָה אִם יַעֲקֹב וְעֲשׂוּ.

וְהִנֵּה עֲשׂוּ רָאָה כִּי בָרַךְ יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וְשַׁלַּח אוֹתוֹ אֶל־מִסּוּפּוֹטִמְנָה שֶׁל אֲרָם לְקַחַת לוֹ אִשָּׁה מִשָּׁם, בְּבִרְכּוֹ אוֹתוֹ, וַיְצַוֵּה עָלָיו לֵאמֹר: לֹא תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִים. וַיַּעֲקֹב שָׁמַע לְאָבִיו וּלְאָמּוֹ, וְהֵלֶךְ אֵל מִסּוּפּוֹטִמְנָה שֶׁל אֲרָם. וַיֵּרָא גַם עֲשׂוּ כִּי רְעוּת הֵן בְּנוֹת כְּנַעַן בְּעֵינָיו יִצְחָק אָבִיו וַיֵּלֶךְ עֲשׂוּ אֵל יִשְׁמַעְאֵל, וַיִּקַּח אֶת מְחִלַּת בַּת יִשְׁמַעְאֵל כֹּן אֲבִרְהָם, אֲחִית וְנָבִיאוֹת, אֵל נָשִׁיו לְאִשָּׁה.

וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּלֶךְ תְּרֹנָה. וַיַּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיֵּלֶךְ שָׁם כִּי בָא הַשָּׁמֶשׁ, וַיִּקַּח מֵאֲבָנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשֶׁם מִרְאשֵׁתָיו, וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא. וַיַּחֲלֶם וַהֲגָה סֵלֶם מִצָּב בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר רָאָהוּ מֵאֵיֶּת הַשָּׁמַיְמָה, וַהֲגָה מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים עֲלֵים וַיִּרְדּוּ בּוֹ. וַיְהִי־נָצַב עָלֶיהָ, וַיֹּאמֶר, אֲנֹכִי אֱלֹהֵי אֲבֹתְכֶם אַבְיָה וְאֵלֵהִי יִצְחָק, אֵל תִּירָא, הָאֶרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה שֹׁכֵב עָלֶיהָ, לֹה אֶתְנַנֶּה וַיִּזְרָעָהּ. וַהֲיָה זֶרְעָה בְּחוֹל הָאֶרֶץ, וַיַּרְצֵת יָמָה וְדְרוֹמָה וְצָפוֹנָה וְקִדְמוֹהַ, וַנִּבְרָכוּ בָּהּ כָּל מִשְׁפָּחוֹת הָאֶרֶץ וַיִּבְרָעָהּ. וַהֲגָה אֲנֹכִי עִמָּה וַיִּשְׁמְרֶתִּיהָ בְּכָל הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תֵּלֶךְ וְהִשְׁבַּתִּיהָ אֶל הָאֲדָמָה הַזֹּאת כִּי לֹא אֶעֱזָבָהּ עַד אֲשֶׁר אִם עֲשִׂיתִי אֵת כָּל אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי לָךְ וַיִּיקֶץ יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר: אֲבֹן יֵשׁ הַמָּקוֹם הַזֶּה, וְאֲנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי. וַיִּירָא וַיֹּאמֶר: מִה־נִּזְרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה! אֵין זֶה כִּי אִם־בֵּית אֱלֹהִים, וְזֹאת שַׁעַר הַשָּׁמַיִם. וַיָּקָם יַעֲקֹב בְּבֹקֶר וַיִּקַּח אֶת הָאֲבָן אֲשֶׁר שָׁם שָׁם מִרְאשֵׁתָיו, וַיִּשֶׁם אֹתָהּ מִצְבָּה, וַיִּצֹק שָׁמֶן עַל רֹאשָׁהּ. וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא בֵּית־אֵל, וְאוּלָם לֹזֵז הָיָה שָׁם הָעִיר לְפָנָיו. וַיֵּרֶד יַעֲקֹב נָדָר לֵאמֹר: אִם יִהְיֶה יְהוָה הָאֱלֹהִים עִמָּדִי וַיִּשְׁמְרֵנִי בַּדֶּרֶךְ הַזֹּאת אֲשֶׁר אֲנֹכִי הוֹלֵךְ, וַיִּתֵּן לִי לֶחֶם לֵאכֹל וּבְגָד לִלְבָּשׁ, וַיָּשִׁיב אוֹתִי בְּשָׁלוֹם אֶל בֵּית אָבִי, וַהֲיָה יְהוָה לִי לֵאלֹהִים. וְהָאֲבָן הַזֹּאת אֲשֶׁר הִקְיֵמוֹתִי מִצְבָּה תִּהְיֶה לִּי בֵּית אֱלֹהִים, וְכָל אֲשֶׁר תִּתֵּן־לִי, עֲשֹׂה אֲעֲשֹׂרָנּוּ לָךְ.

כט

וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב אֶת רִגְלָיו וַיֵּלֶךְ אֶרְצָה בְּנֵי קָדָם, אֶל לָבָן בֶּן בְּתוּאֵל הָעָרָמִי, אֲחִי רִבְקָה אִם יַעֲקֹב וַעֲשׂוּ וַיִּירָא וַהֲגָה בָּאֵר בִּשְׁדָּה, וַשֵּׁם שְׁלֹשָׁה עֶדְרֵי צֹאן רֹבְצִים עָלֶיהָ, כִּי מִן הַבָּאֵר הָיָה הַשְּׁקוֹ אֶת הָעֶדְרִים, וְאָבִין גְּדוֹלָה עַל פִּי הַבָּאֵר. וַנֶּאֱסָפוּ שָׁמָּה כָּל הָעֶדְרִים, וַיִּגְלּוּ אֶת הָאֲבָן מֵעַל פִּי הַבָּאֵר, וַהֲשִׁיבוּ אֶת הָאֲבָן עַל פִּי הַבָּאֵר אֶל מְקוֹמָהּ. וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יַעֲקֹב אֲחִי מֵאֵין אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ מִתְּרַן אֲנַחְנוּ וַיֹּאמֶר לָהֶם הִיזְעַתֶּם אֶת לָבָן בֶּן נָחוֹר וַיֹּאמְרוּ יִדְעֻנוּ וַיֹּאמֶר לָהֶם הַבְּרִיא הוּא וַיֹּאמְרוּ בְּרִיא וַהֲגָה רָחֵל בְּתוֹ בָּאָה עִם הַצֹּאן וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב: עוֹד הַיּוֹם גְּדוֹל, טָרָם עַת לֵאסֹף אֶת־הַמִּקְנֶה. הַשְּׁקוּ אֶת־הַצֹּאן, לָכוּ וּרְעוּ. וְהֵם אָמְרוּ, לֹא נוּכַל, עַד אֲשֶׁר יֵאָסְפוּ כָּל הָרָעִים, וַיִּגְלוּ אֶת הָאֲבָן מֵעַל פִּי הַבָּאֵר, וַהֲשִׁיבוּ אֶת הַצֹּאן. עוֹדְנוּ מְדַבֵּר אֲלֵיהֶם, וַהֲגָה רָחֵל בְּת לָבָן בָּאָה עִם צֹאן אַבְיָה, כִּי הִיא רָעָתָה אֶת צֹאן אַבְיָה. וַהֲיָה כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל בְּת־לָבָן אֲחִי אִמּוֹ וְאֶת־צֹאן לָבָן אֲחִי אִמּוֹ, וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיִּגְלַל אֶת־הָאֲבָן מֵעַל פִּי הַבָּאֵר, וַיִּשֹׁק אֶת־צֹאן לָבָן אֲחִי אִמּוֹ. וַיִּשֹׁק יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל. וַיִּשָּׂא אֶת־קוֹלוֹ וַיִּבְרָךְ. וַיִּגַּד לְרָחֵל כִּי אֲחִי אַבְיָה הוּא וְכִי בֶן־רִבְקָה הוּא, וַתִּרָץ וַתִּגַּד לְאַבְיָה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. וַהֲיָה כַּאֲשֶׁר שָׁמַע לָבָן אֶת שֵׁם יַעֲקֹב בֶּן אָחִיתוֹ, רָץ לִקְרָאתוֹ, וַיִּחַבֵּק אוֹתוֹ וַיִּנּוּשֶׁק לוֹ, וַיִּבְרִיאהוּ אֶל בֵּיתוֹ, וַיִּסַּר לָלָבָן אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. וַיֹּאמֶר לוֹ לָבָן מַעֲצָמוֹתִי וּמִבְשָׁרִי אַתָּה וַהֲיָה עִמּוֹ חֵדֶשׁ יָמִים:

וַיֹּאמֶר לָבוֹן לַיעֲקֹב כִּי אֲחִי אִתָּהּ לֹא תַעֲבֹדֵנִי חֲנָם הִגִּידָה לִּי מַה מִּשְׁפָּרְתָּהּ: וּלְלָבוֹן הָיוּ שְׁתֵּי בָנוֹת, שֵׁם הַגְּדוֹלָה לָאָה וְשֵׁם הַקְּטָנָה רָחֵל. וְהָעֵינִים שָׁל לָאָה חֲלָשׁוֹת, וְרָחֵל הָיְתָה יִפְתָּ-תָּאֵר וַיִּפֹּת מֶרְאָה מָאֹד. וַיִּצְאֵהָ יַעֲקֹב אֶת-רָחֵל, וַיֹּאמֶר: אֲעַבְדֶּךָ שִׁבְעַ שָׁנִים בְּעַד רָחֵל בַּתֶּךָ הַקְּטָנָה. וַיֹּאמֶר לוֹ לָבוֹן טוֹב תַּת אֹתָהּ לִּי מֵאֲשֶׁר תַּת אֹתָהּ לְאִישׁ אֲחֵר שָׁכֹן עִמִּי וַיַּעֲבֹד יַעֲקֹב בְּעַד רָחֵל שִׁבְעַ שָׁנִים, וַיְהִיו בָּעֵינָיו כְּנִימִים אֲחֵדִים בְּאַהֲבָתָהּ אֹתָהּ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְלָבוֹן: תֵּן לִי אֵת אִשְׁתִּי, כִּי מָלְאוּ הַיָּמִים, כְּדִי שְׂאֵבֹא אֵלַיָּהּ. וַיֵּאסֹף לָבוֹן אֵת כָּל אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם וַיַּעַשׂ מִשְׁפָּה וַיְהִי עָרֶב, וַלְקַח אֵת לָאָה בַתּוֹ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֶל יַעֲקֹב, וַיָּבֵא אֵלַיָּהּ יַעֲקֹב. וּלְלָבוֹן נָתַן לְלָאָה בַתּוֹ אֶת-זִלְפָּה שִׁפְחָתוֹ לָהּ לְשִׁפְחָה וַיְהִי בִבְקָר, וַהֲנָה הִיא לָאָה. וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל לָבוֹן: מַה זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי? הֲלֹא עַל רָחֵל עָבַדְתִּי עֹמֶד? וְלָמָּה רַמִּיתֵנִי? וַיַּעַן לָבוֹן לֹא כֹן בְּמִקְוִינִי לַתֵּת הַצִּיעִירָה לְפָנַי הַבְּכִירָה. שְׁלֵם אָכֹן אֶת-שְׂבוּעַ זֹאת, וְאִתָּנָה לִּי גַם אֶת-זֹאת תַּחַת הָעִבּוּדָה אֲשֶׁר תַּעֲבֹד עִמָּדִי עוֹד שִׁבְעַ שָׁנִים אַחֲרוֹת. וַיַּעַשׂ יַעֲקֹב כֵּן, וַיִּמְלֵא אֶת-שְׂבוּעַ זֹאת, וַיִּתֵּן-לוֹ לָבוֹן אֶת-רָחֵל בַתּוֹ לוֹ לְאִשָּׁה וְנָתַן לָבוֹן לְבַתּוֹ בְּלָקָה אֵת שִׁפְחָתוֹ, לָהּ לְשִׁפְחָה. וַיָּבֵא אֶל רָחֵל, וַיִּצְאֵהָ אֵת רָחֵל יוֹתֵר מִלָּאָה, וַיַּעֲבֹד עִמּוֹ שִׁבְעַ שָׁנִים אַחֲרוֹת

וַיֵּרָא יְהוָה הָאֱלֹהִים כִּי שָׁנוּאָה לָאָה, וַיִּפְתַּח אֶת-רִחְמָהּ, וְרָחֵל הָיְתָה עֹקְרָה. וַתֵּהָרֵם לָאָה וַתֵּלֶד בֶּן לַיעֲקֹב, וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ רְאוּבֵן לֵאמֹר, כִּי רָאָה יְהוָה בָּעֵינָי וְנָתַן לִּי בֶן, וַעֲתָה יִצְאֵהֲנִי אִישִׁי. וַתֵּהָרֵם שׁוֹב וַתֵּלֶד בֶּן שֵׁנִי לַיעֲקֹב, וַתֹּאמֶר: כִּי שָׁמַע יְהוָה כִּי שָׁנוּאָה אֲנֹכִי, וַיִּתֵּן לִּי גַם אֶת-זֵה. וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ שִׁמְעוֹן. וַתֵּהָרֵם עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתֹּאמֶר: עֲתָה הִפַּעַם יִלְוֶה אִישִׁי אֵלַי, כִּי יִלְדֵתִי לוֹ שְׁלִשָּׁה בָנִים. עַל כֵּן קָרָא אֵת שְׁמוֹ לְוִי. וַתֵּהָרֵם עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן, וַתֹּאמֶר: עֲתָה עוֹד זֹאת אוֹדָה לַיהוָה. עַל כֵּן קָרָא אֵת שְׁמוֹ יְהוּדָה, וַתַּעֲמֵד מִלְדָּת.

ל

וַתֵּהָרֵם רָחֵל כִּי לֹא יִלְדָה לַיעֲקֹב, וַתִּקְנֶה רָחֵל בְּאֲחוּתָהּ, וַתֹּאמֶר לַיעֲקֹב: תֵּנֶה לִּי בָנִים, וְאִם אֵין אֲמוֹת אֵנִי. וַיַּעַס יַעֲקֹב עַל רָחֵל וַיֹּאמֶר לָהּ תַּחַת אֱלֹהִים אֲנֹכִי אֲשֶׁר מָנַע מִמֶּךָ פְּרִי בֶטֶן וַתֹּאמֶר רָחֵל לַיעֲקֹב הִנֵּה שִׁפְחָתִי בְּלָקָה בֹּא אֵלַיָּהּ וַתֵּלֶד עַל בֶּרֶכִּי וַאֲבִינָה גַם אֲנֹכִי מִמֶּנָּה וַתִּתֵּן לוֹ אֶת-בְּלָקָה שִׁפְחָתָהּ לְאִשָּׁה, וַיָּבֵא אֵלַיָּהּ יַעֲקֹב. וַתֵּהָרֵם בְּלָקָה שִׁפְחַת רָחֵל וַתֵּלֶד לַיעֲקֹב בֶּן: וַתֹּאמֶר רָחֵל דָּנְנִי אֱלֹהִים וְגַם שָׁמַע בְּקוֹלִי וַיִּתֵּן-לִּי בֶן עַל-כֵּן קָרָא שְׁמוֹ דָּן וַתֵּהָרֵם עוֹד בְּלָקָה שִׁפְחַת רָחֵל, וַתֵּלֶד בֶּן שֵׁנִי לַיעֲקֹב. וַתֹּאמֶר רָחֵל, נָצַבְק לִי הָאֱלֹהִים וְנִצַּבְקָתִי עַם אַחֻתִּי וַיְכַלְמֵנִי, וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נֶפְתָּלִי. וַתֵּהָרֵם לָאָה כִּי עָמְדָה מִלְדָּת, וַתִּקַּח אֶת-זִלְפָּה שִׁפְחָתָהּ וַתִּתֵּן אֹתָהּ לַיעֲקֹב לְאִשָּׁה, וַיָּבֵא אֵלַיָּהּ. וַתֵּהָרֵם זִלְפָּה שִׁפְחַת לָאָה, וַתֵּלֶד לַיעֲקֹב בֶּן. וַתֹּאמֶר לָאָה בְּמִזְלִי וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ גָּד: וַתֵּהָרֵם עוֹד זִלְפָּה שִׁפְחַת לָאָה וַתֵּלֶד לַיעֲקֹב בֶּן שֵׁנִי: וַתֹּאמֶר

לֹאֵה מְאַשֶּׁרֶת אֲנִי כִּי יֹאשְׁרוּנִי הַנָּשִׁים וּתְקַרְא אֶת־שְׁמוֹ אֲשֶׁר: וַיִּלֶּךְ רֹאיוֹב בְּיָמֵי קִצְרֵי חַטִּים
וַיִּמְצֵא דֹדָאִים בְּשָׂדֶה, וַיָּבֵא אֹתָם אֶל לֹאֵה אִמּוֹ. וּתְאֹמֶר רַחֵל אֶל לֹאֵה אַחֹתָהּ, תָּנִי נָא לִי
מִדֹּדָאִי בְּנֶה. וּתְאֹמֶר לֹאֵה: הֲלֹא דִּי לָךְ כִּי לָקַחְתָּ אֶת אִישִׁי? הֲגַם אֶת דֹּדָאִי בְּנֵי תַקְחִי?
וּתְאֹמֶר רַחֵל: לֹא כֹן, וְשָׁכַב עִמָּךְ הַלֵּילָה הַזֶּה תַּחַת דֹּדָאִי בְּנֶה. וַיִּכְנַס יַעֲקֹב מִן הַשָּׂדֶה בַּעֲרֵב,
וַתֵּצֵא לֹאֵה לְקִרְאָתוֹ, וּתְאֹמֶר, אֵלַי תְּבוֹא הַיּוֹם, כִּי שָׁכַרְתִּי אוֹתָךְ תַּחַת דֹּדָאִי בְּנִי, וַיִּשְׁכַּב עִמָּהּ
בַּלַּיְלָה הַהוּא. וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶל־לֹאֵה וַתִּהְיֶה וַתֵּלֶד לַיַּעֲקֹב בֶּן חַמִּישִׁי וּתְאֹמֶר לֹאֵה: נָתַן לִי
הָאֱלֹהִים אֶת־שָׁכְרִי, תַּחַת אֲשֶׁר נָתַתִּי אֶת־שִׁפְחָתִי לְאִישִׁי. וּתְקַרְא אֶת־שְׁמוֹ יִשְׁשֹׁכָר, אֲשֶׁר
הוּא שָׁכָר. וַתִּהְיֶה עוֹד לֹאֵה, וַתֵּלֶד בֶּן שְׁשִׁי לַיַּעֲקֹב. וּתְאֹמֶר לֹאֵה נָתַן הָאֱלֹהִים לִי מִתְּנֶה טוֹבָה
בְּעַת הַזֹּאת, עֲמָה יִבְחָר בִּי אִישִׁי, כִּי יִלְדָּתִי לוֹ שִׁשָּׁה בָּנִים, וּתְקַרְא אֶת שְׁמוֹ זְבוּלוֹן. וְאַחֵר כֹּף
יִלְדָּה בֵּת, וְקָרָא אֶת שְׁמָהּ דִּינָה. וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־רַחֵל, וַיִּשְׁמַע אֶלֶּיהָ אֱלֹהִים, וַיִּפְתַּח
אֶת־יִרְחֶמָה. וַתִּהְיֶה וַתֵּלֶד לַיַּעֲקֹב בֶּן, וּתְאֹמֶר רַחֵל: הִסִּיר אֱלֹהִי אֶת־חֶרְפָּתִי. וּתְקַרְא אֶת שְׁמוֹ
יוֹסֵף לֵאמֹר יִסֹּף אֱלֹהִים לִי בֶן אַחֵר.

וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יִלְדָּה רַחֵל אֶת־יוֹסֵף, אָמַר יַעֲקֹב אֶל־לָבָן: שְׁלַחֲנִי וְאֶלְכֶה אֶל־מְקוֹמִי
וּלְאַרְצִי: הִשָּׁב אֶת נָשִׁי וְאֵת יִלְדֵי אֲשֶׁר עֲבַדְתִּי לְךָ בַּעֲדָם, לִמְעַן אֶלְכֶה, כִּי אַתָּה יוֹדַע אֵת
הָעֲבָדוֹת אֲשֶׁר עֲבַדְתִּי לְךָ. וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָבָן אִם־נָא מִצְאֲתִי חֹן בְּעֵינַיִךְ נַחֲשִׁיתִי כִּי בִרְכַנִּי
הָאֱלֹהִים בִּגְלָלְךָ פָּרַט אֶת שָׁכְרָךְ אֵלַי, וְאַתָּה. וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב, אַתָּה יוֹדַע אֵת אֲשֶׁר עֲבַדְתִּי לְךָ,
וְאֵת כָּל אֲשֶׁר הָיָה מִקְנֶךָ אִתִּי מַעֲט כִּי הָיָה אֲשֶׁר לְךָ לִפְנֵי, וַיִּרְבֶּה לְרֶבֶךָ, וַיִּרְבֶּךָ יְהוָה הָאֱלֹהִים
בְּרַגְלִי. וְעַתָּה, מָתִי אֲעֻשֶׂה גַם אֲנֹכִי לִי כֵּיתָ? וַיֹּאמֶר לוֹ לָבָן מַה אַתָּה לְךָ וַיֹּאמֶר לוֹ יַעֲקֹב לֹא
תָתֵן לִי מְאוּמָה אִם תַּעֲשֶׂה לִּי אֵת הַדָּבָר הַזֶּה שׁוֹב אֲרַעֶה אֶת צֹאנְךָ וְאֶשְׁמְרֵם יַעֲבֹר כָּל צֹאנְךָ
הַיּוֹם, וְהַבְדֵּל מִשָּׁם כָּל שֶׂה חֹם בִּכְבָּשִׁים וְכָל מְגֹמֵר וְנֹקֵד בְּעֵזִים, וַיְהִי־לִּי לְשֹׁכֵר. וַתַּעֲנֶה לִּי
צִדְקָתִי בַּיּוֹם הַמִּתְחַרֵּת, כִּי הוּא שָׁכְרִי לִפְנֵיךְ, כָּל אֲשֶׁר אִם לֹא יִהְיֶה נֹקֵד וְנֹמֵר בְּעֵזִים, וְחֹם
בִּכְבָּשִׁים, גָּנוֹב יִהְיֶה אֲצִלִּי. וַיֹּאמֶר לוֹ לָבָן יְהִי כַּדְבָּרְךָ וַיַּבְדֵּל בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־הַתִּישִׁים
הַנֶּמְזָדִים וְהַטְּלָאִים וְאֵת כָּל־הַעֲזִים הַנֶּמְזָדוֹת וְהַטְּלָאוֹת וְכָל אֲשֶׁר־יִהְיֶה חֹם בִּכְבָּשִׁים וְכָל
אֲשֶׁר־יִהְיֶה לָבָן בָּהֶם וַיִּתֵּן בְּיַד־בָּנָיו: וַיִּשָּׂם דָּרָה שְׁלִשָּׁת יָמִים בֵּינֵיהֶם וּבֵין יַעֲקֹב, וַיַּעֲקֹב רָעָה
אֶת צֹאן לָבָן הַנִּשְׁאָרוֹת. וַיִּקַּח לוֹ יַעֲקֹב מִטָּה לְבָנָה טָרִי וְאֶגְזוֹז וְעַרְמוֹן, וַיִּקְלָף אוֹתָם יַעֲקֹב
קְלָפוֹת לְבָנֹת, וַיִּבְהַשְׁטִיטוּ אֶת הַטָּרִי, נִרְאָה עַל הַמַּטּוֹת הַלָּבָן אֲשֶׁר קָלַף, מְגֹמֵר. וַהֲנִיחַ
אֶת־הַמַּקְלוֹת אֲשֶׁר קִילַף בַּשְּׁקָתוֹת מִשְׁקֵי הַמַּיִם, לִמְעַן כֹּאשֶׁר תְּבוֹאנָה הַצֹּאן לִשְׁתוֹת לִפְנֵי
הַמַּקְלוֹת, בְּבוֹאֵן לִשְׁתוֹת, יִיחַמוּ הַצֹּאן אֶל־הַמַּקְלוֹת: וַיִּחַמוּ הַצֹּאן אֶל הַמַּקְלוֹת, וַתִּלְדְּנָה הַצֹּאן
לְבָנֹת וְנִקְדוֹת וְטְלָאוֹת וְאַפְרוֹת נִקְדוֹת. וְאֶת־הַכְּבָשִׁים הַבְּדִיל יַעֲקֹב, וַיַּעֲמֵד לִפְנֵי הַצֹּאן אֵיל
מְגֹמֵד וְכָל־נֹקֵד בִּכְבָּשִׁים, וַיַּבְדֵּל לוֹ עֲדָרִים לְבָדוֹ, וְלֹא עָרַב אֹתָם אֶל־צֹאן לָבָן: וַיְהִי בְּזִמְן
אֲשֶׁר הָיוּ הַצֹּאן מִתְּעַבְּרוֹת, שָׁם יַעֲקֹב אֶת־הַמַּקְלוֹת לִפְנֵי הַצֹּאן בְּרַהֲטֵים, לִמְעַן תַּעֲבֹרְנָה לִפְנֵי

המקלות. באשר היו הצאן וילדות, לא שם, ויהי הסרסרימן ללכו, והבעליסימן לעקב והאיש העשיר מאד מאד, ויהי לו צאן רבות וקר ובעדים ושפחות וגמלים וחמרים.

לא

ויעקב שמע את דברי בני לכו האמרים לקח יעקב את כל אשר לאבינו ומאשר לאבינו עשה את כל הכבוד הזה וירא יעקב את פני לכו, והנה איננו אלו פתמול שלשום. ויאמר יהוה אלי יעקב שוב אל ארץ אביך ואל מולדתך ואהיה עמך ושלח יעקב ויקרא ללאה ולרחל אליהשדה אשר היו שם הצאן ויאמר להן רואה אנכי את פני אביכו כי איננו אלי פתמול שלשום ואלהי אבי הנה עמי ואתן יודעות כי בכל כחי עבדתי את אביכם. ואביכם רמה אותי והחליף את שכרי עשר פעמים, ולא נתן לו האלהים להרע לי. אם ככה יאמר, הנקדים יהיה שכרך, וילדו כל הצאן נקדים, ואם יאמר, הלבנים יהיה שכרך, וילדו כל הצאן לבנים. והאלהים לקח את כל מקנה אביכם ונתן לי אותם. ויהי באשר התעברו הצאן בפטן, וראיתי בעיני פחלום, והנה התלשים והאילים עולים על הצאן ועל העצים, לבנים ונקדים ואפרים נמשים. ויאמר אלי מלאך האלהים פחלום יעקב ואמר מה הנה ואמר, הבט בעיניך וראה את התלשים ואת האילים העלים עלי הצאן ועל העצים, מנמרים ונקדים ואפרים נקדים, כי ראיתי את כל אשר לכו עשה לה. אנכי האלהים הנראה אליך במקום אלהים, אשר משחת לי שם מצבה ונדרת לי שם נדר. ועתה כיום וצא מן הארץ הזאת, ולך אל ארץ מולדתך, ואהיה עמך. ונתען רחל ולא ונתאמרנה לו העוד לנו חלק ונחלה בבית אבינו הלא כנכריות נחשבנו לו כי מחר אתנו וגם אכול אכל את כספנו כל העשר והכבוד אשר לקח האלהים מאבינו לנו יהיה וילדינו. ועתה, כל אשר אמר לה האלהים עשה. ויעקב ויקח את נשיו ואת ילדיו על הגמלים וילך את כל הנכסים שלו ואת כל המטלטלין שלו אשר רכש במסופוטמיה ואת כל אשר לו, ללכת אל יצחק אביו אל ארץ כנען: ולכו הלו לגזז את צאנו, ורחל גנבה את תרפים של אביה. ויעקב הסתיר מלכו הארמי, לבלתי הגיד לו כי בורח הוא וכל אשר לו, ויעבר את הנהר, וישם פניו הר הגלעד. ויצד ללכו הארמי ביום השלישי כי ברח יעקב. ולקח את אחיו עמו, ורדף אחריו דרך שבעת ימים, והשיגו בהר הגלעד. ויבא האלהים אל לכו הארמי פחלום הלילה ויאמר לו השמר לה פן תדבר עם יעקב רעה והשיג לכו את יעקב, ויעקב נטה את אהלו בהר, ולכו העמיד את אחיו בהר הגלעד: ויאמר לכו ליעקב מה עשית למה פסתר ברחת וגנבת אתי ותולד את בנותי כשבויות חרב ואם הגדת לי, הייתי משלח אותך בשמחה ובמוסיקה ובתפים ובכנור. ולא נחשבתי ראוי לנשק את ילדי ואת בנותי, ועתה באנלת עשיתי. ועתה חזקה ידי להרע לה, ואלהי אביך אתמול אמר אלי לאמר: השמר לה פן תדבר עם יעקב רעה. עתה אז

הלכתה, כי בתאונה התאווית ללכת אל בית אביה, למה גנבת את אליה? ויען יעקב ויאמר ללכו, כי גראתי, אמרתי כי פן תקח את בנותיך ממני ואת כל אשר לי. ויאמר יעקב: עם אשר תמצא את־אלהיך לא יחיה לפני אחינו, הכר מה יש עמי משלך וקח. ולא הכיר עמו מאימה, ויעקב לא ידע כי רחל אשתו גנבה אותם. ולכן נכנס וחיפש בבית לאה, ולא מצא, ויצא מבית לאה, וחיפש את בית יעקב, ובבית שתי השפחות, ולא מצא, ונכנס גם אל בית רחל. ורחל לקחה את התרפים ומשם אותם בשקי הגמל ומשב עליהם ותאמר לאביה, אלי־יכבד בעיני אדני כי לא אוכל לקום מפניך, כי־דרך נשים לי. ויחפש לכן בכל־הבית ולא מצא את־התרפים. וירגז יעקב וילחם עם לכו, ויען יעקב ויאמר ללכו, מה עוני ומה חטאתי כי רדפת אחרי וכי חפשת את כל כלי ביתי; מה מצאת מפל כלי ביתך; שים פאן לפני אחיך ואחי, ויוכיחו בין שנינו. אלה עשרים שנה אני עמר, הצאן שלך והעזים שלך לא שכלו, ואילי צאנך לא אכלתי. טרפה לא הבאתי לך, אנכי אשלמנה מידי, גנבת יום וגנבת לילה הייתי ביום נשרף בחם ובקרח בלילה וסרה שנותי מעיני זה עשרים שנה אנכי בביטה, עבדתיה ארבע עשרה שנה בשתי בנותיך ושש שנים בצאנך, ומחלף את־משפחתי עשר פעמים. אלמלא אליה אבי אברהם ופחד יצחק היה לי, עכשו ריקם היית משלח אותי. את עניי ואת יגיע כפי ראה אליהם, והוכיח אותך אתמול.

ויען לכן ויאמר ליעקב הבנות בנותי הנה והבנים בני והצאן צאני וכל אשר אתה רואה לי הוא ולבנותי מה אעשה להן היום או לבניהן אשר ילדו ועתה בא נכרתה ברית אני ואמה, ותהיה לעדות ביני ובינה, ויאמר אליו, הנה אין איש עמנו, ראה האלהים עד ביני ובינה. ויעקב לקח אבן והקים אותה מצבה. ויאמר יעקב לאחיו אספו אבנים ויספו אבנים ויעשו גל ויאכלו שם על הגל ויאמר לו לכן הגל הנה מעיד ביני ובינה היום ולכן קרא לו גל העדות, ויעקב קרא לו גל עד. ויאמר לכן ליעקב: הנה הגל הנה והמצבה אשר הקימתי ביני ובינה, מעיד הגל הנה ומעידה המצבה הזאת, על כן נקרא השם גל עד. והחזון אשר אמר, וראה האלהים ביני ובינה, כי נפרד איש מרעהו. אם־תענה את־בנותי, אם־תקח נשים על־בנותי, ראה אין איש עמנו ראה, אלהים עד ביני ובינה. אם־לא אעבר אני אליך וגם־אתה לא תעבר אלי את־הגבעה הזאת ואת־המצבה הזאת לרעה: אליה אברהם ואלהי נחור ישפטו בינינו, וישבע יעקב בפחד אביו יצחק. ויזבח וזבח בקר, ויקרא לאחיו, ויאכלו וישתו, וילינו בקר.

לב

ויקם לכן בבקר וינשק את־בניו ואת־בנותיו ויברך אותם וישב לכן וילך אל־מקומו

ויעקב הלך בדרך, ויכשהביט ראה מחנה אלהים חונה, ומלאכי האלהים פגשו אותו.
ויאמר יעקב פאשר ראה אותם מחנה אלהים זה ויקרא שם המקום ההוא מחנים

וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו אל ארץ שעיר אל ארץ אדום ויצו להם
לאמר, כה תאמרו לאדני עשו, כה אמר עבדך יעקב, עם לכו גרתי ואחר עד עתה. ויהיו לי
בקר וחמורים וצאן ועבדים ושפחות, ואשלח להגיד לאדני עשו, למען ימצא עבדך חן
לפניו. וישובו המלאכים אל יעקב לאמר, באנו אל אחיך עשו, והנה הוא בא לקראתך,
וארבע מאות איש עמו. ויירא יעקב מאד ויצר לו, ויחץ את־העם אשר אתו ואת־הבקר
ואת־הגמלים ואת־הצאן לשני מחנות. ויאמר יעקב: אם יבוא עשו אל המחנה האחד והכהו,
והנה המחנה השני לפליטה. ויאמר יעקב אלהי אבי אברהם ואלהי אבי יצחק אדני אתה
האמר אלי שוב אל ארץ מולדתך ואיטיבה עמך יספק לי מכל הצדקה ומכל האמת אשר
עשית לעבדך, כי במקלי זה עברתי את הירדן הזה, ועתה הייתי לשני מחנות. הצילני מיד
אחי, מיד עשו, כי גרא אנכי אתו, פן יבוא והכני, אם עליבנים ואתה אמתך, היטב איטיב
עמך, ושמתי את־נרצח כחול הים, אשר לא־יספר מרב. וילן שם בלילה ההוא, וישח
מו־אשר הביא מתנות, וישלח לעשו אחיו עזים מאתים, תישים עשירים, צאן מאתים,
אילים עשירים, גמלים מיניקות וילדיהן שלשים, בקר ארבעים, פרים עשרה, חמורים
עשרים ועזרים עשרה. ויתן אתם לנערי עדר לעדר לבדו, ויאמר לנערי, עברו לפני,
ומרחק תשימו בין עדר לעדר. והוא צוה את הראשון לאמר: אם יפגש אותך עשו עשו
אחי וישאל אותך לאמר, למי אתה, ואנה תלך, ולמי אלה ההלכים לפניך? תאמר, מעבדך יעקב
שלח מתנות לאדני עשו, והנה הוא אחרינו. ויצו את הראשון ואת השני ואת השלישי ואת
כל ההלכים לפני העדרים האלה לאמר, בדבר הנה תדברו אל עשו במצאו אתכם ואמרתם:
הנה עבדך יעקב בא אחרינו. כי אמר: אכפרה פניו במחנה ההלכת לפניו, ואחרי כן אראה
פניו; אוילי ישא פני. והמתנות הלכו לפניו, והוא שכב בלילה ההוא במחנה. ויקם בלילה
ההוא וישח את שתי נשיו ואת שתי שפחתיו ואת אחד עשר ילדיו ויעבר את מעבר יבק
ולקח אותם ועבר את הנחל, והעביר את כל אשר לו.

וינתר יעקב לבדו, ויאבק איש עמו עד עלות השחר. וירא כי לא יכול לו, ויגע בכף
רכו, ותקע כף ירך יעקב בהיאבקו עמו. ויאמר לו שלחני כי עלה השחר ויאמר לא אשלחה
כי אם ברכתני ויאמר אליו מה שמה ויאמר יעקב ויאמר לו לא יקרא עוד שמה יעקב אלא
ישׂראל יהיה שמה כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל וישאל יעקב ויאמר, הגדנא לי
את־שמה, ויאמר, למה זה תשאל לשמי; ויברך אותו שם. ויקרא יעקב את־שם המקום
ההוא צורת אלהים, כי ראיתי אלהים פנים אל־פנים, ותנשע נפשי וינחלתי השמש פאשר

עבר אתצורת האלהים, והוא צולע על־ירכו. על־כן לא יאכלו בני ישראל את־גיד הנשה
אשר על־פּה הַיָּרֵךְ עד היום הַזֶּה, כִּי נָגַע בְּכַף־יָרֵךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנָּשָׂה:

לג

וישֹׂא יַעֲקֹב אֶת עֵינָיו וַיֵּרָא, וְהִנֵּה עֹשׂוֹ אָחִיו בָּא, וְאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ, וַיִּחְלַק יַעֲקֹב
אֶת הַיָּלָדִים עַל לֵאָה, וְעַל רָחֵל, וְאֵת שְׁתֵּי הַשָּׁפְחוֹת. וַיִּשָּׂם אֶת שְׁתֵּי הַשָּׁפְחוֹת וְאֵת בְּנֵיהֶן
בְּרֵאשׁוֹנִים, וְאֵת לֵאָה וְאֵת יִלְדֶיהָ אַחֵר, וְאֵת רָחֵל וְאֵת יוֹסֵף בְּאַחֲרֹנִים. וְהוּא הֵלַךְ לִפְנֵיהֶם,
וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה שָׁבַע פַּעַמִּים, עַד גִּשְׁתּוֹ אֶל אָחִיו. וַיִּרְץ עֹשׂוֹ לִקְרֹאתוֹ, וַיַּחֲבֹק אוֹתוֹ, וַיִּפֹּל עַל
צְנֹאָרוֹ, וַיִּנְשֹׁק אוֹתוֹ, וַיִּבְכּוּ שְׁנֵיהֶם. וַיִּשָּׂא עֹשׂוֹ אֶת עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת הַנָּשִׁים וְאֵת הַיָּלָדִים וַיֹּאמֶר
מִי אֵלֶּה לָּךְ וַיֹּאמֶר הַיָּלָדִים אֲשֶׁר חָנָן אֱלֹהִים אֶת עַבְדְּךָ וַתַּקְרְבֵנִי הַשָּׁפְחוֹת וַיִּלְדֵינִי וַיִּשְׁתַּחוּוּ:
וַתִּגַּשׁ לֵאָה וַיִּלְדֶיהָ וַיִּשְׁתַּחוּוּ, וְאַחֲרֵי כֵן נִגְשָׁה רָחֵל וַיּוֹסֶף וַיִּשְׁתַּחוּוּ. וַיֹּאמֶר: מָה אֵלֶּה לָּךְ, כָּל
הַמַּחְנוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר בָּגַשְׁתִּי? וְהוּא אָמַר: לִמְעַן יִמָּצֵא עַבְדְּךָ חֵן לִפְנֶיךָ, אֲדֹנָי. וַיֹּאמֶר עֹשׂוֹ
יִשְׂרָאֵל רַב אָחִי יְהִי לָךְ אֲשֶׁר־לָךְ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אִם־נָא מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ קַח אֶת הַמְנַחָה מִיָּדִי
כִּי עַל־כֵּן רֵאתִי פָנֶיךָ כִּרְאוֹת פְּנֵי אֱלֹהִים וַתִּרְצַנִי קַח אֶת־בְּרִכְתִּי אֲשֶׁר הִבֵּאתִי לָךְ, כִּי חֲנֻנִי
אֱלֹהִים וַיִּשְׁלֵלִי כָל, וַיִּפְצַר־בּוֹ וַיִּקַּח וַיֹּאמֶר: נִסְעָה וְנִלְכָה בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל. וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲדֹנָי יוֹדַע
כִּי הַיָּלָדִים רַכִּים וְהַצֹּאן וְהַבָּקָר מִיְּנִיקוֹת עָלַי וְאִם אֶרְדָּפֶם יוֹם אֶחָד יָמוּתוּ כָל־הַמִּקְנֶה
יַעֲבֹר־נָא אֲדֹנָי לִפְנֵי עַבְדּוֹ, וְאֲנִי אֲתַנְהֵל לְאַטִּי לִפִּי הַמַּסַּע אֲשֶׁר לִפְנֵי וּלְפִי וְגַל הַיָּלָדִים, עַד
בֹּאִי אֶל־אֲדֹנָי שְׁעִירָה וַיֹּאמֶר עֹשׂוֹ אַעֲזֹבָה נָא עַמִּי מִן הַעַם אֲשֶׁר אֲתִי וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶה דִּי כִי
מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי וַיֵּשֶׁב עֹשׂוֹ בַּיּוֹם הַהוּא לְדַרְכּוֹ שְׁעִירָה: וַיַּעֲקֹב נָסַע אֶל סְכוּת, וַיַּעַשׂ לוֹ
שָׁם בָּתִּים, וַלְמִקְנֵהוּ עֲשֵׂה סְכוּת, עַל כֵּן קָרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא סְכוּת.

וַיָּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֵם עִיר שָׂכָם אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנַעַן בְּשׁוּבוֹ מִפָּדוֹן אָרָם, וַיַּחֲזֵן אֶת־פְּנֵי הָעִיר.
וַקָּנָה אֶת חֶלְקֵת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר הָקִים שָׁם אֶת אֶהֱלוֹ מֵאֵת חֲמוֹר אָבִי שָׂכָם בְּמֵאָה קִשְׁיָטָה וְהָקִים
שֵׁם מִזְבֵּחַ, וַקָּרָא לֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל.

לד

וַתֵּצֵא דִינָה בַת לֵאָה אֲשֶׁר יִלְדָה לַיַּעֲקֹב לְרֵאוֹת בְּכָנוֹת הָאֶרֶץ. וַיֵּרָא אוֹתָהּ שָׂכָם
בֶּן־חֲמוֹר הַחַוִּי נָשִׂיא הָאֶרֶץ וַיִּקַּח אוֹתָהּ וַיִּשְׁכַּב אִתָּהּ וַיַּעֲבֹה וַתַּדְבֵּק נִפְשׁוֹ בְּדִינָה בַת־יַעֲקֹב
וַיֵּאָהֱב אֶת־הַנַּעֲרָה וַיְדַבֵּר עַל־לֵב הַנַּעֲרָה: אָמַר שָׂכָם אֶל חֲמוֹר אָבִיו לֵאמֹר: קַח לִי אֶת הַיִּלְדָּה
הַזֹּאת לְאִשָּׁה. וַיַּעֲקֹב שָׁמַע כִּי טָמְא בֶן־חֲמוֹר אֶת־דִּינָה בָתּוֹ, וּבְכָנִיו הָיוּ עִם־מִקְנֵהוּ בַּשָּׂדֶה,

והַחֲרִישׁ יַעֲקֹב עַד־בָּאָם וַיֵּצֵא חֲמוֹר אָבִי שָׁכֶם אֶל יַעֲקֹב לְדַבֵּר אִתּוֹ וּבְנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ מִן הַשָּׂדֶה, וּכְאֲשֶׁר שָׁמְעוּ, הִתְעַצְּבוּ הָאֲנָשִׁים, וַיָּכֹאֵב לָהֶם מְאֹד, כִּי נָבְלָה עֲשָׂה בְּיִשְׂרָאֵל בְּשֹׁכְבוֹ עִם בֵּת יַעֲקֹב, וְכֵן לֹא יִהְיֶה. וַיְדַבֵּר חֲמוֹר אֲלֵיהֶם לֵאמֹר שָׁכֶם בְּנִי בָחַר בְּנִפְשׁוֹ אֶת בְּתֻמָּתְכֶם תָּנוּ נָא אֵתָּה לּוֹ לְאִשָּׁה וְהִתְחַתְּנוּ אִתָּנוּ, אֶת־בְּנוֹתֵיכֶם תָּנוּ לָנוּ, וְאֶת־בְּנֵינוּ קָחוּ לְבָנֵיכֶם. וְאִתָּנוּ שָׁכְנוּ, וְהָאָרֶץ הִנֵּה רַחֲבָה לְפָנֵיכֶם, שָׁכְנוּ וְסָחְרוּ בָּהּ וְהֶאֱחָזוּ בָּהּ. וַיֹּאמֶר שָׁכֶם אֶל אֲבִיהָ וְאֶל אֲחִיהָ אֲמַצְא־נָא חֵן בְּעֵינֵיכֶם וְאֵת אֲשֶׁר תֹּאמְרוּ נִתֵּן הִרְבּוּ אֶת הַמָּהָר מְאֹד, וְאִתָּן כְּאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלַי, וְתָנוּ לִי אֶת הַנְּעָרָה הַזֹּאת לְאִשָּׁה.

וַיַּעֲנוּ בְנֵי יַעֲקֹב אֶת־שָׁכֶם וְאֶת־חֲמוֹר אָבִיו בְּמִרְמָה וַיֹּדְבֵרוּ אֲלֵיהֶם כִּי טָמְא אֶת־דִּינָהּ אַחֻתָּם: וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם שְׁמַעוֹן וְלֵוִי הָאֲחִים: לֹא נוּכַל לַעֲשׂוֹת אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה, לְמַת אֶת־אַחֻתֵנוּ לְאִישׁ אֲשֶׁר לוֹ עָרְלָה, כִּי חֲרָפָה הִיא לָנוּ. רַק בְּזֹאת נִדְּמָה לָכֶם וְנִשָּׁב בְּתוֹכְכֶם, אִם תִּהְיוּ כְּמוֹנוּ גַם אַתֶּם, בְּהַמּוֹל לָכֶם כָּל זָכָר וְנִתְּנוּ אֶת־בְּנוֹתֵינוּ לָכֶם וּמִבְּנוֹתֵיכֶם נִקְח־לָנוּ נָשִׁים וְיִשְׁכְּנוּ אִתְּכֶם וְהִיָּינוּ לָעַם אֶחָד וְאִם לֹא תִשְׁמְעוּ אֲלֵינוּ מִהַמּוֹל, לְקַחְנוּ אֶת בְּתֻמָּתֵנוּ וְהִלְכְנוּ. וַיִּשְׁבּוּ הַדֹּבָרִים בְּעֵינֵי חֲמוֹר וּבְעֵינֵי שָׁכֶם בֶּן־חֲמוֹר. וְלֹא אַחֵר הִנָּעַר לַעֲשׂוֹת אֶת הַדָּבָר הַזֶּה, כִּי דָבָק בְּבֵת יַעֲקֹב, וְהוּא הָיָה הַנִּכְבָּד מְכַל אֲשֶׁר בְּבֵית אָבִיו. וַיָּבֵא חֲמוֹר וּשְׁכֶם בָּנוּ אֶל שַׁעַר עִירָם, וַיֹּדְבֵרוּ אֶל אֲנָשֵׁי עִירָם לֵאמֹר, הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה שְׁלָמִים הֵם, וַיָּשׁוּבוּ עִמָּנוּ עַל הָאָרֶץ וַיִּסְחָרוּ־בָּהּ, וְהָאָרֶץ הִנֵּה רַחֲבָה לְפָנֵיהֶם, אֶת־בְּנוֹתֵיהֶם נִקְח־לָנוּ לְנָשִׁים, וְאֶת־בְּנוֹתֵינוּ נִתֵּן לָהֶם. בְּזֹאת לְכַד יִדְּמוּ לָנוּ הָאֲנָשִׁים לְשִׁבְתָּ אִתָּנוּ, כְּדִי לִהְיוֹת לָעַם אֶחָד, בְּהַמּוֹל לָנוּ כָּל זָכָר, כְּאֲשֶׁר גַּם הֵם נִמְּלוּ. וְהִבְהֵמוֹת שְׁלָהֶם, וְהֶאֱרַבְע־וּ־לָהֶם, וְהִרְכִּישִׁים שְׁלָהֶם, הֲלֹא שְׁלָנוּ יִהְיוּ? רַק בְּזֹאת נִדְּמָה לָהֶם, וַיָּשׁוּבוּ אִתָּנוּ. וַיִּשְׁמְעוּ אֶל חֲמוֹר וְאֶל שָׁכֶם בָּנוּ כֹּל יוֹצְאֵי שַׁעַר עִירָם, וַיִּמְּלוּ אֶת בָּשָׂר עֲרֻלָּתָם כָּל זָכָר.

וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, כְּאֲשֶׁר הָיוּ בְּכֹאֵב, לְקַחוּ שְׁנֵי בְנֵי יַעֲקֹב שְׁמַעוֹן וְלֵוִי, אֲחֵי דִינָה, אִישׁ אֶת חֲרָבּוֹ, וַיָּבֹאוּ עַל הָעִיר בְּטַח, וַיַּהַרְגוּ כָּל זָכָר. וְאֶת־חֲמוֹר וְאֶת־שָׁכֶם בָּנוּ הָרְגוּ לְפִי־חֲרָב, וַיִּקְחוּ אֶת־דִּינָה מִבֵּית שָׁכֶם וַיֵּצְאוּ. וּבְנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ עַל הַחֲלָלִים וַיָּבִיזוּ אֶת הָעִיר אֲשֶׁר טָמְאוּ אֶת דִּינָה אַחֻתָּם וְאֵת צֹאנָם וְאֵת בְּקָרָם וְאֵת חֲמוֹרֵיהֶם, כֹּל אֲשֶׁר הָיָה בָּעִיר וְכָל אֲשֶׁר הָיָה בַּשָּׂדֶה, לְקַחוּ. וְאֶת־כָּל־גּוֹפּוֹתֵיהֶם וְאֶת־כָּל־מִשְׁטָלֵיהֶם וְאֶת־נָשֵׁיהֶם שָׁבוּ, וַיָּבִיזוּ אֶת כָּל־אֲשֶׁר הָיָה בָּעִיר וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר הָיָה בְּבָתִּים. וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־שְׁמַעוֹן וְאֶל־לֵוִי שְׁנוֹא עֲשִׂיתֶם אִתִּי לִהְיוֹת רַע לְכָל הַיִּשְׂרָאֵלִים בְּאָרֶץ כְּנַעַנִים וּבְכַרְדִּים וּבְאֲנִי מִתִּי מִסְפֵּר וּנְאָסְפוּ עָלַי וְהַכּוּנִי וְנִשְׁמַדְתִּי אֲנִי וּבֵיתִי וְהֵם אָמְרוּ, אָכֵל הַכְּזוֹנָה יִשְׁתַּמְשׁוּ בְּאַחֻתֵנוּ?

ויאמר האלהים אל יעקב קום עלה אל המקום בית־אל ושכן שם ועשה שם מזבח לאלהים הנראה אליך בברחך מפני עשו אחיך ויאמר יעקב לביתו ולכל אשר עמו הסירו את אלהי הנכר אשר בתוכם והטהרו והחליפו שמלתיכם ונקום ונעלה אל בית־אל ונעשה שם מזבח לאלהים השומע אלי ביום צרתי, אשר הנה עמדי ויושיעני בדרך אשר הלכתי. ויתנו ליעקב את־האלהים הנכרים אשר בידם ואת־הנזמים אשר באזניהם, ויטמן אתם יעקב תחת האלה אשר בשכם, ויאבד אתם עד היום הנה. ויסע ישראל משכם, ויהי פחד אלהים על הערים אשר סביבותיהם, ולא רדפו אחרי בני ישראל. ויבא יעקב אל־לוז אשר בארץ כנען היא בית־אל הוא וכל־העם אשר הנה עמו ויבן שם מזבח, ויקרא שם המקום בית־אל, כי שם נראה אליו האלהים בכרחו מפני עשו אחיו.

מתה דבורה מינקת רבקה, ומקבר מתחת לבית־אל תחת האלון, ויקרא יעקב את־שמה אלון בכות. וירא האלהים אל־יעקב עוד בלוי, כאשר בא מארם נהרים, ויברך אותו האלהים. ויאמר לו האלהים, שמה לא יקרא עוד יעקב, אלא ישראל יהיה שמה, ויקרא את שמו ישראל. ויאמר לו האלהים אני האלהים שלך הרבה והתרבה גוים וקהלות גוים יהיו ממך ומלכים מחלציי יצאו ואת הארץ אשר נתתי לאברהם וליצחק, לה נתתי, לה תהיה, ולנרעא אחריה אתם את הארץ הזאת. ויעל האלהים מעליו מן־המקום אשר דבר אתו. והקים יעקב מצבה במקום אשר דבר עמו האלהים, מצבת אבן, ויסף עליה נסד, ויצק עליה שמן. ויקרא יעקב את שם המקום אשר דבר אתו שם האלהים, בית־אל. נסע יעקב מבית־אל והקים את אהלו מעבר למגדל גדר, והיה כאשר התקרב אל כבדתא לבוא אל אפרתה, ילדה רחל והתקשתה בלידה ויהי בהקשותה בלדתה, ותאמר לה המילדת: התחזקי, כי גס־זה לך בן. ויהי בשחררה את־נפשה, כי מתה, ומקרא את־שמו בן־באבי, ואביו קרא את־שמו בנימין. ותמת רחל ומקבר בדרך הפוֹדֵרוֹם אפרתה, זאת היא בית לחם. והקים יעקב מצבה על קברה, זאת היא המצבה על קבר רחל עד היום הנה. ויהי כאשר שכן ישראל בארץ ההיא, הלך ראובן וישכב עם בלהה פילגש אביו יעקב, וישמע ישראל וירע בעיניו. והיו בני יעקב שנים עשר

בני לאה: בכור יעקב ראובן, שמעון, לוי, יהודה, יששכר, זבולון. ובני רחל יוסף ובנימין ובני בלהה שפחת רחל דן ונפתלי. ובני זלפה שפחת לאה גד ואשר, אלה בני יעקב אשר נולדו לו בארם נהרים. ויבא יעקב אל־יצחק אביו אל־ממרא, אל־עיר המישור, היא חברון בארץ כנען, אשר־גרו שם אברהם ויצחק. ויהיו ימי יצחק אשר חי מאת שנה ושמונים שנה. ויגוע יצחק וימת, ויאסף אל עמו זקן ושבוע ימים, ויקברו אתו עשו ויעקב בניו.

ואלה תולדות עשו, הוא אדום. ועשו לקח לו נשים מבנות הכנענים, את עדה בת אילון החתי, ואת אהליבמה בת ענה בן צבעון החי. ואת בישמת בת-ישמעאל אחות נביות: ותלד לו עדה את-אליפז, ובשמת ילדה את-רעואל. ואהליבמה ילדה את-יעוש ואת-יעלם ואת-קרח. אלה בני עשו אשר נולדו לו בארץ כנען. וישח עשו את נשיו ואת בניו ואת בנותיו ואת כל נפשות ביתו ואת כל רכושו ואת כל מקנהו ואת כל אשר רכש ואת כל אשר השיג בארץ כנען, וילך עשו מארץ כנען מפני יעקב אחיו. כי היו נכסיהם רבים מלשכת יחזקו, והארץ שגרו בה לא יכלה לשאת אותם מרב נכסיהם. וישב עשו בהר שעיר, עשו הוא אדום. ואלה תולדות עשו אבי אדום בהר שעיר: ואלה שמות בני עשו: אליפז בן-עדה אשת עשו, ורעואל בן-בישמת אשת עשו. ויהיו בני אליפז תימן ואומר וצופר וגותום וקנז: ותמנע היתה פילגש לאליפז בן עשו, ותלד לאליפז את עמלק, אלה בני עדה אשת עשו. ואלה בני רעואל: נחת, גרח, שמה ומזה. אלה היו בני בישמת אשת עשו. ואלה בני אהליבמה בת ענה בן צבעון אשת עשו ותלד לעשו את יעוש ואת יעלם ואת קרח אלה אלופי בני עשו, בני אליפז בכור עשו: אלוף תימן, אלוף אומר, אלוף צופר, אלוף קנז. אלוף קרח, אלוף גתם, אלוף עמלק; אלה אלופי אליפז בארץ אדום, אלה בני עדה: ואלה בני רעואל בן-עשו: אלוף נחת, אלוף גרח, אלוף שמה, אלוף מזה. אלה אלופי רעואל בארץ אדום, אלה בני בישמת אשת עשו. ואלה בני אהליבמה אשת עשו: אלוף יעוש, אלוף יעלם, אלוף קרח. אלה אלופי אהליבמה בת-ענה אשת עשו. אלה בני עשו, ואלה מנהיגיהם, אלה הם בני אדום. ואלה בני שעיר החרי יושב הארץ: לוטן, שובל, צבעון וענה. ודישון ואסר וריסון, אלה נשיאי החורי בן-סעיר בארץ אדום. ויהיו בני לוטן חרי ויהימן ואחות לוטן תמנע ואלה בני שובל גולם ומנחת וגיבל וצופר ועומר: ואלה בני צבעון: איה וענה. זה הוא ענה אשר מצא את הימין במדבר, כאשר רעה את בהמות צבעון אביו. ואלה בני ענה: דישון ואהליבמה בת-ענה ואלה בני דישון אמדה ואספן ויתרן ותרן: ואלה בני אסר בלעם וזיכם וייכם: ואלה בני דישון אס וארן: ואלה אלופי חרי: אלוף לוטן, אלוף שובל, אלוף צבעון, אלוף ענה. אלוף דישון, אלוף אסר, אלוף ריסון, אלה אלופי החרי במשמרותיהם בארץ אדום.

ואלה המלכים אשר מלכו באדום לפני מלך מלך בישראל. ומלך באדום בלק בן בעור, ושם עירו דנבא. מת בלק, ומלך תחתיו יובב בן-זרח מבצרה וימת יובב וימלך תחתיו חשום מארץ תימן: וימת חשום, וימלך תחתיו הדד בן-ברד המכה את-מדין בשדה מואב, ושם עירו גתים. וימת אדד וימלך תחתיו שמלה ממשרקה: וימת סמלה, וימלך

תחתיו שאול מרחכות הנהר. וימת שאול וימלוך תחתיו בלנון בן-אכבור: וימת בלנון בן-אכבור וימלוך תחתיו ארד בן-ברד ושם עירו פוגור ושם אשתו מטבאל בת-מטרן: בן-מיוזאב: אלה שמות אלוֹפִי עָשׂוּ לְמִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם, לְמִקְוֹמֹתֵיהֶם, בְּאַרְצוֹתֵיהֶם וּבְעַמֵּיהֶם: אלוֹפִי תַמְנֵעַ, אלוֹפִי גוֹלָה, אלוֹפִי יִתְרַ, אלוֹפִי אֶהְלִיבְמָה, אלוֹפִי אֵלָה, אלוֹפִי פִינוֹן. נָשִׂיא קִנְזוֹ, נָשִׂיא תִימָן, נָשִׂיא מְזֹר. אלוֹפִי מְגָדִיאל, אלוֹפִי צְפוֹן, אֵלָה אלוֹפִי אָדוֹם בְּיֹשְׁבֵי הַבְּנוּיִים בְּאַרְץ אֲחֻזָּתָם. זֶה עָשׂוּ אָבִי אָדוֹם.

לז

וישב יעקב בארץ אשר גר בה אביו בארץ כנען, ואלה תולדות יעקב יוסף בן-ישיבע עשרה שנה היה רעה את-הצאן של אביו עם אחיו, בהיותו נער עם בני בלקה ועם בני זלפה, נשי אביו, ויבא יוסף את-דבתם רעה אל ישראל אביהם. ויעקב אהב את יוסף מכל בניו, כי בן-זקנים היה לו, ועשה לו כתנת פסים. וראו אחיו כי אותו אביו אהב מכל בניו, וישנאו אותו, ולא יכלו לדבר אתו לשלום. ויחלם יוסף חלום, ויגד אותו לאחיו. ואמר להם: שמעו את החלום הזה אשר חלמתי. חשבתי שאתם אסורים אלמות בתוך השדה, וקמה אלמתי והתניצבה, והאלמות שלכם נסובבו והשתחויו לאלמתי. ויאמרו לו אחיו המלוך תמלוך עלינו אם משול תמשל בנו ויוסיפו עוד שנה אתו על חלמתי ועל דבריו ויגד חלום אחר, ויספר אותו לאביו ולאחיו, ויאמר: הזה חלמתי חלום אחר, והנה השמש והירח ואחד עשר כוכבים משתחוים לי. וגער בו אביו ואמר לו מה החלום הזה אשר חלמת האם אכן נבוא אני ואמך ואחיה להשתחוות לך ארצה ויגנאו בו אחיו, ואביו שמר את הדבר. והלכו אחיו לרעות את-צאן אביהם אל-שכם. ויאמר ישראל אל יוסף: הלא אחיך רועים בשכם? לכה ואשלחך אליהם. ויאמר לו: הגני. ויאמר לו ישראל, לך רעה אם שלומים אחיך והצאן, והגדלי, וישלחם מעמק חברון, ויבא שכם. ומצא אותו איש מתהלך בשדה, ושאל אותו האיש לאמר: מה אתה מבקש? והוא אומר: את אחי אני מבקש, הגדנא לי איפה הם רעים. ויאמר לו האיש, הסיעו מזה, כי שמעתי אתם אמרים, גלבה אל דתני, ויגד יוסף אחרי אחיו, ומצא אתם בדתני.

ויגדו אתו מרחוק לפני התקרבו אליהם, ויחנפלו להמיתו. ויאמר כל אחד אל אחיו הנה בעל החלומות ההוא בא עכשיו אם-כן בואו נהרגה אותו ונשליכהו אל-אחד הבורות, ונאמר סיה רעה אכלתהו, ונראה מה-יהיו חלמתי. ושמע ראובן, הציל אותו מידיהם, ואמר: לא נכה אותו עד נפש. ויאמר אליהם ראובן אל תשפכו דם השליכו אותו אל אחד הבורות האלה אשר במדבר ויד אל תשליחו בו למען יציל אותו מידיהם וישוב אתו אל אביו

ויהי כאשר בא יוסף אל אחיו, הפשיטו את יוסף את הכתנת המצניעת אשר עליו. ולקחו אותו והשליכו אל הבור, והבור הנה ריק, מים לא הנה בו. וישבו לאכל לחם, וישאו את־עיניהם ויראו, והנה ארחים ישמעאלים באים מן־הגלעד, וגמליהם נשאים קטרת וצרי ולט. והם הלכים להוריד אל־מצרים.

ויאמר יהודה אל אחיו מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו באו נמכרה אתו לישמעאלים האלה, ונדינו אל תהינה עליו, כי אחינו ובשרנו הוא. וישמעו אחיו. והאנשים המדננים הסוחרים היו עוברים, ומשכו והעלו את־יוסף מן הבור, ומכרו את־יוסף לישמעאלים בעשרים וקב. והורידו את־יוסף מצרימה. וישב ראובן אל הבור, והנה אין יוסף בבור, ויקרע את בגדיו. וישב אל אחיו ויאמר: הגלד איננו, ואני אנה אלה? ולקחו את כתנת יוסף, שחטו גדי עזים, וטמאו את הכתנת בדם. וישלחו את הכתנת המצניעת ויביאו אל אביהם ויאמרו זאת מצאנו הפרגא הכתנת בנה הוא אם־לא ויפירוהו ויאמר כתנת בני היא, מנה רעה אכלתהו, מנה טרפה את־יוסף ויקרע יעקב את בגדיו, וישם שק על מתניו, ויתאבל על בנו ימים רבים. ואספו כל בניו ובנותיו ויבאו וינחמו וימאן להתנחם לאמר כי ארד אל בני אבל שאלה ויבך אתו אביו והמדננים מכרו את־יוסף למצרים לפוטפרע סריס פרעה שר הטבחים:

לח

ויהי בעת ההיא, וירד יהודה מאת אחיו, ויט עד־איש עדלמי, וישמו חירה. וירא שם יהודה בת־איש כנעני ושמו שוע, ויחקה ויבא אליה. וימחר וימלד בן ויקרא את שמו ער: והרה וילדה בן עוד, וקרא את־שמו אונו. והוסיפה וילדה בן, ויקרא את־שמו שלום, והיא היתה בכספי כאשר ילדה אותם. ויחם יהודה אשה לער בכורו, ושמם תמר. ויהי ער בכור יהודה רע בעיני הנה, וימיתהו יהנה: ויאמר יהודה לאונו: בא אל אשת אחי ויבם אותה, והקם זרע לאחיו. וידע אונו כי לא לו יהיה הזרע, והיה כאשר בא אל אשת אחיו, שחת ארצה לבלתי תזרע לאחיו. וירע בעיני האלהים כי עשה זאת, וימת גם את־זה.

ויאמר יהודה לתמר פלתו, שבי אלמנה בבית אביה, עד יגדל שלה בני, כי אמר, פן ימות גם הוא, כמו אחיו. ותלד תמר ותשב בבית אביה. וירבו הימים, ותמת שוע אשת יהודה, ויתנחם יהודה ויעל אל גזזי צאנו, הוא וחיירה רעהו העדלמי, תמננה ויגד לתמר פלתו לאמר הנה חמיה עלה תמננה לגז את צאנו ותסר את־בגדי אלמנותה מעליה, ותעט בצעיף, ותתופה, ותשב אל־פתח עינים אשר על־דרה תמננה, כי ראתה כי גדל שלה והיא

לא־נתנה לו לאשה. וכשראה אותה יהודה, נדמה לו שהיא זונה, כי כסתה את פניה ולא הכירה. סר אליה מן־הדרך ואמר לה: הניחי לי לבוא אליה, כי לא ידע שהיא פלתו. והיא אמרה: מה־תתן־לי אם תבוא אלי? והוא אמר: אני אשלח לך גדי עזים מן הצאן שלי. והיא אמרה: אם תתן לי ערבון עד שִׁלְחָה. והוא אמר מה הערבון אתן לך והיא אמרה הטבעת שִׁלְחָה והצעיף והמטה אשר בְּיָדוֹ ויתן לה ויבא אליה ויתהר ממנו ומקם ותלד, ותסר את־צעיפה מעליה, ותלבש את־בגדי אלמנותה: ויהודה שלח את הגדי מן העזים ביד רעהו העזלמי, לקבל מהאשה את הערבון, ולא מצא אותה. וישאל את האנשים מן המקום: איזה הזונה אשר היתה בעינן על הדרך? ויאמרו: לא היתה כאן זונה. ושב אל־יהודה ויאמר: לא מצאתי, וגם האנשים אשר מן־המקום אמרים שלא היתה פה זונה. ויאמר יהודה תחזו בהם אבל פן נהיה ללעג אנכי אמנם שִׁלַּחְתִּי את הגדי הנה ואתה לא מצאתו ויהי אחרי שִׁלְחָה חֲדָשִׁים ויגד ליהודה לאמר: זנתה תמר פלגה, והנה הרה לזנונים. ויאמר יהודה: הוציאה ותשרף. והיא כשהיבלה שלחה אל חמייה לאמר מן האיש אשר אלה שלו אנכי הרה ואמרה הכִּרְנָה לִּי הטבעת והפתילים והמטה האלה ויכר יהודה ויאמר צדקה תמר ממני על אשר לא נתתה לשלה בני ולא הוסיף עוד לדעתה ויהי כִּאֲשֶׁר היא יולדת, והנה תאומים בבטנה. ויהי בלדתה, האחד הוציא את היד, ולקחה המילדת, קשרה על ידו שני, לאמר, זה יצא ראשון. וכשאסף את היד, מיד יצא אחיו, והיא אמרה: מה נקרא בגלגל גִּדְרָה? ותקרא את שמו פֶּרֶץ. ואחר כך יצא אחיו אשר על ידו השני, ויקרא את שמו זרח

לט

ויוסף הורד אל מצרים, ויקנה אותו פוטיפר סרים פרעה שר הטבחים, איש מצרי, מיד הישמעאלים אשר הורידוהו שמה ויהי הנה עם יוסף, ויהי איש מצליח, ויהי בבית אדניו המצרי. וידע אדוניו כי יהנה עמו, וכל אשר יעשה יהנה מצליח בידיו. וימצא יוסף חן לפני אדניו, וישתת אותו. ויפקידוהו על ביתו, וכל אשר יש לו נתן בידו. ויהי אחרי שהפקד על ביתו ועל כל אשר הנה לו, ויברך יהוה את בית המצרי בגלל יוסף, ויתהי ברכת יהוה בכל אשר יש לו בבית ובשדה. והפקיד כל אשר הנה לו אל ידי יוסף, ולא ידע את אשר אתו מאומה, כי אם הלחם אשר אכל הוא. ויהי יוסף יפה תאר ויפה מראה מאד. ויהי אחרי הדברים האלה, ותשא אשת אדניו את עיניה אל יוסף, ותאמר, שכבה עמי. והוא לא רצה, ויאמר לאשת אדניו: אם אדוני לא יודע בגללי מאומה בביתו, וכל אשר יש לו נתן בידו, ולא עולה בבית הנה כלום ממני, ולא נחשד ממני כלום וזלתה, בעבור שאף אשתו, ואף אעשה את־הדבר הרע הנה ואחטא לפני האלהים? וכאשר דברה אליו יום יום, ולא שמע לה לשכב עמה להתחבר אליה. ויהי ביום כזה ויבא יוסף הביתה לעשות מלאכתו ואין איש

מאנשי הבית שם בבית ותתפשטו בבגדו לאמר שכתב עמי ויעזב בגדו בידה וינס ויצא החוצה ויהי כאשר ראה כי עזב את־בגדיו בידה, ברח ויצא החוצה. וקראה לנמצאים בבית ותאמר להם לאמר: ראו, הביא לנו ילד עברי להתעלל בנו. בא אלי לאמר: שכבי עמי, ואזעק בקול גדול. ובשמעו כי הרימותי את קולי ואצעק, עזב את בגדיו אצלי ויברח ויצא החוצה. ותעזב את־הבגדים אצלה, עד שבא האדון אל־ביתו. ותדבר אליו כדברים האלה לאמר: בא אלי הנער העברי אשר הבאת אלינו להתעלל בי, ויאמר לי: אשכבה עמך. וכאשר שמעו כי הרימותי את קולי וצעקתי, עזב את בגדיו אצלי וברח, ויצא החוצה. ויהי כאשר שמע האדון את־דברי אשתו אשר דברה אליו לאמר ככה עשה לי עבדך ויחר אפו:

ולקח האדון את יוסף, הכניס אותו אל המבצר, אל המקום אשר אסירי המלך נאחזים שם במבצר. ויהי יהודה את־יוסף ויצק עליו חסד וימן לו חן לפני שר הבית הסהר: ונתן שר בית הסהר את בית הסהר ביד יוסף, ואת כל האסירים אשר בבית הסהר, ואת כל אשר עשים שם, הוא היה עשה. לא היה שר בית־הסהר יודע בעדו מאומה, כי כל־דבר היה ביד יוסף, בגלל היות יהודה עמו, וכל אשר הוא עשה יהודה הצליח בידיו.

מ

ויהי אחרי הדברים האלה, חטא שר המשקים של מלך מצרים ושר האופים לאדוניהם מלך מצרים. ויבסס פרעה על שני סריסיו, על שר המשקים ועל שר האופים. וישם אותם במשמר אל בית הסהר, אל המקום אשר יוסף היה אסור שם. ויפקד שר בית הסהר את־יוסף עליהם וישרת אתם ויהיו ימים במשמר ויחלמו שניהם חלום בלילה אחד, וחזון החלום של שר המשקים ושר האופים, אשר היו למלך מצרים, הנמצאים בבית הסהר, היה כזה. יוסף נכנס אליהם בבקר, וראה אותם, והם היו מבקלים. וישאל את סריסי פרעה אשר היו אתו בבית המשמר אצל אדניו לאמר מדוע פניכם זעפים היום ויאמרו אליו חלום חלמנו ופתר אין אתו ויאמר אליהם יוסף הלאו לאלהים ספרו נא לי וספר שר המשקים את חלומו ליוסף ואמר: בתלומי היתה גפן לפני. ובגפן שלשה שרשים, והיא פרוחת, הוציאה נצרים, בשלים האשכלות של ענבים. וכוס פרעה היתה ביד, ולקחתי את הענבים וסחטתי אותם אל הכוס, ונתתי את הכוס ביד פרעה. ויאמר לו יוסף: זה פתרוננו, שלשת השריגים שלשת ימים הם. עוד שלשה ימים ויזכר פרעה את מעמדו, וישיבך על משרת שר המשקים שלך, ותמן את כוס פרעה בידו כמעמדו הראשון, כאשר היית משקה. אכל וכר־נא אותי כאשר ייטב לך, ונעשית נא עמדי חסד, והזכרתי אל־פרעה, והוצאתני מן־הבית הזה: כי גנב גנבתי מארץ העברים, וגם־פה לא עשיתי

מאימה, אָבֵל הַשְּׁלִיכוּ אֹתִי אֶל־הַבּוֹר הַזֶּה. וַיֵּרָא שֶׁר הָאוֹפִים כִּי נָכוֹן פָּתַר, וַיֹּאמֶר אֶל יוֹסֵף, אַף אֲנִי רֹאֵתִי חִלּוֹם, וְהַשְׁבֵּתִי שְׁלֵשָׁה סָלִי לָחֶם מִעֵדֶן נוֹשֵׂא עַל רֹאשִׁי. וּבִסֵּל הַעֲלִיּוֹן מִכָּל מִינֵי מֵאֲכָל אֲשֶׁר פָּרְעָה אוֹכֵל, מַעֲשֶׂה אוֹפָה, וְהַעוֹף הַשָּׁמַיִם אָכַל אוֹתָם מִן הַסֵּל אֲשֶׁר עַל רֹאשִׁי. וַיַּעַן יוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ: זֶה פִּתְרוֹנוֹ: שְׁלֹשֶׁת הַסָּלִים הֵם שְׁלֹשֶׁת נְמִים. עוֹד שְׁלֹשֶׁת נְמִים וַיִּסֹּר פָּרְעָה אֶת־רֹאשׁוֹ מִמֶּדֶּה, וַיִּתְּלָה אוֹתָהּ עַל־עֵץ, וַיֹּאכַל עוֹף הַשָּׁמַיִם אֶת־בְּשָׂרָהּ מִמֶּדֶּה. וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, יוֹם הַלְדֹת פָּרְעָה, וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה לְכָל עֶבְדָּיו, וַיִּזְכֹּר אֶת שֶׁר הַמַּשְׁקִים וְאֶת שֶׁר הָאוֹפִים בְּתוֹךְ עֶבְדָּיו. וַיִּשָּׁב אֶת שֶׁר הַמַּשְׁקִים עַל מִשְׁתָּתוֹ, וַיִּתֵּן אֶת הַכּוֹס בְּיַד פָּרְעָה. וְאֶת־שֶׁר הָאוֹפִים תָּלָה, כְּאֲשֶׁר פָּתַר לָהֶם יוֹסֵף. וְלֹא זָכַר שֶׁר הַמַּשְׁקִים אֶת יוֹסֵף, אֲלֵא שְׁכָחוּ.

מא

וַיְהִי אַחֲרֵי שְׁנַתִּים נְמִים, וּפָרְעָה רָאָה חִלּוֹם, חָשַׁב שֶׁהוּא עוֹמֵד עַל הַיָּאוֹר. וַהֲנֵה כְּמוֹ מִן הַיָּאוֹר עֲלוֹת שָׁבַע פָּרוֹת, טוֹבוֹת מִרְאֶה וּבְרִיאוֹת בְּשָׂר, וּתְרַעֲיָנָה בָּאָחוּ. וְשָׁבַע פָּרוֹת אַחֲרוֹת עֲלוֹת אַחֲרֵיהֶן מִן הַיָּאוֹר, רַעוֹת מִרְאֶה וְדָקוֹת בְּשָׂר, וּתְרַעֲיָנָה אֲצֵל הַפָּרוֹת עַל שִׁפְתֵי הַיָּאוֹר. וּתְאֻכְלָנָה שָׁבַע הַפָּרוֹת הַרְעוֹת וְהַדָּקוֹת בְּבִשָּׂר אֶת שָׁבַע הַפָּרוֹת הַטּוֹבוֹת בְּמִרְאֶה וּבְרִיאוֹת בְּבִשָּׂר, וַיִּיקֶץ פָּרְעָה. וַיִּחְלֹם שְׁנִית, וַהֲנֵה שָׁבַע שְׁבָלִים עוֹלוֹת בְּקֶנֶה אֶחָד, בְּרִיאוֹת וְטוֹבוֹת. וַהֲנֵה שָׁבַע שְׁבָלִים דָּקוֹת וְשִׁדּוּפוֹת רֹיחַ צִמְחוֹת אַחֲרֵיהֶם. וַיִּבְלְעוּ שָׁבַע הַשְּׁבָלִים הַדָּקוֹת וְהַשִּׁדּוּפוֹת אֶת שָׁבַע הַשְּׁבָלִים הַבְּרִיאוֹת וְהַמְּלֵאוֹת, וַיִּיקֶץ פָּרְעָה, וַהֲנֵה חִלּוֹם. וַיְהִי כַּבָּקָר, וּתְטַרֵּף נִפְשׁוֹ, וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא לְכָל־חֹרֶטְמֵי מִצְרַיִם וּלְכָל־חֲקֻמֵּיהֶם, וַיִּסְפֹּר לָהֶם פָּרְעָה אֶת־חִלּוֹמוֹ, וַאֲזַן פּוֹתֵר אוֹתוֹ לְפָרְעָה. וַיְדַבֵּר שֶׁר הַמַּשְׁקִים אֶל־פָּרְעָה לֵאמֹר: אֶת־חֲטָאֵי אֲנִי מִזְכִּיר הַיּוֹם. פָּרְעָה כָּעַס עַל עֶבְדָּיו, וְשָׂם אוֹתָנִי בַּמַּשְׁמֶר בְּבֵית שֶׁר הַטְּבָחִים, אוֹתִי וְאֶת שֶׁר הָאוֹפִים. וְרֹאֵנִי חִלּוֹם שְׁנִינִי בְּלִילָה אֶחָד, אֲנִי וְהוּא, אִישׁ בְּחִלּוּמוֹ רֹאֵנִי. וְשָׂם הָיָה אֶתָּנִי נֶעַר עֶבְרִי עֹבֵד שֶׁר הַטְּבָחִים, וְנִסְפֹּר לוֹ, וַיִּפְתֹּר־לָנוּ. וַיְהִי כְּאֲשֶׁר פָּתַר לָנוּ כֵּן הָיָה, אֲנִי הוֹשִׁבְתִּי עַל מִשְׁתִּי וְהוּא נִתְּלָה. וַיִּשְׁלַח פָּרְעָה וַיִּקְרָא אֶת יוֹסֵף, וַיּוֹצִיאוּ אוֹתוֹ מִן הַמִּבְצָר, וַיַּגְלִחוּ אוֹתוֹ, וַיִּחְלִיפוּ אֶת שְׂמֹלְתוֹ, וַיָּבֵא אֶל פָּרְעָה. וַיֹּאמֶר פָּרְעָה אֶל־יוֹסֵף חִלּוֹם רֹאֵתִי וַאֲזַן פּוֹתֵר אוֹתוֹ וְאֲנִי שְׁמַעְתִּי עֲלֶיךָ לֵאמֹר תִּשְׁמַע חִלּוֹם לְפָתַר אוֹתוֹ וַיַּעַן יוֹסֵף אֶת־פָּרְעָה לֵאמֹר, בִּלְעֲדֵי אֱלֹהִים לֹא תַעֲנֶה שְׁלוֹם פָּרְעָה וַיְדַבֵּר פָּרְעָה אֶל יוֹסֵף לֵאמֹר בְּחִלּוּמִי חֲשַׁבְתִּי לַעֲמֹד עַל שִׁפְתֵי הַיָּאוֹר וְכְאֲשֶׁר מִן הַיָּאוֹר עֲלוֹת שָׁבַע פָּרוֹת וְכָרְעָה וּבְרִיאוֹת בְּשָׂר, וּתְרַעֲיָנָה בָּאָחוּ: וַהֲנֵה שָׁבַע פָּרוֹת אַחֲרוֹת עֲלוֹת אַחֲרֵיהֶן מִן הַיָּאוֹר, רַעוֹת וּמְכַעְרוֹת מִרְאֶה וְדָקוֹת בְּשָׂר, אֲשֶׁר לֹא רֹאֵתִי כְּאֵלֶּה בְּכָל־אַרְצָן מִצְרַיִם מְכַעְרוֹת. וּתְבַלְעֶנָה שָׁבַע הַפָּרוֹת הַרְעוֹת וְהַדָּקוֹת אֶת שָׁבַע הַפָּרוֹת הַרְאשׁוֹנוֹת הַטּוֹבוֹת וְהַבְּרִיאוֹת. וְנִכְנָסוּ אֶל בֶּטְנָם, וְלֹא נִבְדְּלוּ, כִּי נִכְנָסוּ אֶל בֶּטְנָם, וּמִרְאֵיהֶם מְכַעְרִים כְּמוֹ בְּתַחֲלָה, וְהַתְעוֹרְרָתִי וְאִישׁוֹן. וְרֹאֵתִי שׁוֹב בְּחִלּוּמִי, וַהֲנֵה שָׁבַע

שְׁבָלִים עוֹלוֹת בְּקֶנֶה אֶחָד מִלֵּאוֹת וטוֹבוֹת, וְשֶׁבַע שְׁבָלִים אַחֲרוֹת דְּקוֹת וּשְׁדוּפוֹת רוּחַ צוֹמְחוֹת אֶצְלוֹ. וְהַשְׁבָּעָה שְׁבָלִים הַדְּקוֹת וְהַשְׁדוּפוֹת רוּחַ בָּלְעוּ אֶת הַשְׁבָּעָה שְׁבָלִים הַטּוֹבוֹת וְהַמִּלֵּאוֹת, וְאִמְרָתִי לְמַפְרָשִׁים, וְלֹא הָיָה מִגִּיד לִי אוֹתוֹ.

וַיֹּאמֶר יוֹסֵף לְפָרְעָה: חֲלוֹם פָּרְעָה אֶחָד הוּא, אֵת אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עָשָׂה הָרָאָה לְפָרְעָה. שֶׁבַע הַפְּרוֹת הַטּוֹבוֹת הֵן שֶׁבַע שָׁנִים, וְשֶׁבַע הַשְׁבָּלִים הַטּוֹבִים הֵן שֶׁבַע שָׁנִים, חֲלוֹם פָּרְעָה אֶחָד הוּא. וְשֶׁבַע הַפְּרוֹת הַרְּזוֹת הַעֲלוֹת אֶתְרִיהֶן, שֶׁבַע שָׁנִים הֵן, וְשֶׁבַע הַשְׁבָּלִים הַרְּקוֹת וּשְׁדוּפוֹת הָרוּחַ, שֶׁבַע שָׁנִים הֵן, יִהְיוּ שֶׁבַע שָׁנֵי רָעַב. וְהַדְּבָר אֲשֶׁר אִמְרָתִי לְפָרְעָה, כֹּל אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עָשָׂה, הָרָאָה לְפָרְעָה. הִנֵּה שֶׁבַע שָׁנֵי שִׁפְעָה רַב בָּאוֹת בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם. וַיָּבֹאוּ שֶׁבַע שָׁנֵי רָעַב אֶתְרֵי כוֹ, וַיִּשְׁכַּחוּ אֵת כֹּל הַשֶּׁבַע שִׁיָּהָה בְּכָל מִצְרַיִם, וְכִלָּה הָרָעַב אֶת הָאֶרֶץ וְלֹא תִּנּוּעַ הַשֶּׁבַע עַל הָאֶרֶץ מִפְּנֵי הָרָעַב הַעֲתִיד לִהְיוֹת אֶתְרֵי כוֹ, כִּי חֲזָק יִהְיֶה מָאֵד. וְעַל הַכֶּפֶל הַחֲלוֹם לְפָרְעָה פָּעֻמִּים, כִּי אִמֶּת יִהְיֶה הַדְּבָר מֵאֵת הָאֱלֹהִים, וַיִּמְהַר הָאֱלֹהִים לַעֲשׂוֹתוֹ. עֲתָה לֵכוּ, בְּחוֹם אָדָם חֶסֶם וְנָבוֹן, וְהַפְקֵד אוֹתוֹ עַל אֶרֶץ מִצְרַיִם. וַיַּעֲשֶׂה פָּרְעָה וַיַּפְקֵד פְּקִידִים עַל הָאֶרֶץ, וַיֹּאסְפוּ אֶת כָּל תְּבוּאוֹת אֶרֶץ מִצְרַיִם שֶׁבַע שָׁנֵי הַשֶּׁבַע. וַיִּקְבְּצוּ אֶת-כָּל-הָאֶכֶל שֶׁל שֶׁבַע הַשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת הַבָּאוֹת הָאֵלֶּה, וַיִּקְבֹּץ הַדָּגֵן תַּחַת יַד פָּרְעָה, אֶכָּל בְּעָרִים יִשְׁמֶר. וְהָיָה הָאֶכֶל הַשָּׂמור לְאֶרֶץ לְשֶׁבַע שָׁנֵי הָרָעַב אֲשֶׁר יִהְיוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, וְלֹא תִכְרַת הָאֶרֶץ בְּרָעַב. וַיִּיטֵב הַדְּבָר בְּעֵינֵי פָּרְעָה וּבְעֵינֵי כָּל עַבְדָּיו

וַיֹּאמֶר פָּרְעָה לְכָל עַבְדָּיו הִנֵּמְצָא כְּזֶה אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹהִים בּוֹ וַיֹּאמֶר פָּרְעָה לְיוֹסֵף, מֵאַחֵר שֶׁהָרָאָה הָאֱלֹהִים לָךְ אֵת כָּל אֵלֶּה, אִין אִישׁ חֶסֶם וְנָבוֹן מִמֶּךָ. אֵתָה תִּהְיֶה עַל בֵּיתִי, וְעַל פִּיד יִשְׁמַע כָּל עַמִּי, רַק בִּכְסֵּא אֲגַדֵּל מִמֶּךָ אָנִי. וַיֹּאמֶר פָּרְעָה לְיוֹסֵף הִנֵּה מַעֲמִיד אָנִי אוֹתָךְ הַיּוֹם עַל כָּל-אֶרֶץ מִצְרַיִם: וַיֹּסֶר פָּרְעָה אֶת הַטִּבְעֶת מֵעַל יָדוֹ וַיִּתֵּן אוֹתָהּ עַל יַד יוֹסֵף, וַיַּלְבֵּשׂ אוֹתוֹ בְּגָדֵי שֵׁשׁ וַיַּשֵּׂם רִבִּיד זָהָב עַל צִוָּאָרוֹ. וַיַּעֲלֶהוּ עַל מַרְכַּבְתּוֹ הַמְּשֻׁנָּה, וַיִּקְרָאוּ לִפְנֵי כְרוֹז, וַיַּעֲמִידוּהוּ עַל כָּל-אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיֹּאמֶר פָּרְעָה לְיוֹסֵף אָנִי פָּרְעָה בִּלְעֲדִיקָה לֹא גָרִים אִישׁ אֵת יָדוֹ עַל כָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּקְרָא פָּרְעָה לְיוֹסֵף צִפְנַת פַּעְנֹחַ, וַיִּתֵּן לוֹ אֶת אֶסְנַת בַּת פּוֹטִי פָּרַע כֶּהֵן אוֹן לְאִשָּׁה. וַיּוֹסֶף הָיָה בֶן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה כַּאֲשֶׁר עָמַד לִפְנֵי פָּרְעָה מִלֶּחֶם מִצְרַיִם, וַיֵּצֵא יוֹסֵף מִלִּפְנֵי פָּרְעָה וַיַּעֲבֹר בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם. וְהָאֶרֶץ עֲשֻׂתָה אֲלֻמוֹת בְּשֶׁבַע שָׁנֵי הַשֶּׁבַע. וַאֲסַף אֶת כָּל הַמְּזוֹן שֶׁל שֶׁבַע הַשָּׁנִים אֲשֶׁר הִיתָה בָּהֶן הַשִּׁפְעָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, וְשָׂם אֶת הַמְּזוֹן בְּעָרִים; מְזוֹן הַשְּׂדוֹת שֶׁל הָעִיר שֶׁסְּבִיבוֹתֶיהָ שָׂם בְּתוֹכָהּ. וַיֹּאסֶף יוֹסֵף בָּרַ כְּחוֹל הַיָּם הִרְבֵּה מָאֵד, עַד אֲשֶׁר לֹא יָכַל לְהִסְפֹּר, כִּי אִין מִסְפָּר.

ויליוסף נולדו שני בנים לפני בוא שבע שנות הרעב, אשר ילדה לו אסנת בת פוטי
פרע כהן און. ויקרא יוסף את שם הבכור מנשה, כי השכני האלהים את כל עמלי ואת כל
בית אבי ואת שם השני קרא אפרים, כי הפרני אלהים בארץ עניי. ויעברו שבע שני השבע
אשר היו בארץ מצרים. והחלו שבע שנות הרעב לבוא, כאשר אמר יוסף, ויהי רעב בכל
הארץ, אבל בכל ארץ מצרים היה לחם. ותרעב כל ארץ מצרים, ויוצק העם אל פרעה
על-לחם, ויאמר פרעה לכל-המצרים: לכו אלי-יוסף, ואשר יאמר לכם עשו. ותרעב היה על
פני כל הארץ, ויפתח יוסף את כל האוצרות וימכר לכל המצרים. וכל הארצות באו
מצרימה לקנות מיוסף, כי גבר הרעב בכל הארץ.

מב

ויעקב ראה כי יש שבר במצרים, ויאמר לבניו: למה תתראו? הנה שמעתי כי יש
שבר במצרים, רדו שמה וקנו לנו מעט מזון, למען נחיה ולא נמות.

וירדו אחי יוסף העשרה לקנות שבר ממצרים ואת-בנימין אחי יוסף לא שלח עם
אחיו, כי אמר פוטיפרה לו חלשה. ובני ישראל באו לקנות עם הבאים, כי היה הרעב בארץ
כנען. ויוסף היה השליט של הארץ, הוא מכר לכל עם הארץ, ובאו אחי יוסף והשתחוו לו
על פנים ארצה. וירא יוסף את-אחיו ויפירם, ויתנבר אליהם, וידבר אתם קשות, ויאמר
אליהם, מאין באתם? ויאמרו, מארץ כנען לשבר אכל. ויוסף הכיר את אחיו, והם לא
הכירוהו. ויזכר יוסף את חלמתיו אשר חלם, ויאמר אליהם: מרגלים אתם, לראות את ערות
הארץ באתם. ויאמרו לא אנכי עבדיך באנו לקנות מאכלים כלנו בנים לאיש אחד, שלמים
אנחנו, לא היו עבדיך מרגלים. ויאמר אליהם לא אלא את ערות הארץ באתם לראות. והם
אמרו: שנים עשר אנחנו, עבדיך אחים, בארץ כנען, והנה הצעיר עם אבינו היום, והאחד
איננו. ויאמר אליהם יוסף, זה הוא אשר אמרתי לכם לאמר, כי מרגלים אתם. בזאת תודעו,
בכריאות פרעה, לא תצאו מזה, אם לא אחיכם הצעיר יבוא הנה. שלחו מכם אחד ויחק
את-אחיכם, ואתם תאסרו עד אשר יתבררו דבריכם אם-אמת אתם דברים אם לאו, ואם
לאו, חי פרעה כי מרגלים אתם. ושם אותם במשמר שלשת ימים. ויאמר להם ביום
השלישי, זאת עשו וחי, כי אני ירא את האלהים. אם שלומים אתם, אח אחד מכם יצטר
במשמר, ואתם לכו והביאו את הקניה של התבואה שלכם. ואת-אחיכם הקטן הביאו אלי,
ויאמנו דבריכם; ואם לא, תמותו. ויעשו כן. ויאמר איש אל אחיו: כן, כי בחטאים אנחנו על
אחינו, אשר התעלמנו מצרת נפשו כאשר התחנו אלינו, ולא שמענו אליו, ובגלל זה באה
עלינו הצרה הזאת. ויען ראוהו ויאמר אליהם: הלא דברתי אליכם לאמר, אל תחטאו ליחד,

ולא שמענתם בקולי? והנה דמו נדרש. והם לא ידעו כי יוסף שומע, כי המתרגם היה ביניהם. הסתובב מהם ויבכה יוסף, ושוב נגש אליהם ויאמר להם, ויטח את שמעון מהם ויאסרהו לפניהם.

ויצוה יוסף למלא את כליהם תבואה, ולהשיב את כספם לכל אחד אל שקו, ולתת להם צדה לדרך, ויעש להם כן. ולאחר שהשימו את התבואה על חמוריהם, הלכו משם. והתיר אחד את שקו לתת מספוא לחמוריו במקום אשר לנו, וראה את צרור כספו, והנה הוא על פי השק. ויאמר לאחיו השוב לי הכסף והנה זה בשקי ויצא לבם ויחרדו איש אל אחיו לאמר מה זאת עשה אליהם לנו ויבאו אל יעקב אביהם אל ארץ כנען, ויגידו לו את כל הקרות אתם לאמר דבר האיש אדון הארץ אלינו קשות, ושם אותנו במשמר כמרגלים את הארץ. ונאמר לו: שלמים אנחנו, לא מרגלים אנחנו. שנים עשר אחים אנחנו, בנים של אבינו. האחד איננו חם, והקטן עם אבינו היום בארץ כנען. ויאמר לנו האיש אדון הארץ, בזאת אדע כי שלמים אתם: אח אחד הניחו פה אתי, ואת־מקנת הדגן לבייתכם קחו ולכו. והביאו אלי את־אחיהם הצעיר, ואדע כי לא מרגלים אתם, אלא כי שלמים אתם, ואת־אחיהם אשיב לכם, ובארץ תסחרו. ויהי ברוקנם את שקיהם, והנה צרור כסף של כל אחד בשקו, ויראו את צרורות כספם הם ואביהם, וייראו. אמר להם יעקב אביהם, אותי שפלתם, יוסף איננו, שמעון איננו, ואת בנימין תקחו; עלי באו כל אלה. ויאמר ראובן לאביהם לאמר, את־שני בני תמית אם־לא אביאנו אליה, תנה אותם בדי ואני אשיבנו אליה והוא אמר לא ירד בני עמכם כי אחיו מת והוא לבדו נשאר וימקרה לו להחליש בדרך אשר תלכו ותורידו את שיבתו בנגון שאולה

מג

והרעב התחזק על הארץ. ויהי כפאשר פלו לאכל את הדגן אשר הביאו ממצרים, ויאמר אליהם אביהם: שובו לכו קנו לנו מעט אכל. ויאמר אליו יהודה לאמר העד העיד לנו האיש אדון הארץ לאמר לא תראו את פני אם לא אחיהם הקטן יהיה אתכם אם אכן תשלח את־אחינו אתנו, גר ונקנה לה אכל אם לא תשלח את אחינו אתנו, לא גלה, כי האיש אמר לנו לאמר, לא תראו את פני אם לא אחיהם הצעיר יהיה אתכם. ויאמר ישראל למה הרעתם לי להגיד לאיש כי יש לכם אח: ויאמרו שאול שאל האיש לנו ולמולדתנו לאמר העוד אביכם חי והיש לכם אח ונגד לו על פי הדברים האלה הודוע גדע כי יאמר הורידו את אחיהם ויאמר יהודה אל ישראל אביו: שלח את הנער אתי, ונקומה ונלכה, למען נחיה ולא נמות, גם אנחנו גם אתה גם טפנו. ואני אמתיו לו, מידי בקש אותו, אם לא אביאנו אליה

ואעמידנו לפניך, חוטא אהיה לך כל הימים אלו לא התמהמהנו, כבר היינו חוזרים פעמים. ויאמר להם ישראל אביהם אם כן הוא זאת עשו קחו מפרות הארץ בכליכם והורידו לאיש מתנות מן הצרי ומן הדבש קטרת ולט ובטנים ואגוזים ואת הפספס פפול קחו בידיכם, ואת הפספס המושב בשקיכם השיבו עמכם, פן שגגה היא. ואת אחיכם קחו, וקומו רדו אל-האיש. והאלוהים שלי יתן לכם חן לפני האיש, וישלח את אחיכם האחד ואת בנימין. ואני, הרי כאשר שפלתי, שפלתי.

ויקחו האנשים את-המתנות האלה וכסף משנה בידם ואת-בנימין, ויקומו וירדו מצרימה ויעמדו לפני יוסף: וירא יוסף אותם ואת-בנימין אחיו בן-אמו, ויאמר לאשר על-ביתו: הבא את-האנשים אל-הבית, ושחט זבח והכן, כי אתי יאכלו האנשים להם בצהרים. ויעש האיש כאשר אמר יוסף, ויבא את-האנשים אל-בית יוסף. וראו האנשים כי הובאו אל בית יוסף, ויאמרו: בגלל הפספס המושב בשקינו בתחלה אנחנו מובאים, כדי להלשין עלינו ולהתנפל עלינו, לקחת אותנו לעבדים ואת חמורינו. ויגשו אל האיש אשר על בית יוסף ויזכרו אליו בשער הבית אומרים: אדוני, נרדנו בתחלה לקנות מאכלים. ויהי כאשר באנו אל המלון ונפתח את אמתחתנו, והנה פספס איש בפי אמתחתו, כספנו במשקלו, ונשב אתו עתה בידינו. וכסף אחר הבאנו עמנו לקנות אכל, לא נדענו מי שם את הפספס בשקינו. ויאמר אליהם חנון לכם אל תיראו האלהים שלכם ואלהי אבותיכם נתן לכם אוצרות בשקיכם וכספכם מקבל קבלתי ויוצא אליהם את שמעון והביא מים לרחץ את רגליהם, ונתן מספוא לחמוריהם. והכינו את-המנחות עד בוא יוסף בצהרים, כי שמעו כי שם הוא עתיד לאכל. ויוסף נכנס אל הבית, והם הביאו לו את המתנות אשר היו בידיהם אל הבית, והשתחויו לו אפים ארצה. שאל אותם איך אתם, ואמר להם: האם בריא אביכם הזקן אשר אמרתם? האם עוד הוא חי? והם אמרו: שלום לנערך אבינו, עודנו חי. ואמר: פרוד האיש ההוא לאלהים. ויכרעו וישתחויו לו. ויגרו יוסף את עיניו וירא את בנימין אחיו בן אמו, ויאמר, הנה אחיכם השטן אשר אמרתם אלי להביא; ויאמר, אלהים יחננו בני. ויוסף נטרף, כי התהפכו קרבו על אחיו, ובקש לבכות, ובהכנסו אל החדר, בכה שם.

ואחרי שרחץ את פניו, יצא, התאפק ואמר: שימו לי לחם. וישימו לו לבדו, ולהם לפי עצמם, ולמצרים הסועדים עמו לפי עצמם, כי לא יכלו המצרים לאכל עם העברים לחם, כי תועבה היא למצרים. וישבו לפניו, הבכור לפי זכיוותיו והצעיר לפי צעירותו, והשתוממו האנשים איש אל אחיו. ונשאו חלק מאצלו אליהם, והגדל חלק בבנימין מחלקו כלם פי חמשה משלהם, ושתו והשתכרו עמו.

מד

ויצוה יוסף את אשר על ביתו לאמר מלאו את שקי האנשים מאכלים כאשר יוכלו לשאת ושימו כסף איש בפי שקו ואת-כופסי כוס הכסף שימו בשק הצעיר ואת כסף שברו, ויהי כדבר יוסף כאשר דבר:

הבקר האיר, והאנשים נשלחו, הם וחמוריהם. בצאתם את העיר לא רחקו רחוק, ויוסף אמר לאשר על ביתו: קום רדף אחרי האנשים והשיגם, ואמרת אליהם: מדוע שלמדתם רעה תחת טובה? למה גנבתם את גביעי הכסף? הלא זה הוא אשר אדוני שותה בו, והוא מנחש בו בנחש? הרעתם אשר עשיתם. ומצא אותם, אמר להם כפי הדברים האלה. והם אמרו לו למה מדבר האדון בדברים האלה חלילה לעבדיך לעשות כדבר הזה אם את הכסף אשר מצאנו בשקיניו השיבנו אליה מארץ כנען, איך נגנב מבית אדניך כסף או זהב? מאת אשר תמצא את-הגביע שלי-לדני ימות, וגם אנחנו נהיה עבדים לאדוננו: והוא אמר: ועתה, כאשר אתם אמרים, כן יהיה. אצל אשר ימצא הגביע, יהיה לי עבד, ואתם תהיו נקיים. וימחרו ויורידו איש את-שקו ארצה ויפתחו איש את-שקו וחקר מן הזון המתחיל, עד שבא אל הצעיר. ומצא את הגביע בשק בנזמיו. ויקרעו את בגדיהם, וישם איש את שקו על חמרו, וישובו אל העיר.

ויבא יהודה ואחיו אל יוסף והוא עוננו שם, ויפלו לפניו ארצה. ויאמר אליהם יוסף, מה הדבר הזה אשר עשיתם? הלא ידעתם כי נחש ונחש האיש אשר כמוני? ויאמר יהודה מה נשיב לאדני או מה נדבר או מה-נצטדק האלהים מצא את-עון עבדיך הנה אנחנו עבדים לאדני וגם-אנחנו וגם אשר נמצא הגביע בידו ויאמר יוסף חלילה לי מעשות את הדבר הזה האיש אשר נמצא הגביע בידו הוא יהיה לי עבד ואתם עלו בשלום אל אביכם ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדני ידבר-נא עבדך דבר באדני ואלי-יחר אפה בעבדך כי כמוך כפרעה אדוני, אתה שאלת את-לדניך לאמר: ה'ש לך אב או אח? ונאמר לאדון: יש-לנו אב זמן וילד זמנים צעיר לו, ואחיו מת, והוא לבדו נשאר לאמו, ואביו אהבו. ואמרת ללדניך הורידו אותו אלי ואני אטפל בו. ונאמר אלי-האדון, לא יוכל הילד לעזב את-אביו, ואם-יעזב את-אביו ימות. ואתה אמרת לנעריה, אם לא ירד אחיכם הצעיר עמכם, לא תוסיפו לראות את פני. ויהי כאשר עלינו אל עבדך אבינו, הגדנו לו את דברי אדני. ויאמר אבינו: לכו שוב וקנו לנו מעט אכל. ואנחנו אמרנו: לא נוכל לרדת, אבל אם אחינו הצעיר ירד עמנו, נרד, כי לא נוכל לראות את פני האיש כשאחינו הצעיר איננו עמנו. ויאמר עבדך אבינו אלינו אתם ידעתם כי שנים ילדה לי אשתי ונצא האחד מאתי, ואמרתי כי טרף טרף,

ולא ראיתי אותו עד עתה. אם אפוא תקחו גם את־זה מעל פני וקרה לו אסון בדרך, והורדתם את־שיבתי ביגון שאולה ועמה, לכן, אם אבוא אל אבינו ולדך, והילד איננו עמנו, ונפשו קשורה בנפשו והיה בראותו את־הנער איננו אִתְּנוּ וְמָת, והורידו עבדיך את־שיבת עבדך אבינו ביגון שְׂאֵלָה כי נערך קבל מאת האב את הילד לאמר: אם לא אביא אותו אליך ואעמידנו לפניך, חוטא אהיה לאבי כל הימים. ועתה אפוא אֲשַׁאֵר לך עבד תחת הילד עבד לאדון והילד יעלה עם אחיו: כיצד אֲשַׁלֵּחַ אל האב והילד איננו אִתְּנוּ, למען לא אֲרָאָה בְּרַעוֹת אֲשֶׁר תִּמְצָאנָה אֶת אָבִי?

מה

ולא יכל יוסף להתאפק בפני כל הנצבים עליו, אבל אמר: הוציאו כל איש מעלי, ולא עמד איש את יוסף בפֶּאֶשֶׁר הַתְּרֹדֶעַ אֶל אָחִיו. ויִתֵּן אֶת קוֹלוֹ בְּכִכִּי, וישמעו כל־המצרים, וישמע בית פרעה. ויאמר יוסף אל אחיו אני יוסף העוד אִבִּי חַי וְלֹא יָכֹחַ אָחִיו לַעֲנֹת אוֹתוֹ כִּי נִבְהִלּוּ מִפְּנֵי וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אָחִיו גִּשּׁוּ נָא אֵלַי וַיִּגְשׁוּ וַיֹּאמֶר אָנִי יוֹסֵף אֲחִיכֶם אֲשֶׁר מִכְרַתֶּם אֹתִי מִצְרַיִמָּה וְעַתָּה אֶל־תַּעֲצֹבוּ וְאֶל־יִקְשָׁה בְּעֵינֵיכֶם כִּי־מִכְרַתֶּם אֹתִי הִנֵּה, כִּי לִמְחִיָּה שָׁלַחֲנִי אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם כִּי זֹאת הַשָּׁנָה הַשְּׁנִית לָרָעָב עַל הָאָרֶץ, וְעוֹד חֲמֵשׁ שָׁנִים נִשְׁאָרוֹת, אֲשֶׁר בָּהֶן לֹא יִהְיֶה חֲרִישָׁה וְלֹא קָצִיר. כִּי הָאֱלֹהִים שָׁלַחֲנִי לִפְנֵיכֶם לְהַשְׁאִיר לָכֶם שְׂאִרִית עַל הָאָרֶץ וְלִהְיוֹת לָכֶם שְׂאִרִית גְּדוֹלָה. עֲכָשׁוּ אִם כֵּן, לֹא אֶתֶם שָׁלַחֲתֶם אֹתִי הִנֵּה, אֵלָּה הָאֱלֹהִים, וַעֲשֵׂה אֹתִי קָאָב לַפְּרֹעָה, וְאֲדוֹן לְכָל בֵּיתוֹ, וּמוֹשֵׁל בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם. מִהָרֹד לָכֵן, עָלוּ אֵל אָבִי וְאִמְרוּ לוֹ, כֹּה אָמַר בְּנֵךְ יוֹסֵף: שְׁמַנִּי הָאֱלֹהִים לְאֲדוֹן לְכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם, רַד לָכֵן אֵלַי וְאֶל תַּעֲמֹד. וַיִּשְׁבֹּת בְּאֶרֶץ גִּשּׁוֹן עָרֵב, וְהָיִיתָ קְרוֹב אֵלַי, אִתָּה וּבְנֵיךָ וּבְנֵי בְנֵיךָ, צֹאנֶךָ וּבְקָרֶךָ, וְכָל אֲשֶׁר לָךְ וְאֶכְלֹכַל אִתְּךָ שֵׁם, כִּי עוֹד חֲמֵשׁ שָׁנִי רָעָב, לִמְעַן לֹא תִנָּרֶשׁ אִתָּה וּבְנֵיךָ וְכָל רִכּוּשְׁךָ. הִנֵּה עֵינֵיכֶם רוֹאוֹת וְעֵינַי בִּנְיָמִין אָחִי, כִּי פִי הוּא הַמְדַּבֵּר אֵלֵיכֶם. הִגִּידוּ לָכֵן לְאָבִי אֶת כָּל כְּבוֹדִי אֲשֶׁר מִמִּצְרַיִם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר רָאִיתֶם, וּמִהָרֹד וְהוֹרִידוּ אֶת אָבִי הִנֵּה וַיִּפֹּל עַל צוּאְרֵי בִנְיָמִין אָחִיו וַיִּבֶךְ עָלָיו, וּבְנֵי בִנְיָמִין בָּכָה עַל צוּאְרֵיוֹ. וַיִּשָּׂק אֶת כָּל אָחִיו, בָּכָה עֲלֵיהֶם, וְאֶתְרִי כֵן דִּבְרוּ אָחִיו אֵלָיו.

וַיִּשְׁמַע הַדָּבָר בְּבֵית פְּרֹעָה לֵאמֹר כֹּאֵן אָחִי יוֹסֵף וַיִּשְׁמַח פְּרֹעָה וַעֲבָדָיו וַיֹּאמֶר פְּרֹעָה אֶל־יוֹסֵף אָמַר אֶל־אֲחִיךָ זֹאת עָשׂוּ מִלֵּאֵו אֶת־שְׂקֵיכֶם וּלְכוּ אֶל־אֶרֶץ כְּנָעַן: וּלְקַחְתֶּם אֶת אֲבִיכֶם וְאֶת רִכּוּשְׁכֶם וּבִאתֶם אֵלַי, וְאִתְּנוּ לָכֶם מִכָּל טוֹב מִצְרַיִם, וְאֶכְלֹתֶם אֶת חֶלֶב הָאָרֶץ. וְאֵתָּה צֹוֶה זֹאת: לִקְחַת לָהֶם עֲגֻלוֹת מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִילְדֵיכֶם וּלְנָשֵׁיכֶם, וּלְקַחְוּ אֶת אֲבִיכֶם וּבְאוּ וְאֶל תַּחֲסוּ בְּעֵינֵיכֶם עַל כְּלֵיכֶם, כִּי כָּל טוֹב מִצְרַיִם לָכֶם יִהְיֶה. וַיַּעֲשׂוּ כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,

ויתן יוסף להם עגלות כפי הנאמר על-ידי פרעה המלך, ויתן להם צדה לדרך. ולכלם נתן שתי שמלות, ולבגין נתן שלש מאות זהב וחמש חליפות שמלות. ולאביו שלח כמו אלה, ועשרה חמורים נשאים מכל טוב מצרים, ועשרה אתונות נשאות לחם לאביו לדרך. והוא שלח את אחיו וילכו, ויאמר להם: אל תכעסו בדרך. ויצלו ממצרים ויבאו אל-ארץ כנען אל-יעקב אביהם. ויגידו לו לאמר כי בנה יוסף חי והוא מושל בכל ארץ מצרים ויפג לבו של יעקב כי לא האמין להם וידברו אליו את כל-הנאמרים על-ידי יוסף, ואשר אמר אליהם. ובראותו את-העגלות אשר שלח יוסף לשאת אותו, חנתה רוח יעקב אביהם. ויאמר ישׂראל, גדול הוא לי, אם עודנו יוסף בני חי, אלה וארצו כשרם אמות.

מו

ויסע ישראל, הוא וכל אשר לו, ויבא אל באר שבע, ויזבח זבח לאלהי אביו יצחק: ויאמר האלהים לישראל בחזון הלילה לאמר יעקב יעקב והוא אמר מה הוא והוא אומר לו: אנכי אלהי אבותיך, אל תירא לרדת מצרימה, כי לגוי גדול אעשה שם. ואני ארד עמך מצרימה, ואני אעלה גם עלה, ויוסף ישית ידו על עיניך ויגם יעקב מבאר שבע, וישאו בני ישראל את אביהם ואת טפם ואת נשיהם בעגלות אשר שלח יוסף לשאת אתו. ויקחו את נכסיהם ואת כל הרכוש אשר רכשו בארץ כנען, ויבאו מצרימה, יעקב וכל זרעו אתו. בנים ובני בניו ונשות ונשות בנות ובנות בנותיו, וכל זרעו הביא אל מצרים. ואלה השמות בני ישׂראל הבאים אל מצרים יחד עם יעקב אביהם. יעקב ובניו, בכור יעקב, ראובן. ובני ראובן: חנוך ופלוא, חצרון וכרמי: ובני שמעון: ימואל וימין ואהיד ויכין וצחר ושאול בן הפנענית. ובני לוי גרשון קהת ומררי: ובני יהודה: ער ואונן ושלח ופרץ וזרח, וימית ער ואונן בארץ כנען, ויהיו בני-פרץ: חצרון וחמול. ובני יששכר תולע ופואה וחשים ושמרון: ובני זבולון סרד ואלון ואחאל: אלה בני לאה אשר ילדה ליעקב במסופוטמיה של ארם, ודינה בתו. כל הנפשות, בנים ובנות, שלשים ושלש. ובני גד צפון ואננים וסנים ותסובן ואהדיס וארואהדיס וארהליס: ובני אשר ימנה ויטנה ויטני ובריעה ושרח אחותם ובני בריעה חבר ומלכאל אלה בני זלפה אשר נתן לבן לאה בתו, אשר ילדה אלה ליעקב, שש עשרה נפשות. ובני רחל אשת יעקב יוסף ובגין ויהיו בנים ליוסף בארץ מצרים אשר ילדה לו אסנת בת פוטי פרע כהן הליפוליס את מנשה ואת אפרים. ויהיו בנים למנשה אשר ילדה לו הפילגש הסורית את מכיר, ומכיר הוליד את גלעד. ובנים לאפרים אחי מנשה סותלח ומחן, ובנים לסותלח אדום. ובנים לבגין: בלע ובכר ואשבל. והיו בנים לבלע: גרא ונעמן ואחיה וראש ומפים. וגרא הוליד את-אד. אלה בני רחל אשר ילדה ליעקב, כליהנפשות שמונה עשר. ובני דן אסום ובני נפתלי אסיאל וגוני ויזקח ושלם: אלה בני

בלהה אשר נתן לבן לרחל בתו, אשר ילדה אלה ליעקב, כלה הנפשות שבע כלה הנפשות הבאות עם יעקב מצרימה, היצאים מירכתיו, לבד מנשי בני יעקב, כלה הנפשות ששים ושים. ובני יוסף שגולדו לו בארץ מצרים, תשע נפשות. כל נפשות בית יעקב, שפאו עם יעקב אל מצרים, שבעים וחמש נפשות.

ואת יהודה שלח לפניו אלי יוסף להפגש אתו בעיר הגבורים בארץ רעמסס: יוסף אסר את מרכבותיו ועלה לקראת ישראל אביו לעיר הגבורים, וכאשר נראה אליו נפל על צוארו ויכה בכי רב. ויאמר ישראל אלי יוסף אמותה הפעם אתרי ראיתי את פניך כי עודך חי ויאמר יוסף אל אחיו אעלה אגידה לפרעה ואמר לו אחי ובית אבי אשר היו בארץ כנען באו אלי והאנשים הם רעים, כי הי אנשי מקנה, ואת מקניהם ואת בקרם ואת כל אשר להם הביאו. אם אכן יקרא לכם פרעה ויאמר לכם: מה מלאכתכם? תאמרו: אנשים רעי מקנה אנחנו, עבדים, מעורינו עד עתה, גם אנחנו גם אבותינו, למען תשובו בארץ גשן ערב, כי תועבת מצרים כל רעה צאן.

מז

ויבא יוסף ויגד לפרעה לאמר אבי ואחי וצאנם ובהם וכל אשר להם באו מארץ כנען והנם בארץ גשן ומאחיו לקח חמשה אנשים ויצגם לפני פרעה ויאמר פרעה לאחי יוסף: מה מעשיכם? ויאמרו אל פרעה: רעי צאן עבדים, גם אנחנו גם אבותינו. ויאמרו אל פרעה לגור בארץ באנו כי אין מרעה למקנה של עבדים כי תזק הרעב בארץ כנען ועתה נשב בארץ גשן. ויאמר פרעה אלי יוסף ישבו בארץ גשן ואם ידעת כי יש בהם אנשים חזקים הפקד אותם שרים על מקני. ויבאו אל מצרים אלי יוסף יעקב ובניו וישמע פרעה מלך מצרים. ויאמר פרעה אלי יוסף לאמר אביד ואחיד באו אליה: הנה ארץ מצרים לפניך היא, בארץ הטובה ביותר הושב את אביד ואת אחיד. ויוסף הביא את יעקב אביו והעמידו לפני פרעה, ויברך יעקב את פרעה. ויאמר פרעה ליעקב כמה שנות ימי חייך ויאמר יעקב לפרעה: ימי שנותי חיי אשר אנכי גר, מאה ושלשים שנה. מעטים ורעים היו ימי שנותי, ולא השיגו את ימי שנותי חיי אבותי אשר גרו. ויברך יעקב את פרעה ויצא מלפניו:

ויושב יוסף את אביו ואת אחיו, ויתן להם אחזה בארץ מצרים, במיטב הארץ, בארץ רעמסס, כאשר צוה פרעה. ויוסף מיד דגן לאביו ולאחיו ולכל בית אביו לפי הנפש

וידגו לא הנה בכל הארץ, כי התחזק הרעב מאד, וכלתה ארץ מצרים וארץ כנען מפני הרעב. ויאסף יוסף את כל הכסף הנמצא בארץ מצרים ובארץ כנען בשבב אשר הם שברים, וימדד להם, ויבא יוסף את כל הכסף אל בית פרעה: ויכלה כל הכסף מארץ מצרים ומארץ כנען, ויבאו כל המצרים אל יוסף לאמר: תנה לנו לחם, ולמה נמות לפניך? כי אזל כסףנו. ויאמר אליהם יוסף הביאו את־בהמתכם ואמתנה לכם לחם תחת בהמתכם אם־תם כסףכם: ויביאו את־בהמתם אל־יוסף, ויתן להם יוסף לחם תחת הסוסים ותחת הצאן ותחת הבקר ותחת התמורים, ויכלכל אותם בלחם תחת כל־מקניהם בשנה ההיא. וצאה השנה ההיא, ובאו אליו בשנה השנייה ואמרו לו: פן נאבד מלפני אדונינו, כי תם כסףנו והרכושים והבהמות אליה האדון, ולא נשאר לנו לפני אדונינו כי אם גופנו ואדמתנו. כדי שלא נמות לפניך והארץ תעשה שממה, קנה אותנו ואת־אדמתנו תחת לחם, ונהיה אנחנו ואדמתנו עבדים לפרעה; תן זרע כדי שנוזרע ונחיה ולא נמות, והארץ לא תעשה שממה. ויוסף רכש את כל אדמת מצרים לפרעה, כי מכרו המצרים את אדמתם לפרעה, כי גבר עליהם הרעב, והיתה הארץ לפרעה. ואת־העם העבד אותו לו לעבדים, מקצות גבולות מצרים עד הקצוות. מבלעדי אדמת הכהנים לבד, לא רכש יוסף אותה, כי במתנה נתן פרעה מתנה לכהנים, ואכלו את המתנה אשר נתן להם פרעה, על פן לא מכרו את אדמתם. ויאמר יוסף לכל־המצרים הן קניתי אתכם ואת־אדמתכם היום לפרעה קחיו־לכם זרע וזרעו את־האדמה והיה תבואתה ונתתם את החלק התמישי לפרעה וארבעה חלקים יהיו לכם לזרע לארץ ולמאכל לכם ולכל אשר בבתיכם ויאמרו: הושעת אותנו, מצאנו חן לפני אדונינו, ונהיה עבדים לפרעה. וישם יוסף להם לחק עד היום הנה על ארץ מצרים לפרעה להפריש, מלבד ארץ הכהנים בלבד, שלא היתה לפרעה

וישב ישראל בארץ מצרים בארץ גשן, ויאחזו בה, ויפרו וירבו מאד. ויהי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה, ויהי ימי שני חיי יעקב מאה וארבעים ושבע שנים. ויגרו ימי ישראל למות, ויגרא לבנו יוסף, ויאמר לו, אם־נא מצאתי חן בעיניך, שים־נא ידך תחת ירכי, ועשית עמדי חסד ואמת, אל־נא תקברני במצרים, אבל אשכב עם אבותי, ותשאני ממצרים, וקברתני בקברם. והוא אמר: אנכי אעשה כדברך. ויאמר השכבה לי וישבע לו וישתחו ישראל על ראש המטה

מח

ויהי אחרי הדברים האלה, ויגד ליוסף כי אביה חולה, וישח את שני בניו, את מנשה ואת אפרים, ויבא אל יעקב. והגד ליעקב לאמר: הנה בנה יוסף בא אליה, ויתחזק ישראל

וישב על המטה. ויאמר יעקב אלי-יוסף, אלהי נראה אלי בלזו בארץ כנען, ויברך אתי. ואמר לי: הנה אני ארבה אותך וארבה אותך, ואעשה אותך לקהל עמים, ואתן לך את הארץ הזאת ולזרעך אחריו לאחוזת עולם ועתה שני בנדי הנולדים לך בארץ מצרים לפני בואי אליך אל מצרים, לי הם, אפרים ומנשה פראובן ושמעון יהיו לי והצאצאים אשר תוליד אחרי כן יהיו על שם אחיהם, וקראו על נחלותיהם ואני פאשר באתי ממסופוטמיה של ארם, מתה רחל אמך בארץ כנען בהתקרחי לכברת ארץ לבוא אפרתה, וקברתי אותה בדרך אפרתה, היא בית לחם.

וירא ישראל את בני יוסף, ויאמר, מי לך אלה? ויאמר יוסף לאביו, בני הם אשר נתן לי האלהים כאן. ויאמר יעקב, הקרב נא אותם אלי ואברכם. ועניו ישראל כהו מן הזקנה ולא לכל לראות ויקרב אתם אליו וינשק אתם ויחבק אתם ויאמר ישראל אלי-יוסף: הנה מפניך לא נשפלתי, והנה תראה לי האלהים גם את-נרעך. ויוצא אותם יוסף מעל ברקיו וישתחוו לו אפים ארצה ויבקש יוסף את שני בניו, את אפרים בימינו משמאל ישראל, ואת מנשה בשמאלו מימין ישראל, ויגש אתם אליו: ויושט ישראל את ידו הימנית וישם על ראש אפרים, והוא היה הצעיר, ואת שמאלו על ראש מנשה, שכל את ידיו

ויברך אותם ויאמר, האלהים אשר התהלכו אבותי לפניו, אברהם ויצחק, האלהים הרעה אתי מעודי עד היום הנה המלאך המציל אותי מפל הרעות וברך את הילדים האלה, ויקרא בהם שמי ושם אבותי אברהם ויצחק, וירבו לרב על הארץ. וירא יוסף כי שם אביו את-ידו הימנית על ראש אפרים, וירע בעיניו, וינחז יוסף ביד אביו להסיר אותה מעל ראש אפרים אל ראש מנשה. ויאמר יוסף לאביו לא כן אבי כי זה הבכור שים ימין על ראשו: ולא רצה, אבל אמר: יודע אני, בני, יודע אני, וגם זה יהיה לעם, וגם זה יתרום, אבל אחיו הצעיר יהיה גדול ממנו, ונרעו יהיה להמון גוים. וברך אותם ביום ההוא לאמר: בכם ברח ישראל לאמר: ישמך אלהים באפרים וכמנשה, ושם את אפרים לפני מנשה. ויאמר ישראל ליוסף הנה אנכי מת והנה האלהים עמכם והשיב אתכם אל ארץ אבותיכם ואני נתן לך את-שכם יתרה על אחיך, אשר לקחתי מיד האמרי בחרבי ובקשתי.

מט

ויקרא יעקב את-בניו ויאמר להם האספו ואניידה לכם את אשר-יקרה אתכם באחרית הימים. האספו ושמעו אלי, בני יעקב, שמעו ישראל, שמעו לאביכם. ראובן בכורי, אתה בחי וראשית ילדי, קשה להנשא וקשה זד. התגאית כמו מים, אל תרתח, כי עליך על משכב

אביד; אז חללת את הנצוץ אשר עליה. שמעון ולוי אחים השלימו עולה של בחירתם. בסודם אל תבא נפשי, ובקהלם אל תחד כבודי, כי באפם הרגו איש, ובכצונם עקרו שור. ארור חמתם כי עזה, ועברתם כי קשה, אחלקם בנעקב, ואפיצם בישראל יהודה, אותה והללו אחיה, ידיד על ערף אביד, ושתוו לה בני אביד. גור אריה יהודה, מצמח בני עליה, רבצת שכבת כאריה וכגור, מי יקימנו: לא יסור שכבת מיהודה ומחזק מבין רגליו, עד כי יבא שילה, ולו יקחת עמים אסר לגפן את-עירו, ולשרקה את-בן-אתנו, וכבס בינו לבושו, ובדם-ענבים כסותו. נוצצים עיניו מינו, ולבנים שניו מחלב. זבולון לחוף ישכן והוא לחוף אֲנִיּוֹת ויִרְכְּתוּ עַל-צִידוֹן: יִשְׁשַׁכֵּר חֲמַד אֶת הַטּוֹב, נח בין הנחלות. וירא את-המנוחה כי טובה, ואת-הארץ כי שמנה, ויט את-שכמו לסבל, ויהי לאיש עובד אדמה. דן ישפט את-עמו, כמו גם שבת אהד בישראל. ויהי דן נחש עלי דרך, יושב עלי שביל, נושד עקב סוס, ויפל הפרש לאחור. מחכה לישועתה יהנה גד, גדוד יגוד אותו, והוא יגוד עקב. אשר שמן לחמו, והוא יתן מעדנים למלכים. נפתלי גזע פרוש, הנותן בצאצאים יפי. בן גדול יוסף, בני הגדול המקנא, בני הצעיר, שוב אלי. אל אשר התנצצו גדפו, ונטרו לו שטנה בעלי החצים. ונשקרו בכח הקשות שלהם, ונחלשו גידי רועות ידם, בגלל יד שליט יעקב, משם הגבור ישראל מאת אלהי אביד. ועזר לה האלהים שלי וברך אותה ברכת שמים מלמעלה וברכת ארץ האוחזת את הכל, בגלל ברכת שדים ורחם ברכות אביד ואמה גברו על ברכות הרים קמים ועל ברכות גבעות נצחיות, תהינה על ראש יוסף ועל קדקד אשר הנהיג אחיו. בנזמין זאב טורף, בבקר יאכל עוד, ולערב יתן מזון. כל-אלה בני יעקב שנים עשר, ואלה אשר דבר להם אביהם, ויברך אותם, איש איש כברכתו ברוך אותם. ויאמר אליהם אני נאסף אל עמי קברו אתי עם אבותי במערה אשר בשדה עפרון החתי במערת הכפלה אשר על-פני ממרא בארץ כנען, אשר קנה אברהם את-המערה מאת עפרון החתי לאחותו קבר. שם קברו את-אברהם ואת-שרה אשתו, שם קברו את-יצחק ואת-רבקה אשתו, שם קברו את-לאה. בקנין השדה והמערה אשר בו, מאת בני חת. ויכלה יעקב לצויות את בניו, ויאסף את רגליו אל המטה, ויגוע, ויאסף אל עמו

ב

ויפל יוסף על פני אביו ויבך עליו וישק לו. ויצו יוסף את עבדיו המחנטים לחנט את אביו, ויחנטו המחנטים את ישראל. וימלאו לו ארבעים יום, כי כן יספרו ימי החניטה, ויכפו אותו מצרים שבועים יום. ומאחר שעברו ימי האבל, דבר יוסף אל שרי פרעה לאמר: אם-מצאתי חן בעיניכם, דברו-נא עלי באנני פרעה לאמר, אבי השביע אותי לאמר, בקבר אשר חפרתי לעצמי בארץ כנען, שם תקבר אותי. עתה אפוא, אעלה אקבר את אבי ואשוב.

ויאמר פרעה ליוסף: עלה קבר את אביה, כְּאִשֶּׁר הִשְׁבִּיעַדָּ. ויעל יוסף לקבר את אביו, ויעלו עמו כל עבדי פרעה וזקני ביתו וכל זקני ארץ מצרים וכל בית יוסף ואחיו וכל בית אביו וקרוביו והצאן והבקר השאירו בארץ גֶשֶׁן ויעלו עמו גם רכב גם פרשים, ויהי המִסְפָּד גָּדוֹל מאד. ויבאו אל־גֶרֹן הָאֵטָד אשר בעבר הַיַּרְדֵּן, ויספדו שם מספד גדול וכבד מאד, ויעשו לאביו אבל שבִּעַת ימים ויראו יושבי ארץ כנען את האבל בגֶרֹן הָאֵטָד, ויאמרו: אבל כבד זה למצרים. על כן קרא שמו אבל מצרים, אשר בעבר הַיַּרְדֵּן. ויעשו־לוֹ כֵּן בְּנָיו: וישאו אותו בְּנָיו אֶל ארץ כנען, ויקברו אתו במערה הַכְּפֻלָּה, אשר קנה אברהם את המערה באֲחֻזַּת קבר מאת עֶפְרוֹן הַחֲתָנִי, מול ממרא. וישב יוסף אל מצרים, הוא ואחיו והעולים אתו לקבר את אביו.

ויראו אחי יוסף כי מת אביהם, ויאמרו, לו ישטמנו יוסף והשב ישיב לנו את פל־הַרְעָה אשר גִּמְלָנוּ אוֹתוֹ. ובבואם אל יוסף אמרו, אביה השביע לפני מותו לאמר פֶּכֶה אֲמַרְתָּם לְיוֹסֵף: סֵלַח לָהֶם אֵת הָעֹל וְאֵת הַחַטָּא שִׁלָּהֶם, כִּי רָעָה הָרָאוּ לָהּ, וְעַתָּה קָבַל אֵת עוֹן עַבְדֵי אֱלֹהֵי אַבִּיהָ. ויבך יוסף בדברים אֵלָיו. ויבאו אֵלָיו ויאמרו הִנֵּה אֲנִיחֶנוּ עֹבְדֵיךָ: ויאמר אליהם יוסף: אל תיראו, כִּי שָׁל הָאֱלֹהִים אֲנִי. אֲתֶם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי לְרָעָה, וְאֱלֹהִים חֲשָׁבָה לְטוֹבָהּ, לִמְעַן יִהְיֶה כִּי־וָה הִנֵּה, וְלִהְיוֹת עִם רַב. ויאמר להם אל תיראו אֲנִי אֶכְלָל אֲתֶכֶם וְאֵת בְּתִיכֶם ויִנָּחֶם אוֹתָם ויִדְבֹּר עַל לָבָם וישב יוסף במצרים, הוא ואחיו וכל בית אביו, ויחי יוסף מאה וְעֶשְׂרֵי שָׁנִים. ורָאָה יוסף אֵת בְּנֵי אֶפְרַיִם עַד דּוֹר שְׁלִישִׁי, וְגַם בְּנֵי מְכִיר בֶּן מְנַשֶּׁה יָלְדוּ עַל בְּרַכִּי יוסף ויאמר יוסף לאחיו לאמר אֲנִי מֵת פֶּקֶד הָאֱלֹהִים אֲתֶכֶם וְהִעֲלָה אֲתֶכֶם מִן הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע הָאֱלֹהִים לְאֲבוֹתֵינוּ לְאֶבְרָהָם לְיִצְחָק וְלַיֶּעֱקֹב וישבע יוסף אֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר, בִּפְקֻדָּה אֲשֶׁר יִפְקֹד הָאֱלֹהִים אֲתֶכֶם, וְהִעֲלִיתֶם אֵת עַצְמוֹתַי מִזֶּה אֲתֶכֶם. ויָמָת יוסף בֶּן מֵאָה וְעֶשְׂרֵי שָׁנִים, ויקברו אותו, וישִׁימוּ אוֹתוֹ בְּאֶרֶץ בְּמִצְרַיִם.

שמות

א

אלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב אביהם, איש וביתו באו. ראובן, שמעון, לוי, יהודה, יששכר, זבולון, בנגמין, דן ונפתלי, גד ואשר. ויוסף היה במצרים, והיו כל הנפשות מעקב חמשה ושבעים. וימת יוסף וכל־אחיו וכל הדור ההוא ובני ישראל גדלו והתרבו והיו רבים והתחזקו מאד מאד, והארץ הרבה אותם. ויקם מלך אחר על־מצרים, אשר לא ידע את־יוסף. ויאמר אל עמו הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו. הבה נתחכמה לו פן ירבה והיה כי תקראנה מלחמה ונוסף גם הוא על שגאינו ונלחם בנו ונעלה מן הארץ והעמיד עליהם מושגים על העבודות, למען יענו אותם בעבודות. ויבנו ערים מבצר לפרעה, את פיתום ואת רעמסס ואת און, אשר היא עיר השמש. וכאשר ענו אותם, פן רבו ויחזקו מאד מאד, ויקצו המצרים מפני בני ישראל. ויעבדו מצרים את־בני ישראל בפרה. וימרו את חיהם בעבודה קשה, בטיט ובלבנים, ובכל עבודה בשדה, את כל עבודתם אשר עבדו בהם בפרה.

ויאמר מלך מצרים למילדות העבריות, אשר שם האחת שפרה ושם השנית פועה, ואמר: באשר תילדו את העבריות, והן על הילדה, אם זכר הוא, המיתו אותו; ואם נקבה, החיו אותה. וראו אכל המילדות את האלהים, ולא עשו פאשר צוה אותן מלך מצרים, ותחינה את הנקרים. ויקרא מלך מצרים למילדות ויאמר להן מדוע עשיתן את הדבר הזה ותחינה את הנקרים ותאמרנה המילדות אל־פרעה, לא כנשים מצרים העבריות, כי יולדות הן לפני שתבוא אליהן המילדת, וילדו. וייטב אלהים למילדות וירב העם ויעצמו מאד ומאשר יראו המילדות את־האלהים, עשה להן בתיים. ויצו פרעה לכל עמו לאמר: כל הנזר אשר יולד לעברים, אל היאר תשליכו, וכל נקבה תחיון.

ב

ויהי איש משבט לוי אשר לקח מבנות לוי ומהר ותלד בן, ויראו אתו כי טוב הוא, ויצפינו אותו שלשה ירחים. מאחר ולא נכלו עוד להסתירו, לקחה אמו תבה וטחה אותה בחרמל ובנפת, ותשם את הילד בתוכה, ותשם אותה בסוף על שפת האור. ותתניצב אחותו מרחוק לדעת מה יעשה לו.

עומד עליו אדמת קדש הוא. ויאמר אנכי אלהי אביה אלהי אברהם ואלהי יצחק ואלהי יעקב ונסתר משה פניו כי גרא מהביט אל האלהים ויאמר יהוה אל משה ראה ראיתי את עמי עמי אשר במצרים ואת צעקתם שמעתי מפני נגשיו כי ידעתי את מכאביו וארד להצילם מיד מצרים ולהוציאם מן הארץ ההיא ולהביאם אל ארץ טובה ורחבה, אל ארץ זבת חלב ודבש, אל מקום הפנעני והחתי והאמרי והפרזי והגרגזשי והחוי והיבויסי. ועתה הנה זעקת בני ישראל באה אלי, וגם ראיתי את הלחץ אשר מצרים לִחְצִים אותם. ועתה לה, אֲשַׁלְּחֶנּוּ אֶל פְּרֶעָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם, וְתוֹצִיא אֶת עַמִּי בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.

ויאמר משה אל האלהים: מי אנכי כי אלד אל פרעה מלך מצרים, וכי אוציא את בני ישראל מארץ מצרים? ויאמר האלהים אל־משה לאמר, כי אֶהְיֶה עִמָּךְ, וְהָיִיתִי לְךָ כְּאֵת כִּי אֲנִי שְׁלַחְתִּיהָ, בְּהוֹצִיאָהּ אֶת־עַמִּי מִמִּצְרַיִם, וְתַעֲבֹדוּן אֶת־הָאֱלֹהִים בְּהָר הַזֶּה. ויאמר משה אל האלהים: הנה אנכי אצא אל בני ישראל ואמרת אליהם: אלהי אבותיכם שלחני אליכם, וישאלוני: מה שמי? מה אמר אליהם? ויאמר האלהים אל־משה לאמר אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה ויאמר כה תאמר לבני ישראל אֶהְיֶה שְׁלַחְנִי אֲלֵיכֶם ויאמר האלהים שוב אל־משה כה תאמר אל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבֹרָהָם ואלהי יצחק ואלהי יעקב שְׁלַחְנִי אֲלֵיכֶם וְהָיִיתִי לְעוֹלָם וְזֶה זִכְרִי לְדֹר דֹּר בֹּא וְאֶסֶף אֶת־מוֹעֶצַת זִקְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם: יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ נִרְאָה אֵלַי, אֱלֹהֵי אֲבֹרָהָם ואלהי יצחק ואלהי יעקב, לאמר: פְּקֹד פְּקֹדֹתַי אֲתֶכֶם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר קָרָה לָכֶם בְּמִצְרַיִם. ויאמר אֶעֱלֶה אֲתֶכֶם מִצְרַיִם אֶל אֶרֶץ הַפְּנִיעָנִי וְהַחֲתִי וְהָאֲמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַגְּרִגְזִשִׁי וְהַחֲוִי וְהַיְבוֹסִי אֶל אֶרֶץ זָבֶת חֶלֶב וְדָבָשׁ וְיִשְׁמְעוּ לְקוֹלִי וְבָאת אִתָּה וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל פְּרֶעָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וְאָמַרְתָּם אֵלָיו אֱלֹהֵי הָעֶבְרִים נִקְרָא עָלֵינוּ וְעַתָּה גִלְכָה נָא דָרֶךְ שְׁלִשֶׁת יָמִים בְּמִדְבָר וְנִזְבָּחָה לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאָנִי יוֹדֵעַ כִּי לֹא יִתֵּן פְּרֶעָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲתֶכֶם לָלֶכֶת, אִם לֹא בִּיד חֲזָקָה. וְנִטִּיתִי אֶת־יָדִי וְהַפִּיתִי אֶת־מִצְרַיִם בְּכָל נִפְלְאוֹתַי אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה בְּקִרְבּוֹ, וְאֶתְרִיכּוּ וְשַׁלַּח אֲתֶכֶם. וְנִתַּתִּי חֵן לְעַם הַזֶּה לִפְנֵי הַמִּצְרַיִם, וּכְשֶׁתִּבְרַחוּ לֹא תִלְכּוּ רִיקָם. אֲבָל תִּשְׁאָל אִשָּׁה מֵאֵת שְׂכֻנָּתָהּ וּמֵאֵת שְׂכֻנַּת אֶהְיֶה כְּלִי כֶסֶף וְכִלְי זָהָב וְשִׁמְלֹת, וְשִׁמְתֶם עַל בְּנֵיכֶם וְעַל בְּנֹתֵיכֶם, וְנִצַּלְתֶּם אֶת מִצְרַיִם:

ד

ויען משה ויאמר, אם לא נאמינו לי ולא ישמעו בקולי, כי יאמרו לא נראה אליה האלהים, מה אמר אליהם? ויאמר אליו אֲדַנִּי מִה־נָּה בְּיָדְךָ ויאמר משה ויאמר: השלח אותה על הארץ, וישלח אותה על הארץ, ותהי לנחש, וינס משה ממנו. ויאמר יהוה אל־משה: שלח את־יָדְךָ וְאָחֲזוּ בַּזָּנָבוֹ. וישלח את־יָדוֹ וַיִּחַזַּק בַּזָּנָבוֹ, וַיְהִי לְמִשְׁחָה בְּיָדוֹ. כְּדִי שִׁיאֲמִינוּ לָהּ,

כי נראה אליך אלהי אבותם, אלהי אברהם ואלהי יצחק ואלהי יעקב. ויאמר לו יהוה שוב
הבא את ידך אל חיקיך ויבא את ידו אל חיקו ויוצא את ידו מחיקו והיתה ידו כשולג ויאמר
שוב: השב את ידך אל חיקיך. וישב את ידו אל חיקו, ויוציאה מחיקו, ושוב שבה לצבע
בשרה. ואם לא יאמינו לך ולא ישמעו לקול האות הראשון, נאמינו לך לקול האות השני.
והיה אם לא יאמינו לך לשני האותות האלה וגם לא ישמעו בקולך, ולקחת ממני היום
ושפכת על היבשה, והיו המים אשר תקח מן הים על היבשה. ויאמר משה אליהו
כי אדני לא מספיק אנכי מתמול גם משלשום וגם מאז דברך אל-עבדך כי כבד-פה
וכבד-לשון אנכי. ויאמר יהוה אל-משה מי שם פה לאדם ומי גשים אלים או חרש או פתח
או עור הלא אנכי יהוה ועתה לך, ואני אפתח את-פיה ואלמדך את אשר אתה עתיד לדבר.
ויאמר משה, אגא, אדני, מנה אחר המסגל, אשר תשלח. ויחר אף יהוה במשה, ויאמר, הלא
הנה אהרן אחיך הלוי; ידעתי כי דבר ידבר הוא אליך, והנה הוא יצא לקראתך, וראה ושמו
בלבו. ואמרת אליו ונתת את-דברי בפיו, ואני אפתח את-פיה ואת-פיהו, ואורה אתכם את
אשר תעשון. והוא ידבר לך אל-העם, והוא יהיה לך לפה, ואתה תהיה לו לאלהים. ואת
המטה הזה תהפך לנחש תקח בידך, אשר תעשה בו את האותות.

וילך משה וישב אליהו וחתנו ויאמר אליהם נא ואשובה אל-אחי אשר במצרים
ואראה העוֹדֵם חיים ויאמר יתרו למשה לך לשלום והי אחרים הימים הרבים ההם וימת מלך
מצרים ויאמר יהוה אל-משה במדבר: לך, שוב אל-מצרים, כי מתו כל האנשים המבקשים
את-נפשי: וישא משה את אשתו ואת ילדיו, וירכיבם על החמורים, וישב אל מצרים, וישח
משה את מטה האלהים בידו. אמר האדון אל משה, בלכתך ובשובך אל מצרים, ראה את
כל המופתים אשר נתתי בידך, תעשה אותם לפני פרעה, ואני אקשה את לבו, ולא ישלח
את העם. ואתה תאמר לפרעה, כה אמר יהוה, בני בכרי ישראל. ואמרת לך, שלח את-עמי
כדי שיעבדני. אם אכן לא תחפץ לשלחם, הנה אנכי אהרג את-בנך הבכור. והי בידך
במלון, פגש אותו מלאך יהוה ובקש להמיתו. ותקח צפורה צרוּר ותמל את-ערכת בנה
ותפל לרגליו ותאמר עמד דם מילת ילדי והלך ממנו, כי אמר: עמד דם המילה של ילדי.
ויאמר יהוה אל אהרן לך לקראת משה אל המדבר וילך ויפגשוהו בחר האלהים וישקו זה
לזה ויגד משה לאהרן את כל-דברי יהוה אשר שלחו, ואת כל-הדברים אשר צוה אתו. וילך
משה ואהרן, ואספו את זקני בני ישראל. וידבר אהרן את כל הדברים האלה אשר דבר
האלהים אל משה, ויעש את האותות לפני העם. והאמין העם ושמח, כי פקד האלהים את
בני ישראל וכי ראה את צרתם. ויקד העם וישתחוו.

ואחר כן נכנסו משה ואהרן אל פרעה, ואמרו לו: כה אמר יהוה אלהי ישראל, שלח את עמי ויחגו לי במדבר. ויאמר פרעה מי הוא אשר אשמע בקולו לשלח את בני ישראל לא ידעתי את יהוה וגם את ישראל לא אשלח ואומרים לו: אלהי העברים קרא לנו, גלד נא דרך שלשת ימים במדבר כדי שנזבח לה אלהינו, פן יפגע בנו מות או רצח. ויאמר אליהם מלך מצרים למה משה ואהרן מטעים את העם ממעשיהם לכו איש מכס אל־מעשיו ויאמר פרעה הנה עתה רב העם לא אז נשבית אותם מן המעשים. ויצו פרעה את־נגשי העם ואת־שטריו לאמר לא עוד תוסיפו לתת תבן לעם ללכנה, כמו תמול ושלשום, אלא הם ילכו ויאספו להם תבן. ואת־מטרת עשית הלבנים אשר הם עושים בכל־יום תשים עליהם, לא תגרע ממנה מאומה, כי בטלנים הם, על־כן צעקו לאמר: נקומה ונזבח לה אלהינו: תכבד העבודה על הגנשים האלה, וידאגו לאלה, ולא ידאגו בדברים ריקים.

ויאצו אותם הנגשים והסופרים ויאמרו אל־העם לאמר: כה אמר פרעה, לא־עוד אני נתן לכם תבן. אתם לכו ואספו לכם תבן מאשר תמצאו, כי לא ילקח מאומה ממערכתכם. ונפזר העם בכל־ארץ מצרים לאסוף קש לתבן. והנגשים האצו אותם לאמר, השלימו את־המלאכה הקבועה יום ביומו, כמו שהיה גם כאשר התבן נתן לכם. והכו הסופרים מגזע בני ישראל, המפקדים עליהם, על ידי משגיחי פרעה, לאמר: מדוע לא השלמתם את מכסת הלבנים שלכם כמו תמול שלשום, וגם היום? ונכנסו סופרי בני ישראל וצעקו אל פרעה לאמר, למה אתה עושה ככה לעבדיך? תבן אינו נתן לעבדיך, והלכנה אומרים לנו לעשות, והנה עבדיך הכו, ותחטיא אפוא את עמך ויאמר אליהם בטלים אתם בטלים על כן אתם אמרים גלדה נזבחה לאלהינו: עתה לכן לכו עבדו, כי התבן לא ינתן לכם, ואת־סדר הלבנים תשיבו. ויראו הסופרים של בני ישראל את־עצמם ברעה לאמר: לא תעזבו מלכנת הלבנים את־המדה הקבועה ליום. ופגשו את־משה ואת־אהרן הבאים לקראתם בצאתם מאת פרעה ויאמרו אליהם ירא האלהים אתכם וישפט כי הבאשתם את ריחנו לפני פרעה ולפני עבדיו לתת חרב בידו להרג אתנו: וישב משה אל־יהוה ויאמר: אנא יהוה, מדוע הרעת לעם הזה, ולמה זה שלחתני? ומאז הלכתי אל־פרעה לדבר בשמך, הרע לעם הזה, ולא הצלח את־עמך:

ו

ויאמר יהוה אל משה, עתה תראה את אשר אעשה לפרעה, כי בידי חזקה ישלחם, ויכרוצ רמה וגרשם מארצו. וידבר אלהים אל־משה ויאמר אליו אני יהוה ונראיתי אל אברהם ואל יצחק ואל יעקב בהיותי אלהיהם, ואת שמי יהוה לא הודעתי להם והקמית את

בריתי אתם לתת להם את ארץ הכנענים, את הארץ אשר גרו בה ואשר ישבו עליה ואני שמעתי את אנות בני ישראל אשר מצרים משעבדים אותם, ואזכר את בריתכם. לה, אמרתי לבני ישראל לאמר: אני יהוה, והוצאתי אתכם מתחת שעבוד מצרים, והצילתי אתכם מעבדותם, וגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים גדלים. ולקחתי אתכם לי לעם וקיימתי לכם לאלהים וידעתם כי אני יהוה אלהיכם המוציא אתכם מתחת על מצרים ואביא אתכם אל הארץ אשר נטיתי את ידי לתת אותה לאברהם וליצחק וליעקב, ונתתי לכם אותה בנחלה, אני יהוה. וידבר משה ככה אל בני ישראל, ולא שמעו אל משה מקצור רוח ומעבודה קשה ויאמר יהוה אלי-משה לאמר בוא דבר אל פרעה מלך מצרים, למען שלח את בני ישראל מארצו. וידבר משה לפני יהוה לאמר הנה בני ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמע אלי פרעה ואני ערל שפתיים ויאמר יהוה אל משה ואל אהרן, ויצו אותם אל פרעה מלך מצרים, למען שלח את בני ישראל מארץ מצרים.

ואלה ראשי בתי אבותיהם, בני ראובן בכור ישראל: חנוך ופלוא, חצרון וכרמי. זאת משפחת ראובן. ובני שמעון: מואל וימין ואהוד ויכין וצחר ושואל בן-הכנענית, אלה משפחות בני שמעון. ואלה שמות בני לוי למשפחותיהם: גרשון, קהת ומררי. ושני חיי לוי מאה שלשים ושבע שנה. ואלה בני גדסון לבני ושמעי לבית משפחתם ובני קהת: עמרם ויצהר, חבורן וציאל. ושני חיי קהת: מאה ושלשים ושלש שנים. ובני מררי מחלי ומושי. אלה בתי אבות לוי למשפחותיהם ויקח עמרם את-יוכבד בת-אחי אביו לו לאשה ותלד לו את-אהרן ואת-משה ואת מרים אחותם ושני חיי עמרם מאה ושלשים ושנים שנה: ובני יצהר קרח ונפך וזכרי: ובני ציאל: מישאל, אלצפן, וסגרי. ויקח אהרן את-אלישבע בת-עמינדב אחות נחשון לו לאשה ותלד לו את-נדב ואת-אביהוא ואת-אלעזר ואת-איתמר ובני קרח אסיר ואלקנה ואביאסף, אלה תולדות קרח. ואלעזר בן אהרן לקח לו אשה מבנות פוטאל, ותלד לו את פינחס. אלה ראשי בית אבות הלויים לפי תולדותיהם. זה אהרן ומשה, אשר אמר להם האלהים להוציא את בני ישראל מארץ מצרים בכחם. אלה הם המדברים אל-פרעה מלך מצרים, והוציאו את-בני ישראל מארץ מצרים, הוא אהרן ומשה. ביום דבר יהוה אלי-משה בארץ מצרים. וידבר יהוה אלי-משה לאמר אני יהוה דבר אל-פרעה מלך מצרים את כל אשר אני אמר אליך ויאמר משה לפני יהוה: הנה אנכי כבד פה, ואיך ישמע אלי פרעה?

ויאמר יהוה אל־משה לאמר הנה נתתיך אלהים לפרעה ואהרן אחיך יהיה נביאך ואמה תדבר אליו את כל אשר אני מצוה אותך, ואהרן אחיך ידבר אל פרעה, כדי שישלח את בני ישראל מארצו ואני אקשה את לב פרעה וארבה את אתי ואת מופתי בארץ מצרים. ולא ישמע אליכם פרעה, ונתתי את ידי על מצרים, והוצאתי בכחי את עמי בני ישראל מארץ מצרים בנקמה גדולה. וידעו כל־המצרים כי אני יהוה, בנסותי את־ידי על־מצרים, והוצאתי את־בני ישראל מתוכם ויעש משה ואהרן כאשר צוה אתם יהוה, כן עשו: ומשה היה כן שמונים שנה ואהרן אחיו כן שמונים ושלש שנים בדברם אל פרעה ויאמר יהוה אל־משה וא־אהרן לאמר: ואם ידבר אליכם פרעה לאמר תנו לנו את מופת, ואמרת לאהרן אחיך קח את המטה והשליך על הארץ לפני פרעה ולפני משרתיו, ויהיה לתנין ויכנס משה ואהרן לפני פרעה ולפני משרתיו, ויעשו כן כאשר צוה אותם יהוה, וישלף אהרן את המטה לפני פרעה ולפני משרתיו, ויהי לתנין. ופרעה קרא יחד את החכמים של מצרים ואת המכשפים, ועשו גם המלחשים של המצרים ככשפיהם כמו כן. והשליכו איש את־מטהו, ויהיו לתנינים, ותבלע מטה אהרן את־מטותיהם. ויחזק לב פרעה ולא שמע אליהם, כאשר צוה יהוה אליהם:

ויאמר יהוה אל־משה הכבד לב פרעה לבלתי שלח את־העם: לך אל פרעה בבקר, הנה הוא יוצא אל המים, ותהיה פוגש אותו על שפת היאר, ואת המטה הנהפך לנחש תקח בידך. ואמרת אליו יהוה אלהי העברים שלחני אליה לאמר שלח את־עמי ויעבדני במדבר והנה לא שמעת עד־כּה כה אמר יהוה בזאת תדע כי אני יהוה הנני מכה מכה במטה אשר בידך על המים אשר ביאר ונהפכו לדם והדגים שבעה ומותו, והנהר יבאש, ולא יוכלו המצרים לשתות מים מן הנהר. ויאמר א־נִי אל־משה, אִמֵר לאהרן אחיך, קח את־מטה בידך, ונטה את־ידך על־מימי מצרים, ועל־נהרותיהם, ועל־תעלותיהם, ועל־אגמיהם, ועל־כל־מקנה מימיהם, ויהיו לדם, והיה דם בכל־ארץ מצרים, ובעצים ובאבנים. ויעשו כן משה ואהרן, כאשר צוה יהוה אתם, ויגרם את־מטהו ויך את־המים אשר ביאר לפני פרעה ולפני עבדיו, ונהפך כל־המים אשר ביאר לדם. ונהרגו אשר ביאר מתו, ויבאש היאור, ולא יכלו המצרים לשתות מים מן היאור, ויהי הדם בכל־ארץ מצרים. ויעשו כן גם המכשפים של מצרים ככשופיהם, ויחזק לב פרעה, ולא שמע אליהם, כאשר דבר יהוה. פרעה הפנה ויכנס אל ביתו, ולא שם לבו אף לא על זאת. וספרו כל המצרים סביבות הנהר כדי לשתות מים, ולא יכלו לשתות מים מן הנהר. וימלאו שבעת ימים, אחרי הכות יהוה את־היאור.

ויאמר יהוה אל־משה בא אל־פרעה ואמרת אליו כה אִמֵר יהוה שלח את־עמי ויעבדני: ואם לא תרצה לשלח, הנני מכה את כל גבולך בצפרדעים. ויריק הנהר צפרדעים,

וַיַּעֲלוּ וַיָּבֹאוּ אֶל בְּתִירָה וְאֶל חֲדָרֵי מִשְׁכָּבָהּ וְעַל מִשְׁתָּהּ וְאֶל בְּתִי עֶבְדֶּיהָ וּבַעֲמָהּ וּבַמִּשְׁאָרוֹתֶיהָ וּבִתְנוּגֶיהָ. וְעַלֶּיהָ וְעַל מִשְׁרָתֶיהָ וְעַל עַמָּהּ יַעֲלוּ הַצִּפְרָדְעִים.

ח

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי מֹשֶׁה אָמַר אֶל־אַהֲרֹן אַחִיךָ נָטָה אֶת־יָדָהּ בְּמִטָּה עַל־הַנְּהָרוֹת וְעַל־הַתַּעֲלוֹת וְעַל־הָאֲגָמִים וְהָעַל אֶת־הַצִּפְרָדְעִים וַיֵּט אַהֲרֹן אֶת־יָדוֹ עַל־מִימֵי מִצְרַיִם וַיַּעַל אֶת־הַצִּפְרָדְעִים, וַתַּעַל הַצִּפְרָדָּה וַתֹּכֶס אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם. וַיַּעֲשׂוּ כֵן גַּם הַמִּכְשָׁפִים שֶׁל מִצְרַיִם בְּכַשְׂפֵּיהֶם, וַיַּעֲלוּ אֶת הַצִּפְרָדְעִים עַל אֶרֶץ מִצְרַיִם. וַיִּקְרָא פְרָעֹה לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר הַתְּפַלְלוּ בַּעֲדִי אֵל יְהוָה וְיִסֹּר אֶת הַצִּפְרָדְעִים מִמֶּנִּי וּמֵעַמִּי וּמֵאֲשֻׁלָּהּ אִתָּם וְיִזְכְּחוּ לַיהוָה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־פְּרָעֹה קִבֵּעַ לִי מָתִי אֶתְפַּלֵּל עֲלֶיךָ וְעַל־עַבְדְּךָ וְעַל־עַמָּהּ לַהֲכָרִית אֶת־הַצִּפְרָדְעִים מִמָּה וּמֵעַמָּהּ וּמִבְתִּיכֶם רַק בִּיֹאֵר תִּשְׁאָרְנָה וְהוּא אָמַר: לְמַחֵר. אָמַר אֹז: כֹּאשֶׁר דִּבַּרְתָּ, לְמַעַן תֵּדַע כִּי אֵין אַחֵר מִלְכָּד יְהוָה. וַיִּוָּסְרוּ הַצִּפְרָדְעִים מִמָּה וּמִבְתִּיכֶם וּמִתְּנוּגֹתֶיכֶם וּמִמִּשְׁרָתֶיהָ וּמֵעַמָּה, אֲלֹא בְּנֶהָר וַיִּשְׁאָרוּ. וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מֵעַם פְּרָעֹה, וַיִּזְעַק מֹשֶׁה אֶל יְהוָה עַל דָּבָר הַסֶּכֶם הַצִּפְרָדְעִים, כֹּאשֶׁר קִבֵּעַ פְּרָעֹה וַיַּעַשׂ יְהוָה כְּמוֹ שֶׁאָמַר מֹשֶׁה, וַיָּמָוּתוּ הַצִּפְרָדְעִים מִן הַבָּתִּים וּמִן הַתְּצֻרוֹת וּמִן הַשְּׂדוֹת. וַיֵּאֱסֹפוּ אוֹתָם לְצִבְרִים צִבְרִים, וַתִּבְאֵשׁ הָאֶרֶץ. וַרְאֵה פְרָעֹה כִּי הִיָּתָה הַקְּלָה, כְּבֵד לָבֹו, וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיהֶם, כֹּאשֶׁר דִּבַּר יְהוָה. וַיֹּאמֶר אֲדֹנִי אֱלֹהֵי מֹשֶׁה אָמַר אֶל־אַהֲרֹן נָטָה אֶת־יָדָהּ בְּמִטָּה וְהָ אֶת־עַפְרֵי הָאֶרֶץ וְהָיָה לַכֹּהֲנִים בְּאֵדָם וּבִבְהֶמָה וּבְכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם: הִטָּה אֹז אַהֲרֹן אֶת יָדוֹ עַם הַמִּטָּה וְהָיָה אֶת עַפְרֵי הָאֶרֶץ, וְהָיוּ הַכֹּהֲנִים בְּאֵנָשִׁים וּבִבְהֶמֹות, וּבְכָל עַפְרֵי הָאֶרֶץ הָיוּ הַכֹּהֲנִים. וַעֲשׂוּ כֵן גַּם הַמִּכְשָׁפִים בְּכַשְׂפֵּיהֶם לְהוֹצִיא אֶת הַכֹּהֲנִים, וְלֹא יָכֻלוּ, וְהָיוּ הַכֹּהֲנִים בְּאֵדָם וּבִבְהֶמָה. וַיֹּאמְרוּ הַמִּכְשָׁפִים אֶל־פְּרָעֹה אֲצַבֵּעַ אֱלֹהִים הוּא זֶה וַיִּחָזֶק לֵב פְּרָעֹה וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיהֶם כֹּאשֶׁר דִּבַּר יְהוָה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶ׈ה, הִשָּׁבֶם בְּבִקְרָה, וְעַמְדָּה לִפְנֵי פְרָעֹה, וְהָיָה הוּא יֵצֵא אֶל הַמִּיִּם, וְאָמַרְתָּ אֵלָיו, כֹּה אָמַר יְהוָה, שְׁלַח אֶת עַמִּי, וַיַּעֲבֹדְנִי בַּמִּדְבָּר. וְאִם לֹא תִרְצֶה לְשַׁלַּח אֶת עַמִּי, הִנְנִי מִשְׁלַח עֲלֶיךָ וְעַל מִשְׁרָתֶיהָ וְעַל עַמָּהּ וְעַל בְּתִיכֶם אֶת הַעֲרָב, וְנִמְלְאוּ בְתֵי הַמִּצְרַיִם אֶת הַעֲרָב, וְגַם הָאֶרֶץ אֲשֶׁר הֵם עָלֶיהָ. וְהַפְלִיתִי בַיּוֹם הַהוּא אֶת־אֶרֶץ גִּשׁוֹן אֲשֶׁר עַמִּי עֹמֵד עָלֶיהָ, אֲשֶׁר לֹא־יִהְיֶה שֶׁם הַעֲרָב, לְמַעַן תֵּדַע כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי כָל־הָאֶרֶץ. וְאֲשִׁים הַבְּדֵלָה בֵּין עַמִּי וּבֵין עַמָּהּ, וּמִחֵר יִהְיֶה הָאוֹת הַזֶּה בְּאֶרֶץ וַיַּעַשׂ יְהוָה כֵּן, וַתִּבָּא עֲרָב כְּבֵד אֶל בֵּית פְּרָעֹה וְאֶל בְּתִי עֶבְדֵי וּבְכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם, וַתִּשְׁחַת הָאֶרֶץ מִפְּנֵי הַעֲרָב

וַיִּקְרָא פְרָעֹה לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן לֵאמֹר, בֹּאוּ וְזַכְּחוּ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּאֶרֶץ. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, לֹא אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת כֹּכָה, כִּי אֶת תּוֹעֲבוֹת הַמִּצְרַיִם נִזְבַּח לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ; אִם נִזְבַּח אֶת תּוֹעֲבוֹת

ויאמר יהוה אל משה, נטה את ידך אל השמים, ויהיה ברד על כל ארץ מצרים, על האנשים ועל בהמה, ועל כל עשב אשר על הארץ. ויט משה את ידו אל השמים, ויהיה נתן קולות וברד, ותרץ אש על־הארץ, וימטר יהוה ברד על־כל־ארץ מצרים. והיה הברד והאש מתלקחת בתוך הברד, והברד כבד מאד, ואשר פמהו לא היה במצרים מיום אשר היה עליה גוי. והכה הברד בכל ארץ מצרים, מן האדם עד בהמה, ואת כל עשב השדה הכה הברד, ואת כל העצים שבשדות רסק הברד. רק בארץ גִּשׁוֹן, אשר היו שם בני ישראל, לא היה הברד. ופרעה שלח וקרא למשה ולאהרן, ואמר להם: חטאתי הפעם, יהוה צדיק, ואני ועמי רשעים. התפללו אז בעדי אל יהוה, ויחדל מהיות קולות אלהים וברד ואש, ואשלקה אתכם, ולא תסיפו עוד לשובות. ויאמר לו משה כאשר אצא מן העיר אפרש את ידי אל יהוה והקולות ישובו והברד והגשם לא יהיו עוד למען תדע כי ליהוה הארץ ואתה ומשרתיה, ידעתי כי טרם יראתם מיהוה. והפשתה והשערה הכו, כי השערה היתה עמדת, והפשתה היתה בגבעל. והפסקת והחטה לא גבו, כי אפילות הגה: ויצא משה מאת פרעה אל מחוץ לעיר, ויפרש את ידיו אל יהוה, והקולות פסקו, והברד והגשם לא נטף עוד על הארץ. וירא פרעה כי פסק הגשם והברד והקולות, ויוסף לחטא, ויכבד את לבו ואת לב משרתיו. ויחזק לב פרעה ולא שלח את בני ישראל, כאשר דבר יהוה אל משה.

ו

ויאמר אדני אל־משה לאמר בא אל־פרעה כי אני הקשיתי את־לבו ואת־לב משרתיו למען תבאנה האותות האלה עליהם למען תספרו באזני בניכם ולבני בניכם את כל־אשר התעללתי במצרים ואת־אתמי אשר עשיתי בהם וידעתם כי־אני יהוה: ויבא משה ואהרן לפני פרעה ויאמרו אליו כה אמר יהוה אלהי העברים עד מתי מאנת לענות מפני שלח את עמי וינעבדני ואם לא תרצה אתה לשלח את עמי, הנה אני מבאי מחור בעת הזאת ארבה רב על כל גבולך. וכסה את מראה הארץ, ולא תוכל לראות את הארץ, ואכל את כל היתר של הארץ הנשאר, אשר השאיר לכם הברד, ואכל את כל עץ הצמח לכם על הארץ. ונגמלאו בתיך ובתי עבדיך וכל הבתים בכל ארץ מצרים, אשר לא ראו אבותיך ולא אבות אבותיכם מיום היותם על הארץ עד היום הזה. ויפן משה ויצא מעם פרעה. ויאמרו משרתי פרעה אליו, עד־מתי יהיה זה לנו למוקש? שלח את־האנשים וינעבדו את־אלהיהם, או הרוצה אתה לדעת כי אבדה מצרים: וישיבו את משה ואת אהרן אל פרעה, ויאמר אליהם: לכו ונעבד את יהוה אלהיכם. מי מי הם ההלכים? ויאמר משה, עם הנערים והנענים גלד, עם הבנים והבנות, והצאן והבקר שלנו, כי חג יהוה הוא. ויאמר אליהם יהי כן יהוה עמכם כאשר אשלח אתכם הלא ואת טפכם ראו כי רעה נוספת לכם לא כן, ילכו האנשים וינעבדו

את־הָאֱלֹהִים, כִּי זֹאת אַתֶּם מִבְקָשִׁים, וַיִּגְרְשׁוּ אֹתָם מִפָּנָי פְּרַעָה. וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי אֶל־מֹשֶׁה נָטָה אֶת־יָדְךָ עַל־אֲרֶץ מִצְרַיִם וַיַּעַל הָאֲרֶבָה עַל־הָאֲרֶץ וַיֹּאכַל אֶת כָּל־עֵשֶׂב הָאֲרֶץ וְאֵת כָּל־פְּרִי הָעֵצִים אֲשֶׁר הִשְׁאִיר הַבְּרָד וַיָּרֶם מֹשֶׁה אֶת הַמָּטָה אֶל הַשָּׁמַיִם, וַיְהִי הַבָּיָא רוּחַ דָּרוֹם עַל הָאֲרֶץ כָּל הַיּוֹם הַהוּא וְכָל הַלַּיְלָה. בַּבֹּקֶר הָיָה, וְהָרוּחַ הַדְּרוֹמִית נִשְׂפָּאָה אֶת הָאֲרֶבָה. וַיַּעַל אוֹתָהּ עַל כָּל־אֲרֶץ מִצְרַיִם, וַתִּשְׁכַּן עַל כָּל־גְּבוּל מִצְרַיִם, כְּבֹד מָאֵד; לִפְנֵיהָ לֹא־הָיָה כֹּן אֲרֶבָה כְּמֹהוּ, וַאֲחֲרָיו לֹא יִהְיֶה־כֵּן. וַיִּכַּס אֶת־מְרֹאֶה הָאֲרֶץ וַתִּשְׁחַת הָאֲרֶץ וַיֹּאכַל כָּל־עֵשֶׂב הָאֲרֶץ וְאֶת־כָּל־פְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר נֹתַר מִן־הַבְּרָד לֹא־נֹתַר כָּל־יֶרֶק בְּעֵץ וּבְעֵשֶׂב הַשָּׂדֶה בְּכָל־אֲרֶץ מִצְרַיִם:

וּפְרַעָה מִהֵרָ לִקְרֹא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן לֵאמֹר חֲטֹאתִי לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלָכֶם קִבְּלוּ אִזְ אֶת־חֲטֹאתַי עוֹד עִתָּה, וְהִתְפַּלְּלוּ אֵלַי־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם, וַיֹּסֶר מַעַלִּי אֶת־הַמָּנוֹת הַזֶּה. וַיֵּצֵא מֹשֶׁה מֵאֵת פְּרַעָה וַיִּתְּפַלֵּל אֶל הָאֱלֹהִים. וַיַּהֲפֹךְ יְהוָה רוּחַ יָם חֲזָק מְאֹד וַיִּשְׂא אֶת הָאֲרֶבָה וַיִּתְּקַעְהוּ יָמָה סוּף וְלֹא נִשְׂאָר אֲרֶבָה אֶחָד בְּכָל גְּבוּל מִצְרַיִם וַיִּקְשֶׁה יְהוָה אֶת לֵב פְּרַעָה וְלֹא שָׁלַח אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נָטָה אֶת־יָדְךָ אֶל־הַשָּׁמַיִם וַיְהִי חֲשֹׁךְ עַל־אֲרֶץ מִצְרַיִם חֲשֹׁךְ מִמָּשׁוּ׃ וַיֹּט מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ אֶל הַשָּׁמַיִם, וַיְהִי חֲשֹׁךְ וְאִפְּלָה וּסְעָרָה עַל כָּל אֲרֶץ מִצְרַיִם שְׁלִשֶׁת יָמִים וְלֹא רָאָה אִישׁ אֶת אָחִיו שְׁלִשֶׁת יָמִים, וְלֹא קָם אִישׁ מִמִּשְׁכְּבוֹ שְׁלִשֶׁת יָמִים, וְלִכְל כְּבֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אוֹר בְּכָל אֲשֶׁר יִשְׁבּוּ. וַיִּקְרָא פְּרַעָה לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן לֵאמֹר: לָכוּ עֲבֹדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם, אֲנִי הִצָּאֹן וְהִבְקָר יַעֲזֹבוּ, וְטַפְכֶּם יִלְּךָ עִמָּכֶם. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אָבֵל גַּם אִתָּה תִתֵּן לָנוּ עֲלוֹת וּזְבָחִים אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ: וְגַם מִקְנֵנוּ יִלְּךָ עִמָּנוּ, וְלֹא נִשְׁאִיר פְּרִסָּה, כִּי מִהֶם נִקַּח לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, וְנִזְנְנוּ לֹא יִדְעֻנוּ מֶה־נַּעֲבֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, עַד בֹּאֵנוּ שָׁמָּה. וַיִּקְשֶׁה יְהוָה אֶת־לֵב פְּרַעָה, וְלֹא רָצָה לִשְׁלֹחַם. וַיֹּאמֶר פְּרַעָה לֵךְ מִעַמִּי הַשְׂמֹר לֵךְ עוֹד לְהוֹסִיף לְרֹאוֹת אֶת־פָּנָי כִּי בְיוֹם רֹאוֹתַי אֶת־פָּנָי תָּמוּת וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, אֲמַרְתָּ לֹא אֲרָאָה עוֹד אֶל־פָּנֶיךָ.

י א

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עוֹד מִכָּה אַחַת אָבִיָּא עַל־פְּרַעָה וְעַל־מִצְרַיִם וְאַחֲרֵי־כֵן יִשְׁלַח אֲתָכֶם מִזֶּה וּכְשִׁלְחוּ אֲתָכֶם בְּכָל יִגְרַשׁ אֲתָכֶם גֵּרֶשׁ: דִּבֶּר נָא בִּסְתֵר בְּאָזְנֵי הָעָם, וַיִּשְׁאַלּוּ אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ כְּלִי־כֶסֶף וְכָלִי זָהָב וּשְׁמֹלֶת. וְאַדְנֵי נָתַן חֵן לַעֲמֹו לִפְנֵי הַמִּצְרַיִם, וַיִּשְׁאִילוּ לָהֶם, וְהָאִישׁ מֹשֶׁה נַעֲשֶׂה גָדוֹל מְאֹד לִפְנֵי הַמִּצְרַיִם וּלְפָנָי פְּרַעָה וּלְפָנָי מִשְׁרַתָּי: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה: כֹּה אָמַר יְהוָה: כְּחֻצוֹת הַלַּיְלָה אֲנִי יוֹצֵא בְּתוֹךְ מִצְרַיִם. וַיָּמוּת כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, מִבְּכוֹר פְּרַעָה אֲשֶׁר יוֹשֵׁב עַל הַכִּסֵּא, וְעַד בְּכוֹר הַשְּׂפֹתָה אֲשֶׁר אֵצֶל הָרְחִים, וְעַד בְּכוֹר כָּל בֵּהמָה.

והיתה זקקה גדולה בכל־ארץ מצרים, אשר כמוה לא היתה, וכמוה לא תוסיף עוד להיות. ובכל בני ישראל לא יחרץ קלב את־לשונו, מאדם ועד בהמה, למען תדע אשר יגלה יהוה בין מצרים ובין ישראל. וירדו כל עבדיה אלה אלי וישתחווי לי לאמר: צא אתה וכל העם אשר ברגליך, ואתרי כן אצא. ויצא מעם פרעה בחריו אף. ויאמר יהוה אלי־משה לא ישמע אליכם פרעה למען הרבה אותתי ומופתי בארץ מצרים: ומשה ואהרן עשו את כל האותות והמופתיים האלה בארץ מצרים לפני פרעה, ויחזק יהוה את לב פרעה, ולא שמע לשלח את בני ישראל מארץ מצרים.

יב

ויאמר אדני אל־משה ואל־אהרן בארץ מצרים לאמר: החדש הזה לכם ראשית חדשים, ראשון הוא לכם בחדשי השנה. דבר אל כל עדת בני ישראל לאמר, בעשור לחדש הזה יקחו להם איש שוה לבית אבת, שוה לבית ואם מעטים יהיו בבית, כדי שלא יהיו מספיקים לשה, יקח עמו את שכנו הקרוב אליו, לפי מספר הנפשות, כל אחד לפי המספיק לו יספר לשה. שנה תמים זכר בן־שנה יהיה לכם מן הכבשים ומן העזים תקחו: והנה לכם למשמרת עד הארבעה עשר לחדש הזה, וישחטו אתו כל קהל עדת בני ישראל בין הערבים. ולקחו מן הדם ונתנו על שתי המזוזות ועל המשקוף בבתים אשר יאכלו אתם בהם. ואכלו את הבשר בלילה הזה, צלי אש, ומצות על מררים יאכלו. לא תאכלו ממנו נא ומבשר מבשל במים, כי אם־צלי־אש, ראשו על־קרעיו ועל־קרבו: לא תותירו ממנו עד־בקר, וצאם לא תשפרו בו; והנותר ממנו עד־בקר באש תשרפו. ככה תאכלו אתו: מתניכם חגורים, נעליכם ברגליכם, ומקלכם בידכם, ואכלתם אתו בחפזון, פסח הוא ליהוה. ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה, והפיתי כל־בכור בארץ מצרים מאדם עד־בהמה, ובכל־אלהי מצרים אעשה שפטים; אני יהוה. והנה הדם לכם לאות על הבתים אשר אתם שם, וראיתי את־הדם ופסחתי עליכם, ולא־יהיה ככם נגף למשחית בהכתי בארץ מצרים

והנה היום הזה לכם לזכרון, וסגרתם אותו חג ליהוה לכל דורותיכם, חקת עולם תהיו אותו. שבעת ימים מצות תאכלו, ומן היום הראשון תסירו שאר מבתיכם, כל אשר יאכל שאר תפרת הנפש ההיא מִישראל, מן היום הראשון עד היום השביעי. והיום הראשון יקרא קדש, והיום השביעי יהיה לכם מקרא קדש. כל מלאכת עבודה לא תעשו בהם, אלא את אשר יעשה לכל נפש, זה לבדו יעשה לכם. ושמרתם את המצוה הזאת, כי ביום הזה אוציא את כחכם מארץ מצרים, ועשיתם את היום הזה לדרת־כם חקת עולם. מתחילים ביום הארבעה עשר לחדש הראשון מערב, תאכלו מצות עד יום אחד ועשרים לחדש עד ערב.

שבעת ימים שאור לא ימצא בבתיכם, כל אשר יאכל חמץ ונכרתה הנפש ההיא מעדת ישראל, בגר ובאזרח הארץ. כל חמץ לא תאכלו, ובכל מושבתיכם תאכלו מצות.

ויקרא משה לכל זקני בני ישראל, ויאמר אליהם: לכו קחו לכם שיה למשפחתכם, ושחטו את-הפסח. ולקחתם אגדת אזוב וטבלתם בדם אשר אצל הפתח והגעתם אל המשקוף ואל שתי המזוזות מן הדם אשר אצל הפתח, ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בקר. ויעבר יהוה להכות את המצרים, ויראה את הדם על המשקוף ועל שתי המזוזות, ויעבר יהוה על הפתח, ולא יתן למשחית לבוא אל בתיכם להכות. ושמרתם את הדבר הזה לחק לך ולבניך עד עולם. ואם תבאו אל הארץ אשר יתן יהוה לכם כפאשר דבר, שםרו את העבודה הזאת. והיה אם יאמרו אליכם בניכם מה העבודה הזאת ואמרתם להם: זבח הפסח הזה ליהוה, כפאשר פסה על בתי בני ישראל במצרים, כפאשר הכה את המצרים, ואת בתינו הציל. ויקד העם וישתחוו. וילכו ויעשו בני ישראל כפאשר צוה יהוה את-משה ואת-אהרן כן עשו

ויהי בחצות הלילה, ויהוה הכה כל בכור בארץ מצרים, מבכור פרעה היושב על הכסא, עד בכור השבויה אשר בבור, ועד בכור כל בהמה. ונקם פרעה לילה ומשורתיו וכל המצרים, ותהי עקבה גדולה בכל ארץ מצרים, כי לא היה בית אשר לא היה בו מת ויקרא פרעה למשה ולאהרן לילה ויאמר להם: קומו צאו מתוך עמי, גם אתם גם בני ישראל, לכו ועבדו את יהוה אלהיכם כפאשר דברתם. ואת הצאן ואת הבקר שלכם קחו ולכו, וברכו גם אותי. והמצרים היו לוחצים את-העם בנריוזות להוציאם מן-הארץ, כי אמרו: פלנו מתים. וישא העם את-בצקו לפני החמץ, משארתם צררת בשמלתם על-שכמם. ובני ישראל עשו כפאשר צוה להם משה, וישאלו מהמצרים כלי כסף וכלי זהב ושמלת. ויתן יהוה את-חן העם לפני המצרים, וישאלו להם, וינצלו את-המצרים:

ויסעו בני ישראל מרעמסס אל סכות, כשש מאות אלף רגלי, האנשים, מלבד המטלטלים. וערב רב עלה אתם, וצאן ובקר ומקנה רבים מאד. ויאפו את-הבצק אשר הוציאו ממצרים עגות מצות, כי לא חמץ, כי גרשו אותם המצרים, ולא יכלו להתמהמה, וגם-צדה לא עשו להם לדרך. ומושב בני ישראל אשר ישבו בארץ מצרים ובארץ כנען היה ארבע מאות ושלשים שנה. ויהי בסוף ארבע מאות ושלשים שנה, יצא כל-צבא יהוה מארץ מצרים בלילה. משמרת היא ליהוה להוציא אותם מארץ מצרים, הלילה ההוא, משמרת ליהוה לכל בני ישראל לדורותיהם ויאמר אדני אל משה ואל אהרן: זה חק הפסח, כל נכרי לא יאכל ממנו. וכל עבד או קנוי כסף תמול אתו, ואין יאכל ממנו. גר או שכיר לא

יאכל ממנו. בבית אחד יאכל, ולא תוציאו מן הבית את הבשר חוצה, ועצם לא תשקרו ממנו. כל־עדת בני ישראל יעשו אתו. ואם יגור אתכם גר לעשות פסח ליהוה, המול לו כל זכר, ואז יקרב לעשות אותו, והיה כאזרח הארץ; כל ערל לא יאכל בו תורה אחת תהיה לאזרח ולגר הנולד אליכם: ויעשו בני ישראל כאשר צוה יהוה את־משה ואהרן אליהם, פו עשו. ויהי ביום ההוא, הוציא יהוה את בני ישראל מארץ מצרים עם כחם.

יג

ויאמר יהוה אל־משה לאמר קדש לי כל־בכור ראשון פותח כל־רחם בבני ישראל מאדם עד־בהמה, לי הוא. ויאמר משה אל העם זכור את היום הזה אשר יצאתם בו מארץ מצרים מבית עבדים כי בנד חזקה הוציא יהוה אתכם מזה ולא יאכל חמץ כי היום אתם יוצאים בחדש האביב. והנה כאשר יביאך יהוה אל־היה אל ארץ הפנעני והחתי והאמרי והחוי והיבוסִי והגרגזִי והפרזי, אשר נשבע לאבתך לכת לה, ארץ זבת חלב ודבש, ועשית את העבודה הזאת בחדש הזה. ששֶׁת ימים תאכלו מצות, וביום השביעי חג ליהוה. מצות תאכלו שבעת ימים, לא יראה לך חמץ, ולא יהיה לך שאר ככל גבוליה. והגדת לבנך ביום ההוא לאמר: בעבור זה עשה יהוה האלהים לי כצאתי ממצרים. והיה לך לאות על ידך, ולזכרון בין עיניך, למען תהיה תורת יהוה בפיה, כי בנד חזקה הוציאך יהוה האלהים ממצרים. ושמרתם את החק הזה למועדי, מימים ימימה

והיה כאשר יביא אותך יהוה אל־ארץ הפנעני, אשר נשבע לאבתך, ונתן לך אותה. והפרשת כל־פטר רחם הנזכרים ליהוה כל־פטר רחם מן־הבקר ובהמה שֶׁלֶךְ כל אשר יהיה לך הנזכרים תקדיש ליהוה כל פטר רחם חמור תחליף בשוה, ואם לא תחליף תפדה אותו. כל בכור אדם מבניו תפדה. ואם ישאלך בנך אחרי כן לאמר, מה זאת? ואמרת אליו, כי בנד חזקה הוציא יהוה אותנו מארץ מצרים מבית עבדים. וכאשר הקשה פרעה לשלחנו, המית כל בכור בארץ מצרים, מבכור אדם עד בכור בהמה. על כן אני זוכר ליהוה כל פטר רחם הנזכרים, וכל בכור בני אפדה. והיה לאות על ידך וילא נע לפני עיניך, כי בנד חזקה הוציאך יהוה ממצרים:

וכאשר שלח פרעה את־העם, לא הנחם האלהים דרך ארץ פלשתים, כי קרוב הוא, כי אמר האלהים, פוֹי־נחם העם בראתו מלחמה, ושב מצרימה. ויסב האלהים את העם דרך המדבר אל ים סוף, ובדור החמישי עלו בני ישראל מארץ מצרים. ויחם משה את עצמות

יוסף עמו, כי השבע השביע את בני ישראל לאמר, פקד יפקד אלהים אתכם, והעליתם את עצמתי מזה אתכם.

ויסעו בני ישראל מסכות, ויחנו באיתם אצל המדבר. והאלהים הובילם, יומם בעמוד ענן ולראות להם את הדרך, ולילה בעמוד אש. לא פסק עמוד הענן יומם ועמוד האש לילה מלפני פליהם:

יד

ויזכר יהוה אל-משה לאמר: דבר אל-בני ישראל וישבו ויחנו לפני החירת בין מגדל ובין הים לפני בעל צפן נכח אתו תחנו על-הים ויאמר פרעה לעמו, בני ישראל תועים הם בארץ, כי סגר עליהם המדבר. ואני אקשה את-לב פרעה וירדף אחריהם, ואתפכה בפרעה ובכל-חילו, וידעו כל-מצרים כי-אני יהוה, ויעשו-כו. ויצא מלך מצרים כי ברח העם, ויהפך לב פרעה ויעבדיו אל העם, ויאמרו: מה זאת עשינו, לשלח את בני ישראל מעבדנו? אסר אז פרעה את מרכבותיו, ואת כל עמו הוליך עמו. ויקח שש מאות רכב בחור ואת כל סוס מצרים ושלשים על כלם: ויקושח יהוה את-לב פרעה מלך מצרים ואת-לב משרתיו, וירדף אחרי בני ישראל, ובני ישראל יצאו ביד רמה וירדפו המצרים אחריהם, ומצאו אותם חונים על הים, וכל הסוס והרכב של פרעה, והפגרים, והחיל שלו, מול המחנה, מנגד בעל צפון. ופרעה הקריב, ובני ישראל הרימו את עיניהם ויראו, והנה המצרים חנים אחריהם, ויראו מאד, ויעצקו בני ישראל אל יהוה. ויאמרו אל-משה, המבלי אינ-קברים במצרים לקחתנו למות במדבר? מה-זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים? הלא זה הדבר אשר דברנו אליך במצרים לאמר: הנח לנו ונעבדה את-מצרים? כי טוב לנו עבד את-מצרים ממותנו במדבר הזה.

ויאמר משה אליהם התחזקו עמדי וראו את-הישועה מאת יהוה אשר יעשה לנו היום כי באשר ראיתם את-המצרים היום לא תסיפו עוד לראותם לעולם יהוה ילחם עליכם, ואתם תחרישון. ויאמר יהוה אל-משה מה-תצעק אלי דבר אל-בני ישראל ויסעו: ואמה הרים את מטף ונטה את ידה על הים ויקעהו, ויבאו בני ישראל אל תוך הים ביבשה והנה אני אקשה את לב פרעה ואת לב כל המצרים, ויבאו אחריהם, ואפכה בפרעה ובכל חילו וברכבו ובפגשיו. וידעו כל-המצרים כי אני יהוה, בהפקדי בפרעה וברכבו ובסוסיו. ויסע מלאך האלהים הלך לפני מחנה בני ישראל, וילך מאחריהם, ויסע גם עמוד הענן מפניהם, ויעמד מאחריהם. ויכנס בין מחנה המצרים ובין מחנה המצרים ובין מחנה ישראל,

ויעמד, ויהי חשף ואפלה, ויעבר הלילה, ולא התערבו זה עם זה כל הלילה. ויט משה את־ידו על־הים, ויולך יהוה את־הים ברוח דרום עזה כל־הלילה, וישם את־הים לתרבה, ויבקעו המים. ויבאו בני ישראל בתוך הים ביבשה, והמים להם חומה מימין וחומה משמאלם.

וירדפו המצרים ויבאו אחריהם, וכל סוס פרעה והמרכבות והפרשים, אל תוך הים. ויהי באש־מרת הבקר, וישקף יהוה על מחנה מצרים בעמוד אש וענן, ויהם את מחנה מצרים. וינשר את־אפני מרכבותיהם, וינהגם בכבד, ויאמרו המצרים, בנוסה מפני ישראל, כי יהוה נלחם להם במצרים. ויאמר יהוה אל משה נטה את ידך על הים וישבו המים ויכסו את המצרים על רכבם ועל פרשיו ויט משה את ידו על הים, וישב המים לאיתנו לפנות בקר, והמצרים נסים לקראתו, וינער יהוה את מצרים בתוך הים והמים שבו וכסו את המרכבות ואת הרוכבים ואת כל חיל פרעה, את הבאים אחריהם אל הים, ולא נשאר מהם אף לא אחד ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים, והמים להם חומה מימין וחומה משמאלם. ויושע יהוה ביום ההוא את ישראל מיד מצרים וירא ישראל את מצרים מתים על שפת הים וירא ישראל את־הנז הדולה אשר עשה יהוה למצרים, ויירא העם את־יהוה, ויאמינו באלהים ובמשה עבדו.

יה

אז שר משה ובני ישראל את השירה הזאת לאלהים ואמרו לאמר: נשירה ליהוה, כי כבוד נכבד, סוס ורוכב השליך בים. עוזר ומגן הנה לי לישועה, זה אלהי ואכבדהו, אלהי אבי וארוממהו. יהוה משבר מלחמות, יהוה שמו. מרכבות פרעה ואת חילו השליך אל הים, בחורי רוכבים ושלילים נבלעו בים סוף. ים כסה אותם, טבעו במצולה כמו אבן. ימינה אדני נתפארה בכח, ימינה אדני רצצה אויבים. וברב כבודך שברת את הצוררים, שלחת את חרונך אשר אכל אותם כשש. וברוח אפה נחלקו המים, קפאו כמו חומה המים, קפאו הגלים בתוך הים. אמר האויב: ארדה, אשיג, אחלק שכל, אמלא נפשי, אהרג בתרבי, תשלט ידי. שלחת את־חרונך, כסה אותם ים, טבעו בעופרת במים עזים. מי כמוך באלים, יהוה; מי כמוך, נאצר בקדש, נורא תהלות, עשה פלא. נטית ימינה, בלעתמו ארץ הדרכת בצדקתה את עמך זה אשר פדית, עודדת בכחך אל גוה קדשך. שמעו גוים וכעסו, חבלים אהזו יושבי פלשתים: אז מהרו מנהיגי אדום, ושרי מואב, אחזתם רעדה, נמוגו כל יושבי כנען. יפל עליהם רעדה ופחד, בגדל ורועה ידמו כאבן, עד יעבר עמך יהוה, עד יעבר עמך זה אשר קניית. הביאם ונטעם בהר נחלתה, במכון לשבתה אשר פעלת יהוה, מקדש אדני

פונגן גייד. אדון מושל לעולם וועלכע עולמים וועד. פי נכנס סוס פרעה עם מרכבות ורוכבים אל הים, והביא יהוה עליהם את מימי הים, ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים.

ותחזק מרים הנביאה אחות אהרן את התר בידה, ותצאנה כל הנשים אתריה בתפלים ובמחלות. ותתחזק מרים לפניהם לאמר: נשירה ליהוה, כי כבוד התפכד, סוס ורוכבו השליך בים. ויסע משה את-בני ישראל מים-סוף ויולך אותם אל-מדבר שור וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים לשותות: ויבאו מרתה, ולא יכלו לשותות מים ממרה, כי מרים הם, על כן קרא את שם המקום ההוא מרה. ויתלוננו העם על משה לאמר: מה נשתה? ויצעק משה אל יהוה, ויורהו עץ, וישלך אותו אל המים, וימתקו המים, שם שם לו חקים ומשפטים, ושם נסחו. ואמר: אם שמוע תשמע בקול יהוה אלהיך, והינשר בעיניו תעשה, והאזנת למצותיו, ושמרת את-כל-חקיו, כל-המחלה אשר-שמתי במצרים לא-אשים עליך, כי אני יהוה רפאך. ויבאו אילמה, ושם היו שנים עשר מעינות מים ושבעים גזעי תמרים, ויחנו שם על המים.

י

ויסעו מאילם, ויבאו כל עדת בני ישראל אל מדבר סין, אשר הוא בין אילם ובין סיני, ביום הקדש עשר לחדש השני לצאתם מארץ מצרים. התלוננה כל-עדת בני ישראל על-משה ועל-אהרן: ויאמרו אליהם בני ישראל לוא מתנו מכים ביד יהוה בארץ מצרים כאשר ישכנו על סירות הבשר ואכלנו לחם לשבע כי הוצאתם אתנו אל המדבר הזה להמית את כל העדה הזאת ברעב ויאמר אדני אל-משה הנה אני ממטיר לכם לחם מן-השמים ונצא העם ולקטו דבר-יום ביום ונאספו יום ביום. ויאמר משה ואהרן אל כל עדת בני ישראל: בערב תדעו כי יהוה הוציא אתכם מארץ מצרים. ובבקר תראו את-כבוד יהוה בהאזינו את-תלונותיכם על-האלהים, ואנחנו מה אנחנו כי תלוננו עלינו? ויאמר משה, בתת יהוה לכם בערב בשר לאכל ולחם בבקר לשבע, מפני ששמע יהוה את תלונתכם אשר אתם מתלוננים עלינו, ואנחנו מה אנחנו? כי לא עלינו תלונתכם, כי אם על האלהים.

ויאמר משה אל-אהרן, אמר לכל-עדת בני ישראל, קרבו לפני האלהים, כי שמע את-תלונתכם: וכאשר דבר אהרן לכל-עדת בני ישראל, ויפנו אל-המדבר, וכבוד יהוה נראה בענן: וידבר יהוה אל-משה לאמר: שמעתי את תלונת בני ישראל דבר אליהם לאמר בערב תאכלו בשר ובבקר תשבעו לחם וידעתם כי אני יהוה אלהיכם ויהי ערב ותעל השלל

ותכס את המחנה, ובבקר הנה כשכד הטל סביב למחנה והנה על פני המדבר דק כמו גד לכו, כמו כפור על הארץ. ויראו אותו בני ישראל ויאמרו איש לרעהו מה הוא זה כי לא ידעו מה היה ויאמר משה אליהם זה הלחם אשר נתן אדני לכם לאכל זה הדבר אשר צוה יהוה: לקטו ממנו איש לפי הראוי, עמר לגלגל לפי מספר נפשותיכם, איש עם בני אהלו תלקטו ויעשו כן בני ישראל, וילקטו המרבה והממעט. ומדוד בעמר, לא העדיף המרבה והממעט לא הקסיר, איש לפי הראוי לו לקטו. ויאמר משה אליהם, אל ישאר איש ממנו עד הבקר.

ולא שמעו למשה, אבל השאירו אנשים ממנו עד הבקר, והרים תולעים והבאיש, ויקצף עליהם משה. ויאספו אתו בבקר בבקר, איש כפי הראוי לו, וקשחמם השמש, נמס. ויהי ביום הששי, אספו את הדברים הנחוצים כפלים, שני גמר לאחד, ויבאו כל שרי העדה, ויגידו למשה. ויאמר משה אליהם הלא זה הדבר אשר דבר יהוה שבת שבתון קדש ליהוה מחר את כל אשר תאפו ואת כל אשר תבשלו בשלו ואת כל העדף הנחיו לכם למשקרת עד הבקר ויעזבו ממנו עד בקר פאשר צוה להם משה ולא הבאיש ולא רמה היתה בו: ויאמר משה: אכלו היום, כי שבת היום ליהוה, לא ימצא בשדה. ששת ימים תלקטו, וביום השביעי שבת, כי לא יהיה בו. ויהי ביום השביעי יצאו אנשים מן העם ללקט ולא מצאו. ויאמר יהוה אל משה עד-מתי לא תאבו לשמע אל-מצותי ואל-תורתי ראו, כי יהוה נתן לכם את-השבת את-היום הזה, על-כן הוא נתן לכם ביום הששי להם שני ימים, שבו איש בבתיו, אל-יצא איש ממקומו ביום השביעי. ושבת העם ביום השביעי. ויראו אותו בני ישראל שמו מן, והוא היה כנרע בסברה לכו, וטעמו כצפיחת בדבש. ויאמר משה זה הדבר אשר צוה יהוה מלאו את-העמר מן-המן למשקרת לדורתיכם למצו יראו את-הלחם אשר אכלתם במדבר פאשר הוציא יהוה אתכם מארץ מצרים ויאמר משה אל אהרן, קח צנצנת זהב אחת, והשלד לתוכה עמר מלא מן המן, והנח אותו לפני האלהים למשקרת לדורתיכם. כאשר ציווה יהוה את-משה, והניח אהרן לפני העדות לשמירה. ובני ישראל אכלו את המן ארבעים שנה, עד שבאו אל הארץ המישבת. אכלו את המן עד שהגיעו אל חלק מפניקיה. והעמר הנה עשירית שלש המדות.

יז

ויסע כל עדת בני ישראל ממדבר סין לפי מסעיהם על פי יהוה ויחגו בריפידים ולא היה מים לעם לשותות ויתלוננו העם אל משה לאמר: תן לנו מים פדי שנשתה. ויאמר להם משה: מה תתלוננו אלי, ומה תנסו את יהוה? ויצמא שם העם למים, ויתלוננו שם העם אל

מִשָּׁה לֵאמֹר, לָמָּה זֶה הֶעֱלִיתֵנוּ מִמִּצְרַיִם לְהָמִית אֹתָנוּ וְאֵת יְלָדֵינוּ וְאֵת מִקְנֵינוּ בְּצִמְצָם; וַיַּצְעַק מִשָּׁה אֶל־יְהוָה לֵאמֹר: מָה אַעֲשֶׂה לָּעַם הַזֶּה? עוֹד מַעֲט וְיִסְקְלוּנִי. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מִשָּׁה לֵךְ לִפְנֵי הָעָם הַזֶּה וְקַח לָהֶם מִזִּמְנֵי הָעָם וְאֶת־הַמָּטָה אֲשֶׁר הִכִּיתָ בּוֹ אֶת־הַיָּאֵר קֹחַ בְּיָדְךָ וְהִלַּכְתָּ הַגִּנִּי עִמָּד וְשָׁם לִפְנֵיךָ עַל הַסֶּלַע בַּחֲרֹב, וְהִכִּיתָ אֶת־הַסֶּלַע, וַיִּצָּאוּ מִמֶּנּוּ מִיָּם, וְשָׁתָה הָעָם. וַיַּעַשׂ מִשָּׁה כֹּן לַעֲיֹנִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל. וַיִּקְרָא אֶת שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא מִסָּה וּמִרִיבָה, עַל חֲרַפַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל נִסּוּתָם אֶת יְהוָה לֵאמֹר, הֲיֵשׁ יְהוָה בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין.

וַיָּבֹא עֲמֶלֶק וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל בְּרַפִּידִים. וַיֹּאמֶר מִשָּׁה לַיהוָה שֶׁעָלָה בְּחֹר לָהֶם אֲנָשִׁים גְּבוּרִים וְצָא הָעָרֹד לְמִלְחָמָה עִם עֲמֶלֶק מִחֹר וְהִנֵּה אֲנֹכִי עוֹמֵד עַל רֹאשׁ הַגְּבֻעָה וּמִטָּה הָאֱלֹהִים בְּיָדִי וַיַּעַשׂ יְהוָה כְּאֲשֶׁר אָמַר לוֹ מִשָּׁה, וַיִּצָּא וַיַּעֲרֹד מִלְחָמָה בְּעֲמֶלֶק, וּמִשָּׁה וְאֶהֱרֹן וְחֹזֵר עָלוּ עַל רֹאשׁ הַגְּבֻעָה. וְהִנֵּה כְּאֲשֶׁר הָרִים מִשָּׁה אֶת הַיָּדִים, גִּבֹּר יִשְׂרָאֵל, וְכֹאֲשֶׁר הוֹרִיד אֶת הַיָּדִים, גִּבֹּר עֲמֶלֶק. וַיִּדְּיוּ שֵׁל מִשָּׁה כְּבָדוֹת, וְלָקְחוּ אֶבֶן וְשָׁמוּ תַחֲתֵיו, וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ, וְאֶהֱרֹן וְחֹזֵר תָּמְכוּ בְּיָדָיו, מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד, וַיְהִי וַיָּדִיו שֵׁל מִשָּׁה אֲמוּנָה עַד בּוֹא הַשָּׁמֶשׁ. וַיִּהְיֶה יְהוָה שֶׁעָלָה אֶת עֲמֶלֶק וְאֵת כָּל עַמּוֹ לִפְנֵי חֲרֹב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מִשָּׁה כָּתֹב זֹאת זִכְרוֹן בְּסֵפֶר וְשִׁים בְּאָזְנִי יְהוָה שֶׁעָלָה אֶת־זִכְרֵךְ עֲמֶלֶק מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם: וַיִּבְנֶה מִשָּׁה מִזְבֵּחַ לַיהוָה, וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ, יְהוָה נָסִי. כִּי בְיַד סִתָּר יִלָּחֶם אֲדֹנָי עַל עֲמֶלֶק מִדּוֹר לְדוֹר.

יח

וַיִּשְׁמַע יְתֵרוֹ כִּהְיוּ חֲתָנוֹ מִשָּׁה אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ, כִּי הוֹצִיא יְהוָה אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם. וַיִּקַּח יְתֵרוֹ חֲתָנוֹ מִשָּׁה אֶת־צִפְרָה אִשְׁתּוֹ מִשָּׁה אַחֲרֵי שְׁלוּחֶיהָ וְאֵת שְׁנֵי בָנֶיהָ, שֵׁם הָאֶחָד מֶהֱם גִּרְשֵׁם, לֵאמֹר, גֵּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, וְשֵׁם הַשֵּׁנִי אֱלִיעֶזֶר, לֵאמֹר, כִּי אֱלֹהֵי אֲבִי עָזָרִי, וַיִּצְלֵנִי מִיַּד פְּרַעֲוֹ. וַיִּצָּא יְתֵרוֹ חֲתָנוֹ מִשָּׁה וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ אֶל מִשָּׁה אֶל הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר חָנָה שָׁם עַל הַר הָאֱלֹהִים הַיּוֹד לְמִשָּׁה לֵאמֹר, הִנֵּה חֲתָנְךָ יְתֵרוֹ בָּא אֵלֶיךָ, וְאִשְׁתְּךָ וּשְׁנֵי בָנֶיךָ עִמּוֹ וַיִּצָּא מִשָּׁה לִקְרֹאת חֲתָנּוּ, וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לוֹ, וַיִּשָּׂק לוֹ, וַיִּשָּׂאֻהוּ אִישׁ לְרַעְהוּ לְשָׁלוֹם, וַיָּבֹא אֹתָם הָאֱלֹהִים וַיִּסְפֵּר מִשָּׁה לַחֲתָנּוֹ אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְפָרַעֲוֹ וּלְכָל הַמִּצְרַיִם בְּגִלְלֵי יִשְׂרָאֵל, וְאֵת כָּל הַטֶּרֶס אֲשֶׁר מִצָּאָם בְּדֶרֶךְ, וְכִי הִצִּילָם יְהוָה מִיַּד פְּרַעֲוֹ וּמִיַּד הַמִּצְרַיִם. וַיִּשְׁתּוּמֶם יְתֵרוֹ עַל כָּל הַטּוֹבוֹת אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לָהֶם, כִּי הִצִּילָם מִיַּד מִצְרַיִם וּמִיַּד פְּרַעֲוֹ: וַיֹּאמֶר יְתֵרוֹ בְּרוּךְ יְהוָה כִּי הִצִּיל אוֹתָם מִיַּד מִצְרַיִם וּמִיַּד פְּרַעֲוֹ: עֵתָה יָדַעְתִּי כִּי גָדוֹל יְהוָה מִכָּל־הָאֱלֹהִים, בְּעִבּוֹר זֶה כִּי הִתְנַפְּלוּ עָלַיִהֶם. וַיִּקַּח יְתֵרוֹ חֲתָנוֹ מִשָּׁה עֲלוֹת וְנִבְחִים לְאֵלֹהִים, וַיָּבֹא אֶהֱרֹן וְכָל זִמְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַכְלִילָחֶם עִם חֲתָנוֹ מִשָּׁה לִפְנֵי הָאֱלֹהִים.

ויהי ממחרת וישב משה לשפט את העם, ויעמד כל העם על משה מן הבקר עד הערב. ויבא יתרו את כל אשר הוא עושה לעם, ויאמר: מה הדבר הזה אשר אתה עושה לעם? מדוע אתה יושב לבדך, וכל העם נצב עליך מן הבקר עד הערב? ויאמר משה לחתנו כי יבא אלי העם לקרש משפט מאת האלהים: כי כאשר יהיה להם ריב ויבאו אלי, אשפט את כל אחד ואחד עמו, ואת מצוות האלהים ואת תורתו. ויאמר חתן משה אליו לא טוב הדבר אשר אתה עושה: בהשחתה תשחת בחרס סבלנות, גם אתה וגם כל העם הזה אשר עמך. כבד עליך הדבר הזה, לא תוכל לעשות אתה לבדך. ועתה שמע־נא לי ואיעצך ויהי אלהים עמך, הנה אתה לעם בדברים שביניהם לאלהים, ותעלה את־דבריהם אל־האלהים והעידת בהם את־חקי האלהים ואת־תורתו, והודעת להם את־הדרכים אשר ילכו בהן, ואת־המעשים אשר יעשו. ואתה ראה לה מפל העם אנשים חזקים יראי אלהים, אנשים צדיקים שונאי גאווה, ותשים עליהם שרי אלקים ושרי מאות ושרי חמשים ושרי עשרות. והם ישפטו את־העם בכל־עת, ואת־הדבר הפכד יעלו אליה, ואת־המשפטים הקטנים ישפטו הם, ויגלו מעליה, ויעזרו לה. אם את־הדבר הזה תעשה, יסנח אותך האלהים, ותוכל לעמד, וכל־העם הזה אל־מקומו בשלום יבוא. וישמע משה לקול חתנו ויעש כל אשר אמר לו. ומשה בחר אנשים חזקים מפל ישראל, ועשה אותם עליהם שרי אלקים ושרי מאות ושרי חמשים ושרי עשרות. וישפטו את־העם בכל־עת, וכל־דבר כבד העלו על־משה, וכל־דבר קל שפטו הם. ומשה שלח את חתנו, והלה אל ארצו

יט

ובחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים, ביום הזה באו אל־מדבר סיני: ונסעו מרפידים, ויבאו אל מדבר סיני, ויחן שם ישראל נגד ההר. ומשה עלה אל הר האלהים, ויקרא אליו האלהים מן ההר לאמר: כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל. אתם ראיתם כמה עשיתי למצרים, ואשא אתכם כמו על כנפי נשרים, ואביא אתכם אלי. ועתה אם שמוע תשמעו בקולי ושמרתם את־בריתי, תהיו לי עם סגולה מכל העמים, כי לי כל הארץ. ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש, את הדברים האלה תדבר אל בני ישראל. ובא משה, ויקרא לזקני העם, וישם לפניהם את כל הדברים האלה אשר צוה אותם האלוהים ויען כל־העם יחדו ויאמרו כל אשר־דבר האלהים נעשה ונשמע ויעל משה את־הדברים האלה אל־האלהים ויאמר אדני אל־משה הנני בא אליה בעמידה הענו למען ישמע העם בדברי עמך וגם בך נאמינו לעולם ויגד משה את־דברי העם אל־אדני ויאמר אדני אל־משה, רד העד בעם וקדש אתם היום ומחר, ויכבסו את־בגדיהם. ויהיו מוכנים ליום השלישי, כי ביום השלישי ירד יהוה עליהר סיני לעיני כל־העם. והבדלת את־העם

ברצף עד שקר. לא תחמד את אשת רצף, לא תחמד את בית רצף, ולא את שדהו, ולא את עבדו, ולא את אמתו, ולא את שורו, ולא את חמורו, ולא כל בהמתו, ולא כל אשר לרצף.

וכל העם ראה את הקול ואת הלפידים ואת קול השופר ואת הקר המעשן, וייראו וכל העם עמדו מרחוק. ויאמרו אל־משה דבר אתה אלינו ואל ידבר אלינו האלהים פנים־פנים: ויאמר אליהם משה: התחזקו, כי בעבור נסות אתכם בא האלהים אליכם, למען יתנה יראתו עליכם, למען לא תחטאו. והעם עמד מרחוק, ומשה אל הערפל אשר שם האלהים. ויאמר אדני אל־משה אלה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל אתם ראיתם כי מן־השמים דברתי אליכם לא תעשו לכם אלהי כסף, ואלהי זהב לא תעשו לכם: מזהב אדמה תעשה־לי, ונבחת עלי ואת־עלתיך ואת־שלמיתך, את־צאנך ואת־בקרך, בכל־המקום אשר אנכי־את־שמי, אבוא אליך וברכתיך. אם־ומזהב מאבנים תעשה לי, לא תבנה אתם גזרות, כי חרבה הנפת עליהם ונטמאו. לא תעלה במעלות על־מזבחי, למען לא תגלה את־ערוותך עליו.

כא

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם: אם תקנה עבד עברי, שש שנים יעבד אותה, ובשנה השביעית יצא לחפשי חנם. אם הוא לבדו יכנס, לבדו יצא. ואם אשה תכנס עמו, תצא גם האשה אתו. ואם האדון נותן לו אשה וילדה לו בנים או בנות, האשה והילדים יהיו לאדונו, והוא לבדו יצא ואם ענה יאמר העבד אהבתי את אדני ואת אשתי ואת בני לא אצא חפשי יקריב אתו אדניו אל משפט האלהים, ואז יקריב אתו אל הדלת או אל המזוזה, ורצע אדניו את אזנו במרצע, ויעבדו לעולם.

ואם־ימכר איש את־בתו לשפחה, לא תצא כצאת השפחות. אם לא תשים חן בעיני אדונה, אשר לו התחייב אותה, יפדה אותה; אבל לעם זר אין לו רשות למכור אותה, כי בגד בה. ואם־לבנו ייעדנה כמשפט הבנות יעשה־לה אם־אחרת יקח לו, שארה כסותה ועתה לא יגרע. ואם את־שלישת אלה לא יעשה לה, ויצאה חנם בלי כסף. ואם נכה איש את־רעהו ומת, מות יומת. והוא לא ברצון, אבל האלהים מסר בידיו, אתן לה מקום אשר ינוס שמה הרוצח. ואם איש יזיד על רעהו להרגו בערמה ומן מזבחי יתקחנו למות. מי שחכה את אביו או את אמו מות יומת. המדבר רע על אביו או על אמו מות יומת. מי שיגנב איש מבני ישראל והתעמר בו ומכרו ונמצא בידו, מות יומת. ואם יקללו שנים אנשים ויכו את השכן באבן או באגרף ולא ימות, אבל ישכב על המטה, אם יקום האדם ויתלהלך בחוץ

על מטה, נקי יהיה המכה, רק את בטולו ישלם ואת הרפואות. ואם יכה איש את עבדו או את שפחתו בשבט ומת תחת ידו נקם נקם אם-ויהיה יום אחד או יומים, לא נקם, כי כספו הוא. אם ילקחו שנים אנשים ויכו אשה מעברת ויצא ילדה לא מציר, יענש באשר ישים איש האשה, יתן בהערכה. אם-ומציר הוא, יתן נפש תחת נפש. עין תחת עין, שן תחת שן, יד תחת יד, רגל תחת רגל. כויה תחת כויה, פצע תחת פצע, חבורה תחת חבורה. ואם יכה איש את-עין עבדו או את-עין אמתו ושחתה, לחפשי ישלחנו תחת עינו ואם את שן העבד או את שן השפחה שלו יכה, לחפשי ישלחם תחת שנם ואם ינגח שור איש או אשה ומת, באבנים יסקל השור, ולא יאכל את בשרו, ובעל השור נקי יהיה. ואם השור נגח הוא מתמול לשלשום, והועד באדוניו ולא שפרו, והמית איש או אשה, השור יסקל באבנים, וגם אדוניו יומת. אם-כפר יושם עליו יתן כפר נפשו ככל אשר ישימו עליו: ואם בן או בת ינגח, כמשפט הזה יעשו לו. ואם ילד ינגח השור או שפחה, כסף שלשים דיןרקה יתן לאדוניהם, והשור יסקל. ואם-יפתח איש בור או יחפר בור ולא יכסנו, ונפל שמה שור או חמור בעל הבור ישלם, כסף יתן לבועליו, והמת יהיה לו. אם יגח שור של מישוהו את שור הרע וימות, ימכרו את השור החי ויחלקו את כספו, ואת השור המת יחלקו. ואם נודע השור כי נגח הוא מתמול לשלשום, והועד בבועליו ולא ישמרנו, שלם ישלם שור תחת השור, והמת יהיה לו.

אם מי יגנב עגל או שוה, וישחטנו או ימכרנו, חמשה עגלים ישלם תחת העגל, וארבע צאן תחת השוה.

כב

אם במחמרת נמצא הגנב והכה ומת, אין לו דמים. אם-יורח השמש עליו, אשם הוא, מות יומת. אם-אין לו, ימכר תחת גנבתו. אם-וישאר ונמצא בידו הגנבה, מחמור ועד קבש חיים, כפול אותם ישלם. אם ירעה מישוהו שדה או כרם, ויניח את בהמתו לרעות בשדה אחר, ישלם משדהו לפי תבואתו. ואם ירעה את כל השדה, ישלם את מיטב שדהו ואת מיטב פרמו. ואם תצא אש ומצאה קוצים ושרפה גרנות או שבלים או שדה ישלם המבעיר את-האש:

ואם-יתן איש לרעהו כסף או כלים לשמר ונגנב מבית האיש, אם-ימצא הגנב ישלם כפל. ואם לא ימצא הגנב, יקרב בעל הבית לפני האלהים וישבע שלא פשע בכל הפקדון של רעהו לפי כל דבר עול נאמר, על עגל ובהמה וצאן ובגד וכל אבדה הנסענת, מה

שִׁיחָהּ, לִפְנֵי הָאֱלֹהִים יָבוֹא מִשְׁפָּט שְׁנִיָּהֶם, וְהִנָּרְשָׁע עַל־יְדֵי הָאֱלֹהִים יִשְׁלַם כָּפָל לַרְעָהּ. אִם מִי נוֹתֵן לַרְעָהּ בְּהִמָּת מִשָּׂא אוֹ עֵגֶל אוֹ כֶּבֶשׂ אוֹ כֹּל בְּהֵמָה לְשֹׁמֵר, וְנִשְׁבַּר אוֹ מֵת אוֹ נִשְׁבָּה, וְאִין יוֹדֵעַ שְׁבוּעַת הָאֱלֹהִים תְּהִיָּה בֵּין שְׁנֵיהֶם, שֶׁלֹּא פִעַל בְּרִשָּׁע כָּלל בְּפִקְדוֹן הָרָע, וְכִךְ יִקְבַּל אֲדוֹנָו, וְלֹא יִשְׁלַם. וְאִם יִגָּבַּ מֵאֲתוֹ, יִשְׁלַם לְאֲדוֹן. וְאִם טָרַף חַיָּה יוֹכִילָנָו אֶל הַטָּרְפָּה, וְלֹא יִשְׁלַם. וְאִם יִשְׁאַל מִי מֵאֵת רְעָהּ וְנִשְׁבַּר אוֹ מֵת אוֹ נִשְׁבָּה וּבָעֲלָיו אֵינָנּוּ עִמּוֹ יִשְׁלַם וְאִם הָאֲדוֹן עִמּוֹ, לֹא יִשְׁלַם, וְאִם שָׂכִיר הוּא, יִהְיֶה לוֹ תַּחַת שָׂכָרוֹ.

וְאִם יִפְתָּה אִישׁ בְּתוּלָה אֲשֶׁר לֹא אֶרְשָׁה וְשָׁכַב עִמָּה, מָהֵר יִמְהַרְנָה לוֹ לְאִשָּׁה: אִם־מָאָן יִמָּאָן אָבִיהָ לְתַתָּהּ לוֹ לְאִשָּׁה, כֶּסֶף יִשְׁקַל כְּמִהָר הַבְּתוּלָת. מְכַשְׁפִּים לֹא תַחֲיוּן. כָּל־הַשָּׂכֵּב עִם־בְּהֵמָה מוֹת יוּמָת: הַמְקַרֵּב לָאֱלֹהִים בַּמָּוֶת יִשְׁמַד, וְזוֹלָתִי לִיְהִנָּה לְבַדּוֹ.

וְאֶת־הַגֵּר לֹא תוֹנוּ וְלֹא תִלְחֲצוּ אוֹתוֹ, כִּי גֵרִים הֵייתֶם בְּאַרְצְ מִצְרַיִם. כָּל־אֶלְמָנָה וְיָתוֹם לֹא תַעֲנוּ: אִם בָּרָעָה תִרְעוּ אֹתָם, וְקִרְאוּ וְזָעְקוּ אֵלַי, שְׁמוֹעַ אֲשִׁמַּע אֶת־קוֹלָם וְאֶכְעַס בְּחַמָּה, וְאֶהְרֹג אֹתָכֶם בְּחֶרֶב, וַיְהִי וְנִשְׁיָכֶם אֶלְמָנוֹת וַיִּלְדִּיכֶם יְתוּמִים. אִם תִּלְוֶהָ כֶסֶף לְאֶחִידָהּ הָעֲנִי אֲשֶׁר עִמָּךְ, לֹא תִהְיֶה לוֹ כְּבוֹשָׁה, לֹא תִשְׁיִמוּ עָלָיו נָשָׁה. אִם־תִּמְשִׁיד אֶת־כֶּגֶד שְׂכָנְךָ בְּמִשְׁכּוֹן, לִפְנֵי שֶׁתִּשְׁקַע הַשָּׁמֶשׁ תִּשְׁיָכְנוּ לוֹ. כִּי הוּא כְּסוּתוֹ, רַק זֶה הַכֶּגֶד לַעֲרֹנוֹ, בְּמָה יִשְׁכַּב? וְאִם יִזְעַק אֵלַי, אֲשַׁמַּע אוֹתוֹ, כִּי רַחוּם אֲנִי. אֱלֹהִים לֹא תִקְלַל, וְנִשְׂאִי עִמָּךְ לֹא תֹאֵר. רֹאשִׁית גִּרְנָךְ וְיִקְבֹּךְ לֹא תֹאחַר, אֶת־כְּבוֹרוֹת בְּנִיד תִתֵּן לִי. כִּכָּה תַעֲשֶׂה אֶת־עֲגֹלָךְ וְאֶת־כִּבְשֶׁךָ וְאֶת־בְּהֶמְתְּךָ: שִׁבְעַת יָמִים יִהְיֶה תַחַת אֲמוֹ, וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי תִשְׁיֵב אוֹתוֹ לִי. וְאֲנָשִׁים קְדוֹשִׁים תִּהְיוּ לִי, וּבִשְׂרַר טָרְפָּה לֹא תִאָּכְלוּ, לְקָלֵב תִּשְׁלִיכוּ אוֹתוֹ.

כג

לֹא תִקְבַּל שְׁמוּעָה שְׁוָא, לֹא תִסָּפִים עִם הָרָשָׁע לְהִיּוֹת עַד שֶׁקָּר. לֹא תִהְיֶה עִם רַבִּים לַרְעָה, וְלֹא תַעֲנֶה עַל־רַב לְנֻטָּת אַחֲרֵי רַבִּים לְהַטוֹת מִשְׁפָּט. וְעֲנִי לֹא תִחַמַּל בְּמִשְׁפָּט. אִם תִּפְגַּשׁ אֶת שׂוֹר אוֹיְבְךָ אוֹ אֶת חֲמוּרוֹ תוֹעָה, הִשָּׁב תִּשְׁיָכְנוּ לוֹ. וְאִם תִּרְאֶה אֶת בְּהֵמַת אוֹיְבְךָ נִפְלֹת תַחַת מִשְׁאָה, לֹא תַעֲבֹר אוֹתָהּ, אֲלֹא תִקֵּים אוֹתָהּ עִמּוֹ.

לֹא תִטֶּה מִשְׁפָּט עֲנִי בְּרִיבוֹ: מִדְּבַר שֶׁקָּר תִּרְחֹק, וְנָקִי וְצַדִּיק אֵל תִּהְרֹג, וְלֹא תַצְדִּיק רָשָׁע בְּגִלְלֵי שָׁחַד. וּמִתְנֻחַת לֹא תִקַּח, כִּי הַמִּתְנַחֵת מִעֲנוּנוֹת עֵינָי רְאִים וּמִשְׁחָתוֹת דְּבָרֵי צָדִיק. וְגֵר לֹא תִלְחֲצוּ, כִּי אֹתָם יוֹדְעִים אֶת־נַפְשׁ הַגֵּר, כִּי־גֵרִים הֵייתֶם בְּאַרְצְ מִצְרַיִם. שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע אֶת־אֲדָמְתְּךָ, וְאִסְפָּתָ אֶת־תְּבוּאָתָהּ. בְּשָׁבִיעִית שְׁמִטָּה תַעֲשֶׂה וְתִשְׁמַטָּנָה, וְאָכְלוּ אֲבוֹיְנֵי

עמדה, ואת הנותר תאכל חית השדה. כן תעשה לכרמך ולזיתך. ששת ימים תעשה את מלאכתך, וביום השביעי מנוחה, למען ינוח שורך וחמורך, ולמען ינפש בן-אמך והגר. כל אשר אמרתי אליכם שמרו ושם אלהים אחרים לא תזכירו ולא ישמע מפיכם

שלשה זמנים בשנה תחגוג לי. את-חג המצות תשמר לעשות, שבעת ימים תאכל מצות, כֹּאֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְמוֹעֵד חֹדֶשׁ הָאָבִיב, כִּי בּוֹ יֵצֵאת מִמִּצְרַיִם, וְלֹא יֵרְאוּ פָנַי רִיקָם. וְחַג קִצְרֵי בְכוּרִים תַּעֲשֶׂה מִמַּעֲשֵׂי יְדֶיךָ אֲשֶׁר תִּזְרַע בְּשָׂדֶךָ, וְחַג הָאָסִיף בְּצֵאת הַשָּׁנָה בְּאֶסְפָּה אֶת מַעֲשֶׂיךָ מִן הַשָּׂדֶה. שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָּל זָכוֹרְךָ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ. כִּי כֹאֲשֶׁר אוֹצִיא אֶת הַגּוֹיִם מִפָּנֶיךָ וְאֶרְחִיב אֶת גְּבוּלֶיךָ, לֹא תִזְכַּח עַל חֲמִיץ דָּם קָרְבָנִי, וְלֹא יִלְוֶה חֶלֶב חֲגִי עִד בְּקָרְךָ. אֶת בְּכוּרֵי תְבוּאֹת אֶדְמָתְךָ תָּבִיא בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, לֹא תִבְשֹׁל גְּדִי בְּחֶלֶב אֱמוֹ. וְהַנֶּה אֲנִי שֹׁלַח אֶת-מַלְאָכִי לִפְנֶיךָ לְשַׁמְרֶךָ בַּדֶּרֶךְ וְלִהְיֶינָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר חֲכִינֹתִי לָךְ: הַשֹּׁמֵר לָךְ וְשֹׁמֵעַ לּוֹ, וְאֵל תִּמְרָה בּוֹ, כִּי לֹא יִסְלַח לָךְ, כִּי שָׁמִי עָלָיו. אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּ בְּקוֹלִי וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר אֶצְוֶה אֲתֶכֶם, וְשִׁמְרֶתֶם אֶת-בְּרִיתִי, תִּהְיֶה לִי עַם סְגֻלָּה מִכָּל הָעַמִּים, כִּי לִי כִלְיָהֶרֶץ. וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלַכֶּת כְּהֻנִּים וְגוֹי קְדוֹשׁ. אֶת-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה תֹאמַר לְבָנֶי יִשְׂרָאֵל. אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּ בְּקוֹלִי וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר אֹמַר אֲלֵיכֶם, אֵיב לֹא־יִכְבַּד וְאַתִּנַּגֵּד לְמַתְנַגְדֵיכֶם. כִּי יִלְךְ מַלְאָכִי לִפְנֶיךָ וְהִבִּיאָה אֶל הָעָמָרִי וְהַחֲתִי וְהַפְּרָזִי וְהַכְּנַעֲנִי וְהַגֵּרְגָּשִׁי וְהַחֲוִי וְהַיְבוֹסִי וְהַכְּחַדְתִּי לֹא תִשְׁמַחֲנָה לֵאלֹהֵיהֶם וְלֹא תַעֲבֹדֵם, לֹא תַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂיהֶם, כִּי הָרַס תִּהְרַס וְשֹׁבֵר תִּשְׁבֹּר אֶת-מִצְבֹּתֵיהֶם. וְעַבַּדְתָּ אֶת-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, וּבְרַכְתִּי אֶת-לֶחְמְךָ וְאַתִּינֶנְךָ וְאַתִּימִימֶה, וְהִסְרֹתִי מִחֻלָּה מִקִּרְבְּכֶם. לֹא תִהְיֶה עֲקָרָה וְלֹא עָקָרָה עַל אֶרֶץ, אֶת מִסְפַּר יְמֶיהָ אֲמַלֵּא וְאַתִּי-הִפְחַד אֲשַׁלַּח לִפְנֶיךָ, וְאָבִיא מְהוּמָה בְּכָל-הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אִתָּה כָּאֲלֵיהֶם, וְנִתְּתִי אֶת-כָּל-אִיְבֹיךָ לְגַסִּים. וְאֲשַׁלַּח אֶת-הַצֹּרֶעַה לִפְנֶיךָ, וְתִגְרַשׁ אֶת-הָעָמָרִי וְאַתִּי-הֲחֹוִי וְאַתִּי-הִכְנַעֲנִי וְאַתִּי-הַחֲתִי מִלִּפְנֶיךָ: לֹא אֲגָרֶשׁם בַּשָּׁנָה אֶחָת, כִּדִּי שְׁלֹא תִהְיֶה הָעָרֶץ שְׁמֵמָה, וְיִרְבּוּ עָלֶיךָ חֵית הָעָרֶץ. לִפִּי מַעֲט אֲגָרֶשׁם מִמֶּה, עַד אֲשֶׁר תִּרְכַּה וְיִרְשַׁת אֶת הָעָרֶץ. וְשִׁמְתִי אֶת גְּבוּלְךָ מִיַּם סוּף עַד יָם פִּלְשְׁתִּים וּמִן הַמִּדְבָּר עַד הַנֶּהָר הַגָּדוֹל נָהָר פָּרַת וְנִתְּתִי בְיָדְכֶם אֶת יִשְׂבֵּי הָעָרֶץ וְגִרְשֵׁתָם מִלִּפְנֶיךָ לֹא תִכְרֹת לָהֶם וְלֹא־לֹהֵיהֶם בְּרִית. וְלֹא יָשְׁבוּ בְּאַרְצְךָ, לִמְעַן לֹא יִחַטְּאוּ אוֹתְךָ לִי, כִּי אִם תַּעֲבֹד אֶת אֱלֹהֵיהֶם, הֵם יִהְיוּ לָךְ לְמוֹקֵשׁ.

כד

וּלְמֹשֶׁה אָמַר: עֲלֶה אֶל יְהוָה, אִתָּה וְאַהֲרֹן וְנָדָב וַאֲבִיהוּא וְשִׁבְעִים מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל, וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ מֵרְחוֹק לַיהוָה. וַיֵּשׁ מֹשֶׁה לְבַדּוֹ אֶל הָאֱלֹהִים, וְהֵם לֹא יָגִשׁוּ, וְהָעָם לֹא יַעֲלֶה יַחַד עִמָּהֶם. וַיָּבֵא מֹשֶׁה וְיֹסֵפֶר לָעָם אֶת כָּל דְּבָרֵי הָאֱלֹהִים וְאֶת הַחֻקִּים, וַיַּעַן כָּל הָעָם בְּקוֹל אֶחָד

לאמר, את כל הדברים אשר דבר יהוה נעשה ונשמע. ויכתב משה את כל דברי יהוה, וישכם משה בבקר ויבן מזבח תחת ההר, ושמים עשרה אבנים לשנים עשר שבטי ישראל וישלח את-נערי בני ישראל ויעלו עלות ויזבחו זבחי שלמים ליהוה עגלים: ויקח משה את חצי הדם ויצק אל קערות, ואת חצי הדם יצק על המזבח. ויקח את ספר הברית ויקרא באזני העם, ויאמרו: כל אשר דבר יהוה נעשה ונשמע. ויקח משה את-הדם ויזרק על-העם ויאמר הנה דם הברית אשר כרת יהוה אתכם על כל-הדברים האלה

ויעל משה ואהרן ונזב ואביהוא ושבועים מזקני ישראל. וראיתי את המקום אשר עמד שם אלהי ישראל, ותחת רגליו כמעשה לבנת ספיר, וכעצם השמים לטהר. ומנבחר ישראל לא נאבד אף לא אחד, ונראו במקום האלהים, ויאכלו וישתו. ויאמר יהוה אל-משה: עלה אלי אל-ההר ויהיה שם, ואתנה לך את-לחת האבן, את-התורה ואת-המצות אשר כתבתי להורתם. ויקם משה ויהושע העומד לידו, ויעלו אל הר האלהים. ולזקנים אמרו: היו שקטים שם עד שנשוב אליכם, והנה אהרן וחור עמכם. אם למישוהו יקרה משפט, יגשו אליהם. ויעל משה ויהושע אל ההר, והענו כפה את ההר. וירד כבוד האלהים על הר סיני וכסהו הענן ששת ימים ויקרא יהוה אל משה ביום השביעי מתוך הענן וצוירת כבוד יהוה כאש בוערת על פסגת ההר לעיני בני ישראל ויבא משה אל תוך הענן ויעל אל ההר, ויהי שם בקר ארבעים יום וארבעים לילה

כה

ויזכר יהוה אל-משה לאמר: אמרתי לבני ישראל: קחו ראשית מאת כל-אשר ידם ללבן, ותקחו את-ראשיתי. וזאת היא התרומה אשר תקחו מאתם: זֶהָב, וְכֶסֶף, וְנִחֹשֶׁת, ותכלת וארגמן ותולעת שני כפול ויש משור וישערו עיזים ועורות אילים מאדמים, ועורות תכלת, ועצי שטים. ואבני שהם ואבני מלואים לחריטה לאפוד ולמעיל: ומעשה לי מקדש, ונראה בכם: ועשית לי ככל אשר אני מראה אותך בזה, את תבנית המשכן ואת תבנית כל כליו, וכן תעשו. ומעשה ארון העדות מעצי בלי נרקבים, אמתים וחצי ארבו, ואמה וחצי רחבו, ואמה וחצי קומתו. וצפית אתה זהב טהור, מבית ומחוץ תצפנה, ועשית לה זרים זהב משזרים סביב ועשית לה ארבע טבעות זהב, ונתת על ארבע צלעותיה: שתי טבעות על צלע אחד, ושתי טבעות על הצלע השני. ומעשה מוטות מעצי בלתי נרקבים ותצפה אותם בזהב. ותביא את הבדים אל הטבעת אשר בצדי הארון, לשאת את הארון בהם. בטבעות הארון יהיו הבדים לא יזוזו. ותשים אל הארון את העזת אשר אתן לך. ומעשה כפרת כסוי מזהב טהור, אמתים וחצי ארפה, ואמה וחצי רחבה. ועשית שני כרוכים

זָקַב מִקְשָׁה, וְשָׁמַת אוֹתָם עַל שְׁנֵי צַדֵּי הַכַּפֶּרֶת. יַעֲשֹׂוּ כְרוּב אֶחָד מִן הַצַּד הַזֶּה, וּכְרוּב אֶחָד מִן הַצַּד הַשֵּׁנִי שֶׁל הַכַּפֶּרֶת, וְתַעֲשֶׂה אֶת שְׁנֵי הַכְּרוּבִים עַל שְׁנֵי הַצַּדִּים. יִהְיוּ הַכְּרוּבִים פּוֹרְשִׁים אֶת כַּנְפֵיהֶם מִלְמַעְלָה, מְצִלִים בְּכַנְפֵיהֶם עַל הַכַּפֶּרֶת, וּפְנִיָּהֶם אִישׁ אֶל אָחִיו, אֵל הַכַּפֶּרֶת יִהְיוּ פְּנֵי הַכְּרוּבִים. וְתוֹשִׁים אֶת הַכַּפֶּרֶת עַל הָעָרוֹן מִלְמַעְלָה, וְאֵל הָעָרוֹן תוֹשִׁים אֶת הַעֲדַת אֲשֶׁר אֲתָן לָהּ. וְנוֹדַעְתִּי לָהּ מִשָּׁם, וְדִבַּרְתִּי אִתָּהּ מֵעַל הַכַּפֶּרֶת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרוּבִים אֲשֶׁר עַל-הָעָרוֹן הַעֲדַת, וְאֵת כָּל-אֲשֶׁר אֲצִוֶּה אוֹתָהּ אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וַעֲשִׂיתָ שְׁלֶחַן זָהָב טְהוֹר, אָרְכּוֹ שְׁתֵּים אַמּוֹת, וְרָחְבּוֹ אֶמָּה, וְגָבְהוֹ אֶמָּה וְחָצִי. וַעֲשִׂיתָ לָּהּ גְּבוּלוֹת מַעֲקָלִים זָהָב סָבִיב, וַעֲשִׂיתָ לָּהּ זֵר טָפַח סָבִיב,

וְתַעֲשֶׂה קָשׁוּט מִסָּבָב לַכֶּתֶר סָבִיב. וַעֲשִׂיתָ אַרְבַּע טַבְעוֹת זָהָב, וְנָתַתָּ אֶת אַרְבַּע הַטַּבְעוֹת עַל אַרְבַּעַת חֻלְקֵי הָרָגְלִים שְׁלָהּ, וּתַתַּחַת לַמִּסְגָּרָה. וְהָיוּ הַטַּבְעוֹת לְבָתִּים לַבָּדִים, כְּדִי לִשְׂאֹת בָּהֶם אֶת הַשְּׁלֶחָן. וַעֲשִׂיתָ אֶת הַבָּדִים מֵעֲצֵי שִׁטִּים, וְצָפִיתָ אֹתָם בְּזָהָב טְהוֹר, וְנִשְׂא בָּהֶם הַשְּׁלֶחָן. וְתַעֲשֶׂה אֶת-קַעְרוֹתֶיהָ וְאֶת-כַּפּוֹתֶיהָ וְאֶת-מִנְקִיּוֹתֶיהָ וְאֶת-כּוֹסוֹתֶיהָ אֲשֶׁר יִסַּד בָּהֶן מִזָּהָב טְהוֹר תַּעֲשֶׂה אֹתָם: וְתוֹשִׁים עַל הַשְּׁלֶחָן לָחֵם הַפָּנִים לִפְנֵי תָמִיד.

וַעֲשִׂיתָ מִנּוֹרָה מִזָּהָב טְהוֹר, מִקְשָׁה תַעֲשֶׂה אֶת הַמִּנּוֹרָה, יִרְכָּה וְקִנְיָה וּגְבִיעֶיהָ וּכְפֹתֶיהָ וּפְתָחֶיהָ מִמָּנֶה יִהְיוּ. וְשִׁשָּׁה קָנִים יוֹצְאִים מֵאֶדְרֵיָהּ, שְׁלֹשָׁה קָנִים שֶׁל הַמִּנּוֹרָה מִצָּדָה הָאֶחָד, וְשְׁלֹשָׁה קָנִים שֶׁל הַמִּנּוֹרָה מִצָּדָה הַשֵּׁנִי. וְשְׁלֹשָׁה גְבִיעִים מִשְׁקָדִים בַּקֶּנֶה הָאֶחָד כַּפֹּתוֹר וּפְתָח, כֵּן לְשֵׁשֶׁת הַקָּנִים הַיּוֹצְאִים מִן הַמִּנּוֹרָה. וּבַמִּנּוֹרָה אַרְבָּעָה גְבִיעִים מְגֻלָּפִים שְׁקָדִים, בַּקֶּנֶה הָאֶחָד כַּפֹּתֶיהֶם וְהַשּׁוֹשְׁנִים שְׁלָהּ. הַכַּפֹּתוֹר תַּתֵּן שְׁנֵי הַקָּנִים מִמָּנֶה, וּכְפֹתוֹר תַּתֵּן אַרְבַּעַת הַקָּנִים מִמָּנֶה, כָּכָה לְשֵׁשֶׁת הַקָּנִים הַיּוֹצְאִים מִן הַמִּנּוֹרָה, וּבַמִּנּוֹרָה אַרְבָּעָה גְבִיעִים מֵעֲצָבִים שְׁקָדִים. הַכַּפֹּתֶיהֶם וְהַקָּנִים מִמָּנֶה יִהְיוּ, כֹּלָּה מִקְשָׁה מִזָּהָב אֶחָד טְהוֹר: וַעֲשִׂיתָ אֶת גְּרוֹתֶיהָ שִׁבְעָה, וְהַעֲלִיתָ אֶת גְּרוֹתֶיהָ, וְהֵאִירוּ עַל עֵבֶר פְּנִיָּהּ. וְאֶת-מַחְמַתָּהּ וְאֶת-בִּסְיָהּ מִזָּהָב טְהוֹר תַּעֲשֶׂה: כָּל-הַכֵּלִים הָאֵלֶּה כֹּפֶר זָהָב טְהוֹר: רָאֵה, תַעֲשֶׂה כְּפִי הַתְּבִנִית הַמֵּרְאָה לָּךְ בְּהָרָה.

כו

וְאֵת הַמִּשְׁכָּן תַּעֲשֶׂה עֲשָׂר יָרִיעַת מִשָּׁשׁ מְשוֹרָר וְתַכְלֵת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי, כְּרֻבִים מַעֲשֶׂה חֹשֶׁב תַּעֲשֶׂה אֹתָם. אֲרָךְ הַיָּרִיעָה הָאֶחָת שְׁמוֹנֶה וָעֶשְׂרִים אֶמָּה, וְרָחֵב אַרְבַּע אַמּוֹת הַיָּרִיעָה הָאֶחָת תִּהְיֶה, מִדָּה אֶחָת תִּהְיֶה לְכָל הַיָּרִיעוֹת. וְחֹמֶשׁ יָרִיעוֹת יִהְיוּ מִחֻבְרוֹת אִשָּׁה אֶל אַחֻתָּהּ, וְחֹמֶשׁ יָרִיעוֹת יִהְיוּ מִחֻבְרוֹת אִשָּׁה אֶל אַחֻתָּהּ. וְתַעֲשֶׂה לָּהּ לִילְאוֹת תַּכְלֵת עַל שְׁפַת הַיָּרִיעָה הָאֶחָת מִן הַקֶּצֶה הָאֶחָד לַמַּחְבֶּרֶת, וְכֵן תַּעֲשֶׂה עַל שְׁפַת הַיָּרִיעָה הַחִיצוֹנָה לַמַּחְבֶּרֶת

השנית. חמשים לולאות תעשה ליריעה האחת, וחמשים לולאות תעשה מקצה היריעה אשר במחברת השנית, מקבילות זו לזו הלולאות. ועשית חמשים טבעות זהב, וחברת את היריעות אחת לאחרת בטבעות, והיה המשכן אחד. ותעשה עורות שצרים לכסוי על המשכן, אחד עשר עורות תעשה אותם. ארץ היריעה האחת שלשים אמה, ורחב היריעה האחת ארבע אמות, מדה אחת תהיה לאחת עשרה היריעות. וחברת את חמשת היריעות יחדו, ואת ששת היריעות יחדו, וכפלת את היריעה הששית אל מול פני האהל ותעשה חמשים לולאות על שפת היריעה האחת, האמצעית לפי המחברת, וחמשים לולאות תעשה על שפת היריעה המחברת השנית.

ועשית טבעות נחשת חמשים, וחברת את הטבעות מן הלולאות, וחברת את היריעות, והיה לאחד. ותשים תחת את העודף ביריעות האהל, את חצי היריעה הנשארת תכסה לעדף יריעות האהל, תכסה מאחורי האהל. אמה מזה ואמה מזה מן העודף של היריעות, מארץ יריעות האהל, יהיה מכסה על צדי האהל מזה ומזה, למען יכסה. ועשית מכסה לאהל עורת אילים מאדמים ומכסה עורת תחשים מלמעלה:

ותעשה עמודים למשכן מעצי שטים. עשרת אמות תעשה את העמוד האחד, ואמה אחת וחצי רחב העמוד האחד: שתי ידות לעמוד האחד, מתאימות זו לזו, כן תעשה לכל עמודי המשכן. ותעשה עמודים לאהל, עשרים עמודים מצד הצפון. וארבעים אדני כסף תעשה לעשרים העמודים, שני אדנים לעמוד האחד לשני צדדיו, ושני אדנים לעמוד האחד לשני צדדיו. והצלע השני אל-נגב עשרים עמודים וארבעים אדניהם כסף, שני אדנים לעמוד האחד לשני צדדיו, ושני אדנים לעמוד האחד לשני צדדיו. ומאחורי האהל, לחלק הפונה ימה, תעשה ששה עמודים. ושני עמודים תעשה על פנות המשכן מן האחוריים. והיה שונה מלמטה, וקמותו יהיו שוים מראשיהם אל מפגש אחד, ככה תעשה לשתי הפאות, שוות תהינה. והיו שמונה עמודים, ואדניהם כסף ששה עשר, שני אדנים לעמוד האחד לשני צדדיו, ושני אדנים לעמוד האחד. ועשית בריחים מעצי שטים, חמשה לעמוד האחד מצד אחד של המשכן. וחמשה בריחים לעמוד לצלע האחד של המשכן השני, וחמשה בריחים לעמוד לצלע האחורי של המשכן אליהם. והברית התיכון שבין העמודים יעבר מצד אחד אל הצד האחר. ואת העמודים תצפה זהב, ואת הטבעות תעשה זהבות אשר תביא בהם את הבריחים, וצפית את הבריחים זהב. והקמת את המשכן כפי התכנית אשר הראית בהר.

ותעשה פרכת מתכלת וארגמן ותולעת שני ושש שזור, מעשה ארג תעשה אתו כרובים. ותשים אותו על ארבעה עמודים בלתי נרקבים מצפים זהב, וכותרותיהם זהב, ואדניהם ארבעה כסף. ונתת את הפרכת על העמודים, והבאת שמה לפנים מן הפרכת את ארון העדות, והבדילה הפרכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים. ותקסה בפרכת את ארון העדות בקדש הקדשים. ותשים את השלחן מחוץ לפרכת, ואת המנורה נגד השלחן על צד המשכן הדרומה, ואת השלחן תשים על צד המשכן הצפונה. ועשית מסד לפתח האהל מתכלת וארגמן ותולעת שני שזור ושש משזר, מעשה רקם. ועשית לפרכת חמשה עמודים, וצפית אתם זהב, וכותרותיהם זהב, ויצקת להם חמשה אדני נחשת.

כז

ועשית מזבח מעצי שטים, חמש אמות ארכו וחמש אמות רחבו, רבוע יהיה המזבח, ושלש אמות קומתו. ועשית את־קרנתיו על ארבע פנתיו ממנו תהינה קרנתיו וצפית אתו נחשת: ועשית זר למזבח, ואת הכפרת שלו, ואת המזקרות שלו, ואת המזלגות שלו, ואת המחמה שלו, ואת פל־כליו תעשה נחשת. ועשית לו מכבר מעשה רשת נחשת, ועשית למכבר ארבע טבעות נחשת תחת ארבעת הצלעות. ותשים אותם תחת מכבר המזבח מלמטה, והמכבר יהיה עד חצי המזבח. ותעשה למזבח בדים מעצי כל־ירקב, וצפית אתם נחשת. ותביא את־הבדים א־להטבעות, ויהיו הבדים על־צדדי המזבח בשאת אתו: חלול וחסר תפרים תעשה אותו, לפי מה שהראה לך בהר, כך תעשה אותו. ועשית חצר לאהל, לצד הדרום יריעות החצר משש משזר, ארד מאה אמה לצד האחד. ועמודיהם עשרים ואדניהם עשרים נחשת, ווניהם וחשוקיהם כסף. כן לצד המזרחי יריעות מאה אמה ארד, ועמודיהם עשרים ואדניהם עשרים נחשת, והנזים והחשוקים של העמודים ואדניהם מצפים כסף. ורחב החצר לפאת ימה יריעות חמשים אמה, עמודיהם עשרה ואדניהם עשרה: ורחב החצר אל הדרום יריעות חמשים אמה, עמודיהם עשרה ואדניהם עשרה. וחמש עשרה אמה גבה הנריעות לצד האחד, עמודיהם שלשה ואדניהם שלשה. והצד השני חמש עשרה אמות, הנריעות גבהו, עמודיהם שלשה, ואדניהם שלשה. ולשער החצר מסד, עשרים אמה גבהו, מתכלת וארגמן ותולעת שני שזור ושש משזר במעשה רוקם, עמודיהם ארבעה ואדניהם ארבעה. כל עמודי החצר סביב מצפים כסף, וראשיהם כסף, ואדניהם נחשת. וארד החצר מאה על מאה, ורחב חמשים על חמשים, וגבה חמש אמות משש שזור, ואדניהם נחשת. וכל הבנין וכל הכלים והנרות של החצר נחשת.

ואתה צו את בני ישראל ויִקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זֵית זָךְ כִּתִּית לְמֵאֹר לְהַעֲלוֹת נֵר תָּמִיד
בְּאֹהֶל הָעֵדוּת, מִחוּץ לַפֶּרֶכֶת אֲשֶׁר עַל הַבְּרִית, יְדֻלֵּק אֹתוֹ אֶהְרֶן וּבָנָיו מֵעֶרֶב עַד בֹּקֶר לִפְנֵי
יְהוָה, חֹמֶת עֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

כח

ואתה הקרב אליך את־אֶהְרֶן אָחִיד וְאֶת־בָּנָיו מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִכְהֵן לִי, אֶהְרֶן וְנָדָב
וְאַבִּיהוּא וְאַלְעָזָר וְאִיתָמָר בְּנֵי אֶהְרֶן. וּמַעֲשֵׂה בְגָד קֹדֶשׁ לְאֶהְרֶן אָחִיד לְכָבוֹד וּלְתִפְאֶרֶת.
וְאַתָּה דַּבֵּר אֶל כָּל חֲכָמֵי הַלֵּב, אֲשֶׁר מִלְּאֹתֵי רוּחַ חֲכָמָה וּתְבוּנָה, וַעֲשׂוּ אֵת בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאֶהְרֶן
לְקֹדֶשׁוֹ, אֲשֶׁר יִכְהֵן לִי. וְאֵלֶּה הַבְּגָדִים אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ: הַחֹשֶׁן וְהָאֶפֹּד וְהַמְעִיל וְכִתְנֵת תִּשְׁבִּץ
וְהַמִּצְנֶפֶת וְהָאֲבִגְט, וַיַּעֲשׂוּ בְגָדֵי קֹדֶשׁ לְאֶהְרֶן וּלְבָנָיו לִכְהֵן לִי: וְהֵם יִקְחוּ אֵת הַזָּהָב וְאֵת
הַתְּכֵלֶת וְאֵת הָאַרְגָּמָן וְאֵת הַתּוֹלַעַת וְאֵת הַשֵּׁשׁ. וַיַּעֲשׂוּ אֵת הָאֶפֹּד מִשֵּׁשׁ מִשְׁזָר, מַעֲשֵׂה אֲרָג
רָקִם. שְׁתֵּי כִתְפוֹת מִחֲבֵרוֹת יִהְיוּ לוֹ, אַחַת אֶל הָאַחַת, עַל שְׁנֵי הַתְּלָקִים מִחֲבֵרוֹת. וְהַחֹשֶׁב שֶׁל
הַכִּתְפוֹת אֲשֶׁר עָלָיו, כִּמְעַשְׂהוּ מִמֶּנּוּ יִהְיֶה, מִזָּהָב טָהוֹר וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שְׁנֵי וְשֵׁשׁ
מִשְׁזָר. וְלִקְחָתָהּ אֵת שְׁתֵּי הָאֲבִגְיִם, אֲבִגֵּי יָהֳלֹם, וּפְתַחְתָּ עֲלֵיהֶן אֵת שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. שְׁשֵׁה
שְׁמוֹת עַל הָאֲבִיב הָאַחַת, וְשִׁשֹּׁת הַשְּׁמוֹת הַנּוֹתְרִים עַל הָאֲבִיב הַשְּׁנִית, לִפִּי תוֹלְדוֹתֵהֶם. מַעֲשֵׂה
אֲמִנוֹת עֲבוֹדָת אָבֹן, חֲרִיטֵת חֹתֶם תַּחֲרֹט אֵת שְׁנֵי הָאֲבִגְיִם עַל שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְשִׁמְתָהּ אֵת
שְׁתֵּי הָאֲבִגְיִם עַל כִּתְפוֹת הָאֶפֹּד, אֲבִגֵּי זָכָרוֹן הֵן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל, וְיִשָּׂא אֶהְרֶן אֵת שְׁמוֹת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי יְהוָה עַל שְׁתֵּי כִתְפוֹתֵי זָכָרוֹן עֲלֵיהֶם. וּמַעֲשֵׂה כִתְפוֹת מִזָּהָב טָהוֹר: וְעֲשִׂיתָ שְׁתֵּי
שִׁרְשָׁרוֹת גְּדִילִים מִזָּהָב טָהוֹר, מִשְׁזָרוֹת בְּפָרָחִים, מַעֲשֵׂה קָלִיעָה, וְנָתַתָּ אֵת שִׁרְשָׁרוֹת
הַגְּדִילִים הַקְּלוּעוֹת עַל הַמִּשְׁבָּצוֹת, עַל כִּתְפֵיהֶם מִלְּפָנִים:

וְעֲשִׂיתָ חֹשֶׁן מִשְׁפָּט, מַעֲשֵׂה רָקִם, כִּמְעַשְׂה הָאֶפֹּד תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ: מִזָּהָב, וּתְכֵלֶת, וְאַרְגָּמָן,
וְתוֹלַעַת שְׁנֵי, וְשֵׁשׁ מִשְׁזָר. תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ מִרְבָּע, יִהְיֶה כְּפֹל, גִּזְרָת אֲרָכּוֹ וְגִזְרָת רָחְבּוֹ. וּמִרְקָם
בּוֹ בֶד מִשְׁבִּץ אָבֹן אַרְבָּעָה שְׁאוֹרוֹת, שְׁוֹרֵת אֲבִגְיִם תִּהְיֶה: אֶדָם, פִּטְדָה וְיָהֳלֹם, הַשְּׁוֹרָה הָאַחַת.
וְהַשְּׁוֹרָה הַשְּׁנִית, נֶפֶד וּסְפִיר וְיָהֳלֹם. וְהַטּוֹר הַשְּׁלִישִׁי לְשֵׁם שָׁבוּ וְאַחֲלָמָה: וְהַשְּׁוֹרָה הָרְבִיעִית:
תְּרִישִׁשׁ וְשֵׁהָם וְיִשְׁפָּה, מִקְּפִים זָהָב, מִקְּשָׁרִים בְּזָהָב, יִהְיוּ לִפִּי שְׁוֹרֹתֵהֶם. וְהָאֲבִגְיִם תִּהְיֶינָה
מִשְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שְׁתֵּים עָשָׂרָה לִפִּי שְׁמוֹתֵהֶם, פְּתוּחֵי חֹתֶם, אִישׁ לִפִּי שְׁמוֹ תִּהְיֶינָה לְשֵׁנִים
עֶשֶׂר שְׂבָטִים. וּמַעֲשֵׂה עַל הַחֹשֶׁן שִׁרְשָׁרוֹת גְּדִילִים שְׁוֹרוֹת, מַעֲשֵׂה שִׁרְשָׁרָת, מִזָּהָב טָהוֹר.
וְיִשָּׂא אֶהְרֶן אֵת שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל חֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט עַל חֲזוֹהוּ, כְּבָאוֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ לְזָכְרוֹן לִפְנֵי
הָאֱלֹהִים. וְתִשָּׂם עַל חֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט אֵת הַגְּלוּי וְאֵת הָאֲמָת, וְיִהְיֶה עַל חֲזוֹה אֶהְרֶן כְּאֲשֶׁר יְבוֹא
אֶל הַקֹּדֶשׁ לִפְנֵי יְהוָה, וְיִשָּׂא אֶהְרֶן אֵת מִשְׁפָּטֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל חֲזוֹה לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד. וּמַעֲשֵׂה

חלוק כהנת עד הרגלים, כלו תכלת. והיה הפה ממנו בתוכו, שפה לו סביב לפה, מעשה ארג, החבור ארוג ממנו, למען לא ירע: ועשית תחת שול הכתנת מלמטה, כמו רמון פורח, רמונים מן התכלת והארגמן והשני הטווי והשש המשור, תחת שול הכתנת סביב, באותה צורה רמוני זקב ופצמנים ביניהם סביב. מאצל רמון זקב דודונה ופרח על שול הכתנת סביב. ויהיה אהרן בשרתו נשמע קולו בבואו אל־הקדש לפני יהוה ובצאתו, למען לא ימות. ועשית ציץ זקב טהור, ופתחת עליו פתוחי חותם: קדש ליהוה. ושמית אותו על תכלת שזור, ויהיה על המצנפת, על פני המצנפת יהיה. והיה על מצח אהרן, ונשא אהרן את חטאי הקדושים אשר יקדישו בני ישראל לכל מתנות קדשיהם, והיה על מצחו תמיד לרצון להם לפני יהוה

והמעטרים של הכתנות מוש, ומעשה מצנפת שש, ואבנט מעשה מעשה רוקם. ולבני אהרן מעשה כתנות ואבנטים, ומגבעות מעשה להם לכבוד ולתפארת. והלבשת אתם את־אהרן אחיד ואת־בניו אתו, ומשחת אתם ומלאת את־ידיהם וקדשת אתם, למען יכהנו לי. ומעשה להם מכנס־יבד לכסות ערות בשרם, ממתנים עד ירכים יהיו. ויהיה לאהרן אותם ולבניו, כאשר יבאו אל אהל העדות או כאשר יגשו לשרת אל מזבח הקדש, ולא ישאו עליהם חטא למען לא ימותו. חקת עולם לו ולזרעו אחריו.

כט

ואלה הם אשר מעשה להם, תקדש אתם למען יכהנו לי. ותקח עגל אחד מן הבקר ושני אילים תמימים. ולחם מצות לוישים בשמן, ורקיקי מצות מלחים בשמן, סלת חטים מעשה אתם ושמית אותם על סל אחד, והקרבת אותם בסל, ואת העגל ואת שני האילים: ואת־אהרן ואת־בניו תקריב אל־פתח אהל העדות, ורחצת אתם במים. ולקחת את־הבגדים והלבשת את־אהרן אחיד את־הכתנת ואת־המעיל ואת־האפוד ואת־החשו, וחברת לו את־החשו אל־האפוד: ושמית את המצנפת על ראשו, ושמית את ציץ הקדש על המצנפת. ולקחת את שמן המשחה ויצקת אתו על ראשו ומשחת אתו. ואת־בניו תקריב והלבשת אתם כתנת: וחקרת אותם באבנטים ושמית עליהם את המצנפות והיתה להם כהנה לי לעולם ומלאת את ידי אהרן ואת ידי בניו והקרבת את הפר אל פתח אהל העדות, וסמכו אהרן ובניו את ידיהם על ראש הפר לפני יהוה, אצל פתח אהל העדות. ושחת את העגל לפני יהוה אצל פתח אהל העדות. ולקחת מדם הפר ונתתה על קרנות המזבח באצבעך, ואת כל הדם תשפך אל יסוד המזבח. ולקחת את כל החלב אשר על הקרב ואת ימרת הכבד ואת

שְׁמִי הַכִּלִּית וְאֵת הַחֶלֶב אֲשֶׁר עָלִיקוֹן וְהַקִּטְרֶת הַמִּזְבֵּחַ. וְאֵת־בָּשָׂר הַפֶּה וְאֵת־עוֹרוֹ וְאֵת־פָּרְשׁוֹ
תִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ מִחוּץ לַמִּחֲנֶה, כִּי חֲטָאת הוּא:

וְאֵת־הָאֵיל הָאֶחָד תִּקַּח, וְאֶהְרֹן וּבָנָיו יִשִּׂימוּ אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאֵיל: וְשִׁחֲטָה אֹתוֹ,
וְלִקַּחְתָּ אֶת הַדָּם וְשִׁפַּכְתָּ עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב וְאֵת־הָאֵיל תַּחֲתוֹ לְשָׁנִים לְפִי אֶבְרִיו, וְתִרְחֹץ
אֶת־הַקָּרֶב וְאֵת־הַכָּרְעִים בַּמַּיִם, וְתָתֵן עַל הַחֲתִיכוֹת עִם הָרֹאשׁ. וְהַעֲלִיתָ אֶת־הָאֵיל כָּלוֹ
עַל־הַמִּזְבֵּחַ, עֲלֶה לִיהִנֶּה לָרִיחַ נִיחֹחַ, אֲשֶׁה הוּא לִיהִנֶּה וְלִקַּחְתָּ אֶת־הָאֵיל הַשֵּׁנִי, וְסָמַד אֶהְרֹן
וּבָנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאֵיל: וְשִׁחֲטָה אֹתוֹ וְלִקַּחְתָּ מִדָּמּוֹ וְנָתַתָּ עַל תַּנּוּךְ אֹזֶן אֶהְרֹן הַיְמָנִית
וְעַל בֶּהֱן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל בֶּהֱן רַגְלוֹ הַיְמָנִית וְעַל תְּבוּכֵי אֶזְנֵי בָנָיו הַיְמָנִיּוֹת וְעַל בִּהְנוֹת יְדֵיהֶם
הַיְמָנִיּוֹת וְעַל בִּהְנוֹת רַגְלֵיהֶם הַיְמָנִיּוֹת וְלִקַּחְתָּ מִן הַדָּם אֲשֶׁר עַל הַמִּזְבֵּחַ וּמִשְׁמֶן הַמִּשְׁחָה,
וְהִזִּיתָ עַל אֶהְרֹן וְעַל בָּגְדוֹ וְעַל בָּנָיו וְעַל בָּגְדֵי בָנָיו אֹתוֹ, וְקֹדֶשׁ הוּא וּבָגְדוֹ וּבָנָיו וּבָגְדֵי בָנָיו
אֹתוֹ, וְאֵת דָּם הָאֵיל תִּזְרֹק עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב. וְלִקַּחְתָּ מִן הָאֵיל אֶת חֻלְבּוֹ, וְאֵת הַחֶלֶב הַמְכֻסֶּה
אֶת הַקָּרֶב, וְאֵת יִתְרַת הַכֹּבֵד, וְאֵת שְׁמִי הַכִּלִּית, וְאֵת הַחֶלֶב אֲשֶׁר עָלִיקוֹ, וְאֵת שׁוֹק הַיְמִינִי, כִּי
אֵיל מְלוּאִים הוּא. וְלָחֶם אֶחָד בִּשְׁמֶן וְעָגָה אַחַת מִסַּל הַמִּצּוֹת הַמִּצֻּגִּים לִפְנֵי יְהוָה וְשִׁחֲטָה אֶת
הַכֹּל עַל יְדֵי אֶהְרֹן וְעַל יְדֵי בָנָיו, וְהִנֵּפְתָּ אוֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה. וְלִקַּחְתָּ אוֹתָם מִיָּדָם
וְהַקִּטְרֶת הַמִּזְבֵּחַ עַל הָעֹלָה לָרִיחַ נִיחֹחַ לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁה הוּא לִיהִנֶּה וְלִקַּחְתָּ אֶת הַחֹזֶה מֵאֵיל
הַמְלוּאִים אֲשֶׁר הוּא לְאֶהְרֹן, וְהַפְרִשְׁתָּ אֹתוֹ תְּרוּמָה לִפְנֵי יְהוָה, וְהָיָה לָךְ לִמְנָה. וְקֹדֶשֶׁת הִיא
חֹזֶה הַתְּנוּפָה וְאֵת שׁוֹק הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הַיּוֹנֵף וְאֲשֶׁר הַיּוֹרֵם מֵאֵיל הַמְלוּאִים מֵאֶהְרֹן וּמִבָּנָיו.
וְהָיָה לְאֶהְרֹן וּלְבָנָיו לְחֶק עוֹלָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי תְּרוּמָה הוּא וְתְּרוּמָה תִּהְיֶה מֵאֵת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מִזִּבְחֵי שְׁלֵמִיָּהֶם שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּרוּמָה לִיהִנֶּה

וּבָגֶד הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר לְאֶהְרֹן יִהְיֶה לְבָנָיו אֶהְרִיו, לְמִשְׁחָה אֹתָם בּוֹ וּלְמֵלֶא בּוֹ אֶת־יָדָם.
שִׁבְעַת יָמִים יִלְבָּשׁם הַכֹּהֵן הַתַּחֲתִּי מִבָּנָיו, אֲשֶׁר יָבֹא אֶל־אֹהֶל הָעֵדוּת לְשֶׁרֶת בְּקֹדֶשׁ.
וְאֵת־אֵיל הַמְלוּאִים תִּקַּח, וּבִשְׁלֹתָ אֶת־הַבָּשָׂר בְּמָקוֹם קְדוֹשׁ: וְאָכְלוּ אֶהְרֹן וּבָנָיו אֶת־בָּשָׂר
הָאֵיל וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר בִּסַּל פָּתַח אֹהֶל מוֹעֵד יֵאָכְלוּ אוֹתָם אֲשֶׁר קִדְּשׁוּ בָהֶם, לִמְלֶא אֶת יְדֵיהֶם
וּלְקֹדֶשׁ אוֹתָם, וְזֶה לֹא יֵאָכַל מֵהֶם, כִּי קֹדֶשׁ הֵם. וְאִם יִתֵּר מִבָּשָׂר זָבַח הַמְלוּאִים וּמִן הַלֶּחֶם
עַד בָּקָר, תִּשְׂרֹף אֶת הַנוֹתֵר בָּאֵשׁ. לֹא יֵאָכַל, כִּי קֹדֶשׁ הוּא.

וְעֲשִׂיתָ לְאֶהְרֹן וּלְבָנָיו כֵּן, כָּל אֲשֶׁר צִוִּיתִיד; שִׁבְעַת יָמִים תִּמְלֹא אֶת־יְדֵיהֶם. וְאֵת עֹגֶל
הַחֲטָאת תַּעֲשֶׂה בְּיּוֹם הַטְּהָרָה, וְטִהַרְתָּ אֶת הַמִּזְבֵּחַ בְּקֹדֶשׁ עָלָיו, וּמִשְׁחָתָה אֹתוֹ לְמַעַן קֹדֶשׁ
אֹתוֹ. שִׁבְעַת יָמִים תִּטְהַר אֶת הַמִּזְבֵּחַ וְתִקְדָּשׁ אֹתוֹ, וְיִהְיֶה הַמִּזְבֵּחַ קֹדֶשׁ קְדָשִׁים, כָּל הַנִּגְעַ

במזבח יתקדש. ואלה הם אשר תעשה על המזבח: כבשים בני שנה תמימים, שנים ליום על המזבח תמיד, קרבן תמיד.

את הכבש האחד תעשה בבקר, ואת הכבש השני תעשה בערב. ועשרון סלת בלולה בשמן תבית, רביעית יהיו, ונסף רביעית יהיו יין לכבש האחד. ואת הכבש השני תעשה בערב, כמנחת הבקר וכנסכו תעשה לריח ניחוח, אשה ליהנה קרבן תמיד לדרתיכם על פתח אהל העדות לפני יהוה, אשר אנדע לה שם לדבר אליה. ונועזתי שם לבני ישראל, ונקדשתי בכבודי. וקדשתי את אהל העדות ואת המזבח, ואת אהרן ואת בניו אקדש לכהן לי. ואקרא בבני ישראל, ואהנה להם אלהים. ונדעו כי אני יהוה אלהיהם, המוציא אותם מארץ מצרים, להקרא להם ולהיות אלהיהם.

ל

ועשית מזבח קטרת מעצי שטים. ותעשה אתו אמה ארפו ואמה רחבו, מרבע יהיה, ואממים גבהו, ממנו יהיו קרנותיו. וצפית אתו זקב טהור את מכברו ואת קירטיו סביב ואת קרנותיו ועשית לו זר זקב סביב ושתי טבעות זקב טהור תעשה מתחת לזרו המסבף על שני צדיו, תעשה אותן על שתי הצלעות, והיו לבתים לפדים כדי לשאת אותו בהם: ותעשה בדים מעצי שטים וצפית אתם זקב ושמת אתו לפני הפרכת אשר על ארון העדת אשר אנדע לה שם והקטיר עליו אהרן קטרת סמים דקה, בבקר בבקר, בהיטיבו את הנרות הקטיר עליו. וכשינדליק אהרן את הנרות בערב, הקטיר עליו קטרת תמיד לפני יהוה לדרתיכם. ולא יעלה עליו קטרת אחרת, קרבן, זבח, ונסף לא תסוף עליו. וכפר עליו אהרן על קרנותיו אחת בשנה, מדם החטאת יכפר עליו לדרתיכם, קדש קדשים הוא ליהנה

וידבר יהוה אל-משה לאמר: אם תחק את המפקד של בני ישראל בפקידתם, ויתנו כל אחד כפר נפשו לאדוני, ולא יהיה בהם נגף בפקידתם. וזה הוא אשר יתנו כל העוברים על הפקדה: מתצית הדרךכמה, אשר היא לפי הדרךכמה הקדש – עשרים אובולים לדרךכמה – ומתצית הדרךכמה תרומה ליהוה. כל העובר על הפקודים מבן עשרים שנה ומעלה יתנו את התרומה ליהוה: העשיר לא יוסיף, והעני לא ימעט ממתצית הדרךכמה, בתת את התרומה ליהוה לכפר על-נפשותיכם. ולקחת את כסף התרומה מאת בני ישראל, ונתת אתו לעבודת אהל מועד, והנה לבני ישראל לזכרון לפני יהוה לכפר על נפשתיכם. וידבר יהוה אל-משה לאמר: עשה כדור נחשת וכנו נחשת לרחצה, ונתת אתו בין אהל העדות ובין המזבח, וצקת אליו מים. ורחץ אהרן ובניו ממנו את ידיהם ואת רגליהם במים: כאשר

יבאו אל אהל העדות ירחצו במים ולא ימותו, כֹּאֲשֶׁר יֵגְשׁוּ אֶל הַמִּזְבֵּחַ לְשֵׁרֵת וּלְהַעֲלוֹת הַעֲלוֹת לַיהוָה. יִרְחֲצוּ אֶת־הַיָּדַיִם וְאֶת־הַרְגְלַיִם בַּמַּיִם, כֹּאֲשֶׁר יָבֹאוּ אֶל־אֹהֶל הַעֲדוּת, יִרְחֲצוּ בַמַּיִם, לִמְעַן לֹא יָמוּתוּ, וְהָיָה לָהֶם חֻק־עוֹלָם, לֹא וּלְדֹרֹתָיו אִתּוֹ. וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וְאַתָּה קַח בְּשָׂמִים, פָּרַח מִרֶדְדֵי רֹר חֲמֵשׁ מֵאוֹת שְׁקָלִים, וְקִנְמֹן בִּשָּׁם מִחֲצִיתוֹ מֵאֲתִים וּחֲמִשִּׁים, וְקִנְיָה־בִּשָּׁם מֵאֲתִים וּחֲמִשִּׁים, וְאִירִיס חֲמֵשׁ מֵאוֹת שְׁקָלִים שֶׁל הַקֹּדֶשׁ, וְשֶׁמֶן זַיִת הָיִו. וְעָשִׂיתָ אֹתוֹ שֶׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ, בִּשָּׁם מְרֻקָח בַּמַּעֲשֵׂה רוּחַם, שֶׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ יִהְיֶה. וּמִשְׁחַת מִמֶּנּוּ אֵת אֹהֶל הַעֲדוּת, וְאֵת אֲרוֹן הַעֲדוּת, וְאֵת כָּל כְּלָיו. וְאֵת הַמִּנְוָה וְאֵת כָּל כְּלִיָּה וְאֵת מִזְבַּח הַקְטָרֶת וְאֵת מִזְבַּח הָעוֹלָה וְאֵת כָּל כְּלָיו וְאֵת הַשִּׁלְחָן וְאֵת כָּל כְּלָיו וְאֵת הַכִּיּוֹר וְקִדְשָׁתָא אֹתָם, וְיִהְיֶה קֹדֶשׁ וְאֶת־אֲהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו תִּמְשַׁח וְקִדְשָׁתָא אֹתָם לִכְהֵן לִי: וְאַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תִּדְבַּר לֵאמֹר: שֶׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ יִהְיֶה זֶה לָכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם. עַל בִּשָּׂר אָדָם לֹא יִמָּשַׁח, וְכִפִּי הַהֲרָפָה הַזֹּאת לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם לַעֲצָמְכֶם כְּמוֹהִי, קֹדֶשׁ הוּא, וּמִקֹּדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם. מִי שִׁיעֲשֵׂה כִּמוֹ כֵּן, וּמִי שִׁיתֵּן מִמֶּנּוּ לִנְכְרִי, יִכְרֹת מַעֲמוֹ.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח לָךְ בְּשָׂמִים נָטָף וּשְׁחָלֶת וְחִלְבֵּנָה בִּשָּׁם וּלְבֹנָה וְכַהֵן שְׁנוֹה בִּשְׁנוֹה יִהְיֶה: וְעָשׂוּ בּוֹ קְטֹרֶת מְרֻחָת, מַעֲשֵׂה רוּחַם מִמֶּנּוּ, טְהוֹר, מַעֲשֵׂה קֹדֶשׁ. וְתִכְתֹּשׁ מֵאֲלֶה דֶק, וְתִתֵּן לִפְנֵי הָעֵדֻת בְּאֹהֶל הַעֲדוּת, אֲשֶׁר מִשָּׁם אֵינְדַע לָךְ מִשָּׁם, קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים יִהְיֶה לָכֶם הַקְטָרֶת. כִּפִּי הַהֲרָפָה הַזֹּאת לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם לַעֲצָמְכֶם, קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם לַיהוָה. מִי שִׁיעֲשֵׂה כְּמוֹהוּ כְּדִי לְהַרְיֵחַ בּוֹ, יִכְרֹת מַעֲמוֹ.

לא

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: הִנֵּה קִרְאֵתִי בִשָּׁם אֵת בְּצִלְאֵל בֶּן אוּרִי בֶן חוּר מִשִּׁבְט־יְהוּדָה וּמִלֵּאֲתֵי אוֹתוֹ רֵיחַ אֱלֹהִית, חֲקֻמָּה וּבִינָה וְדַעַת, בָּכָל מְלָאכָה לְחֹשֵׁב. וּלְתַכְנֹן, לַעֲבֹד אֵת הַזֶּבֶחַ וְאֵת הַכֹּסֶף וְאֵת הַנְּחָשֶׁת וְאֵת הַתְּכֵלֶת וְאֵת הָאַרְגָּמָן וְאֵת הַשָּׁנִי הַשְּׂזוּר. וְהִסְרֵשֶׁת הָאָבֹן, וְאֵל מְלָאכָת הַנִּגְרוֹת שֶׁל הָעֲצִים, לַעֲשׂוֹת לִפִּי כָל הַמְּלָאכּוֹת. וְאַנִּי נֹתֵמֵת אוֹתוֹ וְאֶת־אַלְיָאָב בּוֹ־אֲחִיסָמָה מִשִּׁבְט־דָּן, וְיִכְלֶל־חֲסֶם־לֵב נֹתֵמֵת בִּינָה וְעָשׂוּ אֵת כָּל אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתָהּ, אֶת־אֹהֶל הַעֲדוּת, וְאֶת־אֲרוֹן הַבְּרִית, וְאֶת־הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עָלָיו, וְאֶת־כְּלֵי הָאֹהֶל, וְאֵת הַמִּזְבְּחוֹת, וְאֵת הַשִּׁלְחָן וְאֵת כָּל כְּלָיו, וְאֵת הַמִּנְוָה הַטְּהוֹרָה וְאֵת כָּל כְּלִיָּה וְאֵת הַכִּיּוֹר וְאֵת הַכּוֹן שָׁלוֹ, וְאֶת־הַבְּגָדִים הַשְּׂרוּתִיִּים לְאַהֲרֹן, וְאֶת־בְּגָדֵי בָנָיו לִכְהֵן לִי וְאֵת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֵת קְטֹרֶת הַסַּמִּים לְקֹדֶשׁ, כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ וְעָשׂוּ.

וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: ואתה צוה את בני ישראל לֵאמֹר: ראו, ואת שבתותי תשמרו, אות היא ביני וביניכם לדורותיכם, למען תדעו כי אני יהוה המקדש אתכם. ושמרתם את השבתות, כי קדוש הוא ליהוה לכם; המחיל מות יומת, כל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה בו מלאכה תפירת הנפש ההיא מקרב עמו. ששֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת מְנוּחָה קְדוֹשָׁה לַאֲדֹנֶי, כֹּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מְלָאכָה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יוּמָת. וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת, לַעֲשׂוֹת אוֹתָהּ לְדִרְתָּם. כִּרִּית עוֹלָם בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אוֹת היא לְעוֹלָם, כִּי שִׁשַּׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת וַיִּנָּפֶשׁ. וַיִּתֵּן לְמֹשֶׁה בְּאָשֶׁר כָּלָה לְדַבֵּר אֹתוֹ בְּהַר סִינַי, אֶת שְׁנֵי לַחַת הָעֵדוּת, לַחַת אֶבֶן כֹּתָבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים.

לב

וַיֵּרָא הָעָם כִּי בּוֹשֵׁשׁ מֹשֶׁה לָרֶדֶת מִן הַהָר, וַיִּקְהַל הָעָם עַל אֶהֱרֹן, וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו: קום, עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יֵלְכוּ לִפְנֵינוּ, כִּי מֹשֶׁה הָנָּה, הָאִישׁ אֲשֶׁר הוֹצִיאָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, לֹא יָדַעְנוּ מָה הָיָה לוֹ. וַיֹּאמֶר לָהֶם אֶהֱרֹן הַסִּירוּ אֶת נִזְמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵי נְשֵׁיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם וְהִבִּיאוּ אֵלַי וְהִסִּירוּ כֹל הָעָם אֶת נִזְמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם, וַיְבִיאוּ אֶל אֶהֱרֹן. וַיִּקְבֹּל מִיָּדֵיהֶם, וַיַּצֵּר אוֹתָם בַּחֶרֶט, וַיַּעַשׂ אוֹתָם עֵגֶל מִסִּכָּה, וַיֹּאמֶר: אֵלֶּה אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר הֶעֱלִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. וַיֵּרָא אֶהֱרֹן וַיְכֹן מִזְבֵּחַ לִפְנָיו, וַיִּקְרָא אֶהֱרֹן לֵאמֹר: חַג לִיהוָה מִחֹר: וַיִּשָּׁבֶם בַּיּוֹם הַמִּמָּחָר וַיַּעַל עֹלוֹת, וַיִּקְרַב זֶבַח שְׁלָמִים, וַיֵּשֶׁב הָעָם לֵאכֹל וְלִשְׁתּוֹת, וַיִּקְוֹמוּ לַצַּחֲקָה.

וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר לֵךְ מִהָר רֵד מִזֶּה כִּי חָטָא עַמְּךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עֲבְרוּ מִהָר מִן הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתָם, עָשׂוּ לָהֶם עֵגֶל וְהִשְׁתַּחֲווּ לוֹ וְזָכְחוּ לוֹ וַאֲמָרוּ, אֵלֶּה אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֶעֱלִינוּ אוֹתָךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. וְעַתָּה הִנֵּחַ לִי, וַיַּחַר אַפִּי בָהֶם וַאֲכַלָּה אוֹתָם, וַאֲעֲשֶׂה אוֹתָךְ לְגוֹי גָּדוֹל. וַיַּחַל מֹשֶׁה אֶת־פָּנָיו יְהוָה אֱלֹהָיו, וַיֹּאמֶר: לָמָּה, יְהוָה, יַחַרָּה אַפְּךָ בְּעַמְּךָ, אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּכַח גָּדוֹל וּבְזֹרֹעַ רַמָּה? פֶּן יֹאמְרוּ הַמִּצְרַיִם לֵאמֹר בְּרָשָׁעָה הוֹצִיא אוֹתָם לְהַרְגָּם בְּהָרֵם וּלְכַלּוֹתָם מִן הָאָרֶץ. חָדַל מִחֲרוֹן אַפְּךָ, וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמְּךָ. זָכַר אֶת־אֲבֹתָהֶם אֶת־יִצְחָק וְאֶת־יַעֲקֹב עֲבָדֶיךָ, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּדָבָר, וְתִדְבֹר אֲלֵיהֶם לֵאמֹר: אַרְבָּעָה אֶת־זֶרְעֶכֶם כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לְרַב, וְאֵת כָּל־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי לְתֶם לָהֶם, וַיִּירָשׁוּ אֹתָהּ לְעוֹלָם. וַיִּתְּפִיס הָאֲדֹנָן לְהַצִּיל אֶת עַמּוֹ

ומֹשֶׁה פָּנָה וַיֵּרֵד מִן הַהָר וּשְׁנֵי לַחַת הָעֵדוּת בְּיָדוֹ, לַחַת אֶבֶן כֹּתָבִים חֲרוּתִים מִשְׁנֵי צִדֵּיהֶם, מִזֶּה וּמִזֶּה הָיוּ כְּתוּבִים וְהַלְּחוֹת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הָיוּ, וְהַפְּתָב כְּתָב אֱלֹהִים חֲרוּת בְּלַחַת. וַיִּשְׁמַע

וַיִּשְׁעֶה אֶת קוֹל הָעַם הַצּוֹעִקִים, וַיֹּאמֶר אֶל מֹשֶׁה, קוֹל מִלִּחְמָה בְּמַחְנֶה. וְאָמַר אֵין זֶה קוֹל מִתְחִילִים בִּכְחַן וְלֹא קוֹל מִתְחִילִים בְּנִסְיָנָה אֲבָל קוֹל מִתְחִילִים בִּיָּין אֲנִי שׁוֹמֵעַ.

וכאשר התקרב אל המחנה, ראה את העגל ואת המחולות, ומשה נכעס בֶּאֱפֹר וְהִשְׁלִיךְ מִדָּוִיד אֶת שְׁנֵי הַלְחָוֹת, וְשִׁכַּר אוֹתָם תַּחַת הַהָר. וַיִּקַּח אֶת הָעֵגֶל אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּשְׂרֹף אוֹתוֹ בָּאֵשׁ, וַיִּטְחֶן אוֹתוֹ עַד אֲשֶׁר דָּק, וַיִּזֶר אוֹתוֹ עַל פְּנֵי הַמָּיִם, וַיִּשָּׂק אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן מָה עָשָׂה לָךְ הָעַם הַזֶּה כִּי הִבֵּאתָ עֲלֵיהֶם חֲטָאָה גְדוֹלָה וַיֹּאמֶר אַהֲרֹן אֶל־מֹשֶׁה אֵל־נָא תִכְעַס אֲדָנִי כִּי אֲתָה יוֹדֵעַ אֶת־הַתְּקִיפָת הָעַם הַזֶּה: אוֹמְרִים לִי, כִּי עָשָׂה לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יִלְכוּ לִפְנֵינוּ, כִּי מֹשֶׁה זֶה, הָאִישׁ אֲשֶׁר הוֹצִיא אוֹתָנוּ מִמִּצְרַיִם, לֹא יִדְעֵנוּ מָה נִהְיָה לוֹ. וְאַמְרָתִי לָהֶם: אִם לְמִישָׁהוּ יֵשׁ תִּכְשִׁיטִי זָהָב, הִסִּירוּ. וְנִתְּנוּ לִי, וְהִשְׁלַכְתִּי אֶל הָאֵשׁ, וַיֵּצֵא הָעֵגֶל הַזֶּה. וַיֵּרָא מֹשֶׁה אֶת הָעַם כִּי פְרוּעַ הוּא, כִּי פָרְעוּ אַהֲרֹן לְשִׁמְצָה בְּקִמְהֵם וַיַּעֲמֵד מֹשֶׁה עַל שַׁעַר הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר מִי לִיהוָה יִלֹּךְ אֵלַי וַיֹּאסְפוּ אֵלָיו כָּל בְּנֵי לִוִּי וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שִׁימוּ אִישׁ חֶרְבוֹ עַל יָרֵכוֹ וְעָבְרוּ וְשׁוּבוּ מִשַּׁעַר לְשַׁעַר בַּמַּחֲנֶה וְהָרְגוּ אִישׁ אֶת אָחִיו וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת קָרְבוֹ וַיַּעֲשׂוּ כִּבְנֵי לִוִּי כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה, וַיִּפְּלוּ מִן הָעַם כִּיּוֹם הַהוּא כִּשְׁלֹשָׁת אֲלָפִים אִישׁ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה: מִלָּאֲתָם אֶת יְדֵיכֶם הַיּוֹם לִיהוָה, אִישׁ בְּבָנוֹ אוֹ בְּאָחִיו, לַתַּת עֲלֵיכֶם בְּרִכָּה.

וַיְהִי מִמָּחָרָת וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם, אַתֶּם חָטַאתֶם חֹטֵא גָדוֹל, וְעַתָּה אֲעֵלֶה אֶל הָאֱלֹהִים לְמַעַן אֲכַפֵּר עַל חַטֹּאתֵכֶם. וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲנָא אֲדֹנִי חֹטֵא הָעָם הַזֶּה חֹטֵא גָדוֹל וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם אֱלֹהִי זָהָב וְעַתָּה אִם־תִּשָּׂא לְחַטֹּאתֵינוּ, וְאִם־אֵין, מַחְנִי נָא מִסִּפְרָךָ אֲשֶׁר כָּתַבְתָּ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה: אִם מִי שְׁחָטָא לִפְנֵי, אֲמַחֲנֶנּוּ מִסִּפְרִי: וְעַתָּה לֹךְ רֵד וְהִנַּחְהָ אֶת הָעָם הַזֶּה אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַרְתִּי לָךְ הִנֵּה מִלֵּאכִי יֵלֵךְ לִפְנֵיךָ וּבִיּוֹם פְּקֻדֵי אָבִיָּה עֲלֵיהֶם אֶת חַטֹּאתֵם וְיָד יְהוָה אֶת הָעָם עַל דְּבַר עֲשִׂיתָ הִעֵגַל אֲשֶׁר עָשָׂה אֱהֲרֹן.

לג

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה: לֵךְ, עֲלֵה מִזֶּה, אֶתְּהָ וְהָעָם שְׁלֹךְ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם, אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתָם וְלִיִּצְחָק לֵאמֹר: לְיִרְעָכֶם אֶתְּנֶנָּה. וְשִׁלַּחְתִּי אֶת־מַלְאָכִי לִפְנֵיךָ וְגִרְשׁ אֶת־הָעַמֹּרִי וְאֶת־הַחִתִּי וְאֶת־הַגִּרְגָשִׁי וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־הַיְבוֹסִי וְאֶת־הַכְּנַעֲנִי: וְאַבִּיאֲךָ אֶל אֶרֶץ זָבַת חָלֶב וְדָבָשׁ, כִּי לֹא אֶעֱלֶה עִמָּךְ, מִפְּנֵי שִׂאתָה עִם קִשָּׁה עֶרְוָה, כֹּן אֲכַלְךָ בְּדֶרֶךְ. וְכַאֲשֶׁר שָׁמַע הָעָם אֶת־הַדְּבָר הַרְעָה הַזֶּה, הִתְאַפַּל בְּאַבְלָם וַיֹּאמֶר יְהוָה לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל: אַתֶּם עִם קִשָּׁה עֶרְוָה, רְאוּ, לֹא מִכָּה אַחֲרַת אָבִיָּא אֲנִי עֲלִיכֶם

ואכלה אתכם. עתה ועל פני הסיירו את בגדי כבודכם ואת העזי, ואראה לך אשר אעשה לך. ויתנצלו בני ישראל את עיניהם מהר חורב: ולקח משה את אהלו ונטהו מחוץ למחנה, רחוק מן המחנה, ונקרא אהל מועד, והיה כל מבקש יהיה יצא אל האהל אשר מחוץ למחנה. כאשר היה משה נכנס אל האהל מחוץ למחנה, עמד כל העם מביטים, איש איש אצל פתח אהלו, והתבוננו בלכת משה עד באו אל האהל. וכאשר נכנס משה אל האהל, ירד עמוד הענן ועמד על פתח האהל, ודבר אלי משה. והיה מדבר אלי משה, וראה כל העם את עמוד הענן עמד על פתח האהל, ועמדו כל העם וישתחוו איש מפתח אהלו. וידבר יהוה אל משה פנים אל פנים, כאשר ידבר איש אל רעהו, ושב אל המחנה, ומשרתו יהושע בן נון הנער לא ימיש מתוך האהל.

ויאמר משה אל יהוה הנה אתה אומר לי העל את העם הזה ואתה לא הודעת לי את אשר תשלח עמי ואתה אומר לי ידעתיה מכל וחסן ישה אצלי אם אכן מצאתי חן לפניך, הודיעני נא את דרךך, ואראה אותך בברור, למען אמצא חן לפניך, ולמען אדע כי עמך הגוי הגדול הזה. והוא אומר: אני אלך לפניך ואני יח. ויאמר אליו אם אינך אתה בעצמך הולך עמי אל תעלני מזה. ואיך יודע באמת כי מצאתי חן בעיניך, אני וגם עמך, אלא אם כן בלכתך עמנו? ואפך אני ועמך מכל העמים אשר על פני האדמה. ויאמר יהוה אלי משה וגם את ההדבר הזה אשר דברת אעשה כִּי מצאתי חן לפני ואדע מכל והוא אומר: הגלה לי את עצמך. ויאמר אני אעבר לפניך בכבודי ואקרא בשמי יהוה לפניך וחסנתי את אשר אחן ורחמתי את אשר ארחם ויאמר לא תוכל לראות את פני כי לא יראה אדם את פני וחי: ויאמר יהוה הנה מקום אצלי תעמד על הצור וכשתעבר כבודי, ושמתי בנקרת הסלע, ושלפתי בכפי עליך עד אשר אעבר. והסירותי את ידי ואז תראה את אחורי, ופני לא יראו לך.

לד

ויאמר יהוה אלי משה פסל לך שני לוחות אבנים פראשנים ועלה אלי אליהם ואכתב עליהם הלוחות את ההדברים אשר היו בלוחות הראשנים אשר שברתי: והיה נכון לבקור, ועלית על הר סיני, ונצבת לי שם בראש ההר: ולא יעלה איש עמך ולא יראה בך כל ההר, והצאן והבקר לא ירעו קרוב לך ההוא. ויחצב שני לוחות אבנים כמו הראשונים, וישכב משה ויעל אל הר סיני כאשר צוה לו יהוה, ולקח משה את שני הלוחות האבנים. וירד יהוה בענן, ויתנצב לו שם, ויקרא בשם יהוה. ויעבר יהוה לפני פניו, ויקרא יהוה האלהים: רחום וחנון, ארך אפים ורב חסד ואמת וצדק שומר חסד אל אלהים, מסיר עונות ועוולות

וחטאים, ולא ינקה את האשם, מביא עונות אבות על בנים ועל בני בנים על שלשים ועל רבעים דור. ומהר משה, כפף על הארץ והשתחוה. ויאמר א־נָא מִצָּאתִי חַן בְּעֵינֶיךָ יְלֹד־נָא אֲדֹנִי בְּקִרְבְּנוּ כִּי עַם־קָשֶׁה־עָרְף הוּא וְסָלַחְתָּ לְעוֹנֵינוּ וּלְחַטֹּאתֵינוּ וְנָחֲלָתָנוּ:

ויאמר יהוה א־ל־מֹשֶׁה הִנֵּה אֲנִי כֹרֵת לְךָ בְּרִית לִפְנֵי כָל־עַמֶּךָ אֲעֲשֶׂה נִפְלְאוֹת אֲשֶׁר לֹא־יִבְרָאוּ בְּכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הַגּוֹיִם וְרָאָה כָל־הָעָם אֲשֶׁר־אַתָּה בְּקִרְבּוֹ אֶת־מַעֲשֵׂה יְהוָה כִּי־יִבְרָא הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּךְ הַשִּׁמְר לָךְ אֵת כָּל אֲשֶׁר אֲנִי מַצְוֶה אוֹתָךְ, הִנֵּה אֲנִי מִגְרֵשׁ מִפְּנֵיךָ אֶת הָעַמִּמִּי וְאֶת הַכְּנַעֲנִי וְאֶת הַפְּרִזִּי וְאֶת הַחִתִּי וְאֶת הָעַרְבִי וְאֶת הַיְּבוּסִי. הַשִּׁמְר לָךְ, פֶּן תִּכְרֹת בְּרִית לְיוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה בָּא אֵלֶיהָ, פֶּן יִהְיֶה לָּךְ לְמוֹקֵשׁ בְּקִרְבְּךָ. אֶת־מִזְבְּחֵיהֶם תַּחֲצוּ, וְאֶת־מִצְבְּתֵיהֶם תִּשְׁבֹּרוּ, וְאֶת־אֲשֵׁרֵיהֶם תִּכְרֹתוּ, וְאֶת־פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׁרָפוּ בָאֵשׁ. כִּי לֹא תִשְׁתַּחֲוּ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים, כִּי יְהוָה הָאֱלֹהִים שְׁמוֹ קָדָשׁ, אַל קָדָשׁ הוּא. פֶּן־תִּכְרֹת בְּרִית לְיוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ, וְזָנוּ אֲחֵרֵי אֱלֹהֵיהֶם וְנִכְחוּ לֵאלֹהֵיהֶם, וְקָרָא לָךְ וְאָכַלְתָּ מִזְבָּחֹהוּ. וְתִסָּח מִבְּנוֹתֵיהֶם לְבָנֶיךָ, וּמִבְּנוֹתֶיךָ תִּתֵּן לְבָנֶיהֶם, וְתִזְנֶנָּה בְּנוֹתֶיךָ אֲחֵרֵי אֱלֹהֵיהֶם, וְיִזְנוּ בְּנֶיךָ אֲחֵרֵי אֱלֹהֵיהֶם. וְאֵלֹהֵי מִסְכָּה לֹא תַעֲשֶׂה לָּךְ: וְאֶת־חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמֹר, שְׁבַעַת יָמִים תֹּאכַל מִצּוֹת, כֹּאֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתָךְ, לְמוֹעֵד בַּחֲדָשׁ הָאָבִיב, כִּי בַחֲדָשׁ הָאָבִיב יֵצֵאתָ מִמִּצְרָיִם. כָּל פּוֹתֵחַ רֶחֶם לִי, הַזְכְּרִים, כָּל בָּכוֹר שׁוֹר וּבָכוֹר צֹאן. וּבָכוֹר בְּהֵמָה תִּפְדֶּה בָשָׂה, וְאֵם לֹא תִפְדֶּה אוֹתוֹ כֶּסֶף תִּתֵּן. כָּל בָּכוֹר בְּנֶיךָ תִּפְדֶּה, לֹא תִרְאֶה לְפָנַי רֵיקָם.

שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תִּשְׁבֹּת; בְּיָרֵעַ וּבִקְצִיר שְׁבֹת. וְחַג שְׁבַעַת תַּעֲשֶׂה לִּי, רֵאשִׁית קִצְרֵי חֹטִים, וְחַג הָאֶסִּיף בַּחֲצִי הַשָּׁנָה. שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יִרְאֶה כָל־זָכוֹר לְפָנַי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. כִּי כֹאֲשֶׁר אוֹצִיא אֶת הַגּוֹיִם מִפְּנֵיךָ וְהִרְחַבְתִּי אֶת גְּבוּלְךָ לֹא יִחַדּוּ אִישׁ אֶת אַרְצְךָ בְּעִלְוֹתֶיךָ לְרֹאוֹת אֶת פָּנַי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה לֹא תִשְׁחַט עַל חֶמְצַד דָּם קִרְבָּנוֹת, וְלֹא יָלִין לְבַקֵּר וּבַחַג הַפֶּסַח. רֵאשִׁית תִּבּוֹאֶת אֲדָמָתְךָ תִּבְאֵל אֶל בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, לֹא תִבָּשֶׁל גְּדִי בַחֲלֵב אָמֹן. וַיֹּאמֶר יְהוָה א־ל־מֹשֶׁה כְּתֹב־לָךְ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, כִּי עַל־פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כָּרַתִּי אִתָּךְ בְּרִית וְאֶת־יִשְׂרָאֵל וַיְהִי שֵׁם מֹשֶׁה לְפָנַי יְהוָה אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה, לָחֵם לֹא אָכַל וַיִּמָּס לֹא שָׁמָּה, וַיִּכְתֹּב עַל־הַלָּחֹת אֶת דְּבָרֵי הַבְּרִית הָאֵלֶּה, אֶת עֲשֵׂת הַדְּבָרִים.

וכֹּאֲשֶׁר יָרַד מֹשֶׁה מִן הַהָר, וַיִּשְׁנֵי הַלָּחֹת בְּיָדוֹ, בָּרַדְתָּ מִן הַהָר, מֹשֶׁה לֹא יָדַע כִּי קָרוֹ עוֹר פָּנָיו בְּדַבְּרוֹ אִתּוֹ. וַיֵּרָא אֶהָרֶן וְכָל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מֹשֶׁה, וַהֲגִה מֵרָאֵה עוֹר פָּנָיו מִכְבָּד, וַיֵּרָאוּ מַגֵּשֶׁת אֵלָיו. וַיִּקְרָא אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה, וַיָּשׁוּבוּ אֵלָיו אֶהָרֶן וְכָל נְשִׂאֵי הָעֵדָה, וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה.

ואַחֲרֵי־כֵן נִגְשׁוּ אֵלָיו כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיֵּצֵאוּ אֹתָם אֶת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ בְּהַר סִינַי. וְכָאֲשֶׁר הִפְסִיק לְדַבֵּר אֲלֵיהֶם, שָׁם עַל פְּנֵי מִסְנוֹה. וּבָעֵת אֲשֶׁר הָיָה נִכְנָס מִלְּשָׁה לִפְנֵי יְהוָה לְדַבֵּר אֵלָיו, הָיָה מְסִיר אֶת־הַמִּסְנוֹה עַד צֵאתוֹ, וַיֵּצֵא וּדְבַר לְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ יְהוָה: וַיֵּרְאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנֵי מִלְּשָׁה כִּי הִתְפָּאֵר, וַשָּׁם מִלְּשָׁה מִסְנוֹה עַל פְּנֵי עַד אֲשֶׁר יָבֹוא לְדַבֵּר אֹתוֹ

לה

וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת־כָּל־עַדֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֹתָם: שִׁשֹּׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבֶת קָדֵשׁ, שִׁבְתַּת מְנוּחָה לַיהוָה, כָּל הַעֲשֶׂה מְלָאכָה בּוֹ יוֹמָת. לֹא תַבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, אֲנִי יְהוָה. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל כָּל עַדֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר: זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר: קָחוּ מֵאִתְּכֶם תְּרוּמָה לַיהוָה, כָּל הַמֵּתַנָּבֵב בְּלִבּוֹ יָבִיאוּ אֶת הַתְּרוּמָה לַיהוָה: זָהָב, כֶּסֶף וְנַחֲשֶׁת. תְּכַלֶּת, אַרְגָּמָן, תוֹלַעַת שָׁנִי כְּפוֹל שֹׁזֹר, וּפְשָׁתִים מְשֻׁנָּרִים, וְשִׁעֲרוֹת עֲזִים, וְעוֹרוֹת אֵילִים מְאֻדָּמִים, וְעוֹרוֹת תְּכֵלֶת, וְעֲצֵי שִׁטִּים. וְאֲבָנֵי שֹׁהַם וְאֲבָנֵי מְלוֹאִים לְאַפּוֹד וּלְחֹשֶׁן וְכָל חֻכְמֵי־לֵב בְּכֶם יָבֹוא וַיַּעַשׂ אֵת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־הַהֶהָל וְאֶת־הַכִּסִּיּוֹם וְאֶת־הַפְּרָכּוֹת וְאֶת־הַבְּרִיחִים וְאֶת־הַבָּדִים וְאֶת־הַעֲמֻדִים. וְאֶת־אֲרוֹן הָעֵדוּת, וְאֶת־בְּדִיו, וְאֶת־הַכַּפֹּרֶת, וְאֶת פָּרֹכֶת הַמִּסְדָּה, וְאֶת־הַשִּׁלְטָן וְאֶת כָּל־כְּלָיו וְאֶת־מְנוֹרַת הַמָּאֹר וְאֶת־כָּל־כְּלִיָּה וְאֶת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת כָּל כְּלָיו וְאֶת־בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן, וְאֶת־הַבְּגָדִים אֲשֶׁר יִשְׁרְתוּ בָהֶם, וְאֶת־הַכְּתָנֶת לְבָנָי אַהֲרֹן לְבָהֳנָה, וְאֶת־שָׁמֶן הַמִּשְׁחָה, וְאֶת־קִטְרֶת הַסַּמִּים.

וַתֵּצֵא כָל עַדֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵת מֹשֶׁה. וַיָּבִיאוּ אִישׁ אִישׁ אֲשֶׁר נִשְׂאוֹ לְבֹו, וְכָל אֲשֶׁר נָדְבָה רוּחוֹ אֹתוֹ, הָבִיאוּ תְּרוּמָה לַיהוָה לְמַלְאכַת אֹהֶל מוֹעֵד וּלְכָל עֲבֹדָתוֹ וּלְבִגְדֵי הַקֹּדֶשׁ וְהָבִיאוּ הָאֲנָשִׁים מֵאֵת הַנָּשִׁים, כָּל אֲשֶׁר נָדְבָה לְבֹו, הָבִיאוּ חוֹתָמוֹת וְעִגְלִילִים וְטַבָּעוֹת וְקֻשּׁוּרִים וְצִמְדִּים, כָּל כְּלֵי זָהָב. וְכָל אֲשֶׁר הָבִיאוּ תְּרוּמוֹת זָהָב לַיהוָה, וְאֶצֶּל אֲשֶׁר נִמְצָא שֵׁשׁ וְעוֹרוֹת תְּכֵלֶת וְעוֹרוֹת אֵילִים מְאֻדָּמִים, הָבִיאוּ. וְכָל הַמְּסִיר תְּרוּמָה הָבִיאוּ כֶּסֶף וְנַחֲשֶׁת, אֵת הַתְּרוּמוֹת לַיהוָה, וּמֵאֲשֶׁר נִמְצָאוּ אֲצֵלֶם עֲצֵי שִׁטִּים, וּלְכָל מְלָאכַת הַהֶכְנֶה הָבִיאוּ. וְכָל אִשָּׁה חֻכְמַת לֵב בְּיָדָהּ טוֹו, וַיָּבִיאוּ מִטְּנוֹה אֵת הַתְּכֵלֶת וְאֵת הָאַרְגָּמָן וְאֵת תוֹלַעַת הַשָּׁנִי וְאֵת הַשֵּׁשׁ וְכָל הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נָדַם בְּלֶבָן בַּחֲכָמָה טוֹו אֵת שִׁעֲרֵי הָעֲזִים וְהַשָּׁרִים הָבִיאוּ אֵת אֲבָנֵי הַיְּהִלָּם וְאֵת אֲבָנֵי הַמְּלוֹאִים לְאַפּוֹד וּלְחֹשֶׁן. וְאֵת הַתְּרַכְּבוֹת וְאֵל שָׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֵת תְּרַכְּבַת הַקִּטְרֶת וְכָל אִשָּׁה וְאִשָּׁה אֲשֶׁר נִשָּׂא לָבֹוא לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל הַמְּלָאכּוֹת אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת אוֹתָן עַל יְדֵי מֹשֶׁה, הָבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל תְּרוּמָה לַיהוָה. וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְבָנָי יִשְׂרָאֵל: הִנֵּה קָרָא הָאֱלֹהִים בְּשֵׁם

את בצלאל בן אוּרִי בן חור משבט יהודה וימלא אותו רוח אלהית של חכמה ובינה ודעת בכל־דבר להיות אדריכל לפי כל מעשי האדריכלות, לעשות את הנהב ואת הכסף ואת הנחשת, ולעבד את האבן, ולעבד את העצים, ולעשות בכל מלאכת חכמה. ולהדיר אף נתן במחשבתו, וגם לאליאב בן אחיסמך משבט דן. וימלא אותם חכמה, בינה ודעת, להבין לעשות את כל מעשי הקדש, ואת האריגים והרקמות, לארג בשני ובשש, לעשות כל מלאכת אדריכלות ורקמה.

לו

ויעש בצלאל ואליאב וכל חכם לב אשר נתנה לו חכמה ודעת להבין לעשות את כל המלאכות לפי הקדשים המצויים, לפי כל אשר צוה יהוה. ויקרא משה לבצלאל ואליאב ולכל אשר יש להם חכמה, אשר נתן האלהים ידיעה בלבם, ולכל הרוצים ברצון לבוא אל המלאכה, למען השלים אותה. ויחקו מאת משה את כל התרומות אשר הביאו בני ישראל לכל מלאכת הקדש לעשות אותה, והם קבלו עוד את המוכא מאת המביאים בבקר בבקר. ויבאו כל החכמים העושים את מלאכת הקדש, איש איש ממלאכתו אשר המה עושים. ויאמר אל־משה כי העם מביא רב לפי המלאכות אשר צוה יהוה לעשות: ויצוה משה ויכריזו במחנה לאמר: איש ואשה אל יעשו עוד מלאכה לתרומת הקדש, ויכלא העם מהביא עוד והמלאכה היתה מספקת להם לעשות את הבנין, והותרו. ויעש כל חכם בעובדים את בגדי הקדש אשר הם לאהרן הכהן, כאשר צוה יהוה את משה. ועשה את־האפוד מזהב ותכלת וארגמן ותולעת שני משזר ושש משזר: ונתתו פתלי הנהב לשערוֹת, כדי לארגם יחד עם התכלת ועם הארגמן ועם השני הטווי ועם השש השזור, מעשה ארג עשו אתו. כתפים מחזיקות יחד משני התלקים, מעשה ארג זה בזה שזורות יחד לפי עצמו. ממנו עשו אתו כפי מעשהו, מזהב ותכלת וארגמן ותולעת שני משזר ושש משזר, כאשר צוה יהוה את־משה. ויעשו את־שתי האבנים של הירק מחרות ומקפות זהב, מפתחות ומחקקות חקיקת חותם משמות בני ישראל וישם אותם על כתפות האפוד, אבני זכרון לבני ישראל, כאשר צוה יהוה את־משה.

ועשו חָשׁוֹן, מעשה ארג רקמה, כמעשה האפוד, מזהב ותכלת וארגמן ושני משזר ושש משזר. מרבע כפול עשו את החשון, זרת ארכו וזרת רחבו כפול. ונארג בו בד משפץ אבנים בארבעה טורים, טור אבנים: אדם ופטדה וברקת, הטור האחר. והשורה השנייה: נָפֶד, ספיר וישפה. והשורה השלישית: לָשֶׁם ושבו ואחלמה. והשורה הרביעית, תרשיש ושהם וישפה מקפים בזהב ומחרים בזהב. והאבנים היו משמות בני ישראל, שתיים

עֲשֶׂהָ, מִשְׁמוֹתֵיהֶם מִחֻקִּים כְּחוֹתָמוֹת, כָּל אֶחָת לְפִי שְׁמָהּ, לְשָׁנִים הָעֹשֶׂר הַשְּׁבָטִים. וְעָשׂוּ
עַל הַחֹשֶׁן גְּדִילִים שְׁזוּרִים, מַעֲשֵׂה מַחְשָׁבֶת, מִזְהָב טָהוֹר: וְעָשׂוּ שְׁתֵּים כְּתֹפֶת זָהָב וְשְׁתֵּי
טִבְעוֹת זָהָב, וְשָׂמוּ אֶת שְׁתֵּי הַטִּבְעוֹת הַזֶּהָב עַל שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן. וְשָׂמוּ אֶת הַשְּׂרָשְׁרוֹת הַזֶּהָב
עַל הַטִּבְעוֹת שֶׁעַל שְׁנֵי צְדֵי הַחֹשֶׁן וְאֵל שְׁתֵּי הַתְּרוֹמוֹת אֶת שְׁתֵּי הַשְּׂרָשְׁרוֹת הַקְּלוּעוֹת. וְנָתַנוּ
עַל שְׁתֵּי הַמְּשָׁבָצוֹת, וְנָתַנוּ עַל כְּתֻפּוֹת הָאֶפֹֻד מִמּוֹל כְּנָגַד פָּנָיו. וְעָשׂוּ שְׁתֵּי טִבְעוֹת זָהָב, וְנָתַנוּ
עַל שְׁתֵּי הַכְּנָפִים עַל קֶצֶה הַחֹשֶׁן וְעַל הַקֶּצֶה הָאֲחֹרִי שֶׁל הָאֶפֹֻד מִבֵּית. וְעָשׂוּ שְׁתֵּי טִבְעוֹת
זָהָב, וְנָתַנוּ עַל שְׁתֵּי הַכְּתֻפּוֹת שֶׁל הָאֶפֹֻד מִלְמָטָה, לְפָנֵי פָנָיו, לְעֻמַּת הַמִּחְבֶּרֶת, מִלְמַעְלָה
לְמַעֲשֵׂה הָאֶרֶג שֶׁל הָאֶפֹֻד. וַיַּחֲבֵר אֶת־הַחֹשֶׁן מִטִּבְעֵתָיו אֶל־טִבְעַת הָאֶפֹֻד בְּכַתִּיל תְּכֵלֶת
שְׁזוּר אֶל־מַעֲשֵׂה הָאֶפֹֻד, לְבִלְתִּי יֵצֵא הַחֹשֶׁן מֵעַל הָאֶפֹֻד, כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וְעָשׂוּ
אֶת הַמְּעִיל תַּחַת הָאֶפֹֻד, מַעֲשֵׂה אוֹרֶג, כָּלוּ תְּכֵלֶת. וְהָפֵה שֶׁל הַכְּתֻנֶּת בְּתוֹכּוֹ אֶרֶג שְׁזוּר, שֶׁפָּה
לוֹ סָבִיב לָפָה, בְּלִתי נִתָּק וְעָשׂוּ עַל שׁוֹל הַכְּתֻנֶּת מִלְמָטָה כְּפוֹרֶחַת הָרִמּוֹן רִמּוֹנִים מִתְּכֵלֶת
וְאֶרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי מְשֻׁזָּר וְשֵׁשׁ מְשֻׁזָּר: וְעָשׂוּ פַעֲמָנֵי זָהָב, וְנָתַנוּ אֶת הַפַּעֲמָנִים עַל שׁוֹל
הַמְּעִיל סָבִיב בֵּין הָרִמּוֹנִים פַּעֲמוֹן זֶהָב וְרִימּוֹן עַל שׁוֹלֵי הַמְּעִיל סָבִיב, לִשְׂרָת, כֹּאשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה. וְעָשׂוּ כְּתָנוֹת בּוֹיֵן, מַעֲשֵׂה אוֹרֶג, לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו. וְאֶת־הַמְּגַבְעוֹת מִשֵּׁשׁ,
וְאֶת־הַמַּצְנֶפֶת מִשֵּׁשׁ, וְאֶת־הַמְּכַנְסִים מִשֵּׁשׁ מְשֻׁזָּר. וְאֶת־אֲבָנֵיטֵיהֶם מִשֵּׁשׁ וְתַכְלֵת וְאֶרְגָּמָן
וְתוֹלַעַת שָׁנִי מְשֻׁזָּר, מַעֲשֵׂה רָקִם, כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וְעָשׂוּ אֶת הַצִּיץ הַזֶּהָב, הַפְּרָשֶׁת
הַקֹּדֶשׁ, מִזְהָב טָהוֹר, וְכָתַב עָלָיו אוֹתִיּוֹת מִחֻקִּים כְּחוֹתָם: קֹדֶשׁ לַיהוָה. וְשָׂמוּ עַל הַלִּשָּׁד
תְּכֵלֶת, כְּדִי שִׁיִּהְיֶה עַל הַמַּצְנֶפֶת מִלְמַעְלָה, כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה.

לז

וְעָשׂוּ לְאַהֲל עֶשֶׂר יְרִיעוֹת: שְׁמוֹנֶה וָעֶשְׂרִים אַמָּה אַרְבֶּה הִרְיעָה הָאֶחָת, הוּא הִנֵּה לְכָלוֹ,
וְאַרְבַּע אַמּוֹת רֹחַב הִרְיעָה הָאֶחָת. וַיַּעֲשׂוּ אֶת־הַפְּרָכֶת מִתְּכֵלֶת וְאֶרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי מְשֻׁזָּר
וְשֵׁשׁ מְשֻׁזָּר מַעֲשֵׂה אֶרֶג כְּרוֹבִים: וְהֵם שָׂמוּ אוֹתוֹ עַל אַרְבָּעָה עֲמוּדִים בְּלִתי נִרְקָבִים מִצָּפִים
זָהָב, וְכוֹתְרוֹתֵיהֶם זָהָב, וְאֶדְנֵיהֶם אַרְבָּעָה כֶּסֶף. וְעָשׂוּ אֶת פְּרָכֶת פֶּתַח אֹהֶל הָעֻדוֹת מִתְּכֵלֶת
וְאֶרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי שְׁזוּר וְשֵׁשׁ מְשֻׁזָּר, מַעֲשֵׂה רָקִם כְּרוֹבִים. וְאֶת־עֲמוּדֵיהֶם חֲמִשָּׁה
וְאֶת־הַטִּבְעוֹת וְאֶת־רָאשֵׁיהֶם וְאֶת־וִוֵּיהֶם צָפוּ זָהָב וְאֶדְנֵיהֶם חֲמִשָּׁה נְחוֹשֶׁת:

וְהֵם עָשׂוּ אֶת הַחֲצֵר לַפֶּתַח תִּמָּן; יְרִיעוֹת הַחֲצֵר מִשֵּׁשׁ מְשֻׁזָּר, מֵאָה עַל מֵאָה.
וְעֲמוּדֵיהֶם עֶשְׂרִים וְאֶדְנֵיהֶם עֶשְׂרִים וְהֵצֵד הַצָּפוֹנִי מֵאָה עַל מֵאָה, וְהֵצֵד הַדְּרוֹמִי מֵאָה עַל
מֵאָה, וְעֲמוּדֵיהֶם עֶשְׂרִים, וְאֶדְנֵיהֶם עֶשְׂרִים. וְהֵצֵד הָאֵל יָם יְרִיעַ וְהֵצֵד הַמְּזֻרָחִי חֲמִשִּׁים אַמָּה
יְרִיעוֹת, חֲמֵשׁ עֲשָׂרָה אַמָּה לַגֹּב. וְעֲמוּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאֶדְנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְעַל גֹּב הַשְּׁנַיִם, מִקָּאן

ומכאן לפי שער החצר, וריעות חמש עשרה אמה, עמודיהם שלשה ואדניהם שלשה. כל היריעת של-האהל מבויץ משזר. והאדנים של העמודים שלהם נחשת, והנוים שלהם כסף, והראשים שלהם מצפים כסף, והעמודים מצפים כסף, כל העמודים של החצר. ופרכת שער החצר מעשה רוקם מתכלת וארגמן ושני טווי ויש משזר, עשרים אמה ארכו, והקומה והרחב חמש אמות, משנה ליריעות החצר ועמודיהם ארבעה ואדניהם ארבעה נחשת ונויהם כסף וכותרותיהם מצפות כסף וכל יתדות החצר סביב נחשת, והם מצפים כסף. וזאת סדר משכן העדות, כאשר צוה משה, שהשרות תהיה של הלויים ביד איתמר בן אהרן הכהן.

ובצלאל בן אורי משבט יהודה עשה כאשר צוה את-משה ואליאב בן-אחיסמך משבט דן, אשר היה ראש-האמנים של האריגים והרקמות ומעשי האמנות, לארג בשני ובבוץ.

לח

ובצלאל עשה את הארון. וצפה אותה בזהב טהור מבפנים ומחוץ. ויצק לה ארבע טבעות זהב, שמים על הצד האחד ושמים על הצד השני. רחבים לבדים, כדי לשאת אותה בהם. ועשה את הכפרת מעל הארון מזהב טהור. ואת שני הכרובים הזהב קרוב אחד על קצה הכפרת האחד, וקרוב אחד על קצה הכפרת השני, מצלים בכנפיהם על הכפרת. ועשה את השלחן המצע מזהב טהור. ויצק לה ארבע טבעות, שמים על הצד האחד ושמים על הצד השני, רחבות כדי לשאת בבדים בהם. ואת הבדים של הארון ושל השלחן עשה, וצפה אותם בזהב. ועשה את כלי השלחן, את הקערות ואת המחפות ואת הכוסות ואת מזרחי הנסכים אשר יסד בהם, זהב. ועשה את המנורה המאירה, וזהבה. את הקנה מסיב, ואת הקנים הקטנים משני הצדדים שלה, מקניה הנצרים, מקניה הנצרים היוצאים, שלשה מזה ושלשה מזה, משוים זה לזה. והנרות שלהם, אשר הם על הקצוות, אגוזיים מהם, והבתים מהם, כדי שיהיו הנרות עליהם, והבית השביעי, העל קצה המנורה, על הפסגה מלמעלה, מסיבי פלו זהב. ושבעה נרות זהב עליה, ואת מלקחיה זהב, ואת מחותמיהם זהב זה צפה בכסף את העמודים, ויצק לעמוד טבעות זהב, וצפה את הכריתים בזהב, וצפה את עמודי הפרכת בזהב, ועשה את הקרסים של זהב. זה עשה את הטבעות של המשכן מזהב, ואת הטבעות של החצר, וטבעות להמתים את המכסה מלמעלה מנחשת. זה יצק את כותרות הכסף של האהל, ואת כותרות הנחשת של דלת האהל, ואת שער החצר, ונוים עשה לעמודים מכסף, על העמודים זה צפה אותם בכסף. זה עשה את-יתדות המשכן ואת-יתדות

הַחֲצֵר מִנְחָשֶׁת זֶה עֲשֵׂה אֶת מִזְבַּח הַנְּחָשֶׁת מִן הַמַּחֲתוֹת הַנְּחָשֶׁת אֲשֶׁר הָיוּ לְאֲנָשִׁים הַמּוֹרְדִים
עִם עֲדַת קִרְחָה. זֶה עֲשֵׂה אֶת כָּל כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ, וְאֶת הַמַּחֲתָה שְׁלֹו, וְאֶת הַכִּיּוֹר, וְאֶת הַמִּזְרָקוֹת,
וְאֶת הַמִּזְלָגוֹת הַנְּחָשֶׁת. זֶה עֲשֵׂה לַמִּזְבֵּחַ כְּסוּי מַעֲשֵׂה רִשֶׁת מִלְמַטָּה לְמוֹקֵד, תַּחְתּוֹ עַד חֲצִיּוֹ,
וְשֵׁם עָלָיו אַרְבַּע טַבְעוֹת נִחֲשֶׁת מְאָרְבַּעַת קִצּוֹת הַכְּסוּי שֶׁל הַמִּזְבֵּחַ, רַחְבּוֹת לְבָדִים, כְּדִי
לְשֹׂאת בָּהֶם אֶת הַמִּזְבֵּחַ. זֶה עֲשֵׂה אֶת שִׁמּוֹן הַמִּשְׁחָה הַקְדוֹשׁ, וְאֶת הַרְכַּבַת הַקִּטְרֶת הַטְּהוֹרָה,
מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ. זֶה עֲשֵׂה אֶת הַכִּיּוֹר הַנְּחָשֶׁת וְאֶת כְּסִיסוֹ נִחֲשֶׁת מִמַּרְאוֹת הַצּוֹמּוֹת אֲשֶׁר צָמּוּ אֲצֶל
פֶּתַח אֹהֶל הָעֵדוּת, בְּיוֹם אֲשֶׁר הָקִים אֹתוֹ.

וְעֲשֵׂה אֶת הַכִּיּוֹר, כְּדִי שִׁירְחָצוּ מִמֶּנּוּ מִלְּשָׁה וְאֶהְרֹן וּבָנָיו אֶת יְדֵיהֶם וְאֶת רַגְלֵיהֶם בְּבוֹאָם
אֶל אֹהֶל הָעֵדוּת, אוֹ כֹּאֲשֶׁר יִגְשׁוּ אֶל הַמִּזְבֵּחַ לְשִׁרְתוֹ, רַחֲצוּ מִמֶּנּוּ, כֹּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה.

לט

כָּל־יְהִיבָה אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה לְמַלְאכָה לְכָל־מְלָאכַת הַקֹּדֶשׁ, הִיָּה זֶהב הַתְּנוּפָה תִּשַׁע וְעֶשְׂרִים
כֶּפֶר, וְשִׁבְעַת מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ. וְכֶסֶף תְּרוּמָה מֵאֵת הָאֲנָשִׁים הַפְּקוּדִים שֶׁל
הָעֵדָה מֵאָה כִּפְרִים, וְאֵלֶּף וְשִׁבְעַת מֵאוֹת וְחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים שֶׁקֶלִים, דֶּרֶכְמָה אַחַת לְגִלְגֶּלֶת, חֲצִי
הַשֶּׁקֶל, לְפִי הַשֶּׁקֶל הַקֹּדֶשׁ. כָּל־הַעוֹבֵר עַל הַפְּקֻדָּה מִכּוֹן עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה, שֹׂשִׁים רְבּוֹא
וְשִׁלְשֶׁת אֲלָפִים חֲמִשׁ מֵאוֹת וְחֲמִשִּׁים: וַיְהִי מֵאָה כֶּפֶר הַכֶּסֶף לְיִצְיָקָת מֵאָה אֲדָנִי הַמִּשְׁכָּן
וּלְאֲדָנֵי הַפִּרְכַּת מֵאָה כוֹתָרוֹת לְמֵאָה הַכִּפְרִים, כֶּכֶר לְכוֹתָרָת. וְאֶת הָאֵלֶּף וְשִׁבְעַת מֵאוֹת
וְשִׁבְעִים וְחֲמִשָּׁה שֶׁקֶלִים עֲשֵׂה לְוָיוֹם לַעֲמוּדִים, וְצַפָּה אֶת רֹאשֵׁיהֶם וְעֹטֵר אוֹתָם:

וְנִחֲשֶׁת תְּרוּמָה שִׁבְעִים כֶּכֶר וְאֵלֶּף וְחֲמִשׁ מֵאוֹת שֶׁקֶל. וְעֲשׂוּ מִמֶּנּוּ אֶת־הָאֲדָנִים שֶׁל
פֶּתַח אֹהֶל הָעֵדוּת וְאֶת־אֲדָנֵי הַחֲצָר סָבִיב, וְאֶת־אֲדָנֵי שַׁעַר הַחֲצָר, וְאֶת יְתִדוֹת הָאֹהֶל, וְאֶת
יְתִדוֹת הַחֲצָר סָבִיב. וְאֶת הַמִּכְסָּה הַנְּחָשֶׁת שֶׁל הַמִּזְבֵּחַ, וְאֶת כָּל כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ, וְאֶת כָּל כְּלֵי אֹהֶל
הָעֵדוּת, וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כֹּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה, כִּן עָשׂוּ. וְאֶת הַזָּהָב הַנוֹתֵר מִן
הַתְּרוּמָה עָשׂוּ כֵלִים לְשִׁרְתָּ בָּהֶם לְפָנָי יְהוָה וְאֶת הַתְּכֵלֶת הַנּוֹשָׂאֶרֶת וְהָאֲרָגָמֹן וְאֶת הַשָּׁנִי עָשׂוּ
בְּגָדֵי שְׂרוּת לְאַהֲרֹן, כְּדִי לְשִׁרְתָּ בָּהֶם בַּקֹּדֶשׁ וַיָּבִיאוּ אֶת הַבְּגָדִים אֶל מֹשֶׁה, וְאֶת הָאֹהֶל וְאֶת
כְּלָיו, אֶת הָאֲדָנִים וְאֶת הַכִּרְיָחִים שְׁלֹו, וְאֶת הָעֲמוּדִים וְאֶת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת כָּל כְּלָיו.

וְאֶת שִׁמּוֹן הַמִּשְׁחָה, וְאֶת קִטְרֶת הַסַּמִּים, וְאֶת הַמִּנְחָה הַטְּהוֹרָה, וְאֶת־נִירוֹמִיָּה, גִּירוֹת
הַמִּבְעָרָה, וְאֶת שִׁמּוֹן הַמֵּאוֹר וְאֶת־שִׁלְחַן הַמַּעֲרֶכֶת וְאֶת־כָּל־כְּלָיו וְאֶת לֶחֶם הַמַּעֲרֶכֶת וְאֶת־בְּגָדֵי
הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר הֵם לְאַהֲרֹן, וְאֶת־בְּגָדֵי בָנָיו לְכַהֵן וְאֶת יְרִיעוֹת הַחֲצָר, וְאֶת הָעֲמוּדִים, וְאֶת פִּרְכַּת

פֶּתַח הָאֵהָל וְשַׁעַר הַחֹצֵר וְאֵת כָּל כְּלֵי הָאֵהָל וְאֵת כָּל כְּלֵי עֲבוֹדָתוֹ, וְאֵת עוֹרוֹת אֵילִים
הַמְּאֻדָּמִים וְאֵת הַמִּכְסִּים הַתְּכֵלֶת, וְאֵת כְּסוּיֵי הַנּוֹתָרִים, וְאֵת הַיִּתְדוֹת, וְאֵת כָּל כְּלֵי הָעֲבוֹדָה
לַמַּעֲשֵׂה אֵהָל הָעֵדוּת כֹּכַל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה, כֵּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל־הַמְּלָאכָה.
וַיִּרְא מֹשֶׁה אֶת כָּל הַמְּלָאכָה וְהִנֵּה עָשׂוּ אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה בֶּן עֲשׂוֹ וַיִּבְרָךְ אֹתָם
מֹשֶׁה

מ

וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: בְּיוֹם אֶחָד לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ תִּקְיָם אֶת אֵהָל
הָעֵדוּת וְתָשִׂים אֶת אָרוֹן הָעֵדוּת, וְתִסֹּד אֶת הָאָרוֹן בַּפֶּרֶכֶת. וְהִבַּאתָ אֶת הַשִּׁלְחָן וְעָרַכְתָּ אֶת
מַעְרַכְתּוֹ, וְהִבַּאתָ אֶת הַמְּנוֹרָה וְהַעֲלִיתָ אֶת נְרוֹתֶיהָ. וְתָשִׂים אֶת מִזְבַּח הַזֹּהֵב לְהַקְטִיר לִפְנֵי
הָאָרוֹן, וְתָשִׂים אֶת מִסְדֵּי הַפֶּרֶכֶת עַל פֶּתַח אֵהָל הָעֵדוּת. וְאֶת־מִזְבַּח הַקְּרָבָנוֹת תָּשִׂים לִפְתַּח
אֵהָל הָעֵדוּת, וְתָשִׂים סָבִיב אֶת־הָאֵהָל, וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ תַּקְדִּישׁ סָבִיב: וְלַקְחָתָּ אֶת שִׁמֹן
הַמִּשְׁחָה וּמִשְׁחָתָּ אֶת הָאֵהָל וְאֵת כָּל אֲשֶׁר בּוֹ, וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ וְאֵת כָּל כְּלָיו, וְהָיָה קֹדֶשׁ. וּמִשְׁחָתָּ
אֶת מִזְבַּח הַקְּרָבָנוֹת וְאֵת כָּל כְּלָיו, וְקִדַּשְׁתָּ אֶת הַמִּזְבֵּחַ, וְהָיָה הַמִּזְבֵּחַ קֹדֶשׁ קְדוּשִׁים. וְהַקְרַבְתָּ
אֶת אֶהָרֹן וְאֵת בָּנָיו אֶל פֶּתַח אֵהָל הָעֵדוּת, וְרַחֲצַתְּ אֹתָם בַּמַּיִם. וְהַלְבַּשְׁתָּ אֶת־אֶהָרֹן אֶת־בְּגָדֵי
הַקֹּדֶשׁ, וּמִשַּׁחְתָּ אֹתוֹ, וְקִדַּשְׁתָּ אֹתוֹ, וְכֵהֵן לִי. וְאֶת־בָּנָיו תַּקְרִיב וְהַלְבַּשְׁתָּ אֹתָם בְּתִנּוֹת וּמִשְׁחָתָּ
אוֹתָם כַּאֲשֶׁר מִשְׁחָתָּ אֶת אֲבִיהֶם, וְכֵהֵנוּ לִי, וְהָיְתָה לָהֶם מִשְׁחָתָם לְכַהֲנֵת עוֹלָם לְדוֹרוֹתֵיהֶם
וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה אֶת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ יְהוָה, בֶּן עֲשֵׂה.

וַיְהִי בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בִּשְׁנֵה הַשְּׁנִית לְצֵאתָם מִמִּצְרַיִם, בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ הַיּוֹקֵם הָאֵהָל. וַיָּקָם
מֹשֶׁה אֶת הָאֵהָל, וַיָּשֶׂם אֶת הַכּוֹתָרוֹת, וַיָּבֵא אֶת הַבְּרִיחִים, וַיָּקָם אֶת הָעַמּוּדִים: וַיִּמָּתַח אֶת
הַיִּרְיעוֹת עַל הָאֵהָל, וַיָּשֶׂם אֶת מִכְסֵּה הָאֵהָל עָלָיו מִלְמַעְלָה, כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה. וְלָקַח
אֶת הָעֵדֻת וַיִּשְׁלַךְ אֶל הָאָרוֹן, וַיָּשֶׂם אֶת הַכַּדִּים תַּחַת הָאָרוֹן. וְהִבִּיא אֶת הָאָרוֹן אֶל הָאֵהָל,
וְהִנִּיחַ אֶת כִּסְיוֹ הַפְּרוּכָת, וְכִיסָה אֶת אָרוֹן הָעֵדוּת, כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וַיָּשֶׂם
אֶת־הַשִּׁלְחָן בְּאֵהָל הָעֵדוּת בַּצָּפוֹן מִחוּץ לַפֶּרֶכֶת הָאֵהָל: וְהוֹסִיף עָלֶיהָ אֶת לֶחֶם הַפָּנִים לִפְנֵי
יְהוָה, כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה. וַיָּשֶׂם אֶת הַמְּנוֹרָה בְּאֵהָל הָעֵדוּת, בְּצַד הָאֵהָל הַדְּרוֹמִי. וַיָּשֶׂם
אֶת נְרוֹתֶיהָ לִפְנֵי יְהוָה, כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה. וַיָּשֶׂם אֶת מִזְבַּח הַזֹּהֵב בְּאֵהָל הָעֵדוּת לִפְנֵי
הַפֶּרֶכֶת. וַיִּקְטֹר עָלָיו קֹטֶרֶת הַסִּמִּים כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וְאֶת־מִזְבַּח הַקְּרָבָנוֹת שָׂם
אֶצֶל פֶּתַח הָאֵהָל:

במדבר

א

וידבר יהוה אל משה במדבר סיני באהל מועד באחד בחדש השני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים לאמר שאו את ראש כל עדת בני ישראל למשפחתם לבית אבתם במספר שמות כל זכר לגלגלתם כל זכר מבן עשרים שנה ומעלה, כל היוצא בצבא ישראל, פקדו אותם עם צבאותיהם, אתה ואהרן פקדו אותם. ועמכם יהיו, איש לפי שבטו, שרים לבית אבותם יהיו.

ואלה שמות האנשים אשר יעמדו אתכם, לראובן אליצור בן שדיאור. לשמעון שלמיאל בן צורישדי. מיהודה, נחשון בן עמינדב. לבני יששכר, נתנאל בן צווער. לזבולון אליאב בן-חלון, לבני יוסף לאפרים אלישמע בן-עמיהוד. של מנשה, גמליאל בן-פדעהזר. לבנימין, אבידן בן-גדעוני. לדן, אחיעזר בן עמישדי. מבני אשר פגעיאל בן עכרן: לגד אליסף בן-רעואל: לנפתלי, אחירע בן עינן. אלה הם קרואי העדה, שרי השבטים לפי משפחתיהם, שרי אלפים לישראל:

ויקח משה ואהרן את האנשים האלה הנקראים בשמות. ואת כל-העדה אספו באחד לחדש השני בשנה השנית, וינתחשו לפי תולדתם לפי משפחתם לפי מספר שמותם, מבן עשרים שנה ומעלה, כל-זכר לגלגלתם באשר צוה יהוה את-משה, ונפקדו במדבר סיני.

ויהיו בני ראובן בכור ישראל לפי משפחתיהם, לפי עדתיהם, לפי בתי אבותיהם, לפי מספר שמותיהם, לפי גלגלתם, כל זכר מבן עשרים שנה ומעלה, כל היצא בפתח שבט ראובן: ששה וארבעים אלה וחמש מאות. לבני שמעון לפי קרבתם, לפי שבטיהם, לפי בית אבותם, לפי מספר שמותם, לפי גלגלתם, כל הזכרים מבן עשרים שנה ומעלה, כל היצא בצבא, פקדתם משבט שמעון, תשעה וחמשים אלה ושלש מאות.

לבני יהודה לפי קרבתם, לפי שבטיהם, לפי בית אבותיהם, לפי מספר שמותיהם, לפי גלגלותיהם, כל זכר מבן עשרים שנה ומעלה, כל היצא בצבא. פקדתם משבט יהודה, ארבעה ושבעים אלה ונשש מאות.

לבני יששכר לפי משפחותיהם, לפי עדותיהם, לפי בתי אבותיהם, לפי מספר שמוותיהם, לפי ראשיהם, כל זכר מִבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה, כָּל הַיָּצֵא בִּכְחַ. פְּקֻדָּתָם מִשְׁבָּט יששכר, אַרְבָּעָה וְחֲמִשִּׁים אֶלֶף וָאַרְבַּע מֵאוֹת. לִבְנֵי זְבוּלֹן לְפִי קִרְבָּתָם, לְפִי מִשְׁפְּחֹתֵיהֶם, לְפִי בֵּית אֲבוֹתָם, לְפִי מִסְפַּר שְׁמוֹתָם, לְפִי גִלְגָּלָתָם, כָּל הַזְּכָרִים מִבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה, כָּל הַיָּצֵא בִּצְבָא. פְּקֻדָּתָם מִשְׁבָּט זְבוּלֹן, שְׁבַע וְחֲמִשִּׁים אֶלֶף וָאַרְבַּע מֵאוֹת.

לִבְנֵי יוֹסֵף, בְּנֵי אֶפְרַיִם, לְפִי קִרְבָּתָם, לְפִי שְׁבֻטֵיהֶם, לְפִי בֵּית אֲבוֹתֵיהֶם, לְפִי מִסְפַּר שְׁמוֹתֵיהֶם, לְפִי רָאשֵׁיהֶם, כָּל זְכָר מִבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה, כָּל הַיָּצֵא בִּכְחַ. פְּקֻדָּתָם מִשְׁבָּט אֶפְרַיִם, אַרְבָּעִים אֶלֶף וְחֲמִשׁ מֵאוֹת. לִבְנֵי מְנַשֶּׁה לְפִי מִשְׁפְּחוֹתָם, לְפִי שְׁבֻטֵיהֶם, לְפִי בֵּית אֲבוֹתָם, לְפִי מִסְפַּר שְׁמוֹתָם, לְפִי גִלְגָּלָתָם, כָּל זְכָר מִבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה, כָּל יָצֵא צְבָא. הַמִּפְקָד שֶׁלָּהֶם מִשְׁבָּט מְנַשֶּׁה, שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וּמֵאוֹתִים. לִבְנֵי בִנְיָמִן לְפִי קִרְבָּתָם, לְפִי שְׁבֻטֵיהֶם, לְפִי בֵּית אֲבוֹתֵיהֶם, לְפִי מִסְפַּר שְׁמוֹתֵיהֶם, כָּל הַזְּכָרִים מִבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה, כָּל הַיָּצֵא בִּצְבָא. פְּקֻדָּת שְׁבֻט בִּנְיָמִן הָיְתָה חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וָאַרְבַּע מֵאוֹת. לִבְנֵי גָד לְפִי קִרְבָּתָם, לְפִי שְׁבֻטֵיהֶם, לְפִי בֵּית אֲבוֹתָם, לְפִי מִסְפַּר שְׁמוֹתָם, לְפִי גִלְגָּלָתָם, כָּל זְכָר מִבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה, כָּל יָצֵא צְבָא. הַמִּפְקָד שֶׁלָּהֶם מִשְׁבָּט גָּד: חֲמִשָּׁה וָאַרְבָּעִים אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וְחֲמִשִּׁים.

לִבְנֵי דָן לְפִי קִרְבָּתָם, לְפִי שְׁבֻטֵיהֶם, לְפִי בֵּית אֲבוֹתָם, לְפִי מִסְפַּר שְׁמוֹתָם, לְפִי גִלְגָּלָתָם, כָּל הַזְּכָרִים מִבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה, כָּל הַיָּצֵא בִּצְבָא. פְּקֻדָּת שְׁבֻט דָּן: שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וְשִׁבְעָה מֵאוֹת. לִבְנֵי אֲשֵׁר לְפִי קִרְבָּתָם מִשְׁפְּחוֹתָם, לְפִי שְׁבֻטֵיהֶם, לְפִי בֵּית אֲבוֹתָם, לְפִי מִסְפַּר שְׁמוֹתָם, לְפִי גִלְגָּלָתָם, כָּל זְכָר מִבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה, כָּל יָצֵא צְבָא. פְּקֻדָּתָם מִשְׁבָּט אֲשֵׁר, אַחַת וָאַרְבָּעִים אֶלֶף וְחֲמִשׁ מֵאוֹת.

לִבְנֵי נַפְתָּלִי לְפִי קִרְבָּתָם מִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם, לְפִי שְׁבֻטֵיהֶם, לְפִי בֵּית אֲבוֹתָם, לְפִי מִסְפַּר שְׁמוֹתָם, לְפִי רָאשֵׁים, כָּל הַזְּכָרִים מִבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה, כָּל הַיָּצֵא בִּכְחַ. פְּקֻדָּתָם מִמַּטֵּה נַפְתָּלִי, שְׁלֹשָׁה וְחֲמִשִּׁים אֶלֶף וָאַרְבַּע מֵאוֹת.

זֹאת הַפְּקִידָה אֲשֶׁר פָּקְדוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, שְׁנַיִם עָשָׂר אִישׁ, אִישׁ אֶחָד לְמַטֵּה, אִישׁ אֶחָד לְבֵית אֲבוֹתָיו הָיוּ. וַיְהִי כִּלְפִּי־פְקוּדֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם־צְבָאוֹתָם מִבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה כִּלְיִיצָא צְבָא בְּיִשְׂרָאֵל שֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשָׁת אֲלָפִים וְחֲמִשׁ מֵאוֹת וְחֲמִשִּׁים.

והלויים משבט משפחותיהם לא נפקדו בכני ישראל. וידבר יהוה אל־משה לאמר: ראה, את־שבט לוי לא תפקד, ואת־מספרם לא תשא בתוך בני ישראל. ואתה הפקד את הלויים על אהל העדות, ועל כל כליה, ועל כל אשר בה. הם ישאו את האהל ואת כל כליה, והם ישרתו בה, וסביב לאהל יחנו: ובהרים את האהל, וירידו אותו הלויים, ובהחנות את האהל, יקימו, והזר הקרב יומת. ויחנו בני ישראל, איש בסדרו, ואיש לפי מנהיגותו, עם כחם והלויים יחנו נגד סביב לאהל העדות, ולא יהיה חטא בכני ישראל, וישמרו הלויים הם את־משמרת אהל העדות. ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה יהוה את־משה ואת־אהרן, כן עשו

ב

וידבר יהוה אל־משה ואל־אהרן לאמר: איש אוהז במקומו לפי סדרו, לפי דגלים, לפי בתי אבותיהם, יחנו בני ישראל מנגד; סביב לאהל העדות יחנו בני ישראל. והחונים ראשונים לפי מזרח, סדר מחנה יהודה עם חילם, והנשיא לבני יהודה נחשון בן עמינדב. כחו הפקודים: ארבעה ושבועים אלה ושש מאות. והחונים הסמוכים לשבט יששכר, ונשיא בני יששכר, נתנאל בן צוער. כחו המפקדים: ארבעה וחמשים אלה וארבע מאות. והחונים הסמוכים לשבט זבולון, והנשיא של בני זבולון, אליאב בן חלון. כחו המפקדים: שבועה וחמשים אלה וארבע מאות. כלי־הפקודים ממחנה יהודה, מאה שמונים אלה וששת אלפים וארבע מאות, עם־חילם ראשונה יסעו: מחנות מחנה ראובן, אל־נגב כחם, והשר לבני ראובן, אליצור בן־שדיאור. כחו המפקדים, ששה וארבעים אלה וחמש מאות. והחונים הסמוכים לו מטה שמעון, והנשיא לבני שמעון שלמיאל בן צורישדי כחו המפקדים: תשעה וחמשים אלה ושלש מאות. והחונים הסמוכים אליו שבט גד, והנשיא לבני גד אליסר בן רעואל. כחו המפקדים, חמשה וארבעים אלה ושש מאות וחמשים. כלי־הפקודים למחנה ראובן מאה וחמשים ואחד אלה וארבע מאות וחמשים לצבאתם שנים יסעו:

וירם אהל העדות ומחנה הלויים בתוך המחנות, כְּאִשֶּׁר יחנו כן יסעו, איש על־ידו לפי דגליהם. מחנה אפרים ליד הים עם חילם, והשר לבני אפרים, אלישמע בן עמיהוד. כחו הפקודים, ארבעים אלה וחמש מאות.

והחונים הסמוכים לשבט מנשה, ונשיא בני מנשה, גמליאל בן פדהצור. כחו המפקדים, שנים ושלשים אלה ומאתים. והחונים הסמוכים לשבט בנימין, והנשיא של בני

בגנימיו, אבידו בן גדעוני. כחו המפקדים, חמשה ושלשים אלה וארבע מאות. כל־הפקודים למחנה אפרים, מאה אלה ושמונת אלפים ומאה, עם־חילם, שלשים יסעו:

סדר מחנה דן לצפון עם חילם, והנשיא לבני דן אחיעזר בן עמישדי: כחו המפקדים: שנים ושלשים אלה ושבע מאות. והחונים הסמוכים אליו מטה אשר, והנשיא לבני אשר פגעאל בן עקרון: כחו המפקדים, אחד וארבעים אלה וחמש מאות. והחונים הסמוכים לשבט נפתלי, והנשיא לבני נפתלי, אחירע בן עינן. צבאו המפקדים, שלשה וחמשים אלה וארבע מאות. כל־הפקודים למחנה דן מאה וחמשים ושבעה אלה וישש מאות אחרונים יסעו לדגליהם:

זאת פקדת בני ישראל לבית אבותם, כל פקדת המחנות עם צבאותם, שש מאות אלה ושלשת אלפים וחמש מאות וחמשים. והלויים לא נספרו בתוכם, כאשר צוה יהוה את־משה. ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה יהוה את־משה, בן חנו לפי מחנותם, וכן נסעו איש למשפחתו לפי בית אבותיו

ג

ואלה תולדות אהרן ומשה ביום אשר דיבר יהוה אל־משה בהר סיני: ואלה שמות בני אהרן: הבכור נדב, ואביהוא, אלעזר ואיתמר. אלה שמות בני אהרן, הכהנים המשוחים, אשר מלאו את ידיהם לכהן. וימת נדב ואביהוא לפני יהוה, בהקריבם אש זרה לפני יהוה במדבר סיני, ובנים לא היו להם, ויכהו אלעזר ואיתמר עם אהרן אביהם.

וידבר יהוה אל־משה לאמר: קח את־שקט לוי והעמדת אותם לפני אהרן הכהן ושרתו אותו ושמרו את־משמרתו ואת־משמרת בני ישראל לפני אהל העדות, לעבד את־עבדת האהל: ושמרו את כל כלי אהל העדות ואת משמרת בני ישראל לכל עבודת האהל. ונתת את הלויים לאהרן ולבניו הכהנים, ונתונים מתנה אלה לי הם מבני ישראל. ואת אהרן ואת בניו תעמיד על אהל העדות, ושמרו את כהנתם ואת כל־אשר למזבח ומבית לפרכת, והנור הנגע יומת וידבר יהוה אל־משה לאמר: והנה אני לקחתי את־הלויים מתוך בני ישראל תחת כל־בכור פתח רחם מבני ישראל, פדיונם יהיו, ויהיו לי הלויים: לי כי כל־בכור, ביום אשר הפיתי כל־בכור בארץ מצרים, הקדשתי לי כל־בכור בישראל, מאדם עד־בהמה, לי יהיו, אני יהוה.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בַּמִּדְבָּר סִינִי לֵאמֹר: פָּקֹד אֶת בְּנֵי לְוִי לְפִי אֲבוֹתָם, לְפִי מִשְׁפְּחֹתָם, כָּל זָכָר מִבֶּן חֹדֶשׁ וְנֹמְעֵלָה, פָּקְדוּ אֹתָם. וּפָקְדוּ אוֹתָם מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה, כַּאֲשֶׁר צִוָּה אוֹתָם יְהוָה.

וְאַלֶּה הָיוּ בְנֵי לְוִי לְשִׁמּוֹתָם: גִּרְשׁוֹן, קָהָת וּמְרָרִי: וְאַלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי גִרְשׁוֹן לְמִשְׁפְּחֹתָם, לִבְנֵי וְשֹׁמְעִי. וּבְנֵי קָהָת לְמִשְׁפְּחֹתֵיהֶם, עֶמְרָם וַיִּצְהָר, חִבְרוֹן וְעִזִּיאֵל. וּבְנֵי מְרָרִי לְפִי מִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם, מִחֵלִי וּמוּשִׁי, אֵלֶּה הֵם מִשְׁפְּחוֹת הַלְוִיִּם לְפִי בֵּית אֲבוֹתֵיהֶם. לְגִרְשׁוֹן מִשְׁפַּחַת הַלִּבְנִי וּמִשְׁפַּחַת הַשֹּׁמְעִי, אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת הַגִּרְשֹׁנִי. פָּקְדָתָם לְפִי מִסְפָּר כָּל זָכָר מִבֶּן חֹדֶשׁ וְנֹמְעֵלָה, פָּקְדָתָם שִׁבְעַת אֲלָפִים וַחֲמִשׁ מֵאוֹת. וּבְנֵי גִרְשׁוֹן אַחֲרֵי הָאֵהָל יַחֲנוּ יָמָה. וְהַנָּשִׂא בֵּית אֲבוֹת הַגִּרְשֹׁנִי אֲלִיָסָף בֶּן דָּעָאֵל: וּמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי גִרְשׁוֹן בְּאֵהָל הַעֲדוּת: הָאֵהָל וְהַמִּכְסָּה, וּמִכְסָּה פֶתַח אֵהָל הַעֲדוּת וְאֶת יְרִיעוֹת הַחֹצֵר, וְאֶת פָּרֹכֶת שַׁעַר הַחֹצֵר הַנִּמְצָאָה עַל הַמִּשְׁכָּן, וְאֶת כָּל הַשְּׂאֵרִים שֶׁל כָּל מַעֲשָׂיו.

לְקָהָת מִשְׁפַּחַת עֶמְרָם אַחַת, וּמִשְׁפַּחַת יִצְהָר אַחַת, וּמִשְׁפַּחַת חִבְרוֹן אַחַת, וּמִשְׁפַּחַת עִזִּיאֵל אַחַת; אֵלֶּה הֵן מִשְׁפְּחוֹת קָהָת לְפִי מִסְפָּרָם. כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וְנֹמְעֵלָה, שְׁמֹנֶת אֲלָפִים וְחָמֵשׁ מֵאוֹת, שְׁמֵרֵי מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ: מִשְׁפְּחוֹת בְּנֵי קָהָת יַחֲנוּ מִצַּד הַמִּשְׁכָּן דְּרוֹמָה. וּנְשֵׂאֵי בֵּית אֲבוֹת מִשְׁפְּחוֹת הַקָּהָתִי אֲלִיָצָפֹן בֶּן עִזִּיאֵל

וּמִשְׁמֶרֶתָם הָאָרֹן וְהַשֻּׁלְחָן וְהַמִּנְחָה וְהַמִּזְבֵּחַ וְכָלִי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר יִשְׁתָּיו בָּהֶם וְהַמִּסָּד וְכָל עֲבֹדָתָם וְהַנָּשִׂא עַל נְשֵׂאֵי הַלְוִיִּם אֲלֶעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הַמִּפְקֵד לִשְׁמֹר אֶת־מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ. לְמֶרְרִי: עַם הַמּוֹאֲלִי וְעַם הַמּוּשִׁי, אֵלֶּה הֵם עַמִּי מֶרְרִי. פָּקִידָתָם לְפִי מִסְפָּר, כָּל זָכָר מִבֶּן חֹדֶשׁ וְנֹמְעֵלָה, שִׁשָּׁת אֲלָפִים וַחֲמִשִּׁים. וּנְשֵׂאֵי בֵּית אֲבוֹת לְמִשְׁפַּחַת הַמֶּרְרִי צוּרִיאֵל בֶּן אֲבִיחִיל עַל יָרֵד הַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ צְפוֹנָה: פָּקְדַת מִשְׁמֶרֶת בְּנֵי מְרָרִי: קָרָשִׁי הָאֵהָל וּבְרִיחֵיו וְעֻמּוּדָיו וְאֻדְנָיו וְכָל־כְּלֵיהֶם וְכָל־עֲבֹדָתָם וְאֶת־עֻמּוּדֵי הַחֹצֵר סָבִיב וְאֶת־אֲדָנֵיהֶם וְאֶת־יְתֻדָתָם וְאֶת־מִיתְרֵיהֶם:

הַחֹנָיִם לִפְנֵי אֵהָל הַעֲדוּת מִמִּזְרַח, מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּבְנֵיו, שְׁמֵרִים אֶת מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ לְמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְהַזֶּר הַנֶּגַע יֹמֶת. כָּל־הַפְּקוּדִים שֶׁל הַלְוִיִּם אֲשֶׁר פָּקֵד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה לְמִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם, כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וְנֹמְעֵלָה, שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אֶלֶף.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: פָּקֹד כָּל־בְּכוֹר זָכָר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֶּן־חֹדֶשׁ וְנֹמְעֵלָה, וְשֵׂאוֹ אֶת־מִסְפָּרָם לְפִי שְׁמֹתָם. וְלִקְחֹת אֶת־הַלְוִיִּם לִי אֲנִי יְהוָה תַּחַת כָּל־בְּכוֹרוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת

בְּהֵמַת הַלְוִיִּם תַּחַת כָּל־בְּכוֹר בְּבִהְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּפְקַד מִשָּׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֲדֹנָי אֶת כָּל בְּכוֹר
בְּבִנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְהִי כֹל־הַבְּכוֹרוֹת הַזֵּכִּרִים לְפִי מִסְפָּר שְׁמוֹת מִבְּרִיחַדָּשׁ וּמַעֲלָה לִפְקֻדֵיהֶם שְׁנֵים
וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וּשְׁלֹשָׁה וּשְׁבָעִים וּמֵאֵתִים: וַיֹּדְבַר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: קַח אֶת־הַלְוִיִּם תַּחַת
כָּל־בְּכוֹרוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאֶת־בְּהֵמַת הַלְוִיִּם תַּחַת בְּהֵמָתָם, וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם; אֲנִי יְהוָה: וּפְדִיּוֹן
שְׁלֹשָׁת הָעֶדְפִים וּשְׁבָעִים וּמֵאֵתִים עַל הַלְוִיִּם מִבְּכוֹרוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְתִקַּח חֲמִשָּׁה שְׁקָלִים לְפִי
גִלְגָּלֶת, לְפִי הַדִּידֻרְכְּמוֹן הַקָּדוֹשׁ תִּקַּח, עֶשְׂרִים אוֹבּוֹלִים לְשָׁקֶל. וְנָתַתָּ אֶת הַכֶּסֶף לְאַהֲרֹן
וּלְבָנָיו, פְּדִיּוֹן הָעֶדְפִים שְׁבָעִים. וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת כֶּסֶף הַפְּדִיּוֹן שֶׁל הָעֶדְפִים עַל פְּדוּת הַלְוִיִּם:
מֵאֵת בְּכוֹרוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָקַח אֶת הַכֶּסֶף, אֶלֶף שֵׁלֶשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים וְחֲמִשָּׁה שְׁקָלִים, לְפִי
הַשָּׁקֶל הַקָּדָשׁ. וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת־כֶּסֶף הַפְּדוּיִם הָעֶדְפִים לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו עַל־פִּי יְהוָה, כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה.

ד

וַיֹּדְבַר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן לֵאמֹר: שָׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי קֹהֵת מִתּוֹךְ בְּנֵי לֵוִי
לְמִשְׁפַּחָתָם לְבֵית אַבְתָּם מִכּוֹן עֶשְׂרִים וְחֲמִשׁ שָׁנָה וּמַעֲלָה עַד כּוֹן חֲמִשִּׁים שָׁנָה, כָּל הַבָּא לְשִׁרְתָּ
לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמְּלָאכָה בְּאֹהֶל הָעֵדוּת.

וְאַל־תַּעֲשִׂי בְנֵי קֹהֵת בְּאֹהֶל הָעֵדוּת, קֹדֶשׁ הַקֹּדֶשִׁים. וַיֹּבֵא אַהֲרֹן וּבָנָיו בְּנֹסַע הַמִּחָנָה
וְהוֹרִידוּ אֶת־פָּרֶכֶת הַמָּסַךְ וְכִסּוֹ־בָהּ אֶת־אָרוֹן הָעֵדֻת וְשָׂמוּ עָלָיו כִּסּוֹי עוֹר תְּכֵלֶת, וּפָרָשׁוֹ
עָלֶיהָ בָּגֵד בָּלוּ תְּכֵלֶת מְלֻמָּעָה, וְהַכְנִיסוּ אֶת־הַבְּדִים.

וְעַל הַשֻּׁלְחָן הַמִּצֵּעַ יִשְׁלִיכוּ עָלָיו בָּגֵד אַרְגָּמָן בָּלוּ, וְאֵת הַקַּעְרוֹת וְאֵת הַמַּחְתּוֹת וְאֵת
הַכּוֹסוֹת וְאֵת מִזְרְקֵי הַנֹּסְקִים אֲשֶׁר בָּהֶם יִסֹּךְ, וְהִלָּחֶם אֲשֶׁר תָּמִיד עָלָיו וַיְהִי וּפָרָשׁוֹ עָלֶיהָ בָּגֵד
שְׁנֵי וְכִסּוֹ אוֹתָהּ בְּמִכְסָּה עוֹר תְּכֵלֶת וְהִבְיִאוּ אֶת בְּדִיָּהּ וּלְקַחוּ בִּגְד תְּכֵלֶת וְכִסּוּ אֶת הַמְּנוֹרָה
הַמְּאִירָה וְאֵת נֹרְתֶיהָ וְאֵת מַלְקָחֶיהָ וְאֵת מַחְתָּתֶיהָ וְאֵת כָּל כְּלֵי הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר יִשְׁרָתוּ בָּהֶם: וְנָתַנוּ
אוֹתָהּ וְאֵת כָּל פְּלִיָּהּ אֶל מִכְסָּה עוֹר תְּכֵלֶת, וְשָׂמוּ אוֹתָהּ עַל הַמוֹט. וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב וְכִסּוֹ בָּגֵד
תְּכֵלֶת, וְכִסּוּ אוֹתוֹ בְּמִכְסָּה עוֹר תְּכֵלֶת, וְהִבְיִאוּ אֶת בְּדִיוֹ.

וַיִּקַּחוּ אֶת־כָּל־הַכֵּלִים הַמְּשֻׁרָתִים אֲשֶׁר יִשְׁרָתוּ בָּהֶם בְּקֻדְשִׁים, וַיִּתְּנוּ אֶל־בָּגֵד תְּכֵלֶת,
וְכִסּוּ אוֹתָם בְּמִכְסָּה עוֹר תְּכֵלֶת, וַיִּתְּנוּ עַל־הַמוֹטוֹת. וְאֵת הַכִּסּוֹי יִשִּׂים עַל הַמִּזְבֵּחַ, וְכִסּוּ עָלָיו
בָּגֵד אַרְגָּמָן בָּלוּ: וַיִּתְּנוּ עָלָיו אֶת כָּל הַכֵּלִים אֲשֶׁר יִשְׁרָתוּ בָּהֶם עָלָיו, וְאֵת הַמַּחְתּוֹת, וְאֵת
הַמִּזְלָגוֹת, וְאֵת הַמִּזְרָקוֹת, וְאֵת הַמִּכְסָּה, וְאֵת כָּל כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ, וּפָרָשׁוֹ עָלָיו מִכְסָּה עוֹר תְּכֵלֶת,

והביאו את בדיי, ויחזו בגד ארגמן, וכסו את הכיור ואת פנו, ונתנו אתו אל מכסה עור תכלת, ונתנו על הבדים. וישלימו אהרן ובניו את כסוי הקדשים ואת כל כלי הקדש בהסע את המזבח, ואחרי כן יבאו בני קהת לשאת, ולא יגעו בקדשים למען לא ימותו. אלה ישאו בני קהת באהל העדות.

פקידות אלעזר בן-אהרן הכהן: שמן המאור, והקטרת הסמים, ומנחת התמיד, ושמן המשחה, פקדת כלי המשכן וכלי אש-רבו בקדש בכלי-הכלים.

וידבר יהוה אל-משה ואל-אהרן לאמר: אל תשמידו את עם שבט קהת מתוך הלוים. זאת עשו להם ויחיו ולא ימותו בגשמתם אל קדש הקדשים, אהרן ובניו יגשו וינעמידו אותם איש איש לפי עבודתו. ולא יבאו לראות פתאם את הקדשים, וימתו.

וידבר יהוה אל-משה לאמר: שא את-ראש בני גרשון גם-הם לבית אבתם למשפחתם, מכן חמש ועשרים שנה ומעלה עד כן חמשים שנה פקד אותם, כל הבא לשרת, לעשות את מלאכתו באהל העדות. זאת עבודת בני גרשון לשרת ולשאת. וישא את עורות האהל, ואת אהל העדות, ואת מכסהו, ואת המכסה התכלת אשר עליו מלמעלה, ואת מסד פתח אהל העדות, ואת יריעות החצר אשר על משכן העדות, ואת הנותרים, ואת כל כלי השרת אשר ישרתו בהם – ישעו: על-פי אהרן ובניו תהיה עבודת בני גרשון לכל עבודתם ולכל מעשיהם, ופקדת עליהם בשמות את כל-משאם זאת השרות של בני גרשון באהל העדות, ומשמרתם ביד איתמר בן-אהרן הכהן.

בני מררי לפי משפחותיהם, לפי בית אבותיהם, פקדו אותם. מכן חמש ועשרים שנה ומעלה עד כן חמשים שנה, פקדו אתם, כל הבא לשרת את עבד אהל העדות. ואלה משמרות הנשואים על-ידיהם לפי כל-מעשיהם באהל העדות: את-כותרות האהל, ואת-הבריחים, ואת-עמודיה, ואת-אדניה, ואת-המכסה, ואת-אדניהם, ואת-עמודיהם, ואת-מכסה פתח האהל. ואת-עמודי החצר סביב ואדניהם, ואת-עמודי פרכת שער החצר ואדניהם, ואת-יתדותם ומיתריהם, ואת כלי-כליהם ואת כלי-עבדתם, בשמות תפקדו אותם, ואת כלי-כלי משמרת המשא שלהם. זאת השרות של עם בני מררי בכל מעשיהם באהל העדות ביד איתמר בן-אהרן הכהן.

ויפקד משה ואהרן ונשיאי ישראל את בני קהת למשפחתם לבית אבתם מכן עשרים וחמש שנה ומעלה עד כן חמשים שנה, כל הבא לשרת ולעשות באהל העדות. ויהי מפקדם

למשפחתם, אלפים שבע מאות וחמשים. זאת פקודת בני קהת, כל המשרת באהל העדות, כאשר פקד משה ואהרן על־פי יהוה ביד משה

ויפקדו בני גרשון למשפחתיהם לבית אבתם: מִבְּנֵי עֲשָׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה וּמַעְלָה עַד בֶּן חֲמִשִּׁים שָׁנָה, כָּל הַבָּא לַשֵּׁרֶת וְלַעֲשׂוֹת אֶת הַמְּלָאכָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד. וְהָיָה פְקֻדָּתָם לְפִי שְׁבִטֵיהֶם, לְפִי בְּתֵי אֲבוֹתָם, אֲלֵפִים וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים. זאת הפקדה של עם בני גרשון, כל המשרת באהל העדות, אשר פקד משה ואהרן על־פי יהוה ביד משה.

ויפקדו גם בני מררי למשפחתיהם לבית אבתם מִבְּנֵי עֲשָׂרִים וְחָמֵשׁ שָׁנָה וּמַעְלָה עַד בֶּן חֲמִשִּׁים שָׁנָה, כָּל הַבָּא לַשֵּׁרֶת אֶת עֲבֹדַת אֹהֶל הָעֵדוּת. וְהָיְתָה פְקֻדָּתָם לְפִי שְׁבִטֵיהֶם, לְפִי בְּתֵי אֲבוֹתֵיהֶם, שְׁלֹשָׁת אֲלֵפִים וּמֵאוֹת וְזֹאת פְקֻדַּת עַם בְּנֵי מְרָרִי, אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד מֹשֶׁה. כָּל־הַפְּקוּדִים, אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיְנַשֵּׂאֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַלְוִיִּם לַמִּשְׁפָּחָתָם וּלְבֵית אֲבוֹתָם מִבְּנֵי חָמֵשׁ וָעֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה עַד בֶּן חֲמִשִּׁים שָׁנָה, כָּל הַבָּא לַעֲבֹדָה בְּעֹבֹדֹת הָעֲבֹדוֹת, וְהָעֲבֹדוֹת הַנִּשְׁאוֹת בְּאֹהֶל הָעֵדוּת. וְהָיוּ הַפְּקוּדִים שְׁמוֹנֶת אֲלֵפִים חֲמֵשׁ מֵאוֹת וּשְׁמוֹנִים. עַל־פִּי יְהוָה פָּקַד אוֹתָם בְּיַד מֹשֶׁה, אִישׁ אִישׁ עַל־מַעֲשֵׂיהֶם וְעַל אֲשֶׁר יִשְׂאוּ הֵם, וַיִּפְקְדוּ כֹאֲשֶׁר צֻוְּהָ יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה.

ה

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: צִוֵּה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁלְחוּ מִן־הַמִּחֲנֶה כָּל־מִצְרָע וְכָל־זָב וְכָל טָמֵא לְנֶפֶשׁ. מִזְכָּר עַד נִקְבָּה, שְׁלְחוּ אֶל מַחֲוִץ לַמִּחֲנֶה, וְלֹא יִטְמְאוּ אֶת מִחֲנֵיהֶם אֲשֶׁר אֲנִי שׁוֹכֵן בְּתוֹכָם. וַיַּעֲשׂוּ כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיִּשְׁלְחוּ אוֹתָם אֶל מַחֲוִץ לַמִּחֲנֶה, כֹּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה, כֵּן עָשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל.

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִישׁ אוֹ אִשָּׁה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכָּל־חַטָּאוֹת הָאֵדָם וּמַעַל וּמַעַל וְאִשְׁמָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא: יִתְּנֶה אֶת הַחֹטֵא אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּשִּׁיב אֶת הַמַּעַל, אֶת הַקֶּרֶן וְאֶת הַחֲמִישִׁית שְׁלוֹ יוֹסִיף עָלָיו, וַיִּשִּׁיב לְמִי שֶׁמַּעַל בּוֹ וְאִם־אֵין לְאִישׁ גָּאֹל לְהִשִּׁיב לוֹ אֶת־הָאֵשֶׁם, הָאֵשֶׁם הַמּוֹשֵׁב יְהִיָּה לִיהוָה לַכֹּהֵן, מִלִּבְד אֵיל הַכִּפָּרִים אֲשֶׁר יִכְפֹּר בּוֹ עָלָיו.

וְכָל רֵאשִׁית כָּל הַדְּבָרִים הַמִּקְדָּשִׁים בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ לָהּ, לַכֹּהֵן יְהִיָּה. וְכָל־אֵחָד הַמִּקְדָּשִׁים שְׁלוֹ יִהְיֶה, וְאִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן לַכֹּהֵן, לוֹ יְהִיָּה.

וידבר יהוה אל-משה לאמר: דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם איש איש אשר תשטה אשתו ובגדה בו ושכב מי עמה משכב זרע, ונעלם מעיני אישה והסתירה, והיא היתה מטמאה, ועד לא היה עמה, והיא לא היתה נתפשטה ויבא עליו רוח קנאה וקנא את אשתו, והיא נטמאה, או יבא עליו רוח קנאה וקנא את אשתו, והיא לא נטמאה, והביא האיש את-אשתו אל-הכהן, והקריב את-הקרבן עליה, עשירית האיפה קמח שערים, לא יצק עליו שמן, ולא יתן עליו לבנה, כי קרבן קנאת הוא, קרבן זכרון המזכיר עון.

והקריב אותה הכהן והעמיד אותה לפני יהוה. ויקח הכהן מים טהורים חיים בכלי חרש, ומן האדמה אשר על רצפת אהל העדות, ולקח הכהן וישליך אל המים. והעמיד הכהן את האשה לפני יהוה, ופרע את ראש האשה, ונמן על כפייה את מנחת הזכרון, היא מנחת קנאת, ובגיד הכהן יהיו מי המרים המאחרים. והשביע אותה הכהן ואמר לאשה: אם לא שכב איש עמך, אם לא עברת להטמא תחת איש, נקה הוי ממי המרים המאחרים האלה. ואם-את עברת בקיומך נשואה, או נטמאת, ונמן איש את משכבו בך מלבד איש, והשביע הכהן את-האשה בשבועות האלה הזאת, ואמר הכהן לאשה: יתן אותך יהוה לאלה ולשבועה בתוך עמך, בדת יהוה את-ירכו נפלת ואת-בטנך צבה. ויבאו המים המאחרים האלה אל בטנה להצבות בטן ולהפיל גרד, ואמרה האשה: אמן, אמן.

וכתב הכהן את האלות האלה בספר, ומחה אל מי המרים המאחרים. והשקה את-האשה את-מי התוכחה המאחרים, ובאו בה המים המאחרים של התוכחה.

ולקח הכהן מיד האשה את קרבן הקנאה, והגיר את הקרבן לפני יהוה, והקריב אותה אל המזבח. וישח הכהן מן הזבח את האזכרה שלה, וינעלה אותו על המזבח, ואחר כך ישקה את האשה את המים. והיה אם היא מטמאה ונעלם מאישה, ובאו בה מי התוכחה המאחרים, וצבתה בטנה ונפלה גרסה, והיתה האשה לאלה בקרב עמה. ואם לא נטמאה האשה וטהורה היא, ונקיה תהיה ומזריע זרע. זה חק הקנאה, אשר תשטה האשה הנשואה ותטמא. או איש אשר תבוא עליו רוח קנאה וקנא את-אשתו, והעמיד את-אשתו לפני יהוה, ונעשה לה הכהן את כל-התורה הזאת ונקי יהיה האיש מחטא, והאשה ההיא תשא את-חטאתה.

וידבר יהוה אל-משה לאמר: דבר אל-בני ישראל ותאמר אליהם איש או אשה אשר יפליא נדר להתקדש קדשה ליהוה מינו ומשכר ותקדש, וחמץ מינו וחמץ משכר לא ישמה,

וכל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה מִן הַגָּפֶן לֹא יִשְׁתֶּה, וְעֹנֵבִים טְרִיִּים וְצַמּוּקִים לֹא יֹאכַל כָּל יְמֵי נִדְרוֹ. מִכָּל
אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה מִגָּפֶן הַיֵּינֹ, מִזֵּגִים עַד חֲרָצֹן, לֹא יֹאכַל כָּל יְמֵי נִדְרוֹ תַּעַר לֹא יָבוֹא עַל רֹאשׁוֹ, עַד
אֲשֶׁר יִמְלֹאוּ הַיָּמִים אֲשֶׁר נִדָּר לִיהֲנֶה, קְדוֹשׁ יִהְיֶה מְגִדֵּל פָּרַע שְׁעַר רֹאשׁוֹ כָּל יְמֵי נִדְרוֹ לִיהֲנֶה.
עַל כָּל נֶפֶשׁ מֵתָה לֹא יָבוֹא, עַל אֲבִיו וְעַל אִמּוֹ וְעַל אֶחָד אֶחָת, לֹא יִטְמָא עֲלֵיהֶם בְּמוֹתָם,
כִּי נִדָּר אֱלֹהֵיו עֲלֵיו עַל רֹאשׁוֹ.

כֹּל־יְמֵי נִדְרוֹ קְדוֹשׁ יִהְיֶה לִיהֲנֶה: וְאִם־יָמוּת מִי עָלָיו פֶּתָאם, מִזֵּד תִּטְמָא רֹאשׁ נִדְרוֹ,
וַיִּגְלַח אֶת־רֹאשׁוֹ בַּיּוֹם אֲשֶׁר יִטְהַר, בַּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי יִגְלַח. וּבַיּוֹם הַשְּׂמִינִי יָבִיא שְׁתֵּי תָרִים אוֹ
שְׁנֵי גֹזְלֵי יוֹנִים אֶל הַכֹּהֵן אֶל פֶּתַח אֹהֶל הָעֵדוּת.

וַעֲשֵׂה הַכֹּהֵן אֶחָת לַחֲטָאת וְאֶחָת לַעֲלָה, וְכֹפֶר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל אֲשֶׁר חָטָא בְּעֵינֵי הַנֶּפֶשׁ,
וְקִדַּשׁ אֶת רֹאשׁוֹ בַּיּוֹם הַהוּא אֲשֶׁר הִקְדַּשׁ לִיהֲנֶה אֶת יְמֵי הַנִּדָּר. וְיִקְרִיב כֹּכֶשׁ בֹּו־שְׁנָה לְאַשָּׁם,
וְהַיָּמִים הָרִאשׁוֹנִים לֹא יִחַשְׁבוּ, כִּי נִטְמָא רֹאשׁ נִדְרוֹ.

וְזֹאת הַתּוֹרָה שֶׁל הַנִּדָּר: בַּיּוֹם אֲשֶׁר יִמְלֹא אֶת יְמֵי נִדְרוֹ, יִקְרִיב הוּא אֶל פֶּתַח אֹהֶל
הָעֵדוּת וְהִקְרִיב אֶת קָרְבָּנוֹ לִיהֲנֶה, כֹּכֶשׁ בֹּו שְׁנָה תָמִים אֶחָד לַעֲלָה, וְכֹכֶשׁ בַּת שְׁנָה אֶחָת
תָּמִימָה לַחֲטָאת, וְאֵיל אֶחָד תָּמִים לְשִׁלְמִים. וְסֵל מִצּוֹת סֵלֶת, כִּכְרוֹת בְּלוּלוֹת בְּשֶׁמֶן, וּרְקִיקֵי
מִצּוֹת מְשֻׁחִים בְּשֶׁמֶן, וְזִבְחָם וְנִסְכָּם. וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה, וַעֲשֵׂה אֶת הַחֲטָאת שְׁלֹו וְאֶת
הָעֲלָה שְׁלֹו. וְאֶת־הָאֵיל יַעֲשֶׂה זֶבַח שְׁלָמִים לִיהֲנֶה עַל־סֵל הַמִּצּוֹת, וַעֲשֵׂה הַכֹּהֵן אֶת־זִבְחוֹ
וְאֶת־נִסְכּוֹ. וַיִּגְלַח הַנִּדָּר אֶצֶל פֶּתַח אֹהֶל הָעֵדוּת אֶת רֹאשׁ נִדְרוֹ, וְנָתַן אֶת הַשְּׁעֵרוֹת עַל הָאֵשׁ
אֲשֶׁר תַּחַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים.

וְלִקַּח הַכֹּהֵן אֶת־הַזֹּרֹעַ הַמִּבְשָׁלֶת מִן־הָאֵיל, וְלָחֶם מִצָּה אֶחָד מִן־הַסֵּל, וּרְקִיקֵי מִצָּה
אֶחָד, וְנָתַן עַל־כַּפֵּי הַנִּדָּר אַחֲרֵי הַתְּגַלְחוֹ אֶת־נִדְרוֹ. וְיִקְרִיב אוֹתָם הַכֹּהֵן תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה,
קִדַּשׁ יִהְיֶה לַכֹּהֵן עַל חֲזֹה תְּנוּפָה וְעַל שׁוֹק הַתְּרוּמָה, וְאַחֲרֵי כֵן יִשְׁתֶּה הַנִּדָּר יָיִן. זֶה הַחֹק שֶׁל
הַנִּדָּר אֲשֶׁר יִדָּר לִיהֲנֶה מִתְּנֶה לִיהֲנֶה עַל נִדְרוֹ, מִלְּבַד אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדוֹ, לִפִּי כֹחַ נִדְרוֹ אֲשֶׁר
יִדָּר לִפִּי חֹק הַטִּהְרָה.

וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תִּבְרָכוּ אֶת־בָּנֵי
יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר לָהֶם יִבְרַכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ יָאֵר אֲדֹנֵי אֶת־פָּנָיו עָלֶיךָ וַיַּחֲנֹךְ. יֵשׁא יִהְיֶה אֶת־פָּנָיו
עָלֶיךָ וַיִּשְׂמֶךָ לְךָ שְׁלוֹם וְשָׁמוֹ אֶת שְׁמִי עַל בָּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאֲנִי יְהוָה אֲבִרְכֶם.

ויהי ביום שְׁסִים מִשָּׁה לְהָקִים אֶת הָאֱהָל, וַיִּמָּשַׁח אֹתָהּ וַיִּקְדָּשׁ אֹתָהּ וְאֵת כָּל פְּלִיָּה, וְאֵת הַמִּזְבֵּחַ וְאֵת כָּל כְּלָיו, וַיִּמָּשַׁח אֹתָם וַיִּקְדָּשׁ אֹתָם. וַיִּקְרִיבוּ נָשִׂאִי יִשְׂרָאֵל, שְׁנַיִם עָשָׂר נָשִׂאִי כִּתִּי אַבְוֹתֵיהֶם, הֵם נָשִׂאֵי הַשִּׁבְטִים, הֵם הַעֲמָדִים עַל הַפָּקֶדֶה. וַיָּבִיאוּ אֶת מִתְנַתָּם לִפְנֵי יְהוָה, שֵׁשׁ עֶגְלוֹת צֶבַע וּשְׁנַיִם עָשָׂר בָּקָר, עֶגְלָה לְשֹׁנֵי הַנָּשִׂאִים וְשׁוֹר לְאֶחָד, וַיִּקְרִיבוּ אֹתָם לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר קַח מֵאֹתָם וַיְהִי לַעֲבֹדֹת מִשְׁכַּן הָעֵדוּת וַנִּתֵּן אוֹתָם לְלוֹיִם אִישׁ כְּפִי עֲבֹדָתוֹ וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת הָעֶגְלוֹת וְאֵת הַבָּקָר וַיִּתֵּן אֹתָם לְלוֹיִם: וְאֵת שְׁמֵי הָעֶגְלוֹת וְאֵת אַרְבַּעַת הַשְּׁוֹרִים נָתַן לִבְנֵי גֵרְשׁוֹן לְפִי עֲבֹדָתָם. וְאֵת אַרְבַּע הָעֶגְלוֹת וְאֵת שְׁמוֹנֶת הַבָּקָר נָתַן לִבְנֵי מְרָרִי לְפִי עֲבֹדָתָם כִּי־אֵתְמַר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן. וְלִבְנֵי קָהָת לֹא נָתַן, כִּי אֵת כָּלִי הִקְדָּשׁ יֵשׁ לָהֶם, עַל כְּתָפֵים יִשָּׂאוּ.

וַיִּקְרִיבוּ הַשְּׁוֹרִים לְחֻנַּפֶּת הַמִּזְבֵּחַ בַּיּוֹם אֲשֶׁר מָשַׁח אֹתוֹ, וַיִּקְרִיבוּ הַשְּׁוֹרִים אֶת מִתְנַתֵּיהֶם לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה: נָשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם, נָשִׂיא לַיּוֹם, יִקְרִיבוּ אֶת־מִתְנַתֵּיהֶם לְחֻנַּפֶּת הַמִּזְבֵּחַ.

וַיְהִי הַמִּקְרִיב בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֶת־קָרְבָּנוֹ, נִחְשׁוֹן בֶּן־עֲמִינָדָב, נָשִׂיא מִטַּה יְהוּדָה. וְהַקְרִיב אֶת־קָרְבָּנוֹ, קֶצֶרֶת כֶּסֶף אַחַת, שְׁלִשִּׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ, מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף, שִׁבְעִים שְׁקָלִים בְּשָׁקֶל הַקֹּדֶשׁ, שְׁנֵיהֶם מִלֵּאִים בְּשָׁקֶל הַקֹּדֶשׁ, שְׁנֵיהֶם מִלֵּאִים סֶלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְמִנְחָה: מִחֻמָּה אַחַת שֶׁל עֶשְׂרֵה שְׁקָלִים זָהָב, מִלֵּאָה קִטְרֶת עֶגֶל אֶחָד מִן־הַבָּקָר, אֵיל אֶחָד, כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן־שָׁנָה לְעֵלָה. וּשְׁעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וְלִזְבַּח הַשְּׁלָמִים עֶגְלוֹת שְׁתֵּים, אֵילִים חֲמִשָּׁה, עֲתוּדִים חֲמִשָּׁה, כֶּבֶשׂוֹת בָּנוֹת שָׁנָה חֲמִשָּׁה. זֶה קָרְבַּן נִחְשׁוֹן בֶּן עֲמִינָדָב.

בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי הִקְרִיב נִתְנָאֵל בֶּן צוּעֵר, נָשִׂיא שִׁבְט יִשְׂשָׁכָר. וְהַקְרִיב אֶת־קָרְבָּנוֹ, קֶצֶרֶת כֶּסֶף אַחַת, שְׁלִשִּׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ, מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף, שִׁבְעִים שְׁקָלִים בְּשָׁקֶל הַקֹּדֶשׁ, שְׁנֵיהֶם מִלֵּאִים סֶלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְמִנְחָה: מִחֻמָּה אַחַת שֶׁל עֶשְׂרֵה שְׁקָלִים זָהָב, מִלֵּאָה קִטְרֶת עֶגֶל אֶחָד מִן־הַבָּקָר, אֵיל אֶחָד, כֶּבֶשׂ אֶחָד בֶּן־שָׁנָה לְעֵלָה וּשְׁעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וְלִזְבַּח הַשְּׁלָמִים פָּרוֹת שְׁתֵּים, אֵילִים חֲמִשָּׁה, עֲתוּדִים חֲמִשָּׁה, כֶּבֶשׂוֹת בָּנוֹת שָׁנָה חֲמִשָּׁה. זֶה קָרְבַּן נִתְנָאֵל בֶּן צוּעֵר.

בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, נָשִׂיא בְנֵי זָבִילוֹ, אֱלִיאָב בֶּן חִלֹן. מִתְנַתוֹ: קֶצֶרֶת כֶּסֶף אַחַת, מִשְׁקָלָהּ מֵאָה וּשְׁלִשִּׁים שְׁקָל, מִזְרָק כֶּסֶף אֶחָד שִׁבְעִים שְׁקָל בְּשָׁקֶל הַקֹּדֶשׁ, שְׁנֵיהֶם מִלֵּאִים סֶלֶת בְּלוּלָה

בשמן למנחה. מחמה אחת של עשרה שקלים זהב מלאה קטרת עגל אחד מוֹהֶבֶקֶר, איל אחד, כֶּבֶשׂ אחד בן־שנה לעלה. ושעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים עגלות שתיים, אילים חמשה, עתודים חמשה, כֶּבֶשׂוֹת בנות שנה חמש. זה קרבן אליאב בן חלון.

ביום הרביעי, נשיא בני ראובן, אליצור בן שדיאור: מתנתו: קצרת כסף אחת, משקלה מאה ושלשים שקל, מזרק אחד כסף, שבעים שקלים בשקל הקדש, שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה מחמה אחת של עשרה שקלים זהב מלאה קטרת עגל אחד מוֹהֶבֶקֶר, איל אחד, כֶּבֶשׂ אחד בן־שנה לעלה. ושעיר עזים אחד לחטאת. ולזבח השלמים פרות שתיים, אילים חמשה, עתודים חמשה, כֶּבֶשׂוֹת בנות שנה חמשה. זה קרבן אליצור בן שדיאור.

ביום החמישי, נשיא בני שמעון, שלמיאל בן צורישדי. מתנתו: קצרת כסף אחת, משקלה מאה ושלשים; מזרק כסף אחד, שבעים שקלים בשקל הקדש; שתיהן מלאות סלת בלולה בשמן למנחה. מחמה אחת של עשרה שקלים זהב, מלאה קטרת. עגל אחד מוֹהֶבֶקֶר, איל אחד, כֶּבֶשׂ אחד בן־שנה לעלה. ושעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים פרות שתיים, אילים חמשה, עתודים חמשה, כֶּבֶשׂוֹת בנות שנה חמשה. זה קרבן שלמיאל בן צורישדי.

ביום השישי, שליט בני־גד, אליאסף בן רעואל. מתנתו: קצרת כסף אחת, משקלה מאה ושלשים שקל, מזרק כסף אחד שבעים שקל בשקל הקדש, שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה. מחמה אחת של זהב, עשרה שקלים, מלאה קטרת. עגל אחד מוֹהֶבֶקֶר, איל אחד, כֶּבֶשׂ אחד בן־שנה לעלה. ושעיר עזים אחד לחטאת. ולזבח השלמים פרות שתיים, אילים חמשה, עתודים חמשה, כֶּבֶשׂוֹת בנות שנה חמש. זה קרבן אליסף בן רעואל.

ביום השביעי, נשיא בני אפרים, אלישמע בן עמיהוד. מתנתו: קצרת כסף אחת, משקלה מאה ושלשים שקלים, מזרק כסף אחד שבעים שקלים בשקל הקדש, שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה. מחמה אחת של עשרה זהב, מלאה קטרת. עגל אחד מוֹהֶבֶקֶר, איל אחד, כֶּבֶשׂ אחד בן־שנה לעלה. ושעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים פרות שתיים, אילים חמשה, עתודים חמשה, כֶּבֶשִׁים בני שנה חמשה. זה קרבן אלישמע בן־עמיהוד.

ביום השמיני, נשיא בני מנשה, גמליאל בן-פדהצור: מתנתו, קצרת כסף אחת
ושלשים מאה משקלה, מזרק כסף אחד שבעים שקלים בשקל הקדש, שניהם מלאים סלת
בלולה בשמן למנחה. מחמת אחת של זֶהב, עשרה שקלים, מלאה קטרת. עגל אחד
מוֹהֶבֶקֶר, איל אחד, כֶּבֶשׂ אחד בן־שנה לעלה. ושעיר עזים אחד לחטאת, ולזבח השלמים
פרות שתיים, אילים חמשה, עתודים חמשה, כבשות בנות שנה חמש. זה קרבן גמליאל
בן-פדהצור.

ביום התשיעי, שר בני בנימין, אבִידן בן-גדעוני מתנתו: קצרת כסף אחת, משקלה
מאה ושלושים שקל, מזרק כסף אחד שבעים שקל בשקל הקדש, שניהם מלאים סלת בלולה
בשמן למנחה מחמת אחת של זֶהב, עשרה שקלים, מלאה קטרת עגל אחד מוֹהֶבֶקֶר, איל
אחד, כֶּבֶשׂ אחד בן־שנה לעלה. ושעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים פרות שתיים,
אילים חמשה, עתודים חמשה, כבשות בנות שנה חמש. זה קרבן אבִידן בן-גדעוני.

ביום העשירי, נשיא בני דן, אחיעזר בן עמישדי: מתנתו: קצרת כסף אחת, משקלה
מאה ושלושים שקל, מזרק כסף אחד שבעים שקלים בשקל הקדש, שניהם מלאים סלת
בלולה בשמן למנחה. מחמת אחת של עשרה זֶהב, מלאה קטרת. עגל אחד מוֹהֶבֶקֶר, איל
אחד, כֶּבֶשׂ אחד בן־שנה לעלה. ושעיר עזים אחד לחטאת. ולזבח השלמים פרות שתיים,
אילים חמשה, עתודים חמשה, כבשות בנות שנה חמש. זה קרבן אחיעזר בן עמישדי.

ביום האחד עשר, נשיא בני אשר, פגעיאל בן עֶכְרֹן. מתנתו: קצרת כסף אחת,
משקלה מאה ושלושים שקלים, מזרק כסף אחד שבעים שקלים בשקל הקדש, שניהם
מלאים סלת בלולה בשמן למנחה. מחמת אחת של עשרה שקלים זֶהב, מלאה קטרת עגל
אחד מוֹהֶבֶקֶר, איל אחד, כֶּבֶשׂ בן־שנה אחד לעלה. ושעיר עזים אחד לחטאת. ולזבח
השלמים פרות שתיים, אילים חמשה, עתודים חמשה, כבשות בנות שנה חמש. זה קרבן
פגעיאל בן עֶכְרֹן.

ביום השנים עשר, נשיא בני נפתלי, אחירע בן עֵינוֹ. מתנתו: קצרת כסף אחת,
משקלה מאה ושלושים שקלים, מזרק כסף אחד שבעים שקלים בשקל הקדש, שניהם
מלאים סלת בלולה בשמן למנחה. מחמת אחת של עשרה שקלים זֶהב מלאה קטרת עגל
אחד מוֹהֶבֶקֶר, איל אחד, כֶּבֶשׂ אחד בן־שנה לעלה. ושעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח
השלמים פרות שתיים, אילים חמשה, עתודים חמשה, כבשות בנות שנה חמשה. זה קרבן
אחירע בן עֵינוֹ:

זה חַגֶּפֶת הַמִּזְבֵּחַ בַּיּוֹם אֲשֶׁר מִשַּׁח אֹתוֹ, מֵאֵת שְׂרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: קַעְרוֹת כֶּסֶף שְׁתֵּים עָשָׂר, קַעְרוֹת כֶּסֶף שְׁתֵּים עָשָׂר, מִחֲתוֹת זָהָב שְׁתֵּים עָשָׂר. שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה שְׁקָלִים הַקָּעֵרָה הָאֶחָת, וְשִׁבְעִים שְׁקָלִים הַמִּזְרָק הָאֶחָד, כָּל כֶּסֶף הַכֵּלִים אֲלֵפִים וָאַרְבַּע מֵאוֹת שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ. מִחֲתוֹת זָהָב שְׁתֵּים עָשָׂר מִלֵּאוֹת קִטְרֶת, כָּל הַזָּהָב שֶׁל הַמִּחֲתוֹת עָשָׂרִים וּמֵאָה זָהָב כֹּל־הַבָּקָר לְעֹלָה: פָּרִים שְׁנַיִם עֹשֶׂר, אֵילִים שְׁנַיִם עֹשֶׂר, כִּבְשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁנַיִם עֹשֶׂר וּמִנְחָתֵיהֶם וְנִסְכֵּיהֶם, וּשְׁעִירֵי עִזִּים שְׁנַיִם עֹשֶׂר לְחֻטָּאת. כֹּל־הַבָּקָר לְזִבְחַ הַשְּׁלָמִים: פָּרוֹת עֹשָׂרִים וָאַרְבַּע, אֵילִים שְׁנַיִם, עֲתוּדִים שְׁנַיִם בְּנֵי שָׁנָה, כִּבְשִׁים שְׁנַיִם בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִים. זֹאת חַגֶּפֶת הַמִּזְבֵּחַ אַחֲרֵי מֵלֵא אֶת־יָדָיו וְאַחֲרֵי מִשְׁחוֹ אֹתוֹ.

בַּבּוֹא מִשָּׁה אֶל אֹהֶל הָעֵדוּת לְדַבֵּר אִתּוֹ, וַיִּשְׁמַע אֶת קוֹל יְהוָה מִדְּבַר אֱלֹוֵי מַעַל הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל אֲרוֹן הָעֵדוּת, מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרוֹבִיִּם, וַיִּדְבֹּר אֵלָיו.

ח

וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְתֹאמַר אֵלָיו כֹּאֲשֶׁר תַּעֲלֶה אֶת־הַנְּרוֹת אֶל־מוֹל פְּנֵי הַמִּנְוָה יֵאָרוּ שְׁבַעַת הַנְּרוֹת וְעֹשֶׂה כֵן אַהֲרֹן, מִצַּד אֶחָד מוֹל פְּנֵי הַמִּנְוָה הַדָּלִיק אֶת נִרְתִּיהָ, כֹּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה. וְזֹאת מַעֲשֵׂה הַמִּנְוָה, מְקֻשָּׁה זָהָב, קִנָּה וּפְרֻסִיָּה מְקֻשָּׁה הִי, בָּלָה כְּפִי הַמֶּרְאֶה אֲשֶׁר הִרְאָה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה, כֵּן עֹשֶׂה אֶת־הַמִּנְוָה.

וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: קַח אֶת הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְטַהַרְתָּ אוֹתָם: וְכֹה תַעֲשֶׂה לָהֶם אֶת טַהַרְתָּם: תִּנָּה עֲלֵיהֶם מִי טַהַרְהָ, וְתַעַר יַעֲבֹר עַל כָּל בֶּשָׂרָם, וְכַבְּסוּ בְּגָדֵיהֶם, וְטַהֲרוּ.

וַיִּחְזוּ עֶגְלָ אֶחָד מִן הַבָּקָר, וְלִזָּה קָרְבַּן סֹלֶת בְּלוֹלָה בַּשָּׁמֶן, וְעִגְלָ בֶן שָׁנָה מִן הַבָּקָר תִּקַּח לְחֻטָּאת וְהִקְרַבְתָּ אֶת הַלְוִיִּם לִפְנֵי אֹהֶל הָעֵדוּת, וְהִקְהַלְתָּ אֶת כָּל עֵדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְהִקְרַבְתָּ אֶת הַלְוִיִּם לִפְנֵי יְהוָה, וְסָמְכוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת יְדֵיהֶם עַל הַלְוִיִּם וְהִבְדִּיל אַהֲרֹן אֶת־הַלְוִיִּם תְּרוּמָה לִפְנֵי יְהוָה מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיִּהְיוּ לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת יְהוָה. וְהַלְוִיִּם יִשְׁמְעוּ אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֵאשֵׁי הַפָּרִים, וְעֹשִׂיתָ אֶת־הָאֶחָד לְחֻטָּאת וְאֶת־הָאֶחָד לְעֹלָה לִיהוָה, לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם.

וְהַעֲמַדְתָּ אֶת הַלְוִיִּם לִפְנֵי יְהוָה וְלִפְנֵי אַהֲרֹן וְלִפְנֵי בְּנָיו, וְהִקְרַבְתָּ אוֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה. וְהִבְדַּלְתָּ אֶת הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְהָיוּ לִי. וְאַחֲרֵי כֵן יָבֹאוּ הַלְוִיִּם לַעֲבֹד אֶת עֲבֹדַת אֹהֶל הָעֵדוּת, וְטַהַרְתָּ אוֹתָם וְהִנַּפְתָּ אוֹתָם לִפְנֵי יְהוָה: כִּי מִתְּנָה נְתוּנִים אֵלָה לִי הֵם מִתּוֹךְ בְּנֵי

ישראל, תחת הפותחים כל־רחם בכורות כל מבני ישראל לקחתי אותם לי. כי לי כל בכור בבני ישראל, מאדם עד בהמה, ביום שהפיתי כל בכור בארץ מצרים, הקדשתי אותם לי. ולקחתי את־הלויים תחת כל־בכור בבני ישראל: ונתתי את הלויים מתנה נתונים לאהרן ולבניו מתוך בני ישראל, לעבד את עבדות בני ישראל באהל העדות, ולכפר על בני ישראל, ולא יהיה בבני ישראל מתקרב אל הקדשים.

ויעש משה ואהרן וכל עדת בני ישראל ללוים כאשר צוה יהוה את משה על הלויים, כן עשו להם בני ישראל. והטהרו הלויים וכבסו את־בגדיהם, והניף אהרן אותם תנופה לפני יהוה, וכפר אהרן עליהם לטהר אותם: ואחרי כן נכנסו הלויים לשרת את שירותם באהל העדות לפני אהרן ולבניו, כאשר צוה יהוה את משה על הלויים, כך עשו להם.

וידבר יהוה אל־משה לאמר: זה הוא הדבר על הלויים: מכון חמשה ועשרים שנה ומעלה יבאו לעבד באהל העדות. ומכון חמשים שנה יסור מן השירות ולא יעבד עוד. וישרת אחיו באהל העדות לשמר משמרות, אבל מלאכה לא יעשה, ככה תעשה ללויים במשמרותיהם.

ט

וידבר יהוה אל משה במדבר סיני, בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים, בחדש הראשון, לאמר אמרתי, ויעשו בני ישראל את־הפסח במועדו. בארבעה עשר יום לחדש הראשון לערב, תעשה אותו במועדיו, כחקתו וכמשפטו תעשה אותו. וידבר משה אל־בני ישראל לעשות את־הפסח ביום ארבעה עשר לחדש במדבר סיני כאשר צוה יהוה את־משה, כן עשו בני ישראל.

ויבאו האנשים אשר היו טמאים לנפש אדם, ולא יכלו לעשות את־הפסח ביום ההוא, ויגשו לפני משה ואהרן ביום ההוא. ויאמרו האנשים ההם אליו: אנוחנו טמאים לנפש אדם, הלא נחל מהקריב את הקרבן ליהוה במועדו בתוך בני ישראל? ויאמר אליהם משה, עמדו פה, ואשמעה מה־יצוה יהוה עליכם. וידבר יהוה אל־משה לאמר: דבר אל־בני ישראל לאמר: איש איש אשר יהיה לנפש אדם, או בדרך רחוקה לכם, או בדרתיכם, ועשה את־הפסח ליהוה בחדש השני בארבעה עשר יום. את־לקראת ערב יעשו אותו, על־מצות ומרורים יאכלו אותו. לא ישאירו ממנו עד־הבקר, ונעצם לא ישברו־בו; ככל־חקת הפסח יעשו אותו: ואיש אשר יהיה טהור ובדרך רחוקה לא יהיה ויחל מעשות את הפסח, תכרת

הנפֿש הִהיָא מעֵמָה, כִּי קָרְבֵּן יִהְיֶה לֹא הִקְרִיב בְּמוֹעֲדוֹ, חֲטָאתוֹ יִשָּׂא הָאִישׁ הַהוּא. וְאִם יִגְדֹר אֶתְכֶם גֵּר בְּאַרְצְכֶם וְעִשָּׂה כִּסֹּחַ לִיהְיֹה, כְּחֻקַּת הַכִּסֹּחַ וּכְמִשְׁפָּטוֹ כֵּן יַעֲשֶׂה אֹתוֹ, חֻקָּה אַחַת תִּהְיֶה לָכֶם וְלַגֵּר וְלַאֲזֵרַח הָאָרֶץ.

וּבַיּוֹם אֲשֶׁר הוּקַם הָאֱהֶל, כִּסֶּה הָעֵנָן אֶת הָאֱהֶל, אֶת בֵּית הָעֵדוּת, וּבִעֲרֹב הָיָה עַל הָאֱהֶל כְּמֵרָאָה אִשׁ עַד בֹּקֶר. כָּכָה הָיָה תָמִיד, הָעֵנָן מְכַסֶּה אוֹתָהּ יוֹמָם, וּמֵרָאָה אִשׁ בְּלִילָה. וּכְאֲשֶׁר עָלָה הָעֵנָן מֵעַל הָאֱהֶל, וְאַחֲרֵי כֵן נִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְעַל־פִּי יְהוָה יִסְעוּ. כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר יִשְׁכֹּן הָעֵנָן עַל־הַמִּשְׁכָּן, יִחַנו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְכְאֲשֶׁר תִּמְשָׁךְ הָעֵנָן עַל הָאֱהֶל יָמִים רַבִּים, וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת מִשְׁמֶרֶת הָאֱלֹהִים, וְלֹא יִסְעוּ. וְהָיָה כְּאֲשֶׁר תִּכְסֶּה הָעֵנָן יָמִים בְּמִסְפָּר עַל הַמִּשְׁכָּן, עַל־פִּי יְהוָה יִחַנו וְעַל־פִּי יְהוָה יִסְעוּ. וְהָיָה כְּאֲשֶׁר יִהְיֶה הָעֵנָן מֵעֶרֶב עַד בֹּקֶר וְיַעֲלֶה הָעֵנָן בִּבְקֹר וְיִסְעוּ יוֹמָם אוֹ לַיְלָה: בְּהִרְבּוֹת יָמֵי חֹדֶשׁ אֲשֶׁר הָעֵנָן מִצְלֵל עָלֶיהָ, יִחַנו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִסְעוּ. כִּי עַל־פִּי יְהוָה יִסְעוּ, אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה שְׁמְרוּ עַל־פִּי יְהוָה בִּינְד־מִשָּׁה.

י

וַיֹּדְבֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: עֲשֵׂה לָךְ שְׁתֵּי חֲצוּצֹת כֶּסֶף מְקֻשּׁוֹת תַּעֲשֶׂה אוֹתָן, וְיִהְיוּ לָךְ לַהֲזַיֵּק אֶת הָעֵדָה וְלַהֲסִיעַ אֶת הַמַּחֲנֹת. וְתִקְעַת בָּהֶם, וְנוֹעֲדָה כָּל־הָעֵדָה אֶל־פֶּתַח אֱהֶל הָעֵדוּת. וְאִם בָּאֶחָת יִתְקַעוּ, יִגָּשׁוּ אֵלָיָה כָּל הַשָּׂרִים הַמְּנַהֲיִגִּים שָׁל יִשְׂרָאֵל. וְתִקְעֶתֶם תְּרוּעָה, וְיִסְעוּ הַחֹנִיִּם הַחֹנִיִּם מִן־חֲנֹה. וְתִקְעֶתֶם תְּרוּעָה שְׁנִיָּה, וְנִסְעוּ הַמַּחֲנֹת הַחֹנִיִּם תִּמְנָה, וְתִקְעֶתֶם תְּרוּעָה שְׁלִישִׁית, וְנִסְעוּ הַמַּחֲנֹת הַחֹנִיִּם עַל־הֵם, וְתִקְעֶתֶם תְּרוּעָה רְבִיעִית, וְנִסְעוּ הַמַּחֲנֹת הַחֹנִיִּם צְפוֹנָה; תְּרוּעָה יִתְקַעוּ בְּמִסְעָם. וּכְשֶׁתֹּאסְפוּ אֶת־הָעֵדָה, תִּתְקַעוּ וְלֹא בְּתְרוּעָה: וּבְנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים יִתְקַעוּ בַּחֲצָצְרוֹת, וְהָיָה לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם. וְאִם תִּצָּאוּ לְמַלְחָמָה בְּאַרְצְכֶם אֶל הַצָּרִים הַמְּתִיצָבִים לָכֶם, וְתִקְעֶתֶם בַּחֲצָצְרוֹת, וְנִזְכַּרְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה, וְנוֹשַׁעְתֶּם מֵאִיְבֵיכֶם וּבִימֵי שִׁמְחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרָאשֵׁי חֻדְשֵׁיכֶם תִּתְקַעוּ בַּחֲצָצְרוֹת עַל עֲלִיתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שְׁלָמֵיכֶם, וְהָיוּ לָכֶם לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם, אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

וְהָיוּ בִשְׁנֵה הַשָּׁנִית, בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי, בַּעֲשָׂרִים לַחֹדֶשׁ, עָלָה הָעֵנָן מֵעַל מִשְׁכֹּן הָעֵדוּת. וְיִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עִם צְדוֹתֵיהֶם בְּמִדְבַּר סִינִי, וְתַעֲמֵד הָעֵנָן בְּמִדְבַּר פָּאָרֹן. וְהָם נִסְעוּ רֵאשׁוֹנִים עַל־פִּי יְהוָה בִּיד מִשָּׁה.

וַיִּסְעוּ סֹדֶר מַחֲנֶה בְּנֵי יְהוּדָה רִאשׁוֹנִים עִם צָבָאָם, וְעַל צָבָאָם נִחְשׁוֹן בֶּן עֲמִינַדָּב. וְעַל צָבָא מִטָּה בְּנֵי יִשְׁשָׁכָר נִתְנָאֵל בֶּן צִוְעָר: וְעַל צָבָא מִטָּה בְּנֵי זְבוּלוֹן אֱלִיָּאֵב בֶּן חִלּוֹן: וַיּוֹרִידוּ אֶת־הָאֵהָל, וַיִּסְעוּ בְּנֵי גְרָשׁוֹן וּבְנֵי מְרָרִי הַנְּשָׂאִים אֶת־הָאֵהָל:

וַהֲסִיעוּ אֶת סֹדֶר מַחֲנֶה רִאוּבֵן עִם צָבָאָם, וְעַל צָבָאָם אֲלִיצִיָּוִר בֶּן שְׂדִיאוֹר. וְעַל צָבָא מִטָּה בְּנֵי שִׁמְעוֹן, שְׁלִמְיָאֵל בֶּן צוּרִישָׁדָי: וְעַל צָבָא מִטָּה בְּנֵי־גַד, אֱלִיָּסָף בֶּן־רְעוּאֵל. וּבְנֵי קֵהֶת יִסְעוּ נְשָׂאִים אֶת הַקֹּדֶשׁ, וַיְקִימוּ אֶת הָאֵהָל עַד בָּאָם. וַיִּסְעוּ בְּסֹדֶר מַחֲנֶה אֶפְרַיִם עִם צָבָאָם, וְעַל צָבָאָם אֲלִישַׁמֶּע בֶּן עֲמִיחִיד.

וְעַל כַּח שְׁכֵט בְּנֵי מְנַשֶּׁה, גַּמְלִיאֵל בֶּן־פִּדְהָצִיר: וְעַל כַּח שְׁכֵט בְּנֵי בְנִמָּן, אֲבִידֹן בֶּן־גִּדְעוֹנִי. וַיִּסְעוּ בְּסֹדֶר מַחֲנֶה בְּנֵי דָן, אֶחָרוֹנִים לְכָל הַמַּחֲנֹת, עִם צָבָאָם, וְעַל צָבָאָם אַחִיעֶזֶר בֶּן־אֲמִישָׁדָי. וְעַל צָבָא מִטָּה בְּנֵי אֲשֶׁר, פִּגְעִיאֵל בֶּן עֶכְרֹן: וְעַל צָבָא מִטָּה בְּנֵי נַפְתָּלִי אַחִירֵע בֶּן עֵינָן: אֵלֶּה צְבָאוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַנִּסְעוּ בְּכֻחָם.

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחֻכְבִּי בֶּן־רְעִיאוֹאֵל הַמִּדְיָנִי חֲתָן מִלִּשָׁה נְסֻעִים אֲנִיחֵנו אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה אֶת־נֶחֱדָה אֲתָן לָכֶם לָכֶה אֲתָנוּ וַיִּשְׁיבָהּ לָהּ כִּי יְהוָה דִּבֶּר טוֹב עַל־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֹא אֵלֶּה כִּי אִם אֶל־אַרְצִי וְאֶל־מִוִּלְדָּתִי וַיֹּאמֶר אֵל נָא תַעֲזֹב אֲתָנוּ כִּי עַל כֵּן הָיִיתָ עִמָּנוּ בְּמִדְבָּר וְהָיִיתָ לָנוּ לְזִמְזָה וְהָיָה אִם־תִּלְחָד עִמָּנוּ, וְהָיָה הַטּוֹבוֹת הָהֵם אֲשֶׁר יִיטִיב יְהוָה לָנוּ, וְהִיטְבֵנוּ לָהּ.

וַיִּסְעוּ מִהֵרָה יְהוָה דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים, וְאַרְוֹן בְּרִית יְהוָה נִסַּע לַפְּנִימָה דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לְתוֹר לָהֶם מְנוּחָה. וַיְהִי בַּנִּסְעַ הָאָרוֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה יְהוָה וַיִּפְצוּ אֲבִידִי וַיִּנְסוּ מִשִּׁנְאָיָהּ מִפְּנִיָּהּ: וּבִהְגִּיחוּ אָמַר שׁוּבָה יְהוָה אֵלָּפִי רַבּוֹת יִשְׂרָאֵל וְהִעֲנֵן הָיָה מִצַּל עֲלֵיהֶם יוֹמָם, בִּהְרִים אוֹתָם מִן הַמַּחֲנֶה.

יא

וְהָיָה הָעָם מִתְלוֹנְנִים רַעוֹת לַפְּנֵי יְהוָה, וְשִׁמְעַ יְהוָה, וַיַּעַס בָּאָפוֹ, וַתִּבְעַר בָּהֶם אֵשׁ מֵאֵת יְהוָה, וַתֹּאכַל חֵלֶק מִן הַמַּחֲנֶה. וַיִּזְעַק הָעָם אֶל־מֹשֶׁה, וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה, וַתִּשְׁכַּח הָאֵשׁ: וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא שְׁרָפָה, כִּי בָעָרָה בָּהֶם אֵשׁ מֵאֵת יְהוָה. וְהָאֶסְפָּסָרָה אֲשֶׁר בְּתוֹכָם הִתְאָוּוּ תֹאנָה, וַיִּשְׁבּוּ בָכוּ גַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיֹּאמְרוּ: מִי יַאֲכִילֵנו בְּשָׂרָה? זָכְרָנוּ אֶת־הַדְּגִים אֲשֶׁר אָכַלְנוּ בַּמַּצָּרִים חֲנָם, וְאֶת־הַמִּלֻּכְפוֹנִים וְאֶת־הָאֲבִטִּיחִים וְאֶת־הַחֲצִיר וְאֶת־הַבָּצְלִים וְאֶת־הַשִּׁשְׂמִיטִים: וְעַתָּה נִפְשָׁנוּ וְנִבְשָׁה, אֵין כָּל בִּלְתִּי אִם אֵל הַמֶּן עֵינֵינוּ. וְהָמָּן כֹּרַע בְּסִבְרָה

הוא, ומראהו כמראה הקרח. והעם הזה מתהלך ואסף, וטחן אותו ברחים, ודכו במכתשת, ובשל אותו בסיר, ועשה אותו עוגות, והיה טעמו כטעם עגת שמן. וכאשר ירד הטל על המחנה בלילה, ירד המן עליו.

וישמע משה אתם בוכים למשפחותיהם, איש על פתח אהלו, ויחר אף יהוה מאד, ובעיני משה היה רע. ויאמר משה אל־יהוה, למה הרעת לעבדך, ולמה לא־מצאתי חן בעיניך, לשום את־משא העם הזה עלי? הלא אנכי הריתי את־כל־העם הזה, או אנכי ילדתי, כי תאמר אלי: שא אתו בחיקך, כאשר ישא האמן את־הינוקא, אל־הארץ אשר נשבעת לאבותם? מאין לי בשר לתת לכל העם הזה? כי בוכים עלי לאמר: תן לנו בשר כדי שנאכל. לא אוכל אני לבדי לשאת את־העם הזה, כי כבד ממני הדבר הזה. ואם־ככה אתה עושה לי, הרגני נא הרג, אם־מצאתי חן בעיניך, ואל־אראה ברעתי.

ויאמר יהוה אל־משה אספה־לי שבעים איש מזקני ישראל אשר אתה יודע כי־הם זקני העם וסופריו והבאת אותם אל־אהל מועד והתיצבו שם עמך וארד ואדבר שם עמך, ואצלתי מן הרוח אשר עליך ושמתי עליהם, ונשאו אתך במשא העם, ולא תשא אתה לבדך. ואל העם תאמר: התקדשו למחר ואכלתם בשר, כי בכיתם לפני יהוה לאמר: מי נאכילנו בשר, כי טוב לנו היה במצרים. ויתן יהוה לכם בשר לאכל, ואכלתם בשר. לא יום אחד תאכלו, ולא יומים, ולא חמשה ימים, ולא עשרה ימים, ולא עשרים יום, עד חדש ימים תאכלו, עד אשר יצא מנח־יריכם, והיה לכם לבחלה, כי מריתם ביהוה אשר הוא בתוכם, ותבכו לפני לאמר, למה לנו לצאת ממצרים? ויאמר משה, שש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בתוכם, ואתה אמרת, בשר אתו להם לאכל, ואכלו חדש ימים. הלא צאן ובקר ישחטו להם ויספיק להם? אם כל דגי הים יאספו להם ויספיק להם? ויאמר יהוה אל־משה, הִיךָ יהוה לא תספיק? עתה תדע אם־ישיגך דברי אם־לא.

ויצא משה וידבר אל העם את דברי יהוה, ויאסף שבעים איש מזקני העם, ויעמידם סביב לאהל. וירד יהוה בענן וידבר אליו, ויאצל מן הרוח אשר עליו ויתן על שבעים איש הזקנים, ויהי כנות עליהם הרוח ויתנבאו, ולא יספו עוד. וישארו שני אנשים במחנה, שם האחד אלדד ושם השני מידד, ותנח עליהם הרוח, והם היו מן הכתובים, ולא באו אל האהל, ויתנבאו במחנה. ויגר הנער ויגד למשה ויאמר לאמר: אלדד ומידד מתנבאים במחנה. ויען יהושע בן־נון העומד לפני משה הבחור ויאמר אדני משה עצר אותם ויאמר משה לו: המקנא אתה לי? ומי יתן כל־עם יהוה נביאים, כאשר יתן יהוה את־רוחו עליהם? ויגד משה אל המחנה הוא וזקני ישראל.

וריוט לצאה מאת יהוה והעבירה שלו מן הים ותשלוח על המחנה דרך יום מזה ודרך יום מזה סביב למחנה, כאמרים מעל הארץ. ונקם העם כל-היום וכל-הלילה וכל יום המחרת, ויצאפו את-השלו, הממעיט אסף עשרה חמרים, וישטחו להם שטוח סביב למחנה: הבשר עוד הנה בין שניהם טרם כלה, ויחר אף יהוה בעם, ויב יהוה את העם מפה גדולה מאד. ויקרא שם המקום ההוא קברות התאנה, כי שם קברו את העם המתאנים. מקברות התאנה נסע העם אל חצרות, ויהי העם בחצרות.

יב

ותדבר מרים ואהרן במשה על אודת האשה הכושית אשר לקח משה, כי אשה כושית לקח. ויאמרו: הלא למשה לבדו דבר יהוה? הלא גם לנו דבר? וישמע יהוה. והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על-פני האדמה. ויאמר יהוה מיד אל-משה ואל-אהרן ואל-מרים: צאו אתם שלשתכם אל-הקל העדות. ויצאו שלשתם אל הקל העדות, ויבד יהוה בעמוד ענן, ויעמד על פתח הקל העדות, ויקרא לאהרן ולמרים, ויצאו שניהם. ויאמר אליהם שמעו את-דברי אם יהיה נביאכם ליהוה במראה אליו אנדע ובחלום אדבר אליו לא כן עבדי משה, ככל ביתי נאמן הוא, פה אל-פה אדבר בו, במראה, ולא בחידות, ותמונת יהוה ראה, ומדוע לא יראתם לדבר בעבדי במשה: וחרון אף יהוה עליהם, וילד. והענו סר מעל האהל, והנה מרים מצרעת פלג, ויפן אהרן אל מרים, והנה מצרעת. ויאמר אהרן אל-משה: אגא אדני, אל-נא תשם עלינו חטא, כי שגינו באשר חטאנו. אל יהי כשונה למות, כגפול היוצא מרחם אמו, ואוכל את חצי בשרה. ויזעק משה אל יהוה לאמר: אל נא, רפא נא לה. ויאמר יהוה אל-משה: אם אביה ירק ירק בפניה, הלא תכלם שבעת ימים? תסגר שבעת ימים מחוץ למחנה, ואחר כך תכנס.

ותפרד מרים מחוץ למחנה שבעת ימים, והעם לא נסע עד אשר טהרה מרים.

ואחרי כן נסע העם מחצרות ויחנו במדבר פארן:

יג

וידבר יהוה אל-משה לאמר: שלח-לך אנשים ויתורו את-ארץ הכנענים אשר אני נותן לבני ישראל לאחזה, איש אחד למטה למשפחות אבותם תשלח אותם, כלם נשיא מהם.

וַיִּשְׁלַח אוֹתָם מִלְּשָׁה מִמֶּדְבָּר פֶּאֶרְן עַל־פִּי יְהוָה, כָּלֶם אַנְשִׁים רִאשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הָמָּה.
וְאֵלֶּה שְׁמוֹתֵם לְמִטָּה רְאוּבֵן: שְׁמוּאֵל בֶּן זִכְוִיר. לְמִטָּה שְׁמֵעוֹן, שָׁפֹט בֶּן צוּרִי. לְמִטָּה יְהוּדָה,
כָּלֶב בֶּן יִפְנֶה. לְשֹׁכֵט יִשָּׁשְׁכָר, יֶגְאֵל בֶּן־יוֹסֵף. מִשְׁכֵּט אֶפְרַיִם, אוֹסֶה בֶן־נוּן. לְמִטָּה בְּנִימִן
פִּלְטִי בֶן־רְפוּאָה: לְמִטָּה זְבוּלוֹן גְּדִיאֵל בֶּן סוּדִי: לְמִטָּה יוֹסֵף לִבְנֵי מְנַשֶּׁה, גְּדִי בֶן סוּסִי. לְמִטָּה
דָּן, עֲמִיאֵל בֶּן גְּמָלִי. מִשְׁכֵּט אָשֶׁר, סְתוּר בֶּן מִיכָאֵל. לְמִטָּה נְפֹתָלִי, נָבִי בֶן־שֹׁבִי. לְמִטָּה גָּד,
גוֹדִיאֵל בֶּן מָכִי: אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר שָׁלַח מִלְּשָׁה לָרֶגֶל אֶת הָאֶרֶץ, וַיִּקְרָא מִלְּשָׁה הַהוּא
בְּנִינִן יְהוֹשֻׁעַ.

וַיִּשְׁלַח אוֹתָם מִלְּשָׁה לָרֶגֶל אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן, וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם: עָלוּ בַּמֶּדְבָּר הַזֶּה, וַתַּעֲלוּ אֶל
הַהָר. וַרְאוּתֶם אֶת־הָאֶרֶץ מִהָהִיא, וְאֶת־הָעָם הַיּוֹשֵׁב עָלֶיהָ, הַחֹזֵק הוּא אִם־חָלָשׁ, הַמְּעַט הוּא
אִם־רַב. וְמָה הָאֶרֶץ אֲשֶׁר אֵלֶּה יוֹשְׁבִים עָלֶיהָ, הַטּוֹבָה הִיא אוֹ רָעָה, וְמָה הָעֵצִים אֲשֶׁר אֵלֶּה
יוֹשְׁבִים בָּהֶן, אִם בַּמִּבְצָרִים אוֹ בַּפְּרוּזוֹת. וְמָה הָאֶרֶץ, הַפְּרוּיָה הִיא אוֹ רְפָה, אִם יֵשׁ בָּהּ עֲצִים
אוֹ אֵין, וְהַתְּחַזְקוּתָם וְלִקְחָתָם מִפְּרִי הָאֶרֶץ. וְהִנֵּמִים יָמִי אֲבִיב, מִבְּשָׁרִי עֲנֹבִים.

וַעֲלוּ וַיַּרְגְּלוּ אֶת הָאֶרֶץ מִמֶּדְבָּר צֹן עַד רֹחַב חֲמָת. וַיַּעֲלוּ לְפִי הַמֶּדְבָּר וַיֵּלְכוּ עַד
חֲבֹרוֹן, וְשָׁם אַחִימֶן וְנָשִׁי וְתַלְמִי, תּוֹלְדוֹת עֲנָק. וַתִּבְרֹן נִבְנָתָה שָׁבַע שְׁנִים לִפְנֵי צֶעֶן מִצְרַיִם.
וַיָּבֹאוּ עַד נַחַל אֲשַׁכּוֹל וַיַּרְגְּלוּ אוֹתָהּ וַיִּכְרְתוּ מִשָּׁם זִמְרָה וְאֲשַׁכּוֹל עֲנָבִים אֶחָד עָלָיו וַיִּשְׂאוּ
אוֹתוֹ בְּמוֹט וּמִן הַרְמוּנִים וּמִן הַתְּאֵנִים וְאֶת הַמָּקוֹם הַהוּא קָרְאוּ נַחַל אֲשַׁכּוֹל, בְּגִלָּל הָאֲשַׁכּוֹל
אֲשֶׁר כָּרְתוּ מִשָּׁם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְשָׁבוּ מִשָּׁם אַחֲרֵי שִׁחְקָרוּ אֶת הָאֶרֶץ לְאַחַר אַרְבָּעִים יוֹם.

וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־מִלְּשָׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־מֶדְבָּר פֶּאֶרְן קְדֻשָּׁה,
וַיִּשְׁיבוּ לָהֶם דָּבָר וּלְכָל־הָעֵדָה, וַיֹּרְאוּ אֹתָם אֶת־פְּרִי הָאֶרֶץ. וַיֹּסְפּוּ לוֹ וַיֹּאמְרוּ בְּאָזְנוֹ
אֶל־הָאֶרֶץ אֲשֶׁר שָׁלַחְתֶּנוּ, אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ, וְזֶה פְרִיָּהּ. אֲכָל הָעָם הַיּוֹשֵׁב עָלֶיהָ עֹז,
וְהָעֵצִים בְּצוּרוֹת וּגְדוֹלוֹת מְאֹד, וְגַם אֶת־דָּוִר עֲנָק רָאִינוּ שָׁם: וַעֲמָלָק יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב,
וְהַחֲתִי וְהַחִוִּי וְהַיְבוֹסִי וְהָאֱמֹרִי יוֹשְׁבִים בָּהֶר, וְהַכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב עַל־יַד הַיָּם וְעַל־יַד הַיַּרְדֵּן. וַיִּהְיֶה
כָּלֶב אֶת־הָעָם אֶל־מִלְּשָׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו: לֹא, אֲכָל עֵלָה נַעֲלָה וַיִּרְשָׁנוּ אוֹתָהּ, כִּי חֲזָקִים נוֹכַח
לָהֶם. וְהָאֲנָשִׁים שָׁעָלוּ יַחַד עִמּוֹ אָמְרוּ לֹא נַעֲלָה כִּי לֹא נוֹכַח לַעֲלוֹת אֶל הַגּוֹי כִּי חֲזָק מִמֶּנּוּ
יֹתֵר וְהוֹצִיאוּ דְבָר עַל הָאֶרֶץ אֲשֶׁר רָגְלוּ אוֹתָהּ אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר: הָאֶרֶץ אֲשֶׁר עָבְרָנוּ בָּהּ
לָרֶגֶל, אֶרֶץ אוֹכְלֵת יוֹשִׁיבֶיהָ הִיא, וְכָל הָעָם אֲשֶׁר רָאִינוּ בָּהּ אַנְשִׁים גְּדוֹלֵי מַדּוּת. וְשָׁם רָאִינוּ
אֶת הַנְּפִילִים, וְנָהִי בְּעֵינֵיהֶם כַּחַגְבִּים, וְכֹן הָיִינוּ בְּעֵינֵיהֶם.

ותשא כל העדה את־קולה ויכבו העם כל הלילה ההיא: וילוונו על משה ועל אהרן כל בני ישראל, ויאמרו אליהם כל העדה לו מתנו בארץ מצרים, או במדבר הזה אם מתנו, ולמה יהיה מביא אותנו אל הארץ הזאת לנפל במלחמה? הנשים שלנו והילדים יהיו לבז. עתה אם כן טוב לשוב אל מצרים. ויאמרו איש אל אחיו: נתנה לנו ראש, ונשיבה מצרים. ויפל משה ואהרן על־פניהם לפני כל־עדת בני ישראל.

ויהושע בן־נון וכלב בן־יפנה מוֹ־המרגלים את־הארץ קרעו את־בגדיהם: ויאמרו אל כל עדת בני ישראל לאמר: הארץ אשר תרנו אתה טובה היא מאד מאד. אם יבחר בנו יהוה, וביאנו אל הארץ הזאת ונתן אתה לנו, ארץ אשר היא זבת חלב ודבש. אכל מן האדון לא תהיו מורדים, ואמם אל תיראו את עם הארץ, כי מאכל לכם הם, כי סרה עתם מקים, והעמנו, אל תיראו אותם.

ותאמר כל העדה לרגם אותם באבנים, וכבוד יהוה נראה בעיניו על אהל העדות לכל בני ישראל. ויאמר יהוה אל־משה: עד מתי יקניטני העם הזה, ועד מתי לא יאמינו בי על כל האותות אשר עשיתי בקרבם? אכה אותם במות ואשאב אותם, ואעשה אותם ואת־בית אביה לגוי גדול והרבה יותר מזה. ויאמר משה אל יהוה, וישמע מצרים כי העלית בכחך את העם הזה מתוכם: אבל גם כל היושבים על הארץ הזאת שמעו, כי אתה יהוה בתוך העם הזה, אשר עין בעין נראה יהוה, ונענה עומד עליהם, ובעמיד ענו אתה הולך לפניהם יומם, ובעמיד אש לילה. והשמדת את־העם הזה כאיש אחד, ואמרו הגוים אשר שמעו את־שמך לאמר מבלתי יכלת יהוה להביא את־העם הזה אל־הארץ אשר נשבע להם, הפילם במדבר. ועתה יגדל־נא כחך אדני כאשר דברת לאמר אדני ארץ אפים ורב־חסד ואמת, נשא עונות ועוונות וחסאים, ובנקיון לא ינקה את־האשם, משיב חסאים אבות על־בנים עד שלשים ועד רבעים דור. סלח לחטאה לעם הזה כפי רחמיה הגדולים, כאשר חוננת אותם ממצרים ועד עתה.

ויאמר יהוה אל־משה סלחתי להם כדברך אבל חיי־אני וחי שמי, ותמלא כבוד יהוה את־כל־הארץ. כי כל־האנשים הראים את־כבודי ואת־האותות אשר עשיתי במצרים ובמדבר ונסו אתי זה עשור פעמים ולא שמעו בקולי אם־אמנם לא יראו את־הארץ אשר נשבעתי לאבותיהם, כי אם־הילדים שְׁלָהֶם אשר הם עמי פה, כל־אשר לא יודעים טוב ורע, כל־צעיר חסר־נסיון, לאלה אמן את־הארץ; וכל־המכעיסים אותי לא יראו אותה. ועבדי כלב, עקב כי היתה רוח אמת עמו וימלא אחר, והביאתיו אל הארץ אשר בא שמה, ונרעו יירשנה. והעמלקי והכנעני שוכנים בעמק, מחר פנו וסעו לכם אל המדבר דרך ים סוף.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן לֵאמֹר: עַד מָתִי הָעֵדָה הָרְעָה הַזֹּאת? אֲשֶׁר הֵם מְלִינִים לִפְנֵי, אֶת תְּלוּנֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִתְלוּנְנוּ עֲלֵיכֶם, שְׁמַעְתִּי. אֲמַרְתִּי לָהֶם חִי-אֲנִי נָא, אֲדֹנֵי אִם-לֹא כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם בְּאָזְנִי כִּן אֶעֱשֶׂה לָכֶם בַּמִּדְבָּר הַזֶּה יָפְלוּ פְגִרְיֶכֶם, וְכָל-פִּגְמַתְכֶם וּפְקוּדֵיכֶם מִכּוּן עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה, כֹּל אֲשֶׁר הִתְלוּנְתֶּם עָלַי. אִם-אַתֶּם תִּבְּאוּ אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָטִיתִי עָלֶיהָ אֶת-יָדִי לְהַשְׁכִּין אֶתְכֶם בָּהּ, כִּי אִם-כָּלֵב בֶּן-יִפְנֶה וַיהוֹשֻׁעַ בֶּן-נּוּן. וְהִלְדִּים אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם שִׁיְהִיו לָבוֹז, אָבִיאוּ אוֹתָם אֶל הָאָרֶץ, וְהֵם יִירָשׁוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם סָרְתֶּם מִמֶּנָּה וְאֲבִרְיֶכֶם יָפְלוּ בַּמִּדְבָּר הַזֶּה. וּבְנֵיכֶם יִהְיוּ נֹדָדִים בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה, וַיִּשְׁאוּ אֶת זִנְתְּכֶם, עַד אֲשֶׁר יָכֻלוּ גִוִּיֹּתֵיכֶם בַּמִּדְבָּר. לִפְנֵי מִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר רָגַלְתֶּם אֶת הָאָרֶץ, אַרְבָּעִים יוֹם, יוֹם לְשָׁנָה, תִּשְׁאוּ אֶת חַטָּאתֵיכֶם אַרְבָּעִים שָׁנָה, וַיִּדְעַתֶּם אֶת חֲרוֹן אַפִּי. אֲנִי יְהוָה דֹּבְרָתִי, אֲמַנֵּם כִּן אֶעֱשֶׂה לָעֵדָה הָרְעָה הַזֹּאת הַנֶּאֱסָפָה עָלַי, בַּמִּדְבָּר הַזֶּה יִתְמוּ וְשָׁם יָמוּתוּ.

וְהַאֲנָשִׁים אֲשֶׁר שָׁלַח מֹשֶׁה לְרַגֵּל אֶת-הָאָרֶץ, וּבִבּוֹאֵם הִתְלוּנְנוּ עָלֶיהָ אֱלֹהֵי-הָעֵדָה לְהוֹצִיא דְבָרִים רָעִים עַל-הָאָרֶץ וּמָתוּ הָאֲנָשִׁים הַדּוֹבְרִים רָעָה עַל הָאָרֶץ בְּמַגֵּפָה לִפְנֵי יְהוָה: וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן-נּוּן וְכָלֵב בֶּן-יִפְנֶה חִיו מִן הַאֲנָשִׁים הָהֵם אֲשֶׁר הִלְכוּ לְרַגֵּל אֶת-הָאָרֶץ: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיִּתְאַבֵּל הָעָם מְאֹד.

וַיִּשְׁפִּימוּ בִּבְקָר וַיַּעֲלוּ אֶל-רֹאשׁ הָהָר לֵאמֹר: הֲנָה אֲנַחְנוּ נַעֲלֶה אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה, כִּי חָטֵאנוּ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה: לָמָּה אַתֶּם עֹבְרִים אֶת דְּבַר יְהוָה? לֹא תַעֲלִיתֶם לָכֶם. לֹא תַעֲלוּ, כִּי אֵין יְהוָה עִמָּכֶם, וְתַפְּלוּ לִפְנֵי אוֹיְבֵיכֶם. כִּי הָעֲמָלָקִי וְהַכְּנַעֲנִי שָׁם לִפְנֵיכֶם, וְתַפְּלוּ בַחֲרֹב, מִפְּנֵי שִׁשְׁבַתֶּם מִמֶּרֶס לִיהוָה, וְלֹא יִהְיֶה יְהוָה עִמָּכֶם. וְהִכְרִיחוּ וַעֲלוּ עַל פִּסְגַּת הָהָר, וְאֶרֶון כִּרְיֹת יְהוָה וּמֹשֶׁה לֹא יָזוּ מִן הַמַּחֲנֶה. וַיֵּרֶד הָעֲמָלָקִי וְהַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בְּהָר הַהוּא, וַיַּכּוּ אוֹתָם וַיָּבִיתוּ אוֹתָם עַד הַחֲרָמָה, וַיָּשׁוּבוּ אֶל הַמַּחֲנֶה.

יה

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי-מֹשֶׁה לֵאמֹר דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲמַרְתָּ אֲלֵיהֶם, כַּאֲשֶׁר תִּבְּאוּ אֶל-הָאָרֶץ מוֹשְׁבֵיכֶם אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם וּתַעֲשֶׂה עֲלוֹת לַיהוָה, עֹלָה כָּלִיל אוֹ זֶבַח, לְהַגְדִּיל נֶדֶר, אוֹ פִּנְדָּקָה, אוֹ בְּמוֹעֲדֵיכֶם, לַעֲשׂוֹת רִיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה, אִם מִן הַבֶּקָּר אוֹ מִן הַצֹּאן. וְהִקְרִיב הַמִּקְרִיב אֶת-קָרְבָּנוֹ לַיהוָה, זֶבַח סֹלֶת עֲשִׂירִית הָאִיפָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן בְּרִבְעִיעִית הֵהִיו. וַיִּזֶן לְנֶסֶךְ, רִבְעִיעִית הֵהִין תַּעֲשׂוּ עַל הָעֹלָה אוֹ עַל הַזֶּבַח. לִכְבֹּשׁ הָאֶחָד תַּעֲשֶׂה כֶּכָּה, קָרְבַּן רִיחַ

ניחוח ליהוה. ולאיל כֶּאֱשֶׁר תַּעֲשׂוּ אוֹתוֹ לְעוֹלָה אוֹ לְזֶבֶח תַּעֲשֶׂה זֶבֶח סֶלֶת שְׁנַיִם עֶשְׂרֹנִים בְּלוּ וַיֵּן לְנֶסֶךְ שְׁלִישִׁית הֵהִין תִּקְרִיבוּ לַרִּיחַ נִיחּוֹחַ לַיהוָה.

וְאִם תַּעֲשׂוּ מִן הַבָּקָר עֹלָה אוֹ זֶבֶח לְהַפְלִיא נֶדֶר, אוֹ שְׁלָמִים לַיהוָה וַיִּקְרִיב עַל הָעֹגֶל קֶרֶבֶן סֶלֶת שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן, חֲצִי הֵהִיֹּן: וַיֵּן לְנֶסֶךְ, חֲצִי הֵהִיֹּן, קֶרֶבֶן רִיחַ נִיחּוֹחַ לַיהוָה.

כִּכָּה תַּעֲשֶׂה לַעֲגֹל הָאֶחָד, אוֹ לְאִיל הָאֶחָד, אוֹ לְכֶבֶשׂ הָאֶחָד מִן הַצֹּאן אוֹ מִן הָעִזִּים. לְפִי הַמִּסְפָּר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ, כִּכָּה תַּעֲשׂוּ לְאֶחָד, לְפִי מִסְפָּרָם.

כָּל הָאֲזִנֹּחַ יַעֲשֶׂה כִּכָּה לְהַקְרִיב אֶת־אֵלֶּה קֶרֶבֶנוֹת לַרִּיחַ נִיחּוֹחַ לַיהוָה: וְאִם־גֵּר יִתּוֹסֵף בָּכֶם בְּאַרְצְכֶם אוֹ אֲשֶׁר יִהְיֶה בָכֶם בְּדוֹר־תִּיכֶם וַיַּעֲשֶׂה קֶרֶבֶן רִיחַ נִיחּוֹחַ לַיהוָה כֶּאֱשֶׁר תַּעֲשׂוּ אִתָּם כִּן יַעֲשֶׂה הַקֹּהֵל לַיהוָה:

תּוֹרָה אַחַת תִּהְיֶה לָכֶם וּלְגֵרִים הַגָּלוּיִם בְּתוֹכְכֶם, תּוֹרַת עוֹלָם לְדוֹר־תִּיכֶם, כָּכֶם וְכָגֵר יִהְיֶה לְפָנַי יְהוָה תּוֹרָה אַחַת תִּהְיֶה וּמִשְׁפָּט אֶחָד יִהְיֶה לָכֶם וּלְגֵר הֵגֵר בְּתוֹכְכֶם:

וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם בְּבוֹאְכֶם אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי מְבִיא אֲתֶכֶם שָׁמָּה וְהָיָה כֶּאֱשֶׁר תֹּאכְלוּ מִלֶּחֶם הָאָרֶץ, תִּרְיִמוּ תְרוּמָה לַיהוָה, רֵאשִׁית עֲרוֹסֹתֵיכֶם. לֶחֶם תִּפְרִישׁוּ תְרוּמָה, כְּתְרוּמָה מִן־הַגֵּרֹן, כִּן תִּרְיִמוּ אוֹתוֹ. רֵאשִׁית עֲסָתְכֶם תִּתְּנוּ תְרוּמָה לַיהוָה לְדוֹר־תִּיכֶם.

וְכֶאֱשֶׁר תִּחְטְאוּ וְלֹא תַעֲשׂוּ אֶת כָּל הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כֶּאֱשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֲתֶכֶם בְּיַד מֹשֶׁה, מִן הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֲתֶכֶם וְהִלָּאָה, לְדוֹר־תִּיכֶם וְהָיָה אִם מַעֲיַנִּי הָעֵדָה יַעֲשֶׂה בְּשִׁגְגָה, וַעֲשֵׂתָה כָּל הָעֵדָה פֶּר אֶחָד מִן הַבָּקָר תָּמִים לְעֹלָה לַרִּיחַ נִיחּוֹחַ לַיהוָה, וּמִנְחָתוֹ וְנִסְכּוֹ בְּמִשְׁפָּט, וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לַחֲטָאת. וְכֹפֶר הִכָּהֶן עַל פְּלִעֲדוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְנִסְלַח לָהֶם, כִּי שִׁגְגָה הָיָה, וְהֵם הִבִּיאוּ אֶת־מִנְחָתָם קֶרֶבֶן לַיהוָה עַל־חֲטָאתָם לְפָנַי יְהוָה עַל־שִׁגְגוֹתֵיהֶם. וְנִסְלַח לָכֶל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְגֵר הֵגֵר בְּתוֹכְכֶם, כִּי לָכֶל הָעָם בְּשִׁגְגָה.

אִם נֶפֶשׁ אַחַת תִּחְטָא בְּשִׁגְגָה, יִקְרִיב עֹז אַחַת בַּת־שָׁנָה לַחֲטָאת. וְכֹפֶר הִכָּהֶן עַל הַנֶּפֶשׁ הַחוֹטֵאת בְּשִׁגְגָה וְחֲטָאָה בְּשִׁגְגָה לְפָנַי יְהוָה, לְכַפֵּר עָלָיו. לִילִיד בְּכֵנִי יִשְׂרָאֵל וּלְגֵר הֵגֵר בְּתוֹכָם, תּוֹרָה אַחַת תִּהְיֶה לָהֶם לְמִי שִׁיעֲשֶׂה בְּשִׁגְגָה.

ונפֿש אַזער תַּעֲשֶׂה בְּיַד גְּאוֹה, מִן הָאֲזָרְחִים אוֹ מִן הַגֵּרִים, אֶת הָאֱלֹהִים זֶה יַכְעִים,
וְתִכְרַת הַנֶּפֶשׁ הַהִיא מִתּוֹךְ עַמָּה, כִּי אֶת־דָּבָר יִהְיֶה בָּזֶה וְאֶת־מִצְוֹתָיו הַפֶּר, הַכֶּרֶת תִּכְרַת
הַנֶּפֶשׁ הַהִיא, חֲטֹאתָהּ בָּהּ

וַיְהִי בְּנִי יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר, וַיִּמָּצְאוּ אִישׁ מִקֹּשֶׁשׁ עֲצִים בְּיוֹם הַשָּׁבָת. וַיִּקְרִיבוּ אוֹתוֹ
הַמוֹצָאִים מִלֶּקֶט עֲצִים בְּיוֹם הַשָּׁבָת אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶהֱרֹן וְאֶל כָּל עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וַהֲפָקִידוּ
אוֹתוֹ בַּמִּשְׁמֶר, כִּי לֹא הִכְרִיעוּ מֶה יַעֲשׂוּ לוֹ. וַיַּדְבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר מוֹת יוּמַת הָאִישׁ
רִגְמוּ אוֹתוֹ בָּאֲבָנִים כִּלְהֶעֱדָה: וַיּוֹצִיאוּ אוֹתוֹ כָּל הָעֵדָה אֶל־מַחוּץ לַמַּחֲנֶה, וַיִּרְגְּמוּ אוֹתוֹ כָּל
הָעֵדָה בָּאֲבָנִים מַחוּץ לַמַּחֲנֶה, כַּאֲשֶׁר צֻוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל
כַּנְפֵי בְגָדֵיהֶם לְזִכְרָתָם וְנִתְּנוּ עַל צִיצִית הַכֹּהֵן פֶּתִיל תְּכֵלֶת וְהָיָה לָכֶם בְּצִיצִית, וּרְאִיתֶם אֹתָם
וַיִּזְכְּרֶתֶם אֶת כָּל מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם, וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרֵי מִקְשׁוֹבוֹתֵיכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם
אֲשֶׁר אֹתָם זֵנִים אַחֲרֵיהֶם, לִמְעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתַי. וְהָיִיתֶם קְדוֹשִׁים לַיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם. אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַמוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים, אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם.

י

וַיַּדְבֵּר קִרַח בֶּן־יִצְחָק בֶּן־קָהָת בֶּן־לוֹי, וְדָתָן וְאַבִּירָם בְּנֵי אֶלִיָּאב, וְאוֹן בֶּן־פֶּלֶת בְּנֵי
רְאוּבֵן וַיְקִימוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה, וְאַנָּשִׁים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֲמִשִּׁים וּמֵאִתָּם, רָאשֵׁי עֵדָה, קְרוּאֵי מוֹעֵד,
וְאַנָּשִׁים גָּבְרֵי שֵׁם. הִתְקַבְּצוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אֶהֱרֹן וַיֹּאמְרוּ: רַב לָכֶם, כִּי כָל הָעֵדָה כָּלֶם קְדוֹשִׁים
וּבִתְוָכֶם יְהוָה, וּמִדּוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל קָהָל יְהוָה? וּכְשִׁמְעַת מֹשֶׁה, נָפַל עַל פָּנָיו. וַיַּדְבֵּר אֶל־קִרַח
וְאֶל־כָּל־עֵדָתוֹ לֵאמֹר פָּקֹד וַיַּדַּע הָאֱלֹהִים אֶת־אֲשֶׁר־לוֹ וְאֶת־הַקְדּוֹשִׁים וַיִּקְרַב אֵלָיו וְאֲשֶׁר בַּחֲרָה
לוֹ הִקְרִיב אֵלָיו זֹאת עָשׂוּ: קָחוּ לָכֶם מִחֲתוֹת, קִרַח וְכָל עֵדָתוֹ, וְשִׁימוּ עֲלֵיהֶם אֵשׁ וְשִׁימוּ
עֲלֵיהֶם כֹּטֶרֶת לִפְנֵי יְהוָה מִחֹר וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר בַּחֲרָה יְהוָה הוּא קְדוֹשׁ רַב לָכֶם בְּנֵי לוֹי וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אֶל־קִרַח שְׁמַעֲנוּ־נָא בְנֵי לוֹי: הֲלֹא קָטָן הוּא זֶה לָכֶם, כִּי הִבְדִּיל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶתְכֶם
מֵעֵדֶת יִשְׂרָאֵל, וְהִקְרִיב אֶתְכֶם אֵלָיו לְשִׁרְתָּ אֶת עֲבוֹדַת מִשְׁכַּן יְהוָה, וְלַעֲמֹד לִפְנֵי הָעֵדָה
לְשִׁרְתָּם וְהוּא קָרַב אוֹתָךְ וְאֵת כָּל אַחִיךָ בְּנֵי לוֹי אִתָּךְ, וְאַתָּה מִבְקָשִׁים גַּם לִכְהֹנֵן? כֵּן אִתָּה וְכָל
עֵדָתְךָ הַנֶּאֱסָפָה אֶל הָאֱלֹהִים, וְאַהֲרֹן מִי הוּא כִּי תִלְוֶנוּ עֲלָיו?

וישלח משה לקרא לדתן וליבנים בני אליאב, ויאמרו: לא נעלה. המעט זה, כי העלינונו אל ארץ זבת חלב ודבש, להמיתנו במדבר, כי תשתרר עלינו? המושל אתה, ואתה הבאתנו אל ארץ זבת חלב ודבש, ונתת לנו נחלת שדה וכרמים? האת עיני האנשים ההם תנקה? לא נעלה. ויעצב משה מאד, ויאמר אל יהוה: אל תפן אל קרבנם, לא לקחתי חמדת אחד מהם, ולא הרעותי לאחד מהם. ויאמר משה אלי-קרח הקדוש את-עדתו והיו נכונים לפני יהוה אתה ואהרן והם מחר. וקחו איש את-מחתתו, ותנו עליהן קטרת, והקריבו לפני יהוה איש את-מחתתו, חמשים ומאתים מחתות, ואתה ואהרן איש את-מחתתו.

ויקח איש את מחתתו, ויתנו עליהן אש, וישימו עליהן קטרת, ויעמדו אצל פתח אהל מועד משה ואהרן. ויגהה עליהם קרח את-כל-עדתו אצל פתח אהל העדות, וירא כבוד יהוה לכל-העדה: וידבר יהוה אל-משה ואלי-אהרן לאמר: הִבְדִּלוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת, וְאֲכַלְהָ אֹתָם פָּרָגַע. ויפלו על-פניהם ויאמרו אלהים אלהי הרוחות וכל-בשר האם איש אחד חטא ועל כל-העדה יהיה קצף יהוה וידבר יהוה אל-משה לאמר: דַּבֵּר אֶל-הָעֵדָה לֵאמֹר הֲרָמוּ מִסִּבִּיב לְמִשְׁכַּן קֹרַח

ויהם משה וילך אל דתן וליבנים, וילכו אתו כל זקני ישראל. וידבר אלי-העדה לאמר הִבְדִּלוּ מֵעַל אֹהֲלֵי הָאֲנָשִׁים הַקָּשִׁים הָאֵלֶּה וְאֵל תִּגְעוּ בְּכָל אִשָּׁר לָהֶם פֶּן תִּסָּפוּ בְּכָל חַטָּאתָם ויסעו מסביב לאהל קרח, ודתן וליבנים יצאו ויעמדו אצל פתחי אהליהם, ונשיהם וילדיהם וכליהם

ויאמר משה: בזאת תדעון כי יהוה שלחני לעשות את כל-המעשים האלה, כי לא מעצמי. אם כמות כל האנשים ימותו אלה, ואם כפקדת כל האנשים תהיה פקדתם, לא יהוה שלחני. אבל או בחזון יראה יהוה, ופתחה הארץ את-פיה ותבלע אותם ואת-בתיהם ואת-אחיהם ואת-כל אשר יש להם, ויגידו חיים אלי-שואל, וידעתם כי הכעיסו האנשים האלה את-יהוה.

וכאשר חזל לדבר את כל הדברים האלה, נבקעה האדמה תחתיהם. ותפתח הארץ ותבלע אותם ואת-בתיהם ואת כל-האנשים אשר היו עם-קרח ואת-ביתם. ויגידו הם וכל אשר להם חיים שואלה, ותכס אותם הארץ, ויאבדו מתוך העדה. וכל ישראל אשר סביבותיהם פרחו מקולם לאמר: פֶּן תִּבְלַעֵנוּ הָאָרֶץ. ואש יצאה מאת יהוה ותאכל את חמשים ומאתים האנשים המקריבים את הקטרת.

ויאמר יהוה אל־משה, ואל אלעזר בן אהרן הכהן, הרימו את מקחיות הנחשת מתוך השורפים, ואת האש הנדה הזאת זרה שם, כי קדשו את מקחיות החטאים האלה בנפשותם. ועשה אותם פחים וקוצים לכסוי המזבח, כי הוקרבו לפני יהוה ויתקדשו, ויהיו לאות לפני ישראל. וישח אלעזר בן־אהרן הכהן את־מקחיות הנחשת אשר הקריבו השורפים, וירקעו אותם צפוי למזבח. וזרון לפני ישראל, למען אשר לא יקרבו איש זר אשר איננו מזרע אהרן להקטיר קטרת לפני יהוה, ולא יהיה פקרח ועדותו, כֹּאֲשֶׁר דָּבַר יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה אֵלָיו.

ויתלוננו בני ישראל ביום המחרת על משה ועל אהרן לאמר אתם המתם את עם יהוה. ויהי בהתקבץ העדה על־משה ועל־אהרן, וישתערו על־אהל העדות, והנה כסה אותו הענן, וירא כבוד יהוה. ויבא משה ואהרן לפני אהל העדות. וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר: סורו מתוך העדה הזאת ואכלה אתם כרגע ויפלו על־פניהם: ויאמר משה אל־אהרן קח את־המקמה ושים עליה אש מן־המזבח והשלה עליה קטרת והולך מהרה אל־המקמה וכפר עליהם כי יצאה חמה מלפני יהוה החל להשחית את־העם: וישח אהרן כֹּאֲשֶׁר דָּבַר אֵלָיו מֹשֶׁה, וירץ אל העדה, והנה כבר החל המגפה בעם, וימת את הקטרת וכפר על העם. ועמד בין המתים ובין החיים, ומעצר המגפה. ויהיו המתים במגפה ארבעה עשר אלף וישבע מאות, מלבד המתים על־דבר קרח: וישב אהרן אל משה אל פתח אהל העדות, והמגפה נעצרה.

וידבר יהוה אל־משה לאמר: דבר אל בני ישראל וקח מאתם מטה מטה לבית אבות מאת כל נשיאיהם לבית אבותם שנים עשר מטות ואת שם כל איש תכתב על מטהו ואת־שם אהרן תכתב על מטה לוי, כי מטה אחד הוא לכל שבט בית אבותם ותנו. ותשים אותם באהל העדות, כנגד העדות, כֹּאֲשֶׁר אֲנִידַע לך שם. והיה האיש אשר אבחר בו, מטהו יצמיח, והסירותי מעלי את תלונת בני ישראל אשר הם מתלוננים עליכם.

וידבר משה אל בני ישראל, ויתנו לו כל שריהם מטה, לשור האחד מטה לפי שר, לפי בית אבותיהם, שנים עשר מטות, ומטה אהרן בתוך מטותיהם. וינח משה את המטות לפני יהוה באהל העדות. ויהי ביום המחרת, ויבא משה ואהרן אל־אהל העדות, והנה פרח מטה אהרן לבית לוי, ויוצא נצר, ויצץ פרחים, ויבשל אגוזים. ויוצא משה את כל המטות מלפני יהוה אל כל בני ישראל, ויראו, ויקחו איש את מטהו.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הֲשִׁיב אֶת־מִטַּה אֶהְרֹן לִפְנֵי הָעֵדוּת לְמִשְׁמַרְתּוֹ אוֹת לִבְנֵי הַמִּמְרִים וְתִשָּׁבֵת תְּלוּנָתָם מֵעַלִּי וְלֹא יָמוּתוּ: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה, כֵּן עָשׂוּ. וַיֹּאמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֵל מֹשֶׁה לֵאמֹר: הִנֵּה נִכְלִינוּ, אֲבָדְנוּ, נִשְׁמַדְנוּ. כָּל הַנוֹגֵעַ בְּמִשְׁכַּן יְהוָה מֵת, הֵאֵם עַד־סוֹף נָמוּת?

יח

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: אַתָּה וּבְנֵיךָ וּבֵית אָבִיךָ תִּשָּׂאוּ אֶת־חַטָּאוֹת הַקֹּדָשִׁים, וְאַתָּה וּבְנֵיךָ תִּשָּׂאוּ אֶת־חַטָּאוֹת כְּהֻנָּתְכֶם: וְאַתָּה אַחִיד שֹׁכֵט לֵוִי, עִם אָבִיךָ, הַקָּרֵב אֵלֶיךָ, וְיָלוּוּ אֵלֶיךָ וַיִּשְׁתַּחֲוּ, וְאַתָּה וּבְנֵיךָ אַתֶּם לִפְנֵי אֱהֹל הָעֵדוּת וְשִׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמַרְתָּהּ וְאַת־מִשְׁמַרְתָּ הָאֱהֹל, וְאֵבֶל אֶל־הַכֹּלִים הַקֹּדָשִׁים וְאֶל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִקְרְבוּ, וְלֹא יָמוּתוּ גַם־הֵם גַּם־אַתֶּם. וְיָלוּוּ אֵלֶיךָ וַיִּשְׁמְרוּ אֶת מִשְׁמֵרוֹת אֱהֹל הָעֵדוּת לְכָל עֲבֹדוֹת הָאֱהֹל, וְהִזָּר לֹא יִקְרַב אֵלֶיךָ. וְשִׁמְרֶתֶם אֶת־מִשְׁמַרְתָּ הַקֹּדֶשׁ וְאַת־מִשְׁמַרְתָּ הַמִּזְבֵּחַ וְלֹא־יִהְיֶה קֶצֶף בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וְאַנִּי לִקְחֹתִי אֶת אֲחֵיכֶם הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מִתְּנֶה נְתוּנָה לַיהוָה, לְשִׁרְתָּ אֶת עֲבֹדַת אֱהֹל הָעֵדוּת. וְאַתָּה וּבְנֵיךָ אַתֶּם תִּשְׁמְרוּ אֶת־כְּהֻנָּתְכֶם לְכָל־דָּבָר הַמִּזְבֵּחַ וּלְפָנִים מִן־הַפִּרְכָּת וּבַעֲבֹדַת אֶת־עֲבֹדַת מִתְּנֵת כְּהֻנָּתְכֶם וְהִזָּר הַקָּרֵב יוֹמֵת

וַיַּזְדַּבֵּר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן וְהִנֵּה אֲנִי נֹתֵתִי לָכֶם אֶת־מִשְׁמַרְתָּ הַבְּכוּרִים מִכָּל הַמִּקְדָּשִׁים לִי מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ נֹתֵתִי אוֹתָם לְכָבוֹד וּלְכָנִיף אַתָּה חֲקֹעֵהֶם: וְזֶה יִהְיֶה לָכֶם מִקְדָּשׁ הַקֹּדָשִׁים מִן הַקָּרְבָּנוֹת, מִכָּל מִתְּנוּתֵיהֶם וּמִכָּל זִבְחֵיהֶם וּמִכָּל אֲשָׁמָם וּמִכָּל חַטָּאתָם, כֹּל אֲשֶׁר יִשְׁבִּי לִי מִכָּל הַקֹּדָשִׁים, לָךְ יִהְיֶה וּלְבְנֵיךָ. בְּקֹדֶשׁ הַקֹּדָשִׁים תֹּאכְלוּ אוֹתָם. כָּל זָכָר יֹאכַל אוֹתָם, אַתָּה וּבְנֵיךָ. קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָךְ.

וְזֶה יִהְיֶה לָכֶם רֹאשִׁית מִתְּנוּתֵיהֶם, מִכָּל קָרְבָּנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. לָךְ נֹתֵתִי אוֹתָם וּלְבְנֵיךָ וּלְבִנוֹתֶיךָ אַתָּה, חֶק עוֹלָם. כָּל טְהוֹר בְּבִיתְךָ יֹאכַל אוֹתָם.

כָּל רֹאשִׁית הַשֶּׁמֶן וְכָל רֹאשִׁית הַזֵּיט וְהַדֶּגֶן, רֹאשִׁיתָם אֲשֶׁר יִתְּנוּ לַיהוָה, לָךְ נֹתֵתִים הַבְּכוּרִים, כֹּל אֲשֶׁר בְּאַרְצָם, אֲשֶׁר יָבִיאוּ לַיהוָה, לָךְ יִהְיוּ. כָּל טְהוֹר בְּבִיתְךָ יֹאכַל אוֹתָם.

כָּל־מִתְרָם בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ יִהְיֶה: וְכָל פֶּטֶר רֶחֶם מִכָּל בֶּשֶׂר אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ לָהּ מֵאֵדָם עַד בְּהֶמָּה, לָךְ יִהְיֶה, אֹף בְּכֶפֶר יִפְדֶּה כְּבוֹד הָאֵדָם, וּבְכֹר הַבְּהֶמָּה הַטְּמֵאָה תִּפְדֶּה וּפְדִיּוֹנוֹ מִכֶּן חֵדֶשׁ בְּעָרְפֶךָ חֲמִשָּׁת שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ, עֶשְׂרִים גֶּרָה הוּא. אֲבָל בְּכוֹרוֹת עֲגֻלִּים וּבְכוֹרוֹת

כְּבָשִׁים וּבְכוּרוֹת עֲזִים לֹא תִפְדֶּה, קֹדֶשׁ הֵם, וְאֶת־דָּמָם תִּזְרֹק עַל־הַמִּזְבֵּחַ, וְאֶת־חֶלְבָם תִּקְטִיר אֵשָׁה לַיהוָה נִחוּחַ נִיחֹחַ לִיהוָה.

וְהַבֶּשֶׂר יִהְיֶה לָּהּ, כַּחֲזֵה הַתְּנוּפָה וְכַזְרוֹעַ הַיְּמִנִית, לָהּ יִהְיֶה כָּל־תְּרוּמַת הַקֹּדְשִׁים אֲשֶׁר יָרִימוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לִיהוָה, נִתִּי לָהּ וּלְכַנְיָהּ וּלְכַנּוּתֶיהָ אֶתֶּדָּה לְחֶק־עוֹלָם; בְּרִית מְלַח עוֹלָם הִיא לִפְנֵי יְהוָה לָהּ וּלְזֶרְעָהּ אֶתֶּדָּה:

וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל אֶהֱרֹן: בְּאַרְצָם לֹא תִנְחֹל, וְחֶלֶק לֹא יִהְיֶה לָּהּ בָּהֶם, כִּי אֲנִי חֶלְקָהּ וְנִחְלָתָהּ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

וּלְכַנְיָ לֹוִי הָיָה נִתִּי כָּל מַעֲשֵׂה בְּיִשְׂרָאֵל בְּנִחְלָה, תַּחַת שְׂרוּתֵיהֶם אֲשֶׁר הֵם מְשֻׁרְתִּים שְׂרוּת בְּאֶהֱל הַעֲדוּת. וְלֹא יִקְרְבוּ עוֹד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל אֶהֱל הַעֲדוּת לְשֹׂאת חֲטָא מוֹת. וְשֵׁרֶת הַלְוִי הוּא אֶת עֲבוֹדַת אֶהֱל הַעֲדוּת, וְהֵם יִשְׂאוּ אֶת עֲוֹנָתָם, חֶסֶת עוֹלָם לְדֹרֹתָם, וּבְתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִנְחֹלוּ נִחְלָה. כִּי אֶת־הַמַּעֲשֻׁרוֹת שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר יִפְרִישׁוּ לִיהוָה תְּרוּמָה, נִתִּי לַלְוִיִּם בְּנִחְלָה. עַל־כֵּן אֲמַרְתִּי לָהֶם: בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִנְחֹלוּ נִחְלָה.

וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וְלְלוֹיִם תִּדְבֹּר וְאֲמַרְתָּ אֲלֵיהֶם, אִם תִּקְחוּ מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַמַּעֲשֵׂר אֲשֶׁר נִתִּי לָכֶם מֵאֲתָם בְּנִחְלָה, וְהִרְמַתֶּם אֹתָם מִמֶּנּוּ תְּרוּמָה לִיהוָה, מַעֲשֵׂר מִן הַמַּעֲשֵׂר. וְנִחְשֹׁב לָכֶם תְּרוּמַתֵיכֶם כְּדָגוּן מִן־הַגֶּרֶן וּכְתְּרוּמָה מִן־הַיֶּקֶב. כִּכָּה תִרְיִמוּ גַם אֲתָם אוֹתָם מִכָּל תְּרוּמוֹת יְהוָה, מִכָּל מַעֲשֻׁרוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְנִתְּתָם מִהֶם תְּרוּמָה לִיהוָה לְאֶהֱרֹן הַכֹּהֵן. מִכָּל־מִתְּנוּתֵיכֶם תִּרְיִמוּ תְּרוּמָה לִיהוָה, אוֹ מִכָּל־תְּרָאוֹשִׁית אֶת־הַמִּקְדָּשׁ מִמֶּנּוּ: וְאֲמַרְתָּ אֲלֵיהֶם, כֹּאֲשֶׁר תִּרְיִמוּ אֶת הָרָאוֹשִׁית מִמֶּנּוּ, וְנִחְשֹׁב לַלְוִיִּם כְּתֻבּוּאָה מִן הַגֶּרֶן וּכְתֻבּוּאָה מִן הַיֶּקֶב. וְאֶכְלֶתֶם אוֹתוֹ בְּכָל מְקוֹם, אֲתָם וּבְתֵיכֶם, כִּי שֹׂכֵר הוּא לָכֶם תַּחַת עֲבוֹדַתֵיכֶם בְּאֶהֱל הַעֲדוּת. וְלֹא תִשְׂאוּ עָלֶיךָ חֲטָא בְּהִרְיַמְכֶם אֶת־חֶלְבּוֹ מִמֶּנּוּ וְאֶת־קֹדְשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא תִחְלְלוּ וְלֹא תָמוּתוּ

יט

וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אֶהֱרֹן לֵאמֹר: זֹאת חֶסֶת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר: דִּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֲלֵיהֶם פָּרָה אֲדָמָה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוּם וְאֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עַל. וְנִתְּתָה אוֹתָהּ אֶל אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן, וַיּוֹצִיאוּ אוֹתָהּ חוּץ לַמִּחֲנֶה אֶל מְקוֹם טְהוֹר, וְשִׁחְטוּ אוֹתָהּ לִפְנָיו. וַיִּקַּח אֶלְעָזָר מִדְּמָהּ, וַיִּזְחַל לִפְנֵי אֶהֱל הַעֲדוּת מִדְּמָה שֶׁבַע פְּעָמִים. וְשָׂרְפוּ אוֹתָהּ לִפְנָיו,

ואת־עורה ואת־בשרה ואת־דמה עם־פרשה ישרה. ולקח הכהן עץ ארז ואזוב ושני תולעת, והשליכו אל תוך שרפת הפרה.

וכבס הכהן את־בגדיו ורחץ את־בשרו במים ואחר־כך יבוא אלי־המחנה וטמא יהיה הכהן עד־הערב: והשורף אותה יכבס את בגדיו ורחץ את בשרו במים וטמא יהיה עד הערב ואספ איש טהור את־אפר הפרה והניח מחוץ למחנה במקום טהור, והיתה לעזת בני ישראל למשמרת, מי נדה טהרה הוא. והמאסף את־אפר הפרה יכבס את־בגדיו, וטמא יהיה עד־הערב, והיתה לבני ישראל ולגרים הגלויים חקת עולם.

הנוגע במת כל־נפש אדם טמא יהיה שבעת ימים: זה יטהר ביום השלישי וביום השביעי, וטהור יהיה; ואם לא יטהר ביום השלישי וביום השביעי, לא טהור יהיה. כל הנוגע במת מנפש אדם, אם ימות ולא יטהר, את־משפן יהיה טמא, ותכרת הנפש ההיא מישראל, כי מי נדה לא זרקו עליו, טמא הוא, עוד טמאתו בו. וזאת התורה: אדם כי ימות בבית, כל הנכנס אל הבית וכל אשר בבית טמאים יהיו שבעת ימים. וכל כלי פתוח אשר לא קושר נקושר עליו, טמא הוא. וכל אשר יגע על פני השדה בחלל או במת או בעצם אדם או בקבר, שבעת ימים טמא יהיה.

ולקחו לטמא מאפר השרפה של הטטאת, ונתנו עליו מים חיים אל כלי. ויקח אזוב ויטבל במים איש טהור וינזה על הבית ועל הכלים ועל הנפשות אשר יהיו שם, ועל הנוגע בעצם האדם או בחלל או במת או בקבר. והזה הטהור על הטמא ביום השלישי וביום השביעי, ויטהר ביום השביעי, וכבס את בגדיו ורחץ במים, וטמא יהיה עד הערב. ואדם אשר יטמא ולא יטהר, תכרת הנפש ההיא מתוך העדה, כי את קדשי יהיה טמא, כי מי נדה לא הזו עליו, טמא הוא: והיה לכם לחקת עולם, והמזה את־מי הנדה יכבס את־בגדיו, והנגע במי הנדה טמא יהיה עד־הערב. וכל אשר יגע בו הטמא טמא יהיה, והנפש הנוגעת טמאה תהיה עד הערב:

כ

ויבאו בני ישראל, כל העדה, אל מדבר צן, בחדש הראשון, וישב העם בקדש, ותמת שם מרים, ותקבר שם. ולא היה מים לעדה, ויאספו על משה ועל אהרן. ויתלונן העם אל־משה לאמר לו מתנו באבדן אחינו לפני יהוה: ולמה העליתם את־עדת יהוה אלי־המדבר

הנה להמית אתנו ואת־בהמתנו? ולמה זה? העליתם אתנו ממצרים לבוא אל המקום הרע הנה, מקום אשר לא יזרע, ולא תאגים, ולא גפנים, ולא רמונים, ולא מים יש לשתות.

ויבא משה ואהרן מפני העדה אל פתח אהל העדות ויפלו על פניהם וירא כבוד יהוה אליהם וידבר יהוה אל־משה לאמר: קח את מטך ובהקהל את העדה, אתה ואהרן אחיד, ודברתם אל הסלע לעיניהם, ונתן את מימיו, והוצאתם להם מים מן הסלע, והשקיתם את העדה ואת בהמתם. ויטח משה את המטה מלפני יהוה, בפאשר צנה יהוה. ויבהל משה ואהרן את־העדה לפני הסלע, ויאמר אליהם: שמעו־נא המרים, המן־הסלע הנה נוציא לכם מים? וירם משה את ידו וידו את הסלע במטה פעמים, ויצאו מים רבים, ותשת העדה ובהמתם. ויאמר יהוה אל־משה וא־אהרן: כי לא האמנתם להקדישני לפני בני ישראל, לכן לא תביאו אתם את־העדה הזאת אל־הארץ אשר נתתי להם: זה מי מריבה, כי התרועעו בני ישראל לפני יהוה, ויתקדש בכם.

וישלח משה מלאכים מקדש אל מלך אדום לאמר, כה אמר אחיד ישראל, אתה ידעת את כל העמל אשר מצאנו וירדו אבותינו מצרימה, ונגר במצרים מים רבים, וזרעו לנו מצרים ולאבותינו. ונצטק אל־יהוה וישמע יהוה את־קולנו וישלח מלאך ויוציאנו ממצרים ועתה אנחנו בקדש עיר בקצה גבולך נעבר בארצה, לא נעבר בשדות ולא בכרמים, ולא נשתה מים מבורה, בדרך המלך גלף, לא נטה זמין ושמאל, עד אשר נעבר את־גבולך. ואמר אליו אדום לא תעבור דרכי ואם לא במלחמה אצא לקראתך: ואומרים לו בני ישראל: ליד הקר נעבר, ואם ממיקד נשתה, אני ובהמתי, אתן לך מחיר, אכל הדבר אינו כלום, ליד הקר נעבר. והוא אומר, לא תעבר דרך אני, ויצא אדום לקראתו בהמון כבד ובגד חזקה. ולא רצה אדום לתת לישראל לעבר דרך גבולו, ויש ישראל ממנו. ויסעו מקדש ויבאו בני ישראל כל־העדה אל־הר הקר:

ויאמר יהוה אל־משה וא־אהרן בהר הקר על־גבול ארץ אדום לאמר: יאסף אהרן אל עמו, כי לא תבאו אל הארץ אשר נתתי לבני ישראל, כי הכעסתם אותי על מי מריבה. קח את־אהרן ואת־אלעזר בנו והעל אתם אל־הר הקר לעיני כל־העדה והפשט את־אהרן את־מעילו והלבש את־אלעזר בנו ואהרן יאסף וימת שם: ויעש משה בפאשר צנה יהוה אותו, ויעל אותו אל הר הקר לעיני כל העדה. ויפשט את אהרן את בגדיו, וילבש אתם אלעזר בנו, וימת אהרן על ראש הקר, ויגד משה ואלעזר מן הקר. וירא כל העדה כי מת אהרן, ויכפו את אהרן שלשים יום, כל בית ישראל.

כא

וַיִּשְׁמַע מֶלֶךְ עַרֵד הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בַּמִּדְבָּר כִּי בָא יִשְׂרָאֵל דֶּרֶךְ אֲתָרִים, וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּשָּׁב מֵהֶם שָׂבִי וַיֵּדֶר יִשְׂרָאֵל נָדָר לַיהוָה וַיֹּאמֶר: אִם תִּתֵּן בְּיָדִי אֶת הָעָם הַזֶּה, אֲחַרֵּים אוֹתוֹ וְאֶת עַרְוֵי וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת קוֹל יִשְׂרָאֵל, וַיִּתֵּן אֶת הַכְּנַעֲנִי בְּיָדוֹ, וַיַּחַרֵם אוֹתוֹ וְאֶת עַרְוֵי, וַיִּקְרָאוּ אֶת שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא חֶרְמֶה

וַיִּסְעוּ מֵהָר הָהָר דֶּרֶךְ יַם־סוּף לְסַבֵּב אֶת־אֶרֶץ אֲדוֹם, וַתִּקְצַר נַפְשׁ הָעָם בַּדֶּרֶךְ. וַיִּדְבֹּר הָעָם אֶל הָאֱלֹהִים וְעַל מֹשֶׁה לֵאמֹר: לָמָּה זֶה הוֹצֵאתָ אֶתָּנוּ מִמִּצְרַיִם לְהָמִית בַּמִּדְבָּר? כִּי אִין לָחֶם וְאִין מַיִם, וּנִפְשָׁנוּ קָצָה בַּלָּחֶם הַקָּלִקֵּל הַזֶּה. וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶל הָעָם אֶת הַנְּחָשִׁים הַמְּמִיתִים, וַיִּנָּשְׁכוּ אֶת הָעָם, וַיָּמָת עִם רַב מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וַיָּבֹא הָעָם אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ: חֲטֹאֲנוּ, כִּי דִבְרָנוּ נָגִד יְהוָה וּנְגִדָה, הַתְּפַלֵּל נָא אֶל יְהוָה וְיִסַּר מֵעַלֵּינוּ אֶת הַנְּחָשׁ. וַיִּתְּפַלֵּל מֹשֶׁה אֶל יְהוָה עַל הָעָם, וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה: עֲשֵׂה לָּךְ נָחֹשׁ וְשִׂים אוֹתוֹ עַל נֶס, וְהָיָה אִם יִשּׁוּב נָחֹשׁ אִישׁ, כָּל הַנִּשְׁוֹף רֹאֵה אוֹתוֹ יִחְיֶה. וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה נָחֹשׁ נְחֹשֶׁת, וַיִּשְׁמְהוּ עַל הַנֶּס, וְהָיָה כִּאֲשֶׁר נִשּׁוּף הַנְּחָשׁ אֶת הָאָדָם, וְהִבִּיט אֶל נָחֹשׁ הַנְּחֹשֶׁת, וְחָיָה.

וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בְּאֵבֶת. וַיִּסְעוּ מֵאֵבוֹת וַיַּחֲנוּ בְּאֵכְלָגִי מֵעֵבֶר הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר לִפְנֵי מוֹאָב מִמִּזְרַח הַשָּׁמֶשׁ: וַיִּשָּׁם נִסְעוּ וַיַּחֲנוּ בְּנַחֵל זָרְד: וַיִּשָּׁם נִסְעוּ וַיַּחֲנוּ אֶל עֵבֶר אֲרֻנוֹן בַּמִּדְבָּר, הַיּוֹצֵא מִגְּבּוֹלוֹת הָאֲמֹרִי, כִּי אֲרֻנוֹן גְּבוּל מוֹאָב, בֵּין מוֹאָב וּבֵין הָאֲמֹרִי. עַל־כֵּן נֶאֱמַר בְּסֶפֶר מִלְחָמוֹת יְהוָה אֶת־זֶה־בַּסּוּפָה וְאֶת־הַנְּחָלִים אֲרֻנוֹן: וְאֶת־הַנְּחָלִים הַקִּים לְהוֹשִׁיב אֶת־עַר, וְהוּא נִסְמָךְ אֶל־גְּבּוֹלוֹת מוֹאָב:

וַיִּשָּׁם הַבָּאָר, זֹאת הַבָּאָר אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה: אֲסֹף אֶת הָעָם, וְאֶתֵּן לָהֶם מַיִם לְשִׁתּוֹת. אַזְ שֹׁר יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁיר הַזֶּה עַל הַבָּאָר: הַתְּחִילוּ לוֹ, בָּאָר! חֲפְרוּהוּ שָׁרִים, חֲצֹבוּהוּ מַלְכֵי גוֹיִם בְּמִלְכוּתָם, בְּמִשְׁלָם, וּמִבָּאָר אֶל מַתָּנָה, וּמִמַּתָּנָה אֶל נַחֲלִיאל, וּמִנַּחֲלִיאל אֶל כְּמוֹת, וּמִכְּמוֹת אֶל יֵנָה, אֲשֶׁר הִיא בְּשׁוּדָה מוֹאָב, מִרְאֵשׁ הַחֲצוֹב הַמִּבִּיט אֶל פְּנֵי הַמִּדְבָּר:

וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה זִקְנִים אֶל סִיחּוֹן מֶלֶךְ הָאֲמֹרִי בְּדִבְרֵי שְׁלוֹם לֵאמֹר נַעֲבֹר דֶּרֶךְ אַרְצְךָ, בַּדֶּרֶךְ גִּלְדָּה, לֹא נִשָּׂה לֹא אֶל־שָׂדֶה וְלֹא אֶל־כָּרֶם. לֹא נִשְׁתֶּה מִמֶּם מִבָּאָרְךָ, בַּדֶּרֶךְ הַמְּלָכוֹת גִּלְדָּה, עַד נַעֲבֹר אֶת־גְּבּוֹלֶיךָ. וְסִיחּוֹן לֹא נָתַן לְיִשְׂרָאֵל לַעֲבֹר בְּגְבּוֹלוֹ, וְאִסָּף סִיחּוֹן אֶת כָּל עַמּוֹ, וַיִּצְאָ לְהִלָּחֵם בְּיִשְׂרָאֵל אֶל הַמִּדְבָּר, וַיָּבֹא יְהֻצָּה, וַיַּעֲרֹף מִלְחָמָה בְּיִשְׂרָאֵל. וַיִּכְּהוּ יִשְׂרָאֵל לְפִי חֶרֶב, וַיִּירָשׁוּ אֶת אַרְצוֹ מֵאֲרֻנוֹן עַד יַבֵּק, עַד בְּנֵי עַמּוֹן, כִּי יַעֲזֹר גְּבוּל בְּנֵי עַמּוֹן הִיא וַיִּקַּח יִשְׂרָאֵל

את כל הערים האלה, וישב ישראל בכל ערי האמרי, בחשבון ובכל הסמוכות לה. כי חשבון היא עיר סיחון מלך האמרי, והוא נלחם במלך מואב לפניו, ולקחו את כל-ארצו מערוער עד-ארנן: על פן יאמרו המושלים: באו חשבון, תבנה ותפונן עיר סיחון כי אש יצאה מחשבון, להקה מעיר סיחון, ואכלה עד מואב וכלעה מצבות ארנן. אוי לה מואב, אבדת עם כמוש, נתנו בניהם להשמר, ובנותיהם שבויות למלך האמרי סיחון. וזרעם יאבד, מחשבון עד דיבון, והנשים עוד הוסיפו להבעיר אש על מואב.

וישב ישראל בכל ערי האמרי. ומשה שלח לרגל את יעזר, ולכדו אותה ואת כפריה, ויגרשו את האמרי היושב שם וישבו ויעלו דרך הבשן, ויצא עוג מלך הבשן לקראתם, וכל עמו למלחמה אל אדרעי ויאמר יהוה אל-משה אל-תירא אותו כי בידך מסרתי אותו ואת-כל-עמו ואת-כל-ארצו ועשית לו כאשר עשית לסיחון מלך האמורי אשר ישב בחשבון ויפו אותו ואת בניו ואת כל עמו עד אשר לא השאירו לו שריד, ויגרשו את ארצו.

כב

ויסעו בני ישראל ונתנו בערבות מואב על-הירדן ירחו. וירא בלק בן-צפור את כל-אשר עשה ישראל לאמרי. וירא מואב את-העם מאד כי רבים הם, ויקץ מואב מפני בני ישראל: ויאמר מואב לזקני מדון, עתה ילחם הקהל הזה את כל סביבותינו, כאשר ילחם העגל את הירק מן השדה, ובלק בן צפור מלך מואב היה בעת ההיא. ושלח שליחים אל בלעם בן בעור פתורה, אשר היא על הנחל בארץ בני עמו, לקרא לו לאמר: הנה עם יצא ממצרים, והנה פסה את מראה הארץ, והוא יושב סמוך אלי ועתה לה-נא ארה-לי את-העם הזה, כי חזק הוא ממנו, אוילי נוכל להכותו ואגרשנו מן-הארץ, כי ידעתי את אשר-תברך מברך, ואשר תאר יאר. וילכו זקני מואב וזקני מדון וקסמים בידם, ויבאו אל בלעם וינדברו אליו את דברי בלק. ויאמר אליהם לינו פה הלילה ואשיבה לכם דברים אשר ידבר יהוה אלי וישבו שרי מואב אצל בלעם:

ויבא האלהים אל בלעם ויאמר לו מה האנשים האלה אצלך ויאמר בלעם אלי-האלהים, בלק בן-צפור מלך מואב שלח אותם אלי לאמר, הנה עם יצא ממצרים וכסה את מראה הארץ, וזה יושב אצלי, ועתה בא קב-נא לי אותו, אוילי אוכל להכותו ולגרשו מן הארץ. ויאמר האלהים אל בלעם, לא תלך עמם, ולא תקלל את העם, כי מברך הוא. ויקם בלעם בבקר ויאמר לשרי בלק: לכו אל אדניכם, כי לא נתן לי האלהים ללקת עמכם. וקמו שרי מואב ויבאו אל בלק ויאמרו לא אבה בלעם ללקת עמנו

ויסוף בלק עוד לשלח שרים רבים ונכבדים מאלה. ויבאו אל בלעם ויאמרו אליו כה
אמר בלק בן צפור אבקשך אל תמנע מלבוא אלי בכבוד כי אכבדך, וכל אשר תאמר אעשה
לה, ולכה נא קלל לי את העם הזה. ויען בלעם ויאמר אל-שרי בלק אמ-יתן-לי בלק מלא
ביתו כסף וזהב לא אוכל לעבר את-דבר יהוה האלהים לעשות אתו קטן או גדול בדעתי
ועתה המתינו כאן גם אתם את הלילה הזה, ואדעה מה יוסיף יהוה לדבר אלי. ויבא האלהים
אל בלעם בלילה ויאמר לו: אם לקרא לה באו האנשים האלה, קום לה אתם, אכל את
הדבר אשר אדבר אליה, אתו תעשה.

ויקם בלעם בבקר, ויחבש את אتانו, וילך עם שרי מואב. ויחר אף האלהים כי הלך
הוא, ויקם מלאך האלהים להתנגד לו, והוא רכב על אتانו, ושני נערי עמו. והאתון ראתה
את מלאך האלהים עומד בדרך וחרבו שלופה בידו, והאתון סטה מן הדרך והלכה אל
המישור, והכה את האתון במטהו כדי לניש אתה בדרך.

ויעמד מלאך האלהים בתלמי הים, גדר מכאן וגדר מכאן וכאשר ראתה האתון את
מלאך האלהים, לתצה את עצמה אל הקיר ודחקה את רגל בלעם אל הקיר, והוסיף עוד
להכותה.

ויסוף מלאך האלהים וילך ויעמד במקום צר אשר לא היה לנסות מיין או שומאל:
וראתה האתון את-מלאך האלהים, רבצה תחת בלעם, ויחר לבלעם, ויך את-האתון במטה:
ויפתח אלהים את פי האתון ותאמר אל בלעם מה עשיתי לה כי הכיתני זה שלש פעמים
ויאמר בלעם לאתון כי התעללת בי ואילו יש-חרב בידי כבר הייתי דוקר אותך: ותאמר
האתון לבלעם הלא אנכי האתון שלך אשר רכבת עליה מנעוריך עד היום הזה הספן
הספנתי לעשות לה ככה והוא אמר לא ויגל האלהים את-עיני בלעם, וירא את-מלאך יהוה
עמד בדרך וחרבו שלופה בידו, וימד וישתחו לפניו. ויאמר אליו מלאך האלהים למה הכית
את אתונך זה שלוש פעמים והנה אני יצאתי לשטן לה כי לא ישרה הדרך הנגדי והאתון
ראתה אתי ותט מפני זה שלוש פעמים ואם לא נטה, עתה אז אותך הרגתי, ואותה החייתי.
ויאמר בלעם למלאך יהוה חטאתי כי לא ידעתי כי אתה עומדת נגדי בדרך לקראתי ועתה
אם לא ייטב בעיניך אשובה ויאמר מלאך האלהים אל בלעם לה עם האנשים אכל את הדבר
אשר אמר אליך אתו תשמר לדבר וילך בלעם עם שרי בלק

וישמע בלק כי בא בלעם, ויצא לקראתו אל עיר מואב, אשר על גבול ארנון, אשר
בקצה הגבול. ויאמר בלק אל-בלעם: הלא שלחתי אליה לקרא לה? למה לא הלכת אלי?

האמנם לא אוכל לכבד אתה? ויאמר בלעם אל בלק: הנה באתי אליה עתה. הניכול אוכל לדבר מאומה? את הדבר אשר ישים האלהים בפי, אתו אדבר. וילך בלעם עם בלק, ויבאו אל ערי התצרים. ויזבח בלק צאן ובקר, וישלח לבלעם ולשרים אשר אתו. ויהי בבקר, ויטח בלק את בלעם ויעלהו אל במות בעל, וירא משם קצה העם

כג

ויאמר בלעם לבלק: בנה לי כאן שבעה מזבחות, והכן לי כאן שבעה פרים ושבעה אילים: ויעש בלק כאשר דבר אליו בלעם ויעל עגל ואיל על המזבח: ויאמר בלעם אל בלק התיצב על זבחך ואלכה אם יראה אלי האלהים בהקראות ודבר אשר יראה אלי אגיד לך ויתיצב בלק על זבחו ובלעם הלך לשאל את האלהים, והלך ישר, ונראה האלהים אל בלעם, ויאמר אליו בלעם: את שבעת המזבחות הכינותי, והעליתי עגל ואיל על המזבח. וישם האלהים דבר בפי בלעם ויאמר שוב אל בלק וכה תדבר ויפן אליו, והוא עמד על-עלותיו, וכל-שרי מואב עמו, ויהי רוח אלהים עליו. וישא את משלו ויאמר: מארם ינחני בלק מלך מואב מהררי קדם, לך קבה לי יעקב ולכה זעמה ישראל מה אברך אשר לא ברך אדני, או מה אקב אשר לא קלל האלהים? כי מראש הרים ארצה אותו ומגבעות אשקפנו הנה עם לבדך ישכן ובגוים לא יתחשב מי השכיל את-נרע יעקב, ומי יספר שבטי ישראל? תמות נפשי בנפשות צדיקים, ויהי נרעי בנרע אלה.

ויאמר בלק אל-בלעם: מה עשית לי? לקלל איבי קראתי לך, והנה ברכת ברכה. ויאמר בלעם אל-בלק: הלא את כל-אשר ישים האלהים בפי, אתו אשמר לדבר? ויאמר אליו בלק לך עוד עמי אל מקום אחר אשר לא תראה אותו משם, כי אם חלק ממנו תראה, ואת כלם לא תראה, וקבנו לי אותו משם.

ויטח אותו אל שדה הצפים על ראש התצוב, ויפן שם שבעה מזבחות, ויעל עגל ואיל על המזבח. ויאמר בלעם אל בלק התיצב על זבחך ואני אלך לשאל את האלהים: ויפגש האלהים את-בלעם וישם דבר בפיו ויאמר שוב אל-בלק וכה תדבר וישב אליו, והוא עמד על-עלתו, וכל-שרי מואב עמו, ויאמר אליו בלק, מה-דבר יהיה וישא את-משלו ויאמר, קום בלק ושמע, האזינה בנפשו הלא פאדם האלהים לשקר, ולא כפן אדם להנחם. הווא אמר ולא יעשה? דבר ולא יקיימה? הנה לברך לקחתני, אברך, ולא אשיבנה. לא יהיה עמל בייעקב, ולא יראה עני בישראל. יהיה אלהיו עמו, תפארת שרים בו. אלהים המוציא אותו ממצרים, ככבוד ראם לו. כי לא קסם בייעקב ולא נחש בישראל, לפי עת יאמר לייעקב

וילישׁרֹאֵל מֶה יִשְׁלַם הָאֱלֹהִים הַנֶּה עִם כְּגוֹר יָקוֹם וְכֹאֲרִי יִתְנַשֵּׂא, לֹא יִשְׁכַּב עַד יֵאָכֵל טָרֶף וְדָם תִּלְלִים יִשְׁתֶּה.

וַיֹּאמֶר בֶּלְעָם אֵל בִּלְעָם: גַּם קָלִל לֹא תִמְלָלֶנּוּ לִי, וְגַם בֶּרֶךְ לֹא תִבְרַכְנּוּ. וַיַּעַן בִּלְעָם וַיֹּאמֶר אֶל־בֶּלְעָם: הֲלֹא דִבַּרְתִּי אֵלֶיךָ לֵאמֹר, אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר יִדְבֹּר הָאֱלֹהִים, אֹתוֹ אֲעֲשֶׂה? וַיֹּאמֶר בֶּלְעָם אֶל־בִּלְעָם: לֹךְ נָא, אֶקְרָא אֶל־מָקוֹם אֲחֵר, אוֹיֵל יִישַׁר בְּעֵינֵי הָאֱלֹהִים וּקְבַכְתּוּ לִי מִשָּׁם. וְלָקַח בֶּלְעָם אֶת־בִּלְעָם עַל רֹאשׁ הַפָּעוֹר, הַנוֹטֶה אֶל־הַמִּדְבָּר: וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֵל בֶּלְעָם: בָּנָה לִי פֹה שְׂבָעָה מִזְבְּחוֹת, וְהֵכֵן לִי פֹה שְׂבָעָה פָרִים וְשְׂבָעָה אֲלִים. וַיַּעַשׂ בֶּלְעָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו בִּלְעָם, וַיַּעַל פָּר וְאֵיל בַּמִּזְבֵּחַ.

כד

וַיֵּרָא בִלְעָם כִּי טוֹב הוּא לִפְנֵי יְהוָה לְבָרֶךְ אֶת יִשְׂרָאֵל, לֹא הָלַךְ כְּנֶהְיָג לֹו לְקִרְאָת הַנְּחָשִׁים, וַיֵּשֶׁת אֶת פָּנָיו אֶל הַמִּדְבָּר. וַיֵּשָׂא בִלְעָם אֶת עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת יִשְׂרָאֵל חוֹנֶה לִפְנֵי שְׂבָטִים, וְתָהִי עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים. וַיֵּשָׂא אֶת־מַשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר, נָאִם בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר, נָאִם הָאִישׁ הַרְאָה בְּאֵמֶת אֹמֵר שׁוֹמֵעַ דְּבָרֵי תִזְק, אֲשֶׁר תִּזְוֹן אֱלֹהִים רָאָה בְּשִׁנְהָ, גְלוּיּוֹת עֵינָיו. מִה־טְבוֹ בְּתִיד יַעֲקֹב, אֶהְיֶה יִשְׂרָאֵל. כְּעֲמָקִים מְצֻלִים, וּכְגִנּוֹת עַל־נֶהָר, וּכְאֶהְלִים אֲשֶׁר נֹטֶה יְהוָה, וּכְאֲרִזִּים עַל־יָמִים. יֵצֵא אִישׁ מִזְרְעוֹ, וַיִּמְשַׁל בְּגוֹיִם רַבִּים, וּתְרוֹמִם מִמְּלַכֶּת גּוֹי, וְתִגְדֹּל מִמְּלַכְתּוֹ. אֱלֹהִים הוֹבִילוּ מִמְּצָרִים, כִּתְּפֹאֶרֶת רָאִם לֹו, יֵאָכֵל גּוֹיִם אֲנִיָּו, וְאֶת־חֶלְכֶם מִמְּצָמִן, וּבְחֻצָיו יְחוּלֵל אוֹיֵב. הַשָּׂכֵב, נָח כְּאֲרִיָּה וּכְכַפִּיר, מִי יִקְיָמֶנּוּ? הַמְּכַרְכִּים אוֹתָהּ מְכַרְכִּים, וְהַמְּקַלְלִים אוֹתָהּ אֲרוּרִים.

וַיִּחַר בֶּלְעָם עַל בִּלְעָם וַיִּסְפֹּק אֶת יָדָיו, וַיֹּאמֶר בֶּלְעָם אֵל בִּלְעָם, לְקַלֵּל אֶת אֲנִיָּו קִרְאִיתִיךָ, וְהִנֵּה בֶרֶךְ בְּרַכְתָּ זֶה שְׁלֹשׁ פְּעָמִים. וַעֲתָה בֶרֶךְ לָךְ אֵל מְקוֹמָהּ, אֲמַרְתִּי אֲכַבְּדָהּ, וַעֲתָה מִנְעָה יְהוָה מִן הַכְּבוֹד. וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֵל בֶּלְעָם הֲלֹא גַם אֵל מִלְאָכֶיךָ אֲשֶׁר שְׁלַחְתָּ אֵלַי דִּבַּרְתִּי לֵאמֹר אִם יִתֵּן לִי בֶלְעָם מֵלֹא בֵיתוֹ כֶּסֶף וְזָהָב, לֹא אוֹכֵל לַעֲבֹר עַל דְּבַר יְהוָה לַעֲשׂוֹת טוֹב אוֹ רָע מִלְּבַי; אֶת אֲשֶׁר יִדְבֹּר יְהוָה, אֹתוֹ אֲדַבֵּר. וַעֲתָה הִנֵּה אֲנִי הוֹלֵךְ אֶל־מְקוֹמִי, לָכֵה אֶעֱצָדָה מֶה יַעֲשֶׂה הָעָם הַזֶּה לַעֲמֹד בְּאַחֲרִית הַיָּמִים.

וַיֵּשָׂא אֶת מַשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר

נָאם בִּלְעָם בֶּן בְּעוֹר, נָאם הָאִישׁ הַרוֹאֶה בְּאָמֶת, שָׁמַע אֲמָרִי אֱלֹהִים, יוֹדַע דַּעַת מַעֲלִיּוֹן,
וְחִזָּה מִחֲזָה אֱלֹהִים בְּתַדְמָה, גְּלוּיֵי עֵינָיִם. אֲרָאֲנוּ וְלֹא עָתָה, אֲבָרְכֶנּוּ וְלֹא קְרוֹב, דְּרָךְ כּוֹכֵב
מִיַּעֲקֹב וְקָם שָׁבֹט מִיִּשְׂרָאֵל, וּמַחֲזֵן פָּאֲתֵי מוֹאָב וְקַרְקַר כָּל בְּנֵי שֵׁת. וְאָדוּם יִהְיֶה לִירֵשָׁה,
וְעֵשָׂו אוֹיְבוֹ יִהְיֶה לִירֵשָׁה, וְיִשְׂרָאֵל עֲשֶׂה בִכְחֹ. וְיָקוּם מִיַּעֲקֹב, וְיָאֲבֹד נִמְלֵט מֵעִיר. וְיִרְאֶה
אֶת־עַמְלֵק וְיִשָּׂא אֶת־מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר: רִאשִׁית גּוֹיִם עָמְלֵק, וְיִרְעוּ יֹאבֵד וְיִרְאֶה אֶת הַקִּינִי, וְיִשָּׂא
אֶת מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר: חֲזָקָה מוֹשְׁבֶתָהּ, וְאִם תְּשִׁים בְּסַלַע אֶת קִנְיָה וְאִם יִהְיֶה לְבָעוֹר קֹן עֲרָמָה,
אֲשׁוֹר יִשְׁבוּ אוֹתָהּ. וְיִרְאֶה אֶת־עוֹג, וְיִשָּׂא אֶת־מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר: אוֹי, אוֹי, מִי יִהְיֶה בְּאֲשֶׁר יִשִּׁים
אֵלֶּה הָאֱלֹהִים? וְיֵצֵא מִיַּד כְּתִיּוֹם וְיִרְעוּ לְאֲשׁוֹר וְיִרְעוּ לַעֲבָרִים וְהֵם בְּלֹב אֶחָד יֹאבְדוּ. וְיָקָם
בִּלְעָם וַיֵּלֶךְ, שָׁב אֶל מְקוֹמוֹ, וּבָלַק הִלֵּךְ לְדַרְכוֹ.

כה

וַיַּחַד יִשְׂרָאֵל בְּשִׁטִּים, וַיַּחַל הָעָם לִזְנוֹת אֶל בָּנוֹת מוֹאָב וְהֵן קָרָאוּ אוֹתָם אֵל זִבְחֵי
גְּלוּלִיָּהוּ, וַיֹּאכֵל הָעָם מִזִּבְחֵיהֶן, וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְגְלוּלֵיהֶן. וַיִּצְמַד יִשְׂרָאֵל לְבַעַל פְּעוֹר, וַיַּחַד אִף
יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח אֶת־כָּל־רָאשֵׁי הָעָם וְהוֹקַע אוֹתָם לִיהוָה נֶגֶד הַשָּׁמַיִם
וְיִשָּׁב חֲרוֹן אַף־יְהוָה מִיִּשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל, הֲרָגוּ אִישׁ אֶת־קְרוֹבוֹ מִחֻמֶּיךָ
לְבַעַל פְּעוֹר. וְהָיָה אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל כֹּא וַיָּבֵא אֶת־אֲחִיו אֶל־הַמִּדְיָנִית לִפְנֵי מֹשֶׁה וּלְפְנֵי
כָּל־עַדַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְהֵם כֻּכּוּ אֵצֶל פֶּתַח אֹהֶל הָעֵדוּת: וַיֹּרֶא פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אֶהֱרֹן
הַכֹּהֵן, וַיָּקָם מִתּוֹךְ הָעֵדָה, וַיִּקַּח שׁוֹט שֶׁרָשַׁרֶת בְּיָדוֹ, וַיַּכֵּם אַחֲרָיו הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי אֶל הַכִּבְשָׁן
וַדְּקָר אֶת שְׁנֵיהֶם, אֶת הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי וְאֶת הָאִשָּׁה דְּרָךְ רַחֲמָה, וַנַּעֲצָרָה הַמַּגִּפָּה מִבְּנֵי
יִשְׂרָאֵל. וַיְהִי הַמַּתִּים בַּמַּגִּפָּה אַרְבָּעָה וָעֶשְׂרִים אָלֶף.

וַיַּדְבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן הַשִּׁבִּית אֶת־חַמְתִּי מֵעַל
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, בַּקָּנָאוֹ אֶת־קִנְיָתִי בְּתוֹכָם, וְלֹא כְלִיתִי אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּקָּנָאֲתִי. כִּכָּה אֲמַרְתִּי,
הִנֵּה אֲנִי נֹתֵן לוֹ בְּרִית שְׁלוֹם. וְהָיְתָה לוֹ וּלְזֶרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֵנֶת עוֹלָם, תַּחַת אֲשֶׁר קָנָא
לֵאלֹהֵיו וַיִּכְפַּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְשֵׁם הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי הַמָּכָה אֲשֶׁר הָכָה עִם הַמִּדְיָנִית זִמְרִי בֶן
שִׁלְמוֹן נָשִׂיא בֵּית מִשְׁפַּחַת שְׁמֵעוֹן. וְשֵׁם הָאִשָּׁה הַמִּדְיָנִית הַמָּכָה חֲסִי בֵּת צוֹר, שֵׁר אֲמַת
אֲמוֹת, בֵּית מִשְׁפָּחָה מִן הַמִּדְיָנִים

וַיַּדְבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר: שָׁנְאוּ אֶת־הַמִּדְיָנִים וְהַכּוּ
אוֹתָם. כִּי שׁוֹנְאִים הֵם לָכֶם בְּמִרְמָה, אֲשֶׁר רָמוּ אֶתְכֶם בַּגָּלִל פְּעוֹר וּבַגָּלִל כְּזָבִי בֵּת נָשִׂיא מִדָּן
אֲחוֹתָם, הַמָּכָה בְּיוֹם הַמָּכָה בַּגָּלִל פְּעוֹר:

כו

וַיְהִי אַחֲרֵי הַמִּכָּה, וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן לֵאמֹר: שְׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עֵדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכֹּן עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעֲלָה לְבֵית אֲבֹתָם, כָּל יֵצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן בְּעֲרֻבוֹת מוֹאָב עַל הַיַּרְדֵּן לְעֵמֶת יְרִיחוֹ לֵאמֹר מִכֹּן עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעֲלָה, בָּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הַיֵּצְאִים מִמִּצְרַיִם, רְאוּבֵן בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל, וּבְנֵי רְאוּבֵן: חֲנוּךְ וְעַם הַחֲנוּכִי, לְפִלּוּא עִם הַפִּלּוּאִי. לְאַסְרוֹן, עִם הָאֶסְרוֹנִי; לְכַרְמִי, עִם הַכַּרְמִי. אֵלֶּה מִשְׁפַּחֹת רְאוּבֵן, וַיְהִי לְקַדִּיָּהֶם שְׁלִישֶׁה וָאַרְבָּעִים אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת וּשְׁלִשִׁים.

וּבְנֵי פִלּוּא אֱלִיאָב: וּבְנֵי אֱלִיאָב: גִּמְזַאֵל וְדָתָן וְאַבִּירָם. אֵלֶּה קְרוּאֵי הָעֵדָה, אֵלֶּה הֵם הַקָּמִים עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן בְּעֵדַת קִרְחָה, בְּמֶרֶד יְהוָה. וּפְתָחָה הָאֶרֶץ אֶת־פִּיהָ וַתַּבְלַע אוֹתָם וְאֶת־קִרְחָה בְּמוֹת עֵדָתוֹ, בָּאֲשֶׁר אָכְלָה הָאֵשׁ אֶת־הַחֲמִשִּׁים וּמֵאֵתִים, וַיְהִי לְאוֹת. וּבְנֵי קִרְחָה לֹא מָתוּ.

וּבְנֵי שִׁמְעוֹן, עִם בְּנֵי שִׁמְעוֹן: לִנְמוּזַאֵל, מִשְׁפַּחַת הַנְּמוּזַאֲלִי; לִזִּמְיוֹן, מִשְׁפַּחַת הַזִּמְיֹנִי; לִזִּכְיוֹן, מִשְׁפַּחַת הַזִּכְיֹנִי. לְגֵרַח מִשְׁפַּחַת הַגֵּרַחִי, לְשִׂאוּל מִשְׁפַּחַת הַשִּׂאוּלִי. אֵלֶּה מִשְׁפַּחֹת שִׁמְעוֹן לְקַדִּיָּהֶם, שְׁנַיִם וָעֲשָׂרִים אֶלֶף וּמֵאֵתִים.

וּבְנֵי יְהוּדָה עַר וְאוֹנָן, וְיָמֵת עַר וְאוֹנָן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: וַיְהִיו בְּנֵי יְהוּדָה לְמִשְׁפַּחְתֵּיהֶם: לְשִׁלָּה, מִשְׁפַּחַת הַשִּׁלְנִי; לְפָרֶץ, מִשְׁפַּחַת הַפָּרָצִי; לְגֵרַח, מִשְׁפַּחַת הַגֵּרַחִי. וַיְהִיו בְּנֵי לֵוִי: לְחִצְרוֹן, מִשְׁפַּחַת הַחִצְרוֹנִי; לִזִּמְיוֹן, מִשְׁפַּחַת הַזִּמְיֹנִי. אֵלֶּה מִשְׁפַּחֹת יְהוּדָה לְפִי קַדִּיָּהֶם, שִׁשָּׁה וּשְׁבַעִים אֶלֶף וַחֲמִשׁ מֵאוֹת.

וּבְנֵי יִשְׂשָׁכָר לְמִשְׁפַּחְתֵּיהֶם: לְחוֹלֶעַ, מִשְׁפַּחַת הַחוֹלְעִי; לְפּוּאָה, מִשְׁפַּחַת הַפּוּזִי. לְיִשׁוּב, הָעָם הַיִּשׁוּבִי; לְשִׁמְרָם, הָעָם הַשְּׁמֶרְמִי. אֵלֶּה מִשְׁפַּחֹת יִשְׂשָׁכָר לְקַדִּיָּהֶם, אַרְבָּעָה וּשְׁשִׁים אֶלֶף וָאַרְבַּע מֵאוֹת.

בְּנֵי זְבוּלוֹן לְפִי מִשְׁפַּחֹתֵיהֶם לְסֹרֵד מִשְׁפַּחַת הַסֹּרְדִי לְאֵלֹן מִשְׁפַּחַת הָאֵלֹנִי לְאֵלֶּלָל מִשְׁפַּחַת הָאֵלֶּלָלִי: אֵלֶּה מִשְׁפַּחֹת זְבוּלוֹן לְקַדִּיָּהֶם, שְׁשִׁים אֶלֶף וַחֲמִשׁ מֵאוֹת.

בני גד למשפחתם: לצפון, משפחת הצפוני; לחגי, משפחת החגי; לשוני, משפחת השוני. לאוני, העם האוני; לאדי, העם האדי. לארוד, העם הארודי; לאריאל, העם האריאלי. אלה משפחות בני-גד לפקדיהם, ארבעה וארבעים אלה וחמש מאות:

בני אשר לפי משפחותיהם: לזמיו, משפחת הזמיוני; לישוא, משפחת הישואי; לבריעה, משפחת הבריעי: לכובר, עם הכוברי; למלכיאל, עם המלכיאלי. ושמ בת-אשר שרה: אלה משפחות אשר לפקדיהם שלשה וארבעים אלה וארבע מאות:

בני יוסף לפי משפחותיהם, מנשה ואפרים.

בני מנשה: למכיר, משפחת המכירי, ומכיר הוליד את-גלעד; לגלעד, משפחת הגלעדי. ואלה בני גלעד אחיעזר משפחת האחיעזרי לחלג משפחת החלגי: לעשריאל, עם העשריאלי; לשכם, עם השכמי. לסומאר משפחת הסומארי, ולעפר משפחת העפרי. ולצלפחד בן-חפר לא היו לו בנים כי אם-בנות, ואלה שמות בנות צלפחד: מחלה ונעה וזגלה ומלפה ותרצה: אלה משפחות מנשה לפקדיהם, שנים וחמשים אלה ושבע מאות.

ואלה בני אפרים, לשותלח משפחת השותלחי, לתחן משפחת התחני: אלה בני שותלח לעדו, עם העדני: אלה משפחות אפרים לפקדיהם, שנים ושלשים אלה וחמש מאות. אלה משפחות בני יוסף למשפחותיהם.

בני בנמן לפי משפחותיהם: לבלע, משפחת הבלעי; לאשביל, משפחת האשבילי; לאחירם, משפחת האחירמי.

לסופן, עם הסופנים. ויהיו בני בלע אדר ונעמן, לאדר העם האדרי, ולנעמן העם הנעמני. אלה בני בנמן למשפחותיהם, לפקדיהם חמשה ושלשים אלה וחמש מאות:

ובני דן למשפחותיהם, לשוחם משפחת השוחמי, אלה משפחת דן למשפחותיהם: כל-משפחות השוחמי לפקדיהם, ארבעה ושלשים אלה וארבע מאות:

בני נפתלי למשפחתם: לנחצאל, משפחת הנחצאלי; לגוני, משפחת הגוני. לזסר, עם הזסרי; לשלום, עם השלומי. אלה משפחות נפתלי לפקדיהם, ארבעים אלה ושלש מאות.

זאת פקדון בני ישראל: שש-מאות אֶלֶף וְאַלֶּף וּשְׁבַע מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים.

וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: לֹא־לָהּ תַחֲלֹק הָאָרֶץ לְרִשְׁתָּ לְפִי מִסְפַּר הַשְּׁמוֹת לְרִבִּים תִּרְבֶּה אֶת הַנִּחְלָה, וְלִמְעֻטִּים תִּמְעִיט אֶת הַנִּחְלָתָם. לְכָל אֶחָד, כַּאֲשֶׁר נִפְקְדוּ, תִּתְּנוּ נִחְלָתָם. עַל-פִּי גֹרֵלוֹת תַּחֲלֹק הָאָרֶץ לַשְּׁמוֹת, לְפִי שְׁבֻטֵי אָבוֹת אֲבוֹתֵיהֶם יִירָשׁוּ. מִן הַגּוֹרֵל תַּחֲלֹק אֶת הַנִּחְלָתָם בֵּין הָרִבִּים וְהַמְעֻטִּים.

וּבְנֵי לֹוִי לְפִי מִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם: לְגֵרְשׁוֹן, מִשְׁפַּחַת הַגֵּרְשֹׁנִי; לְקָהֵת, מִשְׁפַּחַת הַקָּהֲתִי; לְמֶרְרִי, מִשְׁפַּחַת הַמֶּרְרִי. אֵלֶּה מִשְׁפְּחוֹת בְּנֵי לֹוִי, מִשְׁפַּחַת הַלֵּכֵנִי, מִשְׁפַּחַת הַחֲכֹרֹנִי, מִשְׁפַּחַת הַקֶּרְחִי, וּמִשְׁפַּחַת הַמּוֹשִׁי, וְקָהֵת הוֹלִיד אֶת עֲמֶרֶם. וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ יוֹכָבֵד, בַּת לֹוִי, אֲשֶׁר יָלְדָה אֵלֶּה לְלֹוִי בְּמִצְרַיִם, וַתֵּלֶד לְעַמְרֵם אֶת אֶהֱרֹן וְאֶת מֹשֶׁה וְאֶת מֶרְרִי וְאֶת חֲכֹרֵם. וַיְהִי וְאֶהֱרֹן נָדָב וָאֲבִיהוּא וְאֶלְעָזָר וְאִיתָמָר: וַיָּמָת נָדָב וָאֲבִיהוּא בְּהַקְרִיבָם אֵשׁ זָרָה לִפְנֵי יְהוָה בְּמִדְבַר סִינַי. וַיְהִי מִפְּקֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף, כָּל זָכָר מִבֶּן חֹדֶשׁ וְמוֹעֵלָה, כִּי לֹא הִתְּפַקְדוּ בַתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כִּי לֹא נָתַן לָהֶם נִחְלָה בַתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

וְזֹאת הַפְּקֻדָּה שֶׁל מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן, אֲשֶׁר פָּקְדוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֶרְבוֹת מוֹאָב, עַל הַיַּרְדֵּן כְּגֹדֶד יַרְחוֹ. וּבֹאֵלָה לֹא הָיָה אִישׁ מִן-הַפְּקוּדִים עַל-יְדֵי מֹשֶׁה וְאֶהֱרֹן, אֲשֶׁר פָּקְדוּ אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבַר סִינַי. כִּי אָמַר יְהוָה לָהֶם: מוֹת תָּמוּתוּ בַּמִּדְבָּר, וְלֹא נִשְׁאָר מֵהֶם אֶף לֹא אֶחָד, מִלְּבַד כָּלֵב בֶּן יִפְנֶה וִיהוֹשֻׁעַ בֶּן נּוּן.

כז

וּתְקַרְבֶּנָּה בְּנוֹת צִלְפָּחֵד בֶּן חֹפֵר בֶּן גִּלְעָד בֶּן מְכִיר מֵעַם מְנַשֶּׁה לְבְנֵי יוֹסֵף, וְאֵלֶּה שְׁמוֹתֵיהֶן: מַחֲלָה וְנֹעָה וְחַגְלָה וּמִלְכָּה וּתְרַצָּה. וַתַּעֲמִדְנָה לִפְנֵי מֹשֶׁה וְלִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי הַנְּשִׂאִים וְלִפְנֵי כָל הָעֵדָה עַל פֶּתַח אֹהֶל הָעֵדוּת, וַתֹּאמְרֶנָּה, אָבִינוּ מֵת בְּמִדְבָּר, וְהוּא לֹא הָיָה בַתוֹךְ הָעֵדָה הַמְּתַקְּשֶׁת לִפְנֵי יְהוָה בְּעֵדַת קֶרֶח, כִּי בִחְטָאוֹ מֵת, וּבְנִים לֹא הָיוּ לוֹ. אֵל יִמְחָה שֵׁם אָבִינוּ מִתּוֹךְ עַמּוֹ, כִּי אֵין לוֹ בֶּן. תִּנּוּ לָנוּ אַחְזָה בַתוֹךְ אֲחֵי אָבִינוּ. וְכֵּן מֹשֶׁה אֶת מִשְׁפָּטָם לִפְנֵי יְהוָה

וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה אָמַר, בֶּן בְּנוֹת צִלְפָּחֵד דִּבְרוּ. מִתְּנַת אַחְזָה נִחְלָה תִּתֵּן לָהֶן בַּתוֹךְ אֲחֵי אָבִיהֶן, וְהַעֲבַרְתְּ אֶת-נִחְלָת אָבִיהֶן לָהֶן. וְלִבְנֵי יִשְׂרָאֵל תִּדְבֹּר. לֵאמֹר, אִישׁ כִּי יָמוּת וְכֵן אֵין לוֹ, וְהַעֲבַרְתֶּם אֶת-נִחְלָתוֹ לְבָתּוֹ, וְאֵם אֵין לוֹ בַּת, תִּתְּנוּ אֶת הַנִּחְלָה לְאֲחֵיו וְאֵם אֵין לוֹ

אחים, תתנו את הנחלה לאחי אביו. ואם אין אחים לאביו, ונתתם את נחלתו לשארו הקרוב אליו ממשפחתו, וירש אתה, והיתה זאת לבני ישראל לחקת משפט, כאשר צוה יהוה את־משה.

ויאמר יהוה אל־משה עלה אל־ההר אשר בעבר הירדן הזה הר נבו וראה את־ארץ כנען אשר אני נתן לבני ישראל בארצה וראית אותה, ונאספת אל עמך גם אתה, כאשר נאסף אהרן אחיד בהר ההר. כי עברתם את־דברי במדבר צו, בהתנגד העדה להקדיש אותי, לא הקדישתם אותי על־המים לפניכם, זה הוא מי מריבה בקדש במדבר צו: ויאמר משה אל־יהוה יפקד יהוה אלהי הרוחות וכל בשר איש על העדה הזאת מי יצא לפניכם ומי יבוא לפניכם ומי יוציא אותם ומי יביא אותם ולא תהיה עדת יהוה כצאן אשר אין להן רועה וידבר יהוה אל משה לאמר: קח לך את יהושע בן נון, איש אשר רוח בו, וסמכת את ידך עליו. והעמדת אותו לפני אלעזר הכהן, וצוית אותו לפני כל העדה, וצוית עליו לפניכם. ונתת מכבודך עליו, למען ישמעו לו בני ישראל. ולפני אלעזר הכהן יעמד, וישאלו אותו את־משפט האורים לפני יהוה, על־פיו יצאו ועל־פיו יבאו הוא ובני ישראל יחדו וכל־העדה.

ויעש משה כאשר צוה אתו יהוה, ויקח את־יהושע ויעמידהו לפני אלעזר הכהן ולפני כל־העדה וישם את־ידיו עליו ויצוהו כאשר צוה יהוה את־משה

כח

וידבר יהוה אל־משה לאמר: צוה את־בני ישראל ואמרת אליהם לאמר: את־מתנותי, את־מתנותי, את־קרבתותי לריח ניחוחי תשקרו להקריב לי כמועדי. ואמרת אליהם: אלה הקרבתות אשר תקריבו ליהוה, כבשים בני שנה תמימים שנים ליום לעלה תמיד. את־הכבש האחד תעשה בבקר, ואת־הכבש השני תעשה לערב:

ותעשה את עשירית האיפה סלת לקרבן בלולה בשמן ברביעית ההין: עלת תמיד, הנעשה בהר סיני לריח ניחוח ליהוה. ונסכו הרביעי ההין לכבש האחד, בקדש תספד נסד שכר ליהוה ואת הכבש השני תעשה בערב, כמנחתו וכןסכו תעשו לריח ניחוח ליהוה. וביום השבת תקריבו שני כבשים בני שנה תמימים, ושני עשרונים סלת בלולה בשמן למנחה ונסכו. עלת שבתות בשבתות על העלה התמיד ונסכה

ובחדשים תקריבו עלה ליהוה, פרים מן הבקר שנים, ואיל אחד, כבשים בני־שנה שבעה תמימים. שלשה עשרונים סלת בלולה בשמן לפר האחד, ושני עשרונים סלת בלולה בשמן לאיל האחד עשירית העשירית סלת בלולה בשמן לכבש האחד, ובח ריח ניחוח קרבן ליהוה. בסוד שלקחם: חצי ההין יהנה לעגל האחד, ושלישית ההין יהנה לאיל האחד. וריבועית ההין יהנה לכבש האחד ביו, זאת העלה חדש מחדש לחדשי השנה.

וגדי עזים אחד לחטאת ליהוה על־עלת התמיד יעשה ונסכו

ובחדש הראשון בארבעה עשר יום לחדש פסח ליהוה. וביום התמשה עשר לחדש הזה חג, שבעת ימים מצות תאכלו. והיום הראשון מקרא קדש יהיה לכם, כל מלאכת עבודה לא תעשו. והקרבתם עולות קרבן ליהוה: פרים מן הבקר שנים, איל אחד, כבשים בני שנה שבעה; תמימים יהיו לכם. ומנחתם סלת בלולה בשמן, שלשה עשרונים לפר האחד ושני עשרונים לאיל האחד. עשירית עשירית תעשה לכבש האחד, לשבעת הכבשים. וגדי עזים אחד לחטאת לכפר עליכם מלבד עלת התמיד של הבקר, אשר היא עלת תמיד. ככה תעשו ליום שבעת ימים, מתנה קרבן לריח ניחוח ליהוה, על עולת התמיד תעשה את־נסכו. והיום השביעי יהיה מקרא קדש לכם, כל מלאכת עבודה לא תעשו בו.

וביום הבכורים, באשר תקריבו מנחה חדשה ליהוה בשבעתיכם, מקרא־קדש יהיה לכם, כל מלאכת עבודה לא תעשו. והקרבתם עלות לריח ניחוח ליהוה, פרים בני־בקר שנים, איל אחד, כבשים בני־שנה שבעה תמימים. המנחה שלקחם סלת בלולה בשמן, שלשה עשרונים לפר האחד, ושני עשרונים לאיל האחד. עשירית עשירית לכבש האחד, לשבעת הכבשים. וגדי עזים אחד לחטאת לכפר עליכם, מלבד עלת התמיד ואת־זבחתם תעשו לי, תמימים יהיו לכם, ואת־נספיהם.

כט

ובחדש השביעי, באחד לחדש, מקרא קדש יהיה לכם. כל מלאכת עבודה לא תעשו, יום תרועה יהיה לכם. ועשיתם עלות לריח ניחוח ליהוה, פר אחד ב־בקר, איל אחד, כבשים בני־שנה שבעה תמימים. המנחה שלקחם סלת בלולה בשמן, שלשה עשרונים לפר האחד, ושני עשרונים לאיל האחד. עשירית עשירית לכבש האחד, לשבעת הכבשים. וגדי עזים אחד לחטאת לכפר עליכם מלבד עלות החדש וזבחתיהם ונספיהם, והעלה התמיד וזבחתיהם ונספיהם כמשפטם, לריח ניחוח ליהוה.

ובעשור לחדש הזה מקרא קדש יהיה לכם, ונעניתם את נפשתיכם, וכל מלאכה לא תעשו. והקרבתם עלות לריח ניחוח ליהוה, קרבנות ליהוה, פר אחד מזהב קר, איל אחד, כבשים בני־שנה שבעה, תמימים יהיו לכם. מנחתם סלת בלולה בשמן, שלשה עשרונים לפר האחד, ושני עשרונים לאיל האחד. עשירית עשירית לכבש האחד, לשבעת הכבשים. ושעיר עזים אחד לחטאת לכפר עליכם, מלבד חטאת הכפרים ועלת התמיד מנחתה ונסקה כמשפטם לריח ניחוח אשה ליהוה

וביום התמשה עשר לחדש השביעי הזה מקרא קדש יהיה לכם, כל מלאכת עבודה לא תעשו, וחגתם אותו חג ליהוה שבעת ימים והקרבתם עלות קרבן לריח ניחוח ליהוה, ביום הראשון פרים מן הבקר שלשה עשר, אילים שנים, כבשים בני שנה ארבעה עשר, תמימים יהיו קרבנותיהם סלת בלולה בשמן: שלשה עשרונים לפר האחד לשלשה עשר הפרים, ושני עשרונים לאיל האחד על שני האילים. עשירית עשירית לכבש האחד, על ארבעה עשר הכבשים. וגדי עזים אחד לחטאת, מלבד עלת התמיד, זבחיהם ונסביהם

וביום השני עגלים שנים עשר, אילים שנים, כבשים בני שנה ארבעה עשר תמימים. קרבנם ונסכם לעגלים ולאיילים ולכבשים לפי מספרם, לפי השואתם. וגדי עזים אחד לחטאת, מלבד ע

ביום השלישי עגלים אחד עשר, אילים שנים, כבשים בני שנה ארבעה עשר תמימים. הקרבן שלהם והנסד שלהם לעגלים ולאיילים ולכבשים לפי מספרם, לפי ההשואה שלהם. וגדי עזים אחד לחטאת, מלבד עלת התמיד, זבחיהם ונסביהם.

ביום הרביעי עגלים עשרה, אילים שנים, כבשים בני שנה ארבעה עשר תמימים: הזבחים שלהם והנסכים שלהם לעגלים, ולאיילים, ולכבשים, לפי מספרם, לפי השואתם. וגדי עזים אחד לחטאת, מלבד עלת התמיד, זבחיהם ונסביהם.

ביום החמישי תשעה עגלים, שני אילים, ארבעה עשר כבשים בני שנה תמימים. הזבחים שלהם והנסכים שלהם לעגלים ולאיילים ולכבשים, לפי מספרם ולפי השואתם. ושעיר עזים אחד לחטאת, מלבד עלת התמיד, זבחיהם ונסביהם.

ביום השישי, שמונה עגלים, שני אילים, ארבעה עשר כבשים בני שנה תמימים. הזבחים שלהם והנסכים שלהם לעגלים ולאיילים ולכבשים, לפי מספרם ולפי השואתם.

וגדי עזים אחד לחטאת, מלבד עלת התמיד, זבחיםם ונספיהם.

ביום השביעי שבועה עגלים, שני אילים, ארבעה עשר כבשים בני שנה תמימים: הזבחים שלהם והנסכים שלהם לעגלים ולאיילים ולכבשים, לפי מספרם ולפי השוואתם. וגדי עזים אחד לחטאת, מלבד עלת התמיד, זבחיםם ונספיהם וביום השמיני עצרת תהיה לכם, כל מלאכת עבודה לא תעשו בו. ותקריבו עלות לריח ניחות, קרבנות ליהוה: פר אחד, איל אחד, כבשים בני שנה שבועה תמימים. הזבחים שלהם והנסכים שלהם לעגל ולאייל ולכבשים, לפי מספרם ולפי סדרם. וגדי עזים אחד לחטאת, מלבד עלת התמיד, זבחיםם ונספיהם

אלה תעשו ליהוה במועדיכם, מלבד נדריכם ונדבותיכם ועלויותיכם וזבחיכם ונספיהם ושלמיכם.

ל

וידבר משה אל בני ישראל ככל אשר צוה יהוה את משה וידבר משה אל שרי המטות לבני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה יהוה איש כי ידר נדר ליהוה או ישבע שבועה או יאסר אסר על נפשו, לא יחלל את דברו, כל אשר יצא מפיו יעשה. ואם-תדר אישה נדר ליהוה או תאסר אסר בבית אביה בנעוריה וישמע אביה את נדריה ואת אסריה אשר אסרה על נפשה, והתריש לה אביה, וקמו כל נדריה, וכל אסריה אשר אסרה על נפשה יקמו לה, ואם-הניא אביה אותה ביום שמעו את-כל-נדריה ואסריה אשר אסרה על-נפשה לא יקומו ויהוה יסלח לה כי הניא אביה אתה:

ואם-היה תהיה לאיש ונדריה עליה, כפי מבטא שפתיה אשר אסרה על-נפשה ואם-ישמע אישה ויתריש לה ביום אשר ישמע, וכן יקומו כל-נדריה והאסרים אשר אסרה על-נפשה יקומו. ואם הפר יפר אישה ביום שמעו, כל נדריה ואסריה אשר אסרה על נפשה לא יקומו, כי אישה הפר אותם, ויהוה יסלח לה

ונדר אלמנה וגרושה כל אשר תדר על נפשה יקום עליה: ואם-אף בבית אישה הנה נדרה, או האסר על-נפשה בשבועה, וישמע אישה והתריש לה ולא הניד לה, וקמו כל נדריה וכל אסריה אשר אסרה על נפשה יקמו עליה ואם הפר יפר אישה ביום שמעו, כל מוצא שפתיה לנדריה ולאסר נפשה לא יקום, אישה הפרה, ויהוה יסלח לה. כל-נדר

וְכָל־שְׁבוּעַת אֶסֶר לַעֲנוֹת נָפֶשׁ, אִישָׁה יִקְיָמֶנּוּ וְאִישָׁה יִפְרֶנּוּ וְאִם הִתְרַשׁ יִתְּרִישׁ לָהּ מִיּוֹם לַיּוֹם, וְהָקִים לָהּ אֶת־כָּל־גְּדֻרֶיהָ וְאֶת־אֶסְרֶיהָ אֲשֶׁר עָלֶיהָ יָקִים לָהּ, כִּי הִתְרִישׁ לָהּ בַּיּוֹם אֲשֶׁר שָׁמַע. וְאִם הִפָּר אִישָׁה אֹתָם אֲחֵרֵי שָׁמָעוּ, וְנָשָׂא אֶת עֹנָהּ. אֵלֶּה הַחֻקִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה, בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, וּבֵין אָב לְבִתּוֹ בְּנִעֻרֶיהָ בְּבֵית אֲבִיהָ:

לא

וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: נָקֵם אֶת־נִקְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵת הַמִּדְיָנִים, וְאַחֵר תֹּאסֹף אֶל־עַמּוֹ. וַיִּדְבֹר מֹשֶׁה אֶל הָעָם לֵאמֹר: הִחְלִיצוּ מִכֶּם אֲנָשִׁים וַיַּעֲרֹכוּ מִלְחָמָה לִפְנֵי יְהוָה עַל מַדְיָן, לְתַת נָקָמָה מֵאֵת יְהוָה לְמַדְיָן אֲלֵף מִכָּל שָׁבֵט, אֲלֵף מִכָּל שָׁבֵט, מִכָּל שָׁבֵט בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שְׁלָחוּ לְמַלְחָמָה. וַיִּמְנוּ מֵאֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל אֲלֵף מִכָּל שָׁבֵט, שְׁנַיִם עָשָׂר אֲלֵף חַלּוּצִים לְמַלְחָמָה: וַיִּשְׁלַח אוֹתָם מֹשֶׁה, אֲלֵף מִכָּל שָׁבֵט, אֲלֵף מִכָּל שָׁבֵט, עִם חֵילָם, וְאֵת פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן, וְאֵת כָּלִי הַקֹּדֶשׁ, וְחֻצּוֹצְרוֹת הַתְּרוּעָה בְּיָדָם.

וַיַּעֲרֹכוּ מִלְחָמָה עַל־מַדְיָן, כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה, וַיַּהֲרֹגוּ כָּל־זָכָר: וְאֶת־מַלְכֵי מַדְיָן הָרְגוּ יַחַד עִם־חַלְלֵיהֶם, וְאֶת־אֹוֵי וְאֶת־דָּרָקָם וְאֶת־צֹוֹר וְאֶת־חֹוֹר וְאֶת־רַב־עֵ, חֲמִשָּׁה מַלְכֵי מַדְיָן, וְאֶת־בָּלָעַם בֶּן־בְּעוֹר הָרְגוּ בְּחֶרֶב עִם־חַלְלֵיהֶם. וַשְּׁלָלוּ אֶת נָשֵׁי מַדְיָן וְאֵת מִשְׁטַלְיֵיהֶם וְאֵת בִּהְמָתָם וְאֵת כָּל נִכְסֵיהֶם וְאֵת חֵילָם שְׁלָלוּ וְאֵת כָּל־עֲרִיקָתָם אֲשֶׁר בְּמוֹשְׁבוֹתֵיהֶם וְאֵת כָּל־חֲצִירֵיהֶם שָׂרְפוּ כֹאֵשׁ. וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־בְּזֻתָּם וְאֶת־כָּל־שָׁלָלָם מֵאֲדָם וְעַד־בִּהְמָה: וַיָּבִיאוּ אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשָּׁבִי וְאֵת הַשָּׁלָל וְאֵת הַבָּזָה אֲשֶׁר הִמְחִנָּה אֶל עֲרֻבוֹת מוֹאָב אֲשֶׁר עַל הַיַּרְדֵּן לִירְחוֹ: וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְכָל שָׂרֵי הָעֵדָה לִקְרֹאתָם אֶל מַחוּץ לַמִּחֲנֶה. וַיִּכְעַס מֹשֶׁה עַל פָּקִידֵי הַחֵיל, שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת הַבָּאִים מִמִּעֲרֹכֶת הַמִּלְחָמָה. וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה לָּמָּה הִתְּחַיִּיתֶם כָּל נִקְבָּה אֵלֶּה הֵיוּ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל לִפִּי דִבַּר בָּלָעַם לְהַסִּיר וּלְהַתְעַלֵּם מִדְּבַר יְהוָה בְּגִלְל פְּעוֹר, וַתְּהִי הַמַּגֵּפָה בַּעֲדַת יְהוָה: וְעַתָּה הָרְגוּ כָּל זָכָר בְּכָל הַשָּׁלָל, וְכָל אִשָּׁה אֲשֶׁר יָדְעָה מִשְׁכַּב זָכָר הָרְגוּ. וְאֵת כָּל הַנָּשִׁים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ מִשְׁכַּב זָכָר, הִתְּחַיּוּ אוֹתָן וְאֹתָם תַּחֲנוּ מַחוּץ לַמִּחֲנֶה שְׁבַעַת יָמִים, כָּל הַהוֹרֵג וְהַנּוֹגֵעַ בְּחֻלָּל יִתְחַטֵּא בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, אֹתָם וְהַשָּׁבִי שְׁלָכֶם. וְכָל פֶּסֶי וְכָל כָּלִי עוֹר, וְכָל מְלֹאכָה מַעֲשִׂים, וְכָל כָּלִי עֵץ תִּטְהָרוּ:

וַיֹּאמֶר אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶל אֲנָשֵׁי הַצָּבָא הַבָּאִים מִקְרֵב הַמִּלְחָמָה: זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה. חוּץ מִן הַזֵּהָב וְהַכֶּסֶף וְהַנְּחֹשֶׁת וְהַבַּרְזֵל וְהַעוֹפָרַת וְהַבְּדִיל, כָּל־דָּבָר

אֲשֶׁר יַעֲבֹר בָּאֵשׁ וְטָהָר, אֵד בְּמִי הַנִּדָּה יִתְחַטֵּא, וְכָל אֲשֶׁר לֹא יַעֲבֹר בָּאֵשׁ, יַעֲבֹר בַּמַּיִם.
וּכְבִּסְתֶּם אֶת בְּגְדֵיכֶם בַּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי וְטָהַרְתֶּם וְאַחֲרָי כֵּן תִּבְאוּ אֶל הַמִּזְבֵּחַ

וַיֹּדְבַר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: שֹׂא אֶת־רֹאשׁ מַלְכוּת הַשָּׁבִי מֵאַדָּם וְעַד בְּהֵמָה אֹתָהּ
וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְרָאשֵׁי אֲבוֹת הָעֵדָה: וְחִלַּקְתֶּם אֶת הַשָּׁלָל בֵּין הַלְוִיִּם הַיּוֹצֵאִים לַמִּלְחָמָה וּבֵין
כָּל הָעֵדָה: וְתַפְרִישׁוּ מִכֶּסֶּ לַיהוָה מֵאֵת אֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַיּוֹצֵאִים לַמַּעֲרָכָה, נָפֶשׁ אַחַת מִחַמֵּשׁ
מֵאוֹת, מִן הָאָדָם וּמִן הַבְּהֵמָה וּמִן הַבֶּקָר וּמִן הַצֹּאן וּמִן הַחֲמוֹרִים, וּמִחֻצֹּצִים תִּקְחוּ. וְנָתַתָּ
לְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶת תְּרוֹמַת יְהוָה. וּמִמִּחֲצִית בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תִּקַּח אֶחָד מִחַמֵּשִׁים מִן הָאֲנָשִׁים וּמִן
הַבֶּקָר וּמִן הַצֹּאן וּמִן הַחֲמוֹרִים וּמִכָּל הַבְּהֵמָה, וְנָתַתָּ אוֹתָם לְלוֹוִים הַשֹּׂמְרִים אֶת־מִשְׁמֶרֶת
מִשְׁכַּן יְהוָה.

וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיְהִי עֹדָף הַשָּׁלָל אֲשֶׁר שָׁלְלוּ
הָאֲנָשִׁים הַלְוִיִּם מִן הַצֹּאן שֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וְשִׁבְעִים וַחֲמֵשֶׁה אֶלֶף. וּבֶקָר, שְׁנַיִם וְשִׁבְעִים
אֶלֶף. וְחֲמוֹרִים, שְׁשִׁים וְאַחָד אֶלֶף. וּנְפֹשׁוֹת אָדָם מִן הַנָּשִׁים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ מִשְׁכָּב זָכָר, כָּל
הַנְּפֹשׁוֹת, שְׁנַיִם וְשִׁלְשִׁים אֶלֶף. וַיְהִי חֲצֵי חֶלֶק הַיּוֹצֵאִים לַמִּלְחָמָה מִמִּסְפַּר הַצֹּאן, שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
וְשִׁלְשִׁים אֶלֶף וְשִׁבְעַת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת. וַיְהִי הַמָּס לַיהוָה מִן הַצֹּאן שֵׁשׁ־מֵאוֹת שִׁבְעִים
וַחֲמֵשֶׁה וּבֶקָר, שִׁשָּׁה וְשִׁלְשִׁים אֶלֶף, וְהַמָּס לַיהוָה, שְׁנַיִם וְשִׁבְעִים. וְחֲמוֹרִים, שְׁלֹשִׁים אֶלֶף
וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת, וְהַמָּס לַיהוָה, אֶחָד וְשִׁשִּׁים וּנְפֹשׁוֹת אָדָם, שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה אֶלֶף, וְהַמָּס שְׁלֵקוֹ לַיהוָה,
שְׁתֵּים וְשִׁלְשִׁים נָפֶשׁ.

וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת הַתְּרוּמָה לָהּ מִתְּנַת הָאֱלֹהִים לְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן, כַּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת־מֹשֶׁה. מִן
הַחֲצֵי שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר חֶלֶק מֹשֶׁה מִן הָאֲנָשִׁים הַלְוִיִּם וַיְהִי חֲצֵי הָעֵדָה מִן הַצֹּאן שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת וְשִׁלְשִׁים אֶלֶף וְשִׁבְעַת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת. וּבֶקָר, שִׁשָּׁה וְשִׁלְשִׁים אֶלֶף, חֲמוֹרִים,
שְׁלוֹשִׁים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת, וּנְפֹשׁוֹת אֲנָשִׁים, שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה אֶלֶף. וַיִּקַּח מֹשֶׁה מִמִּחֲצִית בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶחָד מִן הַחַמֵּשִׁים, מִן הָאָדָם וּמִן הַבְּהֵמָה, וַיִּתֵּן אוֹתָם לְלוֹוִים הַשֹּׂמְרִים אֶת מִשְׁמֶרֶת
מִשְׁכַּן יְהוָה, כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה.

וַיָּגִשׁוּ אֶל־מֹשֶׁה כָּל־הַמִּמְנָגִּים עַל־אֲלָפֵי הַחִיל, שְׁרֵי הָאֲלָפִים וְשְׁרֵי הַמֵּאוֹת, וַיֹּאמְרוּ
אֶל־מֹשֶׁה עֲבָדֶיךָ לָקַחוּ אֶת־מִסְפַּר אֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר עִמָּנוּ וְלֹא נִפְקַד מֵהֶם אִישׁ אֶחָד:
וְהִקְרַבְנוּ אֶת הַמִּנְחָה לַיהוָה, אִישׁ אֲשֶׁר מִצָּא כְּלִי זָהָב וְצִמִּיד וְצִמֶּד וְטַבַּעַת וְאַצְעָדָה וְכוּמָז,
לְכַפֵּר עַל נַפְשֵׁיהֶם לִפְנֵי יְהוָה. וַיִּקַּח מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶת הַזָּהָב מֵאֹתָם, כָּל כְּלֵי מַעֲשֵׂה.
וַיְהִי כָל הַזָּהָב הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הָרִימוּ לָהּ, שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה אֶלֶף וְשִׁבְעֵה מֵאוֹת וַחֲמִישִׁים שְׁקָלִים,

מאת שרי האלפים ומאת שרי המאות. והאנשים הלוחמים בָּזוּ אִישׁ לְעַצְמוֹ. וַיִּקַּח מִלְשָׁה
וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶת הַזֶּהָב מֵאֵת שְׂרֵי הָאֲלָפִים וּמֵאֵת שְׂרֵי הַמָּאוֹת, וַיָּבִיאוּ אוֹתוֹ אֶל אֹהֶל מוֹעֵד,
זָכְרוֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי יְהוָה

לב

וַיִּמְקְנֶה רַב הָיָה לִבְנֵי רְאוּבֵן וּלְבְנֵי גָד, רַב מֵאֹד. וַיֵּרְאוּ אֶת אֶרֶץ יַעֲזֹר וְאֶת אֶרֶץ גִּלְעָד,
וְהָיָה הַמָּקוֹם מְקוֹם מִקְנֶה. וַיִּגְשׁוּ בְנֵי רְאוּבֵן וּבְנֵי גָד, וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן
וְאֶל־שְׂרֵי הָעֵדָה לֵאמֹר, עֲטֹרוֹת, וְדִיבּוֹן, וַיַּעֲזֹר, וְנִמְרָה, וְחִשְׁבּוֹן, וְאֶלְעֵלָה, וְיִשְׁכָּמָה, וְנָבו,
וּבְעֶזְנָן. אֶת־הָאֶרֶץ אֲשֶׁר מִסֵּר יְהוָה לִפְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל, אֶרֶץ מִקְנֶה הִיא, וְלַעֲבָדֶיךָ יֵשׁ מִקְנֶה.
וַיֹּאמְרוּ אִם־מִצְאָנוּ חֵן בְּעֵינֶיךָ תִּינָתֵן הָאֶרֶץ הַזֹּאת לַעֲבָדֶיךָ לְאֶחָזָה וְאֶל־תַּעֲבִירֵנוּ אֶת־הִירְדֵן

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לִבְנֵי גָד וּלְבְנֵי רְאוּבֵן, הֲאֵתִיכֶם הַלְכִים לְמִלְחָמָה וְאַתֶּם תֵּשְׁבוּ פֹה? וְלָמָּה
תִּסְסוּ אֶת־לֵבְבִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעֵבֶר אֶל־הָאֶרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָהֶם? הֲלֹא כֵן עָשׂוּ אֲבוֹתֵיכֶם
כְּאֲשֶׁר שְׁלַחְתִּי אוֹתָם מִקְדָּשׁ בְּרַנֵּעַ לְהַתְּבַנֵּן בְּאֶרֶץ? וְעָלוּ לְנַחַל אֲשָׁכּוֹל וְהַתְּבַנְנוּ אֶת־הָאֶרֶץ,
וְהִסִּירוּ אֶת־לֵב בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְבִלְתִּי בּוֹא אֶל־הָאֶרֶץ אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לָהֶם. וַיִּכְעַס בְּאַפּוֹ אֲדֹנֵי
בֵּיּוֹם הַהוּא, וַיִּשְׁבַּע לֵאמֹר, אִם יֵרְאוּ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה הַעוֹלִים מִמִּצְרַיִם, מִכּוֹן עֲשָׂרִים שָׁנָה
וּמַעֲלָה, הַיּוֹדְעִים אֶת הַטּוֹב וְאֶת הָרָע, אֶת הָאֶרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתָהֶם וַיִּלְצָחֻק וַיִּלְעָקֹב, כִּי
לֹא הִלְכוּ אַחֲרָי.

כִּי אִם כָּלֵב בֶּן יִפְתָּה הַמַּבְדִּיל, וַיַּהֲשִׁיעַ בֶּן נֹון, כִּי הִלְכוּ אַחֲרָי יְהוָה. וַיַּחֲר אֵף יְהוָה
בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּנָּעַם בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה עַד תָּם כָּל־הַדּוֹר הָעֹשִׂים הָרָע לִפְנֵי יְהוָה הִנֵּה חֲמָתָם
תַּחַת אֲבוֹתֵיכֶם, שָׁבֶר אֲנָשִׁים חֲסִיאִים, לְהוֹסִיף עוֹד עַל חֲרוֹן אֵף יְהוָה עַל יִשְׂרָאֵל: כִּי תִשׁוּבוּ
מֵאַחֲרָיו לְהוֹסִיף עוֹד לַעֲזוֹב אוֹתוֹ בַּמִּדְבָּר, וּמִחֲטִיאוּ אֶל כָּל הָעֵדָה הַזֹּאת.

וַיִּגְשׁוּ אֵלָיו וַיֹּאמְרוּ גְדֹרוֹת צֹאן נִבְנָה פֹה לְמִקְנֵנוּ וְעָרִים לְטַפָּנוּ. וְאַנְחֵנוּ נִתְחַזֵּק
לְמִשְׁמֶרֶת רֹאשׁוֹנִים לִפְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל, עַד אֲשֶׁר נֻבֵּיל אוֹתָם אֶל מְקוֹמָם, וְתִשָּׁב מִטְּלִינֵנוּ
בְּעָרִים מְבָצֻרוֹת מִפְּנֵי יוֹשְׁבֵי הָאֶרֶץ. לֹא נָשׁוּב אֶל בְּתִינֵנוּ עַד אֲשֶׁר יִתְחַלְקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל, אִישׁ
לְנַחֲלָתוֹ: וְלֹא עוֹד נִירָשׁ אַתֶּם מֵעֵבֶר הִירְדֵן וְהַלְּאָה, כִּי חִפְּלָנוּ אֶת חֻלְקֵינוּ בְּעֵבֶר הִירְדֵן
מִן־חֶהָה.

וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה, אִם תַּעֲשׂוּ כַדְבָּר הַזֶּה, אִם תִּחְלְצוּ לִפְנֵי יְהוָה לְמַלְחָמָה וְכָל חִלּוּצֵיכֶם יַעֲבְרוּ אֶת הַיַּרְדֵּן לִפְנֵי יְהוָה, עַד אֲשֶׁר יִשְׁמַד אוֹיְבוֹ מִפְּנֵי וּתִכְבַּשׁ הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה, וְאַחֵר כֵּן תִּשׁוּבוּ, וְהִייתֶם גִּבִּיִּים לִפְנֵי יְהוָה וּמִיִּשְׂרָאֵל, וְהִימָה הָאָרֶץ הַזֹּאת לְכֶם לְאַחֲזָה לִפְנֵי יְהוָה. וְאִם לֹא תַעֲשׂוּ כֵן, תִּחַסְּאוּ לִפְנֵי יְהוָה, וּתִדְעוּ אֶת חֲטָאתְכֶם כִּפְּאֲשֶׁר תַּשִּׁיג אֶתְכֶם הָרְעוּת. וְתִבְנוּ לְכֶם עָרִים לְמִטְלָטְלִיכֶם, וּמִכְלָאוֹת לְמִקְנֵיכֶם, וְאֵת הַיּוֹצֵא מִפִּיכֶם תַּעֲשׂוּ.

וַיֹּאמְרוּ בְנֵי רָאוּבֵן וּבְנֵי גָד אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: עֲבָדֶיךָ יַעֲשׂוּ כַפְּאֲשֶׁר אֲדַנִּינוּ מִצִּוְיָהּ. הַמִּטְלָטְלִין שְׁלֵנוּ וְהַנְּשִׁים שְׁלֵנוּ וְכָל הַבְּהֵמוֹת שְׁלֵנוּ יִהְיוּ בְּעָרֵי גִלְעָד. וְעֲבָדֶיךָ יַעֲבְרוּ כָלם חִלּוּצִים וְעָרוֹכִים לִפְנֵי יְהוָה לְמַלְחָמָה, כַּפְּאֲשֶׁר אֲדַנִּי אוֹמֵר.

וַיַּעֲמֵד לָהֶם מֹשֶׁה אֶת אֲלֵעָזָר הַכֹּהֵן וְאֵת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נוּן וְאֵת שְׂרֵי אֲבוֹת שְׁבֻטֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה, אִם יַעֲבְרוּ בְנֵי רָאוּבֵן וּבְנֵי גָד אֶתְכֶם אֶת הַיַּרְדֵּן, כָּל חִלּוּץ לְמַלְחָמָה לִפְנֵי יְהוָה, וּכְבִּשְׁתֶּם אֶת הָאָרֶץ לִפְנֵיכֶם, וּנְתַתֶּם לָהֶם אֶת אָרֶץ גִּלְעָד בְּאַחֲזָהּ. וְאִם לֹא יַעֲבְרוּ חִלּוּצִים עִמָּכֶם אֶל הַמַּלְחָמָה לִפְנֵי יְהוָה, וּתַעֲבִירוּ אֶת כָּלֵיהֶם וְאֵת נְשֵׁיהֶם וְאֵת מִקְנֵיהֶם לִפְנֵיכֶם אֶל אָרֶץ כְּנָעַן, וְיִתְנַחֲלוּ בְּתוֹכְכֶם בְּאָרֶץ כְּנָעַן. וַיַּעֲנוּ בְנֵי רָאוּבֵן וּבְנֵי גָד לֵאמֹר: כָּל אֲשֶׁר יֹאמֶר הָאָדָם לְמִשְׁרָתִים, כֵּן נַעֲשֶׂה אֲנַחְנוּ. נַעֲבוֹר חֲמוּשִׁים לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵי אֶרֶץ כְּנָעַן, וְתִתֵּנוּ אֶת־הָאֲחוּזָה לָנוּ בַעֲבֵר הַיַּרְדֵּן.

וַיִּתֵּן לָהֶם מֹשֶׁה לִבְנֵי גָד וּלְבְנֵי רָאוּבֵן וּלְחֻצֵי שְׁבֻט מְנַשֶּׁה בְּנֵי יוֹסֵף אֶת מַמְלַכַת סִיחֹן מֶלֶךְ הָעָמֹרִי וְאֵת מַמְלַכַת עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן, אֶת הָאָרֶץ וְאֵת הָעָרִים עִם גְּבוּלוֹתֵיהֶן, עָרֵי הָאָרֶץ סָבִיב: וּבְנֵי גָד בְּנוּ אֶת־דִּיבּוֹן וְאֶת־עֶטְרוֹת וְאֶת־עֲרוּעָר וְאֶת־סוֹפֵר וְאֶת־יַעֲזָר, וְיִרְמוֹמוֹ אוֹתָן. וְאֶת־נִמְרֹם וְאֶת־בֵּיתְרוֹן, עָרִים בְּצוּרוֹת, וְגִדְרוֹת צֶאֱן: וּבְנֵי רָאוּבֵן בְּנוּ אֶת־חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־אֶלְעָלָה וְאֶת־קַרְיָתִים וְאֶת־בְּעַל־מַעֲוֹן וְהַמִּסְכָּבוֹת וְאֶת־שִׁבְכָה, וַיִּקְרְאוּ בְּשֵׁמוֹתַי אֶת־שְׁמוֹת הָעָרִים אֲשֶׁר בָּנוּ. וַיֵּלֶךְ בּוֹר־מִכִּיר בֶּן־מְנַשֶּׁה גִלְעָד וַיִּלְכְּדָהּ וַיִּזְרַשׁ אֶת־הָעָמֹרִי הַיֹּשֵׁב בָּהּ וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת גִּלְעָד לְמִכִּיר בֶּן־מְנַשֶּׁה, וַיֵּשֶׁב שָׁם. וַיָּאֵר בֶּן־מְנַשֶּׁה הַלֵּךְ וַיִּלְכַּד אֶת־חִיתֵיהֶם וַיִּקְרָא אֹתָן חִית יֹאִיר: וַנְּבוּ הַלֵּךְ וַיִּקַּח אֶת־קַעֲצָה וְאֶת־כִּפְרִיָּה, וַיִּקְרָא לָהֶן נְבוֹת עַל־שְׁמוֹ:

לג

וְאַלֶּה מִסְעֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָצְאוּ מֵאָרֶץ מִצְרַיִם לְצִבְאוֹתָם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־מִסְעֵיהֶם וְאֶת־מִחְנֵיהֶם עַל־פִּי יְהוָה, וְאַלֶּה מִחְנֵי מִסְעֵיהֶם. נִסְעוּ מֵעֵמֶק מִצְרַיִם בַּחֹדֶשׁ

הראשון, בהמשך עשר יום לחדש הראשון, במקרת הפסח, יצאו בני ישראל ביד רמה לעיני כל־המצרים: והמצרים קברו מהם את כל־המתים אשר הִהָה יהוה, כל־בכור בארץ מצרים, ובאלהיהם עשה יהוה נקמה ויסעו בני ישראל מרעמסס, ויחנו בסככות. ויסעו מסכות ויחנו בביתן, אשר חלק מן המדבר. והם יצאו מביתן וחנו על פי אירות אשר לפני בעל צפון וחנו לפני מגדול: ויסעו מנגד אירות ויעברו בתוך הים אל המדבר, וילכו דרך שלשת ימים במדבר, ויחנו בפיקריאס. ויסעו ממנה ויבאו אילמה, ובאילים שמים עשרה עינת מים ושבעים גזעי תמרים, ויחנו שם עליהמים: ויסעו מאילים ויחנו עלי־נסוס ויסעו מים סוף ויחנו במדבר סין

ויסעו ממדבר סין ויחנו ברפידים: ונסעו מרפקה ויחנו באילוס. ויסעו מאילוס ויחנו ברפידים ולא היה שם מים לעם לשות. ויסעו מרפידים ויחנו במדבר סיני ויסעו ממדבר סיני ויחנו בקברות התאנה. ויסעו מקברות התאנה ויחנו בהצרות ויסעו מאשרות ויחנו ברמתה:

ונסעו מרמתה, ויחנו ברמון פרץ. ויסעו מרמון פרץ, ויחנו בלבונה. ויסעו מלבונה, ויחנו ברסן. ויסעו מרסן, ויחנו במקהלת. ויסעו ממקהלת ויחנו בשפר: ויסעו משפר ויחנו בתדה: ונסעו מתדת, ויחנו במקהלות. ונסעו ממקהלות, ויחנו בקטת: ויסעו מקטאת, ויחנו בתרח. ויסעו מתרח, ויחנו במתפא. ויסעו ממתפא ויחנו בסלמונה: ויסעו מסלמונה ויחנו במסורות: ויסעו ממסורות ויחנו בבניה ויסעו מבניה, ויחנו בהר גדד.

ויסעו מהר גדד ויחנו בנטבתה: ויסעו מעטבת ויחנו בעברונה: ויסעו מאברנה ויחנו בעציון גבר. ויסעו מעציון גבר, ויחנו במדבר ציו, ויסעו ממדבר ציו, ויחנו במדבר פארן, הוא קדש. ויסעו מקדש ויחנו בהר החר סמוך לארץ אדום

ועלה אהרן הכהן על־פי יהוה וימת שם בשנה הארבעים ליציאת בני ישראל מארץ מצרים בחדש החמישי באחד לחדש. ואהרן היה בן שלש ועשרים ומאה שנה במותו בהר החר. וישמע מלך ערד הכנעני, והוא ישב בארץ כנען, כאשר באו בני ישראל ויסעו מהר החר ויחנו בצלמנה: ויסעו מסלמונה ויחנו בפינו: ויסעו מפינו ויחנו באבת:

ויסעו מאבת ויחנו בגי שבעבר גבול מואב: ויסעו מגי ויחנו בדיבון גד. ויסעו מדיבון גד ויחנו בעלמון דבלתימה. ויסעו מעלמון דבלתימה, ויחנו על הרי העברים, מול נבו. ויסעו

מִהָרִי עֲבָרִים, וַיִּחַנוּ בְּעֶרְבוֹת מוֹאָב עַל הַיַּרְדֵּן יָרַחוּ. וַחֲנוּ עַל הַיַּרְדֵּן בֵּין אֲסִימוֹת עַד בִּלְסָא
אֲשֶׁר לְמַעַרְב מוֹאָב:

וַיִּזְכֹּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה בְּעֶרְבוֹת מוֹאָב עַל הַיַּרְדֵּן יָרַחוּ לֵאמֹר דִּבֶּר אֱלֹהֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֲתֶם עֲבָרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶל־אֶרֶץ כְּנָעַן. וְהֶאֱבַדְתֶּם אֶת־כָּל־הַיּוֹשְׁבִים בָּאֶרֶץ
מִפְּנֵיכֶם, וְהִסִּירוֹתֶם אֶת־מִשְׁמְרוֹתֵיהֶם, וְאֵת כָּל־פְּסִילֵיהֶם הִמַּסְכָּה תִּאֲבָדוּ, וְאֵת כָּל־מִצְבּוֹתֶם
תִּסִּירוּ: וְהֶאֱבַדְתֶּם אֶת־כָּל־יְיֹשְׁבֵי הָאֶרֶץ וַיִּשְׁבַּתֶּם בָּהּ, כִּי לָכֶם נָתַתִּי אֶת־אֶרֶצְכֶם בְּנִחְלָה
וְתִירְשׁוּ אֶת־אֶרֶצְכֶם בְּגֹרֶל לְפִי שְׂבָטֵיכֶם, לְרִבִּים תִּרְבּוּ אֶת־אֲחֵיכֶם וְלִמְעֻטִּים תִּמְעִיטוּ
אֶת־אֲחֵיכֶם, אֵל אֲשֶׁר יֵצֵא שְׁמוֹ שָׁם יִהְיֶה לוֹ, לְפִי שְׂבָטֵי אֲבוֹתֵיכֶם תִּירְשׁוּ. וְאִם לֹא תוֹרִישׁוּ
אֶת יְיֹשְׁבֵי הָאֶרֶץ מִפְּנֵיכֶם, וְהָיָה אֲשֶׁר תִּשְׁאִירוּ מֵהֶם לְשָׂפִים בְּעֵינֵיכֶם וְלִצְנִינִים בְּצַדֵּיכֶם,
וְאָצְרוּ אֹתְכֶם עַל הָאֶרֶץ אֲשֶׁר אֲתֶם יוֹשְׁבִים בָּהּ. וְהָיָה כֹּאֲשֶׁר הִחֲלַטְתִּי לַעֲשׂוֹת לָהֶם, כֵּן
אֲעֲשֶׂה לָכֶם.

לד

וַיִּזְכֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: צִוָּה לְבִנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֲתֶם נִכְנָסִים אֶל־אֶרֶץ
כְּנָעַן זֹאת תִּהְיֶה לָכֶם לְנִחְלָה אֶרֶץ כְּנָעַן עִם גְּבוּלוֹתֶיהָ וְהָיָה לָכֶם הַצֵּד הַדְּרוֹמִי מִמִּדְבָּר צֵן עַד
סְמוּד לְאֹדוֹם, וְהָיָה לָכֶם הַגְּבוּל הַדְּרוֹמִי מִקֻּצָּה יָם הַמֶּלַח מִמִּזְרָח וְסָבַב אֹתְכֶם הַגְּבוּל מִנֶּגֶב
אֶל מַעֲלֵה עֶרְבִים, וְעֵבֶר עֵינָן, וְהָיָה תִצְאָתוֹ אֶל נֶגֶב קֹדֶשׁ בְּרָנֵעַ, וַיָּצֵא אֶל חֲצַר עֶרֶד, וְעֵבֶר
עֲצֻמוֹנָה. וְהִקְיֵף אֶת הַגְּבוּלוֹת מֵאֲסֻמוֹנָא נֶחַל מִצְרַיִם, וְהָיְתָה הַיְצִיָּאָה הַיְמָה. וְגְבוּל הַיָּם יִהְיֶה
לָכֶם הַיָּם הַגָּדוֹל יַגְבִּיל, זֶה יִהְיֶה לָכֶם גְּבוּל הַיָּם.

וְזֶה יִהְיֶה לָכֶם הַגְּבוּל לְצָפוֹן: מִן הַיָּם הַגָּדוֹל תִּמְדְּדוּ לָכֶם עַד הַהָר. וּמִן הַהָר תִּמְדְּדוּ
לָהֶם אֶת הַהָר לְנִכְנָסִים אֶל חֵמַת וְהָיָה מוֹצֵאוֹ הַגְּבוּל סְרֻדִּין: וַיָּצֵאוּ הַגְּבוּלוֹת דְּפְרוֹנָה, וְהָיָה
מוֹצֵאוֹ אֶרֶסְנָאִין, זֶה יִהְיֶה לָכֶם גְּבוּל מִצְפּוֹן וַיֵּרֶד הַגְּבוּל מִסְפַּפְמָר לְבִלָּה מִמִּזְרָח
עַל־הַמַּעֲיָנוֹת, וַיֵּרֶד הַגְּבוּל לְבִלָּה עַל־גֹּב יָם כְּנָת מִמִּזְרָח. וַיֵּרֶד הַגְּבוּל מִסְפַּפְמָר לְבִלָּה
מִמִּזְרָח עַל־הַמַּעֲיָנוֹת, וַיֵּרֶד הַגְּבוּל מִבִּלָּה עַל־גֹּב יָם כְּנָת מִמִּזְרָח. וַיֵּרְדוּ הַגְּבוּלוֹת עַל הַיַּרְדֵּן,
וְהָיָה הַמוֹצֵא יָם הַמֶּלַח. זֹאת תִּהְיֶה לָכֶם הָאֶרֶץ וְגְבוּלוֹתֶיהָ סָבִיב.

וַיֵּצֵא מֹשֶׁה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר: זֹאת הָאֶרֶץ אֲשֶׁר תִּירְשׁוּ אֹתָהּ בְּגֹרֶל, כֹּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה לָתֵת אֹתָהּ לְתַשְׁעַת הַשְּׂבָטִים וְלַחֲצֵי שְׂבָט מְנַשֶּׁה. כִּי לָקַח שְׂבָט בְּנֵי רְאוּבֵן וְשְׂבָט בְּנֵי גַד

לפי בתי אבותם, וחצי שֶׁבֶט מִנִּשָּׂה קָבְלוּ אֶת גּוֹרְלוֹתָם. שְׁנַיִם שֶׁבֶטִים וְחָצִי שֶׁבֶט לָקְחוּ אֶת גּוֹרְלוֹתֵיהֶם מֵעֵבֶר לַיָּרְדֵן כְּנֶגֶד יְרִיחוֹ מִגִּבַּב מִזְרָחָה.

וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יִנְחִילוּ לָכֶם אֶת הָאָרֶץ, אֲלֶעָזָר הַכֹּהֵן וַיהוֹשֻׁעַ בֶּן־נוּן. וְשֵׁר אֶחָד מִכָּל שֶׁבֶט תִּקְחוּ לַהֲנַחִיל לָכֶם אֶת הָאָרֶץ:

וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים מִשֶּׁבֶט יְהוּדָה: כָּלֵב בֶּן יִפְנֶה. לִשֶּׁבֶט שִׁמְעוֹן, שְׁלֵמִיאֵל בֶּן סִמְיָאוֹד. לִשֶּׁבֶט בִּנְיָמִין, אֶלְדָּד בֶּן־כְּסִלּוֹן. לִשֶּׁבֶט דָּן, הִשָּׁר בֶּכָחִיר בֶּן־עֲגִלִי. מִבְּנֵי יוֹסֵף לְמִטָּה בְּנֵי מִנִּשָּׂה, הִשָּׁר חֲנִיָּאל בֶּן צוּפִי. לִשֶּׁבֶט בְּנֵי אֶפְרַיִם, הִשָּׁר קִמּוּאֵל בֶּן סִכְתָּן. לִשֶּׁבֶט זְבוּלוֹן, הִשָּׁר אֶלִּיעֶזֶר בֶּן־פְּרֻנָּה. לִשֶּׁבֶט בְּנֵי יִשָּׁשְׁכָר, הִשָּׁר פִּלְטִיאֵל בֶּן עֲזָא. לִשֶּׁבֶט בְּנֵי אֲשֵׁר, הִשָּׁר אֲכִיזָר בֶּן־סִלְמִי. לְמִטָּה נַפְתָּלִי, נִשִּׂיא פִּדְאֵל בֶּן יִמִּיאֹד.

אֵלֶּה צִוָּה יְהוָה לַחֲלֹק לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ כְּנָעַן.

לה

וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה בְּעֶרְבוֹת מִזְרָאֵל עַל הַיָּרְדֵן יָרְחוֹ לֵאמֹר צִוָּה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיִּתְּנוּ לָלוּיִם מִנְחָלוֹת אֲחֻזָּתָם עָרִים לְשִׁבְתָּ, וְאֶת־מִגְרָשֵׁי הָעָרִים סְבִיבוֹתֵיהֶם וַתְּנוּ לָלוּיִם. וְהָיוּ לָהֶם הָעָרִים לְשִׁבְתָּ, וּמִגְרָשֵׁיהֶם יִהְיוּ לִבְהֶמְתָּם וּלְכָל בְּעֵלֵי אַרְבַּע רִגְלִים שְׁלֵהֶם. וְהַמִּגְרָשִׁים שֶׁל הָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לָלוּיִם, מְקוֹר הָעֵיר וְחֻצֵּה אֵלֶּפִים אִמָּה סָבִיב. וּמִדֹּדֶת מִחוּץ לָעִיר אֶת־הַצֵּד הַמְזֻרָחִי אֵלֶּפִים אִמָּה, וְאֶת־הַצֵּד הַדְּרוֹמִי אֵלֶּפִים אִמָּה, וְאֶת־הַצֵּד הַמַּעֲרָבִי אֵלֶּפִים אִמָּה, וְאֶת־הַצֵּד הַצָּפוֹנִי אֵלֶּפִים אִמָּה, וְהָעִיר תִּהְיֶה בְּתוֹךְ זֶה לָכֶם, וְאֵלֶּה גְבוּלוֹת הָעָרִים. וְאֵת הָעָרִים תִּתְּנוּ לָלוּיִם אֵת שֵׁשׁ עָרֵי הַמִּקְלָט אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לָנוֹס שְׁמָה הָרוּצַח וְעֹלִיחַן אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם עִיר: כָּל־הָעָרִים תִּתְּנוּ לָלוּיִם אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנֶה עָרִים, אֵלֶּה וְאֶת־מִגְרָשֵׁיהֶם: וְאֵת הָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ מֵאֲחֻזֹּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מִן הָרְבִּים רַבִּים וּמִן הַמְּעֻשִׁים מְעֻט, אִישׁ כִּפִּי נִחְלָתוֹ אֲשֶׁר יִירָשׁוּ, יִתְּנוּ מִן הָעָרִים לָלוּיִם.

וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיָּרְדֵן אֶל־אֶרֶץ כְּנָעַן. וְהַבְדַּלְתֶּם לָכֶם עָרִים, מִקְלָטִים יִהְיוּ לָכֶם לָנוֹס שָׁמָּה הָרוּצַח, כָּל הַמִּפְקֵה נֶפֶשׁ בְּשִׁגְגָה. וְהָיוּ הָעָרִים לָכֶם לְמִקְלָט מִגְּאֹל הַדָּם, וְלֹא יָמוּת הָרוּצַח עַד אֲשֶׁר יַעֲמֹד לִפְנֵי הָעֵדָה לְמִשְׁפָּט. וְהָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ, אֶת־שֵׁשׁ הָעָרִים, מִקְלָטוֹת יִהְיוּ לָכֶם: אֵת שְׁלֹשׁ הָעָרִים תִּתְּנוּ מֵעֵבֶר לַיָּרְדֵן, וְאֵת שְׁלֹשׁ הָעָרִים תִּתְּנוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן.

מקלט יְהִיָּה לְבָנִי יִשְׂרָאֵל וְלִגֵּר וְלִתּוֹשֵׁב אֲשֶׁר בְּתוֹכְכֶם, יְהִי הָעָרִים הָאֵלֶּה לְמִקְלָט
לְנוֹס שָׁמָּה לְכָל מִכָּה נִפְשׁ בְּשִׁגְגָה.

וְאִם בְּכָלִי בְּרָזַל יָבֵה אוֹתוֹ וְנִמְתָּ, רוֹצֵחַ הוּא, מוֹת יוֹמֶת הָרוֹצֵחַ. וְאִם בְּאָבֶן מִיָּד אֲשֶׁר
יָמוּת בּוֹ יָבֵה אוֹתוֹ וְנִמְתָּ, רוֹצֵחַ הוּא, מוֹת יוֹמֶת הָרוֹצֵחַ: וְאִם בְּכָלִי עֵץ מִיָּד אֲשֶׁר יָמוּת בּוֹ יָבֵה
אוֹתוֹ וְנִמְתָּ, רוֹצֵחַ הוּא, מוֹת יוֹמֶת הָרוֹצֵחַ.

הַגּוֹאֵל הַדָּם הוּא יָמִית אֶת הָרוֹצֵחַ, כְּאֲשֶׁר יִפְגֹּשׁ אוֹתוֹ, הוּא יָמִית אוֹתוֹ. וְאִם בְּאֵיכָה
יִדְחֹף אוֹתוֹ, וְיִשְׁלִיךְ עָלָיו כָּל כְּלֵי מִמָּאָרֶב, וְנִמְתָּ אוֹ בַּעֲבוּר חֲמָה הִכָּה אוֹתוֹ בְּיָד וְנִמְתָּ, מוֹת יוֹמֶת
הַמִּכָּה, רוֹצֵחַ הוּא; מוֹת יוֹמֶת הָרוֹצֵחַ. הַגּוֹאֵל הַדָּם יָמִית אֶת הָרוֹצֵחַ בְּפִגְשׁוֹ אוֹתוֹ.

אִם וּפְתָאֵם, לֹא בְּאֵיכָה יִדְחֹף אוֹתוֹ, אוֹ יִשְׁלִיךְ עָלָיו כָּל כְּלֵי, לֹא מֵאָרֶב, אוֹ בְּכָל אָבֶן
אֲשֶׁר יָמוּת בָּהּ, בְּלִי דַעַת, וְתַפֵּל עָלָיו וְנִמְתָּ, וְהוּא לֹא הֵיכָה אוֹיְבוֹ וְלֹא בִקֵּשׁ לְהִרְעֵ לוֹ וְתִשְׁפֹּט
הָעֵדָה בֵּין הַמִּכָּה וּבֵין גֹּאֵל הַדָּם לְפִי הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה. וְהִצִּילָה הָעֵדָה אֶת־הָרוֹצֵחַ מִיָּד גֹּאֵל
הַדָּם, וְהַשִּׁיבוּ אוֹתוֹ הָעֵדָה אֶל־עִיר מִקְלָטוֹ אֲשֶׁר נָס שָׁמָּה, וְיֵשֶׁב שָׁם עַד אֲשֶׁר יָמוּת הַכֹּהֵן
הַגָּדוֹל אֲשֶׁר מִשְׁחָו אוֹתוֹ בְּשִׁמְן הַקֹּדֶשׁ:

וְאִם יֵצֵא יֵצֵא הָרוֹצֵחַ אֶת־גְּבוּל הָעִיר אֲשֶׁר־בֵּרַח שָׁמָּה: וְאִם יִמָּצֵא אוֹתוֹ גֹּאֵל הַדָּם מִחוּץ
לְגְבוּלוֹת עִיר מִקְלָטוֹ, וְהָרַג גֹּאֵל הַדָּם אֶת הָרוֹצֵחַ, אֵינָנו אֲשֶׁם. כִּי בָעִיר הַמִּקְלָט יֵשֶׁב עַד
אֲשֶׁר יָמוּת הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל, וְאַחֲרֵי מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל יָשׁוּב הָרוֹצֵחַ אֶל אֶרֶץ אֲחֻזָּתוֹ.

וְהִיָּה זֹאת לָכֶם לְחֻקֹּת מִשְׁפָּט לְדִרְתֵיכֶם בְּכָל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם. כָּל מִכָּה נִפְשׁ, עַל־פִּי עֲדִים
תִּרְצַח אֶת הָרוֹצֵחַ, וְעַד אֶחָד לֹא יַעֲיֵד עַל נִפְשׁ לַמוֹת. וְלֹא תִקְחוּ כֹפֶר עַל נִפְשׁ מֵאֵת הָרוֹצֵחַ
הָאִשָּׁם לְהַהָרֵג, כִּי מוֹת יוֹמֶת. לֹא תִקְחוּ כֹפֶר לְנוֹס אֶל עִיר הַמִּקְלָטוֹת, לְשׁוּב לְשִׁבְתָּ עַל
הָאָרֶץ, עַד אֲשֶׁר יָמוּת הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל. וְלֹא תִרְצַחוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם יוֹשְׁבִים בָּהּ, כִּי הַדָּם
הַזֶּה רוֹצֵחַ אֶת הָאָרֶץ, וְלֹא תִכְפֹּר הָאָרֶץ מִן הַדָּם הַנִּשְׁפָּךְ עָלֶיהָ, כִּי אִם עַל־יָדֶם הַשׁוֹפֵךְ. וְלֹא
תִטְמְאוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם יוֹשְׁבִים עָלֶיהָ, אֲשֶׁר אֲנִי שׁוֹכֵן בְּתוֹכְכֶם, כִּי אֲנִי יְהוָה הַשׁוֹכֵן
בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

וַיִּקְרְבוּ שְׂרֵי מִטָּה בְּנֵי גִלְעָד בֶּן מְכִיר בֶּן מְנַשֶּׁה מִמִּטָּה בְּנֵי יוֹסֵף, וַיַּדְּבֵרוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וּלְפְנֵי אֱלֻעָזָר הַכֹּהֵן וּלְפְנֵי שְׂרֵי בְּתֵי אֲבוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיֹּאמְרוּ, לֹאֲדַנְנוּ צָוָה יְהוָה לָתֵת אֶת־אֶרֶץ הַנַּחֲלָה בְּגוּרָל לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל, וְלֹאֲדַנְנוּ צָוָה יְהוָה לָתֵת אֶת־נַחֲלַת צִלְפָּחֵד אַחֲיוֹנוֹ לְבָנוֹתָיו. וַיְהִי לְאַחַד מִשְׁבָּטֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְנָשִׁים, וַיִּלְקַח גּוֹרְלָן מֵאַחֲזֵת אֲבוֹתָיו, וַיּוֹסֶף עַל נַחֲלַת הַשֹּׁבֵט אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה לָהֶם לְנָשִׁים, וּמִגּוּרָל נַחֲלָתָנוּ יִלְקַח. וְאִם תִּהְיֶה שְׂמִטָּה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל, וַתּוֹסֶף נַחֲלָתָן עַל נַחֲלַת הַשֹּׁבֵט אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה לָהֶם לְנָשִׁים, וּמִנַּחֲלַת שֹׁבֵט מִשְׁפַּחַתָּנוּ תִּלְקַח נַחֲלָתָן.

וַיֵּצֵא מֹשֶׁה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל פִּי יְהוָה לֵאמֹר: כֹּן שֹׁבֵט בְּנֵי יוֹסֵף דְּבָרִים. זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צָוָה יְהוָה לְבָנוֹת צִלְפָּחֵד לֵאמֹר: לֹאֲשֶׁר יֵיטֵב בְּעֵינֵיהֶם תִּהְיֶינָה לְנָשִׁים, אֹד מִמִּשְׁפַּחַת אֲבִיהֶם תִּהְיֶינָה לְנָשִׁים וְלֹא תִסּוֹב נַחֲלָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִשְׁבָּט אֶל שֹׁבֵט, כִּי אִישׁ בְּנַחֲלַת שֹׁבֵט מִשְׁפַּחַת אָבִיו יִדְבֹּקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְכָל בֵּית יוֹרֶשֶׁת נַחֲלָה מִשְׁבָּטֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, לְאַחַד מֵעַם אֲבִיהָ תִּהְיֶה לְאִשָּׁה, לְמַעַן יִירָשׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אֶת־נַחֲלַת אֲבוֹתָיו וְלֹא יִסּוֹב הַגּוּרָל מִשְׁבָּט אֶל שֹׁבֵט אֲחֵר, אֲבָל אִישׁ בְּנַחֲלָתוֹ יִדְבֹּקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

כֹּאשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ בָנוֹת צִלְפָּחֵד וַתִּהְיֶינָה תְּרֻצָּה וַחֲגִלָּה וּמִלְכָּה וְנֹעָה וּמִחֲלָה, בָּנוֹת צִלְפָּחֵד, לְבְנֵי דָדֵיהֶן. מִשְׁבָּט מְנַשֶּׁה בְּנֵי יוֹסֵף הָיוּ לְנָשִׁים, וַתְּהִי נַחֲלָתָן עַל שֹׁבֵט אֲבִיהֶן. אֵלֶּה הַמִּצְוֹת וְהַחֲקִים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צָוָה יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה בְּעֶרְבוֹת מוֹאָב עַל־הַיַּרְדֵּן לִירְחוֹ.

דברים

א

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר מול המערב קרוב לים סוף בין פארן ובין תפל ולכן וחסרת ודי וקב. אחד עשר יום מחורב דרך הר שעיר עד קדש ברנע. והי בשנה הארבעים בחדש העשתי־עשר באחד לחדש, דבר משה אל־כל־בני ישראל ככל אשר צוה יהוה אתו אליהם, אחרי הכותו את סיחון מלך האמרי היושב בקשבון, ואת עוג מלך הבשן היושב בעשתרות ובאדרעי, בעבר הירדן בארץ מואב, החל משה לבאר את התורה הזאת לאמר. יהוה אלהינו דבר אלינו בחרב לאמר: רב לכם שבת בקר הזה. פנו וסעו לכם ובאו הר האמרי ואל כל שכניו הערבה ההר והשפלה והנגב וחוף הים ארץ הכנעני והלבנון עד הנהר הגדול נהר פרת: ראו, מסר לפניכם את הארץ; הכנסו ורשו את הארץ אשר נשבעתי לאבותיכם, לאברהם וליצחק וליעקב, לתת להם ולזרעם אחריהם.

ואמרתי אליכם בעת ההיא לאמר לא אוכל לבדי לשאת אתכם יהוה אלהיכם הרבה אתכם, והנה אתם היום ככוכבי השמים לרב. יהוה אלהי אבותיכם יוסף עליכם ככם אלהי פעמים, ויברך אתכם כאשר דבר לכם איכה אשא לבדי את־טרחכם ואת־משאכם ואת־ריבכם תנו לכם אנשים חכמים וידעים ונבנים לשבטיכם, ואשימה אתם עליכם מנהיגים. ועניתם אתי ותאמרו טוב הדבר אשר דברת לעשות ואקח מכם אנשים חכמים וידעים ונבנים, ואמנה אתם להיות עליכם שרי אֶלפים ושרי מאות ושרי חמשים ושרי עשרות ושוטרים לשפטיכם וצויתי את שפטיכם בעת ההיא לאמר: שמעו בין אחיכם ושפטיכם בצדק בין איש ובין אחיו ובין גרו לא תכיר פנים במשפט, כקטן כגדול תשפט, לא תשא פני אדם, כי המשפט לאלהים הוא, והדבר אשר יקשה מכם תעלו אתו אלי, ואשמענו. וצויתי אתכם בעת ההיא את כל הדברים אשר תעשו.

ונסע מחרב ונלך את כל המדבר הגדול והנורא ההוא אשר ראיתם דרך הר האמרי כאשר צוה יהוה אלהינו אתנו ונבא עד קדש ברנע ואמר אליכם באתם עד הר האמרי אשר יהוה אלהינו נתן לכם: ראו, מסר לכם יהוה אלהיכם לפניכם את הארץ, עלו ורשו כאשר דבר יהוה אלהי אבותיכם אליכם, אל תיראו ואל תחתו. ותגשו אלי כלכם ותאמרו נשלחה אנשים לפנינו ונחקרו את־הארץ ונשיבו לנו דבר את־הדרך אשר נעלה־בה ואת הערים אשר נבוא אליהן ונעם לפני הדבר, ואקח מכם שנים עשר אנשים, איש אחד לשבט. ושב

ועלו אל ההר, ויבאו עד נחל אשכול, וירגלו אותה ויקחו בידיהם מפרי הארץ ויורידו אליכם ויאמרו טובה הארץ אשר יהיה אלהינו נתן לנו

ולא אבייתם לעלות, אלא מרייתם את פי יהוה אלהינו. ותרגנו באהליכם ותאמרו משנאת יהוה אותנו הוציא אותנו מארץ מצרים לתת אותנו ביד האמרי להשמידנו אנה אנחנו עולים? ואחייכם הסירו את־לבכם לאמר: גוי גדול ורב וחקק ממנו, וערים גדולות ובצורות עד השמים, וגם בני ענקים ראינו שם. ואמרתי אליכם אל־תחתו ולא תיראו מהם: יהוה אלהיכם ההולך לפניכם, הוא ילחם אתם עמכם ככל אשר עשה לכם בארץ מצרים ובמדבר הזה אשר ראיתם, דרך הר האמרי, כאשר נשא אתכם יהוה אלהיך, כאשר ישא איש את־בנו, בכל־הדרך אשר הלכתם עד־באכם אלי־המקום הזה.

וגם בדרך הזה לא האמנתי ביהוה אלהינו אשר הולך לפניכם בדרך לבחר לכם מקום, מנהיג אתכם באש לילה, מראה לכם את־הדרך אשר תלכו בה, ובענו יומם.

וישמע יהוה את קול דבריכם, ויתקצף וישבע לאמר, אם־יראה איש מן־האנשים האלה את־הארץ הטובה הזאת אשר נשבעתי לאבותיהם, וזולתי כלב בן יפנה, הוא יראה אותה, ולו אתו את הארץ אשר דרך עליה, ולבניו, מפני שדבק ביהוה. ולי פעם יהוה בגללכם לאמר, גם אתה לא תבוא שם. והושע בן־נון העומד לך, הוא יבוא שמה, אותו חזק, כי הוא יתחילנה לישראל: וכל ילד צעיר אשר איננו יודע היום טוב או רע, הם יבאו שמה, ולקחם אתו אותה, והם יירשوها. ואתם פנייתם ורחייתם במדבר, דרך ים סוף

וענייתם ואמרתם חטאנו לפני יהוה אלהינו אנחנו נעלה ונלחם ככל אשר צוה יהוה אלהינו ותנו וישאו איש את כלי מלחמתו ויאספו לעלות אל ההר ויאמר יהוה אלי אמר אליהם לא תעלו ולא תלחמו כי אינני עמכם ולא תשקרו לפני איביכם ודברתי אליכם ולא שמעתם אותי, ועברתם על דבר יהוה, ופרצתם ועלייתם אל ההר. ויצא האמרי היושב בהר ההוא לקראתכם, וירדפו אתכם כאשר מעשינה הדבורים, ויפתו אתכם משעיר עד חרמה. ותשובו ותכפו לפני יהוה אלהינו, ולא שמע יהוה בקולכם ולא הקשיב אליכם.

וישבתם בקדש ימים רבים, ככל הימים אשר ישבתם

ונָפְנוּ ונסעו אל המִדְבָּר דָּרָךְ יָם סוּף כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֵלַי וְנָסַב אֶת הַר שְׁעִיר יָמִים רַבִּים. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי, יִסְפַּק לָכֶם סוֹבֵב אֶת הָהָר הַזֶּה, פָּנוּ אַפּוֹא צְפוּנָה. וְלַעֲם צִוָּה לֵאמֹר: אַתֶּם עֹבְרִים דָּרָךְ גְּבוּלוֹת אֲחֵיכֶם בְּנֵי עֲשׂו הַיּוֹשְׁבִים בְּשֶׁעִיר, וְהֵם יִירָאוּ מִכֶּם וַיִּזְהָרוּ מִכֶּם מֵאֵד. לֹא תִקְשְׁרוּ אִתָּם מִלְחָמָה, כִּי לֹא אֶתֶן לָכֶם מֵאַרְצָם וְלֹא מִדְּרוֹ כַּרְגֵּל, כִּי בִנְחָלָה נָתַתִּי לִבְנֵי עֲשׂו אֶת־הָרָה שְׁעִיר. בְּכֶסֶף קִנּוּ מֵהֶם מֵאֲכָלִים וְאֲכָלְתֶּם, וַיִּמָּס בְּמִדָּה תִקְחוּ מֵהֶם בְּכֶסֶף וּשְׁתִּיתֶם: כִּי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בֵּרַכְהָ בְּכָל מַעֲשֶׂה יָדָיָהּ, דַּע אִיד עֲבַרְתָּ אֶת הַמִּדְבָּר הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא הַהוּא, הִנֵּה אַרְבָּעִים שָׁנָה יְהוָה אֱלֹהֶיהָ עִמָּךְ, לֹא חִסַּרְתָּ דָבָר.

וְעֲבַרְנוּ אֶת אֲחֵינוּ בְּנֵי עֲשׂו, הַיּוֹשְׁבִים בְּשֶׁעִיר, לִיד דָּרָךְ הַעֲרָבָה מֵאִלּוּן וּמַעֲצִיּוֹן גָּבֵר, וּפְנִינוּ וְעֲבַרְנוּ דָּרָךְ מִדְּבַר מוֹאָב. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי: אֵל תִּשְׁטְמוּ אֶת הַמוֹאָבִים וְאַל תִּתְחַבְּרוּ אֲלֵיהֶם לְמִלְחָמָה, כִּי לֹא אֶתֶן לָכֶם מֵאַרְצָם בִּנְחָלָה, כִּי לִבְנֵי לוֹט נָתַתִּי אֶת עֲרוּעֵר לְרִשְׁתָּהּ. הָעוֹמֵין הַקּוֹדְמִים יָשְׁבוּ עָלֶיהָ, גּוֹי גָּדוֹל וְרַב וְחֹזֶק, כְּמוֹ הָעֲנָקִים. רַפְּאִים יִחְשְׁבוּ גַם אֱלֹהִים, כְּמוֹ הָעֲנָקִים, וְהַמוֹאָבִים קוֹרְאִים לָהֶם אֲמִים. וּבְשֶׁעִיר יָשַׁב הַחֲרִי לִפְנֵים, וּבְנֵי עֲשׂו הַשְּׁמִידִים וְהַקְּחִידִים מִפְּנֵיהֶם, וַיִּשְׁבוּ תַּחְתֵּיהֶם, כְּאֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לְאַרְצֵי יִרְשָׁתוֹ אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לָהֶם. וְעַתָּה קוּמוּ וְסַעו וְעֲבְרוּ אֶת־נַחַל זָרָת:

וְהַיָּמִים אֲשֶׁר נִסְעֵנוּ מִקְדָּשׁ בְּרַנֵּעַ עַד אֲשֶׁר עֲבַרְנוּ אֶת־נַחַל זָרָת, שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנֶה שָׁנָה, עַד אֲשֶׁר תֵּם כְּלִידוֹר אֲנֹשֵׁי הַמִּלְחָמָה לְמוֹת מִקְרָב הַמִּחְנָה, כְּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה ה' אֱלֹהֵינוּ אוֹתָם. וַיַּד הָאֱלֹהִים הִתְּהָ עֲלֵיהֶם לְכַלּוֹתָם מִתּוֹךְ הַמִּחְנָה עַד אֲשֶׁר נָפְלוּ.

וַיְהִי כְּאֲשֶׁר נָפְלוּ כָּל הָאֲנָשִׁים הַלּוֹחֲמִים מֵתִים מִקְרָב הָעָם, וַיִּדְּבַר אֲדֹנָי דְּבַר אֵלַי לֵאמֹר: אַתָּה תַעֲבֹר הַיּוֹם אֶת הַגְּבוּלוֹת מוֹאָב הָאֲרוּעֵר, וּכְשִׁתְּקִרְבוּ אֵל בְּנֵי עַמּוֹן, לֹא תִשְׁטְמוּ אוֹתָם וְגַם לֹא תִתְגַּבְּרוּ בָהֶם לְמִלְחָמָה, כִּי לֹא אֶתֶן לָהֶם מֵאַרְצֵי בְנֵי עַמּוֹן בִּנְחָלָה, כִּי לִבְנֵי לוֹט נָתַתִּיהָ בִּנְחָלָה. אֲרָץ רַפְּאִים תִּחְשַׁב, וְגַם כִּי עָלֶיהָ יָשְׁבוּ הָרַפְּאִים לִפְנֵים, וְהַעֲמֹנִים קוֹרְאִים לָהֶם זִמְזִמִּים. עַם גָּדוֹל וְרַב וְחֹזֶק מִכֶּם, כְּמוֹ הָעֲנָקִים, וַיִּשְׁמִידִם יְהוָה מִפְּנֵיהֶם, וַיִּירָשׁוּם וַיִּשְׁבוּ תַּחְתֵּיהֶם עַד הַיּוֹם הַזֶּה. כְּאֲשֶׁר עָשׂוּ לִבְנֵי עֲשׂו הַיּוֹשְׁבִים בְּשֶׁעִיר, אֲשֶׁר הַשְּׁמִידוֹ אֶת הַחֲרִי מִפְּנֵיהֶם, וַיִּירָשׁוּ אוֹתָם, וַיִּשְׁבוּ תַּחְתֵּיהֶם עַד הַיּוֹם הַזֶּה. וְהָעוֹיִם הַיֹּשְׁבִים בְּעֶשְׂדוֹת עַד עַתָּה, וְהַכְּפֻדִקִּים הַיִּצְאִים מִכְּפֻדוֹקֵינָא, הַשְּׁמִידִים וַיִּשְׁבוּ תַּחְתֵּיהֶם.

וְעַתָּה קוּמוּ וְסַעו וְעֲבְרוּ אֶת־נַחַל אֲרָנוֹן. הִנֵּה נָתַתִּי בְּיָדְךָ אֶת־סִיחֹון מִלֶּךְ חִשְׁבוֹן הָאֲמֹרִי וְאֶת־אַרְצוֹ. הִחַל לְרִשְׁתָּהּ, הַתֵּגֵר אֵלָיו מִלְחָמָה בַּיּוֹם הַזֶּה. הִחַל לָתֵת אֶת־זִעְוֹתָהּ וְאֶת־פִּחְדָּהּ עַל פְּנֵי כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר תַּחַת הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת־שִׁמְךָ וַיִּבְהֻלוּ, וְחֻבְלִים יִהְיוּ לָהֶם מִפְּנֵיהָ.

ושלחתי שליחים ממדבר קדמות אל סיחון מלך חשבון בדברי שלום לאמר אעבר דרך ארצה, בדרך אלה, לא אטה גמין ולא שמאל. מאכלים בכסף תתן לי ואכל, וימים בכסף תתן לי ואשמה, רק כי אעבר בגלגלי. כפאשר עשו לי בני עשו היושבים בשעיר, והמואבים היושבים בערוער, עד אעבר את-הירדן אל-הארץ אשר יהנה אליהינו נתן לנו. ולא אבה סיחון מלך חשבון להעבירנו בו, כי הקשה יהנה אליהינו את רוחו, ואמץ את לבבו, למען ינתן בידך כיום הזה.

ויאמר יהנה אלי הנה החלומי לתת לפניך את-סיחון מלך חשבון האמרי ואת-ארצו והחל לרשת את-ארצו: ויצא סיחון מלך חשבון לקראתנו, הוא וכל עמו, למלחמה אל יקצה. וימסר אותו יהנה אליהינו לפנינו ונפכו ואת בניו ואת כל עמו ולכדנו את כל עריו בעת ההיא, והחרמנו כל עיר אחר עיר, ואת נשיהם ואת טפם, לא השאנו שריד פרט את הבהמות בזונו, ואת השלל של הערים לקחנו מערוער אשר על שפת נחל ארנון והעיר אשר בגיא ועד הר הגלעד לא היתה עיר אשר נמלטה ממנו את הכל נתן יהנה אליהינו בידינו רק קרוב לבני עמון לא קרבנו, כל הסומכים לנחל יבק והערים אשר בהרים, כפאשר צוה יהנה אליהינו אתנו.

ג

ונפן ונעל דרך הבשן, ויצא עוג מלך הבשן לקראתנו, הוא וכל-עמו, למלחמה באדרי. ויאמר יהנה אלי אל תירא אותו כי בידך מסרתי אותו ואת כל עמו ואת כל ארצו ועשית לו כפאשר עשית לסיחון מלך האמרי אשר יושב בחשבון ויתן אותו יהנה אליהנו בידינו, ואת-עוג מלך הבשן ואת-כל-עמו, ונפכו עד-בלתי השאיר-לו שריד.

ולכדנו את כל עריו בעת ההיא, לא היתה עיר אשר לא לקחנו מאתם, ששים ערים, כל חבל ארגב ממלכת עוג בבשן. כל-הערים בצורות, חומות גבוהות, שערים ובתים, מלבד ערי הפרזי הרבות מאד. החרמנו, כפאשר עשינו לסיחון מלך חשבון, והחרמנו כל-עיר בסדר, ואת-הנשים ואת-הילדים. וכל-הבהמות ואת-השלל הערים בזונו לנו:

ולקחנו בעת ההיא את הארץ מיד שני מלכי האמרי אשר היו בעבר הירדן מנחל ארנון ועד חרמון התמרים קוראים לחרמון סניור, והאמרי קרא לו סניר. כל ערי המישור וכל-הגלעד וכל-הבשן עד סלכה ואדרי, ערי ממלכת עוג בבשן. כי רק עוג מלך הבשן נשאר מן הרפאים, הנה משתו מטת ברזל, הנה היא ברפת בני עמון, תשע אמות ארפה

וארבע אמות רחבה באמת איש ואת הארץ היא ירשנו בעת ההיא מערוער אשר על שפת נחל ארנון, ואת חצי הר גלעד ואת עריו נתתי לראובן ולגד ואת־שאריה הגלעד ואת־כל־הבָּשָׁן, ממלכת עוג, נתתי לחצי שבט מנשה, ואת־כל־סביבת ארגוב, כל־הבָּשָׁן ההיא, ארץ רפאים תחשב. ויאיר בן מנשה לקח את כל סביבת ארגוב עד גבולות גרגשי ומעבתי, וקרא להם על שמו את הבָּשָׁן חוית יאיר עד היום הנה. ולמכיר נתתי את־הגלעד: ולראובן ולגד נתתי מן הגלעד עד נחל ארנון, תוף הנחל גבול, ועד היבק, הנחל גבול לבני עמון. והערכה והפרדן גבול מחגרת, ועד ים הערכה, ים המלח, תחת אשדות הפסגה מורקה:

וצויתי אתכם בעת ההיא לאמר, יהנה אלהיכם נתן לכם את־הארץ הזאת בנחלה, מחלצים תעברו לפני אחיכם בני ישראל, כל גבור. רק נשיכם וילדיכם ומקניכם, ידעתי כי מקנה רב לכם, ישובו בעריכם אשר נתתי לכם, עד אשר יניח יהוה ה אלהיכם את אחיכם, כמו גם אתכם, וירשו גם הם את הארץ, אשר יהנה אלהינו נתן להם בעבר הפרדן, ותשובו איש אל נחלו, אשר נתתי לכם.

וליהושע צויתי בעת ההיא לאמר, עיניכם ראו את כל אשר עשה יהוה אלהינו לשני המלכים האלה, פן יעשה יהוה אלהינו לכל הממלכות אשר אתה עבר שמה. לא תיראו מהם כי יהנה אלהינו הוא ילחם עליכם

ואתחננו אלי־יהוה בעת ההיא לאמר אדני אלהים, אתה החלום להראות לעבדך את־חזקתך ואת־פחדך ואת־היגד החזקה ואת־הזרוע הרמה, מי כי הוא אלהים בשמים או על הארץ אשר יעשה כאשר עשית אתה וכתזקתך? אעברה־נא וארא את־הארץ הטובה הזאת אשר בעבר הפרדן, הנה הטוב הנה והלבנון.

ויתעלם יהוה ממני בגללכם ולא שמע אלי ויאמר יהוה אלי רב־לך אל־תוסף עוד דבר את־הדבר הנה עלה על קרפת הצבוב והבט בעיניך ימה וצפונה ונגבה ומורקה וראה בעיניך כי לא תעבר את הפרדן הנה: וצו את־יהושע וסג אתו ועודד אתו, כי הוא יעבר לפני העם הנה, והוא ינחיל להם את כל־הארץ אשר ראית. וישבנו בעמק סמוך לבית פעור.

וַעֲתָה יִשְׂרָאֵל, שְׁמַע אֱלֹהֵי הַחֲקִים וְאַל־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מְלַמֵּד אֶתְכֶם הַיּוֹם לַעֲשׂוֹת,
לְמַעַן תַּחֲיוּ וּתְרַבּוּ, וּבִאֲתָם וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם נָתַן לָכֶם לֹא תִסִּיפוּ
אֶל־הַדָּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי מַצְוֶה אֶתְכֶם, וְלֹא תִגְרְעוּ מִמֶּנּוּ, שְׁמְרוּ אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר
אָנֹכִי מַצְוֶה אֶתְכֶם הַיּוֹם. עֵינֵיכֶם רְאוּ אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְבַעַל פְּעוֹר, כִּי
כָל־אִישׁ אֲשֶׁר הִלֵּךְ אַחֲרָי בַּעַל פְּעוֹר הִשְׁמִידוּ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִקְּרֹבְכֶם. וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בִּיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כָּלְכֶם הַיּוֹם

ראוי, הראיתי לכם חקים ומשפטים כְּאִשֶּׁר צִוָּה אֲתִי יְהוָה, לַעֲשׂוֹת בְּכָאֵרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּאִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ אִתָּהּ. וּשְׁמַרְתֶּם וַעֲשִׂיתֶם, כִּי הוּא חֻקְמַתְכֶם וּבִינְתְּכֶם לַעֲיִנִי כָל הַעֲמִים, אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן אֶת כָּל הַחֻקִּים הָאֵלֶּה, וְאָמְרוּ, רַק עַם חֲכָם וְנָבוֹן הִגְדִּיל הַגֹּיִם הַזֶּה. כִּי מִי גֹי גָדֹל אֲשֶׁר-לוֹ אֱלֹהִים קְרוֹבִים אֵלָיו בִּיהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּל כִּי קָרָאנוּ אֵלָיו וְאִיזָה גֹי גָדֹל אֲשֶׁר לוֹ חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים צְדִיקִים כָּל הַתּוֹרָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם?

הַשֹּׁמֵר לָךְ וַיִּשְׁמַר אֶת־נַפְשְׁךָ מֵאֵד, פֶּן־תִּשְׁכַּח אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ,
וּפֶן־יִסּוּרוּ מִלִּבְּךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְהוֹדַעְתָּם לְבִנְיָד וּלְבִנֵּי בְנִיָּד, אֵת הַיּוֹם אֲשֶׁר עָמַדְתָּ לִפְנֵי
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בַּחֹרֵב בְּיוֹם הַקָּהֵל, אֲשֶׁר אָמַר אֲדוֹן אֵלֵּי, הַקָּהֵל אֵלֵּי אֶת הָעָם, וַיִּשְׁמְעוּ אֶת
דְּבָרִי, לִמְעַן יִלְמְדוּ לִירְאָה אוֹתִי כָל הַיָּמִים אֲשֶׁר הֵם חַיִּים עַל הָאָרֶץ, וְאֵת בְּנֵיהֶם יִלְמְדוּ.
וְאַתֶּם קִרְבַתֶּם וַעֲמַדְתֶּם תַּחַת הַהָר, וְהִקֵּר בְּעֵר בָּאֵשׁ עַד הַשָּׁמַיִם, חֹשֶׁךְ, עָרְפֹל, סָעָרָה. וַיִּדְבֹּר
יְהוָה אֲלֵיכֶם מִתּוֹךְ הָאֵשׁ קוֹל דְּבָרִים אֲשֶׁר אַתֶּם שֹׁמְעִים וְתִמְנָה לֹא רִאִיתֶם כִּי אִם קוֹל
וְהַגִּיד לָכֶם אֶת־בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת, אֶת־עֲשֻׁרֵּת הַדְּבָרִים, וַיִּקְרַבְכֶם עַל־שְׁנֵי לַחֹת
אַבְנִים.

ואתי צוה יהוה בעת ההיא ללמד אתכם חקים ומשפטים לעשות אתם בארץ אשר אתם עברים שמה לרשתה. ונשמרתם מאד לנפשתיכם, כי לא ראיתם כל־תמונה ביום אשר דבר יהוה אליכם בחרב בקר ממוך האש לא מעברו־חוק ותעשו לכם פסל דמות, כ־צלם דמות זכר או נקבה. דמות כל בהמה החיים על הארץ, דמות כל עוף כנף אשר עף תחת השמים, דמות כל־רמש אשר רמש על־הארץ, דמות כל־דג אשר במים מתחת לארץ. ופן תשא עיניך השמממה וראית את השמש ואת הירח ואת הכוכבים כל צבא השמים ונדחת והשתחית להם ועבדתם אשר חלק יהוה אלהיך אתם לכל העמים אשר תחת כל השמים ואתם לקח האלהים והוציא אתכם מארץ מצרים, מכור הפרזל, ממצרים, להיות לו לעם נסלה, כמו ביום הזה.

ויהיה האלהים כעס עלי על־הנאמרים על־ידיכם, וישבע למען לא אעבר את־הירדן הזה ולמען לא אבוא אל־הארץ אשר יהיה אלהיך נתן לך בנחלה. כי אני מת בארץ הזאת ואינני עבר את־הירדן הזה ואתם עברים וירשיתם את־הארץ הטובה הזאת השקמרו לכם פן תשקחו את ברית יהוה אלהינו אשר פרת עמכם, ותעברו ותעשו לכם פסל תמונת כל אשר צוה לך יהוה אלהיך. כי יהיה אלהיך אש אכלה הוא, אל קנא.

ואם תוליד בנים ובני בניה, ותאריכו על הארץ, ותענותי, ותעשו פסל דמות כל, ותעשו הרע לפני יהוה ה אלהיכם להכעיסו, מעיד אני בכם היום את־השמים ואת־הארץ, כי אבד תאבדו מן־הארץ אשר אתם עברים את־הירדן שמה לרשת אתה, לא־תאריכו ימים עליה, כי השמד תשמדיו. ופזר יהוה אתכם בכל הגוים, ונשאתם מעט במספר בכל הגוים אשר יביא יהוה אתכם שמה. ועבדתם שם אלהים אחרים, מעשה ידי אדם, עץ ואבן, אשר לא יראו ולא ישמעו ולא יאכלו ולא יריחונו. ובקשתם שם את־יהוה אלהיכם ומצאת כי תדרשנו בכל־לבבך ובכל־נפשך בצרה לך ומצאותך כל הדברים האלה באחרית הימים, ושבת אל יהוה אלהיך ושמתם בקלו. כי אל רחום יהוה אלהיך, לא יעזבך ולא ישיחיתך, ולא ישכח את־ברית אבותיך אשר נשבע להם יהוה.

שאל ימים קדמונים הנהיו לפניך מן היום אשר ברא האלהים אדם על הארץ, ומקצה השמים עד קצה השמים, האם נהיה כדבר הגדול הזה, האם נשמע בזה, האם שמע גוי קול אלהים חיים מדבר מתוך האש, כאשר שמעת אתה ותחיה, האם נסה האלהים לבוא לקחת לו גוי מקרב גוי במסה ובאותות ובמופתים ובמלקמה ויבד חזקה ובזרוע רמה ובמראות גדלים, ככל אשר עשה יהוה אלהינו במצרים לעיניך הראות למען תדע כי יהוה אלהיך הוא האלהים ואין עוד מלבדו מן השמים נשמעה קולו לנסרה, ועל הארץ הראה לך את אשו הגדולה, ואת דבריו שמעת מתוך האש.

מפני אשר אהב את־אבותיך ובחר בזרעם אתריהם בך, ויוציאך הוא בכחו הגדול ממצרים, להשמיד גוים גדולים וחזקים ממך מלפניך, להביא אותך לתת לך את ארצם לרשת, כאשר לך היום.

ויזעת היום והשבת אל לבבך כי יהוה אלהיך הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת ואין עוד מלבדו ושמרתם את־מצותיו ואת־חקתיו אשר אנכי מצוה היום, למען ייטב לך ולבניך אחריך, למען תאריכו ימים על האדמה אשר יהוה אלהיך נתן לך פל־הימים. אז הבדיל משה שלש ערים בעבר הירדן ממזרח השמש, לנוס שמה הרוצח אשר ירצח את

רעהו שלא בדעת, והוא לא שָׁנא אותו מתמול לשלשום, ויָנוּס אֶל אחת מהערים האֵלֶּה, וְחִי. את בָּצְרָה בַּמִּדְבָּר בָּאֶרֶץ הַמִּישׁוֹר לְרֹאבוֹ, וְאֵת רָאמוֹת בְּגִלְעָד לְגַד, וְאֵת גּוֹלָן בְּכַשָּׁן לַמִּנְשָׁה.

זאת התורה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל. אלה העדות והחוקים והמשפטים אשר דיבר משה אל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן, בְּגִנָּא, קְרוֹב לְבֵית פְּעוֹר, בָּאֶרֶץ סִיחֹן מֶלֶךְ הָעַמֹּרִי, אֲשֶׁר יָשָׁב בְּחֶשְׁבוֹן, אֲשֶׁר הִכָּהוּ מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. וַיִּירָשׁוּ אֶת־אֶרְצוֹ וְאֶת־אֶרֶץ עֹג מֶלֶךְ הַכַּנְעָנִי, שְׁנֵי מַלְכֵי הָעַמֹּרִי אֲשֶׁר הָיוּ בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן מִזֶּרֶחַ הַשָּׁמֶשׁ מֵעֶרְוֶר אֲשֶׁר עַל־שֹׁפֵת נַחַל אֲרַנוֹן וְעַל הַר סִיחֹן אֲשֶׁר הוּא חֶרְמוֹן כָּל־הָעֲרֻכָּה מֵעֶבֶר לַיַּרְדֵּן לִפִּי מִזֶּרֶחַ הַשָּׁמֶשׁ תַּחַת אֲשֵׁדוֹת הַפְּקֻסָּה:

ה

וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אֵת הַחֻקִּים וְאֵת הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אֲנִי מְדַבֵּר בְּאָזְנֵיכֶם הַיּוֹם, וְלִמְדַתֶּם אֹתָם וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשׂוֹת אֹתָם: יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כֵּרַת אִתְּכֶם בְּרִית בְּחֻרְב: לֹא אֵת אֲבוֹתֵיכֶם כֵּרַת יְהוָה אֵת הַבְּרִית הַזֹּאת, כִּי אִם אִתְּכֶם אֹתָם הַנִּמְצָאִים פֹּה הַיּוֹם, כָּלֶכֶם חַיִּים. פָּנִים אֶל פָּנִים דִּבֶּר יְהוָה אֲלֵיכֶם בְּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ. וְאֲנִי עֲמַדְתִּי בֵּין יְהוָה וּבֵינֵיכֶם בַּעֲטָה הָיְתָא לְהַגִּיד לָכֶם אֶת־דְּבָרֵי יְהוָה, כִּי יֵרָאֶתֶם מִפְּנֵי הָאֵשׁ וְלֹא עֲלִיתֶם בְּהָר לֵאמֹר: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים

לֹא יִהְיוּ לָךְ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פְּנֵי:

לֹא תַעֲשֶׂה לָּךְ פֶּסֶל וְכָל תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְאֲשֶׁר בָּאֶרֶץ מִתַּחַת וְאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאֶרֶץ לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תַעֲבֹד אוֹתָם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵל קָדָא פּוֹקֵד צֶוֶן אֲבוֹת עַל בָּנִים עַל דּוֹר שְׁלִישִׁי וְעַל דּוֹר רְבִיעִי לְשׁוֹנְאֵי וְעַשֶׂה חֶסֶד לְאֲלֹפִים לֹא־הָבִי וּלְשִׁמְרֵי מִצְוֹתֵי לֹא תִשָּׂא אֵת שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשׁוּא, כִּי לֹא יִנָּקֶה יְהוָה אֵת הַנוֹשֵׂא אֵת שְׁמוֹ לְשׁוּא.

שָׁמַר אֵת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְשׁוֹ, כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ. שִׁשֶּׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעֲשִׂיתָ אֵת כָּל מְלָאכְתָּה. וְהַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ, לֹא תַעֲשֶׂה בּוֹ כָּל מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתְּךָ, עַבְדְּךָ וְאַמְתָּךְ, שׂוֹרֶךְ וּבִקְמָתְךָ, וְכָל בְּהֶמְתְּךָ, וְהָגֵר הָגֵר בְּקִרְבְּךָ, לַמַּעַן יָנוּחַ עַבְדְּךָ וְאַמְתְּךָ וּבִקְמָתְךָ כָּמוֹךָ. וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בָּאֶרֶץ מִצְרַיִם, וְהוֹצִיאָךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזִרְעָה נְטִייה; עַל כֵּן צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשָׁמַר אֵת יוֹם הַשַּׁבָּת וּלְקַדְשׁוֹ. כִּבְדֹּת אֵת אֲבִיךָ וְאֵת אִמְךָ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, לַמַּעַן יִיטֵב לָּךְ וְלַמַּעַן יֶאֱרִיכוֹן יָמֶיךָ עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר יְהוָה

אלהיה נתן לה. לא תרצה. לא תנאף: לא תגנב: לא תענה ברעך עד שקר. לא תחמד את אשת רעה, לא תחמד את בית רעה, ולא את שדהו, ולא את עבדו, ולא את אמתו, ולא את שורו, ולא את חמורו, ולא כל בהמתו, ולא כל אשר לרעה.

את הדברים האלה דבר יהוה אל-כל-ההלכם בהר מתוך האש, החרש, הערפל והסערה, קול גדול, ולא יסף, ויקתבם על-שני לוח אבנים, ויתנם אלי. ויהי כאשר שמעתם את הקול מתוך האש וקהר בער באש, ותגשו אלי כלכם ראשי השבטים וזקניכם, ותאמרו הנה הראנו יהוה אלהינו את כבודו ואת קלו שמענו מתוך האש ביום הנה ראינו כי ידבר אלהים אל האדם וחי ועתה לא נמות, כי תכלה אתנו האש הגדולה הזאת, אם נוסף אנחנו לשמע את קול יהוה אלהינו עוד, ומתנו. מי כי כשר אשר שמע קול אלהים חיים, מדבר מתוך האש כמונו, ויחיה? גשה אתה ושמע את כל אשר יאמר יהוה אלהינו, ואתה תדבר אלינו את כל אשר ידבר יהוה אלהינו אליה, ונשמע ונעשה.

וישמע יהוה את-קול דבריכם המדברים אלי, ויאמר יהוה אלי, שמעתי את-קול דברי העם הנה אשר דברו אליה, נכונה כל-אשר דברו. מי יתן והיה לבכם ככה בקרבם, ליראה אותי ולשמר את-כל-מצותי כל-הימים, למען ייטב להם ולבניהם לעולם? לכו, אמרתי להם, שובו אתם אל בתיכם. ואתה פה עמד עמדי, ואדברה אליה את המצות ואת החקים ואת המשפטים אשר תלמדם אותם, ויעשו כן בארץ אשר אני נתן להם בנחלה. ושמרתם לעשות כאשר צוה לה יהוה אלהיה, לא תסורו מימי ושמאל. בכל הדרך אשר צוה לה יהוה אלהיה ללכת בה, למען יניח לה טוב לה, והארכתם ימים על הארץ אשר תירשו.

ו

ואלה המצות והחקים והמשפטים אשר צוה יהוה אלהינו ללמד אתכם לעשות בארץ אשר אתם באים שמה לרשת אתה למען תירא את-יהוה אלהיה ותשמר את-כל-חקיו ואת-מצותיו אשר אנכי מצוה היום, אתה ובניך ובני בנך, כל ימי חייך, למען תאריכו ימים.

ושמעתי ישראל ושמרת לעשות למען ייטב לה ולמען תרבו מאד כאשר דבר יהוה אלהי אבותי למת לה ארץ זבת חלב ודבש ואלה החוקים והמשפטים אשר צוה יהוה את בני ישראל במדבר בצאתם מארץ מצרים. שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד. ואהבת את יהוה אלהיה בכל-לבבך ובכל-נפשך ובכל-מאדך. והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה

היום על־לִבְכָּךְ וּבִנְפִשְׁךָ וּשְׁנֹנְתָם לְבָנִיךָ, וּדְבַרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבִלְכַתְּךָ בְּדֶרֶךְ, וּבְשִׁכְבְּךָ וּבְקוּמָךְ. וְקִשְׁרָתָם לְאוֹת עַל יָדְךָ וְהָיוּ לְזִכָּרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ וּבִתְבַּתֶּם אִתָּם עַל מִזְוֹת בְּתִיכֶם וּבְשַׁעְרֵיכֶם.

וְהָיָה כְּאִשֶּׁר יִבְיָאֵךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם, וּלְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב, לֵאמֹר לְךָ עָרִים גְּדוֹלוֹת וְטוֹבוֹת אֲשֶׁר לֹא בְנִיתָ, בְּתִים מְלֵאִים כָּל־טוֹב אֲשֶׁר לֹא מְלַאֲתָ, וּבָרוֹת חֲצוֹבִים אֲשֶׁר לֹא חֲצַבְתָּ, כְּרָמִים וְזֵיתִים אֲשֶׁר לֹא נִטְעַתָּ, וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ, הַשְׁמַר לְךָ פֶּן־תִּשְׁכַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, הַמוֹצִיא אוֹתָךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, מִבֵּית עֲבָדִים. אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תִירָא, וְאוֹתוֹ לְבַדּוֹ תַעֲבֹד, וְבוֹ תִדְבֹּק, וּבִשְׁמוֹ תִשָּׁבַע.

לֹא תֵלֶכְךָ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים מֵאֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סָבִיבוֹתֶיכֶם, כִּי אֱלֹהִים קָנָא יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּקִרְבְּךָ, פֶּן־יִחַרְרָה אַחֲ־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּךְ וְהִשְׁמִידְךָ מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה.

לֹא תִנָּסֶה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כְּאִשֶּׁר נִסִּיתָם בְּמִסָּה: שְׁמֹר תִּשְׁמֹר אֶת מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, אֶת הַעֲדוֹת וְאֶת הַחֻקִּים אֲשֶׁר צִוָּךְ. וַעֲשִׂיתָ הַיֵּשֶׁר וְהַטוֹב בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, לְמַעַן יִיטֵב לְךָ, וּבִאֵת וְיִרְשָׁתָּ אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם לֵאמֹר אֶת כָּל אֲרָצוֹת מִסְּפָיִךְ, כְּאִשֶּׁר דִּבֶּר יְהוָה.

וְהָיָה כִּי יִשְׁאַלְךָ בִּנְךָ מָחָר לֵאמֹר מָה הַעֲדָת וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַמְרָתָּ לְבָנְךָ, עֲבָדִים הָיוּנוּ לְפָרְעָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, וַיּוֹצִיאֵנוּ יְהוָה מִשָּׁם בְּיָד חֲזָקָה וּבְזִרְזוּעַ נְטוּיָה. וַיִּתֵּן יְהוָה אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים גְּדוֹלִים וְרַעִים בְּמִצְרַיִם בְּפָרְעָה וּבְכִיתוֹ לְעֵינֵינוּ. וְאוֹתָנוּ הוֹצִיא מִשָּׁם לָמַת לָנוּ אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָמַת לְאַבְרָהָם. וַיִּצְוֵנוּ יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה, לִירְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, לְמַעַן יִיטֵב לָנוּ כָּל־הַיָּמִים, לְמַעַן נִחְיֶה כְּאִשֶּׁר הַיּוֹם. וַצִּדְקָה תִּהְיֶה לָנוּ אִם נִשְׁמַר לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה לְפָנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כְּאִשֶּׁר צִוָּנוּ.

ז

וְאִם יִבְיָאֵךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָמַתָּ כֹּא שְׁמָה לְרִשְׁתָּהּ, וַיּוֹצִיא גוֹיִם גְּדוֹלִים מִסְּפָיִךְ, אֶת הַחֲמִי וְאֶת הַגִּרְגָּשִׁי וְאֶת הָעַמֹּרִי וְאֶת הַכְּנַעֲנִי וְאֶת הַחִיטִּי וְאֶת הַיִּבְוִסִי, שִׁבְעָה גוֹיִם רַבִּים וְעֲצוּמִים מִמֶּךָ, וַיִּתְּנֵם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּיָדְךָ, וְהִכִּיתָם, הִתְרַם תִּתְרִימָם, לֹא תִכְרֹת לָהֶם בְּרִית, וְלֹא תִחַנֵּם. וְלֹא תִתְחַנְּנוּ אִתָּם, אֶת־בִּתְּךָ לֹא תִתֵּן לָבְנוּ, וְאֶת־בִּתּוֹ לֹא תִקַּח

לכַּנֹּךְ. כִּי יִסִּיר אֶת־בְּנֵךְ מִמֶּנִּי וְעַבַד אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְתָרָה אֶף־יִהְיֶה בָּכֶם וְהִשְׁמִידְךָ מֵהָרָ: אַבְל כָּכָה תַעֲשֹׂו לָהֶם: אֵת מִזְבְּחֹתֵיהֶם תַּהַרְסוּ, וְאֵת מִצְבֹּתֵיהֶם תִּשְׁבְּרוּ, וְאֵת אֲשֵׁרֵיהֶם תִּכְרֹתוּ, וְאֵת פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרָפוּ בָאֵשׁ. כִּי עִם קְדוֹשׁ אַתָּה לִי־הֵיחָא אֱלֹהֵיךָ, וְכָךְ בַּחֵר יִהְיֶה אֱלֹהֵיךָ לִהְיוֹת לּוֹ לְעַם סִגְלָה מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאָדָמָה.

לֹא מִפְּנֵי שְׂאֵתֶם רַבִּים מִכָּל הַגּוֹיִם בַּחֵר יִהְיֶה בָּכֶם וַיִּבְחַר בָּכֶם, כִּי אַתֶּם הַמְעַשְׂתִּים מִכָּל הַגּוֹיִם. אַבְל מֵאַהֲבַת יְהוָה אֲתֶכֶם וּמִשְׁמֵרוֹ אֶת־הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם, הוֹצִיא יְהוָה אֲתֶכֶם בְּיַד חֲזָקָה, וַיִּפְדֶּךָ יְהוָה מִיַּד עַבָדִים, מִיַּד פְּרַעַה מֶלֶךְ מִצְרָיִם. וַיַּדְעַתְּ כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיךָ הוּא הָאֱלֹהִים הָאֵל הַנּוֹאֲמָן שׁוֹמֵר הַבְּרִית וְהַחֲסֵד לֹא־תִבְּיוּ וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָיו לְאֵלָּהּ דּוֹר וּמִשְׁלָם לְשׁוֹנָאִיו בְּפָנָיו לְהִשְׁמִידֶם, וְלֹא יֵאָחֵז לְשׁוֹנָאִיו, בְּפָנָיו יִשְׁלַם לָהֶם.

וְשִׁמְרַתְּ אֵת הַמִּצְוֹת וְאֵת הַחֻקִּים וְאֵת הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מִצְוֶה הַיּוֹם לַעֲשׂוֹת וְהָיָה כִּי תִשְׁמְעוּן אֵת הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה וּשְׁמַרְתֶּם וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם, וְשִׁמַּר יְהוָה אֱלֹהֵיךָ לָךְ אֵת הַבְּרִית וְאֵת הַחֲסֵד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם. וַיֵּאָהֲבֶךָ וַיִּבְרָכֶךָ וְהִרְבֶּךָ וַיַּבְרֵךְ אֶת פְּרִי בִטְנְךָ וְאֵת פְּרִי אֲדָמָתְךָ דִּגְנְךָ וְתִירֶשְׁךָ וַיַּצְהִירְךָ שֶׁגֵּר אֱלֹפִיךָ וְעִשְׁתָּרוֹת צִאֲנְךָ עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם לֵאמֹר לָךְ בְּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל הַגּוֹיִם, לֹא יִהְיֶה בָּכֶם עָקֵר וְלֹא עֲקָרָה, וּבִבְהֶמְתְּךָ. וְהִסִּיר יְהוָה אֱלֹהֵיךָ מִמֶּךָ כְּלִי־מַחֲלָה, וְאֵת כְּלִי־מָדוּי מִצְרַיִם תִּרְעִים אֲשֶׁר רָאִיתָ וְאֲשֶׁר יַדְעַתָּ, לֹא יִשִּׁים עָלֶיךָ, וְנָתַן אֹתָם עַל־כָּל־שִׁנְאֶיךָ.

וְאַכְלַתְּ אֶת־כָּל־שִׁלָּל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵיךָ נָתַן לָךְ, לֹא תַחֲסֹס עֵינְךָ עֲלֵיהֶם, וְלֹא תַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהֵיהֶם, כִּי מוֹקֵשׁ הוּא זֶה לָךְ

וְאִם תֹּאמַר בְּלִבְּךָ כִּי רַב הַגּוֹי הַזֶּה מִמֶּנִּי, אִיךָ אוֹכֵל לְהִשְׁמִידוֹ? לֹא תִירָא אוֹתָם, זָכוֹר תִּזְכֹּר אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֵיךָ לְפָרַעַה וּלְכָל־מִצְרַיִם, אֶת־הַנְּסִיוֹנוֹת הַגְּדוֹלִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ, אֶת־הַקְּדוֹשִׁים וְאֶת־הַמּוֹפְתִים הַגְּדוֹלִים הָהֵם, אֶת־הַיָּד הַחֲזָקָה וְאֶת־הַיָּדוּעַ הַרָּמָה, כַּאֲשֶׁר הוֹצִיאָךְ יְהוָה אֱלֹהֵיךָ, כֵּן יַעֲשֶׂה יְהוָה אֱלֹהֶיכֶם לְכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אַתָּה יֹרֵא מִפְּנֵיהֶם. וְאֵת הַצָּרִיעִים יִשְׁלַח יְהוָה אֱלֹהֵיךָ עֲלֵיהֶם, עַד אֲשֶׁר יִשְׁמְדוּ הַנְּשָׂאִרִים וְהַנֶּחֱבָאִים מִפְּנֵיךָ. לֹא תִפְצַע מִפְּנֵיהֶם כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיךָ בְּקִרְבְּךָ אֵל גָּדוֹל וְחֲזָק וְכֹלֵה יְהוָה אֱלֹהֵיךָ אֵת הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִפְּנֵיךָ מַעַט מַעַט, לֹא תוּכַל לְכַלּוֹתָם מֵהָרָ, כֵּן תִּהְיֶה הָאָרֶץ שְׂמֵמָה וְרִבְּה עָלֶיךָ חַיַּת הַשָּׂדֶה. וַיִּמְסַר אוֹתָם יְהוָה אֱלֹהֵיךָ בְּיָדְךָ, וְהִאֲבֹדְתָ אוֹתָם אֲבָדָה גְּדוֹלָה, עַד אֲשֶׁר תִּשְׁמִידֶם. וַיִּמְסַר אֵת מַלְכֵיהֶם בְּיָדְכֶם, וְהִאֲבֹדְתֶם אֵת שְׂמֵם מִן הַמָּקוֹם הַהוּא, לֹא יִתְצַב אִישׁ לִפְנֵיךָ עַד אֲשֶׁר תִּשְׁמִידֶם.

את־הפסילים של אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרֹפוּ בָאֵשׁ, לֹא תַחֲמֹד כֶּסֶף וְלֹא זָהָב מֵהֶם, לֹא תִקַּח לָךְ, פְּרִי־תְבַשְׁלֵם בּוֹ, כִּי תֹעֵבָה הִוא לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ. וְלֹא תִבְיֵא תֹעֵבָה אֶל בֵּיתָךְ, וְהָיִיתָ תָרֵם כְּמוֹהוּ, שִׁמְיֹן תִּשְׁקָצְנוּ וְתַעֲב תִּתַּעֲבֹנוּ, כִּי תָרֵם הִוא

ח

כֹּל־הַמִּצְוֹת אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה אֶתְכֶם הַיּוֹם תִּשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת, לִמְעַן תַּחֲיוּ וּרְבִיתֶם וּבִאתֶם וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְאַבְרָהָם: וְזָכַרְתָּ אֶת־כָּל־הַדָּרָךְ אֲשֶׁר הוֹלִיכָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּמִדְבָּר, לִמְעַן עֲנוּתָהּ וּלְנִסּוּתָהּ, לְדַעַת אֶת־אֲשֶׁר בְּלִבָּךְ, הַתִּשְׁמָר אֶת־מִצְוֹתַי אִם־לֹא. וְעָנָה וְהָרַעִיבָה וְהִאֲכִילָהּ אֵת הַמֶּן אֲשֶׁר לֹא יָדָעוּ אֲבוֹתֶיהָ, לִמְעַן הוֹדִיעָה כִּי לֹא עַל הַלֶּחֶם לִבְדּוֹ יַחֲנֶה הָאָדָם, כִּי עַל כָּל מוֹצֵא כִּי אֱלֹהִים יַחֲנֶה הָאָדָם. בְּגִדֶיהָ לֹא בָלוּ מַעֲלֶיהָ, סִנְדָּלֶיהָ לֹא נִשְׁחָקוּ מַעֲלֶיהָ, רַגְלֶיהָ לֹא הִתְקַשּׁוּ, הִנֵּה אַרְבָּעִים שָׁנָה.

וַיִּדְעַת בְּלִבָּךְ כִּי בָאֲשֶׁר אִישׁ יִיָּסֵר אֶת־בְּנוֹ כֵּן יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ יִיָּסְרֶךָ וְשִׁמְרָתָ אֶת מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִלְכַת בְּדַרְכָּיו וּלְיִרְאָה אוֹתוֹ.

כִּי יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ יְבִיאָה אֶל אָרֶץ טוֹבָה וְרַחֲבָה, אֲשֶׁר שָׁם נַחֲלִי מַיִם וּמַעְיָנוֹת תְּהוֹמוֹת יִצְאִים בְּמִישׁוֹר וּבְהָר. אָרֶץ חֹטֵה וּשְׁעוֹרָה, גִּפְנִים, תְּאֵנִים וּרְמוֹנִים, אָרֶץ זֵית שָׁמֶן וְדִבְשׁ, אָרֶץ אֲשֶׁר לֹא בַעֲנִי תֹאכַל בָּהּ אֵת לֶחֶמָהּ, וְלֹא תִחַסֵּר בָּהּ כְּלוּם, אָרֶץ אֲשֶׁר אֲבֹנֶיהָ בְּרָזָל, וּמִהַרְרֶיהָ תִּכְרֶה נַחֲשֹׁת.

וְאִכְלָתָ וּשְׂבַעְתָּ וּבִרְכַּת אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ הַטוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ: הִשָּׁמַר לָךְ, פֶּן תִּשְׁכַּח אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, לְכַלְתִּי שִׁמְרָתָ אֶת מִצְוֹתַי וְאֵת מִשְׁפָּטַי וְאֵת חֻקֹּתַי, אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה הַיּוֹם. פֹּר־תֹּאכַל וּשְׂבַעְתָּ, וּבְתִים טוֹבִים תִּבְנֶה וְיִשְׁכַּת בָּהֶם, וּבְקָרָה וְצֹאנָה יִרְבּוּ לָךְ, כֶּסֶף וְזָהָב יִרְבֶּה לָךְ, וְכָל אֲשֶׁר יִהְיֶה לָךְ יִרְבֶּה לָךְ, תִּגְבֶּה בְּלִבָּךְ וְתִשְׁכַּח אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמוֹצִיאָה מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּתֵי עֲבָדִים שֶׁהוֹלִיכָה דָרָךְ הַמִּדְבָּר הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא הַהוּא, אֲשֶׁר שָׁם נָחַשׁ נוֹשֵׁה וְעֶקְרָב וְצִמָּא, אֲשֶׁר לֹא הָיָה שָׁם מַיִם, שֶׁהוֹצִיא לָךְ מִסְלַע הַקָּלְמִישׁ מִעֵץ מַיִם, הַמֵּאֲכִילָה אֵת הַמֶּן בְּמִדְבָּר אֲשֶׁר לֹא יִדְעַת אִתָּה, וְלֹא יָדָעוּ אֲבוֹתֶיהָ, לִמְעַן עֲנוּתָהּ וּלְנִסּוּתָהּ, וּלְהִיטִיב לָךְ בְּאַחֲרִיתָהּ. לֹא תֹאמַר בְּלִבָּךְ כַּחַי וְעַצְם יָדִי עָשָׂה לִי אֶת־הַחֵיל הַגָּדוֹל הַזֶּה: וְזָכַרְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, כִּי הוּא הִנָּתַן לָךְ כֹּחַ לַעֲשׂוֹת חֵיל, וְלִמְעַן הָקִים אֶת בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם, כִּי יוֹם הַזֶּה.

והנה אם שכת תשפח את יהוה אליהו והלכת אחרי אלהים אחרים ועבדתם והשתחוית להם העידתי בכם היום את השמים ואת הארץ כי אבד תאבדו: כְּאֲשֶׁר הַגּוֹיִם הַנִּשְׁאָרִים אֲשֶׁר יִהְיֶה אֱלֹהֵיכֶם מֵאֲבָד מִפְּנֵיכֶם, כֵּן תֵּאֲבָדוּ, תַּחַת אֲשֶׁר לֹא שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

ט

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, אַתָּה עוֹבֵר הַיּוֹם אֶת־הַיַּרְדֵּן לְבוֹא לָרֶשֶׁת גּוֹיִם גְּדוֹלִים וְחִזְקִים מִמֶּךָּ, עָרִים גְּדוֹלוֹת וּבְצוּרוֹת עַד־הַשָּׁמַיִם עִם גְּדוֹל וְרַב וְרֹם, בְּנֵי עֲנָק, אֲשֶׁר אַתָּה יוֹדֵעַ וְאַתָּה שְׁמַעְתָּ: מִי יִתִּיצֵב לִפְנֵי בְנֵי עֲנָק? וְיִדְעֶת הַיּוֹם כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיךָ הוּא יִלְוֶךָ לִפְנֵיךָ אֵשׁ אֹכֶלֶת הוּא הוּא יִשְׁמִידֶם וְהוּא יִכְנִיעֶם מִפְּנֵיךָ וְתֵאֲבִידֶם מִהֵרָ כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֵלֶיךָ לֹא תֹאמַר בְּלִבִּי, בַּהֲכָחִיד יְהוָה אֱלֹהֵיךָ אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלִּפְנֵיךָ, לֵאמֹר: בְּצַדִּיקְתִּי הֵבִיא אֹתִי יְהוָה לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה הַזֹּאת. לֹא בְּגִלָּל צַדִּיקְתָּהּ וְלֹא בְּגִלָּל קִדְשָׁתָהּ לִבְבָּךְ אַתָּה כָּאֵל לָרֶשֶׁת אֶת אֶרֶץ, אֵלָּא בְּגִלָּל רִשְׁעַת הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה יְהוָה יִשְׁמִידֶם מִפְּנֵיךָ, וְיִמְעַן הָקִים אֶת הַבְּרִית אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם, לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב.

וְיִדְעֶת הַיּוֹם, כִּי לֹא בְּגִלָּל צַדִּיקוֹתֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵיךָ נוֹתֵן לָךְ אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה הַזֹּאת לָרֶשֶׁת, כִּי עִם קִשְׁה־עֵרֶף אַתָּה. זָכֹר, אֵל תִּשְׁפַּח כַּמָּה הַכְּעִסְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיךָ בַּמִּדְבָּר, מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר יָצִאתֶם מִמִּצְרָיִם וּבְאַתֶּם אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה, מִמָּרִים הָיִיתֶם לַיהוָה.

וּבַחֲרֹב הַכְּעִסְתֶּם אֶת־יְהוָה, וַיִּכְעַס יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם בַּעֲלּוֹתֵי אֵל הָהָר לָקַחְתָּ אֶת לִחַת הָאֲבָנִים, לִחַת הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת יְהוָה אִתְּכֶם, וְאַשְׁבַּח בְּהָר אֲרֻבַּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה, לָחֵם לֹא אָכַלְתִּי וּמַיִם לֹא שָׁתִיתִי. וַיִּתֵּן לִי יְהוָה אֶת שְׁנֵי לִיחַת הָאֲבָנִים הַכְּתוּבִים בְּאֶצְבַּע הָאֱלֹהִים, וְעֲלִיהֶם נִתְּבוּ כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עֲלֵיכֶם בְּהָר בְּיוֹם הַהֵל. וַיְהִי מִקֵּץ אֲרֻבַּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה נָתַן יְהוָה לִי אֶת שְׁנֵי לִחַת הָאֲבָנִים, לִחַת הַבְּרִית וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קוּם רֵד מִהֵרָ מִזֶּה כִּי שָׁחַת עָמַד אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם סָרוּ מִהֵרָ מִן הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֹתָם וַעֲשׂוּ לָהֶם מִסְכָּה

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר דַּבְּרִיתִי אֵלֶיךָ פֶּעַם וּפֶעַם רַאֲיִיתִי אֶת הָעָם הַזֶּה וְהִנֵּה עִם קִשְׁה עֵרֶף הוּא וְעַתָּה הַנִּיחָה לִי לְהַשְׁמִיד אוֹתָם, וְאַמְחָה אֶת שְׁמָם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם, וְאַעֲשֶׂה אוֹתָהּ לְגוֹי גְּדוֹל וְחִזְק וְרַב הַרְבֵּה יוֹתֵר מִזֶּה. וְאַפֹּן וְאֵרַד מִן הָהָר, וְהָהָר בַּעַר כְּאֵשׁ עַד הַשָּׁמַיִם, וְשְׁנֵי לִחַת הַעֲדַת עַל שְׁתֵּי נָדִי. וְרַאֲיִיתִי כִּי חָטְאתֶם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם, וַעֲשִׂיתֶם

לכם מסכה, וסרתם מן הדרך אשר צוה יהוה אתכם לעשות. ואחזתי בשני הלחות והשלכתי אותם משמי ידי ושבתי אותם לפניכם. והתחננתי לפני יהוה שנית כמו בפעם הקודמת, ארבעים יום וארבעים לילה, להם לא אכלתי ומים לא שתיתי, על כל חטאתיכם אשר חטאתם לעשות הרע בעיני יהוה אלהיכם להכעיסו. ונרא אנכי מפני חממה והקצף, כי התרגז יהוה עליכם להשמיד אתכם, וישמע יהוה אלי גם כעת ההיא: ועל אהרן נכעס להשמיד אותו, והתפללתי גם כעת אהרן כעת ההיא: ואת חטאתכם אשר עשיתם, את העגל, לקחתי אתו ואשרף אתו באש, ואטחן אתו כתוש היטב עד אשר הנה לזק, ויהי כעפר, ואשליף את העפר אל הנחל היורד מן ההר.

ובשפרה, ובנסיון, ובקברות המאנה הכעסתם את יהוה. וכאשר שלח אתכם יהוה מקדש ברנע לאמר: עלו וראו את הארץ אשר אני נתן לכם, ומריתם את פי יהוה אלהיכם, ולא האמנתם לו, ולא שמעתם בקלוי. ממרים הייתם לאדון מן היום אשר נודע לכם. והתחננתי לפני יהוה ארבעים יום וארבעים לילה, כמננו הנמים אשר התחננתי, כי אמר יהוה להשמיד אתכם. ואתפלל אל האלהים ואמר: אדני מלך האלהים, אל תשמיד את עמך ואת נחלתך אשר פדית, אשר הוצאת מארץ מצרים בכחך הגדול ובכחך החזק ובזרועך הרמה. וזכר את אברהם ואת יצחק ואת יעקב עבדי, אשר נשבעת להם בעצמה, אל תמך אל-קשי העם הזה ואל-רשעתם ואל-חטאתם פן-יאמרו יושבי הארץ אשר הוצאתנו משם לאמר, מבלי יכלת יהוה להביאם אליהארץ אשר דבר להם, ומשנאתו אותם, הוציאם במדבר להמיתם. ואלה עמה ונחלתה, אשר הוצאת מארץ מצרים בכחך הגדול ובכחך החזק ובזרועך הרמה.

,

כעת ההיא אמר יהוה אלי, פסל-לך שני לוח אבנים פראשנים, ועלה אלי אליההר, ועשית לה ארון עץ. וכתבת על הלחות את הדברים אשר היו בלחות הראשונים אשר שברת, ושמת אותם בארון. ועשיתי ארון מעצי בלי-נרקבים, וחצבתי את-הלחות האבנים פראשנות, ועליתי אליההר ושני הלחות על ידי. ויכתב על הלחות כתיבה הראשונה את עשרת הדברים אשר דבר יהוה אליכם בהר מתוך האש וימן אותם יהוה לי ואפן וארד מן ההר ואשם את הלחות בארון אשר עשיתי ויהיו שם כאשר צוה יהוה אתי ובני ישראל נסעו מבארות בני יעקן מוסרה, שם מת אהרן ונקבר שם, ויכהו אלעזר בנו תחתיו. משם נסעו אל גזגד, ומגזגד אל עטבתא, ארץ נחלי מים.

בזמן שהוא הבדיל יהוה את שבת לוי לשאת את ארון ברית יהוה, לעמד לפני יהוה, לשרת ולהתפלל על שמו עד היום הזה על פני איני ללויים חלק ונחלה בתוך אחיהם, יהוה הוא נחלתו, פאָשר דָּבָר אֵלָיו. ואני עֲמַדְתִּי בְּהָר אֲרָבָעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלֹת, וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֵלַי גַּם בַּעַת הַהִיא, וְלֹא אָבָה יְהוָה לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי לֵךְ צֵא לִפְנֵי הָעָם הַזֶּה וַיִּכְנָסוּ וַיִּירָשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לֵאבוֹתֵיהֶם לָתֵת לָהֶם:

וַעֲתָה יִשְׂרָאֵל, מָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שׂוֹאֵל מֵעַמָּךְ, כִּי אִם לִירָאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלִלְכֹת בְּכָל־דִּרְכָיו וּלְאַהֲבָה אֹתוֹ וְלַעֲבֹד אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לֵבְכֶּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ לְשֹׁמֵר אֶת מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְאֶת חֻקָּיו אֲשֶׁר אֶנֶכִּי מִצְוֶה הַיּוֹם, לִמְעַן יִיטֵב לָךְ. הִנֵּה לִיהוָה אֱלֹהֶיךָ הַשָּׁמַיִם וַיִּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם, הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהּ. רַק בְּאַבוֹתֵיכֶם חִשַּׁק יְהוָה לְאַהֲבָה אוֹתָם וַיִּבְחַר בְּזֶרְעָם אֲחֵרֵיהֶם בָּכֶם מִכָּל־הָעַמִּים כִּיּוֹם הַזֶּה: וּמִלְתֶּם אֶת עָרְלֶת לִבְכֶּכֶם, וְאֶת־עֲרֻפְכֶם לֹא תִקְשׁוּ עוֹד. כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם, הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וְאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים, הָאֵל הַגָּדוֹל וְהַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא, אֲשֶׁר לֹא יִשָּׂא פָנִים וְלֹא יִקַּח שָׂחָד, עֲשֵׂה מִשְׁפָּט לַגֵּר וְלִנְתוּם וְלֹאֲלַמְנָה, וְאֶהָב אֶת־הַגֵּר לְתֵת לוֹ לֶחֶם וּשְׂמִלָּה. וְאַהֲבַתְּם אֶת הַגֵּר, כִּי גֵרִים הָיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם.

אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תִירָא, וְאֹתוֹ תַעֲבֹד, וּבֹו תִדְבֹק, וּבִשְׁמוֹ תִשָּׁבַע. זֶה תִּהְיֶה לְךָ וְזֶה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר עָשָׂה בְּךָ אֶת הַגְּדֹלוֹת וְאֶת הַנִּפְלְאוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ. בְּשָׁבָעִים נֶפֶשׁ יִרְדּוּ אֲבוֹתֶיךָ מִצְרַיִמָּה, וְעַתָּה עֲשֵׂה אוֹתָךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לְרַב.

יא

וְאַהֲבַתְּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, וְשִׁמְרַתְּ אֶת־מִשְׁמַרְתּוֹ וְאֶת־חֻקָּיו וְאֶת־מִצְוֹתָיו וְאֶת־מִשְׁפָּטָיו כְּלִי־הַיָּמִים. וַיִּדְעָתָם הַיּוֹם כִּי לֹא בְּנִיָּכֶם אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ וְלֹא רָאוּ אֶת מוֹסֵר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְאֶת גְּדֻלָּתוֹ וְאֶת יְדוֹ הַחֲזָקָה וְאֶת זְרוֹעוֹ הַרְמָה וְאֶת־אוֹתוֹתָיו וְאֶת־מוֹפְתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה בְּתוֹךְ מִצְרַיִם לִפְרֹעָה מִלֶּךְ מִצְרַיִם וְלִכְלִיאֲרָצוֹ וְאֲשֶׁר עָשָׂה לַחִיַּל מִצְרַיִם וּלְמַרְכַּבְתֵּיהֶם וּלְסוֹסֵיהֶם וּלְחִילָם כַּאֲשֶׁר הִצִּיף מִי יַם־סוּף עַל־פְּלִיגְיָהם בְּרֹדֶפֶם אֲחֵרֵיכֶם וַיֹּאבְדוּם יְהוָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה וְכָל אֲשֶׁר עָשָׂה לָנוּ בְּמִדְבָּר עַד בְּאֶבֶם אֵל הַמָּקוֹם הַזֶּה, וְאֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לְדָמְךָ וּלְאַבְיָרְךָ בְּנֵי אֵלִיָּאֵב בְּוִירָאוּבוֹ, אֲשֶׁר פָּצְתָה הָאָרֶץ אֶת־פִּיהָ וַתִּבְלַעַם וְאֶת־בְּתִיהֶם וְאֶת־אֵהָלֵיהֶם וְאֶת כָּל־הַיָּקוּם אֲשֶׁר עִמָּהֶם בְּקֶרֶב פְּלִי־יִשְׂרָאֵל. כִּי עֵינֵיכֶם רָאוּ אֶת כָּל־מַעֲשֵׂי יְהוָה הַגְּדֹלִים אֲשֶׁר עָשָׂה בָכֶם הַיּוֹם.

ושמרתם את כל מצותיו אשר אנכי מצוה היום, למען תחיו ורבייתם, ובאתם וירשתם את הארץ אשר אתם עברים שמה את הירדן לרשת אתה למען תאריכו ימים על הארץ אשר נשבע יהוה לאבותיכם לתת להם ולנרצם אחריהם, ארץ זבת חלב ודבש. כי הארץ אשר אתה בא שמה לרשת אותה, איננה בארץ מצרים אשר יצאתם משם, אשר בנרצם את-הנרע והשקו ברגליהם כגו הירק, והארץ אשר אתה נכנס שמה לרשת אותה, ארץ הררית ומישורית, מגשם השמים תשטה מים. ארץ, אשר יהוה אלהיך משגיח עליה תמיד, עיני יהוה אלהיך עליה מראשית השנה ועד סוף השנה.

ואם שמוע תשמעו את כל המצוות אשר אנכי מצוה אתכם היום, לאתקה את יהוה אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם ונתן את-הגשם לארצך בעתו יורה ומלקוש, ואספת את-דגנה ואת-תירושך ואת-יצהרה. ונתן מספוא בשדמך לבהמך, ואכלת ושבעת, השמר לה פו-ישמן לבבך וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחוויתם להם ונכעס באף יהוה עליכם ונעצר את-השמים ולא יהיה מטר והארץ לא תתן את-פריה ואבדתם במהרה מן-הארץ הטובה אשר יהוה נתן לכם:

ושמרתם את הדברים האלה על לבבכם ועל נפשכם, וקשרתם אותם לאות על ידכם, והיו לבלתי מוט לפני עיניכם. ולמדתם אותם את בניכם לדבר בהם, בשבתך בביתך ובלכתך בדרך, ובשכבך וקומך וכתבתם אותם על מזוזות בתיכם ובשעריכם. למען תאריכו ימים וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה לאבותיכם לתת להם, כימי השמים על הארץ. והיה אם שמוע תשמעו את כל המצוות האלה אשר אנכי מצוה אותה היום לעשות, לאתקה את יהוה אלהינו וללכת בכל דרכיו ולדבקה בו, ויוציא אדני את כל הגוים האלה מפניכם, וירשתם גוים גדולים וחזקים מכם. כל-המקום אשר תדרו כר וגלכם, לכם יהיה, מן-המדבר והאנטילבון, ומן-הנהר הגדול נהר-פרת, ועד הים המערבי יהיו גבולתיכם. לא יתיצב איש לפניכם, ואת-פחדכם ואת-מוראכם ישים יהוה אלהיכם עלי-פני כל-הארץ אשר תדרכו עליה, באשר דבר אליכם.

הנה אנכי נותן לפניכם היום את הברכה ואת הקללה את-הברכה, אם תשמעו אל-מצוות יהוה אלהיכם, אשר אנכי מצוה אתכם היום. ואת-הקללה, אם לא תשמעו את-מצוות יהוה אלהיכם, אשר אנכי מצוה אתכם היום, ותמעו מן-הדרך אשר צויתי אתכם, ללכת לעבד אלהים אחרים אשר לא ידעתם. והיה כאשר יביא יהוה אלהיך אל הארץ אשר אתה עובר שמה לרשת אותה, ונתת ברכה על הר גרזים ואת הקללה על הר גיבל. הלא הנה אלה בעבר הירדן אחרי דרו מבוא השמש בארץ כנען היושב בערכה הסמוך

לְגַלְגַּל אֶצֶל אֱלוֹנֵי מוֹרָה כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת הַיַּרְדֵּן לְבוֹא לְרִשֶׁת אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ נֹתֵן לָכֶם בְּנִחְלָה כָּל הַיָּמִים, וַיִּשְׁבְּתֶם בָּהּ.

וַיִּשְׁמְרֶתֶם לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־מִצְוֹתָיו וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם:

יב

וְאֵלֶּה הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם נָתַן
לָכֶם בְּנִחְלָה, כָּל הַיָּמִים אֲשֶׁר אַתֶּם חַיִּים עַל הָאָרֶץ: הָאָבֵד תֹּאבְדוּן אֶת־כָּל־הַמְקוֹמוֹת אֲשֶׁר
עָבְדוּ שָׁם אֶת־אֱלֹהֵיהֶם, אֲשֶׁר אַתֶּם יוֹרְשִׁים אוֹתָם, עַל הַהָרִים הָרָמִים וְעַל הַגְּבָעוֹת וְתַחַת
כָּל־עֵץ עֵבֶת. וְתִהְרָסוּ אֶת מִזְבְּחוֹתֵיהֶם, וְתִשְׁבְּרוּ אֶת מַצְבֹּתֵיהֶם, וְאֶת אֲשֵׁרֵיהֶם תִּכְרֹתוּ, וְאֶת
פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׁרֹפוּן בָּאֵשׁ, וְתֹאבְדוּן אֶת שְׁמֵם מִן הַמָּקוֹם הַהוּא. לֹא תַעֲשׂוּ כֵן לַיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם. אֲלֵא אִם כֵּן אֵל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בֹּאחַת מֵעֵיכֶם לְשׁוֹם אֶת שְׁמוֹ שֶׁם
וְלִהְיָקְרָא, וְתִדְרָשׁוּ וְתִבְּאוּ שָׁמָּה: וְהִבַּאתֶם שָׁמָּה אֶת עֹלֹתֵיכֶם וְאֶת זִבְחֵיכֶם וְאֶת בְּכוֹרֵיכֶם
וְאֶת נְדָרֵיכֶם וְאֶת נִדְבוֹתֵיכֶם וְאֶת תְּרוּמֹתֵיכֶם, בְּכֹרוֹת בְּקָרְכֶם וְצֹאנְכֶם. וְאֶכְלֶתֶם שָׁם לִפְנֵי
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם, וַיִּשְׁמַחְתֶּם עַל כָּל אֲשֶׁר תִּשְׁיִמוּ יָדְכֶם בּוֹ, אַתֶּם וּבְנֵיכֶם, כֹּאֲשֶׁר בִּרְכָה יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ

לֹא תַעֲשׂוּ כָכָל אֲשֶׁר אֲנִיחֶנּוּ עֹשִׂים פֶּה הַיּוֹם, אִישׁ הַיֶּשֶׁר בְּעֵינָיו. כִּי לֹא בֹאֲתֶם עַד עֹתָה
אֶל הַמְּנוּחָה וְאֶל הַנִּחְלָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נָתַן לָכֶם: וַעֲבַרְתֶּם אֶת הַיַּרְדֵּן וַיִּשְׁבְּתֶם עַל הָאָרֶץ
אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִנְחִיל לָכֶם, וְהִנִּיחַ לָכֶם מִפֶּל אֹיְבֵיכֶם מִסָּבִיב, וַיִּשְׁבְּתֶם לְבִטָּח. וְהָיָה
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשָׁכֵן שְׁמוֹ שָׁם, שָׁמָּה תִּבְיֹאוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר אָנֹכִי מֵצִיָּה אֶתְכֶם
הַיּוֹם: אֶת־עֹלֹתֵיכֶם וְאֶת־זִבְחֵיכֶם, וְאֶת־מַעֲשֵׂרֹתֵיכֶם וְאֶת־תְּרוּמַת יָדְכֶם, וְכָל מִבְּחַר נְדָרֵיכֶם
אֲשֶׁר תִּדְּרוּ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם. וַיִּשְׁמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם, אַתֶּם וּבְנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם וְעַבְדֵיכֶם
וְאִמְהוֹתֵיכֶם, וְהַלְוִי אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֵיכֶם, כִּי אֵין לוֹ חֶלֶק וְנִחְלָה עִמָּכֶם. הַשֹּׁמֵר לָהּ פֶּן תַּעֲלֶה אֶת
עֹלֹתֶיךָ בְּכָל מָקוֹם אֲשֶׁר תִּרְאֶה אֲלֵא אֵל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ בְּאַחַד שְׁבָטֶיךָ,
שָׁם תַּעֲלוּ אֶת עֹלֹתֵיכֶם, וְשָׁם תַּעֲשֶׂה אֶת כָּל אֲשֶׁר אָנֹכִי מֵצִוֶּה הַיּוֹם. אָבֵל בְּכָל תַּאֲנוּחַ תִּזְבַּח
וְאֶכְלֶת בָּשָׂר לִפִּי בִרְכַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן לָהּ בְּכָל עִיר, הַטָּמֵא וְהַטְּהוֹר יִחָדּוּ יֹאכְלוּ אוֹתוֹ
כַּצִּבִּי אוֹ כֹאֵיל. רַק אֶת־הַדָּם לֹא תֹאכְלוּ, עַל־הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכוּ אוֹתוֹ כַּמִּים.

לֹא תֹכֵל לֶאֱכֹל בְּעָרֶיךָ אֶת־מַעֲשֵׂר דִּגְגָנְךָ וַיִּיגָה וַיִּצְהָרֶךָ, אֶת־בְּכֹרוֹת בְּקָרְךָ וְצֹאנְךָ, וְאֶת
כָּל־נְדָרֶיךָ אֲשֶׁר תִּדְּר, וְאֶת־הוֹדָאוֹתֵיכֶם, וְאֶת תְּרוּמַת יָדְךָ: אָבֵל לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תֹאכְלֶנּוּ

במקום אשר יבחר יהוה אלהיו בו, אתה ובנה ובתך, עבדך ואמתך, והגר אשר בשעריך, ושמתה לפני יהוה אלהיו על כל אשר תשלח ידך.

השמר לך פן תעזב את־הלווי כלי־מי חייך על־האדמה:

ואם ירחיב יהוה אלהיו את־גבולך כֹּאשר דבר לך, ואמרת אכלה בשר, כי תתאנה נפשך לאכל בשר, בכל־אות נפשך תאכל בשר: ואם־רחוק יהיה ממך המקום אשר יבחר יהוה אלהיו להקרא שמו שם, ונחתה מקרה ומצאנה אשר נמן יהוה לך כֹּאשר צויתך, ואכלת בשעריך ככל־אות נפשך: כֹּאשר נאכלת הצבי והאיל, כן תאכל אתו; הטמא בה והטהור כמו כן יאכל. השמר מאד לבתי אכל דם, כי הדם הוא הנפש, לא תאכל הנפש עם הבשר. לא תאכלו אתו, על הארץ תשפכו אתו במים. לא תאכלנו, למען ייטב לך ולבניך אחריך, כי תעשה הטוב והישר בעיני יהוה אלהיו. רק את־קדשך אם־יהיו לך ואת־נדרריך תקח ובאת אל־המקום אשר־יבחר יהוה אלהיך לשכן שמו שם ועשית את־עלתיה, את־הבשר תעלה על־מזבח יהוה אלהיו, ואת־דם זבחיך תשפך אל־יסוד מזבח יהוה אלהיו, ואת־הבשר תאכל. שמר ושמע ועשית את כל הדברים אשר אנכי מצוה, למען ייטב לך ולבניך עד עולם, אם תעשה את הישר ואת הטוב בעיני יהוה אלהיו.

ואם ישמיד יהוה אלהיך את העמים אשר אתה בא שמה לרשת את ארצם מפניך, וירשת אותה וישבת בארצם השמר לך פן־תדרש ללכת אחריהם ואתה השמדם אתם מפניך לאמר איכה יעשו הגוים האלה לאלהיהם ואעשה־כן גם־אני: לא תעשה ככה ליהוה אלהיו, כי את־תועבות יהוה אשר שנא עשו לאלהיהם, כי את־בניהם ואת־בנותיהם ישלכו בֶּאֱש לאלהיהם.

יג

כל־דבר אשר אנכי מצוה אתכם היום, אותו תשמרו לעשות, לא תסיף עליו ולא תגרע ממנו.

ואם יקום בקרבך נביא או חלם חלום, ונתן לך אות או מופת, וכא האות או המופת אשר דבר אליך לאמר, נלכה ונעבדה אלהים אחרים אשר לא ידעתם, לא תשמעו אל דברי הנביא ההוא או אל חלום החלום ההוא, כי מנסה יהוה אלהיכם אתכם לדעת האם אהבים אתם את יהוה אלהיכם בכל לבבכם ובכל נפשכם. אחרי יהוה אלהיכם תלכו ואתו תיראו

ובקללו תשמעו ובו תדבקו: והנביא שהוא או החולם את החלום שהוא ימות, כי דבר להתענות מיתה אלקיד המוציא מדרך מצרים, הפונה אותה מבית העבודות, להדיח מן הדרך אשר צוה יהוה אלקיד ללכת בה, ובערת הרע מקרבך.

ואם יסיתך אחיד מאבד או מאמה או בנה או בתך או אשתך אשר בחיקך או רעך השנה לנפשך בסתר לאמר נלכה ונעבדה אלהים אחרים אשר לא ידעת אתה ואבתיך מאלתי הגוים אשר סביבותיכם, הקרבים אליך או הרחוקים ממך, מקצה הארץ ועד קצה הארץ, לא תסכים לו ולא תשמע אליו ולא תחוס עינך עליו לא תחמל עליו ולא תכסה עליו הגד תגיד עליו, וידיד תהינה עליו בראשונה להמיתו, וידי כלהעם באחרונה. וסקלהו באבנים ומת, כי בקש להדיחך מיתה אלקיד המוציא מדרך מצרים מבית עבדים. וכל ישראל ישמע וירא, ולא יוסיף לעשות עוד את הדבר הרע הזה בקרבכם.

ואם תשמע באחת עריך אשר יהוה אלקיד נותן לך לשבת שם, אמרים יצאו אנשים פרצים מקרבכם, והסיתו את-כלי-יושבי ארצם לאמר, נלכה ונעבד אלהים אחרים אשר לא ידעתם, ודרשת וקמרת ושאלת היטב והנה אמת נכון הדבר נעשתה התועבה הזאת בקרבכם הסר תהרג את-כלי-יושבים בארץ ההיא ברצח חרב, לחרם תחרימו אותה ואת-כלי-אשר-בה. ואת כל שאלה תאסף אל רחובותיה, ותשרף את העיר באש, ואת כל שאלה כל העם לפני יהוה אלקיד, ותהיה לא נושבת לעולם, לא תבנה עוד. ולא ידבק מאומה מן החרם בידך, למען ישוב יהוה מחרון אפו, ונתן לך רחמים ורחמך והרבה, באשר נשבע לאבותיך אם-תשמע בקול יהוה אלקיד לשמר את-מצותיו אשר אנכי מצוה היום, לעשות הטוב והישר לפני יהוה אלקיד.

יד

בנים אתם ליהוה אלהיכם, לא תשימו קרחה בין עיניכם למת. כי עם קדוש אתה ליהוה אלקיד, ובה פחר יהוה אלקיד להיות לו לעם סגלה מכל העמים אשר על-פני האדמה. לא תאכלו כל-תועבה: אלה בהמות אשר תאכלו: עגל מן הבקר, וכבש מן הצאן, וגדי מן העזים. איל, וצבי, ודישון, תאו, וזמר. כל-בהמה מפרסת פרסה ומצפרת שתי פרסות ומעלת גרה בבהמות, אתה תאכלו ואלה לא תאכלו מן המעלים גרה וזמן המפריסים את הפרסות ומפצילים פצילים: את הגמל ואת השעיר ואת השפן, כי מעלים גרה ופרסה לא יפרסו, טמאים אלה לכם הם. ואת-החזיר, כי מפרס פרסה הוא ומשסיע שסע פרסה, והוא גרה לא יגר, טמא הוא לכם. מבשרם לא תאכלו, ובגבולתם לא תגעו:

ואלה תאכלו מכל אשר במים, כל אשר יש לו סנפירים וקשקשים תאכלו: וכל אשר אין להם סנפירים וקשקשים, לא תאכלו; טמא הוא לכם. כל-עוף טהור תאכלו. ואלה לא תאכלו מהם: את-הנשר, ואת-הפס, ואת-העזניה. ואת הנשר, ואת הדיה, ואת הדומים לה, ואת-הדרור ואת-הינשוף ואת-השחף ואת-האנפה, ואת-התנשמת, ואת-הינשוף. ואת השלד ואת הגז ואת הדומים לו ואת הדוכיפת ואת התחמס ואת-הקאת ואת-האנפה ואת-הדומים לה ואת-הרחם ואת-העטלף: כל-השחצים של העופות טמאים הם לכם, לא תאכלו מהם. כל-עוף טהור תאכלו: כל-נבלה לא תאכלו, לגר אשר בשעריך ינתן ואכלו, או תמכר לנכרי, כי עם קדוש אתה ליהוה אלהיך. לא תבשל גדי בחלב אמו.

מעשר תעשר את כל תבואת זרעה, את תבואת שדה שנה בשנה: ואכלת אותו במקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשכן שמו שם, תביאו את מעשרות דגנה ויין ויצהרה, בכורות בקרה וצאנך, למען תלמד ליראה את יהוה אלהיך כל הימים. ואם ירחק ממך הדרך ולא תוכל לשאת אתם, כי ירחק ממך המקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשום את-שמו שם, כי יברכה יהוה אלהיך ונתת אותם בכסף ולקחת את-הכסף בידך והלכת אל-המקום אשר יבחר יהוה אלהיך בו ונתת כסף על כל אשר תאנה נפשך, על בקר או על צאן, או על יין או על שכר, או על כל אשר תאנה נפשך, ואכלת שם לפני יהוה אלהיך, ושמחת אתה ובימך. והלוי אשר בעריך, כי אין לו חלק ולא נחלה עמך.

אחרי שלוש שנים תוציא את כל מעשר תבואתך בשנה ההיא, ותשים אותו בעריך. ובא הלוי, כי אין לו חלק ונחלה עמך, והגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך, ואכלו ושבעו, למען יברכה יהוה אלהיך בכל מעשה ידך אשר תעשה.

יה

די שבע שנים תעשה שמטה. וכך מצות השמטה: תשמט כל חוב שלך אשר חייב לך רעה, ואת אחיד לא תתבע, כי נקראה שמטה ליהוה אלהיך. את הנכרי תתבע כל אשר יהיה לך אצלו, ולאחיד תעשה שמטה לחובד. כי לא יהיה בך אביון, כי ברה יברכה יהוה אלהיך בארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך בנחלה לרשתה

ואם שמוע תשמעו בקול יהוה אלהיכם לשמר ולעשות את-כל-המצות האלה אשר אנכי מצוה היום כי יהוה אלהיך ברה אותך באשר דבר לך, והלוית לגוים רבים ואתה לא תלנה, ומשלת בגוים רבים ובה לא ימשלו.

אם יהיה בך אביון מאחד מאחיה באחת עריה בארץ אשר יהיה אלקיה נמו לך, לא תאמץ את לבך, ולא תקפץ את ירך מאחיה האביון פתח תפתח את ידך לו, והלנה תלנה לו כדי מחסורו אשר יחסר לו. השמר לך פן יהיה דבר נסתר בלבך, עול לאמר: מתקרבת השנה השביעית, שנת השמטה, ומרע עינך באחיה האביון, ולא תתן לו, ויזעק עליך אל יהוה, והיה בך חטא גדול. נתון תתן לו, והלואה תלנה לו כפי שהוא צריך, כאשר הוא חסר, ולא ירע ללבך בתתך לו, כי בגלל הדבר הזה יברכה יהוה אלקיה בכל מעשיך ובכל אשר תשלח את ידך. כי לא תחזל אביון מקרב הארץ, על פן אנכי מצוה לאמר: פתח תפתח את ידך לאחיה, לעניך ולאלבנה בארצך.

ואם ימכר לך אחיה העברי או העבריה, ועבדך שש שנים, ובשביעית תשלחנו חפשי מעמך. וכאשר תשלחנו חפשי מעמך, לא תשלחנו ריקם. הצד תצוד אותו מצאנה ומדגנה ומינינה, כאשר ברכה יהוה אלקיה, תתן לו

ונזכרת כי עבד היית בארץ מצרים, ופדך יהוה אלקיה משם. על פן אנכי מצוה לעשות את הדבר הזה. ואם יאמר אליך לא אצא מעמך כי אהבך ואת ביתך כי טוב לו עמך ולקחת את המרצע ורצעת את אוננו אל הדלת, והיה לך עבד לעולם, ואף לשפחתך פן תעשה. לא יקשה בעיניך בשלוח אתם חפשים מעמך, כי משנה שכר שכיר עבדך שש שנים, וברכה יהוה אלקיה בכל אשר תעשה.

כל בכור אשר יולד בבקרה ובצאנה, את הנזכרים תקדיש ליהוה אלקיה. לא תעבד בבכור שורך, ולא תגז את בכורות צאנה. לפני יהוה תאכלנו שנה בשנה במקום אשר יבחר יהוה אלקיה, אתה וביתך. ואם יהיה בו מום, פסח או עור, מום רע, לא תזבחנו ליהוה אלקיה.

בעריה תאכל אותו, הטמא בך והטהור כמו בן יאכלו כצבי או כאיל. רק דם לא תאכלו, על הארץ תשפכונו במים.

יז

שמר את חדש האביב ועשית פסח ליהוה אלקיה, כי בחדש האביב יצאת ממצרים לילה וזבח את הפסח ליהוה אלקיה צאן ובקר במקום אשר יבחר יהוה אלקיה לישכן את שמו שם לא תאכל עליו שאר, שבעת ימים תאכל עליו מצות לחם עני, כי בחפזו יצאתם

ממצרים, למען תזכרו את יום צאתכם מארץ מצרים כל ימי חייכם. לא יראה לך שאור בכל גבוליה שבעת ימים, ולא ילין מן הבשר אשר תזבח בערב ביום הראשון עד הבקר. לא תוכל לזבח את־הפסח באחת מעריה אשר יהיה אלהיה נתן לך: כי אם אל המקום אשר יבחר יהיה אלהיה לשכן את שמו שם, שם תזבח את הפסח בערב, כשקיעת השמש, במועד אשר יצאת ממצרים. ובשלת וצליח ואכלת במקום אשר יבחר יהיה אלהיה בו ופנית בבקר והלכת לבתיה ששת ימים תאכל מצות, וביום השביעי עצרת חג ליהיה אלהיה. לא תעשה בו כל מלאכה, מלבד אשר יעשה לנפש.

שבעה שבועות תספר לך, מהתחיל אתה לשים מגל בקמה, תחל לספר שבעה שבועות. ועשית חג שבעות ליהיה אלהיה, כאשר תוכל ידך, כפי אשר יתן יהיה אלהיה לך.

ושמחת לפני יהיה אלהיה, אתה ובנה ובתה, עבד ואמתה, והלוי והגר והיתום והאלמנה הנמצאת בקרבך, במקום אשר יבחר יהיה אלהיה לשכן את שמו שם.

וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים, ושמרת ועשית את המצוות האלה. חג סכות תעשה לך שבעת ימים, באספה מגרנה ומיקנה. ושמחת בחגה, אתה ובנה ובתה, עבד ואמתה, והלוי והגר והיתום והאלמנה הנמצאים בשעריך. שבעת ימים תחג ליהיה אלהיה במקום אשר יבחר יהיה אלהיה לו, ואם יברכה יהיה אלהיה בכל־תבואתה ובכל מעשה ידי, והיית שמח.

שלוש פעמים בשנה יראה כל זכור את־פני יהיה אלהיה במקום אשר יבחר, בחג המצות ובחג השבועות ובחג הסוכות, ולא יראה את־פני יהיה אלהיה ריקם. איש איש כפי כח ידיו, כפי ברכת יהיה אלהיה אשר נתן לך.

שפטים ושטרים תעשה לך בכל־עריה, אשר יהיה אלהיה נתן לך לשבטיה, ושפטו את־העם משפט־צדק. לא יטו משפט ולא יקחו שחד, כי השחד יעור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים. בצדק את־הצדק תרדה, למען תחיו, ובאים תירשו את־הארץ אשר יהיה אלהיה נתן לך.

לא תטע לך אשרה, כל עץ, אצל מזבח יהיה אלהיה; לא תעשה לך. לא תקים לך מצבה, אשר שגא יהיה אלהיה.

לא תזנב ליהנה אלהיה עגל או שה אשר יש בו מום, כל דבר רע, כי תועבת יהנה אלהיה הוא.

אם ונמצא באחת הערים שלך אשר יהנה אלהיה נותן לה איש או אשה אשר יעשה הרע לפני יהנה אלהיה לעבר את-בריתו, ובאים יעבדו אלהים אחרים וישתחוו להם, לשמש או לירח או לכל אשר מעולם השמים, אשר לא צנה לה, והגד לה ודרשת היטב, והנה אמת הנה הדבר, נעשתה התועבה הזאת בישראל והוצאת את האישה הזאת או את האשה הזאת, וסקלתם אתם באבנים ומתו. על-פי שנים עדים או על-פי שלשה עדים יומת המת, לא יומת על-פי עד אחד. ויד העדים תהיה עליו בראשונה להמיתו, ויד העם באחרונה, ובערת הרע מקרבכם.

ואם יפלא ממך דבר במשפט בין דם לדם, ובין משפט למשפט, ובין גגע לגגע, ובין מדון למדון, דברי משפט בעריד, וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר יהנה אלהיה שם. ובאת אל הכהנים הלויים ואל השפט אשר יהנה בימים ההם, ודרשת והגידו לה את המשפט. ועשית על-פי הדבר אשר יגידו לה מן המקום אשר יבחר יהנה אלהיה, ושמרת לעשות ככל אשר יורה על-פי התורה ועל-פי המשפט אשר יאמרו לה מעשה, לא תסור מן הדבר אשר יגידו לה מין ושמאל.

והאיש אשר יעשה בנדון לבלתי שמע אל הכהן העמד לשרת שם על שם יהנה אלהיה או אל השפט אשר יהנה בימים ההם, ומת האיש ההוא, ובערת הרע מישראל. וכל העם שישמע יירא ולא ירשיע עוד.

ואם תבוא אל הארץ אשר יהנה אלהיה נותן לה וירשתה וישבת בה ואמרת אשימה עלי שר פכל הגוים הנשארים אשר סביבותי ממנה ומנה על עצמה שר אשר יבחר יהנה אלהים אותו, מאסיה ומנה על עצמה שר. לא תוכל להמנות על עצמה איש נכרי, כי לא אחיה הוא. כי לא ירבה לו סוס, ולא ישיב את העם אל מצרים למען לא ירבה לו סוס, ויהנה אמר: לא תספו לשוב בדרך הזאת עוד. ולא ירבה לו נשים, למען לא יסור לבבו, וקסר ונהב לא ירבה לו מאד.

וכאשר ישב על כסא ממלכתו, וכתב לו את משנה התורה הזאת על ספר מאת הכהנים הלויים. והיה עמו, וקרא בו כל ימי חייו, למען ילמד לינאה את־יהוה אלהיו, ולשמר את־כל־המצוות האלה ואת־החקקים האלה לעשותם. למען לא ירום לבבו מאחיו, למען לא יסור מן המצוה ימיו ושמאול, למען יצריף ימים על ממלכתו הוא ובניו בקרב בני ישראל.

יח

לא יהיה לכהנים הלויים, כל שבט לוי, חלק ולא נחלה עם ישראל; אשׁי יהוה הנחלה שׁלהם, אותם יאכלו. חלק לא יהיה להם בתוך אחיהם, יהוה הוא חלקו, כאשר אמר לו. וזאת משפט הכהנים מאת העם, מאת הזבחים את הזבחים, אם עגל ואם כבש, ונתת את הזרוע לפניה ואת הלחיים ואת השכבה ואת ראשית תבואתה וינגד ויצהרה ואת ראשית גז צאנה נתת לו כי אתו בחר יהוה מכל שבטיה לעמד לפני יהוה האלהים לשרת ולקברה על שמו, הוא ובניו בבני ישראל

ואם יבוא הלוי מאחת הערים מכל בני ישראל אשר הוא גר שם, כאשר תתאנה נפשו, אל המקום אשר יבחר ושרת בשם יהוה אלהיו, ככל אחיו הלויים העמדים שם לפני יהוה אלהיו. חלק מחלק יאכל, מלבד הממכר שלפי המשפחה. ואם תבוא אל הארץ אשר יהוה אלהיו נותן לה, לא תלמד לעשות כתועבות הגוים ההם.

לא ימצא בך מעביר בנו ובתו באשׁ, קוסם קוסמים, מנחש ומעונו, מכשף. משורר על לחש, אוב ומפרש אותות, שואל את המתים. כי תועבת יהוה אלהיו כל עשה אלה, כי בגלל התועבות האלה יהוה ישמיד אותם מפניו. תמים תהיה לפני יהוה אלהיו. כי הגוים האלה אשר אתה יורש אותם, הם אל־נחשים ואל־קוסמים ישמעו, ואתה לא־כן נתן לה יהוה אלהיו.

נביא מקרב אחיו במוני יקום לה יהוה אלהיו אליו תשמעו ככל אשר שאלת מעם יהוה אלהיו בחרב ביום ההקל לאמר לא נוסף לשמע את קול יהוה אלהיו ואת האשׁ הגדולה הזאת לא נראה עוד ולא נמות ויאמר יהוה אלי, נכון כל אשר דברו אליה. נביא אקים להם מקרב אחיהם כמוהו, ונתתי דברי בפיו, ודבר אליהם את כל אשר אצונו. והאדם אשר לא ישמע לכל אשר ידבר הנביא שהוא בשמי, אנכי אדרשׁ מעמו. אבל הנביא אשר יחטיא לדבר על שמי דבר אשר לא צויתי לדבר, ואשר ידבר בשם אלהים אחרים, ימות

הנביא ההוא. ואם-תאמר בלבבך איך נדע את-הדבר אשר לא-דבר יהוה כל אשר ידבר הנביא ההוא בשם יהוה, ולא יהיה ולא יקרה, זה הדבר אשר לא דבר יהוה. ברשעה דבר הנביא ההוא, לא תגורו ממנו.

יט

ואם ישמיד יהוה אלהיך את-הגוים אשר האלהים נותן לך את-הארץ, וירשם אתם וישבתם בעריהם ובבתיהם, שלוש ערים תבדיל לך בתוך הארץ שלך, אשר יהוה אלהיך נותן לך. שים לך את-הדרך ושלשף את-גבולות ארצך אשר יחליק לך יהוה אלהיך והיה למקלט לכל-רוצח: וזה יהיה פקוד הרוצח אשר יברח שם ויחיה: אשר יכה את רעהו בלי דעת, והוא לא שנה אותו מאתמול שלשום ואשר אם יבוא עם הרע אל היער לחטב עצים, ונדחה ידו בפרוץ בכרתו את העץ, ונשל הפרוץ מן העץ ומצא את הרע ומת, הוא ינוס אל אחת הערים האלה וחי כדי שלא ירדף גואל הדם אחריו הרוצח, כי נחמם בלבבו, וישיגהו אם תהיה הדרך ארצה, ויכה את נפשו, ולזה אין משפט מות, כי לא שונא היה אותו לפני תמול ולא לפני שלשום. על כן אני מצוה את הדבר הזה לאמר: שלש ערים תבדיל לך.

ואם ירחיב יהוה אלהיך את-גבולך כאשר נשבע לאבותיך ונתן לך את-פלי-הארץ אשר דבר לתת לאבותיך אם תשמע לעשות את כל המצוות האלה אשר אנכי מצוה אותך היום, לאהבה את יהוה אלהיך, ללכת בכל דרכיו כל הימים, ותוספת לך עוד שלש ערים על השלש האלה. ולא ישפך דם נקי בארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך בנחלה, ולא יהיה בך אשם בדם.

ואם יהיה בך איש שונא את רעהו וארב לו וקם עליו והכהו נפש ומת ונס אל אחת הערים האלה ושלחו זקני עירו ולקחו אותו משם ונתנו אתו ביד גאלי הדם ומת: לא תחוס עינה עליו, ובערת דם נקי מישראל, וטוב לך יהיה.

לא תסיע גבולות רעה אשר העמידו אבותיך בנחלתך אשר נתנחלת בארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך בגורל. לא יעמד עד אחד להעיד כנגד אדם לכל-עול ולכל-חטא ולכל-חטאת אשר יחטא. על-פי שנים עדים ועל-פי שלשה עדים יקום כל-דבר. ואם יעמד עד שגר על איש להאשימו ברשעה ויעמדו שני האנשים אשר להם הריב לפני יהוה ולפני הפהנים ולפני השפטים אשר יהיו בימים ההם. ויבדקו השפטים בדיוק, והנה עד שגר העיד שגר ועמד נגד אחיו. ועשיתם לו כאשר זמם לעשות לאחיו, ובערת הרע מקרבכם. והנשארים

ישמעו וייראו, ולא יוסיפו עוד לעשות כדבר הָרַע הַזֶּה בְּקִרְבְּכֶם לֹא תַחֲסוּ עֵינֶיךָ עָלָיו, נָפֶשׁ תַּחַת נָפֶשׁ, עֵינַי תַּחַת עֵינֵי, שׁוֹן תַּחַת שׁוֹן, יָד תַּחַת יָד, רָגֶל תַּחַת רָגֶל.

כ

ואם תִּצָּא לְמִלְחָמָה עַל אֹיְבֶיךָ וּתְרָאֶה סוֹס וְרוֹכֵב וְעַם רַב מְמַד, לֹא תִירָא מֵהֶם, כִּי יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ, הַמַּעֲלֶה מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. וְהָיָה כִּאֲשֶׁר תִּקְרַב לְמִלְחָמָה, וְנִגַּשׁ הַכֹּהֵן וְדָבַר אֶל־הָעָם. וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, אַתֶּם הוֹלְכִים הַיּוֹם לְמִלְחָמָה עַל אוֹיְבֵיכֶם. אֵל יִחְלָשׁ לְבַבְכֶם, אֵל תִּירָאוּ, וְאֵל תַּחַתוּ, וְאֵל אֹיְבֵיכֶם הַהוּלֵךְ לְפָנֵיכֶם עִמָּכֶם לְהִלָּחֵם לָכֶם אֵת אֹיְבֵיכֶם הַהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם

וְדָבְרוּ הַסּוֹפְרִים אֶל־הָעָם לֵאמֹר: מִי הָאִישׁ אֲשֶׁר בָּנָה בֵּית חָדָשׁ וְלֹא חֲנָכוֹ? יֵלֶךְ וְיִשָּׁב אֶל־בֵּיתוֹ, פֶּן יִמּוֹת בְּמִלְחָמָה וְאִישׁ אֲחֵר יִחְנָכֶנּוּ. וּמִי הָאָדָם אֲשֶׁר נָטַע כָּרֶם וְלֹא שָׁמַח מִמֶּנּוּ? יֵלֶךְ וְיִשָּׁב אֶל בֵּיתוֹ, פֶּן יִמּוֹת בְּמִלְחָמָה וְאִישׁ אֲחֵר יִשְׁמַח מִמֶּנּוּ. וּמִי הָאָדָם אֲשֶׁר אָרַשׁ אִשָּׁה וְלֹא לָקַח אוֹתָהּ? יֵלֶךְ וְיִשָּׁב אֶל בֵּיתוֹ, פֶּן יִמּוֹת בְּמִלְחָמָה וְאִישׁ אֲחֵר יִקַּח אוֹתָהּ. וַיּוֹסִיפוּ הַסּוֹפְרִים לְדַבֵּר אֶל הָעָם וַיֹּאמְרוּ: מִי הָאִישׁ הַזֶּה וְיָרָה הַלֵּבָב? יֵלֶךְ וְיִשָּׁב אֶל בֵּיתוֹ, לִמְעַן לֹא יִמָּסֶס אֶת לֵבָב אֲחֵיו כָּלִיבּוֹ. וַיְהִי כִּאֲשֶׁר יִחְדְּלוּ הַסּוֹפְרִים מִדַּבֵּר אֶל הָעָם, וַיַּעֲמִידוּ שָׂרֵי הַצָּבָא הַמּוֹלִיכִים אֶת הָעָם.

ואם תִּקְרַב אֶל עִיר לְהִלָּחֵם בָּהּ, וְקִרְאתָ אֶל־יְשׁוּלֹם. אִם אָמְנָם שְׁלוֹמִים יַעֲנוּ לָךְ וַיִּפְתְּחוּ לָךְ, יִהְיֶה כְּלִי־הָעֵץ הַנִּמְצָאִים בָּהּ לָךְ לְמַסַּס וּמִשְׁתַּעֲבָדִים לָךְ. וְאִם־לֹא יִשְׁמְעוּ לָךְ וַעֲשׂוּ עִמָּךְ מִלְחָמָה, וְצָרָתָ עָלֶיךָ עַד אֲשֶׁר יִמָּסֶר לָךְ אוֹתָהּ יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ בִּיָּדֶיךָ, וְהָכִיתָ כָּל זָכָר שָׁלָה לְפִי תִּרֵב, רַק אֶת־הַנָּשִׁים וְאֶת־הַכֹּהֲנִים, וְכָל־הַבָּהֳמוֹת, וְכָל־אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּעִיר, וְאֶת־כָּל־הַצֹּדָה תִּבְזֹּז לָךְ, וְאֶכְלָתָ אֶת־כָּל־בְּזוֹ אֹיְבֶיךָ, אֲשֶׁר יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ. כִּכָּה תַעֲשֶׂה לְכָל הָעָרִים הַרְחוֹקוֹת מִמָּךְ, לֹא מֵעָרֵי הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה. אֲשֶׁר יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ לְרִשְׁתָּ אֶת־אֶרְצָם. לֹא תַחֲיוּ כָּל־נָשָׁמָה, כִּי אִם־הַחֲרָם תִּחְרִימוּ אוֹתָם, אֶת־הַחַתִּי, וְהָעַמֹּנִי, וְהַכְּנַעֲנִי, וְהַפְּרָזִי, וְהַחִתִּי, וְהַיְבוֹסִי, וְהַגְּרָגִשִׁי, כִּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, כִּדִּי שְׁלֹא לְמַדּוֹ אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל תּוֹעֲבוֹתֵיהֶם, אֲשֶׁר עָשׂוּ לֹא־לֵהִיבָם, וְחִטָּאתָם לְפָנֶי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם.

כִּי־תַצּוֹר אֶל־עִיר יָמִים רַבִּים לְהִלָּחֵם עָלֶיךָ לְתַפְשָׁהּ, לֹא־תִשְׁחִית אֶת־עֵצָהּ לְגִדּוֹחַ עָלֶיהָ גִּרְזָן, כִּי מִמֶּנּוּ תֵּאָכַל וְאוֹתוֹ לֹא תִּכְרֹת, כִּי הָאָדָם עֵץ הַשִּׁדָּה לְבוֹא מִפְּנֶיךָ בְּמִצּוֹר, אֲכָל עֵץ

אֲשֶׁר אִתָּהּ יוֹדֵעַ כִּי לֹא עֵץ פְּרִי הוּא, אִתּוֹ תִּשְׁחִית וְתִכְרֹת, וּבְנִית מְצוֹר עַל הָעִיר אֲשֶׁר הִיא עֹשֶׂה עִמָּךְ מִלְחָמָה, עַד אֲשֶׁר תִּתְּנֶנּוּ.

כא

וְאִם יִמָּצֵא חָלָל בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ לְרִשְׁתָּהּ, נֶפֶל בַּשָּׂדֶה, וְלֹא נֹדֵעַ מִי הִכָּהוּ יִצְאוּ זִמְנוֹת וְשִׁפְטֵיהֶם, וּמִדָּדוֹ אֱלֹהֵהֶם אֲשֶׁר סָבִיב לְחָלָל, וְהִנֵּה הָעִיר הַקְּרוֹבָה אֶל הַחָלָל, וְלִקְחוּ זִמְנֵי הָעִיר הַהִיא עֲגֹלַת בָּקָר אֲשֶׁר לֹא עֶבֶד בָּהּ, וְאֲשֶׁר לֹא מִשְׁכָּה בָעֵל. וְהוֹרִידוּ זִמְנֵי הָעִיר הַהִיא עֲגֹלָה אֶל נַחַל אֵיתָן, אֲשֶׁר לֹא נֶעְבֵּד בּוֹ וְלֹא נִזְרַע, וְעָרְפוּ שָׁם אֶת הָעֲגֹלָה בַּנַּחַל. וּנְגִשׁוּ הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם, כִּי אִתָּם בָּחַר יְהוָה הָאֱלֹהִים לַעֲמֹד לִפְנֵינוּ וּלְבָרֶכֶת עַל שְׁמוֹ, וְעַל פִּיתָם יְהִי כָל רִיב וְכָל נִגְעַ. וְכָל זִמְנֵי הָעִיר הַהִיא הַמִּקְרִיבִים אֶל הַחָלָל יִרְחֲצוּ אֶת יְדֵיהֶם עַל רֹאשׁ הָעֲגֹלָה הַעֲרוּפָה בַּנַּחַל, וְעָנוּ וַיֹּאמְרוּ: יָדִינוּ לֹא שָׁפְכוּ אֶת הַדָּם הַזֶּה, וְעִינֵינוּ לֹא רָאוּ. חֲנֹנוּ הָיָה לַעֲמֹד יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר פָּדִיתָ, אֲדֹנָי, לְמַעַן לֹא יִהְיֶה דָם נָקִי בְעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל, וְיִכְפַּר לָהֶם הַדָּם. וְאִתָּהּ תִּבְעֵר אֶת הַדָּם הַנָּקִי מֵעַם, אִם תַּעֲשֶׂה אֶת הַטּוֹב וְאֶת הַיָּשָׁר לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ.

וְאִם תִּצָּא מִלְחָמָה עַל אֵיבֶיךָ וַיִּתְּנֶם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּיָדְךָ וְשָׁבִיתָ שְׁבִיּוֹ וְתִרְאֶה בַּשָּׂדֶה אִשָּׁה יֹפִת תֹּאֵר וְחִשְׁקָתָ בָּהּ וְלִקְחָתָ לָךְ לְאִשָּׁה וְהִבֵּאתָ אוֹתָהּ אֶל תּוֹךְ בֵּיתְךָ, וּגְלַתָּה אֶת רֹאשָׁהּ, וְעֲשִׂיתָהּ אֶת צִפְרָנֶיהָ, וְהִסִּירוֹתָ אֶת בִּגְדֵי הַשָּׁבִי מֵעָלֶיהָ, וְשִׁבַּח בְּבֵיתְךָ, וּבִקְרָתָהּ אֶת אֵבֶיהָ וְאֶת אִמָּהּ חֹדֶשׁ יָמִים, וְאַחֵר כֵּן תָּבוֹא אֵלֶיהָ וּבַעֲלִיתָ, וְהָיְתָה לָךְ לְאִשָּׁה.

וְהִנֵּה אִם-לֹא תִחַפֵּץ בָּהּ, וְשִׁלַּחְתָּ אוֹתָהּ לְחִפְשִׁי, וּלְמַמְכֵּר לֹא תִמְכֹּר בְּכֶסֶף, לֹא תִתְּעַמֵּר בָּהּ, כִּי עֲנִית אוֹתָהּ:

אִם יִהְיוּ לְאִשׁ שְׁתֵּי נָשִׁים, אַחַת אֶהְיֶה וְאַחַת שְׂנוּאָה, וְיִלְדוּ לּוֹ הָאֶהְיֶה וְהַשְּׂנוּאָה, וַיְהִי הֵבֶן הַבְּכוֹר לַשְּׂנוּאָה, וְהִנֵּה בְּיוֹם אֲשֶׁר יִנָּחֵל לְבָנָיו אֶת-יִנְכְּסָיו, לֹא יוּכַל לְבָכֵר אֶת-בְּנוֹת-הָאֶהְיֶה, בְּהִתְעַלְמוֹ מִבְּנוֹת-הַשְּׂנוּאָה הַבְּכוֹר אֲכָל אֶת הַבְּכוֹר בֶּן הַשְּׂנוּאָה יִפִּיר לְתֵת לּוֹ כִּפְלִים מִכָּל אֲשֶׁר יִמָּצֵא לוֹ, כִּי הוּא רֹאשִׁית בָּנָיו, וְלוֹ נָאֻה הַבְּכֹרֶה. וְאִם יִהְיֶה לְאִישׁ בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרֵה אֵינָנו שׁוֹמֵעַ בְּקוֹל אָבִיו וּבְקוֹל אִמּוֹ, וַיִּסְרוּ אוֹתוֹ וְלֹא יִשְׁמַע אֲלֵיהֶם, וְתִפְשׂוּ אוֹתוֹ אָבִיו וְאִמּוֹ, וְהוֹצִיאוּ אוֹתוֹ אֶל זִמְנֵי עִירוֹ וְאֶל שַׁעַר מִקְוָמוֹ. וַיֹּאמְרוּ לְאִנְשֵׁי עִירָם, בְּנֵינוּ זֶה סוֹרֵר וּמוֹרֵה, אֵינָנו שׁוֹמֵעַ בְּקוֹלֵנוּ, זֹלָל וְסוֹבָא. וְסָקְלֻהוּ אִנְשֵׁי עִירוֹ בָּאֲבָנִים נִמְתָּ, וּבַעֲרַתָּ הָרָע מִקִּרְבָּם, וְהִנָּשְׂאָרִים יִשְׁמְעוּ וַיִּירָאוּ.

ואם יהיה באיש חטא משפט מות ומת ותלית אותו על־עץ לא יישן גופו על העץ, אבל קבור תקברו אותו ביום ההוא, כי ארור מאת אלהים כל תלוי על עץ, ולא תטמאו את הארץ אשר יהיה אלהיה בותן לה בנחלה.

כב

לא־תרצה את־עגל אחיד או את־שניה תעים בדרך והתעלמת מהם, השב תשיבם לאחיד והשבתם לו. ואם לא יקרב אחיד אליך ולא ידעת אותו, תאסוף אותו פנימה אל ביתך, והיה עמך עד אשר יבקש אותם אחיד, והשבת לו. כן תעשה לחמורו, וכן תעשה לשמלתו, וכן תעשה לכל־אבדת אחיד אשר תאבד ממנו ומצאתה, לא תוכל להתעלם. לא תראה את־חמור אחיד או את־שורו נפלים בדרך והתעלמת מהם, הקם תקים עמו.

לא יהיו כלי גבר על אשה, ולא ילבוש גבר שמלת אשה, כי תועבת יהיה אלהיה כל עשה אלה. אם תפגש כן צפרים לפניך בדרך או על כל עץ או על הארץ, אפרוחים או ביצים, והאם רבצת על האפרוחים או על הביצים, לא תקח את האם עם הבנים. שלח תשלח את־האם, ואת־הבנים תקח לה, למען ייטב לה והארכת ימים:

אם תבנה בית חדש, ותעשה מעקה לגגך, ולא תשים דמים בביתך אם יפל הנפל ממנו. לא תזרע את־כרמך פלאים, למען לא יתקדש המבואה והזרע אשר תזרע עם תבואת כרמך: לא תחרש בעגל ובחמור יחדו. לא תלבש שעטנז, צמר ופשתים יחדו. גדלים תעשה לה על ארבע כנפות כסותה אשר תכסה בה

אם־ינקח איש אשה וידור עמה וישנאה ושם עליה דברי תאנות והוציא עליה שם רע ואמר, את־האשה הזאת לקחתי, ובקרבותי אליה לא מצאתי לה את־הבתולים ולקח אבי הנערה ואמה והוציאו את בתולי הנערה אל הזקנים אל השער. ואמר אבי הנערה אל הזקנים, את בתי הזאת נתתי לאיש הזה לאשה, וישנאה עתה זה שם עליה דברי עליה לאמר, לא מצאתי לבתך בתולים, ואלה בתולי בתי. ופרשו את השמלה לפני זקני העיר. ולקחה זקני העיר והיא את האיש ההוא ויסרו אותו. ויענישו אותו מאה שקלים ויתנו לאבי הנערה, כי הוציא שם רע על בתולה ישראלית, ולו תהיה לאשה, לא יוכל לשלחה כל הימים.

ואם-אמנם על-אמת יהיה הדבר הזה, ולא נמצאו בתולים לנערה והוציאו את-הנערה אל-פתח בית אביה, וסקלנה אנשי עירה באבנים ומתה, כי עשתה נבלה בישראל לזנות בית אביה, ובערתה הרע מקרבך.

ואם-נמצא איש שוכב עם אשה נשואה לאיש, והמתם גם-שניהם, את-האיש השוכב עם האשה ואת-האשה, ובערתה הרע מישראל. ואם-תהיה נערה בתולה מארשה לאיש, ומצאה איש בעיר ושכב עמה תוציאו את שניהם אל שער עירם, והם יסקלו באבנים וימותו, את הנערה כי לא צעקה בעיר, ואת האיש כי ענה את אשת הרע, ובערת את הרע מקרבכם. ואם בשדה ימצא איש את הנערה המאוסה, והחזיק בה ושכב עמה, והמתם את האיש אשר שכב עמה לבדו ולנערה אין חטא מנת, כמו שאיש יקום על רעהו ויירצח את נפשו, ככה הדבר הזה. כי בשדה מצאה, צעקה הנערה המארשה, ולא תהיה מושיע לה.

אם איש ימצא את הנערה הבתולה אשר לא ארשה, ותפשה ושכב עמה, ונמצאו, יתן האיש השוכב עמה לאבי הנערה חמשים כסף, ולו תהיה לאשה, תחת אשר ענה אתה, לא יוכל לשלחה פל-ימיו.

כג

לא יקח איש את אשת אביו, ולא יגלה כנף אביו.

לא יבוא פצווע־דכה ולא כרות שפכה אל-קהל יהוה: לא יבוא כו־זונה בקהל יהוה:

לא יבוא עמוני ומואבי אל קהל יהוה, ועד דור עשירי לא יבוא אל קהל יהוה, ועד לעולם. על אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים בדרך בצאתכם ממצרים ואשר שכר עליך את בלעם בן בעור מפתור ארם נהרים לקללך ולא רצה יהוה אלהיך לשמע אל בלעם, והפך יהוה אלהיך את הקללה לברכה, כי אהבה יהוה אלהיך. לא תדבר שלום להם וטובה להם כל ימיה לעולם. לא תתעב אדומי, כי אחיך הוא. לא תתעב מצרי, כי גר היית בארצו. בנים אם יולדו להם, בדרך השלישי יבאו בקהל יהוה.

ואם תצא לחנות על אויביך, ותשמר מכל דבר רע. אם יהיה בך איש אשר לא יהיה טהור מקרה לילה, ויצא אל מחוץ למחנה, ולא יבא אל המחנה. ויהיה לפנות ערב ירחץ את גופו במים, ובשקעה השמש יבוא אל המחנה. ומקום יהיה לה מחוץ למחנה, ויצאת שמה

חוצצה: וימד תהיה לה על חגורה, והיה כאשר תשב בחוץ ותרפת בה, ושבת וכסית את
ערומה. כי יהיה אליה מתהלך בקרב מחנה להצילה ולתת איבה לפניה, והיה מחנה קדוש,
ולא-יראה בה ערות דבר, ושבת מאחריה.

לא תסגיר עבד לאדוניו, אשר ינצל אליה מעם אדוניו. עמה ישכן, בתוככם ישכן
כאשר ייטב לו, לא תצער אתו. לא תהיה זונה מבנות ישראל, ולא יהיה זונה מבני ישראל.
לא תהיה מחנכת מבנות ישראל, ולא יהיה מתחנך מבני ישראל. לא תביא שֹׁכֵר זונה ולא
תמורת קֶלֶב אֶל-בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְכַלֵּנֶה, כִּי תוֹעֵבֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא גַם-שְׁנֵיהֶם

לא תלנה בגֹּשֶׁף לאחיה, גֹּשֶׁף פֶּסֶד ונֹשֶׁף מַאֲכָלִים ונֹשֶׁף כֹּל-דָּבָר אֲשֶׁר תִּלְנֶה. לנָכְרִי
תִּשִּׂיה, ולאחיה לא תִּשִּׂיה, לְמַעַן יִבְרָכֶךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל מַעֲשֶׂיךָ עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה
בֹּא-שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ.

אם-תִּדְרֹךְ נָדָר ליהוה אֱלֹהֶיךָ לא תאחר לשלמו כי דָּרַשׁ יִדְרֹשׁוּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מַעֲמֹךְ
וְהִנֵּה בָּךְ חֹטֵא אִם אַף לֹא תִרְצֶה לְהַתְּפִיל, אִין בָּךְ חֹטֵא. אֵת הַיּוֹצֵא מִשְׁפָּחֶיךָ תִּשְׁמֹר וּתַעֲשֶׂה
כַּאֲשֶׁר נִדְרַת ליהוה אֱלֹהֶיךָ מִתְּנָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ בְּפִיךָ

ואם תבוא אל קציר שִׁכְנֶה, ואספת בְּנֵיךָ שְׂבָלִים, ומגל לא תשים על קציר שִׁכְנֶה.
ואם תבוא אל כֶּרֶם שִׁכְנֶה, תאכל עֲנָבִים בְּנִפְשֶׁךָ לְהַשְׂבֵּעַ, וְאֵל כְּלִי לֹא תשים.

כד

ואם יקח איש אשה וישב עמה, והיה אם לא תמצא חן בעיניו כי מצא בה ערות דבר,
וכתב לה ספר פְּרִימָת ונָתַן בְּיָדָהּ וּשְׁלָחָה מִבֵּיתוֹ, וְהִלָּכָה וְהִימָת לְאִישׁ אַחֵר, וְשָׂנָא אוֹתָהּ
הָאִישׁ הָאֲחֵרוֹן, וְכָתַב לָהּ סֵפֶר פְּרִימָת ונָתַן בְּיָדָהּ, וּשְׁלָחָה מִבֵּיתוֹ, וּמֵת הָאִישׁ הָאֲחֵרוֹן אֲשֶׁר
לָקַחָהּ לוֹ לְאִשָּׁה לֹא יוּכַל הָאִישׁ הָרִאשׁוֹן הַמְּשַׁלַּח אוֹתָהּ לָשׁוּב לְקַחֹת אוֹתָהּ לוֹ לְאִשָּׁה, אַחֲרֵי
הַטְּמָאָה, כִּי תוֹעֵבָה הִיא לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, וְלֹא תִטְמָאוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ
בְּנִחְלָה.

ואם-יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה לְאֲחֵרוֹנָה, לֹא יֵצֵא לְמִלְחָמָה, וְלֹא יִשָּׁל עָלָיו כֹּל-דָּבָר, וְקִי יְהִיָּה
בְּבֵיתוֹ שָׁנָה אַחַת, וְשָׂמַח אֶת-אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר לָקַח.

לא תמשכן רחמים ולא רכב, כי נפש הוא ממשיכן ואם ימצא איש גונב נפש מאחיו מבני ישראל, והשתלט בו ומכרו, ומת הגנב ההוא, ובערת את הרע מקרבכם. השמר לך בנגע הצרעת, תשמר מאד לעשות ככל התורה אשר יגידו לךם הכהנים הלויים, כאשר צויתי אתכם תשמרו לעשות. זכר את אשר עשה יהוה אלהיך למרים בדרך, בצאתכם ממצרים.

אם חוב או ברעך, חוב כל דבר, לא תיכנס אל ביתו לקחת כעבוט את עבוטו. בחוץ תעמד, והאיש אשר המלנה שלך אצלו, הוא יוציא לך את המשכון החוצה. ואם האדם יעני, לא תשכב בעבוטו. השב תשיב לו את העבוט לפני בוא השמש, ושכב בשמלתו וברכך, ויהי תהיה צדקה לפני יהוה אלהיך. לא תעשק שכר עני ואביון מאתיד או מן הגרים אשר בשעריך: ביום ההוא תשיב את שכרו, לא תבוא השמש עליו, כי עני הוא, ובו הוא שם את תקותו, ויוצק עליה אל יהוה, ויהיה בך חטא. לא ימותו אבות בעד בנים, והבנים לא ימותו בעד אבות; איש בחטאו הוא ימות. לא תטה משפט גר ויתום ואלמנה לא תחבל שמלת אלמנה, וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים, ויפדה יהוה אלהיך משם; על כן אנכי מצוה לעשות את הדבר הזה.

אם תקצר קציר בשדה ושכחת עמר בשדה, לא תשוב לקחתו, לגר וליתום ולאלמנה יהיה, למען וברכך יהוה אלהיך בכל מעשה ידיך. אם תלקט זיתים לא תשוב ללקט את אשר אחריו, לגר וליתום ולאלמנה יהיה, וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים, על כן אנכי מצוה לעשות את הדבר הזה. ואם תבצר את פרקה, לא תעולל אותו אחריו, לגר וליתום ולאלמנה יהיה. וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים, על כן אני מצוה לעשות את הדבר הזה.

כה

אם יהיה ריב בין אנשים ונגשו למשפט ושפטום והצדיקו והצדיק והרשיעו את הרשע והנה אסראוי הרשע למכות, תשפיקנו לפני השופטים, והפיהו לפנינו כפי רשעתו. ובמספר ארבעים ילקו אותו, לא יוסיפו. ואם תוסיף להלקות על אלה המכות יותר, יתבזה אחיך לעיניך. לא תחסום שור דש.

אם ישובו אחים יחדו ומת אחד מהם ובן אין לו, לא תהיה אשת המת החוצה לאיש זר, יבמה יבא עליה ולקחה לו לאשה ויבמה והיה הילד אשר תלד יוקם על שם המת, ולא ימחה שמו מישראל.

ואם לא ירצה האיש לקחת את אשת אחיו, ועלתה האשה אל השער אל הזקנים, ואמרה, לא רוצה אחי אישי להקים את שם אחיו בישראל, לא רצה אחי אישי. וקראו לו זקני עירו ודברו אליו, ועמד ואמר, לא חפצתי לקחתה. ונגשה אשת אחיו לפני הזקנים, וסלצה את נעלו האחת מעל רגלו, וירקה בפניו, ונעמה ואמרה, ככה יעשה לאיש אשר לא יבנה את בית אחיו בישראל. ויקרא שמו בישראל בית חלויז הנעל.

ואם ינצו אנשים יחדו, איש ואחיו, וקרכה אשת אחד מהם להציל את אישה מיד מכהו, ושלחה את נדה וסתויה במבשיו תקציץ את היד, לא תחוס עינה עליה.

לא יהיה לה בכיסה משקל ומשקל, גדול או קטן. לא יהיה בביתה מדה ומדה, גדולה או קטנה. משקל אמת וצדק יהיה לה, ומדה אמת וצדק תהיה לה, למען תאריה ימים על האדמה אשר יהיה אליה נמן לה בנחלה. כי תועבת יהוה אליה כל עשה אלה, כל עשה עול.

זכר את כל אשר עשה לה עמלק בדרך, בצאתה מארץ מצרים, איך עמד נגדה בדרך, והכה לה את המאסף, את היגעים אחריה, ואתה רעב ונגע, ולא גרא את ההללים. והיה כי יניח לה יהוה אליה מכל איבה מסביב בארץ אשר יהיה אליה נמן לה לרשתה, תמכה את שם עמלק מתחת השמים, ולא תשפח.

כו

והיה אם תבוא אל הארץ אשר יהיה אליה נמן לה לרשתה, וירשתה וישבת בה ולקחת מראשית פרות אדמתה אשר יהיה אליה נמן לה, ושמרת בסל, והלכת אל המקום אשר יבחר יהוה אליה לשפן את שמו שם. ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם ואמרת אליו מגיד אני היום ליהוה אליה כי באתי אל הארץ אשר נשבע יהוה לאבותינו לתת לנו ולקח סכהו את הסל מידו והניחו לפני מזבח יהוה אליה: וענה ואמר לפני יהוה אליה: ארמי אבד אבי, וירד מצרמה, ויגר שם במתי מעט, ויהי שם לגוי גדול, עצום ורוב וירעו לנו המצרים, ונענונו, ויתנו עלינו עבודה קשה. ונזעק אל יהוה אליהנו, וישמע יהוה את קולנו, וירא את ענינו ואת עמלנו ואת לחצנו. ויוציאנו יהוה ממצרים ככחו הגדול וכידו חזקה ובזרוע נטויה ובמראות גדולות ובאותות ובמופתים והביא אותנו אל המקום הזה, ונתן לנו את הארץ הזאת, ארץ זבת חלב ודבש. ועתה הנה הבאתי את ראשית תבואות האדמה

אֲשֶׁר נָתַתָּ לִי יְהוָה, אֲרֵץ זֶבֶת חֶלֶב וְדִבְשׁ, וְהַנַּחֲתוּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ. וְשִׁמְחֶתָּ בְּכָל הַטּוֹבוֹת אֲשֶׁר נָתַן לָךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, וּבִימֶךָ וּבְלֹוֶי וּבְגֵר אֲשֶׁר בְּקִרְבְּךָ.

אִם תִּשְׁלַם לַעֲשׂוֹר אֶת כָּל מַעֲשֵׂי תַבּוּאָתְךָ בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית, תִּתֵּן אֶת הַמַּעֲשֵׂר הַשֵּׁנִי לִלְוִי וְלִגֵּר וּלְיִתּוֹם וְלָאֻלָּמָנָה, וְאָכְלוּ בְּעָרֶיךָ וְשִׂמְחוּ.

וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: בַּעֲרַמִּי הַקֹּדֶשׁ מִן הַבַּיִת וְשָׁלִי, וְגַם נִתְּמוּ לִלְוִי וְלִגֵּר וּלְיִתּוֹם וְלָאֻלָּמָנָה, כִּפִּי כָּל הַמַּצּוֹת אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי; לֹא עֲבַרְתִּי אֶת מִצְוַתְךָ וְלֹא שִׁכַּחְתִּיהָ. וְלֹא אֶכְלָתִי בְּאוֹרֵי מֶהֱם, לֹא לִקְחֹתִי פָרִי מֶהֱם לְטִמְאָה, לֹא נָתַתִּי מֶהֱם לַמָּת, שִׁמְעִתִּי בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, עֲשִׂיתִי כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָ לִי. הִשְׁקַף מִמַּעוֹן קֹדֶשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם, וּבִרְךָ אֶת עַמְּךָ אֶת יִשְׂרָאֵל, וְאֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתָּ לָהֶם, כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם, לְמַת לְנוֹ אֲרֵץ זֶבֶת חֶלֶב וְדִבְשׁ.

בַּיּוֹם הַזֶּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ צִוָּה אוֹתְךָ לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַחֻקִּים וְאֶת הַמִּשְׁפָּטִים, וְשִׁמְרָתָם וַעֲשִׂיתָם אוֹתָם כְּכֹל לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם. אֶת־הָאֱלֹהִים בָּחַרְתָּ הַיּוֹם לְהִיּוֹת לָךְ לֵאלֹהִים, וּלְלַכֵּת בְּכָל־דֶּרֶכָיו, וְלִשְׁמֹר אֶת־חֻקָּיו וְאֶת־מִשְׁפָּטָיו, וְלִשְׁמָע בְּקוֹלֵךְ. וַיְהִי בַּיּוֹם הַזֶּה לְהִיּוֹת לָךְ לֵאלֹהִים וְלֵעַם סִגְלָה, כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר, לִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹתַי וְלִהְיוֹתָ עֲלִיּוֹן עַל כָּל הַגּוֹיִם, כַּאֲשֶׁר עָשָׂה אוֹתְךָ לְשֵׁם וּלְתַהֲלָה וּלְתַפָּאֲרָה, לְהִיּוֹתָ עִם קְדוֹשׁ לִיהוָה אֱלֹהֶיךָ, כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר.

כז

וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר: שָׁמְרוּ אֶת כָּל הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִכִּי מִצְוָה אֲתֶכֶם הַיּוֹם: וְהָיָה בַּיּוֹם אֲשֶׁר תַּעֲבְרוּ אֶת הַיַּרְדֵּן אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ, וְהִקְמַתָּ לָךְ אֲבָנִים גְּדוֹלוֹת, וְשָׂדַתְךָ אֹתָם בַּשִּׂיד. וְכִתְבְּתָה עַל הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֶת כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת, כַּאֲשֶׁר תַּעֲבְרוּ אֶת הַיַּרְדֵּן, כַּאֲשֶׁר תַּבָּאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֶיךָ נָתַן לָךְ, אֲרֵץ זֶבֶת חֶלֶב וְדִבְשׁ, כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֶיךָ לָךְ. וְהָיָה כַּאֲשֶׁר תַּעֲבְרוּ אֶת הַיַּרְדֵּן, תִּקְיְמוּ אֶת הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִכִּי מִצְוָה אוֹתְךָ הַיּוֹם בְּהֵר גִּיבֹל, וְתִשִּׂיד אוֹתָם בַּשִּׂיד. וּבְנִיתָ שֵׁם מִזְבֵּחַ לִיהוָה אֱלֹהֶיךָ, מִזְבֵּחַ אֲבָנִים, לֹא תִנִּיף עֲלֵיהֶם בְּרָזֶל אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה מִזְבֵּחַ לִיהוָה אֱלֹהֶיךָ, וְהַעֲלִיתָ עָלָיו עֹלוֹת לִיהוָה אֱלֹהֶיךָ. וְזִבַּחְתָּ שֵׁם זֶבַח שְׁלָמִים וְאֶכְלָתָ וְשִׁבַּעְתָּ וְשִׂמְחֶתָ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: וְכִתְבְּתָה עַל הָאֲבָנִים אֶת כָּל הַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּאוֹר הַיָּטֵב.

וַיַּדְבֵּר מֹשֶׁה וְהַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר: הִסְכַּת וְשָׁמַע יִשְׂרָאֵל, בַּיּוֹם הַזֶּה נִהְיִיתָ לְעַם לִיהוָה אֱלֹהֶיךָ. וְתִשְׁמָע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, וְתַעֲשֶׂה אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי וְאֶת־חֻקָּיו,

אֲשֶׁר אֲנֹכִי מֵצוּד הַיּוֹם.

וַיֵּצֵא מֹשֶׁה אֶת־הָעָם בְּיוֹם הַהוּא לֵאמֹר: אֵלֶּה יַעֲמִדוּ לְכַרֵּךְ אֶת הָעָם בְּהַר גְּרִזִּים אַחֲרֵי עֲבָרָם אֶת הַיַּרְדֵּן: שְׁמַעוּ, לֹוִי, יְהוּדָה, יִשָּׁשְׁכָר, יוֹסֵף וּבִנְיָמִין. וְאֵלֶּה יַעֲמִדוּ עַל הַקְּלָלָה בְּהַר גִּיבֹל: רְאוּבֵן, גָּד וְאֲשֶׁר, זְבוּלֹן, דָּן וְנַפְתָּלִי.

וַעֲנוּ וַיֹּאמְרוּ הַלְוִיִּם לְכָל יִשְׂרָאֵל בְּקוֹל גָּדוֹל אֲרוּר אָדָם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וּמִסְכָּה, תּוֹעֵבַת יְהוָה, מַעֲשֵׂה יְדֵי תַרְשִׁים, וְשֵׁם אֹתוֹ בִּסְתֵר. וַעֲנֵה כְלִי־הָעָם וַאֲמַרוּ: אָמֵן. אֲרוּר הַמְּבִזָּה אֶת־אֲבִיו אוֹ אֶת־אִמּוֹ, וַאֲמַרוּ כְלִי־הָעָם: אָמֵן. אֲרוּר הַמְּסִיג גְּבוּל רֵעֵהוּ, וַאֲמַר כְּלִי־הָעָם אָמֵן. אֲרוּר הַמְּטַעַה עֵינָיו בַּדֶּרֶךְ, וַיֹּאמְרוּ כָל הָעָם: יְהִי. אֲרוּר אֲשֶׁר יִשָּׂה מִשְׁפָּט גֹּר וְנִתּוּם וְאִלְמָנָה, וַאֲמַרוּ כְלִי־הָעָם אָמֵן. אֲרוּר הַשּׁוֹכֵב עִם אִשְׁתּוֹ אֲבִיו, כִּי גִלָּה כְּסוּת אֲבִיו, וַאֲמַרוּ כְלִי־הָעָם: אָמֵן. אֲרוּר הַיֹּשֵׁן עִם כְּלִי־בְהֵמָה, וַיֹּאמְרוּ כְלִי־הָעָם: אָמֵן. אֲרוּר הַשּׁוֹכֵב עִם אֲחֻתּוֹ מֵאֲבִיו אוֹ מֵאִמּוֹ. וַיֹּאמְרוּ כְלִי־הָעָם: אָמֵן. אֲרוּר הַשּׁוֹכֵב עִם כִּלְתּוֹ, וַיֹּאמְרוּ כְלִי־הָעָם: יְהִי. אֲרוּר הַשּׁוֹכֵב עִם אֲחֻת אִשְׁתּוֹ, וַיֹּאמְרוּ כְלִי־הָעָם: יְהִי. אֲרוּר הַמַּכָּה אֶת רֵעֵהוּ בַּמְרֵמָה, וַיֹּאמְרוּ כָל הָעָם: אָמֵן. אֲרוּר אֲשֶׁר יִקַּח שְׂחָד לְהַכּוֹת נַפְשׁ דָּם נָקִי, וַיֹּאמְרוּ כְלִי־הָעָם: יְהִי. אֲרוּר כָּל אָדָם אֲשֶׁר לֹא יַעֲמִיד בְּכָל דְּבַר־יְהוָה הַזֹּאת לַעֲשׂוֹת אוֹתָם, וַיֹּאמְרוּ כָל הָעָם: אָמֵן.

כח

וְהָיָה אִם שְׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשָׁמֵר וְלַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי מֵצוּד הַיּוֹם, וְנִתְּנָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עָלֶיךָ עַל כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ, וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל־הַבְּרָכוֹת הָאֵלֶּה וְהַשִּׁיגוּהָ, אִם־שְׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ. בְּרוּךְ אַתָּה בָּעִיר, וּבְרוּךְ אַתָּה בַּשָּׂדֶה. בְּרוּכִים פְּרִי בִטְנֶךָ וּתְבוּאוֹת אֲדָמָתְךָ וְעֵדְרֵי בָקָרְךָ וְעִשְׂתָּרוֹת צֹאנֶךָ מִבְּרָכוֹת אוֹצְרוֹתֶיךָ וּשְׂאִרֵּי־תִרְיָךְ בְּרוּךְ אַתָּה בְּבֹאֶךָ, וּבְרוּךְ אַתָּה בְּצֵאתְךָ.

יִמְסֹר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת אִבְיָךָ הַמִּתְנַגְּדִים לָךְ שְׂבוּרִים לַפְּנִיָּה, בְּדֶרֶךְ אַחַת יֵצְאוּ אֵלֶיךָ, וּבִשְׂבָעָה דְרָכִים יִבְרָחוּ מִפְּנֶיךָ. יִשְׁלַח יְהוָה עָלֶיךָ אֶת־הַבְּרָכָה בְּאַסְמִיָּה וּבְכָל מִשְׁלַח יָדְךָ עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ יָקִים אוֹתָךְ יְהוָה לֹוֹ לְעַם קְדוֹשׁ, כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם, אִם תִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְתִלָּחַד בְּכָל דְּרָכָיו. וְרָאוּ אוֹתָךְ כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ, כִּי שֵׁם יְהוָה נִקְרָא עָלֶיךָ, וְיִרְאוּ מִמֶּנִּי. וְהִרְבֵּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְטוֹבָה בְּפִרְי בִּטְנֶךָ וּבְפִרְי בְּהִמָּתָהּ וּבְתְבוּאוֹת אֲדָמָתְךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם לָתֵת לָךְ

יפתח לה יהוה את אוצרו הטוב, את השמים, לתת את הגשם לארצה בעתו, לברך את כל מעשי ידיו, והלוית לגוים רבים, ואתה לא תלנה. ומשלת אתה בגוים רבים, ובה לא ימשלו. ונתנה יהוה אליה לראש ולא לזנב, והיית רק למעלה ולא תהיה למטה, אם תשמע בקול יהוה אליה את כל אשר אנכי מצוה היום לשמר. לא תעבר מכל המצוות אשר אנכי מצוה היום מיין ושמאל, ללכת אחרי אלהים אחרים לעבדם.

והנה אם לא תשמע בקול יהוה אליה ל'שמר את כל מצותיו אשר אנכי מצוה היום, ובאו עליה כל הקלות האלה והשיגודה. ארור אתה בעיר, וארור אתה בשדה. ארורות אוצרותיה ושאריותה. ארורים צאצאיה ובנות אדמתה, עדרי בקרה וצאן כבשים ארור אתה בבואה, וארור אתה בצאתה.

ישלח אדני עליה את-החסר ואת-הפליין ואת-הפלות על כל אשר תשים את-ידה, עד אשר ישמיד אותה ועד אשר יאבד אותה במהרה, בגלל מעלליה הרעים, פי עזבת אותי: ידבק יהוה בה את-המנות עד אשר יכלה אותה מעל הארץ אשר אתה בא-שמה לרשת אותה: יפה אותה יהוה במקסור ובקדחת ובצמרמרת ובדלקת ובשדפון ובצהבת וירדפו אותה עד אשר יאבדו אותה והנה לה השמים אשר על-ראשה נחשת והארץ אשר תחמיה ברזל: יתן יהוה אליה את-גשם ארצה אבק, ואבק מו-השמים ירד עליה, עד אשר ישמיד אותה ועד אשר יאבד אותה במהרה. יתן אותה יהוה למפה לפני האויבים, בדרך אחת תצא אליהם, ובשבעה דרכים תנוס מפניהם, והיית לפזיר בכל ממלכות הארץ. והיו מתיכם למאכל לעוף השמים ולחית הארץ, ואין מקריד. יפכה אותה יהוה בשחין מצרים במושב ובגרב הפרא ובחרס עד אשר לא תוכל להרפא: יפה אותה יהוה בשגעון, ובערנון, ובתמהון לב. ותהיה ממשש בצוקים כאשר משיש עור בחשה, ולא תצליח את-דרכיה, ותהיה אז נעשק ונשוס כל-הימים, ולא יהיה עוזר.

אשה תקח, ואיש אחר יהיה לו אותה; בית תבנה, ולא תשב בו; כרם תטע, ולא תבצרנו. עגלה שחוט לפניך ולא תאכל ממנו, חמורה חטוף ממך ולא יושב לה, צאנה נתונות לאיביה, ולא יהיה לה עוזר. בניה ובנותיה נתונים לגוי אחר, וענייה תראינה כלות אליהם, ולא תוכל ידה. את-תבואת אדמתה ואת-כל-יגיעה יאכל גוי אשר לא ידעת, והיית עשוק ורצוץ כל-הימים. ותהנה משגע מן המראות אשר תראה עיניה.

יפה אותה יהוה בשחין רע על הכרפים ועל השוקים, עד אשר לא תוכל להרפא, מפה רגלה ועד קדקדה.

יוליד יהוה אותך ואת שְׁרִידָה אֲשֶׁר תַּעֲמִיד עָלֶיהָ אֶל־גּוֹי אֲשֶׁר לֹא־יִדְעֶתָ אֹתָהּ וְאֶבְתִּיהָ,
וְעַבְדָּתָ שָׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים, עַץ וְאֶבֶן. וְתִהְיֶה שָׁם לְחִידָה וּלְמִשְׁלָל וּלְסִפּוּר בְּכָל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
יִוְלִיד אוֹתָהּ יִהְיֶה שְׁמָהּ.

זָרַע רַב תּוֹצִיא אֶל הַשָּׂדֶה, וּמַעֲט תָבִיא, כִּי תֹאכְלֶנּוּ הָאֲרָבָה. כָּרֶם תִּטֵּעַ וְתַעֲבֹד, וַיֵּין לֹא
תִשְׁתֶּה וְלֹא תִשְׁמַח מִמָּנּוּ, כִּי יֹאכַל אֹתָם הַתּוֹלְעֹת. עֲצֵי זֵית יִהְיוּ לָךְ בְּכָל גְּבוּלוֹתֶיךָ, וּשְׁמֵן לֹא
תִמְשַׁח, כִּי יִשָּׂר זֵיתֶךָ. בָּנִים וּבָנוֹת תּוֹלִיד וְלֹא יִהְיוּ לָךְ, כִּי יִלְכוּ בְּשׁוֹבִי. כָּל־עֲצֶדָה וּתְבוֹאָת
אֲדָמָתָךְ תִּכְלֶה הַחֲסִיל. הֲגַר אֲשֶׁר בָּךְ יַעֲלֶה מַעְלָה מַעְלָה, וְאֹתָהּ תִּרְדַּ מִּטָּה מִטָּה. זֶה יִלְוֶה לָךְ,
וְאֹתָהּ לְזֶה לֹא תִלְוֶה; זֶה יִהְיֶה רֹאשׁ, וְאֹתָהּ תִּהְיֶה זָנָב.

וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל־הַקְּלָלוֹת הָאֵלֶּה וּרְדִפּוּךָ וְהִשְׁיִיגוּךָ עַד הַשְׁמָדָךְ וְעַד אֲבָדָךְ כִּי לֹא שְׁמַעְתָּ
בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשִׁמּוֹר אֶת־מִצְוֹתָיו וְאֶת־חֻקֹּתָיו אֲשֶׁר צִוָּה וַיְהִי בָךְ אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים
בְּיָרְעָה עַד הַעוֹלָם. תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עַבַּדְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב מְרִב כָּל־

וְעַבַּדְתָּ אֶת־אֱיֹבֶיךָ אֲשֶׁר יִשְׁלַח יְהוָה עָלֶיךָ, בְּרָעַב וּבְצָמָא וּבְעִירִים וּבְחִסְרוֹן כָּל־וְשִׁמָּה
עַל בְּרַךְ־עַל־צִוְּאָרָהּ, עַד אֲשֶׁר יִשְׁמִידָהּ. יָבִיא עָלֶיךָ יְהוָה גּוֹי מִרְחוֹק מִקְצֵה הָאָרֶץ, כְּמוֹ
הַסְתַּעְרוֹת נָשִׁיר, גּוֹי אֲשֶׁר לֹא תִשְׁמַע אֶת קוֹלוֹ. גּוֹי עַז פָּנִים אֲשֶׁר לֹא יִשְׂא פָנָי זָקֵן וְנֶעַר לֹא
יִרְחֹם; וַיֹּאכַל אֶת־יֹלְדֶיהָ בְּהִמָּתָהּ וְאֶת־תְּנוּכֹת אֲדָמָתָהּ, עַד אֲשֶׁר לֹא יִשְׂאִיר לָךְ דָּגָן, תִּירוֹשׁ
וַיִּצְהַר, שָׁגַר אֶלְפִיד וְעִשְׂתָּרוֹת צֹאנָהּ, עַד הַשְׁמִידוֹ אֹתָהּ. וַיִּשְׁמִיד אוֹתָהּ בְּעָרֶיהָ, עַד אֲשֶׁר
יִהְיֶסוּ הַחוֹמוֹת הַגְּבוּהוֹת וְהַבְּצֻרוֹת אֲשֶׁר בְּטַחַת עֲלֵיהֶם בְּכָל־אָרְצָהּ, וַיִּצָּר אוֹתָהּ בְּעָרֶיהָ אֲשֶׁר
נָמוּ לָהּ. וַאֲכָלְתָּ אֶת־צִאֲצָאֵי בִטְנָהּ, בָּשָׂר בָּנֶיהָ וּבָנוֹתֶיהָ אֲשֶׁר נָתַן לָהּ, בְּמִצּוֹק וּבְצָרָה אֲשֶׁר
יִצָּר לָךְ אוֹיְבֶיךָ.

הִרְדָּה אֲשֶׁר בָּךְ וְהַמִּפְגֵּם מֵאֵד יִקְבֹּא כְּעִינּוֹ אֶת־אֲחָיו וְאֶת־הָאִשָּׁה אֲשֶׁר בְּחִיקוֹ וְאֶת־יִלְדָיו
הַנּוֹתְרִים אֲשֶׁר וַיִּתְּרוּ לוֹ. לוֹ, כְּדִי לָתֵת לְאָחָד מֵהֶם מִבָּשָׂר יִלְדָיו אֲשֶׁר יֹאכַל, מִפָּנָי שֶׁלֹּא
נִשְׂאֵר לוֹ מְאוּמָה בְּמִצּוֹר שְׁלָהּ וּבְצָרָה שְׁלָהּ, אֲשֶׁר יִצִּיקוּ לָהּ אֱיֹבֶיךָ בְּכָל עָרֶיהָ.

וְהִרְפָּה בָּכֶם וְהַעֲדִינָהּ, אֲשֶׁר לֹא נִסְתַּה רִגְלָהּ לָלֶכֶת עַל הָאָרֶץ מִפָּנָי הַעֲדִינּוֹת וּמִפָּנָי
הַרְפוּת, תִּרְעַע בְּעֵינֶיהָ אֶת־אִשָּׁהּ אֲשֶׁר בְּחִיקָהּ, וְאֶת־בָּנָהּ וְאֶת־בָּתָּהּ וְאֶת־שְׁלִיתָהּ הַיּוֹצֵאת מִבֵּין
יָרְכֶיהָ, וְאֶת־יִלְדָּהּ אֲשֶׁר תִּלְדַּ, כִּי תֹאכְלֶם בְּחֹסֶר־כֹּל בְּסִתֵּר בְּמִצּוֹר וּבְמִצּוֹק אֲשֶׁר יִצִּיק לָךְ
אֱיֹבֶיךָ בְּשַׁעְרֶיהָ. אִם־לֹא תִשְׁמַע לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת הַכְּתוּבִים בַּסֵּפֶר הַזֶּה,
לִירְאָה אֶת־הַשֵּׁם הַנִּבְקֵד וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ. וְהִפְלֵא יְהוָה אֶת־מִכּוֹתֶיךָ וְאֶת־מִכּוֹת

זרעך, מכות גדלות ונוראות, וחקלים רעים ונאמנים והשיב עליך את כל מכאוב מצרים הרע אשר גרמת מפניו, ודבק בך: וכל־מחלה וכל־מכה אשר לא כתובה, וכל אשר כתובה בספר התורה הזאת, יביא יהוה עליך עד אשר ישמידך: ונותרתם במספר מעט, תחת אשר הייתם ככוכבי השמים לרב, כי לא שמעת בקול יהוה אלהיך.

והיה באשר שמה יהוה עליכם להיטיב לכם ולהרבות אתכם, כן ישמח יהוה עליכם להשמיד אתכם, ותנתשו במהרה מן הארץ אשר אתה בא שמה לרשת אותה. ונפיץ אותך יהוה אלהיך אל כל־הגוים, מקצה הארץ עד־קצה הארץ, ותעבד שם אלהים אחרים, עצים ואבנים, אשר לא האמנת אתה ואבותיך. אבל גם בגוים ההם לא יניח לך, ולא תהיה מנוחה לך רגלך, ונתן לך יהוה שם לב מורה ועינים פלות ונפש נמוגה: והיו חזיו תלויים לנגד עיניך, ופחדת יומם ולילה, ולא תאמין בחייה. בבקר תאמר: איה יהיה ערב? ובערב תאמר: איה יהיה בקר? מפני פחד לבך אשר תפחד, ומפני מראות עיניך אשר תראה. והשיב יהוה אתכם אל מצרים באניות, בדרך אשר אמרתי לא תסיפו עוד לראותה, והתמכרתם שם לאיביכם לעבדים ולשפחות, ואין קנה.

אלה דברי הברית אשר ציוה יהוה את־משה לכוות עס־בני ישראל בארץ מואב מלבד הברית אשר כרת אתם בחורב:

כט

ויקרא משה לכל־בני ישראל ויאמר אליהם: אתם ראיתם את כל־אשר עשה יהוה בארץ מצרים לעיניכם, לפרעה ולעבדיו ולכל־ארצו את הנסיונות הגדולים אשר ראו עיניך, את האותות ואת המופתים הגדולים ההם. ולא נתן יהוה האלהים לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמע עד היום הזה: והוליד אתכם ארבעים שנה במדבר, לא כלו שמלתיכם עליכם, ונעלכם לא בלתי מעל רגלך. לחם לא אכלתם, יין ושכר לא שתיתם, למען תדעו כי יהוה אלהיכם אני. ותבאו עד המקום הזה, ויצא סיחון מלך חשבון ועוג מלך הבשן לקראתנו למלחמה. ונפס ונקה את ארצם ואתנה בנחלה לראובני ולגדי ולחצי שבט המנשה ושמרתם לעשות את כל דברי הברית הזאת, למען תשכילו את כל אשר מעשיו.

אתם צמדתם בלכם היום לפני יהוה אלהיכם, ראשיכם וזקניכם ושפטיכם ושטריכם, כל איש ישראל, נשיכם וטפכם והגר אשר בקרב מחניכם, מחטב עצים ועד שאב מים, לעבר בברית יהוה אלהיכם ובאלותיו, אשר יהוה אלהיך כרת עמך היום, למען יעמידך לו

לעם, והוא יהיה לך לאלהים, כְּאִשֶּׁר דִּבֶּר לְךָ, וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לֵיחֲזָק וּלְיִצְחָק. וְלֹא אִתְּכֶם לְבַדְכֶם אֲנִי כֹרֵת אֶת הַבְּרִית הַזֹּאת וְאֶת הָאֵלֶּה הַזֹּאת, אֲכַל גַּם לְאֵלֶּה הַנִּמְצָאִים פֶּה עִמָּכֶם הַיּוֹם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם, וְגַם לְאֵלֶּה שְׂאִינֶם נִמְצָאִים עִמָּכֶם פֶּה הַיּוֹם.

כִּי אַתֶּם יוֹדְעִים אִידֵּי יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, וְאִידֵּי עֲבָרְנוּ בְּתוֹךְ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עֲבַרְתֶּם. וַיֵּרְאוּ אֶת תּוֹעֲבוֹתֵיהֶם וְאֶת גִּלּוּלֵיהֶם, עֵץ וְאֶבֶן, כֶּסֶף וְזָהָב, אֲשֶׁר הֵם אֹצְלִים. פֶּן־יֵשׁ בָּכֶם אִישׁ אוֹ אִשָּׁה אוֹ מִשְׁפָּחָה אוֹ שְׂבֵט אֲשֶׁר לְבוֹ נָטָה מֵעַם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְלַקֵּת לַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם הֵהֱם, פֶּן־יֵשׁ בָּכֶם שֹׂרֵשׁ פָּרָה רָאשׁ וְלַעֲנָה וְהָיָה אִם־יִשְׁמַע אֶת־דְּבָרֵי הַקְּלָלָה הַזֹּאת וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ לֵאמֹר: קְדוֹשִׁים לִי יְהוָה, כִּי בְתַעֲוֹת לִפְנֵי אֱלֹהֵי, לִמְעַן לֹא יֵאָבֵד הַחוּטָא אֶת־הַנָּקִי. לֹא יִחַפֵּץ הָאֱלֹהִים לְהַתְרַצוֹת לוֹ, אֲלֹא אִם תִּבְכַּעַר חֲמַת יְהוָה וְקִנְאָתוֹ בְּאָדָם הַהוּא, וַיִּדְבְּקוּ בוֹ כָּל הָאֱלֹלוֹת שֶׁל הַבְּרִית הַזֹּאת, הַבְּתוּבוֹת בִּסְפָר הַזֶּה, וַיִּמָּחֶה יְהוָה אֶת שְׁמוֹ מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם. וַהֲבִדְלוּ יְהוָה לְרַעַה מִכָּל שְׂבֵטֵי יִשְׂרָאֵל, כָּל אֱלֹלוֹת הַבְּרִית הַבְּתוּבָה בִּסְפָר הַתּוֹרָה הַזֶּה.

וַיֹּאמְרוּ הַדּוֹר הַהוּא, בְּנֵיכֶם אֲשֶׁר יָקוּמוּ אַחֲרֵיכֶם, וְהַנִּבְרִי אֲשֶׁר יָבוֹא מֵאַרְץ רַחוּקָה, וַיֵּרְאוּ אֶת מִכּוֹת הָאֶרֶץ הַהִיא וְאֶת מַחְלוֹתֶיהָ אֲשֶׁר שָׁלַח יְהוָה עָלֶיהָ גְּפִרִית וּמָלַח שְׁרוּפָה, כְּל־אַרְצָה לֹא תִנָּרֶעַ, וְלֹא תִצְמִיחַ, וְלֹא יַעֲלֶה בָּהּ כָּל־יֶרֶק. כִּמְהַפְכַת סֹדֶם וְעִמְרָה, אֲדָמָה וַצְבוֹיִם, אֲשֶׁר הִפָּךְ יְהוָה בְּחֻמָּה וּבְאָף. וַיֹּאמְרוּ כְּל־הַגּוֹיִם מִדּוֹעַ עָשָׂה יְהוָה כִּכָּה לְאֶרֶץ הַזֹּאת מֵהָ הוּא חָרוֹן הָאֵף הַגָּדוֹל הַזֶּה וַיֹּאמְרוּ, כִּי עָזְבוּ אֶת בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם, אֲשֶׁר כֹּרֵת עִם אֲבוֹתֵיהֶם, כְּאִשֶּׁר הוֹצִיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. וְהָלְכוּ וַעֲבָדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּם וְלֹא חָלַק לָהֶם וַיִּכְעַס בְּחֻמָּה יְהוָה עַל הָאֶרֶץ הַהִיא לְהִבָּא עָלֶיהָ אֶת כָּל הַקְּלָלוֹת הַבְּתוּבוֹת בִּסְפָר הַתּוֹרָה הַזֶּה. וַיִּסַּר אוֹתָם יְהוָה מֵעַל אֲדָמָתָם בְּחֻמָּה וּבְאָף וּבְקֶצֶף גָּדוֹל מְאֹד, וַיִּשְׁלִיכֶם אֶל אֶרֶץ אַחֲרַת כַּיּוֹם הַזֶּה.

הַנִּסְתַּרְתָּ לִּיהוָה אֱלֹהֵינוּ, וְהַנִּגַּלְתָּ לָנוּ וּלְבְנֵינוּ עַד עוֹלָם, לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת. הַנִּסְתַּרְתָּ לִּיהוָה אֱלֹהֵינוּ, וְהַנִּגַּלְתָּ לָנוּ וּלְבְנֵינוּ עַד עוֹלָם, לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת.

ל

וְהָיָה כְּאִשֶּׁר יָבֹאוּ עָלֶיךָ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה אֲשֶׁר נִתְּנִי לִפְנֵיךָ, וְהִשְׁבַּחְתָּ אֶל לִבְבְּךָ בְּכָל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר יִפְיָצֶךָ יְהוָה שֵׁם וְשִׁבַּח עַד־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשִׁמְעַת בְּקוֹלוֹ כָּל אֲשֶׁר אֲנִי מִצְוֶה הַיּוֹם מִכָּל־לִבְבְּךָ וּמִכָּל־נַפְשְׁךָ וּרְפָא יְהוָה אֶת חַטְאֹתֶיךָ, וּרְחַם עָלֶיךָ,

ושב ומבצע מפל הגוים אשר פזרה יהוה שמה. אם יהיה פזורה מקצה השמים עד קצה השמים, משם יקבצו יהוה אלֶהִיד, ומשם יקחה יהוה אלֶהִיד. ויביא אותה יהוה אלֶהִיד משם אל הארץ אשר ירשו אבותיה, וירשת אותה, והיטיב לה, והרבה מאבותיה. ויטהר יהוה את לבבה ואת זרעה לאהבה את יהוה אלֶהִיד בכל לבבה ובכל נפשה למען תחיה

ונתן יהוה אלֶהִיד את הקללות האלה על איביה ועל שנאיה אשר רדפוה. ואתה תשוב ושמעת בקול יהוה אלֶהִיד, ועשית את־מצותיו אשר אנכי מצוה היום ויברכה יהוה אלֶהִיד בכל מעשה ידיו, בפרץ בטנה, ובפרי בהמתה, ובתבואת אדמתה, כי ישוב יהוה אלֶהִיד לשוב עליה לטובה, כאשר שש על אבתיה. אם תשמע בקול יהוה אלֶהִיד לשמר את מצותיו ואת חקיו ואת משפטי תנאים בספר התורה הזו, אם תשוב אל יהוה אלֶהִיד בכל לבבה ובכל נפשה. כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוה היום, לא־נפלות הוא ולא־רחוקה ממה הוא. לא בשמים למעלה היא, לא־מטה: מי יעלה לנו אל השמים ויגח לנו אותה, וישמנה וינעשה? ולא מעבר לים היא, לא־מטה: מי יעבר לנו אל עבר הים ויגח לנו אותה, וישמנה וינעשה? קרוב לה הוא הדבר מאד בפי ובלבבה ובנדיה לעשות אותו.

הנה נתתי לפניך היום את החיים ואת המות, את הטוב ואת הרע. אם תשמע את מצוות יהוה אלֶהִיד אשר אנכי מצוה היום לאהבה את יהוה אלֶהִיד, ללכת בכל דרכיו ולשמר את חקיו ואת משפטי, וחייתם ורבייתם, וברכה יהוה אלֶהִיד בכל הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה. ואם יסוב לבבה ולא תשמע ונדחת והשתחית לאלהים אחרים ועבדתם מגיד אני לה היום, כי השמד תאבדון, ולא תאריכו ימים על הארץ אשר אתם עברים את הירדן שמה לרשת אתה.

העידתי בכם היום את־השמים ואת־הארץ, החיים והמות נתתי לפניך, הברכה והקללה, ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך, לאהב את־יהוה אלֶהִיד, לשמע בקולו ולדבקה בו, כי הוא חיה וארץ ימיה, לשבת על־האדמה אשר נשבע יהוה לאבותיה, לאברהם וליצחק וליעקב, לתת להם.

לא

ויכל משה לדבר את כל הדברים האלה אל כל בני ישראל ויאמר אליהם, הן מאה ועשרים שנה אנכי היום, לא אוכל עוד לצאת ולבוא, ויהיה אמר אלי, לא תעבר את הירדן הזו. יהוה אלֶהִיד ההלך לפניך, הוא ישמיד את־הגוים האלה מפניה, וירשת אותם, ויהושע

ההלך לפניו, כאשר דבר יהוה. ונעשה יהוה אלהיו להם כאשר עשה לסיחון וזעוג, שני מלכי האמרי אשר היו בעבר הירדן, ולא רצם, כאשר החרים אותם. ואדני נתן אותם לכם, ונעשיתם להם כאשר צויתי אתכם. חזק ואמץ, אל תירא ואל תחת ואל תערץ מפניהם, כי יהוה אלהיו ההלך לפניו עמכם, לא ירפה ולא יעזב. ויקרא משה ליהושע ויאמר אליו לפני כל ישראל: חזק ואמץ, כי אתה תבוא לפני העם הזה אל הארץ אשר נשבע יהוה לאבותיהם לתת להם, ואתה תנחילנה אותם. ואדני המלנה אותך לא ירפה ולא יעזב, אל תירא ואל תחת.

ויכתב משה את דברי התורה הזאת על ספר, ויתנהו לפניהם בני לוי הנשאים את ארון ברית יהוה, ואל זקני בני ישראל

ויצו משה אותם ביום ההוא לאמר: אחרי שבע שנים, בעת שנת השמיטה, בחג הסוכות בהתלוות כל ישראל להראות לפני יהוה אלהיכם, במקום אשר יבחר יהוה, תקראו את התורה הזאת לפני כל ישראל באזניהם. הקהל את העם, את האנשים ואת הנשים ואת הטף ואת הגר אשר בשעריך, למען ישמעו ולמען ילמדו ליראה את יהוה אלהיכם, ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת. ובניהם אשר לא ידעו ישמעו וילמדו ליראה את יהוה אלהיו כל-הימים אשר הם חיים על-האדמה אשר אתם עברים את-הירדן שמה לרשת אותה.

ויאמר יהוה אל-משה: הנה קרבו ימי מותך, קרא ליהושע ועמדו אצל פתח אהל העדות ואצוננו. וילך משה ויהושע אל-אהל העדות, ונעמדו אצל פתח אהל העדות. וירד יהוה בענן ונעמד אצל פתח אהל העדות, ונעמד עמוד הענן אצל פתח אהל העדות. ויאמר יהוה אל-משה הנה שכב עם-אבותיך וקם העם הזה וזנה אחרי אלהי נכר הארץ אשר-הוא בא שמה ונעזבני והפר את-בריתי אשר כרתי אתו ואכעס בחמה עליהם ביום ההוא, ואעזבם, ואסתיר את-פני מהם, והנה למאכל, ומצאהו רעות רבות וצרות, ואמר ביום ההוא: כי אין יהוה אלהי בקרבי, מצאוני הרעות האלה. ואני הסתר אסתיר את-פני מהם ביום ההוא, בגלל כל-הרעות אשר עשו, כי פנו אל-אלהים זרים.

ועתה כתבו את דברי השירה הזאת ולמדו אותה את בני ישראל, ושימוה בפייהם, למען תהיה לי השירה הזאת לעדה בבני ישראל כי אביא אותם אל הארץ הטובה אשר נשבעתי לאבותיהם לתת להם, ארץ זבת חלב ודבש, ויאכלו וישבעו וישמנו, ופנו אל אלהים אחרים ועבדום, והקעיסוני והפרו את בריתי. ותחלה השירה הזאת לפנייהם לעדה,

כי לא תִשְׁכַּח מִפִּיהֶם וּמִפִּי זֶרַעַם, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת רִשְׁעֹתָם אֲשֶׁר הֵם עוֹשִׂים הַיּוֹם, לִפְנֵי הַבִּיָּאִי אוֹתָם אֶל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם.

וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת בְּיוֹם הַהוּא, וַיְלַמֵּד אֹתָהּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וַיִּצְוֶה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר חֲזֹק וְאַמֵּץ, כִּי אִתָּהּ תָּבִיא אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם יְהוָה, וְהוּא יְהִי עִמָּךְ.

וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כָּלָה מֹשֶׁה לִכְתֹּב אֶת כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת עַל־סֵפֶר עַד תַּמָּם וַיִּצְוֶה אֶת הַלְוִיִּם הַנִּשְׂאִים אֶת אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה לֵאמֹר לְקַחְתֶּם אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה וּשְׂמַתֶּם אוֹתוֹ מִצַּד אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם, וְהָיָה שָׁם לְעֵדוּת בְּכֶם. כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת מַרְיָדָה וְאֵת עֲרֹפֶד הַקְּשָׁה, כִּי עוֹד בְּעוֹדִי חַי עִמָּכֶם הַיּוֹם הַמְּרִיתֶם אֶת הָאֱלֹהִים, וְאִיךָ לֹא אֶחָרִי מוֹתִי? הִקְהִילוּ אֵלַי אֶת־שָׁרֵי הַשִּׁבְטִים שְׁלָכֶם, וְאֶת־זִקְנֵיכֶם, וְאֶת־שֹׁפְטֵיכֶם, וְאֶת־שֹׁטְרֵיכֶם, לְמַעַן אֲדַבֵּר בְּאָזְנֵיכֶם אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, וְאֶעֱיִידָה בָּם אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ. יִדְעֹתִי כִּי אֶחָרִי מוֹתִי בְּעוֹלָתִי תַעֲשׂוּ וְתִסְוְרוּ מִן הַדָּוָה אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֹתְכֶם, וְתִקְרָאנָה אֹתְכֶם הַרְעוֹת בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים, כִּי תַעֲשׂוּ הַרְעָה בְּעֵינַי יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ בְּמַעֲשֵׂי יָדֵיכֶם

וַיִּדְבֹּר מֹשֶׁה בְּאָזְנֵי כָל הַקָּהָל אֶת דִּבְרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת עַד תַּמָּם.

לב

הַקּוֹשֵׁב שָׁמַיִם וְאֲדָמָה, וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ אֲמָרִי כִּי יִצְפָּה כְּשֶׁשָּׁם אֲמָרְתִּי, וְתִרְדָּ כְּטַל מִלְתִּי, כְּמִטָּה עָלַי דָּשָׂא, וְכִשְׁעִירִים עָלַי עֹשֵׁב. כִּי בָשָׂם יְהוָה קִרְאָתִי, תָּנוּ גִדְל לֹאֲלֹהֵינוּ: אֱלֹהִים, אֲמִתִּיִּם מַעֲשִׂיו, וְכָל דְּרָכָיו מִשְׁפָּטִים, אֱלֹהִים בְּאֵמֶן, וְאִין עוֹלָה, צָדִיק וְקָדוֹשׁ אֲדִנִּי. חֲטָאוּ לֹא לֹא בָנִים מוֹמָם דּוֹר עָקֹשׁ וּמַעֲזוֹת: הֲאֵלֶּה לִיהוָה תִּשְׁלָמוּ? כֹּה עִם אוֹיֵל וְלֹא חֲקֹם? הֲלֹא הוּא זֶה אֲבִיד קֹנֶה וְעֹשֶׂה וְיִצְרָד? זָכְרוּ יָמוֹת עוֹלָם, הַבִּינּוּ שָׁנוֹת דּוֹר וָדוֹר. שֹׂאֵל אֲבִיד וַיִּגְדֹּלָהּ, וַיִּקְרָד וַיֹּאמְרוּ לָהּ.

כַּאֲשֶׁר חָלַק הָעֲלִיּוֹן גּוֹיִם, כִּפְזָרוּ בְּנֵי אָדָם, הַקִּים גְּבוּלוֹת גּוֹיִם לְפִי מִסְפֵּר מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים. וְהָיָה חֶלֶק יְהוָה עִמּוֹ יַעֲקֹב, חֶלֶק נַחֲלָתוֹ יִשְׂרָאֵל. הָאֲמִידוֹ בְּמִדְבָּר, בְּצִמָּא חִם בְּאָרֶץ חֲסֵרִימִים, סָבָבוּ וַיִּסְרוּ, וַיִּשְׁמְרוּ כְּאִישׁוֹן עֵין. כְּנֶשֶׁר הַמִּכְסֶּה קִנּוֹ וְעַל אֲפְרוֹחָיו כְּמָה, פָּרַשׁ כְּנָפָיו וַיִּקְבְּלֵם, וַיִּשְׂאֵם עַל גִּבּוֹ. אֲדוֹנֵי לְבָדוֹ הוֹכִיל אוֹתָם, לֹא הָיָה עִמָּהֶם אֱלֹהִים זָר. הִעֲלָה אוֹתָם עַל מְרוֹמֵי הָאָרֶץ, הָאֲכִילֵם תְּבוּאוֹת שָׂדוֹת, נָקְדוּ דְּבִשׁ מִסְּלַע וּשְׁמֶן מִצּוֹר חֲלָמִישׁ. חֲמָאֵת

בְּקֹר וְחֶלֶב צִאֵן, עִם חֶלֶב כִּבְשִׁים וְאֵילִים בְּנֵי שְׁנָרִים וְעֵתוּדִים, עִם חֶלֶב כְּלִיֹּת חֹשֶׁה, וְדָם עֵגֶב שֶׁתָּה יֵין וַיִּצְקֹב אֶכָּל וַיִּשְׁבַּע, וַיִּבְעֹט הָאֱהוֹב, הַשְּׁמִין, הַתַּעֲבָה, הַתַּרְחֹב, וַעֲזֹב אֶת הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר עָשָׂהוּ, וְסָר מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ.

הַכְּעִסוּ אוֹתִי עַל־נְרִים, בְּתוֹעֲבוֹתֵיהֶם הִמְרוּ אוֹתִי. וְבָחוּ לְשֹׁדִים וְלֹא לֵאלֹהִים, אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּם, חַדְשִׁים קְרוֹבִים בָּאוּ, אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּם אֲבוֹתֵיהֶם. אֱלֹהִים אֲשֶׁר יִלְדֶּה עֲזֹבָתָהּ, וְשִׁכְחָתָהּ אֱלֹהִים הַמִּפְרִגִּם אוֹתָהּ.

וַיֵּרָא יְהוָה וַיִּקְנָא, וַיִּתְעַצֵּב מִחֲמַת כָּעַס בְּנֵיו וּבְנוֹתָיו. וַאֲמַר אֲשִׁיב אֶת־פָּנַי מֵהֶם וְאֶרְאֶה מָה יַהֲיֶה לָהֶם בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים, כִּי דוֹר נִהְפָּךְ הוּא, בָּנִים אֲשֶׁר לֹא יֵשׁ אֲמוּנָה בָּהֶם:

הֵם הַקִּנְיָאוּנִי עַל לֹא־אֵל, הַכְּעִסוּנִי בַגְלוּלִיָּהִם, וְאֲנִי אֶקְנִיאֵם עַל לֹא־עַם, עַל עַם נָבֵל אֲכַעִסֵּם. כִּי אֵשׁ בְּעֶרְהָ מִחֲמַתִּי, תִּבְעַר עַד שְׂאוֹל תַּחֲתִית, תֹּאכַל אֶרֶץ וְאֶת יְבוּלָהּ, תִּלְהַט מוֹסְדוֹת הָרִים. אֶקְבֹּץ עֲלֵיהֶם רַעוֹת וְאֶת חֲצִי אֶכְלֶה בָּהֶם נִמְסִים בָּרֵעַב וּבֹאכִילֹת עוֹפוֹת וּקְרַעֲגֵב בַּל־תִּירָפָא, שִׁנֵּי חַיּוֹת אֲשֶׁלַּח בָּהֶם עִם חֲמַת גּוֹרִרִים עַל־אֲדָמָה מִחוּץ תִּשְׁכַּל חֶרֶב, וּמִחֲדָרִים פָּחַד; בַּחוּר עִם בְּתוּלָהּ, יוֹנֵק עִם זָקֵן. אֲמַרְתִּי, אֲפִיצֵם, וְאֲשִׁבִּית מִן הָאֲנָשִׁים אֶת זָכָרָם. אֶלְמָלָא חָרוֹן הָאוֹיְבִים, פֶּן יֵצְרִיכוּ יָמִים, פֶּן יִתְקַפְּלוּ הַצָּרִים, פֶּן יֵאָמְרוּ: יָדְנוּ הָרַמָּה, וְלֹא יַהֲיֶה עֲשֵׂה כְל־אֵלָה.

גוֹי אֲשֶׁר אֲבִיד עֲצָה הוּא, וְאִין בָּהֶם דָּעַת. לֹא תִשְׁבּוּ לְהַבִּין, וְקִבְּלוּ אֵלָה לַעֲת הַבָּאָה. אִיךָ יִרְדֹּף אֶחָד אֶלָּה, וְשִׁנִּים יִסִּיעוּ רַבּוּת, אִם לֹא הָאֱלֹהִים מִכָּר אוֹתָם, וְאֲדֹנֵי הַסִּגִּיר אוֹתָם? כִּי לֹא כְּאֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵיהֶם, וְאוֹיְבֵינוּ סְכָלִים. כִּי מִגֶּפֶן סֹדִם גִּפְנָם, וּזְמַרְתָּם מַעֲמָרָה, עֲנָבָם עֵגֶב רֹאשׁ, אֲשֶׁכַּל מְרֹרֶת לְמוֹ חֲמַת תַּיִנִּים יֵינָם, וְחֲמַת פְּתָנִים אִין לָהּ רַפּוּאָה. הֲלֹא הִנֵּה אֵלָה נֶאֱסָפוּ אֶצְלִי, וְנִחַתְמוּ בְּאוֹצְרוֹתִי? בְּיוֹם נִקְמָה אֲשַׁלֵּם, כַּאֲשֶׁר תִּפְשֹׁל רִגְלָם, כִּי קְרוֹב יוֹם אֲבִידוֹ לָהֶם, וְנוֹכַח מוֹכֵן לָהֶם. כִּי יִשְׁפֹּט אֲדֹנֵי אֶת־עַמּוֹ, וְעַל־עֲבֹדָיו יִנָּחֵם, כִּי רָאָה אוֹתָם מִשְׁתַּקִּים וְכָלִים בְּהַבָּאָה וּמִרְפִּים. וַיֹּאמֶר אֲדֹנֵי: אֵיזָה הֵם אֱלֹהֵיהֶם אֲשֶׁר בִּטְחוּ בָהֶם? אֲשֶׁר אֶת־חֶלֶב זִבְחֵיהֶם אֶכְלָתָם וּשְׂתֵיתָם אֶת־יֵין נִסְכֵּיהֶם, קִוְּמוּ וַיַּעֲזְרוּ לָהֶם וַיַּהֲיִי עֲלֵיהֶם לְסִתְרָה. רָאוּ רָאוּ כִּי אֲנִי הוּא, וְאִין אֱלֹהִים זוֹלָתִי. אֲנִי אֲמִית וְאַחֲזִיָּה, אֲמַחֲזִין וְאֲנִי אֶרְפָּא, וְאִין אֲשֶׁר יִצִּיל מִיָּדִי. כִּי אֲשֹׂא אֶל הַשָּׁמַיִם אֶת יָדִי, וְאֲשַׁבַּע בִּימִינִי, וְאֹמַר: חֵי אֲנֹכִי לְעוֹלָם. כִּי אֲחַדֵּד בְּכָרֶךְ אֶת־חֶרֶבִי, וְתֹאחֲזוּ בְּמִשְׁפַּט יָדִי, וְאֲשִׁיב דִּין לְאוֹיְבִים, וְלִשְׂנְאֵי אֲשַׁלֵּם. אֲשַׁפִּיר אֶת־חֲצִי מַדָּם, וְחֶרֶבִי תֹאכַל בָּשָׂר מַדָּם תִּלְלִים וְשִׁבְיָהּ, מִרֹּאשׁ שְׁרֵי אוֹיְבִים.

שִׁמְחוּ שְׂמִים יַחַד עִמּוֹ, וַיִּשְׁתַּחֲווּ לוֹ כָּל מַלְאָכֵי אֱלֹהִים, שִׁמְחוּ גוֹיִם עִם עַמּוֹ, וַיִּתְחַזְּקוּ
בּוֹ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים, כִּי דָם בְּנָיו נִגְקָם, וַיִּגְקָם וַיִּשְׁיב מִשְׁפָּט לְאוֹיְבָיִם, וְלִשְׂוֹנָאִים יִשְׁיב, וַיִּטְהַר
יְהוָה אֶת אֲדֹמַת עַמּוֹ.

וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת בְּיוֹם הַהוּא, וַיִּלְמַד אוֹתָהּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיָּבֵא מֹשֶׁה
וַיְדַבֵּר אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּאָזְנֵי הָעָם, הוּא וַיהוֹשֻׁעַ בֶּן נּוֹן. וַיְכַל מֹשֶׁה לְדַבֵּר אֶל כָּל
יִשְׂרָאֵל. וַאֲמַר אֲלֵיהֶם, שִׁימוּ לֵב עַל כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִי מַעֲדִיד בְּכֶם הַיּוֹם, אֲשֶׁר
תַּצְווּ אֶת־בְּנֵיכֶם לְשִׁמֹּר וּלַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת. כִּי לֹא דָבָר רִיק הוּא לָכֶם, כִּי
הוּא חַיִּיכֶם, וּבְגִלְל הַדְּבָר הַזֶּה תִּתְּנוּ אֶת־לִבְכֶם אֲשֶׁר אִתְּכֶם עֲבָרִים אֶת הַיַּרְדֵּן שְׁמָה
לְרַשֵּׁת אוֹתָהּ. וַיְדַבֵּר יְהוָה אֱלֹהֵי־מֹשֶׁה בְּיוֹם הַזֶּה לֵאמֹר: עֲלֶה אֶל הָר הָעֲבָרִים, הָר נָבוֹ אֲשֶׁר
בְּאֶרֶץ מוֹאָב מוֹל יְרִיחוֹ, וּרְאֵה אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל. וַיֵּת בְּהָר אֲשֶׁר
אִתָּה עֲלֶה שְׁמָה, וְהֶאֱסַף אֶל עַמְּךָ, כִּפְאֲשֶׁר מֵת אַהֲרֹן אַחִיד בְּהָר הַהוּא, וַיֶּאֱסַף אֶל עַמּוֹ. כִּי
מְרִיתֶם אֶת פִּי בְּבִנִי יִשְׂרָאֵל עַל מִי מְרִיבֶת קֹדֶשׁ בְּמַדְבַּר צוֹ, עַל אֲשֶׁר לֹא קִדַּשְׁתֶּם אוֹתִי בַתּוֹךְ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. מִנְּגִד תִּרְאֶה אֶת־הָאֶרֶץ, וְשָׁמָּה לֹא תָבוֹא.

לג

וְזֹאת הַבְּרִכָּה אֲשֶׁר בִּרְךָ מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי מוֹתוֹ: וַאֲמַר, יְהוָה
מְסִינִי בָּא, וְזָרַח מִשְׁעִיר לְנוֹ, וּמַהֲרָה מִהֵר פֹּארוֹ, עִם רַבְבוֹת קֹדֶשׁ, מִימִינוֹ מַלְאָכִים עִמּוֹ. וְחַמַּל
עַל עַמּוֹ, וְכָל הַמְּקַדָּשִׁים תַּחַת יָדֶיךָ, וְאֵלֶּה תַּחֲתֶיךָ הֵם, וְקַבֵּל מִדְּבָרֵי תּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה לְנוֹ
מֹשֶׁה, נִחֲלָה לְקַהֲלוֹת יַעֲקֹב. וַיְהִיָּה בְּאֵהוֹב שׁוֹלֵט, כִּפְאֲשֶׁר נֶאֱסַף שׁוֹלֵטִי עַמִּים יַחַד עִם שְׂבָטֵי
יִשְׂרָאֵל. יְחִי רַאיוֹנָב וְאֵל יָמָת, וַיְהִי רַב בְּמִסְפָּר.

וְזֹאת לַיהוּדָה: שְׁמַע יְהוָה קוֹל יְהוּדָה, וְאֵל עַמּוֹ תָבוֹא. גִּדְּיו תְּרִיבְנָה לוֹ, וְעֶזֶר מֵאֲיָבֵיו
תַּהְיֶה.

וַיִּלְלוּ אָמַר: תְּנוּ לִלּוֹי אֶת סִמְנֵי הַבְּרוּרִים וְאֶת אֲמָתוֹ לְאִישׁ הַקְּסִיד, אֲשֶׁר נָסוּ אֹתוֹ
בְּנִסְיוֹן, חֲרָפוּ אֹתוֹ עַל מִי מְרִיבָה הָאֹמֵר לֹאֵב וְלֹאֵם לֹא רְאִיתִי, וְאֶת אֲחִיו לֹא הִכִּיר, וְאֶת
בְּנָיו הִתְפַּחֵשׁ, שִׁמֵּר אֲמָרִיד וְאֶת בְּרִיתִי נֶצַר. יִגִּידוּ אֶת־מִשְׁפָּטֶיךָ לַיעֲקֹב וְאֶת־תּוֹרָתְךָ
לְיִשְׂרָאֵל, יִשְׁימוּ קִטְרֶת בְּאֶפֶד תְּמִיד עַל־מִזְבִּיחֶךָ. בְּרָךְ, אֲדֹנִי, אֶת כָּחוֹ, וְאֶת מַעֲשֵׂי יָדָיו קַבֵּל,
רַצֵּץ מִתְּנִים אוֹיְבִים הַקָּמִים עָלָיו, וְהַשְׂוֹנָאִים אוֹתוֹ לֹא יִקּוּמוּ. וּלְבִנְיָמִן אָמַר יָדִיד יְהוָה יִשְׁכֵּן
לְבָטֶח וְהָאֱלֹהִים מִצַּל עָלָיו כָּל הַיָּמִים וּבֵין כְּתַפּוּי שְׁכֵן

ויליוסף אמר, מברפת יהנה ארצו, מעתות שמים ומטל, ומתהומות מעינות מתחת. ולפי עונת התבואות ותקופות השמש, וממולדות הקדשים מראש ההרים התחלה, ומראש הגבעות הנצחיות ולפי שעת הארץ המלאה, והדברים המקבילים לנראה בסנה יבאו על ראש יוסף, ועל קדקדו המקבד מאתו. בכור שור יפיו, חרני ראם חרניו, בהם עמים נגח יחדו, עד אפסי ארץ, אלה רבבות אפרים, ואלה אלפי מנשה. ולזבולון אמר: שמח זבולון בצאתה, ויששכר באהליו. גוים ישמידו, ותקראו שם, ותנחמו שם זבח צדק, כי עושר ים ייבן אותה, וסחורות חוף יושבים.

וילגד אמר: ברוך מרחיב גד, פאריה שכן, שבר זרוע ושר. וירא ראשיתו, כי שם חלקה ארץ שרים הנאספים יחד עם ראשי עמים, צדקת יהנה עשה, ומשפטו עם ישראל.

וילדן אמר: דן גור אריה, ויזנק מוֹ-הַבָּשׂוּ. וילנפתלי אמר: נפתלי שבע רצון, וימלא ברכה מאת יהנה, ים ודרום יירש. ולאשר אמר, ברוך מבנים אשר, ויהנה רצוי לאתיו, יטבל בשמן את רגלו. ברזל ונחשת נעלה, וינמיה כחזה.

אין כאלהי האהוב, הרוכב על השמים ענוד והאדיר הרקיע. ויכסה אותה אלהים בראשיתו, ומתחת כח זרועותיו הנצחיות, ויגרש מפניה את האויב לאמר: אבדת. וישכן ישראל בוטח לבדו על ארץ יעקב, על דגן ותירוש, והשמים לה מעננים בטל. ואשריה ישראל, מי כמוה עם נושע ביהנה? יגן ענוד, והתקרב תפארתה, וינחשו לה אויביה, ואתה על צנארכם תדרה.

לד

ויעל משה מערבות מואב על הר נבו על ראש הפסגה אשר על פני ירחו ויראה יהנה את כל הארץ את הגלעד עד דן ואת כל-ארץ נפתלי ואת כל-ארץ אפרים ומנשה ואת כל-ארץ יהודה עד הים האחרון ואת-המדבר ואת-סביבות ירחו עיר התמרים עד צער: ויאמר יהנה אל-משה זאת הארץ אשר נשבעתי לאברהם וליצחק וליעקב לאמר לזרעכם אתננה והראיתיה לעיניך ושמה לא תבוא

וימת משה עבד יהנה בארץ מואב על-פי יהנה. ויקברו אותו בגי קרוב לבית פעור, ולא ראה איש את קבורתו עד היום הזה. ומשה היה בן-מאה ופעשים שנה במותו, לא כהמה עינו ולא נס לחה

וַיִּכְכּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מֹשֶׁה בְּעֶרְבוֹת מִזְרָב עַל־הַיַּרְדֵּן לִירִיחוֹ וְשְׁלֹשִׁים יוֹם, וַיִּתְּמוּ יָמָי
בְּכִי אֲבֵל מֹשֶׁה. וַיְהִי־שָׁעָה בְּרִנּוֹן נִמְלֵא רוּחַ בֵּינָהּ, כִּי שָׁם מֹשֶׁה אֶת־יָדָיו עָלָיו, וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיַּעֲשׂוּ כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה.

וְלֹא קָם עוֹד נָבִיא בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה, אֲשֶׁר יָדָע יְהוָה אֹתוֹ פָּנִים אֶל פָּנִים בְּכָל הָאוֹתוֹת
וְהַמּוֹפְתִים אֲשֶׁר שְׁלַחוּ יְהוָה לַעֲשׂוֹתָם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לְפָרְעָה וּלְמִשְׁחָתוֹ וּלְכָל אֶרֶצוֹ הַנִּפְקָאוֹת
הַגְּדֹלוֹת וְאֵת הַיָּד הַחֲזָקָה אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה לְעֵינֵי כָל יִשְׂרָאֵל.

יהושע

א

וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת מֹשֶׁה, אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נוּן מִשְׁרַת מֹשֶׁה לֵּאמֹר: מֹשֶׁה מִשְׁרַתִּי מָת. וְעַתָּה קוּם, עֲבֹר אֶת הַיַּרְדֵּן, אִתָּה וְכָל הָעָם הַזֶּה, אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנִי נֹתֵן לָהֶם. כָּל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר תֵּדְרֹכּוּ בְּכַף־רַגְלֵיכֶם, לָכֶם אֶתְנַנְּנוּ, כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־מֹשֶׁה. הַמְדַּבֵּר וְהָאֲנָטִי לְבָנוֹן, עַד הַנָּהָר הַגָּדוֹל נָהָר פָּרָת, וְעַד הַיָּם הָאֲחֵרֹן מִמִּבּוֹא הַשָּׁמַיִשׁ, יִהְיוּ גְבוּלוֹתֵיכֶם. לֹא יִתְיַצֵּב אִישׁ לִפְנֵיךָ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְכַאֲשֶׁר הָיִיתִי עִם מֹשֶׁה כֹּן אֶהְיֶה עִמָּךְ, וְלֹא אֶעְזָבְךָ וְלֹא אֶעְזָבְךָ. חֹזֶק וְאַמֶּץ, כִּי אִתָּה תִּחְלַק לָעָם הַזֶּה אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבוֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם: חֹזֶק לָכֵן וְהָיָה אִישׁ, לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה מֹשֶׁה עִבְדִּי, וְלֹא תִסּוּר מִמֶּנּוּ יָמִין וּשְׂמֹאל, לִמְעַן תִּשְׁפִּיל בְּכָל אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה. וְלֹא יִמּוֹשׁ סֶפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיד, וְהָיִיתָ בּוֹ יוֹמָם וּלְיָלָה, לִמְעַן תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכֹל הַכְּתוּב, אֲזִי תִצְלִיחַ וְאַזִּי תִשְׁפִּיל אֶת־דֶּרֶךְךָ, וְאַזִּי תִשְׁפִּיל. הִנֵּה צִוִּיתִיךָ, חֹזֶק וְאַמֶּץ, אֵל תַּעֲרִץ וְאַל תִּירָא, כִּי עִמָּךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ וַיְצֹו יְהוֹשֻׁעַ אֶת סוֹפְרֵי הָעָם לֵאמֹר בּוֹאוּ אֵל תוֹךְ הַמַּחֲנֶה שֶׁל הָעָם וְצִוּוּ אֶת הָעָם לֵאמֹר: הַכִּינוּ לָכֶם צֹדָה, כִּי בַעֲדוֹת שְׁלוֹשָׁה יָמִים אַתֶּם עוֹבְרִים אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה כְּדִי לְהִיכָנֵס וּלְרַשֵּׁת אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָכֶם.

וְאַל־יֵרָאוּבֹן וְאַל־גָּד וְאַל־חֲצִי שִׁבְט מְנַשֶּׁה אָמַר יְהוֹשֻׁעַ זָכְרוּ אֶת הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה לֵאמֹר: יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הֵנִיחַ לָכֶם וְנָתַן לָכֶם אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת. נְשִׁיכֶם וּטְפָכֶם וּמִקְנֵיכֶם יֵשְׁבוּ בָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם, וְאַתֶּם תַּעֲבְרוּ חֲלוּצִים לִפְנֵי אֲחֵיכֶם, כֹּל גְּבוּר חֵיל, וְעוֹרֶתְכֶם לָהֶם. עַד אֲשֶׁר יָנִיחַ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־אֲחֵיכֶם כְּמוֹכֶם, וַיִּירָשׁוּ גַם־הֵם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נָתַן לָהֶם, וְשִׁבְתֶּם אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרַח הַשָּׁמַיִשׁ. וַיַּעֲנוּ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמְרוּ כֹל אֲשֶׁר תִּצְוֵנוּ נַעֲשֶׂה וְאַל כָּל־מָקוֹם אֲשֶׁר תִּשְׁלַחְנוּ נִלְךְ כְּכֹל אֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ לְמֹשֶׁה, נִשְׁמַע לָךְ, רַק יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּךְ, כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם מֹשֶׁה. וְהָאִישׁ אֲשֶׁר יִמָּרָה אֶת־פִּיד וְאֲשֶׁר לֹא יִשְׁמַע אֶת־דְּבָרֶיךָ כְּכֹל אֲשֶׁר תִּצְוֵנוּ יוֹמָת, רַק חֹזֶק וְאַמֶּץ

ב

וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נוּן מַרְהֲשָׁטִים שְׁנַיִם נְעָרִים לְרַגֵּל לֵאמֹר, עָלוּ וּרְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וְאֶת־יְרִיחוֹ. וַיָּלְכוּ שְׁנֵי הַנְּעָרִים וַיָּבֹאוּ יְרִיחוֹ, וַיָּבֹאוּ אֶל־בֵּית אִשָּׁה זוֹנָה אֲשֶׁר שָׁמָּה רָחָב, וַיְלִינוּ שָׁם.

וַיִּזְכֹּר לְמַלְךְ וְרִיחוֹ לֹאמַר: נִכְנסוּ הֵנָּה אֲנָשִׁים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְרַגֵּל אֶת הָאָרֶץ וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ וְרִיחוֹ וַיֹּאמֶר אֶל רָחָב לֵאמֹר הוֹצִיָּאִי אֶת הָאֲנָשִׁים הַבָּאִים אֶל בֵּיתְךָ הַלֵּילָה כִּי לְרַגֵּל אֶת הָאָרֶץ בָּאוּ וְהָאִשָּׁה לָקְחָה אֶת שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים, הַחֲבִיאָה אוֹתָם, וְאָמְרָה לָהֶם לֹאמַר: בָּאוּ אֵלַי הָאֲנָשִׁים. וּכְשֶׁהִשְׁעָר נִסְגָּר בַּחֲשֹׁךְ, וְהָאֲנָשִׁים יָצְאוּ, אֵינֶנִּי יוֹדֵעַ לָאֵן הֵלְכוּ. רָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם, אִם תִּשְׁגּוּ אוֹתָם. וְהִיא הִעֲלֵמָה אוֹתָם עַל הַגֵּג וּתְחַבֵּיאֵם בִּפְשָׁתֵי הָעֵץ הָעֹרֹכִים עַל הַגֵּג: וְהָאֲנָשִׁים רָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם דֶּרֶךְ הַיַּרְדֵּן אֶל הַמַּעַבְרוֹת, וְהִשְׁעָר נִסְגָּר.

וַיְהִי כֹאֲשֶׁר יָצְאוּ הָרוֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם, וְהֵם טָרֵם שָׁכְבוּ, וְהִיא עָלְמָה אֲלֵיהֶם אֶל הַגֵּג וּתֹאמַר אֲלֵיהֶם יְדַעְתִּי כִּי נָתַן יְהוָה לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ כִּי נָפַל פַּחַדְכֶם עָלֵינוּ שִׁמְעֵנוּ כִּי הוֹבִישׁ יְהוָה הָאֱלֹהִים אֶת הַיָּם הָאֵדֹם מִפְּנֵיכֶם כֹּאֲשֶׁר יָצִאתֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם, וְאִשָּׁר עָשָׂה לִשְׁנֵי מַלְכֵי הָאֲמֹרִי אֲשֶׁר הָיוּ בַעֲבֹר הַיַּרְדֵּן, לְסִיחוֹן וְלִעֹג, אֲשֶׁר הִתְרַמְּתָם אִתָּם. וּכְשֶׁשָּׁמְעֵנוּ נִשְׁתַּחֲוִי מִנּוּ בְלִבֵּנוּ, וְלֹא נִשְׁאַרָה עוֹד רוּחַ בְּאִישׁ מִמֵּנוּ מִפְּנֵיכֶם, כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהִים בְּשָׂמִים מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת וְעַתָּה הִשְׁבָּעוּ לִי בִיהוָה הָאֱלֹהִים, כִּי אֲנִי עָשִׂה לָכֶם חֶסֶד, וְעֲשִׂיתֶם גַּם אִתָּם חֶסֶד עִם בֵּית אָבִי וְהַחֲיִיתֶם אֶת בֵּית אָבִי, אֶת אִמִּי וְאֶת אֲחִי וְאֶת כָּל בֵּיתִי וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם, וְהִצַּלְתֶּם אֶת נַפְשִׁי מִמָּוֶת.

וַיֹּאמְרוּ לָהּ הָאֲנָשִׁים בְּפִשְׁנוּ תַּחֲתֵיכֶם לָמוֹת וְהִיא אָמְרָה כֹּאֲשֶׁר יָתַן יְהוָה לָכֶם אֶת־הָעִיר תַּעֲשׂוּ עִמִּי חֶסֶד וְאֶמֶת וְהוֹרִידָה אוֹתָם דֶּרֶךְ הַחֲלוֹן. וַיֹּאמֶר לָהֶם לֹכוּ אֶל הַקְּהִלִּים פֹּה וּפְגֹשׁוּ בָכֶם הָרוֹדְפִים וְהִסְתַּתְּמֶתֶם שָׁם שְׁלֹשֶׁת יָמִים עַד שׁוּב הָרוֹדְפִים מֵאַחֲרֵיכֶם וְאַחֵר כֹּךְ תִּלְכוּ לְדַרְכְּכֶם

וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם הָאֲנָשִׁים: נָקִיִּים אֲנַחְנוּ מִשְׁבֹּעַתְךָ הַזֹּאת. הֵנָּה אֲנַחְנוּ נִכְנָסִים אֶל חֶלֶק הָעִיר, וְתִשְׁמִי אֶת הָאֹת, אֶת הַחוּט הַשֵּׁנִי הֵנָּה תוֹרִידִי אֶל הַחֲלוֹן אֲשֶׁר הוֹרֶדְתָּ אוֹתָנוּ דָּרְכוּ, וְאֶת אֲבִיד וְאֶת אִמֶּךָ וְאֶת אֲחִידָה וְאֶת כָּל בֵּית אֲבִיד תֹּאסִפִּי אֵלַיְךָ אֶל בֵּיתְךָ. וְיִהְיֶה כָּל אֲשֶׁר יֵצֵא אֶת דַּלַּת בֵּיתְךָ חוּצָה, אֲשֶׁם לַעֲצֹמוֹ יִהְיֶה, וְאֲנַחְנוּ נָקִיִּים מִשְׁבֹּעַתְךָ הַזֹּאת. וְכָל אֲשֶׁר יִהְיֶה אִתְּךָ בְּבֵיתְךָ, אֲנַחְנוּ אֲשִׁמְשִׁם נִהְיָה. וְאִם מִיִּשְׁהוּ יַעֲשֶׂה לָנוּ עוֹל אוֹ יִגְלֶה אֶת דְּבָרֵינוּ אֵלָּה, נִהְיָה נָקִיִּים מִשְׁבֹּעַתְךָ הַזֹּאת. וַיֹּאמֶר לָהֶם כְּדַבְּרְכֶם כֹּן יְהִי וַיִּשְׁלַחֵם וַיִּלְכוּ וַיָּבֹאוּ אֶל הַקֶּהָר, וַיִּשְׁאַרוּ שָׁם שְׁלֹשֶׁת יָמִים, וְהָרוֹדְפִים חָפְשׁוּ בְּכָל הַדְּרָכִים, וְלֹא מָצְאוּ.

וַיָּשׁוּבוּ שְׁנֵי הַנְּעָרִים וַיַּרְדּוּ מִן־הַקֶּהָר וַיַּעֲבְרוּ אֶל־הַיּוֹשֻׁעַ בֶּן־נֹנִן וַיְסַפְּרוּ לוֹ אֶת כָּל־הַקְּרוֹת אוֹתָם: וַיֹּאמְרוּ אֶל הַיּוֹשֻׁעַ כִּי נָתַן יְהוָה אֶת כָּל הָאָרֶץ בְּיָדֵנוּ, וְגַם נִמְגְּוָה כָּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הָיָה מִפְּנֵינוּ.

וַיִּשְׁכַּם יְהוֹשֻׁעַ בַּבֹּקֶר וַיִּסַּע מִן הַשָּׁטִיט וַיָּבֹאוּ עַד הַיַּרְדֵּן וַיְלִינוּ שָׁם לִפְנֵי עֶבְרָם וַיְהִי אַחֲרֵי שְׁלֹשָׁת יָמִים, עָבְרוּ הַסּוֹפְרִים דֶּרֶךְ הַמַּחְנֶה. וַיִּצְווּ אֶת הָעָם לֵאמֹר: כַּאֲשֶׁר תֵּרְאוּ אֶת אַרְוֹן בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, וְאֶת כְּהֲנָנוּ וְאֶת הַלְוִיִּם נִשְׂאִים אֹתוֹ, תִּסְעוּ מִמְּקֹמְתֵיכֶם וּתְלַכּוּ אַחֲרָיו. אֲבָל רְחוּק יִהְיֶה בֵּינֵיכֶם וּבֵינָהּ, כִּמוֹ אֲלָפִים אַמָּה תַּעֲמִדוּ. לֹא תִקְרְבוּ אֵלֶיהָ, לְמַעַן תַּדְעוּ אֶת הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תֵּלְכוּ בָּהּ, כִּי לֹא תִלָּכְתֶּם בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה אֶת מַתְמוֹל וּמִשְׁלֹשׁוֹם.

וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם: הִתְקַדְּשׁוּ לַמָּקָר, כִּי מָקָר יַעֲשֶׂה יְהוָה בָּכֶם נִפְלְאוֹת. וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל הַכֹּהֲנִים: שָׂאוּ אֶת אַרְוֹן בְּרִית יְהוָה וְלָכוּ לִפְנֵי הָעָם. וַיִּשְׂאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת אַרְוֹן בְּרִית יְהוָה וַיֵּלְכוּ לִפְנֵי הָעָם. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל יְהוֹשֻׁעַ: בְּיוֹם הַזֶּה אֶחָד אֶחָד לְרוֹמֵם אוֹתָהּ לִפְנֵי כָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, לְמַעַן יָדְעוּ כִּי כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי עִם מֹשֶׁה, כֹּן אֶהְיֶה גַם עִמָּךְ. וַעֲתָה צִוֵּה אֶת הַכֹּהֲנִים הַנִּשְׂאִים אֶת אַרְוֹן הַבְּרִית לֵאמֹר: כַּאֲשֶׁר תִּבְּאוּ אֶל קֶצֶה מִן הַיַּרְדֵּן, בַּיַּרְדֵּן תַּעֲמִדוּ

וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל: הִגִּישׁוּ הֵנָּה וְשָׁמְעוּ אֶת־דְּבַר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. בְּזֹאת תַּדְעוּ כִּי אֱלֹהִים חַי בְּקִרְבְּכֶם, וְהִשְׁמַד יִשְׁמִיד מִפְּנֵיכֶם אֶת הַכְּנַעֲנִי וְאֶת הַחִתִּי וְאֶת הַפְּרִזִּי וְאֶת הַחִזִּי וְאֶת הָאֱמֹרִי וְאֶת הַגִּרְגָּשִׁי וְאֶת הַיִּבּוּסִי. הִנֵּה אַרְוֹן בְּרִית אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ עוֹבֵר אֶת־הַיַּרְדֵּן. בַּחֲרוּ לָכֶם שְׁנַיִם עֶשֶׂר אַנְשִׁים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֶחָד מִכָּל שִׁבְט. וְהָיָה, כַּאֲשֶׁר יָנוּחוּ רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים הַנִּשְׂאִים אֶת אַרְוֹן בְּרִית יְהוָה כָּל הָאָרֶץ בְּמִי הַיַּרְדֵּן, מִן הַיַּרְדֵּן יִכְרְתוּ, וְהַמַּיִם הַיֹּרְדִּים יַעֲמִדוּ.

וַיִּסַּע הָעָם מֵאֶתְלֵיהֶם לַעֲבֹר אֶת הַיַּרְדֵּן, וְהַכֹּהֲנִים נִשְׂאִים אֶת אַרְוֹן בְּרִית יְהוָה לִפְנֵי הָעָם. וְכִמוֹ שֶׁהַכֹּהֲנִים הַנִּשְׂאִים אֶת אַרְוֹן הַבְּרִית הָיוּ נִכְנָסִים אֶל הַיַּרְדֵּן, וְרַגְלֵי הַכֹּהֲנִים הַנִּשְׂאִים אֶת אַרְוֹן בְּרִית יְהוָה נִשְׁבְּלוּ בַקֶּצֶה מִיַּמֵּי הַיַּרְדֵּן, וְהַיַּרְדֵּן הָיָה מָלֵא עַד כָּל גְּדֻתָּיו, כִּימֵי קִצִּיר חֲטִיט. וְהַמַּיִם הַיֹּרְדִּים מִלְּמַעְלָה עָמְדוּ, עָמְדוּ גַם אֶחָד נִבְדָּל רְחוּק מְאֹד עַד חֶלֶק קְרִית יַעֲרִים, וְהַיֹּרֵד יָרַד אֶל יָם הָעֶרְבָה יָם הַמֶּלַח, עַד אֶל הַסָּךְ תַּמּוּ, וְהָעָם עָמְדוּ נִגְדַּיִם יָרִיחוּ. וְעָמְדוּ הַכֹּהֲנִים הַנִּשְׂאִים אֶת־אַרְוֹן בְּרִית יְהוָה עַל יַבִּשָׁה בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן, וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עָבְרוּ בַיַּבִּשָׁה, עַד אֲשֶׁר כָּלָה הָעָם לַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן.

וכַּאֲשֶׁר סִים כָּל הָעָם לַעֲבֹד אֶת הַיָּרֵד, וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר לִקְחֵתִי אֲנָשִׁים מִן הָעָם, אֶחָד מִכָּל שִׁבְט. צֹנֶה לָהֶם וּקְחוּ מִתּוֹךְ הַיָּרֵד שְׁתֵּים עָשָׂר אַבְנִים מוֹכֵנוֹת, וְאֵת אֵלֶּה הַעֲבִירוּ אַתְּכֶם יַחַד וְשִׂימוּ אוֹתָן בַּמַּחֲנֶה שְׁלָכֶם, בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר תַּחֲנוּ שָׁם בְּלִילָה

וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ לְשָׁנִים עָשָׂר אַנְשִׁים נִכְבָּדִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֶחָד מִכָּל שִׁבְט אָמַר לָהֶם: הִגִּישׁוּ לִפְנֵי לִפְנֵי יְהוָה אֵל תּוֹךְ הַיָּרֵד, וַיֵּשֶׂא אִישׁ מִשָּׁם אֶבֶן, וַיִּשְׁאַנֶּה עַל כְּתָפָיו לְפִי מִסְפֵּר שָׁנִים עָשָׂר שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל. כִּדִּי שִׁיְהִיו לָכֶם אֵלֶּה לְאוֹת מִנַּח תְּמִיד, כִּדִּי שֶׁכַּאֲשֶׁר יִשְׁאַלְךָ בִּנְךָ מָחָר לֵאמֹר, מָה הֵן הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה לָנוּ; וְאָמַת תֹּדִיעַ לְבִנְךָ לֵאמֹר, כִּי כִסַּס הַיָּרֵד נִהַר מִבְּנֵי אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה כָּל הָאָרֶץ, כַּאֲשֶׁר עָבַר אֹתוֹ, וַיְהִיו הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה לָכֶם לְזָכְרוֹן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַד הָעוֹלָם.

וַיַּעֲשׂוּ כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ, וַיֵּשֶׂאוּ שְׁתֵּים עָשָׂר אַבְנִים מִתּוֹךְ הַיָּרֵד כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ בְּגִמְרָה מֵעֲבַר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיַּעֲבִירוּם עִמָּהֶם אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיִּנְיְחוּם שָׁם. וְהָקִים יְהוֹשֻׁעַ גַּם שְׁתֵּים עָשָׂר אַבְנִים אַחֲרוֹת כְּתוֹךְ הַיָּרֵד, בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיָה תַּחַת רִגְלֵי הַכְּהֲנִים הַנִּשְׁאָאִים אֶת אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה, וְהֵם שָׁם עַד הַיּוֹם הַזֶּה

עַמְדוֹ הַכְּהֲנִים הַנוֹשָׂאִים אֶת־אֲרוֹן הַבְּרִית בִּירֵד עַד אֲשֶׁר הִשְׁלִים יְהוֹשֻׁעַ אֶת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לַהֲגִיד לָעָם, וּמִיָּהָר הָעַם וַעֲבָרוּ: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר סִים כָּל הָעָם לַעֲבֹד, וַיַּעֲבֹר אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה וְהָאֲבָנִים לִפְנֵיהֶם. וַיַּעֲבִרוּ בְנֵי רְאוּבֵן וּבְנֵי גָד וַחֲצִי שִׁבְט הַמְּנַשֶּׁה חֲלוּצִים לִפְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל, כַּאֲשֶׁר צִוָּה אוֹתָם מֹשֶׁה אַרְבָּעִים אֶלֶף חֲלוּצִים לִקְרֹב עֲבָרוּ לִפְנֵי יְהוָה לַמַּלְחָמָה אֶל עִיר יְרִיחוֹ. בַּיּוֹם הַהוּא הִגְדִּיל יְהוָה אֶת יְהוֹשֻׁעַ לִפְנֵי כָּל עַם יִשְׂרָאֵל, וַיֵּרְאוּ אוֹתוֹ כְּמוֹ מֹשֶׁה, כָּל יְמֵי חַיָּיו.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר: צֹנֶה לַכְּהֲנִים הַנִּשְׁאָאִים אֶת אֲרוֹן בְּרִית הַעֲדוֹת שֶׁל יְהוָה לְצֵאת מִן הַיָּרֵד. וַיֵּצֵא יְהוֹשֻׁעַ אֶת הַכְּהֲנִים לֵאמֹר: צֵאוּ מִן הַיָּרֵד. וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָצְאוּ הַכְּהֲנִים הַנִּשְׁאָאִים אֶת אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה מִן הַיָּרֵד וְשִׂמוּ אֶת כְּפוֹת רִגְלֵיהֶם עַל הָאָרֶץ, שָׁטַף מִי הַיָּרֵד לְמַקְוֵמוֹ וַיִּלָּךְ כְּתָמוֹל שְׁלֹשׁוֹם עַל כָּל גְּדוֹתָיו.

וְהָעָם עָלָה מִן הַיָּרֵד בְּעֶשְׂרֵה לַחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן, וַיַּחֲנוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגִלְגָּל בְּחֹלֶק הַמִּזְוָרָחִי מִיְּרִיחוֹ וְאֵת שְׁתֵּים עָשָׂר הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר לָקַח מִן הַיָּרֵד, הָקִים יְהוֹשֻׁעַ בְּגִלְגָּל. אוֹמֵר, כַּאֲשֶׁר יִשְׁאַלוּ אַתְּכֶם בְּנֵיכֶם לֵאמֹר, מָה הֵן הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה? הִגִּידוּ לְבְנֵיכֶם, כִּי עַל הַיִּבְשָׁה עָבַר יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּרֵד הַזֶּה. בִּיבֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת מִי הַיָּרֵד מִפְּנֵיהֶם עַד אֲשֶׁר עָבְרוּ,

כְּאֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לִים סוּף אֲשֶׁר הוֹכִישׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִפְּנֵינוּ עַד עֲבָרְנוּ, לְמַעַן יָדְעוּ כָּל־גּוֹי הָאָרֶץ כִּי חֲזָקָה יְד־יְהוָה, וּלְמַעַן תִּירָאוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּכָל־מַעֲשֵׂיכֶם.

ה

וַיְהִי כְּאֲשֶׁר שָׁמְעוּ מַלְכֵי הָעַמִּי אֲשֶׁר בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן וּמַלְכֵי פְּנִיקָה אֲשֶׁר עַל הַיָּם כִּי הִתְרִיב יְהוָה הָאֱלֹהִים אֶת נְהַר הַיַּרְדֵּן מִלִּפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֶבְרָם וַיִּמְסּוּ לְבָבָם וַיַּחֲתוּ וְלֹא הִיתָה בָּהֶם עוֹד תְּבוּנָה מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

וּבְזִמְזוֹן הָיָה אָמַר יְהוָה לִיהוֹשֻׁעַ, עָשֵׂה לָּךְ חֲרָבוֹת אֲבָנִים מִצּוֹר חֹד, וְשִׁב וּמוֹל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל פַּעַם שְׁנִיָּה וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ חֲרָבוֹת אֲבָנִים חֲדוֹת, וַיִּמָּל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל הַמָּקוֹם הַזֶּה וְהָיָה גִבְעַת הָעֵרְלוֹת. וְאֵת הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר טָהַר יְהוֹשֻׁעַ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כָּל אֲשֶׁר הָיוּ בַּדֶּרֶךְ, וְכָל אֲשֶׁר הָיוּ עָרְלִים מִן הַיּוֹצֵאִים מִמִּצְרָיִם, אֶת־כָּל־אֵלֶּה מֵל יְהוֹשֻׁעַ, כִּי אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה הִתְהַלְּךְ יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר הַמִּבְדָּרִיטִידֹט. לְכֹן עָרְלִים הָיוּ רַב הַלּוֹחֲמִים שֶׁיֵּצְאוּ מִמִּצְרָיִם, אֲשֶׁר לֹא שָׁמְעוּ לְמִצְוֹת הָאֱלֹהִים, אֲשֶׁר גָּם גִּזְרֵי שְׁלֹא יֵרָאוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע ה' לְאַבוֹתֵיהֶם לָתֵת לָהֶם, אֲרָץ זָבַת חֶלֶב וְדִבְשׁ. וַתַּחַת אֵלֶּה הָעֲמִיד אֶת בְּנֵיהֶם, אֲשֶׁר אוֹתָם מֵל יְהוֹשֻׁעַ, מִפְּנֵי שְׁנוּלָדוֹ בַּדֶּרֶךְ עָרְלִים. וְנִמּוּלִים הִיתָה לָהֶם שְׁקֵט שָׁם, יוֹשְׁבִים בְּמַחֲנֶה, עַד אֲשֶׁר נִרְפְּאוּ. וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נּוֹן, בַּיּוֹם הַזֶּה הִסִּירוֹתִי אֶת־חֲרַפְתּוֹ מִצְרַיִם מִעֲלֵיכֶם, וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא גִלְגָּל.

וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַפֶּסַח בַּיּוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ מִן הָעֶרֶב בְּמַעֲרֵב וַיִּרְיחוּ בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן בְּעֶרְבָה. וְאָכְלוּ מִדָּגַן הָאָרֶץ מִצּוֹת וַחֲדָשׁ. בַּיּוֹם הַזֶּה פָּסַח הַמֶּן אַחֲרֵי אָכְלָם מִדָּגַן הָאָרֶץ, וְלֹא הָיָה עוֹד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל מֶן, וְקִצְרוּ אֶת אֲרָץ הַתְּמָרִים בַּשָּׁנָה הַהִיא.

וַיְהִי כְּאֲשֶׁר הָיָה יְהוֹשֻׁעַ בִּירְיָחוֹ, וַיִּשְׂא אֶת עֵינָיו וַיִּרְא אִישׁ עוֹמֵד לְנֶגְדּוֹ, וַחֲרָבוֹ שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ, וַיֵּגֶשׁ יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו: הֲשִׁלָּנוּ אֹתָהּ אוֹ שֶׁל הַצָּרִים? וְהוּא אָמַר לוֹ: אֲנִי שַׂר־צָבָא כַּחַ יְהוָה, עֲתָה בָאתִי. וַיְהוֹשֻׁעַ נָפַל עַל־פָּנָיו אֶרְצָה, וַיֹּאמֶר לוֹ: אֲדֹנָי, מַה אֹתָהּ מִצְוָה לַעֲבֹדָךְ? וַיֹּאמֶר שַׂר־צָבָא יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ שְׁלַח נְעִלָה מֵעַל רַגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֹתָהּ עוֹמֵד עָלָיו עֲתָה קְדוֹשׁ הוּא:

ויריחו היתה סגורה ומבוצרת, ואין איש יוצא ממנה ואין בא ויאמר יהוה אל יהושע
ראה אנכי מוסר בידך את יריחו ואת מלכה אשר בה הגבורים אשר בכת ואתה העמד את
הלוחמים סביבה סביב. והיה כאשר תתקעו בשופר, יריע כל העם יחד, ובהריעם יפלו
מאליהם חומות העיר, ונבא כל העם משתער איש כנגדו אל העיר.

ונכנס יהושע בן-נון אל הפתחים, ויאמר אליהם לאמר צוו את העם לסב ולהקיף את
העיר והלוחמים יעברו חלוצים לפני יהוה ושבעה כהנים אחזים שבעה שופרות קדושים
יעברו בן לפני יהוה, ויתקעו בתוקה, וארון ברית יהוה ילך אחריהם. והלוחמים יעברו
לפני, והפתחים המסימים אחרי ארון ברית יהוה מחצרים. ולעם צוה יהושע לאמר לא
תריעו ולא ישמע איש את-קולכם עד יום אשר יגיד הוא להריע ואז תריעו ואתרי שפכה
ארון הברית של האלהים, הלך מיד אל המחנה ושכב שם.

וביום השני קם יהושע בבקר, ונשאו הפתחים את ארון ברית יהוה. ושבעת הפתחים
הנשאים את שבעת השופרות הלכו לפני יהוה, ואתריהם באו הלוחמים, וקהמון הנותר
הלך מאחרי ארון ברית יהוה. והפתחים תקעו בתצורות, וכל הקמון הנותר סבב את העיר
שש פעמים מקרוב, ושב אל המחנה. ככה עשה ששת ימים.

וביום השביעי קמו בשחר, ונסבו את-העיר ביום ההוא שבע פעמים. ויהי בסבוב
השביעי תקעו הפתחים, ויאמר יהושע לבני ישראל: הריעו, כי נתן יהוה לכם את העיר.
והיתה העיר תרם, היא וכל אשר בה, ליהוה צבאות, רק את-רחב הזונה החיו, ואת-כל
אשר בביתה אבל אתם תשמרו מאד מן התרם, פן תשבתם אתם עצמכם לקחת מן התרם,
ועשיתם את מחנה בני ישראל לתרם, ומשחיתו אתנו. וכל כסף או זהב או נחשת או ברזל
יהיה קדש ליהוה, ויובא אל אוצר יהוה.

ויתקעו הפתחים בשופרות, וכאשר שמע העם את קול השופרות, הריע כל העם יחד
תרועה גדולה ותוקה, ותפל כל החומה סביב, ויעל כל העם אל העיר. ויתרם אותה יהושע
ואת כל אשר בעיר, מאיש ועד אשה, מנער ועד זקן, ועד עגל ובהמה, לפי תרם.

ולשני הנערים המרגלים אמר יהושע באו אל בית האשה והוציאו אותה משם ואת כל
אשר לה ונבאו לשני הנערים המרגלים את העיר אל בית האשה, ויוציאו את רחב הזונה ואת
אביה ואת אמה ואת אחיה ואת כל משפחתה ואת כל אשר היה לה, ויציבום מחוץ למחנה

ישראל. והעיר נשרפה באש עם כל אשר בה, מלבד הכסף והזהב והנחשת והברזל נתנו אל אוצר יהוה לקביא.

ואת־רחב הזונה ואת־כל־בית אביה הניח והושע, ותשב בקרב ישראל עד היום הזה, כי החביאה את־המרגלים אשר שלח יהושע לרגל את־יריחו: וישבע יהושע ביום ההוא לפני יהוה לאמר, ארור האיש אשר יבנה את העיר ההיא, בכורו ויסדנה ובצעירו יציב את שעריה. וכן עשה עזן מבית אל, באבירון בכורו יסדה ובצעירו הנשאר הציב את שעריה.

ויהי יהוה עם יהושע, ויהי שמו בכל הארץ.

ז

ובני ישראל חטאו חטא גדול, ולקחו להם מן התרם, ולקחו עקר בן פרמי בן זמרי בן זרח משבט יהודה מן התרם, ויכעס יהוה באף על בני ישראל.

ויהושע שלח אנשים אל העי, אשר היא לפי בית־אל, לאמר: רגלו את העי ועלו האנשים ורגלו את־העי, וישבו אל־יהושע ויאמרו אליו: אל־עלה פל־העם, אכל פאלפים או שלשת אלפים אנשים יעלו ויצורו את־העיר. אל־תעל שם את־העם כלו, כי מעטים הם. ויעלו כשלשת אלפים איש, וינוסו מפני אנשי העי: ויהרגו מהם אנשי עי כשלשים וששה איש, וירדפו אותם מן השער וירצצו אותם מן המורד, וימס לבב העם ויהי למים.

ויקרא יהושע את בגדיו ויפל יהושע על הארץ על פניו לפני יהוה עד הערב, הוא וזקני ישראל, וישומו עפר על ראשיהם. ויאמר יהושע אגא אדני למה העביר עבדך את־העם הזה את־היָרֶדן לתת אתו ביד האמרי להאבידנו ולו נשארנו ונשבנו על־היָרֶדן ומה אמר, אחרי אשר הפך ישראל ערף לפני אויבו? ושמע הכנעני וכל היושבים בארץ, יסבו אותנו וישמידו אותנו מן הארץ, ומה תעשה לשמה הגדול?

ויאמר יהוה אל־יהושע קום למה זה נפלת על־פניך חטא העם ועבר את־הברית אשר פיתי עמכם, גנבו מן־התרם ושמו אל־פליהם. ולא יוכלו בני ישראל לעמד לפני אביהם, ערף ישבו לפני אביהם, כי היו לתרם. לא אוסיף עוד להיות עמכם, אם לא תסירו התרם מקרבכם. קום קדש את העם ואמרת להתקדש למחר, כה אמר יהוה אלהי ישראל: התרם הוא בכם, לא תוכלו לעמד לפני אביכם עד אשר תסירו את התרם מכם. ונאספתם בלכם

בבקר לפי שבטים, והנה השבט אשר יראה יהנה מקריבו לפי משפחות, ואת המשפחה אשר יראה יהנה מקריבו לפי בתים, ואת הבית אשר יקח יהנה מקריבו לפי איש. ואשר יורה ישורף באש וכל־אשר־לו, כי עבר את־ברית יהנה ועשה פשע בִּישְׂרָאֵל:

וַיִּשְׁכַּם יְהוֹשֻׁעַ וַיִּקְרַב אֶת הָעָם לִשְׁבָטִים, וַיִּלְכַּד שִׁבְט יְהוּדָה. וְהוּכָא לְפִי מִשְׁפָּחוֹת, וְנִלְכַּד מִשְׁפַּחַת הַנֹּרַחִי. וְהוּכָא לְפִי גְבָרִים, וַיִּוָּדַע עֹכֶר בֶּן זִמְרִי בֶן זֶרַח:

וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ לְעֹכֶר מִן כְּבוֹד הַיּוֹם לִיהְנוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן אֶת־הַיּוֹדֵי וְהַגְדִּלִי מֶה עֲשִׂיתָ וְאֶל־תִּכְחַד מִמֶּנִּי וַיַּעַן עֹכֶר אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר: אֲמַנָּם חֲטָאתִי לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, כִּזְזַת וְכִזְזַת עֲשִׂיתִי. רֵאִיתִי בִשְׁלָל גְּלִימָה עֶרְמָה מַצִּינֶת, וּמֵאֲתִים דִּידֶרְכָּמָה כֶּסֶף, וּלְשׁוֹן אֶחָת זְהוּבָה שֶׁל חֲמִשִּׁים דִּידֶרְכָּמוֹת, וְחֲשֻבְתִּי עֲלֵיהֶם וְלִקְחֹתִי, וְהִנֵּה הֵם מְטַמְּנִים בְּאֶהָלִי, וְהַכֶּסֶף מְטַמֵּן תַּחְתֵּיהֶם. וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ מַלְאָכִים וַיְרוּצוּ אֶל הָאֶהָל אֵל הַמִּחְנֶה, וְאֵלָּה הָיוּ טְמוּנִים בְּאֶהָלוֹ, וְהַכֶּסֶף תַּחְתֵּיהֶם. וַיּוֹצִיאוּם מִן הָאֶהָל וַיְבִיאוּם אֶל יְהוֹשֻׁעַ וְאֵל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיְשִׁימוּם לִפְנֵי יְהוָה.

וַיִּקַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־עֹכֶר בֶּן־זֶרַח וַיַּעֲלֵהוּ אֶל־גִּיא עֶכּוֹר, וְאֶת־כִּנּוֹ וְאֶת־כְּנוֹתָיו וְאֶת־עַגְלָיו וְאֶת־בְּהֶמְתּוֹ וְאֶת־כְּלִיאָנּוֹ וְאֶת־אֶהָלוֹ וְאֶת־כְּלוּשׁוֹ, וְכָל־הָעָם עִמּוֹ, וַיַּעַל אֹתָם אֶל־עֶמֶק עֶכּוֹר. וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ לְעֹכֶר: מֶה תַּחְרַמֶּת אֲתָנּוּ? יְהוָה כִּמוֹ הַיּוֹם הַזֶּה. וַיִּסְקְלוּ אוֹתוֹ בְּאֲבָנִים כָּל־יִשְׂרָאֵל, וַיִּקְיֵמוּ עָלָיו גִּלְגָּאִים גְּדוֹל, וַיָּשֹׁב יְהוָה מִחֲרוֹן אָפוֹ. עַל־כֵּן קָרָא אוֹתוֹ עֶמֶק עֶכּוֹר עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

ח

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶל־תִּירָא וְאֶל־תַּחַת קַח עִמָּךְ אֶת־כָּל־אֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה וְקוּם עֲלֵה אֶל־הָעֵי הַנָּה נָתַתִּי בְּיָדְךָ אֶת־מֶלֶךְ הָעִי וְאֶת־אֲרָצוֹ וְתַעֲשֶׂה לָּעֵי כַּאֲשֶׁר עֲשִׂיתָ לִירִיחוֹ וּלְמִלָּכָה, וְאֶת שְׁלַל הַבְּהֵמוֹת תָּבִיזוּ לָכֶם, וְשִׁים לָךְ מֵאָרֶב לַעִיר מֵאֲחֶיהָ.

וַיָּקָם יְהוֹשֻׁעַ וְכָל עַם הַמִּלְחָמָה לַעֲלוֹת אֶל הָעֵי, וַיַּבְחֵר יְהוֹשֻׁעַ שְׁלֹשִׁים אָלֶף אִישׁ גִּבּוֹרֵי חֵיל וַיִּשְׁלַחֵם לָלֶכָה. וַיָּצֻו אוֹתָם לֵאמֹר: אֲתֶם אֲרָבוּ מֵאֲחֶרֵי הָעִיר, אֶל תִּתְּרַקּוּ מִן הָעִיר, וְהָיוּ כָלְכֶם מוֹכְנִים. וְאָנֹכִי וְכָל הָעָם אֲשֶׁר אִמָּי נִקְרַב אֶל הָעִיר, וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יֵצְאוּ הַיּוֹשְׁבִים בָּעֵי לִקְרֹאתָנוּ כַּאֲשֶׁר בְּרִאוּנוֹהָ, וְנִסְנוּ מִפְּנֵיהֶם. וְכַאֲשֶׁר יֵצְאוּ אַחֲרֵינוּ, נִמְשֹׁךְ אוֹתָם מִן הָעִיר, וַיֹּאמְרוּ: בּוֹרְחִים אַלֶּה מִפְּנֵינוּ, כִּמּוֹ שֶׁהָיָה לִפְנֵי כֵן. וְאֲתֶם תִּקְוִימוּ מִן הַמֵּאָרֶב וּתְלַכּוּ אֶל הָעִיר.

לפי הדבר הזה תעשו, הנה צויתי אתכם. וישלח אותם יהושע, וילכו אל המצרב, וישבו בין בית־אל ובין העי, מים לעי.

וישכם יהושע בבקר ויפקד את־העם, ויעלו הוא וזקני ישראל לפני העם אל־העי. וכל עם המלחמה אשר אתו עלו, ובלכתם באו נכח העיר ממזרח. והמצרב של העיר מן הים, ויהי באשר ראה מלך העי, מהר ויצא לקראתם ישר אל המלחמה, הוא וכל העם אשר אתו, והוא לא ידע כי ארב לו מאחרי העיר וירא ויסוג יהושע וישראל מפניהם. וירדפו אחרי בני ישראל, והם סרו מן העיר. לא נשאר איש בעי אשר לא רדף אחרי ישראל, ויעזבו את־העיר פתוחה וירדפו אחרי ישראל.

ויאמר יהוה אל־יהושע: נטה את־יך בפידון אשר בידך על־העיר, כי בידך נתתה, והאורבים יקומו במהרה ממקומם. ויט יהושע את־ידו בפידון על־העיר. והאורבים קמו במהירות ממקומם ויצאו באשר נטה את־היד, ובאו אל־העיר ותפסו אותה, ומהרו ושרפו את־העיר באש: והביטו יושבי העי לאחריהם וראו עשן עולה מן העיר אל השמים, ולא היה להם עוד לאן לנוס הנה או הנה ויהושע וכל ישראל ראו כי לקחו האורבים את העיר, וכי עלה עשן העיר אל השמים, וישובו ויכו את אנשי העי. ואלה יצאו מן העיר לקראתם, והם נלכדו בין המנה, אלה מזה ואלה מזה, ויכו אותם עד אשר לא נשאר מהם שריד ופליט. ואת מלך העי תפסו חי, וביאו אותו אל יהושע.

וכאשר חדלו בני ישראל להרג את־כל אשר בעי ואת־אשר בשדות ובהר על־המורד אשר רדפו אותם משם עד־תמם, וישב יהושע אל־העי ויבנה לפי־תקרב: ויהיו הנפלים ביום ההוא מאיש ועד אשה, שנים עשר אלה, כל יושבי העי: רק את־השכל אשר בעיר, כל אשר בזזו להם בני ישראל לפי מצות יהוה, באשר צוה יהוה את־יהושע:

וישרף יהושע את העיר באש, ושמה לתל שומם לעולם עד היום הזה. ואת־מלך העי תלה על־עץ כפול, ויהי על־העץ עד־הערב, וכבוא השמש צוה יהושע, ויורידו את־גופתו מן־העץ, וישליכו אותו אל־הבור, ויקימו עליו גל־אבנים עד היום הזה:

ט

וכאשר שמעו מלכי האמרי אשר בעבר הירדן, אשר בהר ואשר בשפלה ואשר בכל חוף הים הגדול ואשר אל האנט־לכנון, ונחתי והכנעני והפרזי והחוי והאמרי והגרָג־שי

וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ אֲלֵיהֶם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לָמָּה רָמִיתֶם אוֹתִי לֵאמֹר רַחוּמִים מִמֶּדֶד אֲנַחֲנוּ
מֵאֵד וְאַתֶּם שְׂכָנִים אִתָּם מִן הַיּוֹשְׁבִים בֵּינֵינוּ וְעַתָּה אַרְוִירִים אִתָּם, לֹא יִכְרֹת מִכֶּם עֶבֶד וְלֹא
חֹטֵב עֲצִים וְלֹא שֹׂאֵב מַיִם לִי וְלֹאֲהֵי. וַיַּעֲנוּ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר הִגַּד הִגַּד לָנוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־מֹשֶׁה עֲבָדוֹ לֵתֵת לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְלֹהֲשֹׁמֵד אוֹתָנוּ וְאֶת־כָּל־הַיּוֹשְׁבִים
עָלֶיהָ מִפְּנֵיכֶם וַיִּירָא מֵאֵד לְנַפְשֹׁתֵינוּ מִפְּנֵיכֶם וַעֲשִׂינוּ אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה: וְעַתָּה הִנֵּה אֲנַחֲנוּ
כַּפּוּפִים לָכֶם, כְּאֲשֶׁר יִיטֵב בְּעֵינֵיכֶם וְכְאֲשֶׁר יִישֹׁר בְּעֵינֵיכֶם, עֲשׂוּ לָנוּ.

וַעֲשׂוּ לָהֶם כֵּן, וַיַּצֵּל אוֹתָם יְהוֹשֻׁעַ בַּיּוֹם הַהוּא מִיַּד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְלֹא הָרְגוּם. וַיַּעֲמֵד
אוֹתָם יְהוֹשֻׁעַ בַּיּוֹם הַהוּא חֹטְבֵי עֲצִים וְשֹׂאֲבֵי מַיִם לְכָל הַעֲדָה וּלְמִזְבֵּחַ הָאֱלֹהִים. עַל כֵּן הָיוּ
יּוֹשְׁבֵי גִבְעוֹן חֹטְבֵי עֲצִים וְשֹׂאֲבֵי מַיִם לְמִזְבֵּחַ הָאֱלֹהִים עַד הַיּוֹם הַזֶּה, וְאֵל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר
יְהוָה.

י

וְכְאֲשֶׁר שָׁמַע אֲדֹנֵי־בֶזֶק מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַיִם כִּי לָקַח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָעִי וְהַחֲרִים אוֹתָהּ, כְּאֲשֶׁר
עָשׂוּ לִירִיחוֹ וּלְמִלְכָּה, כֵּן עָשׂוּ גַם לְעִי וּלְמִלְכָּה, וְכִי עָבְרוּ יוֹשְׁבֵי גִבְעוֹן אֶל־יְהוֹשֻׁעַ
וְאֶל־יִשְׂרָאֵל, וַיִּירָאוּ מֵהֶם מֵאֵד, כִּי יָדַע שֶׁגִּבְעוֹן עִיר גְּדוֹלָה, כְּאַחַת מִהָעָרִים הַמְּלֻכּוֹתִיּוֹת,
וְכָל אֲנָשִׁיהָ גִבּוֹרִים. וַיִּשְׁלַח אֲדֹנֵי־בֶזֶק מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַיִם אֶל־אֵילָם מֶלֶךְ חֲבֵרוֹן וְאֶל־פִּידוֹן מֶלֶךְ
יֶרֶמּוֹת וְאֶל־פֶּתַח מֶלֶךְ לְכִישׁ וְאֶל־דָּבִיר מֶלֶךְ עֲדֻלָּם לֵאמֹר: בָּאוּ, עָלוּ אֵלַי וְעֲזְרוּ לִי, וְנִלְחַם
בְּגִבְעוֹן, כִּי עָבְרוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וַיַּעֲלוּ חֲמִשָּׁת מַלְכֵי הַיְּבוּסִים, מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַיִם
וּמֶלֶךְ חֲבֵרוֹן וּמֶלֶךְ יֶרֶמּוֹת וּמֶלֶךְ לְכִישׁ וּמֶלֶךְ עֲדֻלָּם, הֵם וְכָל עַמָּם, וַיַּחֲנוּ עַל גִּבְעוֹן וַיִּלָּחֲמוּ
עָלֶיהָ.

וַיִּשְׁלְחוּ יוֹשְׁבֵי גִבְעוֹן אֶל יְהוֹשֻׁעַ אֶל מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל בְּגִלְגָל לֵאמֹר: אֵל תִּרְפֵּךָ אֵת יְדֶיךָ
מֵעֲבָדֶיךָ, עֲלֵה אֵלֵינוּ מִהֲרָה וְעֲזָרְנוּ וְהִצַּלְנוּ, כִּי נֶאֱסָפוּ עָלֵינוּ כָּל מַלְכֵי הָאֲמֹרִי הַיּוֹשְׁבִים
בְּהָר. וַיַּעַל יְהוֹשֻׁעַ מִן־הַגִּלְגָל, הוּא וְכָל־עַם הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר עִמּוֹ, כָּל־גִּבּוֹר חֵיל:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל יְהוֹשֻׁעַ, אֵל תִּירָא אוֹתָם, כִּי בְיָדְךָ נִתְּתִים, לֹא יִשָּׂאֵר מֵהֶם אִישׁ
לְפָנֶיכֶם.

וְכְאֲשֶׁר כָּא יְהוֹשֻׁעַ עָלִיהֶם פֶּתְאוּם, כָּל הַלִּילָה הַלֵּךְ מִן הַגִּלְגָל. וַיִּבְהַל אוֹתָם יְהוָה מִפְּנֵי
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיִּכְתְּתֵם יְהוָה מִפָּה גְדוֹלָה בְּגִבְעוֹן, וַיִּרְדְּפוּ אוֹתָם דָּרָךְ מֵעֵלָה בֵּית חוּרֹן, וַיָּכּוּם

עד עֲזָקָה וְעַד מַקְדָּה. וּבִכְרָחֶם מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמֹרֶד בֵּית חֹרֶוֹן, וַיהוָה הִשְׁלִיךְ עֲלֵיהֶם אֲבָנֵי בָרָד מִן הַשָּׁמַיִם עַד עֲזָקָה, וַיְהִי הַמָּתִים מֵאֲבָנֵי הַבָּרָד רַבִּים מֵאֲשֶׁר הִרְגוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּחֶרֶב בְּמִלְחָמָה.

אז דיבר יהושע אל יהוה ביום אשר מסר האלהים את האמורי ביד ישראל, כאשר ריסק אותם בגבעון ונרסקו מפני בני ישראל, ואמר יהושע: יעמוד השמש על גבעון והירח על עמק אילון: ויעמד השמש והירח בעמידה, עד אשר תגון האלהים על אויביהם, ויעמד השמש בחצי השמים, לא תלך לפנות למערב עד תם יום אחד. ולא היה יום כזה, לא לפניו ולא אחריו, אשר שמע אלהים בקול אדם, כי יהוה נלחם עם ישראל. ויבחרו חמשת המלכים האלה, ויחבאו במערה אשר במקדה. ויגד ליהושע לאמר: נמצאו חמשת המלכים מתחבאים במערה אשר במקדה ויאמר יהושע: גלגלו אבנים על פי המערה, והפקידו אנשים לשמר עליהם. ואתם אל תעמדו, ודכו אחרי אויביכם ותפשו את מאספם, ואל תתנו להם לבוא אל צריהם, כי מסר אותם יהוה אלינו בדינו. ויהי כאשר שבת יהושע וכל בני ישראל מהכות אותם מפה גדולה מאד עד תמם, והנשואים נמלטו אל הערים המבצרות.

וכל העם שב אל יהושע למקדה בשלום, ולא חרץ איש מבני ישראל את לשונו.

ויאמר יהושע: פתחו את המערה והוציאו את חמשת המלכים האלה מן המערה. ויוציאו את חמשת המלכים מן המערה: את מלך ירושלים, ואת מלך חברון, ואת מלך ירמות, ואת מלך לכיש, ואת מלך עֶדְלָם. וכאשר הוציאו אותם אל יהושע, קרא יהושע לכל ישראל ולמתחילי המלחמה ההולכים אתו, ואמר אליהם: גשו ושימו את רגליכם על צוואריהם. ויגשו וישימו את רגליהם על צוואריהם. ויאמר יהושע אליהם אל־תיראו אותם ואל־תחתו התחזקו ואמצו כי ככה יעשה יהוה לכל־אויביכם אשר אתם נלחמים בהם ויִהְיֶה אִתָּם יהושע, ויתלם על חמשה עצים, ויהיו תלויים על העצים עד הערב. ויהי לפנות השמש מערבה, צנה יהושע, ויורידום מן העצים, וישליכו אותם אל המערה אשר נסו שמה, ויגלו אבנים גדולות על־פי המערה עד היום הזה.

ואת המקדה לקחו ביום ההוא, ויכוה לפי־חֶרֶב, ויחרימו את־כָּל־נֶפֶשׁ אֲשֶׁר־בה, ולא נשאר בה שריד ופליט, ויעשו למלך מקדה כאשר עשו למלך יריחו.

וילך יהושע וכל ישראל עמו ממקדה אל לבנה, ויצר על לבנה. וימסר אותה יהוה ביז ישראל, וילקדו אותה ואת־מלקה, ויכו אותה לפי־חֶרֶב ואת־כָּל־נֶפֶשׁ אֲשֶׁר־בה, ולא נשאר

בה שריד ופליט, ויגשו למלכה כאשר עשו למלך יריחו.

וילך יהושע וכל ישראל עמו מלכנה אל לכיש, ויחנו עליה וילחמו בה וימסר יהוה את לכיש ביד ישראל, וילכדה ביום השני, ויכנה לפי חרב, ויחרימו אותה, כאשר עשו ללכנה. אז עלה אלם מלך גזר לעזר ללכיש, ויכפו יהושע לפי חרב, ואת-עמו, עד לבלתי השאיר מהם ניצול ופליט.

וילך יהושע וכל ישראל עמו מלכיש אל עדלם, ויצר עליה וילכדה. וימסר אותה יהוה ביד ישראל, וילכדו אותה ביום ההוא, ויכפו לפי-חרב, ואת-כל-נפש אשר-בה החרימו, ככל אשר עשו ללכיש

וילך יהושע וכל ישראל עמו אל חברון ויצר עליה ויכו אותה לפי חרב וכל נפש חיה אשר היתה בה לא נשאר שריד, כאשר עשו לעדלם, החרימו אותה ואת כל אשר בה

וישב יהושע וכל ישראל אל דביר, ויצרו עליה לקחו אותה ואת מלכה ואת כפריה, ויכו אותה לפי חרב, ויחרימו אותה וכל נשמה בה, ולא השאירו בה אף אחד שריד, כאשר עשו לחברון ולמלכה, כן עשו לדביר ולמלכה.

ויכה יהושע את כל ארץ ההר ואת הנגב ואת השפלה ואת האשדות ואת מלכיהם, לא השאיר מהם שריד, ואת כל נשמת החיים החרים, כאשר צוה יהוה אלהי ישראל. מקדש ברנע עד עזה, כל-הגשם עד הגבעון. ואת כל-מלכיהם ואת-ארצם הכה יהושע בפעם אחת, כי יהוה אלהי ישראל נלחם לישראל.

יא

וכאשר שמע יביש מלך אסור, שלח אל יוכב מלך מרון, ואל מלך סימון, ואל מלך אזיה, ואל המלכים אשר בצידון הגדולה, אל הקר ואל הערבה מול פנרות, ואל המישור, ואל פנאדור, ואל הפנענים החופיים ממזרח, ואל האמרים החופיים, והחמים, והפרזים, והביסאים אשר בקר, והחיים, ואשר תחת הרמון אל ארץ מסומא. ויצאו הם ומלכיהם עמם כחול הים לרב וסוסים ורכב רבים מאד והתאספו כל המלכים ההם ויבאו יחדו, ויחנו עלי-מי מרון להלחם בישראל.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל יְהוֹשֻׁעַ אֵל תִּירָא מִפְּנֵיהֶם כִּי מִחֵר בָּעַת הַזֹּאת אֲנִי מוֹסֵר אוֹתָם מִפִּי
לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת סוֹסֵיהֶם תַּעֲקֹר וְאֵת מִרְכַּבְתֵּיהֶם תִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ: וַיָּבֹא יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־עַם
הַמִּלְחָמָה עֲלֵיהֶם אֱלֹהֵי מָרוֹם פְּתָאִם, וַיִּפְּלוּ עֲלֵיהֶם בְּהָר. וַיָּמָן אוֹתָם אֲדֹנֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל,
וּמִפִּים אוֹתָם רַדְפוּם עַד צִידוֹן הַגְּדוֹלָה וְעַד מִסְרוֹן וְעַד מִישְׁרֵי מִסּוּף לְפִי מִזְרָח, וַיָּכּוּ אוֹתָם
עַד לְבַלְתִּי הַשָּׂאֵר מֵהֶם שָׂרִיד. וַיַּעַשׂ לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ כַּאֲשֶׁר צִוָּה אוֹתוֹ יְהוָה, אֵת סוֹסֵיהֶם עָקַר
וְאֵת מִרְכַּבְתֵּיהֶם שָׂרַף בָּאֵשׁ.

וַיֹּשֶׁב יְהוֹשֻׁעַ בָּעַת הַהִיא, וַיִּלְכֹּד אֶת־חֲצוֹר וְאֶת־מֶלֶכָהּ, וְחֲצוֹר הָיְתָה לִפְנִים שָׂרָה עַל
כָּל־הַמַּמְלָכוֹת הָאֵלֶּה. וַיַּהֲרֹגוּ כָל־נַשְׁמָה בָּהּ לְפִי־חֶרֶב, וַיַּחֲרִימוּ אֶת־כָּל, וְלֹא נֹתֵר בָּהּ נַשְׁמָה,
וְאֶת־חֲצוֹר שָׂרְפוּ בָאֵשׁ. וְאֵת כָּל־עַרְי מִלְּחָמָה וְאֶת־מִלְכֵיהֶם לָקַח יְהוֹשֻׁעַ וַיָּכֶם לְפִי־חֶרֶב
וַיַּחֲרִימוּ אוֹתָם כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה אָבֵל אֶת־כָּל־הָעָרִים הַמְּבֻצָּרוֹת לֹא שָׂרַף יִשְׂרָאֵל,
זִילְתִּי אֶת־חֲצוֹר לְבִדָּה שָׂרַף יִשְׂרָאֵל. וְאֵת כָּל שָׁלַל הָעִיר בָּזְזוּ לָהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאֵת כָּל
הָאֲנָשִׁים הַחֲרָיְמוּ לְפִי חֶרֶב עַד הַשְׂמִיד, לֹא הִשְׁאִירוּ מֵהֶם כָּל נַשְׁמָה. כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת־מֹשֶׁה עֶבְדוֹ, וּמֹשֶׁה כֵּן צִוָּה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ, וְכֵן עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ, לֹא עָבַר דְּבָר מִכָּל אֲשֶׁר צִוָּה
אוֹתוֹ מֹשֶׁה.

וַיִּקַּח יְהוֹשֻׁעַ אֵת כָּל הָאָרֶץ הַהִרְרִית, וְאֵת כָּל הָאָרֶץ הַנִּגְב, וְאֵת כָּל אָרֶץ גִּשּׁוֹן, וְאֵת
הַשְׁפֵּלָה, וְאֵת הָעֲרָבָה, וְאֵת הַר יִשְׂרָאֵל וּשְׁפִלְתּוֹ הַדְּבָרִים אֶל הָהָר מִהַר חִלְקָא, וְהַחֹלֶף עוֹלָה
אֶל שַׁעִיר, וְעַד בַּעַל גָּד, וְהָעֲמָקִים שֶׁל הַלְבָנוֹן תַּחַת הָהָר הַחֲרָמוֹן, וְאֵת כָּל מִלְכֵיהֶם לָקַח,
וְהַחֲרִים, וְהָמִית. וַיָּמִים רַבִּים עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ מִלְחָמָה עִם הַמִּלְכִּים הָאֵלֶּה.

וְלֹא הָיְתָה עִיר אֲשֶׁר לֹא לָקַח יִשְׂרָאֵל, אֶת־הַכָּל לָקַחוּ בַּמִּלְחָמָה. כִּי מֵאֵת יְהוָה הָיָה
לְחַזֵּק אֶת־לִבָּם לְקִרְאָת לַמִּלְחָמָה עִם־יִשְׂרָאֵל, לְמַעַן יִשְׁמְדוּ, לְמַעַן לֹא יִנָּתֶן לָהֶם רַחֲמִים,
אֲלֹא לְמַעַן יִשְׁמְדוּ, כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵי־מֹשֶׁה:

וַיָּבֹא יְהוֹשֻׁעַ בָּעַת הַהִיא וַיִּכְרֹת אֵת הָעֵצִים מִן הָהָר, מִחֲבָרוֹן וּמִדְּבִיר וּמַעֲנָבוֹת וּמִכָּל
יְהוּדָה עִם עָרֵיהֶם, וַיִּכְרִיתֵם יְהוֹשֻׁעַ. לֹא נֹתֵר מִן הָעֵצִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כִּי אִם בַּעֲזָה וּבְגִת
וּבְאַשְׁדּוֹד נֹתְרוּ:

וַיִּקַּח יְהוֹשֻׁעַ אֵת כָּל הָאָרֶץ, כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֵת מֹשֶׁה, וַיָּמָן אוֹתָהּ יְהוֹשֻׁעַ בְּנִחְלָה
לְיִשְׂרָאֵל בְּחִלְקָתָם לְפִי שִׁבְטֵיהֶם, וְהָאָרֶץ שִׁקְטָה מִמִּלְחָמָה.

יב

ואלה מלכי הארץ אשר הכו בני ישראל ויירשו את-ארצם בעבר הירדן ממזרח השמש מנחל ארנון עד-הר חרמון ואת כל-הערכה מזרח. סיחון מלך האמרי אשר ישב בקשבון, מושל מארנון אשר בנחל לפי חלק הנחל, וחצי הגלעד עד יבק גבול בני עמון והערכה עד ים כנרת מזרח, ועד ים הערכה ים המלח ממזרח דרך בית הישימות, מתימן אשר תחת אשדות הפסגה ועוג מלך הבשן נשאר מן הרפאים, היושב בעשתרות ובאדרעי. מושל מהר חרמון ומסכתי, וכל הבשן עד גבולות גרגסי, והמכי, וחצי גלעד, גבולות סיחון מלך חשבון: משה עבד יהוה ובני ישראל הכו, וימת אותה משה בנחלה לראובן ולגד ולחצי שבט מנשה.

ואלה מלכי האמרי אשר הכה יהושע ובני ישראל בעבר הירדן ליד הים מבעל גד בבקעת הלבנון ועד ההר חלקא העולים שעירה, ויתנה יהושע לשבטי ישראל לרשת כגורלם בהר ובמישור ובערכה ובאשדות ובמדבר ובנגב, את החתי ואת האמרי ואת הכנעני ואת הפרזי ואת החוי ואת היבוסי.

את מלך יריחו, ואת מלך העי, אשר היא סמוך לבית אל, מלך ירושלים, מלך חברון, מלך ירמות, מלך לכיש, מלך עילם, מלך גזר, מלך דביר, מלך גדר. מלך חרמת, מלך אדר. מלך לבנה, מלך צדלם, מלך הלה. מלך תפוח, מלך עופר, מלך אופק של ארז, מלך אשום, מלך סימון, מלך ממברות, מלך אזור. מלך קדש, מלך זחק. מלך מרדו, מלך יקום הפרמל, מלך עדולם שבפנאדור, מלך געי שבגליל, מלך תרצה, כל-אלה המלכים עשרים ותשעה.

יג

ויהושע זמן, בא בימים, ויאמר יהוה אל יהושע: אתה באת בימים, והארץ נשארה רבה מאד לנחלה ואת הארץ הנעזבת, גבולות פלשתים, הגשורי והכנעני. מן הלא נושבת אשר לפני מצרים עד גבולות עקרון משמאל לכנענים, נחשבת לחמשת סטרפיות הפלשתים: לעזתי, ולאשדודי, ולאשקלוני, ולגתי, ולעקרוני, ולגואי. מתימן וכל-ארץ כנען לפני עזה, והצידונים עד אפק, עד גבולות האמרי. ואת כל-ארץ גלית פלשתים, ואת כל-הלבנון ממזרח השמש, מן-הגלגל תחת הר חרמון עד מבוא חמת כל היושב בהרים

מוֹהֶלְכָנוּן עַד הַמְשָׁרֶפֶת מִיָּם, כְּלִי־הַצִּידוֹנִים, אֲנִי אֲשַׁמֵּידֶם מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אָכֵל חֶלֶק אוֹתָהּ
בְּגוֹרֵל לְיִשְׂרָאֵל, כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִיהָ.

וַעֲתָה חֶלֶק אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת בְּנִחְלָה לְתַשְׁעַת הַשְּׁבָטִים וְלַחֲצֵי שְׁבֵט מְנַשֶּׁה. מִן הַיַּרְדֵּן
עַד הַיָּם הַגָּדוֹל לְמִבּוֹא הַשָּׁמֶשׁ תִּתְנַנֶּה, הַיָּם הַגָּדוֹל יִגְבֹּל. לַשְּׁנֵי הַשְּׁבָטִים וְלַחֲצֵי שְׁבֵט מְנַשֶּׁה,
לְרֹאיוֹב וּלְגָד, נָתַן מֹשֶׁה בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָהּ. נָתַן לָהֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה. מַעְרֹעֶר אֲשֶׁר עַל
שְׂפַת נַחַל אַרְנוֹן, וְאֶת הָעֵיר אֲשֶׁר בְּתוֹךְ הַגִּיא, וְאֶת כָּל הַמִּישׁוֹר מִמִּידְבָּא, כְּלִיעֵרִי סִיחֹן מֶלֶךְ
הָאֲמֹרִי אֲשֶׁר מֶלֶךְ בְּחֻשְׁבוֹן עַד גְּבוֹל בְּנֵי עַמּוֹן וְאֶת הַגִּלְעָד וְאֶת גְּבוּלוֹת הַגִּשּׁוּרִי וְהַמַּעַכְתִּי, כָּל
הַר חֶרְמוֹן וְאֶת כָּל הַבָּשָׁן עַד אֶפְאָ. כָּל־מַמְלַכַת עוֹג בְּבָשָׁן, אֲשֶׁר מֶלֶךְ בְּעֶשְׂתֵּרוֹת וּבְאֶדְרָעִי,
זֶה נָשָׂאֵר מִזְרָקְרָאִים, וַיַּכּוּ מֹשֶׁה וַיִּשְׁמִידֵהוּ. וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא הִקְרִימוּ אֶת הַגִּשּׁוּרִי וְאֶת
הַמַּעַכְתִּי וְאֶת הַכְּנַעֲנִי, וַיָּשֻׁב מֶלֶךְ גִּשּׁוּר וְהַמַּעַכְתִּי בָקָרָב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

פָּרַט לְשֵׁבֶט לְוִי לֹא נִתְּנָה נַחֲלָה, יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוּא נַחֲלָתָם, כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלִיהֶם
יְהוָה, וְזֶה הַחֲלִיזָה אֲשֶׁר חֶלֶק מֹשֶׁה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֶרְבוֹת מוֹאָב בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן לִירִיחוֹ.

וַיִּתֵּן מֹשֶׁה לְשֵׁבֶט רֹאיוֹב לְמִשְׁפַּחְתָּם וַיְהִי גְבוּלָם מַעְרֹעֶר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי נַחַל אַרְנוֹן,
וְהָעֵיר אֲשֶׁר בְּנַחַל אַרְנוֹן, וְאֶת כְּלִי־הַמִּישׁוֹר. עַד חֻשְׁבוֹן, וְכָל־הָעִירִים אֲשֶׁר בְּמִישׁוֹר, וְדִיבּוֹן,
וּבְמֹת בַּעַל, וּבֵית מַעֲלֹבוֹת, וּבָשָׁן וּבְמֹת וּמִיפְעַת וְקַרְיָתִים. וּשְׁבָמָה וְשִׁרְדָּה וְצִיּוֹן בְּהַר עֲנָב
וּבֵית־פּוּגוֹר, וְאֶסְדּוֹת פִּסְגָּה, וּבֵית־הַשִּׁינֹת וְאֶת כָּל הָעִירִים שָׁל הַמִּישׁוֹר, וְאֶת כָּל מַמְלַכַת
סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֲמֹרִי, אֲשֶׁר הִכָּה מֹשֶׁה אוֹתוֹ וְאֶת נְשֵׁי־אֵי מִדְּוָן, וְאֶת אֹוִי, וְאֶת רָקֶם, וְאֶת צוֹר,
וְאֶת חוֹר, וְאֶת רַב־עַ נְשֵׁי־חֲלָלִי סִיחֹן, וְאֶת יוֹשְׁבֵי צִיּוֹן.

וְאֶת בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר הַקּוֹסֶם הָרָגוּ בַּמֶּהֱפָכָה.

וַיְהִי גְבוֹל רֹאיוֹב הַיַּרְדֵּן גְּבוּל. זֹאת הַנִּחְלָה לְבְנֵי רֹאיוֹב לְמִשְׁפַּחֹתֵיהֶם, עֲרִיקָם
וְחַצְרִיקָם:

וַיִּתֵּן מֹשֶׁה לְבְנֵי גָד לְמִשְׁפַּחֹתֵיהֶם. וְהָיָה גְבוּלָם יַעֲזֹר, כָּל עֲרֵי הַגִּלְעָד, וְחֲצֵי אֶרֶץ בְּנֵי
עַמּוֹן עַד עֶרְבָה, אֲשֶׁר הִיא מִלַּ עֶרֶד. וּמִחֻשְׁבוֹן עַד עֶרְבוֹת לְפִי הַמַּצָּפָה, וּבּוֹטָנִים, וּמַעֲזָן, עַד
גְּבוּלוֹת דִּיבּוֹן. וְעַנְדוֹם וְאוֹמֶרְגִי וּבִנְתַּנְבְּרָא וְסוֹכְכוֹתָא וְסָפֶן וְאֶת שְׂאֵר מַמְלַכַת סִיחֹן מֶלֶךְ
חֻשְׁבוֹן, וְהַיַּרְדֵּן יִגְבִּיל עַד חֶלֶק יָם כְּנָרַת, בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן מִמְּזָרָח. זֹאת הַנִּחְלָה לְבְנֵי גָד לְפִי

משפחותיהם וילפי צריהם, לפי משפחותיהם ישובו ערף לפני איביהם, כי היו לפי משפחותיהם צריהם ונחצריהם.

ויתן משה לחצי שבט מנשה למשפחותיהם. ויהי גבולם ממעון, וכל ממלכת בשן, וכל ממלכת עוג מלך הבשן, וכל כפרי יאיר אשר בבשן, ששים ערים. וחצי הגלעד ועשתרות ואדרעי ערי ממלכות עוג בבשן לבני מכיר בני מנשה ולחצי בני מכיר בני מנשה למשפחותיהם אלה אשר הנחיל משה בעבר הירדן בערבות מואב, בעבר הירדן אשר ליריחו ממזרח.

יד

ואלה המנחלים את-בני ישראל בארץ פנעו, אשר הנחילו להם אלעזר הכהן ויהושע בן-נון וראשי אבות המטות לבני ישראל. לפי הגורלות נחלו, באשר צוה יהוה ביד יהושע לתשעת השבטים ולחצי השבט מעבר לירדן. וללויים לא נתן חלק ביניהם. כי היו בני יוסף שני שבטים, מנשה ואפרים, ולא נתן חלק בארץ ללויים, אלא ערים לשבת, והמגרשים שלהם לבהמות ולמקניהם. כאשר ציווה יהוה את-משה, כן עשו בני ישראל וחילקו את-הארץ.

ויגשו בני יהודה אל יהושע בגלגל, ויאמר אליו כלב בן יפנה הקנזי, אתה ידעת את הדבר אשר דבר יהוה אל משה איש האלהים עלי ועליוה בקדש פרנע. בן ארבעים שנה הייתי כאשר שלח אותי משה עבד האלהים מקדש פרנע לרגל את הארץ, והשיבותי לו דבר כפי דעתו אחי העולים עמי הסירו את לב העם, ואני התמלאתי לב לעקב אחרי יהוה אלקי. וישבע משה ביום ההוא לאמר, הארץ אשר דרבת עליה לד תהיה בנחלה ולבניה עד עולם, כי התמדת ללכת אחרי יהוה אלהינו. ועתה פרנס אותי ה כאשר אומר, זה ארבעים וחמש שנה מאז דבר ה את הדבר הזה אל משה, והלך ישראל במדבר, ועתה הנה אני היום בן שמונים וחמש שנה. עוד אני חזק היום, כאשר שלח אותי משה, כמו-כן אני חזק עכשיו לצאת ולבוא למלחמה ועתה שואל אני אותך את-הקדש הזה, כאשר אומר יהוה ביום ההוא, כי אתה שמעת את-הדבר הזה ביום ההוא. ועתה הענקים שם הם, ערים בצורות וגדולות. אם אכן יהוה עמי יהיה, אשמידם כאשר דבר אלי יהוה.

ויברך אותו יהושע, ויתן את-הקרון לכלב בן-יפנה בן-קנז בנחלה. על בן היתה הקברון לכלב בן-יפנה הקנזי לנחלה עד היום הזה, מפני שהוא עקב אחרי מצות יהוה אלהי

ישראל. ושם חֲבֵרוֹן הָיָה לַפְּנִים קִרְיַת אֲרָבָע, עִיר הָאֵם שֶׁל הַעֲנָקִים הָיָה, וְהָאָרֶץ שֶׁקָּטָה מִמֶּלְחָמָה.

יה

וַיְהִי גָבוּל שֶׁכָּט יְהוּדָה לְמִשְׁפְּחוֹתָם מִגָּבוּל אֲדוֹם מִמֶּדְבָּר צֵן עַד קִדְשׁ נֶגֶבָה.

וַיְהִי גָבוּלָם מִנֶּגֶב עַד חֵלֶק יָם הַמֶּלַח, מִן הַלְשׁוֹן הַפְּנִיָּה נֶגֶבָה. וְעוֹבֵר מוֹל מַעֲלָה עֲקָרִים, וְסוֹכֵב אֶת צִנְהָ, וְעוֹלָה מִנֶּגֶב עַל קִדְשׁ בְּרִנֵּעַ, וְיוֹצֵא חֲצָרוֹן, וְעוֹלָה אֶל אֶדֶר, וְיוֹצֵא לְמַעַרְב קִדְשׁ וְיוֹצֵא עַל שְׁלֹמוֹנָה, וְעוֹבֵר עַד נַחַל מִצְרִים, וַיְהִיָּה מוֹצֵאוֹ שֶׁל הַגָּבוּל אֶל הַיָּם, זֶה הוּא גָבוּלָם מִן הַדָּרוֹם.

וְהַגָּבוּלוֹת מִמֶּדְבָּר כָּל יָם הַמֶּלַח עַד הַיַּרְדֵּן. וְגָבוּלָם מִצָּפוֹן, וּמִשְׁפַּת הַיָּם וּמִחֵלֶק הַיַּרְדֵּן. עוֹלָה הַגָּבוּל עַל בֵּית־אֶגְלָעִם, וְעוֹבֵר מִצָּפוֹן עַל בֵּית־הָעֲרֵבָה, וְעוֹלָה הַגָּבוּל עַל אֲבָן בֵּין בּוֹר־רְאוּבוֹן, וְהַגָּבוּל עוֹלָה אֶל הָרֶבֶע שֶׁל גֵּיא עֶכּוֹר, וַיּוֹרֵד אֶל גִּלְגָּל, אֲשֶׁר מוֹל מַעֲלָה אֲדָמִים אֲשֶׁר בְּדָרוֹם לַנַּחַל, וְעוֹבֵר אֶל מִי עֵין שְׁמֵשׁ, וְתוֹצֵאוֹתָיו יְהִיוּ אֶל עֵין רוּגֵל, וְעוֹלָה הַגָּבוּל אֶל גֵּיא הַנֶּם עַל גֵּב הַיְּבוּסִי מִדָּרוֹם, זֹאת הִיא יְרוּשָׁלַיִם, וְיוֹצֵא הַגָּבוּל עַל רֹאשׁ הַהָר אֲשֶׁר לִפְנֵי גֵיא הַנֶּם לְכוֹן הַיָּם, אֲשֶׁר הִיא מִחֵלֶק אֶרֶץ רַפָּאִים צְפוֹנָה. וְיוֹצֵא הַגָּבוּל מִרֹאשׁ הַהָר אֶל מַעֲיָן מִי נַפְתוֹחַ, וְיוֹצֵא אֶל הַר עֲפְרוֹן, וְהוֹכִיל הַגָּבוּל אֶל בַּעַל, הִיא עִיר יַעֲרִים. וְיוֹסֵב הַגָּבוּל מִבַּעַל עַל־הַיָּם, וְעָבַר אֶל־הַר אֶסֶר עַל־גֵּב עִיר יָרִין מִצָּפוֹן, הִיא פֶסְלוֹן, וַיֵּרֶד עַל־עִיר הַשְּׁמֵשׁ, וְעָבַר עַל־הַנֶּגֶב. וְעָבַר הַגָּבוּל לִפִּי גֵב עֲקָרוֹן צְפוֹנָה, וְיוֹצֵא הַגָּבוּלוֹת אֶל שֹׁכֵה, וְעָבַר הַגָּבוּל אֶל תִּמְנָה, וְיוֹצֵא אֶל לִבְנָה, וְהִיָּה מוֹצֵא הַגָּבוּלוֹת אֶל הַיָּם וְגָבוּלוֹתֵיהֶם מִן הַיָּם, הַיָּם הַגָּדוֹל יְהִיָּה הַגָּבוּל. אֵלֶּה גָבוּלוֹת בְּנֵי יְהוּדָה סָבִיב לְמִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם.

וּלְכָל־כֶּן בֶּן יִפְנֶה נָתַן חֵלֶק בְּתוֹךְ בְּנֵי יְהוּדָה עַל פִּי פְקוּד הָאֱלֹהִים, וְנָתַן לוֹ יְהוֹשֻׁעַ אֶת עִיר אֲרָבָע מִקְרוּפּוֹלִין שֶׁל עֵנָק, הִיא חֲבֵרוֹן. וַיִּשְׁמַד מִשָּׁם כָּל־כֶּן בֶּן יִפְנֶה אֶת שְׁלִישֶׁת בְּנֵי עֵנָק: אֶת שִׁשִּׁי וְאֶת תַּלְמִי וְאֶת אֲחִימֹן. וְעָלָה מִשָּׁם כָּל־כֶּן אֶל הַיּוֹשִׁבִים בְּדָבִיר, וְשָׁם דָּבִיר הָיָה לַפְּנִים קִרְיַת סֹפֶר.

וַיֹּאמֶר כָּל־כֶּן: אֲשֶׁר יִלְכַּד וַיִּפְּהָ אֶת עִיר הַסְּפָרִים וַיִּרְשָׁהּ, אֲתֹמֶלֶךְ אֶת־עֵכָסָה בְּתִי לְאִשָּׁה. וַיִּשָּׂח אוֹתָהּ עֲתָנִיאֵל בֶּן־קִנְזִי אֲחִי כָלֶב, וַיִּתְּמֶלֶךְ אֶת־עֵכָסָה בְּתוֹ לְאִשָּׁה. וַיְהִי בְּצִאתָהּ וַתִּנְעֵץ לוֹ לְאִמָּר אֲשָׁאֶלָה אֶת־אֲבִי שְׂדָה וַתַּעֲצֵק מֵעַל הַחֲמוֹר וַיֹּאמֶר לָהּ כָּל־כֶּן מִהֲלֹךְ וַתֹּאמֶר לוֹ תִּנְהַלִּי

כַּרְכָּה כִּי אֶל־אַרְצָן תִּהְיֶה נִתְּנָה לִי אֶת־הַבְּתָנִים וַיִּתְּנֵלָה אֶת־הַגְּנִתָּהּ הָעֲלִינָה
וְאֶת־הַגְּנִתָּהּ הַתַּחְתּוֹנָה

זאת הַנִּחֲלָה לְשִׁבְט בְּנֵי יְהוּדָה. וַיְהִיו עָרֵיהֶם עָרִים אֵל שִׁבְט בְּנֵי יְהוּדָה עַל גְּבוּלוֹת
אָדָם עַל הַמִּדְבָּר, וּבִסְלָאֵל וְאַרְא וְאֶסֶדֶר. וְיָכֶם, וְרַעְמָה, וְאַרְוֹאֵל. וְקַדְשׁ, וְאַסּוּרִינִין, וּמִינָם.
וּבְלַמְעָנָא וְהַכְּפָרִים שְׁלֵהֶם. וְהָעָרִים אֲשֶׁרוֹן, זֹאת תְּצוֹר, וְשׁוֹן, וְשִׁלְמָא, וּמוֹלְדָה. וְסָרִי וּבַעֲלָת:
וְכֹל־סְאֻלָּה וּבְאָר שָׁבַע וְהַכְּפָרִים שְׁלֵהֶם וְהַחֲצִירִים שְׁלֵהֶם בְּלַע, וּבִקּוֹק, וְאֶסֶדֶם. וְאַלְבֻדָּד,
וּבִית־אֵל, וְחֶרְמֶה. וְצִקְלָג וּמַחֲרִים וְסִתְנָק: וְלָבוֹס וְסֵלָה וְאַרְוֹמוֹת, עָרִים עֲשָׂרִים וְתִשְׁעַ,
וְהַכְּפָרִים שְׁלֵהֶם.

בְּמִישׁוֹר: אֲשֶׁת־אֹוֶל, וְצֶרְעָה, וְאַשְׁת־אֹוֶל. וְרָמֹן, וְתָנוּ, וְאֵילִיּוֹת, וּמִינֵי, וְיִרְמֹות וְעֹדֹלָם
וּמַמְבְּרָא וְשֹׁאוֹכֹו וְיַעֲזֻקָא וְסִכְרִים וְגִדְרָה וְחֲצִירִיָּהּ, עָרִים אַרְבַּע עֶשְׂרֵה וְכַפְרִיָּהּ. סָהָה,
וְאַדְסוֹ, וּמַגְדֻלָּה, וְדֹלֵד, וּמַצְפָּה, וְכִרְעָאֵל וּבִשְׁדוֹת, וְאִידְאֲדֻלָּאָה, וְחִבְרָא, וּמִכְסֵּי, וּמַעֲכֹס.
וְגִדּוֹר וּבִגְדִיאֵל וְנוֹמֶן וּמַכְדֹן, עָרִים שְׁש־עֶשְׂרֵה וְהַכְּפָרִים שְׁלֵהֶם. לְבָנָה, וְיִתְקַ, וְעֵנֹף, וְיָנָא
וְנָסִיב וְחִילִם וְאַקְיַעְזִי וְקִזְיִב וּבִתְהֶסֶר וְאֵילֹוֹם, עָרִים עֶשְׂרִי וְהַכְּפָרִים שְׁלֵהֶם. עֶקְרוֹן וְכַפְרִיָּה
וְחֲצִירִיָּהּ מַעֲקָרוֹן גְּמָנָא, וְכָל אֲשֶׁר הֵן סְמוּךְ לְאַשְׁדּוֹד, וְהַכְּפָרִים שְׁלֵהֶם. אֶסְדֻּדוֹת, וְהַכְּפָרִים
שְׁלֵהֶם, וְהַחֲוֹת שְׁלֵהֶם, עֵזָה, וְהַכְּפָרִים שְׁלֵהֶם, וְחֹוֹת שְׁלֵהֶם עַד בַּחַל מַצְרִים, וְהֵם הַגָּדוֹל מִגְּבִיל.

וּבְהָרִים שְׁמִיר וְיִתֵּר וְשׁוֹכָה: וְרִנְנָא וּקְרִית־סַפְרִים, הִיא דְּבִיר וְעֵנֹן, וְאֶסֶר, וְאֶסֶם.
וְגֵשֶׁם וְחֵלֹו וְחֶנָּה וְגִילֹוֹם, עָרִים אַחַת עֶשְׂרֵה וְכַפְרִיָּהּ. אֵירִם, וְרַמְנָא, וְסוֹמָא, וְיַמְעִין וּבִית־חַוִּי
וּפְקוּעָה וְאֵימָא וְעִיר אַרְבֵּק, זֹאת הִיא תְּצוֹר, וְצֶרְעָה, עָרִים תִּשְׁעַ וְהַחֲצִירִים שְׁלֵהֶם. מַעֲזֹן,
וְכֶרֶמֶל, וְזִיף, וְיִטָּה. וְיִרְיָאֵל, וְאַרְיִקָם וְזַכְנִים. וְגִבְעָה וְתַמְנָתָה, עָרִים תִּשְׁעַ, וְהַכְּפָרִים שְׁלֵהֶם.
אֵילֹוֹא, וּבִית צוֹר, וְגִדּוֹן, וּמַגְרוֹת וּבִיתָנָם וְתַקּוּם, עָרִים שֶׁשׁ וְהַכְּפָרִים שְׁלֵהֶם. קְרִית בַּעַל,
הִיא עִיר זָרִים, וְסוֹתְמָא – עָרִים שְׁתֵּים וְחֲצִירִיָּהּ. וּבִדְרָגִיס, וְתַרְבַּעִם, וְעֵינֹן. וְאֵיכִינֹא
וְנִפְלִזוֹן וְעִיר סְדוֹן וְאַרְקָדִס שָׁבַע עָרִים וְחֲצִירִיָּהּ:

וְהַיְבוֹסִי יָשָׁב בִּירוּשָׁלַיִם, וְלֹא יָכֹלוּ בְנֵי יְהוּדָה לְהַשְׁמִיד אוֹתָם, וַיָּשָׁבוּ הַיְבוֹסִים
בִּירוּשָׁלַיִם עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

והנה גבול בני יוסף מן הירדן אשר ליריחו ממזרח, וינעלה מיריחו אל הנהר המדבר אל בית-אל לנזה. וינצא אל בית-אל ועבר על גבולות אחטרתני: ועבר אל הים אל גבול אפתלים עד גבול בית חורון המתחנן, והיו תצאתיו אל הים. וירשו בני יוסף, אפרים ומנשה

ויהי גבולות בני אפרים לפי משפחותיהם, ויהי גבולות נחלתם ממזרח עטרות וארד עד בית חורון העליונה וגזרה. ובאו הגבולות עליהם אל-יפסמון מצפון תרמא, יסב מזרחה אל-תנסא וסלס, ויעבר ממזרח אל-ינוכא, ואל-מכו ואל-עטרות והכפרים שלהם, ויבוא עלי-יריחו וינצא עלי-הירדן: ומתפו ילכו הגבולות עליהם על-כלפנה, ותהיה יציאתם עליהם, זאת נחלת שבט אפרים למשפחותיהם.

והערים המבדלות לבני אפרים בתוך נחלת בני מנשה, כל הערים והכפרים שלהן. ואפרים לא השמיד את הכנעני היושב בגזר, וישב הכנעני בקרב אפרים עד היום הזה, עד אשר עלה פרעה מלך מצרים וילכד אותה וישרפה באש, ואת הכנענים ואת הפרזים ואת היושבים בגזר הכו, ויתנה פרעה מהר לבתו

יז

ויהי גבול שבט בני מנשה, כי זה הבכור ליוסף, למכיר בכור מנשה אבי גלעד, כי איש לוחם היה, בגלעד ובכשן. ויהי לבני מנשה הנותרים לפי משפחותיהם: לבני יעזר ולבני חלק ולבני זיאל ולבני שכם ולבני שמרים ולבני עפר; אלה הזכרים לפי משפחותיהם.

ולצלפחד בן-חפר לא היו לו בנים כי אם-בנות, ואלה שמות בנות צלפחד: מחלה ונעה וחסלה ומלכה ותרצה: ומעמדנה לפני אלעזר הכהן ולפני יהושע ולפני השוטים לאמר, האלהים צוה ביד משה לתת לנו נחלה בתוך אחינו, וינתן לנו על-פי יהוה גורל באחי אבינו. ויפל חבלם מאנסא ומשטח לבק מארץ הגלעד, אשר היא מעבר לירדן. כי בנות בני מנשה נחלו נחלה בתוך אחיהן, וארץ גלעד היתה לבני מנשה הנותרים.

ויהי גבול בני מנשה דלנת, אשר היא לפני בני ענת, והולך על הגבול על ימין ויסיב על מעין תפתות. למנשה יהיה, ותפת על גבולות מנשה לבני אפרים. וירד הגבול על גיא כרן דרומה לפי גיא יראל, אלה לאפרים בין עיר מנשה, וגבול מנשה על הצפון אל הנחל,

והנה מוצאא הימה מדרום לאפרים ומצפון למנשה, והים יהנה גבולם, ובאשר יפגשו מצפון וביששכר ממזרח. ויהנה למנשה ביששכר ובאשר בית־שאן וכפריה, ואת יושבי דאר ואת כפריה, ואת יושבי מגדו ואת כפריה, ואת שילישית מפתה ואת כפריה.

ובני מנשה לא יכלו להשמיד את הערים האלה, והכנעני החל לשבת בארץ הזאת. ויהי כאשר חזקו בני ישראל, ויעשו את הכנענים למס, אבל להחרימם לא החרימו.

ויענו בני יוסף את־יהושע לאמר מדוע הנחלת לנו נחלה אחת וחקל אחד ואני עם רב וה' ברוך אתי ויאמר אליהם יהושע: אם עם רב אתה, עלה אל היער וברא לך, אם מציק לך הר אפרים. ויאמרו: לא נוח לנו הר אפרים, וסוס בחור וברזל לכנעני היושב בו בבית שאן ובכפריה, בעמק יזרעאל. ויאמר יהושע לבני יוסף: אם עם רב אתה וכח גדול יש לך, לא יהנה לך גורל אחד. היער יהנה לך, כי יער הוא ותנקה אותו, ויהנה לך. ובאשר תחרימם את הכנעני, כי סוס בחור לו, אתה כי תתחזק ממנו.

יח

ותקהל כל עדת בני ישראל אל שלה, ויטו שם את אהל מועד, והארץ נכבשה לפניהם.

ויתרו בני ישראל אשר לא נחלו, שבועה שקבטים. ויאמר יהושע לבני ישראל: עד מתי תתורפו לרשת את הארץ אשר נתן יהוה אליהינו? תנו מכם אנשים שלשה משבט, ויקומו ויעברו את־הארץ, ויכתבו אותה לפני, כאשר יצטרף לחלק אותה. ויעברו אליו. וחלק להם שבועה חלקים, יהודה יעמד להם גבול מנגב, ובני יוסף יעמדו להם מצפון. ואתם חלקו את הארץ לשבועה חלקים, וקביאו אלי הנה, ואוציא לכם גורל לפני יהוה אליהינו. כי אין חלק לבני לוי בתוכם, כי כהנת יהוה היא חלקו, וגד וראובן וחצי שבט מנשה לקחו את־נחלתם מעבר לירדן ממזרח, אשר נתן להם משה עבד יהוה.

ויקומו האנשים וילכו, ויצו יהושע את־האנשים החלקים לסיר את־הארץ לאמר: לכו וסירו את־הארץ ובאו אלי, ופה אוציא לכם גורל לפני יהוה בשלה. וילכו ויעברו בארץ ויראו אותה ויכתבו אותה לפי ערים, שבועה חלקים, בספר, וקביאו אל יהושע. ויפל להם יהושע גורל בשלה לפני יהוה.

ויצא הגורל לשבט בנימן ראשון לפי משפחותיהם, ויצא גבול גורלם בין בני יהודה ובין בני יוסף.

והיו גבולותיהם מצפון, מן הירדן עלה הגבול לפי גב יריחו מצפון, ויעלה אל הקר אל הים, ויהיה מוצאו מבריתים ביתון. ויעבר משם הגבול ליהודה על גב ליהודה מנגב שלה, זאת היא בית-אל, וירד הגבול מעטרות ארז אל הקר, אשר הוא לנגב בית-חורון התחתון.

ועבר הגבול ועבר על החלק הפונה ליד הים מנגב מן הקר אל מול בית חורון נגבה, ויהיה מוצאו אל קרית בעל, היא קרית יערים, עיר בני יהודה. זה הוא החלק לעבר הים.

והחלק הדרומי מחלק קרית בעל, ויעבר הגבול אל גסין, על מעין מי נפתוח וירד הגבול על חלק, זה הוא לפני גיא סונם, אשר הוא מחלק עמק רפאים מצפון, וירד גיא הנם על גב הים היםי מנגב, וירד אל מעין רוגל. ועבר על מעין בית שמש, ועבר על גלילות, אשר היא מול מעלה איתם, וירד אל אבן בהן בן-ראובן. ויעבר על-גב בית-העברה מצפון, וירד אל-הגבולות על-גב הים מצפון: ויהיה מוצא הגבולות על גב ים המלח צפונה אל חלק הירדן מדרום, אלה הגבולות מדרום.

והירדן גביל מצד מזרח, זאת הנחלה של בני בנימין, גבולותיה סביב לפי משפחותיהם.

וההנהיגה הערים של בני בנימן לפי משפחותיהם יריחו ובית-הגי ועמקסיס: ובית-עברה ושרי וישנה ואון, ופרא, ואפרתה. וקרפה וקפירה ומוני וגבעה, ערים שתיים עשרה והכפרים שלהן. גבעון ורמה ובארות. ומסמא, ומירון, ועמוקה. ופירא, וכפאון, ונכאון, וזלכאון, ותראלא. ויבוס, היא ירושלים, וגבעות, יערים, ערים שלש עשרה והכפרים שלהן. זאת הנחלה של בני בנימן לפי משפחותיהם.

יט

ויצא הגורל השני לבני שמעון, ויהי נחלתם בתוך נחלת בני יהודה. ויהיה גורלם באר שבע ושמה מולדה וארסולא, ובולא, וזאסון. וארתולה ובולה וקרמה וסיקלק ובית-מכרב וסרסוסין ובתרות וישדותיהם, ערים שלש עשרה וחצריהם: ערמון ומלחא ויתר ועשון, ערים ארבע והכפרים שלהן. סביבות עריהם עד בלק ההולכים במת נגבה, זאת נחלת משה

בני שמעון למשפחותיהם. מן הגורל של יהודה הנחלה לשבט בני שמעון, כי היתה חלקת בני יהודה גדולה משלהם, ונחלו בני שמעון בתוך גורלם.

ויצא הגורל השלישי לזבולון לפי משפחותיהם, ויהיו גבולות נחלתם אסדקגולא גבולותיהם. הים ומגלדא, ויתחבר על בית הערבה אל הנחל אשר לפני יכמן: ושב מסדוק מנגד ממזרח בית שמש על גבולות פסלות אית, ויעבר על דבירות, ויעלה על פנגי: ומשם יסב מנגד למזרח אל גבע, אל עיר קשת, ויעבר אל רמון אל סלע המצעד. ונסב הגבול צפונה אל חמת, והיה מוצאם זפנה, וקטנת ונבעל וסימעון ויריחו ובית-מעון. זאת הנחלה של שבט בני זבולון לפי משפחותיהם, הערים והכפרים שלהם.

ולישכר יצא הגורל הרביעי. ויהי גבולם יצאל וחסלות ושונום, ואגין וסיונא ורארות ואנכרת: ודבירון, וקישון, ורכס. ורמס, ויאון, ותומן, ואמרק וברספס: ויפגשו הגבולות על גתבור ועל סלים לעבר הים ובית שמש, ויהיה מוצא גבולותיו הירדן. זאת הנחלה שבט בני יששכר לפי משפחותיהם, הערים והחצריהם.

ויצא הגורל החמישי לאשר למשפחותיהם. ויהי גבולם אקסלכת ואלף וביתוק וקעף ואלימלך ועמיאל ומעשיה, ויצטרף אל הכרמל על-פי הים ואל ציון ולבנת: וישוב ממזרח השמש ובית גנת, ויפגש את זבולון ועקגי, ופתחאל לצפון, ויבוא גבולות ספתבתמה, וינאל, ויעבר אל כוכמסמל. ואלבון, וראב, ואממאון, וכנתן עד צידון הגדולה. ושב הגבול אל רמה ועד מעין מספסת והצרים, ושב הגבול על יסיר, והיה מוצאו הים, ואפולב ואכוזב וארכוב, ואפק, ורעאו. זאת הנחלה שבט בני אשר לפי משפחותיהם, הערים והחצריהם.

ולנפתלי יצא הגורל השישי. והיה גבולם מועלים ומולא ובסמין וארמא ונבוכ ונפתמאי עד דודם, ויהיו מוצאיו הירדן. וישוב הגבול על-הים באתבור, ויעבר משם יעקנה, ויפגש את-זבולון מנגב, ואשר פגש לפי הים, והירדן ממזרח-שמש.

והערים המבצרות של הצרים: צר, ואומתדקת, וכגרת וארמת ואראל וקצור וקנש ואסרי ומעין אסור וקרוא, ומגלארים, וביתתמא, ותסמים. זאת הנחלה שבט בני נפתלי.

וילדן יצא הגורל השביעי. ויהי גבולם סרת ואסא וערי סמאוס ואת-שלמים ואת-עמון ואת-סילתא: ואלון, ותמנתה, ועקרון. ואלפתא, וכגתון, וגבאלו. ואזור, וכנבקת, ונתרמון,

ומימים הנצצים, גבול שכן ליפו. זאת הנחלה של שבט בני דן לפי משפחותיהם, עריהם וקצריהם.

ויילכו בני דן וילחמו בלכיש וילכדו אותה ויכפו אותה לפי־תרב וישיבו בה ויקראו את־שמה לישם דן

ויילכו לבוא לרשות את הארץ לפי גבולם, ובני ישראל נתנו נחלה ליהושע בן־נון בתוכם על־פי מצות האלהים ונתנו לו את־העיר אשר שאל, תמנת־סרח, אשר היא בהר אפרים, ויכן את־העיר וישב בה.

אלה החלקות אשר הנחיל אלעזר הכהן ויהושע בן־נון וראשי האבות למטות ישראל בגורלות בשלה לפני יהוה אצל פתח אהל מועד, ויילכו לרשות את־הארץ.

כ

וידבר יהוה אל־יהושע לאמר: דבר אל בני ישראל לאמר, תנו את ערי המקלט אשר אמרתי אליכם ביד מלשה מקלט לרוצח המכה נפש בשגגה, והיו לכם הערים למקלט, ולא ימות הרוצח ביד גאל הדם, עד אשר יעמד לפני העדה למשפט. ויבדל את־קדוש בגליל בהר נפתלי, ואת־שכם בהר אפרים, ואת־עיר ארבוד, היא חברון, בהר יהודה.

ובעבר הירדן נתן את בצר במדבר במישור משבט ראובן, ואת ראמות בגלעד משבט גד, ואת גולן בבקשן משבט מנשה.

אלה הערים הנקראות לבני ישראל ולגר הגר בתוכם, לנוס שמה לכל־מכה נפש בשגגה, למען לא ימות ביד גאל הדם, עד אשר יעמד לפני העדה למשפט:

כא

ויגשו ראשי אבות בני לוי אל אלעזר הכהן ואל יהושע בן־נון ואל ראשי אבות המטות לבני ישראל ואני אמרתי אליהם בשילה בארץ כנען לאמר: יהוה צוה ביד מלשה לתת לנו ערים לשבת ואת־המגורשים לבהמתנו: ויתנו בני ישראל ללויים בהנחיל על־פי יהוה את־הערים ואת־מגורשיהם.

וַיֵּצֵא הַגּוֹרֵל לְמִשְׁפַּחַת קָהָת, וַיְהִי לְבְנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם מִשְׁבֶּט יְהוּדָה וּמִשְׁבֶּט שִׁמְעוֹן וּמִשְׁבֶּט בִּנְיָמִן בַּגּוֹרֵל עָרִים שְׁלֹשׁ עָשָׂרָה.

וּלְבְנֵי קָהָת הַנּוֹתָרִים מִמִּטָּה אֶפְרַיִם וּמִמִּטָּה דָן וּמִחֲצִי מִטָּה מְנַשֶּׁה בַּגּוֹרֵל, עָרִים עָשָׂר:

וּלְבְנֵי גֵרְשׁוֹן מִשְׁבֶּט יִשָּׁשְׁכָר וּמִשְׁבֶּט אָשֵׁר וּמִשְׁבֶּט נַפְתָּלִי וּמִחֲצִי שְׁבֶט מְנַשֶּׁה בְּכַלְשָׁן, עָרִים שְׁלֹשׁ עָשָׂרָה.

וּלְבְנֵי מְרָרִי לְפִי מִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם, מִמִּטָּה רְאוּבֵן וּמִמִּטָּה גָד וּמִמִּטָּה זְבוּלֹן, בַּגּוֹרֵל עָרִים שְׁתֵּים עָשָׂרָה.

וַיִּתְּנוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְלוּיִם אֶת־הָעָרִים וְאֶת־מִגְרָשֵׁיהֶם כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בַּגּוֹרֵל

וַיִּתֵּן שֶׁבֶט בְּנֵי יְהוּדָה וּשְׁבֶט בְּנֵי שִׁמְעוֹן וּמִשְׁבֶּט בְּנֵי בִנְיָמִן אֶת הָעָרִים הָאֵלֶּה, וַנִּקְרָאוּ לְבְנֵי אֶהֱרֹן מִדְּמוֹ שֵׁל קָהָת מִבְּנֵי לוֹי, כִּי לֹאֵלֶּה הָיָה הַגּוֹרֵל. וַנִּתֵּן לָהֶם אֶת קְרִית אַרְבַּע עִיר אִם שָׁל עַ וְאֶת־שְׂדוֹת הָעִיר וְאֶת־כִּפְרֵיהָ נָתַן יְהוֹשֻׁעַ לְבְנֵי כָלֵב בֶּן־יִפְנֶה בְּאֶחָדָה:

וּלְבְנֵי אֶהֱרֹן נָתַן אֶת הַמִּקְלָט לְרוּצָח, אֶת חֲבֵרוֹן וְאֶת הַמִּגְרָשִׁים אֲשֶׁר עִמָּה, וְאֶת לִמְנָא וְאֶת הַמִּגְרָשִׁים אֲשֶׁר אֶצְלָה וְאֶת־אֵילֹון וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ, וְאֶת־תִּמְנָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ. וְאֶת־הַגֵּלָה וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־הַדְּבִיר וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶסָא וְאֶת הַמִּבְדָּלִים לָהּ, וַתֵּנוּ וְאֶת הַמִּבְדָּלִים לָהּ, וּבֵית שֹׁמֶשׁ וְאֶת הַמִּבְדָּלִים לָהּ, עָרִים תִּשְׁעַ מִשְׁנֵי הַשְּׁבָטִים הָאֵלֶּה. וּמִשְׁבֶּט בִּנְיָמִן אֶת־גִּבְעוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־גֵּת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְעֵזְרָת וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְגִמְלָא וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ עָרִים אַרְבַּע: כָּל עִיר בְּנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים, שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה.

וּלְמִשְׁפְּחוֹת בְּנֵי קָהָת הַלְוִיִּם הַנּוֹתָרִים מִבְּנֵי קָהָת, וַתְּהִי עִיר הַכֹּהֲנִים שְׁלָהֶם מִמִּטָּה אֶפְרַיִם. וַתֵּנוּ לָהֶם אֶת־עִיר הַמִּקְלָט שֵׁל הַרוּצָח, אֶת־שֶׁכֶם וְאֶת־הַמִּבְדָּלִים לָהּ, וְאֶת־גִּזְרֹה וְאֶת־אֲשֶׁר אֵלֶיהָ וְאֶת־הַמִּבְדָּלִים לָהּ. וּבֵית חֹרֹון וְאֶת עֲרִיקָה הַמִּבְדָּלוֹת, אַרְבַּע עָרִים: וּמִשְׁבֶּט דָן אֶת־אֵלְקוֹתַיִם וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־גֵּתָדָן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־אֵילֹון וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת־גֵּת־רִמּוֹן וְאֶת־מִגְרָשֶׁיהָ עָרִים אַרְבַּע: וּמִמִּחֲצִית שְׁבֶט מְנַשֶּׁה אֶת תַּעֲנֵדָן וְאֶת מִגְרָשֶׁיהָ וְאֶת יִבְתָּה וְאֶת מִגְרָשֶׁיהָ עָרִים שְׁתֵּים כָּל־הָעָרִים עָשָׂר, וְהַמִּבְדָּלִים לָהֶן עִמָּהֶן, לְדִמּוֹת בְּנֵי קָהָת הַנְּשָׂאִים.

ולבני גרשון הלויים ממחצית שבט מנשה את־הערים המבדלות לרוצחים, את־גולן
בבשן ואת־מגרשיה, ואת־בצר ואת־מגרשיה, ערים שְׁתִּים: וממטה יששכר את קישון ואת
מגרשיה, ואת דבה ואת מגרשיה, ואת הרמות ואת המובדלים לה, ואת מעזן הכתבים ואת
המובדלים לה, ערים ארבע. ומשבט אשר את בסלת ואת מגרשיה, ואת דבון ואת מגרשיה.
ואת חלקת ואת מגרשיה ואת רחב ואת מגרשיה ערים ארבע: ומשבט נפתלי את העיר
המופרשת לרוצח, את קדש בגליל ואת מגרשיה, ואת חמזות ואת מגרשיה, ואת קרתן ואת
מגרשיה, ערים שלוש כל־ערי הגרשוני למשפחותיהם, ערים שלש־עשרה:

ולעם בני מררי, הלויים הנותרים, ממטה ובולון: את מעזן ואת מגרשיה, ואת קדש
ואת מגרשיה וצלה ומגרשיה, ערים שלוש. ומעבר לירדן שְׁכֵנֶגֶד וריחו, ממטה ראובן,
את־עיר המקלט לרוצח, את־בצר במדבר את־מישור ואת־מגרשיה, ואת־יעזר
ואת־מגרשיה. ואת־דקמון ואת־מגרשיה, ואת־מפאה ואת־מגרשיה, ערים ארבע: וממטה
גד, את עיר המקלט לרוצח, ואת רמזת בגלעד ואת מגרשיה, את מחנים ואת מגרשיה, ואת
חשבון ואת־מרעיה ואת יעזר ואת־מרעיה כל הערים ארבע. כל־הערים לבני מררי לפי
משפחותיהם הנותרים ממטה הלוי, ויהי הגבול הערים שְׁתִּים עשרה:

כל־ערי הלויים בתוך אֶחָזָה בני ישראל, ארבעים ושמונה ערים ומגרשיהן. סביב
לערים האלה, עיר והמרעות סביבותיה לכל הערים האלה,

ויתן יהוה לישראל את כל הארץ אשר נשבע לתת לאבותיהם, וירשוה וישבו בה.
וינח יהוה להם מסביב, כאשר נשבע לאבותיהם, ולא עמד איש לפניהם מכל איביהם,
את־כל־איביהם נתן יהוה בידם. לא נפל דבר מכל הדברים הטובים אשר דבר יהוה אל־בני
ישראל, הפל בא.

כב

אז קרא יהושע לבני ראובן ולבני גד ולחצי שבט מנשה, ויאמר להם: אתם שמעתם
את כל אשר צוה לכם משה עבד יהוה, ושמתם בקולי לפי כל אשר צוה לכם. לא עזבתם
את אחיכם ימים רבים אלה, עד היום הזה שמתם את מצות יהוה אלהיכם. ועתה הניח
יהוה אלהינו לאחינו, כאשר אמר להם, ועתה לכן פנו ולכו לכם אל בתיכם ואל ארץ
אחזתכם, אשר נתן לכם משה בעבר הירדן. אבל השמרו מאד לעשות את המצוות ואת
התורה אשר צוה אותנו משה עבד יהוה לעשות, לאהבה את יהוה אלהינו, ללכת בכל

דרכיו, לשמר את מצוותיו, ולהדבק בו, ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם. ויברך אותם יהושע וישלחם, וילכו אל בתיהם.

ולחצי שבט מנשה נתן משה בפשו, ולחצי נתן יהושע עם אחיו בעבר הירדן אצל הים, וכאשר שלח אותם יהושע אל בתיהם וברך אותם. ובכסף רב הלכו אל בתיהם, ובהמות רבות מאד, וכסף וזהב וברזל ובגדים רבים, חלקו את שלל האויבים עם אחיהם.

וילכו בני ראובן ובני גד וחצי שבט מנשה מאת בני ישראל בשלה בארץ כנען ללכת אל-הגלעד אל-ארץ אחזתם אשר נחלו אותה על-פי יהוה ביד-משה

ויבאו אל גלעד הירדן אשר בארץ כנען, ויבנו בני ראובן ובני גד וחצי שבט מנשה שם מזבח על הירדן, מזבח גדול למראה.

וישמעו בני ישראל לאמר: הנה בנו בני ראובן ובני גד וחצי שבט מנשה מזבח על גבול ארץ כנען, על הגלעד של הירדן, בעבר בני ישראל. ונאספו כל בני ישראל אל שילה, כדי שיעלו להלחם בהם.

וישלחו בני ישראל אל בני ראובן ואל בני גד ואל בני חצי שבט מנשה אל ארץ גלעד את פיהם בן אלעזר בן אהרן הכהן הגדול ועשרה מן השרים עמו, שר אחד מבית משפחה מכל שבטי ישראל, שרי בתי אבות הם שרי אלפים לישראל. ויבאו אל בני ראובן ואל בני גד ואל חצי שבט מנשה אל ארץ גלעד וידברו אליהם לאמר כה אומרת כל-עדת יהוה, מי הפשע הזה אשר פשעתם לפני אלהי ישראל, לשוב היום מאחרי יהוה, בבגדכם לכם מזבח, להיות אתם למורדים מאחרי יהוה? הלא קטן לנו החטא פעור, כי לא טהרנו ממנו עד היום הנה? ויהי נגף בעדת יהוה. ואתם סרתם היום מיהוה, ויהיה אס-תסורו היום מיהוה, ומחר על-כל-ישראל יהיה החמה. ועתה אם קטנה ארץ אחזתכם, עברו אל ארץ אחזת יהוה, אשר שוכן שם משכן יהוה, והתנחלו בתוכנו, ואל תהיו מורדים באלהים, ואתם אל תסורו מיהוה, בגלל בנוחכם מזבח מחוץ למזבח יהוה אלהינו. הלא הנה עכר בירגח מעל מעל בחרם, ועל כל-עדת ישראל היה קצף? והוא אחד מת בחרטא

ויענו בני ראובן ובני גד וחצי שבט מנשה וידברו אל-שרי האלפים לישראל לאמר האלהים אלהים אדון הוא, והאלהים אלהים הוא יודע, וישראל הוא ידע: אם במרד חטאנו

לפני האדון, אל יצילנו ביום הזה. ואם בנינו לנו מזבח כדי לסור מיהוה אלהינו, כדי להעלות עליו עלות, כדי לעשות עליו זבח שלמים, יהוה ידרש.

אבל בגלל זהירות דבר עשינו זאת, אמרים: כדי שלא יאמרו מחר בניכם לבנינו, מה לכם ליהוה אלהי ישראל? וגבולות שם יהוה בינו וביניכם את הירדן, ולא לכם חלק ביהוה, ויזרו בניכם את בנינו למען לא ייראו את יהוה. ואמרנו לעשות ככה לבנות את המזבח הזה, לא בעבור קרבנות ולא בעבור זבחים, אבל כדי שיהיה זה לעדות בינו וביניכם ובין דורותינו אחרינו, לעבד את עבודת יהוה לפניו, בקרבנותינו ובזבחינו ובזבחי שלמינו, ולא יאמרו בניכם לבנינו מחר, אין לכם חלק ביהוה: ואמרנו: אם יהיה פעם ויזכרו אלינו או אל דורותינו מחר, ויאמרו: ראו את דמות מזבח יהוה אשר עשו אבותינו, לא בגלל קרבנות ולא בגלל זבחים, אלא עדות היא ביניכם ובינינו ובין בנינו. חלילה לנו לסור מאדני ביום הזה, לסגת מאדני, כדי לבנות לנו מזבח למנחות הפרות ולזבחים ולזבח השלמים, מלבד מזבח אדני אשר לפני אהלו.

וישמע פינחס הכהן וכל־שרי עדת ישראל אשר היו אתו את־הדברים אשר דברו בני־ראובן ובני־גד וחצי שבט מנשה וייטב בעיניהם: ויאמר פינחס הכהן לבני ראובן ולבני גד ולחצי שבט מנשה: היום ידענו כי עמנו יהוה, מפני שלא מעלתם לפני יהוה מעל, וכי הצלתם את בני ישראל מיד יהוה. וישב פינחס הכהן והשרים מאת בני ראובן ומאת בני גד ומאת חצי שבט מנשה מן הגלעד אל ארץ כנען אל בני ישראל, וישיבו להם את הדברים. וייטב בעיני בני ישראל, ויזכרו בני ישראל ויזכרו את אלהי בני ישראל, ויאמרו לבלתי עלות עוד אליהם למלחמה להשמיד את ארץ בני ראובן ובני גד וחצי שבט מנשה, וישובו עליה.

ויקרא יהושע את מזבח ראובן וגד וחצי שבט מנשה, ויאמר כי עד הוא ביניהם כי יהוה אלהיהם הוא.

כג

ויהי אחרי ימים רבים, אחרי אשר הניח יהוה לישראל מכל איביו מסביב, ויהושע וזו בא בימים ויקרא יהושע את־כל־בני ישראל ואת־זקניהם ואת־שריהם ואת־שפטיהם ואת־ספריהם, ויאמר אליהם: אני זקנתי ובאתי בימים. ואתם ראיתם את כל אשר עשה יהוה אלהינו לכל הגוים האלה מפנינו, כי יהוה אלהיהם הוא הנלחם להם. ראו כי הפלתי

לכם את הגוים הנשערים לכם, אלה בנחלות לשבטיכם, מן הירדן ואת כל הגוים אשר
התרחמתי, ומן הים הגדול יגביל על מערב השמש.

ואדני אלהינו הוא ישמיד אותם מפנינו, עד אשר יאבדו, וישלח להם את החיות
הפראיות, עד אשר ישמיד אותם ואת מלכיהם מפניכם, וירשם את ארצם, כאשר דבר
יהוה אלהינו אליכם. חזקו אז מאד לומר ולעשות את כל הכתוב בספר תורת משה, למען
לא תסורו ממנו ושמאול כדי שלא תבאו אל הגוים הנשערים האלה, ושמות אלהיהם לא
יזכרו בכם, ולא תעבדו ולא תשתחוו להם. אלא ליהוה אלהינו תדבקו, כאשר עשיתם עד
היום הזה. וישמיד ה מפניכם גוים גדולים וחקקים, ולא איש עמד לפנינו עד היום הזה אחד
מכם רדף אלה, כי יהוה אלהינו הוא נלחם לכם, כאשר אמר לנו.

והשמרו מאד לאהב את יהוה אלהינו. כי אם תשובו ותדבקו בגוים הנשערים האלה
אשר אתכם, והתחתנתם בהם והתערבתם בהם וזה בכם דעו כי לא יוסיף יהוה להשמיד
את הגוים האלה מפניכם, והיו לכם לפחים ולמוקשים ולדברונות בעקביכם ולהצים
בעיניכם, עד אשר תאבדו מעל הארץ הטובה הזאת אשר נתן לכם יהוה אלהיכם:

ואני הולך בדרך כאשר פליהאדם עליהארץ וידעתם בלבבכם ובנפשכם כי לא-נפל
דבר אחד מפל-הדברים אשר דבר יהוה אלהינו עלי-פליהשנים לנו לא נכזב אחד מהם:
וזה כאשר באו אליכם כל הדברים הטובים אשר דבר יהוה אליכם, כן יביא יהוה האלהים
עליכם את כל הדברים הרעים, עד אשר ישמיד אתכם מעל הארץ הטובה הזאת אשר נתן
יהוה לכם. בעברכם את ברית יהוה אלהינו אשר צוה אותנו, והלכתם ונעבדתם אלהים
אחרים והשתחיתם להם.

כד

ויאסר יהושע את כל שבטי ישראל אל שילה, ויקרא את זקניהם ואת סופריהם ואת
שופטיהם, ויעמידם לפני האלהים.

ויאמר יהושע אל כל העם: כה אמר יהוה אלהי ישראל, בעבר הנגר ישבו אבותיכם
מעולם, תרח אבי אברהם ואבי נחור, ונעבדו אלהים אחרים. ואקח את-אביכם את-אברהם
מעבר הנגר ואולף אותו בכל-הארץ וארבה את-ורעו ואתנו לו את-יצחק וליצחק את-יעקב
ואת-עשוי, ונתתי לעשו את-הר שעיר לרשת אותו, ונעקב ובניו ירדו מצרימה, ויהיו שם

לגוי גדול ורב ועצום, וירעו להם המצרים. והפיתי את־מצרים באותות אשר עשיתי בהם. ואחר כך הוציא את אבותינו ממצרים, ובאתם אל ים סוף, וירדפו המצרים אחרי אבותינו ברכב ובסוסים אל ים סוף. ונזעק אל־יהוה ויתן ענן ואפלה בינינו ובין המצרים ויבא עליהם את־הזנים ויכסם ועיניכם ראו את אשר עשה יהוה בארץ מצרים ותהיו במדבר ימים רבים:

ויביאנו אל־ארץ האמרי היושבים בעבר הירדן, וימן אותם יהוה בידינו, ותירשו את־ארצם, ומשמידום מפניכם.

ויקם בלק בן־צפור מלך מואב ויתיצב לישראל וישלח ויקרא את־בלעם לקלל אתנו ולא אבה. יהוה אלהיך להשמידה, ובכרכות ברכנו, והצילנו מידם, ומסרם ועברתם את הירדן ותבאו אל יריחו, וילחמנו בנו יושבי יריחו, האמרי והקנעני והפרזי והחזי והיבوسی והחתי והגרגשי, ויתגם יהוה בידינו. ושלח לפניכם את הצרעה, ושלחה אותם מפנינו, ושנים עשר מלכים של האמרי, לא בתרבה ולא בקשתה.

ונתן לכם ארץ אשר לא עמלתם עליה, וערים אשר לא בניתם, ותשבו בהן, וכרמים וזיתים אשר לא נטעתם אתם אכלים.

ועתה יראו את־יהוה ועבדו אותו בישר ובצדקה, והסירו את־האלהים הנכר אשר עבדו אבותינו בעבר הנקר ובמצרים, ועבדו את־יהוה ואם לא נוח לכם לעבד את יהוה, בחרו לכם היום את מי תעבדו, אם את אלהי אבותיכם אשר מעבר הנקר, אם את אלהי האמרי אשר אתם יושבים בארצם, ואני וביתי נעבד את יהוה, כי קדוש הוא.

ויענו העם ויאמר, חלילה לנו מעזב את־יהוה לעבד אלהים אחרים. יהוה אלהינו, הוא האלהים, הוא העלה אותנו ואת אבותינו ממצרים, ושמר אותנו בכל הדרך אשר הלכנו בה, ובכל הגוים אשר עברנו דרךם. ויגרש יהוה את האמרי ואת כל הגוים היושבים בארץ מפנינו, אבל גם אנחנו נעבד את יהוה, כי הוא אלהינו.

ויאמר יהושע אל העם לא תוכלו לעבד את יהוה כי אלהים קדוש הוא ואל קנא הוא לא ישא לחטאתיכם ולעונותיכם כאשר תעזבו את־יהוה ותעבדו אלהים אחרים, ובא ירע לכם ויכלה אתכם, תחת אשר היטיב לכם. ויאמר העם אל־יהושע: לא, כי את־יהוה נעבד.

וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם עֲדִים אַתֶּם עַל־עַצְמְכֶם כִּי אַתֶּם בְּחַרְתֶּם בִּיהוָה לַעֲבֹד אֹתוֹ:
וַעֲמַתְהוּ הִסִּירוּ אֶת־הָאֱלֹהִים הַנִּכְרִיִּים אֲשֶׁר בְּתוֹכְכֶם, וַיִּשְׁרוּ אֶת־לִבְכֶּם אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל־יְהוֹשֻׁעַ: אֶת־יְהוָה נַעֲבֹד וּבְקוּלוֹ נִשְׁמָע.

וַיִּכְרַת יְהוֹשֻׁעַ בְּרִית עִם הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא, וַיֵּשֶׁם לוֹ חֹק וּמִשְׁפָּט בְּשֵׁלוֹ לִפְנֵי אֹהֶל אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל וַיִּכְתֹּב אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּסֵפֶר תּוֹרַת הָאֱלֹהִים, וַיִּקַּח אֶבֶן גְּדוֹלָה, וַיְקִימָהּ יְהוֹשֻׁעַ
תַּחַת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם: הִנֵּה, הָאֶבֶן הַזֹּאת תִּהְיֶה בָכֶם לְעֵדוּת,
כִּי הִיא שֹׁמֵעָה אֶת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֲלֵיכֶם הַיּוֹם, וְהִיא תִּהְיֶה בָכֶם לְעֵדוּת
בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים, כֹּאֲשֶׁר תִּבְגְּדוּ בִּיהוָה אֱלֹהֵי. וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ אֶת הָעָם, וַיֵּלְכוּ אִישׁ אִישׁ אֶל
מְקוֹמוֹ. וַיַּעֲבֹד יִשְׂרָאֵל אֶת־יְהוָה כָּל־יְמֵי יְהוֹשֻׁעַ, וְכָל יְמֵי הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר הָאָרִיכוּ יָמִים אַחֲרֵי
יְהוֹשֻׁעַ, וְאֲשֶׁר רָאוּ אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂי יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל.

וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיָּמָת יְהוֹשֻׁעַ בְּוַגְדוֹ עַבְדַּי יְהוָה בְּוַגְדוֹ וַעֲשֹׂר שָׁנָה. וַיָּקֶבְרוּ
אוֹתוֹ בְּגִבּוֹל נַחֲלָתוֹ בְּתִמְנַת סָרַח בְּהַר אֶפְרַיִם מִצְפּוֹנָה לְהַר הַגִּלְעָד

וְאֵת עַצְמוֹת יוֹסֵף הַעֲלֹו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם וַיָּקֶבְרוּ בְּשֹׁכֶם, בְּחִלְקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר קָנָה
יַעֲקֹב מֵאֵת הָאֲמָרִי הַיֵּשֶׁב בְּשֹׁכֶם בְּמֵאָה כְּשָׁבִים, וַיָּתֵן אוֹתָהּ לְיוֹסֵף בְּנַחֲלָה.

וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, וְאֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מָת, וַיָּקֶבֶר בְּגִבְעַת פִּינְחָס
בֶּנוֹ, אֲשֶׁר נָתַן לוֹ בְּהַר אֶפְרַיִם.